

Politically Incorrect
 Του Νίκου Καραμανλή

Τα κυβερνητικά πηγαδάκια και ο φόβος της «κίτρινης κάρτας» από τον... Πίναντ - Ποιος υπουργός δεν θα πάει να δει τον... πρωθυπουργό στη ΔΕΘ - Ο οργανωτικός πυρετός του Κυρανάκη και το «σαφάρι» στη Βόρεια Ελλάδα

Σελ. 6-7

ΤΙ ΘΑ ΕΞΑΓΓΕΙΛΕΙ Ο ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Πακέτο παροχών άνω των 2 δισ. σε τέσσερις φάσεις

- Νέα δέσμη μέτρων σε εργαζόμενους, οικογένειες, μεσαία τάξη, αγρότες και συνταξιούχους

Σελ. 4

POLITICAL

ΣΑΒΒΑΤΟΚΥΡΙΑΚΟ // Ημερήσια Πολιτική & Οικονομική Εφημερίδα
 Αρ. Φύλλου: 1.525 • 5-6 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2026

ΜΕΓΑΛΟ ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΣΤΗΝ 90ή ΔΕΘ

«Το είπαμε, το κάναμε»

Ο απολογισμός όλων των υπουργείων: Τα έργα που υλοποιήθηκαν και εκείνα που είναι σε τροχιά ολοκλήρωσης

37 υπουργοί, υφυπουργοί, στελέχη της ΝΔ και παράγοντες της αγοράς γράφουν στην «Ρ»

Σελ. 11-103

Ο Κυριάκος Μητσοτάκης ανεβαίνει στο βήμα της ΔΕΘ έχοντας ένα πλεονέκτημα και ένα βάρος.

Το πλεονέκτημά του είναι ότι η οικονομική πολιτική της κυβέρνησής του απέδωσε και δημιούργησε περίπου 1 δισ. ευρώ δημοσιονομικού χώρου που του επιτρέπει νέες παρεμβάσεις. Το βάρος είναι ότι το ποσό αυτό δεν αρκεί για να καλύψει τις ανάγκες και τις προσδοκίες της κοινωνίας.

Είναι, βέβαια, αυτονόητο ότι οι κοινωνικές ανάγκες και απαιτήσεις υπερβαίνουν σχεδόν πάντα και κατά πολύ τις δυνατότητες οποιουδήποτε προϋπολογισμού. Αυτό όμως ελάχιστα ενδιαφέρει τους πολίτες που δεν βγάζουν τον μήνα. Θα τους ενδιέφερε όμως να ακούσουν μια αντιπολίτευση που θα τους έπειθε πως κάτι θα μπορούσε να αλλάξει.

Για καλή του τύχη, ο Κυριάκος Μητσοτάκης δεν αντιμετωπίζει τέτοιο κίνδυνο. Απέναντί του έχει μια πρόχειρη αντιπολίτευση έτοιμη να τον απαλλάξει από κάθε βάρος. Μια αντιπολίτευση που αντιμετωπίζει την οικονομία σαν μια έτοιμη πίτα από χρήματα που κάπου υπάρχουν, κάποιοι τα κρύβουν και αρκούν κάποιοι «έντιμοι» πολιτικοί για να τα πάρουν και να τα μοιράσουν δίκαια σε όσους έχουν ανάγκη.

Λεφτόδεντρα

Αυτοί πάντως που έχουν ανάγκη δεν πείθονται από παιδαριώδεις προσεγγίσεις τύπου «πατριωτικού φόρου», καθώς στο παρελθόν έχουν πάθει κι έχουν μάθει. Και αντί να ακούν την αντιπολίτευση να σκορπά αφειδώς υποσχέσεις, περιμένουν ματαίως να ακούσουν προτάσεις για το πώς θα δημιουργηθούν τα χρήματα προτού διανεμηθούν.

Αυτή είναι μεγάλη διαφορά με την

αντίληψη που διέπει την κυβέρνηση, σύμφωνα με την οποία για να μοιραστεί κάτι, πρέπει προηγουμένως να έχει δημιουργηθεί. Το 1 δισ. που μπορεί σήμερα να επιστραφεί στην κοινωνία δεν φύτεψε στα κρατικά ταμεία. Δημιουργήθηκε από την ανάπτυξη, τις 600.000 νέες θέσεις εργασίας, τη διεύρυνση της φορολογικής βάσης και την αντιμετώπιση της φοροδιαφυγής.

Δημιουργήθηκε μάλιστα ενώ μειώθηκαν 83 φόροι και εισφορές. Όταν μεγαλώνει η οικονομία, αυξάνονται τα δημόσια έσοδα και δημιουργείται χώρος για νέες φοροελαφρύνσεις και κοινωνικές πολιτικές. Όταν η πολιτική περιορίζεται στην αφαίμαξη της υπάρχουσας πίτας, στο τέλος μικραίνει και την πίτα και τα έσοδα.

Αυτή είναι η ουσιώδης πολιτική διαφορά πίσω από τις πρωθυπουργικές εξαγγελίες στη ΔΕΘ. Οι παρεμβάσεις που θα ανακοινώσει απόψε ο Κυριάκος Μητσοτάκης θα αποτελούν σχεδιασμένες μόνιμες πολιτικές μέσα στα όρια του δημοσιονομικού χώρου που δημιουργήθηκε. Θα ισχύσουν από το 2027, θα κοστολογηθούν από το Γενικό Λογιστήριο, θα ενταχθούν στον προϋπολογισμό και θα ψηφιστούν από τη Βουλή. Η Ελλάδα γνώρισε τη δοκιμασμένη συνταγή των ακοστολόγητων παροχών. Όταν οι δαπάνες ξεπέρασαν τις δυνατότητες της οικονομίας, οι αποφάσεις έφυγαν από τις εκλεγμένες κυβερνήσεις και πέρασαν στις τρόικες και στους δανειστές. Και ο λογαριασμός από τα λεφτόδεντρα πληρώθηκε με φόρους, περικοπές, ύφεση και υποθήκευση των επόμενων γενιών.

«Ρ»

POLITICAL

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ
POLITICAL MEDIA GROUP A.E.

ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Γ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
& ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Γιώργος Ν. Καραμανλής

ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
Δημήτρης Μιχαλέλης

ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΕΚΔΟΣΗΣ

Φώτης Σιούμπουρας,
Πάνος Μαυρίδης

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

Μάνος Πιτσιδιανάκης

ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΕΣ

Βαγγέλης Κατσορίδας,
Ελένη Μπέρτσου

ΣΥΝΤΑΚΤΕΣ ΥΛΗΣ

Νίκος Τσούρτης,
Απόστολος Καπαρουδάκης,
Ιωάννης Ιωακειμίδης

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΟΜΑΔΑ

Έλλη Τριανταφύλλου,
Νίκος Χιδίρογλου, Λίδα Μπόλα,
Μίλτος Σακελλάρης, Μαρία Δεδούση,
Αντώνης Αντωνόπουλος,
Δημήτρης Χατζηνικόλας,
Στέλλα Παπαμιχαήλ,
Γιάννης Παργινός, Χρήστος Μυτιλινός,
Κώστας Ζαφειρίου, Αλεξία Τασούλη,
Βασίλης Σκουλαράκος,
Σπύρος Νάννος,
Αμαλία Κάτζου, Λουκάς Γεωργιάδης,
Κωνσταντίνος Δαυλός,
Κωστής Παπαρηγόρης,
Γιώργος Σ. Σκορδίλης,
Γιώργος Κατικός,
Ρεγγίνα Σαβούρδου, Γιώργος Κατσιάνης,
Κατερίνα Παπακωστοπούλου,
Ιωάννα Ντάνη, Γιώργος Γεραφέντης,
Κωνσταντίνος Γεωργιάδης,
Κώστας Παπαδόπουλος,
Δήμητρα Δάρδα, Γιώργος Σκρομπόλας,
Χρήστος Γιαννούλης,
Γιώργος Ανδρής (Αυτοκίνητο)

VIDEO EDITOR: Ειρήνη Κουμαρέλη

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΑΤΕΛΙΕ: Βασίλης Α. Υψηλός

ΑΤΕΛΙΕ: Κατερίνα Χατζηλαζάρου,
Χρήστος Μαμμέλης, Αδαμαντία Φλώκου

ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΩΝ

Κώστας Κουτσογιάννης, Μαριλένα Ιορδανίδου, Γεωργία Θάνου

ΓΡΑΦΕΙΑ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Επικεφαλής: Δημήτρης Δραγώγιας
Βασίλης Παπαναστασούλης, Παναγιώτης Μανής,
Φανή Χαρίση, Αναστασία Καρυνίδου, Φένια Κλιάτσου

ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: Μαρίνα Πέππα

ΥΠΟΔΟΧΗ ΔΙΑΦΗΜΙΣΗΣ: Χριστίνα Μαργώνη

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: Αριέτα Μουρτοπάλλα

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΥΠΕΥΘΥΝΟΥ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Ιωάννης Σαρακηνός dpo@sarakinoslaw.com

ΝΟΜΙΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ: Μαρία Κευγά, Γιώργος Παναγιωτόπουλος

ΕΔΩ, ΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟ ΠΡΟΗΓΕΙΤΑΙ.

Στην Παπαστράτος, εδώ και 95 χρόνια, δίνουμε προτεραιότητα στο μέλλον. Πρωτοπορούμε, επενδύουμε στους ανθρώπους και τον τόπο μας και συμβάλλουμε σταθερά στην πρόοδο της Ελλάδας. Με οδηγό τις αξίες μας, τη συνέπεια και την εμπειρία, συνεχίζουμε να διαμορφώνουμε το αύριο.

ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΟΣ
ΕΤΑΙΡΙΑ ΤΗΣ PHILIP MORRIS INTERNATIONAL

#prostokalytero

Το κυβερνητικό σχέδιο προβλέπει ότι τα μέτρα που θα εξαγγείλει ο Κυριάκος Μητσοτάκης στη ΔΕΘ θα αρχίσουν να υλοποιούνται από τον Νοέμβριο - Ποια είναι τα τρία χαρακτηριστικά τους

Παροχές σε τέσσερις διαδοχικές φάσεις

Γράφει η
Έλλη Τριανταφύλλου

Τρία χαρακτηριστικά θα έχουν -σύμφωνα με πληροφορίες από κυβερνητικές πηγές- τα μέτρα που θα ανακοινώσει απόψε το βράδυ στη ΔΕΘ από τη Θεσσαλονίκη ο πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης:

- **Πρώτον**, η δέσμη μέτρων δεν έχει μόνο ετήσιο χαρακτήρα, όπως παραδοσιακά γίνεται, αλλά αποτελεί την εισαγωγή ενός τετραετούς κυβερνητικού κύκλου που φθάνει μέχρι το 2030-2031. Με άλλα λόγια, συμπληρώνει τις τετραετίες 2019-2023 και 2023-2027 με την επόμενη, καθώς είναι η τελευταία ΔΕΘ πριν τις εθνικές εκλογές.

- **Δεύτερον**, τα μέτρα είναι τόσο μελετημένα και κοστολογημένα, σε αντίθεση με ό,τι ακούγεται από τα άλλα κόμματα, που τοποθετούνται δημόσια σε ένα ημερολόγιο. Σύμφωνα με τις ίδιες πηγές, ο κ. Μητσοτάκης αναμένεται να εξαγγείλει δημόσια μήνα-μήνα ποιο μέτρο θα υλοποιείται, ξεκινώντας από τον Νοέμβριο του 2026.

- **Τρίτον**, όπως θα επισημάνει ο πρωθυπουργός, η νέα δέσμη των μέτρων απευθύνεται στο σύνολο του ελληνικού πληθυσμού, δηλαδή σε εργαζόμενους και συνταξιούχους, σε ελεύθερους επαγγελματίες και αγρότες και ειδικά στις οικογένειες. Και είναι μέτρα που έρχονται να «κουμπώσουν» με την εφαρμογή της φετινής φορολογικής μεταρρύθμισης, ώστε συνδυαστικά να οδηγούν στο μεγαλύτερο όφελος για τον πολίτη.

Η κοινωνία στο επίκεντρο

«Συνολικά αυτή η ΔΕΘ θα μπορούσαμε να πούμε ότι βάζει την κοινωνία στο επίκεντρο, υπό την έννοια ότι ξεκινούν με πιο γοργούς ρυθμούς οι επιτυχίες στα δημόσια οικονομικά να αποτυπώνονται πιο χειροπιαστά στο μέσο πορτοφόλι, καθώς αποτελούν και μέτρα στήριξης κατά της ακρίβειας», σημείωναν χθες οι ίδιες πηγές προσθέτοντας ότι είναι μία ΔΕΘ που κοιτάζει μπροστά και γι' αυτό ο κ. Μητσοτάκης θα επαναλαμβάνει συχνά στην ομιλία του τη λέξη «ορίζοντας».

Από όσα έχουν γίνει γνωστά μέχρι σήμερα, το εύρος όσων θα ωφεληθούν από τα μέτρα είναι μεγάλο και περιλαμβάνει ελεύθερους επαγγελματίες, οικογένειες με παιδιά, μικρομεσαίες επιχειρήσεις, αγρότες,

συνταξιούχους και ίσως και δημοσίους υπαλλήλους.

Το πακέτο των παροχών αναμένεται να ξεπεράσει τα 2,5 δισ. ευρώ και το μεγαλύτερο μέρος του θα αφορά σε φορολογικές ελαφρύνσεις και εισοδηματικές ενισχύσεις.

Οι πληροφορίες αναφέρουν πως το κυβερνητικό σχέδιο προβλέπει ότι οι παροχές θα δοθούν σε τέσσερις διαδοχικές φάσεις, ανά δίμηνο ή τρίμηνο.

Ποιο είναι το χρονοδιάγραμμα

Τα πρώτα μέτρα θα γίνουν εμφανή στην τσέπη των πολιτών τον φετινό Νοέμβριο, τα επόμενα τον Ιανουάριο του 2027 με αυξήσεις στις συντάξεις και ένα μέρος των μέτρων αναμένεται να ενεργοποιηθεί τον Μάρτιο, πριν τις εκλογές. Η τέταρτη φάση θα αφορά μέτρα που θα εφαρμοστούν από τη νέα κυβέρνηση με ορίζοντα

την 1η Ιανουαρίου 2028. Επίσης, σημαντική φορολογική ελάφρυνση φαίνεται ότι δρομολογείται για τους αγρότες, ενώ αναμένεται για πρώτη φορά φορολογική ελάφρυνση για οικογένειες με περισσότερα από δύο παιδιά, σε συνέχεια των παρεμβάσεων που έχουν ήδη γίνει με επίκεντρο το Δημογραφικό, αλλά και η εξίσωση των τρίτεκνων με τις πολύτεκνες οικογένειες.

Για τους ελεύθερους επαγγελματίες, σύμφωνα με τις πληροφορίες, δρομολογείται ότι θα αλλάξουν ή ακόμα και θα καταργηθούν διατάξεις που λειτουργούσαν ως αντικίνητρο για τη δήλωση πρόσθετων εισοδημάτων. Πρόκειται για «κόφτες» που αύξαναν το τεκμαρτό εισόδημα και σε αρκετές περιπτώσεις οδηγούσαν τους επαγγελματίες στην καταβολή υψηλότερου φόρου.

Μαζί πριν την εκκίνηση. Μαζί μετά τον τερματισμό.

Στην Alpha Bank, στηρίζουμε καθημερινά τους ανθρώπους που ξεπερνούν τα όριά τους. Με συνέπεια, συνεργασία και πίστη στις δυνατότητες της νέας γενιάς, στεκόμαστε δίπλα στους Έλληνες αθλητές και αθλήτριες, ώστε να έχουν την καλύτερη δυνατή προετοιμασία στον δρόμο για το Los Angeles 2028.

ALPHA BANK

Ελληνική
Ολυμπιακή
Επιτροπή

Χρυσός Χορηγός Ελληνικής Ολυμπιακής Επιτροπής

ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ 1

Το πλεονέκτημα Μητσοτάκη για τις εκλογές της άνοιξης και ο οδικός χάρτης στη ΔΕΘ μέχρι το 2030

Καλή σας ημέρα και καλό Σαββατοκύριακο με φουλ ΔΕΘ! Από χθες το απόγευμα, όπως καταλαβαίνετε, τα φώτα είναι στραμμένα στη Θεσσαλονίκη, όπου απόψε εγκαινιάζει ο Κυριάκος Μητσοτάκης τον κύκλο της παρουσίας των αρχηγών των κοινοβουλευτικών κομμάτων στη ΔΕΘ. Για την κινητοποίηση που έχει γίνει δεν θα σας πω πολλά, διότι τα φαντάζεστε. Όλο το Υπουργικό Συμβούλιο, οι βουλευτές, οι διάφοροι σύμβουλοι και τα κομματικά στελέχη έχουν κατακλύσει τα ξενοδοχεία της πόλης. Και όλοι περιμένουν να ακούσουν τι θα πει ο πρωθυπουργός στο Βελλίδειο για το νέο πακέτο μέτρων στήριξης. Για τις δύο «εκπλήξεις» που θα περιλαμβάνει η ομιλία του δεν παίρνεις κουβέντα ούτε από τον συνήθως λαλίστατο φίλο μου Πίνατ, ο οποίος, αν μιλήσει, κινδυνεύει να στερηθεί τα καθημερινά μπισκοτάκια του. Θα σας πω όμως ότι τα μέτρα για το 2026 και το 2027 θα είναι η αρχή ενός νέου οδικού άξονα, που θα φτάνει ως το 2030. Ως τα τέλη, δηλαδή, της επόμενης τετραετίας. Και θα είναι λεπτομερώς κοστολογημένα. Μάλιστα, για όσα θα εξελιχθούν μέχρι τις εκλογές της ερχόμενης άνοιξης, ο Κυριάκος Μητσοτάκης θα αναλύσει την ανάπτυξή τους μήνα με τον μήνα (και κονδύλι με το κονδύλι). Διότι τον Νοέμβριο έρχεται και η κοστολόγηση των προτάσεων όλων των κομμάτων από την ειδική επιτροπή που έχει συσταθεί και ο πρωθυπουργός θέλει να έχει -και βάζω στοίχημα ότι θα έχει- πλεονέκτημα έναντι των υπολοίπων...

ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ 2

Το μπόνους στους δημόσιους υπαλλήλους και οι νέοι υπολογισμοί στο Μαξίμου

Περνώντας από τον γενικό οδικό χάρτη της κυβέρνησης στα πιο ειδικά του πακέτου, κάτι μου λέει ότι, ανάμεσα σε όσους θα χαρούν ακούγοντας απόψε τον πρωθυπουργό, θα είναι και οι δημόσιοι υπάλληλοι. Δεν μπορώ να ορκιστώ ότι θα πάρουν ένα μόνιμο μπόνους, το οποίο θα δίνεται μία φορά τον χρόνο -όπως γίνεται με τους συνταξιούχους-, αλλά το θεωρώ πολύ πιθανό. Έμαθα πάντως από πηγή πέριξ του Μαξίμου, που το επισκέπτεται από την πλαϊνή είσοδο, ότι τα τελευταία 24ωρα το θέμα αυτό βρισκόταν στην πρώτη γραμμή των κλειστών συσκέψεων στο Μαξίμου και στο υπουργείο Οικονομικών. Οι υπολογισμοί έγιναν με χαρτί και μολύβι, εξετάζοντας πόσο μπορεί να κοστίζει ανάλογα με το ύψος του ποσού, μέσα από εναλλακτικά σενάρια και προβολές στο δημοσιονομικό κόστος. Ε, δεν πιστεύω ότι όλες αυτές οι διαβουλεύσεις και οι υπολογισμοί έγιναν έτσι, απλώς για να περνάει η ώρα. Διότι, όπως λέει και ο θυμόσοφος λαός, όπου υπάρχει καπνός, υπάρχει και φωτιά!

ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΟ 1

Τα κυβερνητικά πηγαδάκια και ο φόβος της «κίτρινης κάρτας» από τον... Πίνατ

Όπως σας έλεγα και χθες, το κυβερνητικό επιτελείο είναι ήδη στον Βορρά, έχοντας στο πίσω μέρος του μυαλού τους το σαφές σήμα του Μαξίμου για απόλυτη εγκράτεια. Μου είπαν ότι από χθες ήταν στο «κόκκινο» οι παρασκηνιακές επαφές, τα καφέ και τα γεύματα στελεχών στους διαδρόμους των ξενοδοχείων, όμως η γραμμή μεταξύ δημόσιας εικόνας και εσωκομματικής παρεξήγησης παραμένει εξαιρετικά λεπτή. Δικαιολογημένη κινητικότητα έχουν επί της ουσίας μόνο όσοι φέρουν τη θεσμική ευθύνη της διοργάνωσης, όπως το οικονομικό επιτελείο που συναντά τοπικούς φορείς και η ομάδα ενημέρωσης που εκπροσωπεί την κυβέρνηση απέναντι στους δημοσιογράφους. Βέβαια, θα υπάρχουν και οι «εξαιρέσεις» με αυτούς τους κυβερνητικούς που θα πλάσσουν τις συνάξεις για λόγους συσπείρωσης. Βέβαια, υπάρχουν και οι πιο προσεκτικοί ή, εάν προτιμάτε, εκείνοι που περπατούν σε ασφαλείς «διαδρόμους», επιλέγοντας να πηγαίνουν ως... καλεσμένοι! Δεν ξέρω εάν θα υπάρχουν «μάτια» που θα πιάνουν την υπερβολή και θα προσφερθεί στο Μαξίμου από τη Δευτέρα για να τα δει και ο Πίνατ, που μεταξύ μας έχει στις «τσέπες» ως διαιτητής και την κίτρινη και την κόκκινη κάρτα, αναλόγως την περίπτωση...

ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΟ 2

Η κάλυψη του Κυριάκου σε Ζαχαράκη, η εμφάνιση με Μυλωνάκη και το μήνυμα για τη ΔΕΘ

Και ποιος δεν πήγε να χαιρετήσει χθες τον πρωθυπουργό Κυριάκο Μητσοτάκη στο «ποτό» που διοργάνωσε ο κυβερνητικός εκπρόσωπος Παύλος Μαρινάκης στο Electra Palace στη Θεσσαλονίκη. Στις φωτογραφίες που έλαβα είδα δίπλα του τον Γιώργο Μυλωνάκη (με τον οποίο αγκαλιάστηκε θερμά) αλλά και τον «ψηλό» που τον συνόδευσε στις συζητήσεις που είχε με τους δημοσιογράφους. Κράτησα την απάντησή του στην ερώτηση για τα σχολικά βιβλία και το απαράδεκτο «γονέας 1 και γονέας 2» που προκάλεσε αντιδράσεις. «Σαχλαμάρες, η απάντησή μας είναι τα νέα σχολεία που παραδίδονται. Ήταν μαζί μου σήμερα η Σοφία», ανέφερε. Πάντως η δυσарέσκεια για την υπουργό είναι πολύ έντονη. Κρατήστε το αυτό. Όσο για τις εκλογές και το πρόγραμμά του, τόνισε πως «εμείς κοστολογούμε τα πάντα».

ΚΟΥΙΖ

Ποιος υπουργός δεν θα πάει να δει τον... πρωθυπουργό στη ΔΕΘ

Και τώρα θα σας δώσω ένα φρέσκο κυβερνητικό κουίζ που συζητιέται εντόνως στις «γαλάζιες» γωνιές των διαδρόμων. Όσο όλη η κυβέρνηση ετοίμαζε βαλίτσες, κοστούμια και γραβάτες για τη Θεσσαλονίκη, υπήρξε ένα προβλεβημένο στέλεχος που είχε ήδη τσεκάρει το εισιτήριό του, είχε προγραμματίσει εγκαίρως περιπτέρων και περίμενε να πάρει θέση στο Βελλίδειο, αλλά την τελευταία στιγμή έφαγε... απαγορευτικό. Μη βάζετε όμως στο μυαλό σας ούτε σενάρια για πρωθυπουργικές δυσμένειες ούτε για... κίτρινες κάρτες. Επειδή ξέρω ότι ανυπομονείτε και δεν θέλω να σας κρατάω σε αγωνία, θα σας κάνω αμέσως την αποκάλυψη! Ο λόγος για τον υπουργό Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας Ευάγγελο Τουρνά. Κατόπιν απευθείας συνεννόησης με τον πρωθυπουργό, αποφασίστηκε να ακυρώσει την άνοδό του στη ΔΕΘ και να παραμείνει «καρφωμένος» στο Κέντρο Επιχειρήσεων στην Αθήνα. Ο λόγος; Ο σημερινός Χάρτης Πρόβλεψης Κινδύνου Πυρκαγιάς δείχνει κατηγορία 4 (πολύ υψηλός κίνδυνος) σε Κρήτη, Κυκλάδες, Χίο, Ψαρά, Ικαρία, Αττική και Εύβοια. Λογικό το κόβω...

ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΟ 3

Ο οργανωτικός
πυρετός
του Κυρανάκη
και το «σαφάρι»
στη Βόρεια Ελλάδα

Επί τη ευκαιρία, θα σας δώσω ακόμη ένα ντεσού που μου το είπε στο τηλέφωνο ο κάργα δεξιός φίλος μου που ξημεροβραδιάζεται στην Πειραιώς, για να καταλάβετε τη «γαλάζια» προετοιμασία ενόψει ΔΕΘ. Η φετινή κινητοποίηση στις 17 εκλογικές περιφέρειες Μακεδονίας και Θράκης ξεπέρασε κάθε προηγούμενο, με μια διαφορετική ομάδα κρούσης να σαρώνει καθημερινά κάθε γωνιά του Βορρά. Το ιδιαίτερα απαιτητικό πρόγραμμα κατάρτισε ο γραμματέας Κωνσταντίνος Κυρανάκης, συνδέοντας τα χαρτοφυλάκια των στελεχών με απτά τοπικά αιτήματα: ο Σταύρος Παπασταύρου ανακοίνωσε από τον Έβρο τη συνολική θωράκιση της Δαδιάς, ο Άδωνις Γεωργιάδης «έγραψε χιλιόμετρα» σε 12 δομές Υγείας, ο Νίκος Δένδιας παρουσίασε στην Ξάνθη τη νέα μονάδα παραγωγής drones, ο Μιχάλης Χρυσοχοϊδης εγκαινίασε αστυνομικά τμήματα στο Διδυμότειχο, η Δόμνα Μιχαηλίδου παρέδωσε το Θεραπευτήριο στο Κιλκίς, ενώ σύσσωμη η ηγεσία του Αγροτικής Ανάπτυξης είχε διαδοχικές επαφές με παραγωγούς. Καθώς η Βόρεια Ελλάδα αντιπροσωπεύει το 30% του εκλογικού σώματος, το μπαράζ ανακοινώσεων αποσκοπεί στη μέγιστη συσπείρωση, με τον Κυρανάκη να δίνει το σύνθημα για έξοδο από τα γραφεία και άμεση επαφή με τους πολίτες.

Το νέο αριθμητικό ρεσιτάλ
του (γιαλαντζή) Παππά
και οι αλχημείες της ΕΛΑΣ

Αφήνω πίσω μου τα κυβερνητικά και πηγαίνω απευθείας σε κάποιους απίθανους τύπους που εμφανίστηκαν στον πολιτικό στίβο ξαφνικά και δίνουν ρεσιτάλ στα ΜΜΕ! Ένας από αυτούς, ο αναπληρωτής τομεάρχης Οικονομικών της ΕΛΑΣ Γιώργος Παππάς (όχι ο Νίκος), αποδεικνύοντας ότι η αριθμητική μπορεί να γίνει το πιο επικίνδυνο άθλημα στην πολιτική. Προσέξτε τι έκανε! Αφού πρώτα άναψε φωτιές προαναγγέλλοντας εφόδους και καταγραφές μέχρι και στα κοσμήματα που φυλάσσονται σε τραπεζικές θυρίδες για χάρη της «πατριωτικής εισφοράς», αποφάσισε να καταπιαστεί με την κοστολόγηση των υποσχέσεων του Αλέξη Τσίπρα. Εκεί λοιπόν που επιχειρούσε να βγάλει τον λογαριασμό για το μηνιαίο βοήθημα των 500 ευρώ σε 80.000 φοιτητές, έφτασε επιτυχώς στα 400 εκατομμύρια για έναν χρόνο. Το γέλιο όμως ξεκίνησε μόλις επιχειρήσε να υπολογίσει τη ζημιά για την επόμενη τετραετία. Αντί να τραβήξει μια πολλαπλασιαστική τροχιά που βγάζει 1,6 δισ., έκανε μια βουτιά στη διαίρεση και αποφάνθηκε με απόλυτη σοβαρότητα πως το κόστος πέφτει στα... 100 εκατομμύρια! Τέτοια θαυματουργή εξαφάνιση κονδυλίων ούτε ο πιο εμπειροτέχνης λογιστής δεν θα μπορούσε να συλλάβει.

Η βιασύνη του Τσίπρα στη Θεσσαλονίκη
και η στρατηγική των αριθμών

Και κάπου εδώ, μετά τα απίθανα αριθμητικά καμώματα του Παππά, δένει απόλυτα το γλυκό με τον αρχηγό του. Ρώτησα έμπειρο πολιτικό αναλυτή για τη βιαστική παρουσίαση του «πανάκριβου» οράματος του Αλέξη Τσίπρα στη Θεσσαλονίκη πριν από τις πρωθυπουργικές ανακοινώσεις. Η απάντησή του ήταν αφοπλιστική: η σπουδή αυτή προδίδει πολιτικό άγχος να προληφθούν τα φώτα της δημοσιότητας και οι γιορτές της Χαριλάου Τρικούπη, πιέζοντας παράλληλα την κυβέρνηση να μπει σε πρόωπη αντιπαράθεση. Όμως, η βιασύνη οδήγησε τον Αλέξη σε βολές με τεράστιο δημοσιονομικό αποτύπωμα. Την ίδια στιγμή που οι ΕΛΑΣίτες παλεύουν να συμμαζέψουν τα ασυμμάζευτα με τις θυρίδες και τα χρυσά κοσμήματα, το κυβερνητικό επιτελείο απαντά με τη στρατηγική των δύο Κυριάκων σε Μαξίμου και Συντάγματος: χειροπιαστά αποτελέσματα, μετρήσιμοι δείκτες και πλήρως κοστολογημένο πλάνο που γκρεμίζει τη «φούσκα» των αριστερών υποσχέσεων. Οι πρώτες καθαρές απαντήσεις δίνονται απόψε, με τις αναλυτικές διευκρινίσεις να ακολουθούν αύριο, αποδεικνύοντας στην πράξη πως όποιος βιάζεται, τελικά σκοντάφτει.

Ο «πράσινος» ανεμόμυλος του Ανδρουλάκη
και οι επικίνδυνες γραφικότητες

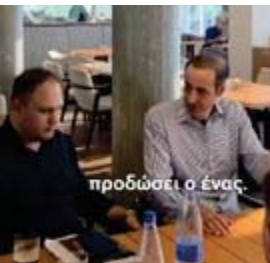
Εκεί όμως που ο Τσίπρας πάσχιζε να προλάβει τις εντυπώσεις στη Θεσσαλονίκη, σύντροφος από τα παλιά μου έδωσε όλο το παρασκήνιο στο πιάτο για το τι συνέβη στο αντίπαλο στρατόπεδο, το ΠΑΣΟΚ, αποκαλύπτοντας το μέγεθος της πολιτικής του γύμνιας! Από το «Καλημέρα ήλιε» μέχρι τις ακατάσχετες ρακές, το τραπέζωμα του Νίκου Ανδρουλάκη στο Ψυχρό για την 3η του Σεπτέμβρη θύμιζε περισσότερο θιασάρχη της δεκαετίας του '80 παρά αρχηγό που διεκδικεί τη διακυβέρνηση. Ο Στέφανος Παραστατίδης, η Χριστίνα Σταρακά και ο Νικόλας Φαραντούρης επιστρατεύτηκαν ως «φωνητικό συγκρότημα», ο Παύλος Χρηστίδης έκανε τον αμφιτρύνα, ενώ το αποκορύφωμα της γραφικότητας ήταν ένα πράσινο τρακτέρ με τον ήλιο του ΠΑΣΟΚ για τις ανάγκες της φωτογραφίας. Το πλέον θλιβερό στιγμιότυπο ήταν ο παραδοσιακός ανεμόμυλος που προσφέρθηκε στον πρόεδρο του ΠΑΣΟΚ. Αφού πρώτα συγκινήθηκε υποκριτικά ενθουσιούμενος τον παππού του, άρχισε τις βαρύγδουπες αερολογίες περί «ξεκινήματος νίκης». Μόνο που στην πολιτική οι ανεμόμυλοι γυρίζουν απλώς με τον αέρα -και από αέρα κοπανιστό η Χαριλάου Τρικούπη έχει περίσσειμα. Αν το Νικολιό του Μαρίνου νομίζει ότι με ρετρό σκηνοθεσίες, ζειμπέκικα και κρητικά γλέντια θα ξεγελάσει τους πολίτες, είναι βαθιά νυχτωμένος.

Τα «αλμυρά» deals της Λεωφόρου Αθηνών
και το πχηρό μήνυμα της Ideal

Θα μπω σε οικονομικό status και θα σας μεταφέρω στα λημέρια της Λεωφόρου Αθηνών, γιατί τα όσα ψιθυρίζονται στα χρηματιστηριακά γραφεία έχουν εξαιρετικό ενδιαφέρον, όπως μου έλεγε άνθρωπος της πιάτσας. Η κίνηση της Ideal Holdings να επαναγοράσει το ποσοστό που είχε παραχωρήσει στην ΟΗΑ, προσπερνώντας μια σειρά από υποψήφιους στόχους, έστειλε ένα πχηρό σήμα. Όσο και αν οι εισηγμένες διψούν για μη οργανική ανάπτυξη, η αγορά έχει παραγίνει τσιμπημένη. Όταν οι ζητούμενες αποτιμήσεις χτυπάνε ταβάνι, το ρίσκο να ναρκοθετηθούν οι μελλοντικές χρηματικές διανομές προς τους μετόχους είναι τεράστιο -οπότε η επιλογή να επενδύσεις στα δικά σου, δοκιμασμένα assets μοιάζει με την πλέον σοβαρή στρατηγική. Την ίδια ώρα πάντως, οι πληροφοριοδότες μου επιμένουν ότι στον κλάδο της πληροφορικής ψήνεται πχηρό deal. Συζητήσεις για την εξαγορά εισηγμένης εταιρείας με δυναμικό προφίλ και εξαιρετική πορεία στο ταμπλό βρίσκονται στην τελική ευθεία, με το προσφερόμενο τίμημα να κλειδώνει με σημαντικό premium σε σχέση με την τρέχουσα χρηματιστηριακή της τιμή.

ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΟ 4

Ο Γρηγόρης, η εμπιστοσύνη
και η προδοσία του... ενός

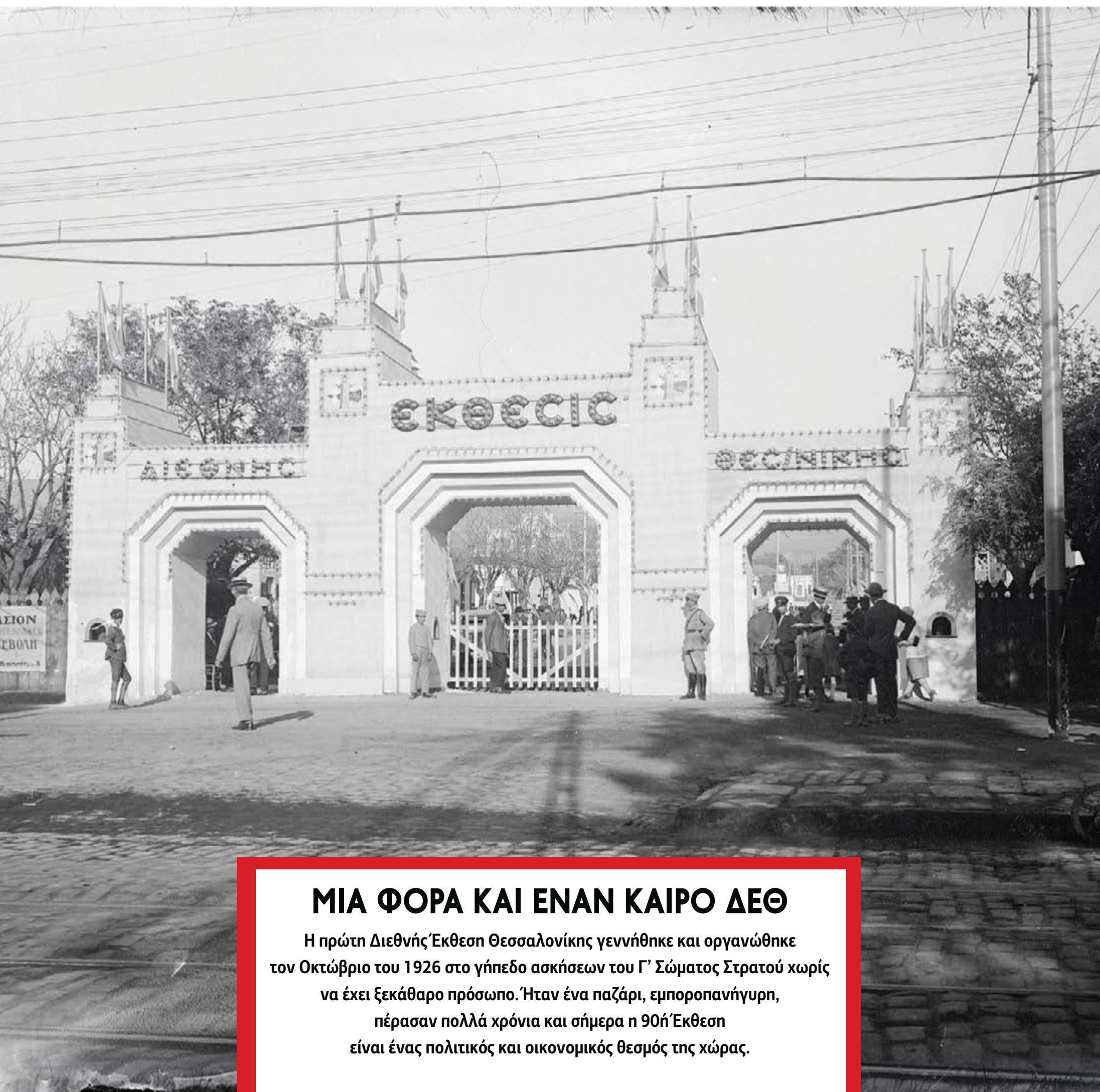

Προχωρώ με το βίντεο που πόσταρε στο Instagram ο Γρηγόρης Δημητριάδης από τη συμπρωτεύουσα, μιλώντας με το Συντονιστικό της ΟΝΝΕΔ Θεσσαλονίκης, και έχει τη δική του σημασία με όσα είπε. Αναφέρθηκε στην πορεία του εντός Μαξίμου και στην ομάδα που είχε και την οποία εμπιστευόταν, παίρνοντας το οποιοδήποτε ρίσκο. Ωστόσο, τους έδωσε ένα... στατιστικό, όταν είπε: «Θα εμπιστευτείς δέκα, θα σε προδώσει ο ένας. Μην το φοβηθείτε ποτέ αυτό. Πάλι πλουσιότερος είσαι. Έχεις κερδίσει εννέα. Αλλά εμείς έχουμε την τάση να βλέπουμε τον έναν που μας πρόδωσε και δεν σκεφτόμαστε τους εννέα που κερδίσαμε, με τους οποίους χτίζουμε και φιλία ζωής...». Για ποιον ή ποιους χτυπάει η καμπάνια;

Το τραπέζι του «Πιερ»

Κλείνω τη σημερινή μας βόλτα με το αποκλειστικό στιγμιότυπο από το χθεσινό βραδινό τραπέζι του υπουργού Εθνικής Οικονομίας Κυριάκου Πιερρακάκη στους βουλευτές της ΝΔ. Φαγητό. Κρασί. Πολιτικές αναλύσεις. Και φυσικά, στο τραπέζι οι εκλογές.

ΜΙΑ ΦΟΡΑ ΚΑΙ ΕΝΑΝ ΚΑΙΡΟ ΔΕΘ

Η πρώτη Διεθνής Έκθεση Θεσσαλονίκης γεννήθηκε και οργανώθηκε τον Οκτώβριο του 1926 στο γήπεδο ασκήσεων του Γ' Σώματος Στρατού χωρίς να έχει ξεκάθαρο πρόσωπο. Ήταν ένα παζάρι, εμποροπανήγυρη, πέρασαν πολλά χρόνια και σήμερα η 90ή Έκθεση είναι ένας πολιτικός και οικονομικός θεσμός της χώρας.

TELEKOM: Νέα εποχή για τη μάρκα του ΟΤΕ

Η COSMOTE TELEKOM εξελίσσεται σε Telekom

Η COSMOTE TELEKOM εξελίσσεται σε Telekom, ανοίγοντας ένα νέο κεφάλαιο για την εμπορική μάρκα του Ομίλου ΟΤΕ. Στο επίκεντρο της νέας εποχής βρίσκεται η αξιοποίηση της διεθνούς κλίμακας, των συνεργειών και της τεχνολογικής δυναμικής του Ομίλου Telekom, με στόχο αναβαθμισμένες ψηφιακές εμπειρίες, προϊόντα και λύσεις νέας γενιάς για την ελληνική αγορά.

Σύμφωνα με τη μελέτη Brand Finance Global 500, η μάρκα Telekom αποτελεί σήμερα το πολυτιμότερο τηλεπικοινωνιακό brand παγκοσμίως και το κορυφαίο brand στην Ευρώπη. Με αξία **96,2 δισ. δολαρίων**, την υψηλότερη στην 31χρονη ιστορία του, βρίσκεται στη Νο11 θέση παγκοσμίως ανεξαρτήτως κλάδου και είναι η μοναδική ευρωπαϊκή μάρκα στο top 20 της κατάταξης, δίπλα σε ονόματα όπως Apple, Microsoft, Google και Amazon.

Τα μεγέθη αυτά αποτυπώνουν τη διεθνή ισχύ της Telekom. Για τον Όμιλο ΟΤΕ, η πλήρης υιοθέτηση της μάρκας της συνδέεται ακριβώς με αυτή τη δυναμική. Η παγκόσμια κλίμακα, η τεχνολογική πρωτοπορία και οι διεθνείς συνεργασίες του παγκόσμιου τεχνολογικού κολοσσού έρχονται να προστεθούν στα ήδη ισχυρά όπλα που έχει στη φαρέτρα του ο Νο1 τηλεπικοινωνιακός πάροχος στην Ελλάδα.

Ο Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος του Ομίλου ΟΤΕ, Κώστας Νεμπής, χαρακτηρίζει τη μετάβαση στη νέα μάρκα **«φυσική εξέλιξη»**, σημειώνοντας ότι, ενώ η COSMOTE συνδέσε την Ελλάδα με την ψηφιακή εποχή, η Telekom έρχεται να τη συνδέσει με το μέλλον της ψηφιακής τεχνολογίας και τις δυνατότητες της Τεχνητής Νοημοσύνης.

Η Telekom σε όλα τα σημεία επαφής με τον πελάτη

Για τον πελάτη, η αλλαγή αποκτά σταδιακά σαφές και απτό αποτύπωμα. Το **COSMOTE 5G** γίνεται **Telekom 5G** και το **COSMOTE Fiber** μετονομάζεται σε **Telekom Fiber**, ενώ τα καταστήματα COSMOTE αποκτούν την ταυτότητα Telekom. Στα κινητά τηλέφωνα, η ένδειξη δικτύου αλλάζει σε **TELEKOM.GR**.

Η νέα ταυτότητα περνά και στα ψηφιακά κανάλια.

Το επίσημο website γίνεται **telekom.gr**, το COSMOTE App εξελίσσεται σε **Telekom App** και οι σελίδες στα social media μετονομάζονται σε **Telekom GR**.

Αντίστοιχα, το **WHAT'S UP by COSMOTE** γίνεται **WHAT'S UP by Telekom**, η συνδρομητική τηλεόραση του ΟΤΕ υιοθετεί την ονομασία **MagentaTV**, το payzy γίνεται **Magenta Pay**, ενώ το COSMOTE Insurance έχει ήδη εξελιχθεί σε **Magenta Insurance**. Όπως σημειώνεται στη σχετική ανακοίνωση, για τις αλλαγές αυτές δεν απαιτείται κάποια ενέργεια από τους πελάτες.

Η μετάβαση επεκτείνεται και στις θυγατρικές του Ομίλου. Η **COSMOTE eValue** γίνεται **Telekom eValue**, η COSMOTE Technical Services **Telekom Technical Services**, η COSMOTE Global Solutions **Telekom HBS**, η COSMOTE Payments **Telekom Payments**, η OTE Academy **Telekom Academy** και η OTE Estate **Telekom Estate**. Μέχρι τις αρχές του 2027, η μάρκα Telekom θα έχει υιοθετηθεί και από τις υπόλοιπες θυγατρικές του Ομίλου ΟΤΕ.

Τι μένει ίδιο παρά την αλλαγή

Πέρα από όσα αλλάζουν, η νέα εποχή χτίζεται πάνω σε μια σταθερή βάση. Τα δίκτυα, η τεχνογνωσία, οι άνθρωποι και η παρουσία που έχει δημιουργήσει ο Όμιλος ΟΤΕ στην Ελλάδα παραμένουν, με τη διεθνή εμπέλεια και τις τεχνολογικές δυνατότητες της Telekom να έρχονται να προστεθούν σε αυτά τα ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα.

Σταθερή παραμένει και η υπόσχεση της μάρκας, «Συνδέουμε τον κόσμο σου». Αποτυπώνει την υπόσχεσή της να φέρνει τους ανθρώπους πιο κοντά σε ό,τι έχει μεγαλύτερη αξία για εκείνους, δημιουργώντας ουσιαστικές συνδέσεις στην καθημερινή ζωή, αλλά και τον στόχο του Ομίλου να αξιοποιεί τις υποδομές του για να συνδέει τη χώρα, την κοινωνία και την επιχειρηματικότητα με το μέλλον. Η υπογραφή είναι πλήρως ευθυγραμμισμένη με το παγκόσμιο brand promise της Telekom «Connecting your world».

(από αριστερά) Παναγιώτης Γαβριλίδης – Chief Commercial Officer Consumer Segment Ομίλου ΟΤΕ, Δημήτρης Μικαλάκης – Chief of Corporate Communications, Sustainability & Channel, Productions Ομίλου ΟΤΕ, Κώστας Νεμπής – Πρόεδρος & Διευθύνων Σύμβουλος Ομίλου ΟΤΕ

Σε κλίμα ενότητας πραγματοποιήθηκε η εκδήλωση της Διοικούσας Επιτροπής Θεσσαλονίκης για τις Ειδικές Κομματικές Οργανώσεις, με ομιλήτη τον γραμματέα της Πολιτικής Επιτροπής της ΝΔ - Στελέχη του κόμματος μοιράστηκαν τις σκέψεις τους και κατέθεσαν προτάσεις για την απήχηση του μηνύματος της «γαλάζιας» παράταξης στην κοινωνία ενόψει εκλογών

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΥΡΑΝΑΚΗΣ ΣΤΗΝ «Ρ»

«Όλοι δουλεύουμε σαν μια μεγάλη ορχήστρα, με μαέστρο τον Μητσοτάκη»

Αποστολή
στη Θεσσαλονίκη
Νίκος Χιδίρογλου

Μέσα σε κλίμα ενότητας και στην κατάμεστη αίθουσα των γραφείων της, πραγματοποιήθηκε η εκδήλωση της Διοικούσας Επιτροπής Θεσσαλονίκης για τις Ειδικές Κομματικές Οργανώσεις (ΕΚΟ) της ΝΔ, με ομιλήτη τον Κωνσταντίνο Κυρανάκη. Τα «γαλάζια» στελέχη είχαν την ευκαιρία να μοιραστούν τις σκέψεις τους και τους προβληματισμούς τους με τον γραμματέα της ΠΕ του κυβερνώντος κόμματος και ακούστηκαν προτάσεις που αφορούν την ενίσχυση της απήχησης του μηνύματος της ΝΔ, ενόψει των εκλογών του 2027. Το «παρών» έδωσαν ο υφυπουργός Μακεδονίας-Θράκης και βουλευτής Α' Θεσσαλονίκης Κώστας Γκιουλέκας, οι βουλευτές Α' Θεσσαλονίκης Στράτος Σιμόπουλος και Δημήτρης Κούβελας, ο συντονιστής του Γραφείου του Πρωθυπουργού στη Θεσσαλονίκη Γιάννης Παπαγεωργίου και ο δήμαρχος Ευόσμου Λευτέρης Αλεξανδρίδης.

Σε μια αίθουσα την οποία γέμισαν εκπαιδευτικοί, συνταξιούχοι, στελέχη της ΔΕΗ που πλαισιώνουν τις ισχυρές ΕΚΟ της ΝΔ στη Βόρεια Ελλάδα, την εκδήλωση άνοιξε ο πρόεδρος της Διοικούσας Ζήσης Ιωακείμοβιτς. Τον λόγο έλαβαν επίσης και η Έλενα Σώκου, συντονίστρια του Γραφείου του Πρωθυπουργού στη Βόρεια Ελλάδα και εκπρόσωπος Τύπου της ΝΔ για τα περιφερειακά ΜΜΕ (θα είναι υποψήφια στον Έβρο), ο γραμματέας Οργανωτικού της ΝΔ Στέλιος Κονταδάκης και ο οργανωτικός γραμματέας Ειδικών Κομματικών Οργανώσεων Χριστόφορος Ντίζος.

Ο γραμματέας της ΠΕ της ΝΔ Κωνσταντίνος Κυρανάκης δήλωσε στην «Ρ», σε ερώτηση για το αν είναι έτοιμη η ΝΔ για τις επερχόμενες εκλογές, τα κάτωθι: «Καταρχάς, κανένα άλλο κόμμα δεν μπορεί να κάνει αυτό που κάναμε σήμερα: το να έχεις Ειδικές Κομματικές Οργανώσεις σε κάθε εργασιακό χώρο, σε κάθε ιδιωτική ή δημόσια μεγάλη επιχείρηση, σε κάθε κλάδο επαγγελματικό και να μπορείς να οργανώνεσαι, να ακούς τις απόψεις των συναδέλφων σου και να τις μεταφέρεις προς το κόμμα και την κυβέρνηση, με οργανωμένο συντεταγμένο τρόπο, δεν υπάρχει καμία άλλη πολιτική δύναμη να μπορεί να το κάνει με επιτυχία. Άρα λοιπόν, γραμματείες, τομείς, Ειδικές Κομματικές Οργανώσεις, Κοινοβουλευτική Ομάδα, Υπουργικό Συμβούλιο, όλοι δουλεύουμε σαν μια μεγάλη ορχήστρα, με μαέστρο τον Κυριάκο Μητσοτάκη, για να μπορέσουμε να στείλουμε το σωστό μήνυμα στη Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης και να κερδίσουμε τις εκλογές».

Ζήσης Ιωακείμοβιτς: «Είμαστε πανέτοιμοι»

Από την πλευρά του, ο Ζήσης Ιωακείμοβιτς δήλωσε στην «Ρ» ότι «είμαστε όχι απλώς έτοιμοι, είμαστε πανέτοιμοι. Όπως κι εσείς παρατηρήσατε, τα στελέχη, τα μέρη μας των ΕΚΟ που, προσωπική μου εκτίμηση, θα αποτελέσουν την αιχμή του δόρατος σε αυτές τις εκλογές, γιατί η διείσδυση, η διεισδυτικότητα που έχουν στους

χώρους εργασίας, στους επαγγελματικούς τους χώρους, θα είναι η αιχμή του δόρατος για αυτές τις εκλογές. Μαζί με τις ΔΕΕΠ, τις τοπικές, τις γραμματείες και όλα μας τα στελέχη, είμαστε έτοιμοι για να πάρουμε μια ακόμα αυτοδυναμία και να κάνουμε ξανά τον Κυριάκο Μητσοτάκη πρωθυπουργό».

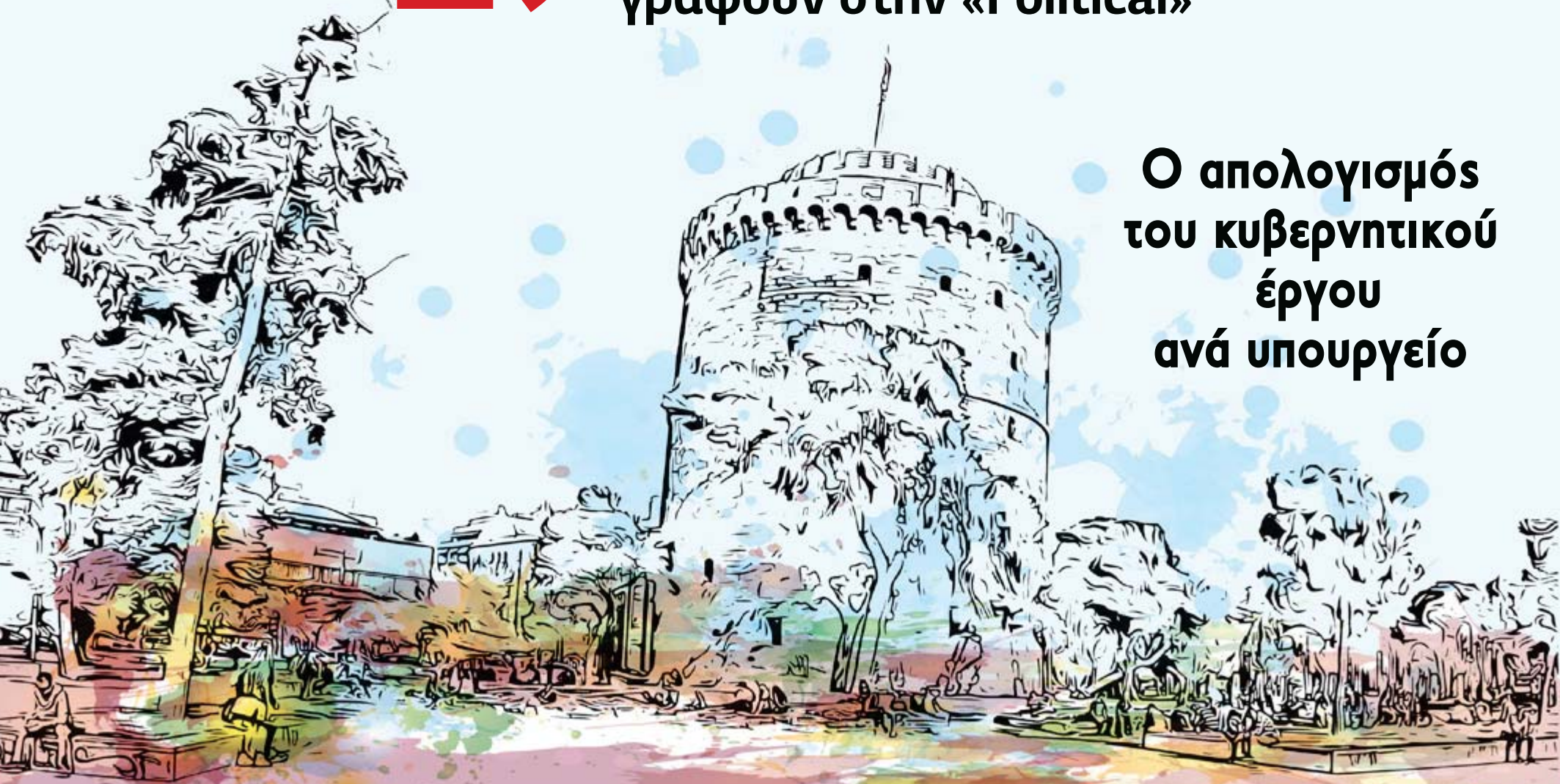
ΜΕΓΑΛΟ ΑΦΙΕΡΩΜΑ

ΤΟ ΕΙΠΑΜΕ ΤΟ ΚΑΝΑΜΕ

29 υπουργοί, υφυπουργοί
και στελέχη της ΝΔ
γράφουν στην «Political»

Ο απολογισμός
του κυβερνητικού
έργου
ανά υπουργείο

Οι μεταρρυθμίσεις, οι τομές και τα σημαντικά έργα που αλλάζουν την Ελλάδα με στόχο το 2027 να είναι πιο παραγωγική, πιο ψηφιακή, πιο ασφαλής, πιο κοινωνικά δίκαιη και περισσότερο ευρωπαϊκή από την Ελλάδα του 2023

Από τις εξαγγελίες στις μετρήσιμες αλλαγές

Στην πολιτική η απόσταση ανάμεσα στην εξαγγελία και την πράξη είναι συχνά μεγαλύτερη απ' όσο δείχνουν οι προεκλογικές αφίσες. Οι κυβερνήσεις κρίνονται τελικά όχι μόνο απ' όσα υποσχέθηκαν αλλά απ' όσα κατάφεραν να μετατρέψουν σε νόμους, έργα, επενδύσεις, νέες υπηρεσίες, καλύτερες υποδομές και μετρήσιμες αλλαγές στην καθημερινότητα των πολιτών.

Με αυτήν τη λογική επιχειρεί το συγκεκριμένο αφιέρωμα να αποτυπώσει την πορεία της δεύτερης κυβερνητικής θητείας του Κυριάκου Μητσοτάκη, από τις εκλογές του 2023 μέχρι σήμερα. Όχι ως έναν απλό κατάλογο κυβερνητικών ανακοινώσεων αλλά ως μια σύγκριση ανάμεσα σε όσα περιλαμβάνονταν στο πρόγραμμα με το οποίο η Νέα Δημοκρατία ζήτησε και έλαβε εκ νέου την εμπιστοσύνη των πολιτών και σε όσα έχουν ήδη πραγματοποιηθεί, βρίσκονται σε εξέλιξη ή έχουν μπει σε σαφή τροχιά ολοκλήρωσης μέχρι το τέλος της τετραετίας. Γιατί το «Το είπαμε, το κάναμε» αποκτά πολιτικό περιεχόμενο μόνο όταν μπορεί να αποδειχτεί.

Από την οικονομία και τη φορολογία μέχρι την Υγεία, την Παιδεία, την Άμυνα, τη Δικαιοσύνη, τις υποδομές, την ψηφιακή διακυβέρνηση, την κοινωνική πολιτική και την

Πολιτική Προστασία, η περίοδος 2023-2026 έχει ήδη παραγάγει ένα ιδιαίτερα μεγάλο σώμα μεταρρυθμίσεων και δημόσιων πολιτικών. Σε ορισμένους τομείς προεκλογικοί στόχοι έχουν ήδη επιτευχθεί πριν από την ολοκλήρωση της τετραετίας. Σε άλλους η εφαρμογή βρίσκεται σε πλήρη εξέλιξη και το τελικό αποτέλεσμα θα κριθεί το 2027. Και υπάρχουν προφανώς πολιτικές στις οποίες απομένει ακόμη δρόμος. Αυτή ακριβώς η διάκριση έχει σημασία.

Το αφιέρωμα δεν αντιμετωπίζει κάθε κυβερνητική πρωτοβουλία ως «τελειωμένο έργο». Διαχωρίζει όσα έχουν ολοκληρωθεί απ' όσα υλοποιούνται, καταγράφει τον βαθμό προόδου, συγκρίνει αριθμούς, χρονοδιαγράμματα και δεσμεύσεις και επιχειρεί να δώσει μια συνολική εικόνα για το πού βρίσκεται η χώρα στην αρχή της δεύτερης τετραετίας και πού βρίσκεται σήμερα.

Στην οικονομία η ανάκτηση της επενδυτικής βαθμίδας, η αποκλιμάκωση του δημόσιου χρέους, οι φορολογικές παρεμβάσεις και η αξιοποίηση του Ταμείου Ανάκαμψης αποτελούν ήδη βασικά σημεία του κυβερνητικού απολογισμού. Στην Παιδεία η συζήτηση εκτείνεται από τους μόνιμους διορισμούς και τις υποδομές έως τη μεταρρύθμιση της ανώτατης εκπαίδευσης. Στην Υγεία το βάρος

πέφτει στην αναμόρφωση του ΕΣΥ, στις προσλήψεις, στα νοσοκομεία και στις νέες υπηρεσίες πρόληψης. Στην Άμυνα η χώρα βρίσκεται στη μεγαλύτερη διαδικασία ανανέωσης εξοπλισμών και αποτρεπτικής ισχύος των τελευταίων δεκαετιών.

Και αντίστοιχα σε κάθε υπουργείο υπάρχει ένας ξεχωριστός λογαριασμός δεσμεύσεων και αποτελεσμάτων.

Η κυβέρνηση Μητσοτάκη εξελέγη το 2023 με μια βασική πολιτική υπόσχεση: ότι η δεύτερη τετραετία δεν θα είναι περίοδος διαχείρισης αλλά βαθύτερων αλλαγών. Ότι η Ελλάδα του 2027 θα πρέπει να είναι πιο παραγωγική, πιο ψηφιακή, πιο ασφαλής, πιο κοινωνικά δίκαιη και περισσότερο ευρωπαϊκή από την Ελλάδα του 2023.

Τρία χρόνια αργότερα η τετραετία δεν έχει ολοκληρωθεί. Ούτε ο τελικός απολογισμός μπορεί ακόμη να γραφτεί. Μπορεί όμως να γίνει ήδη κάτι εξίσου σημαντικό: να μετρηθεί η απόσταση που έχει διανυθεί.

Και αυτό ακριβώς κάνει το αφιέρωμα που ακολουθεί. Υπουργείο προς υπουργείο. Δέσμευση προς δέσμευση. Έργο προς έργο. Για να απαντηθεί τελικά με στοιχεία και όχι με συνθήματα ένα απλό πολιτικό ερώτημα: Απ' όσα ειπώθηκαν το 2023, πόσα έγιναν πράξη;

Κυριάκος Πιερρακάκης

Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, πρόεδρος Eurogroup

Σήμερα έχουμε μια οικονομία που έχει αφήσει πίσω τις μεγάλες ανισορροπίες του παρελθόντος

Στη φετινή ΔΕΘ παρουσιάζουμε ένα σχέδιο που αφορά όλους και, ταυτόχρονα, τον καθένα ξεχωριστά. Πίσω από τους αριθμούς υπάρχουν διαφορετικές ζωές, διαφορετικές ανάγκες, διαφορετικές προσδοκίες. Για αυτό και επιλέξαμε να μην απαντήσουμε με ένα μέτρο σε ένα πρόβλημα, αλλά με ένα συνεκτικό σχέδιο που απλώνεται σε ολόκληρη την οικονομία και την κοινωνία. Από το εισόδημα και τη φορολογία μέχρι την οικογένεια, τη στέγη, την εργασία και την επιχειρηματικότητα.

Η Ελλάδα βρίσκεται σήμερα σε ένα διαφορετικό ση-

μείο. Έχουμε μεγαλύτερη ανάπτυξη, περισσότερες επενδύσεις, χαμηλότερη ανεργία και μια οικονομία που έχει αφήσει πίσω τις μεγάλες ανισορροπίες του παρελθόντος.

Αυτή η πρόοδος μας δίνει πλέον τη δυνατότητα να κάνουμε το επόμενο βήμα. Με μόνιμα μέτρα, όχι πρόσκαιρες λύσεις. Με αλλαγές που αντέχουν στον χρόνο και με απόλυτο σεβασμό στη δημοσιονομική σταθερότητα. Αυτή είναι η δική μας αντίληψη για την πρόοδο. Όσα κερδίζει η χώρα να γίνονται δύναμη για την κοινωνία.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Από την επενδυτική βαθμίδα στα 24,6 δισ. του Ταμείου Ανάκαμψης

Αν υπάρχει ένα υπουργείο στο οποίο το «Το είπαμε, το κάναμε» μπορεί να ελεγχθεί σχεδόν γραμμή προς γραμμή, αυτό είναι το υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών. Η οικονομική πολιτική της δεύτερης τετραετίας ξεκίνησε τον Ιούνιο του 2023 υπό τον Κωστή Χατζηδάκη και συνεχίζεται υπό τον Κυριάκο Πιερρακάκη, με σταθερή παρουσία του Νίκου Παπαθανάση στο χαρτοφυλάκιο των επενδύσεων και των ευρωπαϊκών πόρων και του Θάνου Πετραλιά στον δημοσιονομικό σχεδιασμό.

Και εδώ υπάρχει ένα σημαντικό πλεονέκτημα για τον απολογισμό: το πρόγραμμα με το οποίο η Νέα Δημοκρατία πήγε στις εκλογές του 2023 περιείχε αριθμητικούς στόχους. Κατώτατος μισθός 950 ευρώ, μέσος μισθός 1.500 ευρώ, νέα μείωση ασφαλιστικών εισφορών, αύξηση αφορολογήτου για τις οικογένειες με παιδιά, κατάργηση τέλους επιτηδεύματος, επενδυτική βαθμίδα, αύξηση επενδύσεων, περιορισμός φοροδιαφυγής, αξιοποίηση του Ταμείου Ανάκαμψης και αποκλιμάκωση του δημόσιου χρέους.

Τρία χρόνια αργότερα, αρκετές από αυτές τις δεσμεύσεις έχουν ήδη κλείσει, άλλες έχουν φτάσει πολύ κοντά στον στόχο και ορισμένες παραμένουν ανοιχτές μέχρι το 2027.

Η πρώτη μεγάλη δέσμευση έκλεισε από το 2023

Η ανάκτηση της επενδυτικής βαθμίδας ήταν μια από τις πιο καθαρές προεκλογικές δεσμεύσεις. Και ήταν από τις

πρώτες που υλοποιήθηκαν. Η Ελλάδα επέστρεψε το 2023 στην επενδυτική κατηγορία έπειτα από περισσότερο από μια δεκαετία εκτός αυτής, ξεκινώντας με την αναβάθμιση από την DBRS και συνεχίζοντας με αναβαθμίσεις από τους μεγάλους οίκους αξιολόγησης.

Η αλλαγή δεν περιορίζεται σε έναν τίτλο: σημαίνει διεύρυνση της επενδυτικής βάσης για τα ελληνικά ομόλογα, ενίσχυση της αξιοπιστίας της χώρας και ευνοϊκότερες συνθήκες χρηματοδότησης κράτους και οικονομίας. Δέσμευση 2023: επενδυτική βαθμίδα. Κατάσταση 2026: υλοποιήθηκε.

Χρέος κάτω από το 140%

Ακόμη πιο εντυπωσιακή είναι η εξέλιξη στο δημόσιο χρέος. Στο πρόγραμμα του 2023 η ΝΔ έθετε ως στόχο τη μείωσή του περίπου στο 140% του ΑΕΠ έως το 2027. Ο προϋπολογισμός προβλέπει πλέον ότι το χρέος της γενικής κυβέρνησης θα υποχωρήσει ήδη το 2026 στο 137,6% του ΑΕΠ, περίπου στα 359 δισ. ευρώ, μειωμένο κατά άλλες 7,8 ποσοστιαίες μονάδες έναντι του 2025. Είναι η πρώτη φορά από το 2010 που ο δείκτης προβλέπεται να πέσει κάτω από το 140%.

Παράλληλα, ο δημοσιονομικός λογαριασμός παραμένει θετικός. Για το 2025 εκτιμήθηκε πρωτογενές πλεόνασμα 3,7% του ΑΕΠ, ενώ η πορεία εκτέλεσης του 2026 συνέχισε να εμφανίζει ισχυρά αποτελέσματα: μόνο στο πρώτο τρίμηνο του έτους το πρωτογενές πλεόνασμα του κρατικού προϋπολογισμού διαμορφώθηκε στα 4,369 δισ. ευρώ, έναντι στόχου 2,732 δισ. ευρώ.

Εδώ επομένως έχουμε έναν στόχο που όχι μόνο προοδεύει, αλλά σύμφωνα με τον σημερινό σχεδιασμό επιτυγχάνεται έναν χρόνο νωρίτερα.

Από τα 780 στα 920 ευρώ

Στο μέτωπο των εισοδημάτων ο λογαριασμός δεν έχει ακόμη κλείσει, αλλά η απόσταση από τον τελικό στόχο έχει περιοριστεί σημαντικά. Όταν ξεκινούσε η δεύτερη τετραετία, τον Απρίλιο του 2023, ο κατώτατος μισθός είχε διαμορφωθεί στα 780 ευρώ.

Ακολούθησαν τρεις νέες αυξήσεις: στα 830 ευρώ το 2024, στα 880 το 2025 και από την 1η Απριλίου 2026 στα 920 ευρώ.

Η τελευταία αύξηση ήταν 4,55% και, σύμφωνα με το υπουργείο Εργασίας, επηρεάζει περίπου 1,5 εκατομμύριο πολίτες. Άρα, από τα 780 ευρώ του 2023 έως τα 920 ευρώ σήμερα η αύξηση φτάνει τα 140 ευρώ ή περίπου 18%. Για την επίτευξη της προεκλογικής δέσμευσης των 950 ευρώ απομένουν πλέον 30 ευρώ, με την τελική προσαρμογή να αναμένεται το 2027.

Ο δεύτερος στόχος, ο μέσος μισθός των 1.500 ευρώ, παραμένει περισσότερο απαιτητικός. Τα τελευταία πλήρη στοιχεία που έχει παρουσιάσει η κυβέρνηση έδειξαν μέσο μισθό συνολικά στα 1.342 ευρώ, έναντι 1.251 ευρώ το 2023, ενώ ο μέσος μισθός πλήρους απασχόλησης είχε ήδη φθάσει στα 1.478 ευρώ.

Κατώτατος μισθός: 92% του αριθμητικού στόχου των 950 ευρώ έχει ήδη καλυφθεί. Μέσος μισθός: η πορεία συνεχίζεται, με τον τελικό έλεγχο το 2027.

16,7 δισ. ευρώ δημόσιες επενδύσεις το 2026 και κατώτατος μισθός στα 920 ευρώ, ενώ το χρέος προβλέπεται να πέσει κάτω από το 140% του ΑΕΠ μέχρι το τέλος του χρόνου

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Ρεκόρ δημόσιων επενδύσεων

Φορολογικές δεσμεύσεις που έκλεισαν νωρίτερα

Στη φορολογία υπάρχουν αρκετές περιπτώσεις που η υλοποίηση προηγήθηκε του αρχικού χρονοδιαγράμματος. Το πρόγραμμα του 2023 προέβλεπε σταδιακή κατάργηση του τέλους επιτηδεύματος έως το 2027. Η κυβέρνηση το μείωσε κατά 50% από το 2024 και στη συνέχεια το κατήργησε για τους ελεύθερους επαγγελματίες από το 2025.

Υλοποιήθηκε επίσης από το 2024 η αύξηση του αφορολόγητου κατά 1.000 ευρώ για οικογένειες με παιδιά, μια ακόμη ρητή προεκλογική δέσμευση, ενώ τέθηκε σε εφαρμογή η πρόσθετη μείωση των ασφαλιστικών εισφορών. Παράλληλα, το 2025 τέθηκαν σε εφαρμογή 18 μειώσεις φόρων και βαρών, μεταξύ των οποίων η διπλάσια έκπτωση ΕΝΦΙΑ για ασφαλισμένες κατοικίες έως συγκεκριμένη αξία, απαλλαγές σε ασφαλιστήρια υγείας ανηλίκων και σειρά επιμέρους φορολογικών παρεμβάσεων.

Η εικόνα συνεπώς εδώ δεν είναι απλώς «μειώνουμε φόρους». Υπάρχουν συγκεκριμένες προεκλογικές δεσμεύσεις που μπορούν ήδη να σημειωθούν ως ολοκληρωμένες.

Η φοροδιαφυγή γίνεται ψηφιακή μάχη

Η δεύτερη πλευρά της φορολογικής πολιτικής ήταν εξίσου συγκεκριμένη: περισσότερες ηλεκτρονικές συναλλαγές, καθολικότερη χρήση POS, myDATA και αυτοματοποιημένοι έλεγχοι.

Από το 2023 και μετά προχώρησε η διασύνδεση POS και ταμειακών μηχανών, επεκτάθηκε το myDATA, εισήχθησαν το ψηφιακό δελτίο αποστολής και η ηλεκτρονική τιμολόγηση και ενεργοποιήθηκαν νέες δυνατότητες έκδοσης και διαβίβασης παραστατικών μέσω εφαρμογών. Η μεταρρύθμιση δεν έχει ολοκληρωθεί -και η φοροδιαφυγή προφανώς δεν εξαφανίστηκε- αλλά η υποδομή ελέγχου έχει αλλάξει ουσιαστικά.

Η σημασία της αποτυπώνεται και στα δημόσια έσοδα. Ήδη το πρώτο εξάμηνο του 2024 τα φορολογικά έσοδα είχαν αυξηθεί κατά 10,3% σε ετήσια βάση, με το υπουργείο να αποδίδει μέρος της υπεραπόδοσης, πέρα από την ανάπτυξη, στον περιορισμό της φοροδιαφυγής και στη διασύνδεση POS-ταμειακών.

Η δέσμευση υλοποιείται, οι μηχανισμοί λειτουργούν, αλλά το τελικό αποτέλεσμα θα κριθεί σε βάθος χρόνου.

24,6 δισ. έχουν ήδη εισρεύσει

Το δεύτερο μεγάλο στοίχημα είναι οι ευρωπαϊκοί πόροι. Έως το καλοκαίρι του 2026 η Ελλάδα έχει ήδη λάβει 24,6 δισ. ευρώ από το Ταμείο Ανάκαμψης, ποσό που αντιστοιχεί στο 68,5% του συνολικού προϋπολογισμού του «Ελλάδα 2.0». Τον Μάιο του 2026 το υπουργείο ανακοίνωσε παράλληλα 100% απορρόφηση του δανειακού σκέλους, ενώ στις 25 Μαΐου υποβλήθηκε το όγδοο αίτημα πληρωμής για το σκέλος των επιχορηγήσεων.

Το στοίχημα πλέον δεν είναι μόνο να μουν τα χρήματα στα κρατικά ταμεία αλλά να ολοκληρωθούν εγκαίρως τα έργα, οι επενδύσεις και τα ορόσημα. Με την προθεσμία του Ταμείου να πλησιάζει, το 68,5% των

εκταμιεύσεων αποτελεί ισχυρή πρόοδο, όχι όμως ακόμη ολοκλήρωση.

Επενδυτική πολιτική

Η επενδυτική πολιτική αποτελεί ίσως το σημαντικότερο κεφάλαιο για την επόμενη μέρα μετά το Ταμείο Ανάκαμψης. Το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων διαμορφώθηκε στα 14,6 δισ. ευρώ το 2025 και αυξήθηκε στα 16,7 δισ. ευρώ το 2026, δηλαδή κατά 14,5% σε έναν χρόνο. Για να γίνει αντιληπτό το μέγεθος της μεταβολής, το αντίστοιχο πρόγραμμα ήταν 5,6 δισ. ευρώ το 2019.

Συνολικά, οι επενδύσεις από περίπου 11% του ΑΕΠ το 2019 έχουν πλησιάσει το 17% και προβλέπεται να διαμορφωθούν στο 17,7% το 2026. Η κυβέρνηση εκτιμά

οικονομικό και κοινωνικό πρόβλημα. Εδώ το «Το είπαμε, το κάναμε» πρέπει να διαβαστεί ως «θεσπίσαμε τα εργαλεία και προχωρούμε», όχι ως οριστική λύση.

Ο λογαριασμός μέχρι σήμερα

Τρία χρόνια μετά τις εκλογές του 2023, ο οικονομικός φάκελος έχει ορισμένα πολύ καθαρά κουτάκια. Η επενδυτική βαθμίδα ανακτήθηκε. Το τέλος επιτηδεύματος καταργήθηκε νωρίτερα από το αρχικό χρονοδιάγραμμα. Το αυξημένο αφορολόγητο για τις οικογένειες εφαρμόστηκε. Ο κατώτατος μισθός βρίσκεται στα 920 ευρώ, μόλις 30 ευρώ από τον στόχο του 2027. Το χρέος προβλέπεται να πέσει κάτω από το 140% του ΑΕΠ ήδη από το 2026. Από το Ταμείο Ανάκαμψης έχουν εισρεύσει 24,6

συνολικές επενδύσεις περίπου 46 δισ. ευρώ για το έτος, με 28 δισ. ιδιωτικές και 18 δισ. δημόσιες.

Η απόσταση από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο παραμένει. Ακριβώς για αυτό η συγκεκριμένη δέσμευση δεν μπορεί να χαρακτηριστεί ολοκληρωμένη. Μπορεί όμως να χαρακτηριστεί σε σαφή και μετρήσιμη πρόοδο.

Ιδιωτικό χρέος: Η δύσκολη εκκρεμότητα

Στο ιδιωτικό χρέος η εικόνα απαιτεί μεγαλύτερη προσοχή. Η κυβέρνηση άλλαξε το θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας των servicers, ενίσχυσε τον εξωδικαστικό μηχανισμό, διέυρυνε την περίμετρο των δικαιούχων και συνέχισε τις παρεμβάσεις για παλαιότερα στεγαστικά δάνεια.

Είναι όμως ένα πεδίο στο οποίο δεν μπορεί ακόμη να μπει η ένδειξη «ολοκληρώθηκε». Η ύπαρξη μεγάλου αποθέματος ιδιωτικών οφειλών παραμένει πραγματικό

δισ. ευρώ. Το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων έχει φθάσει στα 16,7 δισ. ευρώ.

Υπάρχουν και ανοιχτές γραμμές: ο μέσος μισθός των 1.500 ευρώ, η ολοκλήρωση του Ταμείου Ανάκαμψης, η περαιτέρω σύγκλιση των επενδύσεων με την Ευρώπη, η οριστική μείωση της φοροδιαφυγής και το ιδιωτικό χρέος. Αυτό ακριβώς όμως είναι το νόημα ενός απολογισμού πριν από το τέλος της τετραετίας.

Όχι να εμφανιστούν όλα ως ολοκληρωμένα, αλλά να καταγραφεί πού βρισκόταν κάθε προεκλογική δέσμευση το 2023, πόσο δρόμο έχει διανύσει και πόσο απομένει μέχρι το 2027.

Και στον φάκελο της οικονομίας, ο λογαριασμός έως σήμερα δίνει στην κυβέρνηση αρκετές περιπτώσεις όπου το «θα» του 2023 έχει ήδη μετατραπεί σε μετρήσιμο αποτέλεσμα.

Γιώργος Γεραπετρίτης
Υπουργός Εξωτερικών

Η ενεργητική διπλωματία μεγαλώνει την Ελλάδα και κάνει τη φωνή της να ακούγεται πιο δυνατή

Υποσχεθήκαμε μια ισχυρή Ελλάδα και σήμερα την έχουμε φέρει στο απόγειο της ισχύος της. Στην καρδιά της διεθνούς διπλωματίας ως εκλεγμένο μέλος του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ, αναλαμβάνοντας για δεύτερη φορά στη θητεία μας την προεδρία του τον προσεχή Οκτώβριο, και ενόψει της ελληνικής προεδρίας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης το δεύτερο εξάμηνο του 2027. Με στρατηγικούς εταιρικούς δεσμούς με κρίσιμες χώρες για την παγκόσμια και περιφερειακή αρχιτεκτονική ασφαλείας, όπως

οι ΗΠΑ, το Ισραήλ, η Αίγυπτος, η Ινδία, οι χώρες του Κόλπου. Και με δράσεις που κατοχυρώνουν έμπρακτα τα κυριαρχικά μας δικαιώματα στο Αιγαίο και την Ανατολική Μεσόγειο μέσω του θαλάσσιου χωροταξικού σχεδιασμού, των θαλάσσιων περιβαλλοντικών πάρκων, της αξιοποίησης του θαλάσσιου πλούτου με τη συνεργασία ενεργειακών κολοσσών, της αναβαθμισμένης αμυντικής δομής δυνάμεων. Η ενεργητική διπλωματία μεγαλώνει την Ελλάδα και κάνει τη φωνή της να ακούγεται πιο δυνατή και αξιόπιστη από ποτέ.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

Από τις 182 ψήφους στον ΟΗΕ στη νέα γεωπολιτική ακτίνα της χώρας

Στην εξωτερική πολιτική το «Το είπαμε, το κάναμε» δεν μπορεί να μετρηθεί με τον ίδιο τρόπο που μετριοούνται οι φορολογικές μειώσεις ή οι αυξήσεις των μισθών. Η επιτυχία αποτυπώνεται στην ισχύ των συμμαχιών, στην παρουσία της χώρας στα διεθνή κέντρα αποφάσεων, στη δυνατότητά της να επηρεάζει εξελίξεις και, τελικά, στο κατά πόσο μπορεί να προστατεύει τα εθνικά της συμφέροντα μέσα σε ένα ολόένα και πιο ασταθές διεθνές περιβάλλον.

Η ΝΔ πήγε στις εκλογές του 2023 με τη δέσμευση να συνεχίσει την ενίσχυση της διεθνούς θέσης της Ελλάδας, να διευρύνει τις συμμαχίες της, να συμμετέχει πιο ενεργά στη διαμόρφωση ευρωπαϊκών και διεθνών πολιτικών και να ενισχύσει τη σχέση του ελληνικού κράτους με τον Απόδημο Ελληνισμό.

Το Στρατηγικό Σχέδιο του υπουργείου Εξωτερικών 2024-2027 αποτύπωσε ακόμη πιο συγκεκριμένα αυτή την κατεύθυνση: καλές σχέσεις με τους γείτονες χωρίς υποχώρηση από το Διεθνές Δίκαιο, οριοθέτηση θαλάσσιων ζωνών, ισχυρότερη θέση στην ΕΕ και στους διεθνείς οργανισμούς, στρατηγικές σχέσεις με αναδυόμενες δυνάμεις όπως η Ινδία, ενίσχυση της οικονομικής διπλωματίας και ισχυρότερη σύνδεση με τη Διασπορά.

Από τον Ιούνιο του 2023 μέχρι σήμερα το χαρτοφυλάκιο παραμένει στα χέρια του Γιώργου Γεραπετρίτη, στοιχείο που προσέδωσε συνέχεια στην εφαρμογή αυτής της γραμμής.

Οι 182 ψήφοι και η επιστροφή στο Συμβούλιο Ασφαλείας

Το πιο καθαρό διεθνές ορόσημο της περιόδου ήρθε στις 6 Ιουνίου 2024, όταν η Ελλάδα εξελέγη μη μόνιμο μέλος του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών για τη διε-

τία 2025-2026 με την υποστήριξη 182 κρατών-μελών. Ήταν μόλις η τρίτη φορά στην ιστορία που η Ελλάδα καταλάμβανε θέση στο κορυφαίο όργανο διεθνούς ασφάλειας μετά τις θητείες 1952-1953 και 2005-2006.

Εδώ χρειάζεται ακρίβεια: η ελληνική υποψηφιότητα είχε δρομολογηθεί πριν από τις εκλογές του 2023. Η επιτυχής ολοκλήρωση της προσπάθειας όμως και κυρίως η άσκηση της θητείας ανήκουν στη δεύτερη κυβερνητική τετραετία.

Τον Μάιο του 2025 η Ελλάδα ανέλαβε και την προεδρία του Συμβουλίου Ασφαλείας. Στην κορυφαία εκδήλωση της ελληνικής προεδρίας, ο Κυριάκος Μητσοτάκης προήδρευσε σε ανοικτή συζήτηση υψηλού επιπέδου για τη θαλάσσια ασφάλεια, εντάσσοντας ένα θέμα ιδιαίτερου ελληνικού ενδιαφέροντος στον πυρήνα της παγκόσμιας ατζέντας.

Δέσμευση: ισχυρότερη Ελλάδα στους διεθνείς οργανισμούς. Κατάσταση: μετρήσιμη υλοποίηση, με 182 ψήφους και ενεργή θητεία στο Συμβούλιο Ασφαλείας.

Τουρκία: Από την ένταση στον οργανωμένο διάλογο

Το δυσκολότερο τεστ της ελληνικής εξωτερικής πολιτικής παραμένουν οι ελληνοτουρκικές σχέσεις. Το Στρατηγικό Σχέδιο του ΥΠΕΞ θέτει ως στόχο τη διατήρηση διαύλων επικοινωνίας με την Τουρκία, την οικοδόμηση σχέσεων καλής γειτονίας και, τελικά, την οριοθέτηση υφαλοκρηπίδας και ΑΟΖ στη βάση του Διεθνούς Δικαίου. Την ίδια στιγμή καταγράφει ρητά ως ζητήματα το *casus belli*, τις παραβιάσεις κυριαρχίας και κυριαρχικών δικαιωμάτων και παράνομες συμφωνίες που δεν εδράζονται στο Διεθνές Δίκαιο.

Το πρώτο σκέλος προχώρησε ουσιαστικά. Στις 7 Δεκεμβρίου 2023, κατά την επίσκεψη του Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν στην Αθήνα, οι δύο πλευρές υπέγραψαν τη Διακήρυξη των

Αθηνών περί Σχέσεων Φιλίας και Καλής Γειτονίας. Παράλληλα, ενεργοποιήθηκαν τρεις παράλληλοι άξονες: πολιτικός διάλογος, Μέτρα Οικοδόμησης Εμπιστοσύνης και θετική ατζέντα συνεργασίας.

Η περίοδος που ακολούθησε χαρακτηρίστηκε από πολύ συχνότερες επαφές κορυφής και σαφώς χαμηλότερο επίπεδο έντασης σε σύγκριση με προηγούμενα χρόνια.

Αυτό όμως δεν σημαίνει επίλυση των Ελληνοτουρκικών. Η οριοθέτηση υφαλοκρηπίδας και ΑΟΖ παραμένει ανοικτή, ενώ το *casus belli* εξακολουθεί να υφίσταται. Η κυβέρνηση έχει επίσης επαναλάβει ότι δεν αναγνωρίζει θεωρίες περί «γκρίζων ζωνών».

Συνεπώς εδώ το αποτέλεσμα είναι συγκεκριμένο αλλά όχι τελικό: η αποκλιμάκωση και η θεσμοποίηση του διαλόγου έχουν επιτευχθεί· η κεντρική εθνική διαφορά δεν έχει επιλυθεί.

Θαλάσσιες ζώνες

Ιδιαίτερη βαρύτητα για την εξωτερική πολιτική είχε και η ανακοίνωση, στις 16 Απριλίου 2025, του πρώτου Θαλάσσιου Χωροταξικού Σχεδιασμού της χώρας.

Για πρώτη φορά αποτυπώθηκε συνολικά σε εθνικό επίπεδο ο σχεδιασμός για τον ελληνικό θαλάσσιο χώρο, με την κυβέρνηση να συνδέει την πρωτοβουλία τόσο με τις ευρωπαϊκές υποχρεώσεις της χώρας όσο και με την άσκηση των δικαιωμάτων της βάσει του Διεθνούς Δικαίου.

Δεν πρόκειται για οριοθέτηση ΑΟΖ με την Τουρκία και δεν πρέπει να παρουσιαστεί ως τέτοια. Αποτελεί όμως θεσμική και γεωπολιτική κίνηση που επί χρόνια δεν είχε πραγματοποιηθεί και εντάσσεται στη γενικότερη προσπάθεια συστηματικής αποτύπωσης της ελληνικής θαλάσσιας στρατηγικής.

Η θητεία στο Συμβούλιο Ασφαλείας, η αποκλιμάκωση με την Τουρκία, οι στρατηγικές σχέσεις με Ινδία και Αίγυπτο, η διπλωματία της Μεσογείου και όσα παραμένουν ανοικτά έως το 2027

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

Αναβάθμιση στρατηγικών συνεργασιών

**Ινδία: Το μεγάλο άνοιγμα
προς μια νέα παγκόσμια δύναμη**

Εκεί όπου η πρόοδος είναι ίσως περισσότερο εμφανής σε σχέση με το 2023 είναι η σχέση με την Ινδία. Τον Αύγουστο του 2023, με την επίσκεψη του Narendra Modi στην Αθήνα, οι σχέσεις Ελλάδας-Ινδίας αναβαθμίστηκαν σε Στρατηγική Εταιρική Σχέση. Ακολούθησε η επίσκεψη του Κυριάκου Μητσοτάκη στην Ινδία τον Φεβρουάριο του 2024 με ισχυρή επιχειρηματική αποστολή και νέες επαφές σε επενδύσεις, άμυνα, ναυτιλία και τεχνολογία. Η σχέση συνέχισε να εμβαθύνεται και το 2026, με τις δύο πλευρές να δίνουν ιδιαίτερη έμφαση στη ναυτιλία, στις υποδομές, στη ναυπηγο-επισκευαστική βιομηχανία και στην άμυνα. Παράλληλα, η Αθήνα διεκδικεί ρόλο ως ευρωπαϊκή πύλη της Ινδίας μέσω του οικονομικού διαδρόμου IMEC. Και εδώ η σύγκριση με το Στρατηγικό Σχέδιο είναι ευθεία: το ΥΠΕΞ είχε θέσει ως στόχο την ενίσχυση στρατηγικών συνεργασιών με αναδυόμενες παγκόσμιες δυνάμεις, αναφέροντας ρητά την Ινδία. Κατάσταση: στρατηγική σχέση θεμελιώθηκε και διευρύνεται - ο IMEC παραμένει έργο σε εξέλιξη.

Αίγυπτος και αραβικός κόσμος

Αντίστοιχη αναβάθμιση καταγράφεται στις σχέσεις με την Αίγυπτο. Στις 7 Μαΐου 2025 πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα το 1ο Ανώτατο Συμβούλιο Συνεργασίας Ελλάδας-Αιγύπτου. Υπογράφηκαν μνημόνια συνεργασίας στη ναυτιλία, στον πολιτισμό και στις τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών, ενώ η συνεργασία των δύο χωρών αναβαθμίστηκε σε στρατηγική εταιρική σχέση.

Παράλληλα, η Αθήνα συνέχισε να διευρύνει το πλέγμα σχέσεων της με Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα, Σαουδική Αραβία και Κατάρ, επιχειρώντας να διαμορφώσει έναν σταθερό άξονα συνεργασιών από την Ανατολική Μεσόγειο μέχρι τον Κόλπο. Το 2026 ο πρωθυπουργός επανέλαβε δημόσια ότι η Ελλάδα διατηρεί στρατηγικές ή ιδιαίτερα ισχυρές σχέσεις με όλα τα παραπάνω κράτη. Το ίδιο μοντέλο εφαρμόστηκε στην κρίση της Μέσης Ανατολής: διατήρηση της στρατηγικής σχέσης με το Ισραήλ, αλλά ταυτόχρονα υποστήριξη της λύσης των δύο κρατών και ανοικτοί διάυλοι με τον αραβικό κόσμο. Πρόκειται περισσότερο για διπλωματικό κεφάλαιο που χτίζεται διαρκώς παρά για έργο που μπορεί κάποια στιγμή να θεωρηθεί «ολοκληρωμένο».

**Ουκρανία: Σταθερή επιλογή
στον ευρωατλαντικό πυρήνα**

Στο Ουκρανικό η Αθήνα επέλεξε από την αρχή καθαρή θέση υπέρ της εδαφικής ακεραιότητας της Ουκρανίας και της εφαρμογής του Διεθνούς Δικαίου. Η δεύτερη τετραετία πρόσθεσε ένα σημαντικό θεσμικό βήμα: στις 17 Οκτωβρίου 2024 Ελλάδα και Ουκρανία υπέγραψαν διμερή Συμφωνία Συνεργασίας στον τομέα της Ασφάλειας. Η Ελλάδα έγινε το 21ο κράτος-μέλος της ΕΕ που υπέγραψε αντίστοιχη συμφωνία, η οποία περιλαμβάνει και δυνατότητες ελληνικής συμμετοχής στη μελλοντική ανασυγκρότηση της χώρας. Κατάσταση: η στρατηγική κατεύθυνση εφαρμόζεται· η ίδια η διεθνής κρίση παραμένει φυσικά ανοικτή.

**Our Ocean: 130 χώρες και
δεσμεύσεις 11 δισ. δολαρίων**

Στο κεφάλαιο της διεθνούς εικόνας της χώρας ξεχωρίζει το 9ο Our Ocean Conference, που διοργανώθηκε στην Αθήνα

τον Απρίλιο του 2024. Η διοργάνωση συγκέντρωσε περισσότερους από 3.500 συμμετέχοντες από 130 χώρες και διεθνείς οργανισμούς και έκλεισε με 469 νέες δεσμεύσεις συνολικής εκτιμώμενης αξίας άνω των 11 δισ. δολαρίων για την προστασία των ωκεανών και των θαλασσών.

Το γεγονός συνδέθηκε με την ελληνική προσπάθεια να αναδείξει τη θαλάσσια ασφάλεια, το περιβάλλον και τη ναυτιλία ως στοιχεία της διεθνούς της ταυτότητας - μια γραμμή

δοξεί να πάει ένα βήμα παραπέρα, συντονίζοντας το δίκτυο των Γραφείων ΟΕΥ, την Enterprise Greece και την Export Credit Greece, με νέες ψηφιακές και χρηματοδοτικές υπηρεσίες προς τις ελληνικές επιχειρήσεις.

Πρόκειται για μεταρρύθμιση που βρίσκεται ακόμη στην αρχή της και θα πρέπει να κριθεί από τα αποτελέσματά της στις εξαγωγές, στις επενδύσεις και στην πρόσβαση ελληνικών επιχειρήσεων σε νέες αγορές.

που έναν χρόνο αργότερα μεταφέρθηκε και στην ελληνική προεδρία του Συμβουλίου Ασφαλείας.

Απόδημος Ελληνισμός

Στο ζήτημα της ψήφου των Ελλήνων του εξωτερικού έχουμε ίσως το πιο κλασικό παράδειγμα του «Το είπαμε, το κάναμε». Μετά την άρση των περιορισμών στην ψήφο των αποδήμων το 2023, θεσπίστηκε αρχικά η επιστολική ψήφος για τις ευρωεκλογές και στη συνέχεια, το 2026, ψηφίστηκε η επέκτασή της στους εκτός Ελλάδας εκλογείς και για τις βουλευτικές εκλογές, μαζί με διακριτή εκλογική περιφέρεια Απόδημου Ελληνισμού τριών εδρών. Παράλληλα βρίσκεται σε εφαρμογή το Στρατηγικό Σχέδιο για τον Απόδημο Ελληνισμό 2024-2027 με έξι άξονες που περιλαμβάνουν ομογενειακά δίκτυα, ελληνική γλώσσα και πολιτισμό, σύνδεση με τη νέα γενιά, δημόσια διπλωματία και αναβάθμιση υπηρεσιών προς τους Έλληνες του εξωτερικού. Υπάρχει ωστόσο μία εκκρεμότητα: η προεκλογική αναφορά στην ουσιαστική επανεργονοποίηση του Συμβουλίου Απόδημου Ελληνισμού δεν μπορεί ακόμη να σημειωθεί ως ολοκληρωμένη.

**Η οικονομική διπλωματία
περνά στην επόμενη φάση**

Το ΥΠΕΞ δεν περιορίζεται πλέον στην παραδοσιακή πολιτική διπλωματία. Στο Στρατηγικό Σχέδιο 2024-2027 περιλαμβάνονται ρητά η προσέλκυση επενδύσεων, οι εξαγωγές, η ενεργειακή συνδεσιμότητα, οι διεθνείς αλυσίδες αξίας και η αναβάθμιση των δομών οικονομικής διπλωματίας.

Το Στρατηγικό Σχέδιο Εξωστρέφειας 2026-2030 φιλο-

Ο λογαριασμός μέχρι σήμερα

Στον φάκελο του υπουργείου Εξωτερικών δεν υπάρχουν εύκολα «τελειώσαμε». Υπάρχουν όμως συγκεκριμένα αποτελέσματα. Η Ελλάδα εξελέγη με 182 ψήφους στο Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ και άσκησε την προεδρία του. Οι σχέσεις με την Ινδία αναβαθμίστηκαν σε στρατηγική εταιρική σχέση. Το ίδιο συνέβη με την Αίγυπτο. Στα Ελληνοτουρκικά δημιουργήθηκε σταθερότερο πλαίσιο διαλόγου και υπογράφηκε η Διακήρυξη των Αθηνών. Η χώρα απέκτησε για πρώτη φορά Θαλάσσιο Χωροταξικό Σχεδιασμό. Η επιστολική ψήφος των αποδήμων επεκτάθηκε και στις εθνικές εκλογές. Και η Αθήνα φιλοξένησε μια διεθνή διάσκεψη 130 χωρών με δεσμεύσεις άνω των 11 δισ. δολαρίων. Ο IMEC και τα μεγάλα ενεργειακά σχέδια βρίσκονται σε εξέλιξη.

Ταυτόχρονα, τα μεγάλα εθνικά ζητήματα δεν επιτρέπουν θριαμβολογίες. Το Κυπριακό παραμένει άλυτο. Η διαφορά με την Τουρκία για υφαλοκρηπίδα και ΑΟΖ δεν έχει διευθετηθεί. Το casus belli παραμένει.

Αυτή ακριβώς η διάκριση κάνει τον απολογισμό ισχυρότερο. Γιατί στον χώρο της εξωτερικής πολιτικής το «Το είπαμε, το κάναμε» δεν σημαίνει ότι έκλεισαν όλες οι διεθνείς εκκρεμότητες. Σημαίνει ότι η Ελλάδα του 2026 βρίσκεται σε περισσότερα τραπέζια, έχει περισσότερες στρατηγικές σχέσεις και διαθέτει μεγαλύτερη δυνατότητα παρέμβασης από εκείνη με την οποία ξεκίνησε η δεύτερη τετραετία το 2023. Και αυτό, σε μια εποχή δύο πολέμων, γεωπολιτικής αβεβαιότητας και αναδιάταξης των διεθνών ισορροπιών, αποτελεί από μόνο του μετρήσιμο πολιτικό κεφάλαιο.

Αθανάσιος Δαβάκης
Υφυπουργός Εθνικής Άμυνας

Ενισχύουμε την αμυντική διπλωματία μέσα από στρατηγικές συμφωνίες

Η υλοποίηση της «Ατζέντας 2030» βρίσκεται σε πλήρη εξέλιξη, αποτελώντας τη μεταρρύθμιση που ξεκίνησε το 2023 επί υπουργίας Νίκου Δένδια για τη ριζική αναδιάρθρωση των Ενόπλων Δυνάμεων, συνδυάζοντας μια ευέλικτη δομή δυνάμεων, σύγχρονα εξοπλιστικά προγράμματα και την παραγωγή εγχώριας τεχνολογίας μέσω του ΕΛΚΑΚ.

Ταυτόχρονα, υλοποιούμε μια κομβική θεσμική παρέμβαση για την αναβάθμιση της υγειονομικής μέριμνας του

προσωπικού μας. Με την ολοκλήρωση της ένταξης των Στρατιωτικών Νοσοκομείων και του ΝΙΜΤΣ στην Εθνική Κεντρική Αρχή Προμηθειών Υγείας (ΕΚΑΠΥ), εξορθολογίζουμε πλήρως τις διαδικασίες, επιτυγχάνοντας δραστική μείωση της φαρμακευτικής δαπάνης και του διοικητικού κόστους. Παράλληλα, ενισχύουμε καθοριστικά την αμυντική διπλωματία της χώρας μέσα από στρατηγικές συμφωνίες και επαφές με την Πολωνία, την Ισπανία την Ιαπωνία και τη Σαουδική Αραβία.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ

Από τα F-35 και τις Belh@rra στην «Ασπίδα του Αχιλλέα»

Αν στον χώρο της οικονομίας το «Το είπαμε, το κάναμε» μετριάται σε φόρους, εισόδημα και δημόσιο χρέος, στην Άμυνα μετριάται σε αποτρεπτική ισχύ, επιχειρησιακή ετοιμότητα, σύγχρονα οπλικά συστήματα και δυνατότητα της χώρας να ανταποκριθεί στις απειλές της επόμενης δεκαετίας.

Και στον συγκεκριμένο τομέα η δεύτερη κυβερνητική θητεία του Κυριάκου Μητσοτάκη δεν περιορίστηκε στη συνέχιση των εξοπλισμών που είχαν ήδη δρομολογηθεί. Εξελίχθηκε σε μια πολύ ευρύτερη αναδιοργάνωση των Ενόπλων Δυνάμεων.

Το πρόγραμμα της ΝΔ το 2023 είχε τρεις καθαρές δεσμεύσεις: συνέχιση της ενίσχυσης των εξοπλισμών, αναβάθμιση της ελληνικής αμυντικής βιομηχανίας και αξιοποίηση της στρατιωτικής θητείας, ώστε οι οπλίτες να αποκτούν νέες δεξιότητες. Παράλληλα κατέγραφε συγκεκριμένα εξοπλιστικά προγράμματα, όπως τα F-35, την αναβάθμιση F-16 και νέες κορβέτες, ενώ ως έργα ήδη σε εξέλιξη παρουσίαζε τα Rafale, τις τρεις φρεγάτες FDI και την αναβάθμιση 83 F-16 σε επίπεδο Viper.

Από τον Ιούνιο του 2023 μέχρι σήμερα επικεφαλής του υπουργείου παραμένει ο Νίκος Δένδιας, γεγονός που επέτρεψε να εφαρμοστεί με συνέχεια η λεγόμενη «Ατζέντα 2030»: ένα σχέδιο που περιλαμβάνει όχι μόνο νέα οπλικά συστήματα, αλλά νέα Δομή Δυνάμεων, καινοτομία, μισθολογική πολιτική, στεγαστικό πρόγραμμα, νέο μοντέλο θητείας και εφεδρείας και βαθύτερη σύνδεση των εξοπλισμών με την ελληνική βιομηχανία.

F-35: Η προεκλογική δέσμευση πέρασε στη φάση της υλοποίησης

Η απόκτηση των F-35 ήταν μια από τις ρητές εξαγγελίες του 2023. Τον Ιανουάριο του 2024 οι Ηνωμένες Πολιτείες ενέκριναν την ελληνική δυνατότητα απόκτησης έως 40 αεροσκαφών

F-35A. Η Ελλάδα προχώρησε στη συνέχεια στην αποστολή Letter of Acceptance για την πρώτη φάση του προγράμματος, που αφορά 20 αεροσκάφη, με δικαίωμα προαίρεσης για άλλα 20.

Οι παραδόσεις δεν έχουν ακόμη ξεκινήσει, καθώς το πρόγραμμα έχει ορίζοντα προς το τέλος της δεκαετίας, όμως το βασικό πολιτικό και εξοπλιστικό βήμα έχει γίνει: η Ελλάδα έχει πλέον ενταχθεί στον στενό κύκλο χωρών που αποκτούν μαχητικά πέμπτης γενιάς και έχει ξεκινήσει τις απαραίτητες προπαρασκευές στην Ανδραβίδα για την υποδοχή τους.

Δέσμευση 2023: F-35. Κατάσταση 2026: Απόφαση και συμβασιοποίηση πρώτης φάσης ολοκληρωμένες - παραδόσεις σε επόμενα έτη.

Rafale και Viper

Η προμήθεια των 24 Rafale και η αναβάθμιση 83 F-16 σε επίπεδο Viper δεν αποτελούν νέα απόφαση της περιόδου 2023-2026. Είχαν ξεκινήσει κατά την πρώτη κυβέρνηση Μητσοτάκη. Ο απολογισμός, επομένως, οφείλει να τα καταγράψει ως προγράμματα που συνεχίστηκαν και πέρασαν σε ώριμο επιχειρησιακό στάδιο.

Μέχρι το καλοκαίρι του 2026 έχουν ήδη παραδοθεί πάνω από 50 αναβαθμισμένα F-16 Viper, ενώ περίπου 33 αεροσκάφη απομένουν για την ολοκλήρωση του αρχικού προγράμματος.

Η νέα εξέλιξη της δεύτερης τετραετίας είναι η απόφαση να κινηθεί και η αναβάθμιση περίπου 40 F-16 Block 50 σε επίπεδο Viper, με στόχο η Πολεμική Αεροπορία να διαθέτει τελικά πάνω από 100 μαχητικά αυτού του επιπέδου.

Το συνολικό μοντέλο που περιγράφει η «Ατζέντα 2030» προβλέπει μια Πολεμική Αεροπορία περίπου 200 σύγχρονων μαχητικών, με τρεις βασικούς τύπους: Rafale, F-16 Viper και F-35.

Belh@rra: Από τη σύμβαση στον Στόλο

Το ίδιο ισχύει και με τις πρώτες τρεις φρεγάτες FDI HN/Belh@rra. Η απόφαση είχε ληφθεί πριν από το 2023, όμως στη δεύτερη τετραετία το πρόγραμμα περνά πλέον από τη ναυπήγηση στην επιχειρησιακή πραγματικότητα.

Η πρώτη φρεγάτα, ο «Κίμων», ύψωσε την ελληνική σημαία τον Δεκέμβριο του 2025 και έφθασε στην Ελλάδα τον Ιανουάριο του 2026. Η «Νέαρχος» και η «Φορμίων» έχουν επίσης περάσει σε προχωρημένο στάδιο ναυπήγησης και καθέλκυσης. Το πραγματικό νέο στοιχείο είναι ότι η κυβέρνηση αποφάσισε να προχωρήσει και σε τέταρτη FDI, επεκτείνοντας το αρχικό πρόγραμμα των τριών φρεγατών.

Εδώ, λοιπόν, έχουμε δύο διαφορετικές κατηγορίες: οι τρεις πρώτες αποτελούν συνέχιση παλαιότερου προγράμματος η τέταρτη αποτελεί νέα απόφαση της δεύτερης τετραετίας.

Οι τρεις κορβέτες: Η δέσμευση που άλλαξε

Εδώ απαιτείται απόλυτη καθαρότητα. Το πρόγραμμα του 2023 μιλούσε συγκεκριμένα για τρεις νέες κορβέτες. Μέχρι σήμερα η συγκεκριμένη δέσμευση δεν έχει υλοποιηθεί όπως είχε διατυπωθεί.

Η κυβέρνηση επέλεξε διαφορετική αρχιτεκτονική για το Πολεμικό Ναυτικό: τέταρτη FDI, εκσυγχρονισμό των ΜΕΚΟ και προσπάθεια απόκτησης 2+2 μεταχειρισμένων ιταλικών FREMM/Bergamini. Τον Σεπτέμβριο του 2025 υπογράφηκε σχετική Δήλωση Προθέσεων Ελλάδας - Ιταλίας, όμως το πρόγραμμα βρίσκεται ακόμη σε διαδικασία διαπραγμάτευσης.

Άρα ο σωστός απολογισμός είναι: Η ανάγκη ανανέωσης του Στόλου υπηρετείται, αλλά η συγκεκριμένη υπόσχεση των τριών κορβετών αντικαταστάθηκε από διαφορετικό σχέδιο.

Η «Ατζέντα 2030», η νέα Δομή Δυνάμεων, η αμυντική βιομηχανία, οι αυξήσεις στα στελέχη και ο συνολικός μετασχηματισμός των Ενόπλων Δυνάμεων

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ

Από τα drones στους δορυφόρους

«Ασπίδα του Αχιλλέα»

Αν υπάρχει ένα εξοπλιστικό πρόγραμμα που χαρακτηρίζει τη δεύτερη τετραετία περισσότερο από κάθε άλλο, αυτό είναι η «Ασπίδα του Αχιλλέα». Πρόκειται για ένα νέο, πολυεπίπεδο σύστημα άμυνας απέναντι σε διαφορετικά είδη απειλών: αεροσκάφη, drones, πυραύλους, βαλλιστικά συστήματα, πλοία και υποβρύχια, με όλα τα επίπεδα να συνδέονται μέσω κοινής αρχιτεκτονικής διοίκησης και ελέγχου.

Στις 23 Ιουλίου 2026, το ΚΥΣΕΑ ενεργοποίησε την υλοποίηση του νέου αντιαεροπορικού, αντιβαλλιστικού και anti-drone θόλου. Το σημαντικότερο ίσως στοιχείο είναι η πρόβλεψη συμμετοχής της ελληνικής αμυντικής βιομηχανίας σε ποσοστό άνω του 25%, που μεταφράζεται σύμφωνα με το ΥΠΕΘΑ σε έργο άνω των 700 εκατ. ευρώ.

Το πρόγραμμα δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί. Όμως η απόφαση, η αρχιτεκτονική και η χρηματοδοτική κατεύθυνση έχουν πλέον περάσει στη φάση της εφαρμογής.

Από τα drones στους δορυφόρους

Η «Ατζέντα 2030» επιχειρεί παράλληλα να αλλάξει τη φιλοσοφία εξοπλισμών, μετακινώντας μέρος του βάρους από τις παραδοσιακές πλατφόρμες προς τα μη επανδρωμένα συστήματα, την επιτήρηση και τον δικτυοκεντρικό πόλεμο.

Μέσα στο 2026 εγκρίθηκαν μεταξύ άλλων:

- νέο σύστημα HERON 1,
- 10 επιπλέον V-BAT,
- νέα συστήματα μη κινητικής αντιμετώπισης drones,
- συμμετοχή σε αστερισμό μικροδορυφόρων,
- εξοπλισμός νυχτερινής παρατήρησης διασυνδεδεμένος με ψηφιακά συστήματα διοίκησης.

Στην ίδια λογική εντάσσεται η απόφαση για απόκτηση τριών C-390 Millennium, με το πρώτο αεροσκάφος να αναμένεται το 2027. Εκτός από μεταγωγικό ρόλο, τα αεροσκάφη θα μπορούν να λειτουργούν και ως ιπτάμενα τάνκερ για Rafale και Mirage.

ΕΛΚΑΚ και «Κένταυρος»

Η δεύτερη βασική προεκλογική υπόσχεση ήταν η ενίσχυση της ελληνικής αμυντικής βιομηχανίας. Το 2024 ιδρύθηκε το Ελληνικό Κέντρο Αμυντικής Καινοτομίας (ΕΛΚΑΚ), με στόχο να συνδέσει τις ανάγκες των Ενόπλων Δυνάμεων με ελληνικές εταιρείες, πανεπιστήμια και ερευνητικά κέντρα.

Το πιο αναγνωρίσιμο αποτέλεσμα είναι το ελληνικό anti-drone σύστημα «Κένταυρος», το οποίο δοκιμάστηκε επιχειρησιακά στην Ερυθρά Θάλασσα και, σύμφωνα με το ΥΠΕΘΑ, κατέρριψε δύο εχθρικά drones πριν επιλεγεί για ευρύτερη αξιοποίηση στον Στόλο. Μέχρι τις αρχές του 2026 είχαν ενεργοποιηθεί 18 εθνικά προγράμματα Έρευνας και Ανάπτυξης, ενώ για το ίδιο έτος είχαν προβλεφθεί περίπου 75 εκατ. ευρώ για καινοτόμες δράσεις.

Παράλληλα θεσπίστηκε στόχος τουλάχιστον 25% εγχώριας συμμετοχής στα νέα εξοπλιστικά προγράμματα, ενώ ποσοστό των εξοπλιστικών δαπανών κατευθύνεται πλέον συστηματικά στην έρευνα, την ανάπτυξη και το οικοσύστημα καινοτομίας.

Η δέσμευση, επομένως, δεν μπορεί ακόμη να χαρακτηριστεί πλήρως ολοκληρωμένη. Έχει όμως αποκτήσει μετρήσιμο θεσμικό και χρηματοδοτικό πλαίσιο.

Νέα Δομή Δυνάμεων

Η νέα Δομή Δυνάμεων 2024-2035 αποτελεί το οργανωτικό υπόβαθρο της «Ατζέντας 2030». Η φιλοσοφία της βασίζεται

σε συγχωνεύσεις και καταργήσεις δομών που θεωρούνται επιχειρησιακά ξεπερασμένες, περιορισμό της πολυδιάσπασης, ενίσχυση της διακλαδικότητας και μεταφορά πόρων από τη γραφειοκρατία προς τις πραγματικές ανάγκες των μονάδων.

Το 2025 ακολούθησε η δεύτερη φάση αναδιοργάνωσης, γεγονός που επιβεβαιώνει ότι δεν πρόκειται για μια εφάπαξ αλλαγή αλλά για σταδιακή αναμόρφωση της δομής των Ενόπλων Δυνάμεων.

Προσωπικό: Αυξήσεις έως άνω του 20%

Η μεταρρύθμιση επιχειρεί να αντιμετωπίσει και μια από τις μεγαλύτερες αδυναμίες των Ενόπλων Δυνάμεων: την πίεση στο προσωπικό. Το 2025 ανακοινώθηκε νέο μισθολογικό πακέτο με μηνιαίες αυξήσεις από 13% έως και πάνω από 20%, ανάλογα με τον βαθμό και τη θέση ευθύνης. Το συνολικό κόστος για μισθούς και επιδόματα υπολογίστηκε στα 268 εκατ. ευρώ, με σημαντικό μέρος της χρηματοδότησης να προέρχεται από εξοικονομήσεις που προέκυψαν μέσω της αναδιοργάνωσης.

Παράλληλα τετραπλασιάστηκαν οι αποδοχές των σπουδαστών των ΑΣΕΙ, διπλασιάστηκαν εκείνες των ΑΣΣΥ, ενώ θεσπίστηκαν ειδικές αποζημιώσεις για πληρώματα του Πολεμικού Ναυτικού και προσωπικό ειδικών αποστολών. Από τον Ιούλιο του 2025, οι ένστολοι λαμβάνουν επίσης 100 ευρώ επιπλέον τον μήνα ως επίδομα ιδιαίτερων συνθηκών και επικινδυνότητας.

Το νέο στεγαστικό πρόγραμμα

Στο ίδιο πλαίσιο εντάσσεται και το νέο στεγαστικό πρόγραμμα των Ενόπλων Δυνάμεων. Οι πρώτες 1.000 κατοικίες κατασκευάζονται κυρίως σε νησιά του Αιγαίου και στη Θράκη, με στόχο να παραδοθούν σταδιακά μέσα στο 2026, ενώ έχει δρομολογηθεί πρόγραμμα για 4.000 επιπλέον κατοικίες έως το 2030.

Είναι μια παρέμβαση που βρίσκεται σαφώς σε εξέλιξη, αλλά απαντά σε ένα πραγματικό πρόβλημα για στελέχη που υπηρετούν σε περιοχές υψηλού κόστους στέγασης ή μακριά από τον τόπο κατοικίας τους.

Θητεία και εφεδρεία

Η τρίτη βασική προεκλογική δέσμευση αφορούσε την αξιοποίηση της στρατιωτικής θητείας για απόκτηση νέων δεξιοτήτων. Η κυβέρνηση επέλεξε τελικά μια πολύ ευρύτερη μεταρρύθμιση. Ο «Χάρτης Μετάβασης» των Ενόπλων Δυνάμεων προβλέ-

πει νέο μοντέλο εκπαίδευσης στρατευσίμων, αναμόρφωση της εφεδρείας και εθελοντική δωδεκάμηνη στράτευση γυναικών ηλικίας 20-26 ετών.

Παράλληλα αυξήθηκε δραστικά η αποζημίωση των οπλιτών, από τα 8,80 ευρώ τον μήνα σε 100 ευρώ για όσους υπηρετούν στην παραμεθόριο και 50 ευρώ για όσους υπηρετούν στην ενδοχώρα.

Η συγκεκριμένη μεταρρύθμιση βρίσκεται ακόμη σε φάση εφαρμογής. Ωστόσο, η αρχική δέσμευση του 2023 έχει ήδη μετατραπεί σε πολύ μεγαλύτερο σχέδιο αναμόρφωσης της θητείας.

Ο λογαριασμός μέχρι σήμερα

Στην Άμυνα ο απολογισμός απαιτεί μεγαλύτερη ακρίβεια από έναν απλό κατάλογο οπλικών συστημάτων. Τα F-35 πέρασαν από την εξαγγελία στη συμβασιοποίηση. Πάνω από 50 από τα 83 F-16 έχουν ήδη αναβαθμιστεί σε Viper. Η πρώτη Belh@rra βρίσκεται στον ελληνικό Στόλο και αποφασίστηκε τέταρτη FDI. Η «Ασπίδα του Αχιλλέα» πέρασε στη φάση υλοποίησης. Ιδρύθηκε το ΕΛΚΑΚ, θεσπίστηκε στόχος τουλάχιστον 25% εγχώριας συμμετοχής στα νέα εξοπλιστικά, δημιουργήθηκε νέα Δομή Δυνάμεων, αυξήθηκαν σημαντικά οι αποδοχές των στρατιωτικών και ξεκίνησε μεγάλο πρόγραμμα στρατιωτικής στέγασης.

Υπάρχουν όμως και ανοιχτές γραμμές. Οι τρεις κορβέτες του προγράμματος του 2023 δεν προχώρησαν με τη μορφή που είχαν εξαγγελθεί. Τα F-35 θα παραδοθούν σε επόμενα χρόνια. Η «Ασπίδα του Αχιλλέα» χρειάζεται χρόνο για να αποκτήσει πλήρη επιχειρησιακή μορφή. Η αναβάθμιση των F-16 Block 50, οι Bergamini, η νέα εφεδρεία και το στεγαστικό πρόγραμμα βρίσκονται ακόμη σε εξέλιξη.

Αυτό δεν αποδυναμώνει τον απολογισμό. Τον κάνει ακριβέστερο. Γιατί το βασικό αποτέλεσμα της περιόδου 2023-2026 δεν είναι ότι αγοράστηκαν απλώς περισσότερα οπλικά συστήματα. Είναι ότι η κυβέρνηση επιχειρήσει να περάσει από μια λογική αποσπασματικών προμηθειών σε μακροχρόνιο σχέδιο μετασχηματισμού των Ενόπλων Δυνάμεων, συνδέοντας εξοπλισμούς, ανθρώπινο δυναμικό, τεχνολογία, βιομηχανία και νέα επιχειρησιακή δομή.

Και σε αυτό το πεδίο, «Το είπαμε, το κάναμε» αποτυπώνεται κυρίως στο γεγονός ότι η άμυνα της χώρας περνά από το μοντέλο της αναπλήρωσης παλαιών μέσων σε ένα νέο σύστημα αποτροπής με ορίζοντα το 2030 και το 2035.

Θεόδωρος Λιβάνιος

Υπουργός Εσωτερικών

Συνεχίζουμε με σχέδιο, συνέπεια και θεσμική υπευθυνότητα την προώθηση μεταρρυθμίσεων

Η δεύτερη θητεία διακυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας αποδεικνύει στην πράξη ότι η πολιτική αξιοπιστία χτίζεται όταν οι δεσμεύσεις μετατρέπονται σε μετρήσιμο έργο.

Στο υπουργείο Εσωτερικών, το «Το είπαμε, το κάναμε» σημαίνει ένα κράτος πιο αποτελεσματικό, πιο ψηφιακό και πιο κοντά στον πολίτη. Προχωρήσαμε σε σημαντικές αλλαγές στη Δημόσια Διοίκηση, ενισχύσαμε την αξιολό-

γηση και τη λογοδοσία, επιταχύνουμε τον ψηφιακό μετασχηματισμό και δώσαμε νέα εργαλεία στην Τοπική Αυτοδιοίκηση μέσω και του νέου Κώδικα.

Συνεχίζουμε με σχέδιο, συνέπεια και θεσμική υπευθυνότητα την προώθηση μεταρρυθμίσεων με βαθύ κοινωνικό αποτύπωμα, έχοντας μοναδικό γνώμονα τη βελτίωση της καθημερινότητας και την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής όλων των πολιτών.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

Από την αξιολόγηση των δημόσιων υπαλλήλων στην επιστολική ψήφο

Αν υπάρχει ένα υπουργείο όπου η κυβερνητική μεταρρύθμιση δεν αποτυπώνεται σε ένα μόνο μεγάλο έργο αλλά σε δεκάδες παρεμβάσεις που αλλάζουν τον τρόπο λειτουργίας του ίδιου του κράτους, αυτό είναι το υπουργείο Εσωτερικών. Από το 2023 μέχρι σήμερα, το χαρτοφυλάκιο πέρασε από τη Νίκη Κεραμέως στον Θεόδωρο Λιβάνιο, όμως ο βασικός άξονας παρέμεινε σταθερός: αξιολόγηση, λογοδοσία, καλύτερες διοικήσεις, ταχύτερες προσλήψεις, ενίσχυση της Αυτοδιοίκησης και εκσυγχρονισμός της εκλογικής διαδικασίας.

Το πρόγραμμα της ΝΔ το 2023 ήταν μάλιστα ιδιαίτερα συγκεκριμένο. Υποσχόταν αξιολόγηση παντού στο Δημόσιο, μπόνους παραγωγικότητας, κατάρτιση 400.000 υπαλλήλων, επιλογή διοικήσεων με επαγγελματικά κριτήρια, ταχύτερο πειθαρχικό σύστημα, ισχυρότερους δήμους, δείκτες απόδοσης των ΟΤΑ και ανακατανομή αρμοδιοτήτων μεταξύ κράτους και Αυτοδιοίκησης. Παράλληλα υπήρχε η γενικότερη δέσμευση για ένα κράτος πιο αποτελεσματικό και λιγότερο γραφειοκρατικό.

Τρία χρόνια αργότερα, αρκετές από αυτές τις δεσμεύσεις έχουν ήδη αποκτήσει νόμους, συστήματα και μετρήσιμα αποτελέσματα. Άλλες βρίσκονται στη μέση της εφαρμογής και ορισμένες θα κριθούν στην πράξη μέχρι το 2027.

Αξιολόγηση παντού

Η πιο καθαρή προεκλογική δέσμευση ήταν η αξιολόγηση των δημόσιων υπαλλήλων.

Το νέο σύστημα εφαρμόστηκε με έμφαση στη στοχοθεσία, στις δεξιότητες και στην πραγματική απόδοση, αντί της παλαιότερης λογικής μιας τυπικής βαθμολογικής διαδικασίας.

Τα στοιχεία για την αξιολογική περίοδο του 2024 είναι ενδεικτικά του εύρους της αλλαγής. Συνολικά αξιολογήθηκαν 172.474 δημόσιοι υπάλληλοι, τέθηκαν 186.836 στόχοι, ενώ από τη διαδικασία αναδείχθηκαν 15.615 υπάλληλοι υψηλής απόδοσης και 2.102 υπάλληλοι χαμηλής απόδοσης.

Το στοιχείο αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό για το «Το είπαμε, το κάναμε», επειδή δεν μιλάμε πλέον για προγραμματική εξαγγελία, αλλά για σύστημα που λειτουργεί σε μαζική κλίμακα και παράγει συγκρίσιμα δεδομένα. Η αξιολόγηση, βέβαια, δεν λύνει από μόνη της τις παθογένειες του Δημοσίου. Όμως δημιουργεί κάτι που για δεκαετίες έλειπε: μετρήσιμο πλαίσιο απόδοσης. Δέσμευση 2023: Αξιολόγηση παντού. Κατάσταση 2026: Υλοποιείται σε μεγάλη κλίμακα.

Για πρώτη φορά οι πολίτες βαθμολογούν το κράτος

Το 2025 προστέθηκε ακόμη ένα εργαλείο λογοδοσίας: η αξιολόγηση δημόσιων υπηρεσιών από τους ίδιους τους πολίτες. Στην πρώτη πανελλαδική ηλεκτρονική έρευνα συμμετείχαν σχεδόν 65.000 πολίτες, οι οποίοι αξιολόγησαν υπηρεσίες του κεντρικού κράτους, ψηφιακές υπηρεσίες, το gov.gr, αλλά και υπηρεσίες δήμων και περιφερειών. Τα αποτελέσματα δημοσιοποιήθηκαν αναλυτικά ανά φορέα και περιοχή.

Η μεταρρύθμιση αυτή δεν υπήρχε ως αυτοτελής δέσμευση στο πρόγραμμα του 2023, αλλά υπηρετεί ευθέως την προεκλογική υπόσχεση για λογοδοσία και αξιολόγηση του κράτους με βάση το αποτέλεσμα. Το κρίσιμο πλέον είναι η επανάληψη της διαδικασίας και η σύνδεσή της με πραγματικές διορθωτικές παρεμβάσεις. Άρα: Θεοπίστηκε και λειτουργεί, αλλά η αξία της θα κριθεί από το πώς θα χρησιμοποιούνται τα δεδομένα.

Μπόνους παραγωγικότητας

Η ΝΔ είχε δεσμευθεί επίσης για χρηματική επιβράβευση των δημόσιων υπαλλήλων που πετυχαίνουν συγκεκριμένους στόχους. Το νέο σύστημα μόνους παραγωγικότητας θεσμοθετήθηκε το 2024. Προβλέπει οικονομική ανταμοιβή που μπορεί να φτάσει έως το 15% του ετήσιου βασικού μισθού, με βάση την επίτευξη προκαθορισμένων και μετρήσιμων στόχων.

Είναι μια ουσιαστική αλλαγή φιλοσοφίας για το Δημόσιο, επειδή εισάγει για πρώτη φορά σε συστηματική βάση τη λογική ότι η καλύτερη απόδοση μπορεί να επιβραβεύεται και οικονομικά. Δέσμευση 2023: Μπόνους παραγωγικότητας. Κατάσταση: Θεσμοθετήθηκε και εφαρμόζεται.

400.000 υπάλληλοι σε κατάρτιση

Το πρόγραμμα του 2023 είχε θέσει έναν πολύ συγκεκριμένο στόχο: κατάρτιση 400.000 δημόσιων υπαλλήλων. Μέχρι τα μέσα του 2025 είχαν πραγματοποιηθεί 154.251 εκπαιδευσεις μέσω του ΕΚΔΔΑ, ενώ ακόμη 22.535 υπάλληλοι είχαν αποκτήσει ψηφιακές δεξιότητες μέσω συμπληρωματικών προγραμμάτων και συνεργασιών. Άρα εδώ το κουτάκι δεν μπορεί ακόμη να σημειωθεί ως ολοκληρωμένο. Η πρόοδος είναι σημαντική, αλλά ο τελικός αριθμητικός στόχος δεν έχει επιτευχθεί. Στόχος: 400.000. Κατάσταση: Σε εξέλιξη, με πάνω από 154.000 εκπαιδευσεις ήδη καταγεγραμμένες.

Νέο σύστημα επιλογής διοικήσεων φορέων

Μία ακόμη καθαρή προεκλογική δέσμευση ήταν η επιλογή διοικήσεων δημόσιων οργανισμών με επαγγελματικά και αξιοκρατικά κριτήρια. Το 2023 ψηφίστηκε ο ν. 5062/2023, ο οποίος δημιούργησε νέο σύστημα επιλογής διοικήσεων φορέων του Δημοσίου. Η διαδικασία περιλαμβάνει προκλήσεις, έλεγχο τυπικών προσόντων, συμμετοχή του ΑΣΕΠ, τεστ δεξιοτήτων και ετήσια στοχοθεσία.

Παράλληλα, προβλέπεται δυνατότητα επιβράβευσης όταν οι στόχοι επιτυγχάνονται, αλλά και πρόωρης λήξης θητείας σε περίπτωση ανεπαρκούς επίδοσης. Η μεταρρύθμιση έχει επομένως υλοποιηθεί θεσμικά. Αυτό που παραμένει σε εξέλιξη είναι η πλήρης κάλυψη των θέσεων και η αξιολόγηση των ίδιων των διοικήσεων στην πράξη. Δέσμευση: Επαγγελματικές διοικήσεις. Κατάσταση: Θεσμοθετήθηκε - εφαρμογή σε εξέλιξη.

Μπόνους παραγωγικότητας, επαγγελματικές διοικήσεις, νέο πειθαρχικό δίκαιο, επιτάχυνση ΑΣΕΠ, νέος Κώδικας Τοπικής Αυτοδιοίκησης και ένα κράτος που επιχειρεί να μετρά πλέον το αποτέλεσμα

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

19.181 προσλήψεις στο Δημόσιο μέσα σε ένα έτος

Τακτικό προσωπικό

Το υπουργείο Εσωτερικών έχει κεντρικό ρόλο και στον ετήσιο προγραμματισμό προσλήψεων. Για το 2025 εγκρίθηκαν 19.181 προσλήψεις τακτικού προσωπικού στο Δημόσιο. Από αυτές, 4.016 κατευθύνθηκαν στην Υγεία, περίπου 2.000 αφορούσαν ΕΠΟΠ και ανάγκες της Άμυνας, 1.050 τις παραγωγικές σχολές της ΕΛΑΣ μαζί με 600 ειδικούς φρουρούς, 550 την ΑΑΔΕ, 370 ΟΣΥ και ΣΤΑΣΥ, 272 τη Δικαιοσύνη και 220 τον e-ΕΦΚΑ.

Σύμφωνα με το ΥΠΕΣ, από το 2020 έως και τον προγραμματισμό του 2025 είχαν εγκριθεί συνολικά περίπου 111.000 προσλήψεις τακτικού προσωπικού. Το ζήτημα όμως δεν είναι μόνο ο αριθμός των θέσεων. Είναι και ο χρόνος που απαιτείται μέχρι να καθίσει ο επιτυχών στη θέση του.

ΑΣΕΠ: Ο μεγάλος στόχος είναι να μικρύνουν οι χρόνοι

Για αυτόν τον λόγο, τον Οκτώβριο του 2024 ψηφίστηκε ο ν. 5149/2024 για την επιτάχυνση των προσλήψεων μέσω ΑΣΕΠ. Η μεταρρύθμιση επιχειρεί να συμπύκνει τον χρόνο από την έγκριση μιας θέσης μέχρι την προκήρυξη, τα αποτελέσματα και τον πραγματικό διορισμό.

Εδώ χρειάζεται προσοχή στον απολογισμό. Το ότι ψηφίστηκε νόμος δεν σημαίνει αυτομάτως ότι λύθηκε μια παθογένεια δεκαετιών. Η επιτυχία θα κριθεί από τα πραγματικά δεδομένα των επόμενων προκηρύξεων. Άρα: Θεσμική παρέμβαση υλοποιήθηκε - αποτέλεσμα σε αξιολόγηση.

Νέα αρχιτεκτονική στο πειθαρχικό δίκαιο

Το προεκλογικό πρόγραμμα μιλούσε ρητά για ταχύτερη εκδίκαση πειθαρχικών υποθέσεων. Τον Αύγουστο του 2025 ψηφίστηκε ο ν. 5225/2025, με τον οποίο αναμορφώθηκε συνολικά το πειθαρχικό δίκαιο των δημόσιων υπαλλήλων. Δημιουργήθηκε νέο Πειθαρχικό Συμβούλιο Ανθρώπινου Δυναμικού Δημοσίου Τομέα και προβλέφθηκαν διαδικασίες που αποσκοπούν στη γρηγορότερη εκκαθάριση των υποθέσεων.

Το νέο πλαίσιο προβλέπει επίσης ότι η πειθαρχική διαδικασία δεν αναστέλλεται αυτομάτως λόγω παράλληλης ποινικής διαδικασίας. Δέσμευση 2023: Γρηγορότερο πειθαρχικό σύστημα. Κατάσταση 2026: Θεσμικά υλοποιήθηκε - τώρα κρίνεται στην ταχύτητα εφαρμογής.

Επιστολική ψήφος

Μια από τις μεγαλύτερες θεσμικές αλλαγές της περιόδου δεν ήταν καν τόσο αναλυτικά διατυπωμένη στο τμήμα του προγράμματος για τη δημόσια διοίκηση.

Το 2024 εφαρμόστηκε για πρώτη φορά στην Ελλάδα η επιστολική ψήφος στις ευρωεκλογές. Έλληνες του εξωτερικού και πολίτες στην Ελλάδα μπορούσαν να ψηφίσουν χωρίς φυσική παρουσία στο εκλογικό τμήμα, μέσω της ειδικής διαδικασίας που δημιουργήθηκε.

Το 2026 προχώρησε και το επόμενο βήμα: Επέκταση της επιστολικής ψήφου στους εκτός Ελλάδας εκλογείς και για τις βουλευτικές εκλογές, μαζί με τη δημιουργία ξεχωριστής τριεδρικής εκλογικής περιφέρειας Απόδημου Ελληνισμού.

Πρόκειται για μια από τις πιο απτές θεσμικές μεταρρυθμίσεις της τετραετίας.

Αυτοδιοίκηση

Το 2023 η ΝΔ είχε δεσμευθεί για ισχυρότερους δήμους, αξιολόγηση των ΟΤΑ και ανακατανομή αρμοδιοτήτων. Λίγους μήνες μετά τις εκλογές ψηφίστηκε ο ν. 5056/2023, ο οποίος άλλαξε τη δομή λειτουργίας των δήμων, κατέργησε μεγάλο αριθμό δημοτικών ΝΠΔΔ και κοινωφελών επιχειρήσεων και επανένταξε αρμοδιότητες στον κεντρικό δημοτικό οργανισμό. Παράλληλα δη-

μιουργήθηκε ο Κόμβος Παρακολούθησης Επιδόσεων Τοπικής Αυτοδιοίκησης, με το deiktos.ota.gov.gr να συγκεντρώνει στοιχεία για δήμους και περιφέρειες. Εδώ η αντιστοίχιση είναι άμεση. Δέσμευση 2023: Δείκτες απόδοσης ΟΤΑ. Κατάσταση: Υλοποιήθηκε.

Το μεγαλύτερο όμως θεσμικό βήμα ήρθε το 2026, με τον νέο Κώδικα Τοπικής Αυτοδιοίκησης, ο οποίος επιχειρεί να συγκεντρώσει και να αναδιοργανώσει ένα εξαιρετικά κατακερματισμένο νομοθετικό πλαίσιο δεκαετιών.

Ο Κώδικας ρυθμίζει οργάνωση δήμων και περιφερειών, αιρετά όργανα, οικονομική διοίκηση, εποπτεία, λογοδοσία, συμμετοχή πολιτών και αρμοδιότητες. Η θεσμική μεταρρύθμιση ολοκληρώθηκε. Η πραγματική ανακατανομή αρμοδιοτήτων θα κριθεί στην εφαρμογή.

Περισσότεροι πόροι στους δήμους

Στο οικονομικό σκέλος της Αυτοδιοίκησης, τα στοιχεία δείχνουν ανοδική πορεία. Οι ΚΑΠ των δήμων για το 2025 καθορίστηκαν σε περίπου 2,5 δισ. ευρώ, ενώ η κυβέρνηση υπολογίζει ότι οι συ-

νιατρική φροντίδα και καταφύγια, ενώ λειτουργεί το Εθνικό Μητρώο Ζώων Συντροφιάς. Και το 2026 εκδίδονται νέες χρηματοδοτικές αποφάσεις για σήμανση και στεριώσεις αδέσποτων ζώων. Εδώ όμως δεν υπάρχει χώρος για πανηγυρισμούς: τα εργαλεία εφαρμόζονται, το πρόβλημα των αδέσποτων δεν έχει λυθεί.

Ο λογαριασμός μέχρι σήμερα

Στο υπουργείο Εσωτερικών αρκετές προεκλογικές δεσμεύσεις μπορούν ήδη να συνδεθούν με συγκεκριμένα αποτελέσματα. 172.474 δημόσιοι υπάλληλοι μπήκαν σε διαδικασία αξιολόγησης. Τέθηκαν 186.836 στόχοι.

Θεσπίστηκε μόνονος παραγωγικότητας έως 15% του ετήσιου βασικού μισθού. Άλλαξε το σύστημα επιλογής διοικήσεων. Σχεδόν 65.000 πολίτες αξιολόγησαν δημόσιες υπηρεσίες. Εγκρίθηκαν 19.181 τακτικές προσλήψεις μόνο για το 2025. Αναμορφώθηκε το πειθαρχικό δίκαιο.

Η επιστολική ψήφος εφαρμόστηκε στην πράξη. Δημιουργήθηκαν δείκτες απόδοσης των ΟΤΑ και θεσπίστηκε νέος Κώδικας

νολικοί κρατικοί πόροι προς τους δήμους ανήλθαν περίπου στα 2,7 δισ. ευρώ το 2025 και θα ξεπεράσουν τα 2,8 δισ. το 2026, έναντι περίπου 1,7 δισ. το 2019.

Ειδικά για την πυροπροστασία των δήμων η χρηματοδότηση αυξήθηκε διαδοχικά: 31 εκατ. ευρώ το 2024, 40 εκατ. το 2025 και 50 εκατ. το 2026. Η πρόοδος είναι μετρήσιμη. Δεν σημαίνει όμως ότι λύθηκε το χρηματοδοτικό πρόβλημα της Αυτοδιοίκησης, καθώς δήμοι και ΚΕΔΕ εξακολουθούν να ζητούν περισσότερους πόρους και προσωπικό.

Ζώα συντροφιάς: Ο «Άργος» συνεχίζεται, το πρόβλημα παραμένει

Το πρόγραμμα του 2023 είχε δεσμευθεί για πλήρη εφαρμογή του πλαισίου προστασίας ζώων συντροφιάς.

Μέσω του προγράμματος «Άργος» συνεχίστηκε η χρηματοδότηση των δήμων για στεριώσεις, ηλεκτρονική σήμανση, κτη-

τοπικής Αυτοδιοίκησης. Υπάρχουν όμως και ανοιχτές δεσμεύσεις. Ο στόχος κατάρτισης 400.000 δημόσιων υπαλλήλων δεν έχει ακόμη καλυφθεί. Η επιτάχυνση του ΑΣΕΠ πρέπει να αποδειχθεί στους πραγματικούς χρόνους προσλήψεων. Η ανακατανομή αρμοδιοτήτων κράτους - Αυτοδιοίκησης τώρα περνά στην πράξη. Και η οικονομική βιωσιμότητα πολλών δήμων παραμένει πραγματικό ζήτημα.

Το σημαντικότερο αποτέλεσμα της περιόδου, επομένως, δεν είναι ότι το ελληνικό Δημόσιο έπαψε ξαφνικά να έχει προβλήματα. Είναι ότι επιχειρείται μια μετάβαση από ένα κράτος που μετρούσε κυρίως διαδικασίες σε ένα κράτος που αρχίζει να μετρά ανθρώπους, στόχους, επιδόσεις και υπηρεσίες.

Και αυτό είναι ίσως το πιο ουσιαστικό «Το είπαμε, το κάναμε» του συγκεκριμένου υπουργείου: ότι η υπόσχεση ότι το κράτος έγινε τέλειο, αλλά ότι μπήκαν σε λειτουργία οι μηχανισμοί με τους οποίους μπορεί πλέον να κριθεί.

Σοφία Ζαχαράκη

Υπουργός Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού

Προχωρούμε στις μεγάλες αλλαγές που απαιτούν χρόνο, σοβαρότητα και συναίνεση

Στην Παιδεία, το κυβερνητικό έργο δεν μετρίεται μόνο σε νόμους και εξαγγελίες, αλλά κυρίως στην καθημερινότητα του μαθητή, του εκπαιδευτικού, της οικογένειας και του φοιτητή.

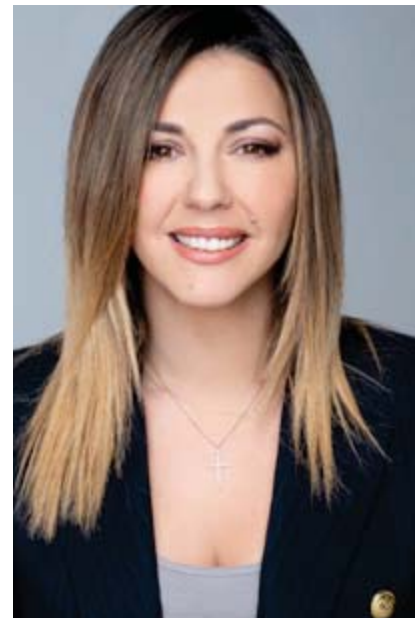
Αυτή είναι και η δική μας προτεραιότητα: οι αλλαγές να φτάνουν στην πράξη σε κάθε σχολείο και σε κάθε γωνιά της χώρας.

Επενδύουμε στις σχολικές υποδομές, ανακαινίζουμε και εξοπλίζουμε χιλιάδες σχολεία, ενισχύουμε την ειδική αγωγή, αξιοποιούμε την τεχνολογία και την τεχνητή νοημοσύνη ως εργαλεία μάθησης και δίνουμε στους εκπαιδευτικούς περισσότερα μέσα για να επιτελέσουν το έργο τους.

Ταυτόχρονα, ανοίγουμε το δημόσιο πανεπιστήμιο περισσότερο στον

κόσμο, ενισχύουμε την έρευνα και τη διεθνοποίησή του, αναβαθμίζουμε την επαγγελματική εκπαίδευση και δημιουργούμε περισσότερες διανομές γνώσης και προοπτικές για τους νέους μας. Και προχωρούμε στις μεγάλες αλλαγές που απαιτούν χρόνο, σοβαρότητα και συναίνεση, όπως το Νέο Λύκειο και το Εθνικό Απολυτήριο, χωρίς αιφνιδιασμούς και χωρίς εύκολες λύσεις.

Για εμένα, όμως, ο πραγματικός δείκτης επιτυχίας παραμένει ένας: αν ένα παιδί, ανεξάρτητα από το πού γεννήθηκε, πού ζει ή ποιες δυσκολίες αντιμετωπίζει, έχει περισσότερες δυνατότητες να προχωρήσει. Γιατί οι ευκαιρίες δεν πρέπει να έχουν Ταχυδρομικό Κώδικα. Και η Παιδεία είναι ο ισχυρότερος τρόπος για να το κάνουμε πράξη.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

53.807 μόνιμοι διορισμοί και 8.609 νέες θέσεις φοιτητικής στέγας

Ελάχιστα υπουργεία συμπυκνώνουν τόσο καθαρά το εύρος μιας κυβερνητικής τετραετίας όσο το υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού. Γιατί εδώ ο απολογισμός δεν αφορά μία μόνο μεταρρύθμιση. Αφορά ταυτόχρονα το ανθρώπινο δυναμικό του δημόσιου σχολείου, τις σχολικές αίθουσες, το περιεχόμενο της διδασκαλίας, την Ειδική Αγωγή, την επαγγελματική εκπαίδευση, τα πανεπιστήμια, τη φοιτητική μέριμνα, τη θρησκευτική εκπαίδευση και τον αθλητισμό. Το πρόγραμμα της ΝΔ το 2023 έθετε ως βασικούς στόχους ένα σχολείο πιο σύγχρονο, πιο ψηφιακό και με περισσότερες επιλογές, την επέκταση Πρότυπων και Πειραματικών Σχολείων, την αναβάθμιση της επαγγελματικής εκπαίδευσης, τη διεθνοποίηση των πανεπιστημίων και την ισχυρότερη σύνδεση της εκπαίδευσης με τις ανάγκες της κοινωνίας και της οικονομίας.

Από τον Ιούνιο του 2023 έως τον Μάρτιο του 2025 το χαρτοφυλάκιο είχε ο Κυριάκος Πιερρακάκης. Από τον Μάρτιο του 2025 μέχρι σήμερα υπουργός είναι η Σοφία Ζαχαράκη. Η περίοδος αυτή έχει δύο διακριτές φάσεις: πρώτα τις μεγάλες θεσμικές και ψηφιακές τομές και στη συνέχεια την εφαρμογή, την επέκταση και τη μαζική ενίσχυση υποδομών και ανθρώπινου δυναμικού.

Αύξηση των μόνιμων

Ο αριθμός αποτυπώνει ίσως καλύτερα από οτιδήποτε

άλλο τη μεταβολή στο ανθρώπινο δυναμικό της εκπαίδευσης. Από το 2020 έως και το 2025 είχαν πραγματοποιηθεί 48.548 μόνιμοι διορισμοί. Τον Αύγουστο του 2026 προστέθηκαν ακόμη 5.259 νέοι μόνιμοι διορισμοί για το σχολικό έτος 2026-2027: 4.789 εκπαιδευτικοί Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, Γενικής και Ειδικής Αγωγής και Μουσικών Σχολείων, καθώς και 470 μέλη Ειδικού Εκπαιδευτικού και Ειδικού Βοηθητικού Προσωπικού. Έτσι, ο συνολικός αριθμός ανεβαίνει στους 53.807 μόνιμους διορισμούς από το 2020 έως σήμερα.

Το στοιχείο έχει ακόμη μεγαλύτερη βαρύτητα, αν αναλογιστεί κανείς ότι το 2020 έγιναν οι πρώτοι μόνιμοι διορισμοί στην ιστορία της Ειδικής Αγωγής. Εκεί όπου επί χρόνια το σύστημα στηριζόταν σχεδόν αποκλειστικά στους αναπληρωτές, δημιουργείται πλέον σταθερότερος κορμός μόνιμου προσωπικού.

Δεν σημαίνει ότι οι ανάγκες σε αναπληρωτές εξαφανίστηκαν. Σημαίνει όμως ότι πάνω από 53.800 εκπαιδευτικοί και μέλη ειδικού προσωπικού απέκτησαν μόνιμη θέση σε μια εξαετία.

Ειδική Αγωγή: 3.448 νέες δομές

Η Ειδική Αγωγή αποτελεί ένα από τα πεδία με το πιο έντονο κοινωνικό αποτύπωμα.

Μέσα στον σχεδιασμό του 2026 περιλαμβάνονται 3.448 νέα Τμήματα Ένταξης, η δημιουργία 8 νέων scho-

λικών μονάδων Ειδικής Αγωγής και η ενίσχυση 600 Σχολικών Δικτύων Εκπαιδευτικής Υποστήριξης.

Παράλληλα, σημαντικό μέρος των νέων μόνιμων διορισμών κατευθύνεται σε δομές Ειδικής Αγωγής, ΚΕΔΑΣΥ και σε ειδικό εκπαιδευτικό και βοηθητικό προσωπικό.

Ο φάκελος δεν έχει κλείσει. Οι ανάγκες για παράλληλη στήριξη και εξειδικευμένο προσωπικό παραμένουν μεγάλες. Η κατεύθυνση όμως είναι σαφής: λιγότερη προσωρινότητα και περισσότερες μόνιμες δομές συμπερίληψης.

Ψηφιακό Φροντιστήριο

Μια από τις πιο χαρακτηριστικές καινοτομίες της περιόδου είναι το Ψηφιακό Φροντιστήριο. Ξεκίνησε το σχολικό έτος 2024-2025 με ζωντανή διδασκαλία για όλα τα πανελλαδικώς εξεταζόμενα μαθήματα ΓΕΛ και ΕΠΑΛ και με ειδικά προσαρμοσμένο περιεχόμενο για μαθητές με ιδιαίτερες εκπαιδευτικές ανάγκες.

Στην πρώτη πλήρη χρονιά λειτουργίας του, περίπου 146.000 μαθητές αξιοποίησαν τη δομή.

Η σημασία του υπερβαίνει τον αριθμό. Για πρώτη φορά το κράτος παρέχει οργανωμένη και δωρεάν ενισχυτική διδασκαλία σε πανελλαδική κλίμακα, με ιδιαίτερη αξία για παιδιά της περιφέρειας και οικογένειες που δεν μπορούν να σπρώξουν το κόστος ιδιωτικού φροντιστηρίου.

Ψηφιακό Φροντιστήριο, 431 ανακαινισμένα σχολεία, Ειδική Αγωγή, Ωνάσεια Σχολεία, επαγγελματική εκπαίδευση, μη κρατικά πανεπιστήμια, φοιτητικές εστίες και αθλητισμός

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Συνεργασίες των δημόσιων ΑΕΙ με 95 χώρες

**Περισσότεροι από 36.000
διαδραστικοί πίνακες**

Η ψηφιακή μετάβαση δεν σταματά στο φροντιστήριο. Περισσότεροι από 36.000 διαδραστικοί πίνακες έχουν ήδη εγκατασταθεί στα σχολεία, ενώ έχουν δρομολογηθεί ακόμη περίπου 2.900. Παράλληλα τρέχουν προγράμματα ρομποτικής, STEM, ψηφιακού εκπαιδευτικού περιεχομένου και επιμόρφωσης εκπαιδευτικών, ενώ η τεχνητή νοημοσύνη αρχίζει να εντάσσεται οργανωμένα στη νέα εκπαιδευτική πολιτική. Η επόμενη πρόκληση δεν είναι πια να μπει ο εξοπλισμός στην τάξη. Είναι να αλλάξει πραγματικά ο τρόπος διδασκαλίας.

**123 νέα Προγράμματα
Σπουδών και πολλαπλό βιβλίο**

Παράλληλα αλλάζει και το ίδιο το περιεχόμενο της εκπαίδευσης. Έχουν αναπτυχθεί 123 νέα Προγράμματα Σπουδών, ενώ βρίσκεται σε εξέλιξη η μετάβαση στο πολλαπλό βιβλίο.

Η αλλαγή είναι σημαντική: Το σχολικό εγχειρίδιο παύει σταδιακά να λειτουργεί ως η μοναδική πηγή διδασκαλίας και δημιουργείται δυνατότητα επιλογής μεταξύ περισσότερων εγκεκριμένων βιβλίων και συμπληρωματικού ψηφιακού υλικού. Εδώ η μεταρρύθμιση βρίσκεται σε προχωρημένη αλλά όχι πλήρως γενικευμένη φάση εφαρμογής.

Δημόσια Ωνάσεια Σχολεία

Τα Δημόσια Ωνάσεια Σχολεία αποτελούν μια από τις μεγαλύτερες νέες παρεμβάσεις που δεν υπήρχαν με αυτή τη μορφή στο πρόγραμμα του 2023. Το δίκτυο προβλέπει συνολικά 22 μονάδες, με έμφαση σε περιοχές που αντιμετωπίζουν μεγαλύτερες κοινωνικές και οικονομικές προκλήσεις.

Τα πρώτα 12 σχολεία -έξι Γυμνάσια και έξι Λύκεια- άρχισαν να λειτουργούν το 2025-2026, ενώ η ανάπτυξη συνεχίζεται και το 2026-2027. Παραμένουν δημόσια σχολεία, αλλά με ενισχυμένες υποδομές, ομίλους και πρόσθετες εκπαιδευτικές δραστηριότητες.

Πρότυπα και Πειραματικά

Η επέκταση των Πρότυπων και Πειραματικών Σχολείων ήταν ρητή κατεύθυνση του 2023. Το δίκτυο συνεχίζει να διευρύνεται με έμφαση και στην περιφέρεια. Η δέσμευση επομένως υλοποιείται σταδιακά, αλλά ο τελικός σχεδιασμός δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί.

Πρόγραμμα «Μαριέττα Γιαννάκου»

Στις υποδομές, η μεγαλύτερη νέα παρέμβαση είναι το πρόγραμμα «Μαριέττα Γιαννάκου». Στην πρώτη φάση ανακαινίστηκαν 431 σχολικές μονάδες σε όλη τη χώρα, με παρεμβάσεις σε χώρους υγιεινής, προσβασιμότητα, αθλητικές εγκαταστάσεις, αίθουσες και βασικές κτιριακές υποδομές.

Ο σχεδιασμός, όμως, έχει πολύ μεγαλύτερο βάθος. Το συνολικό πρόγραμμα κινείται σε χρηματοδοτικό ύψος εκατοντάδων εκατομμυρίων ευρώ και στόχος είναι η παρέμβαση σε χιλιάδες επιπλέον σχολεία. Η σωστή αποτύπωση είναι καθαρή: 431 σχολικές μονά-

δες ολοκληρώθηκαν. Η μαζική επέκταση του προγράμματος βρίσκεται σε εξέλιξη.

Επαγγελματική εκπαίδευση

Η αναβάθμιση της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης αποτελούσε κεντρική προγραμματική κατεύθυνση. Με τον ν. 5082/2024 προχώρησε νέα αναμόρφωση του συστήματος.

Τα ΙΕΚ μετονομάστηκαν σε Σχολές Ανώτερης Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΣΑΕΚ), ενισχύθηκε η περιφερειακή διάσταση και η λογική μετακινείται προς ειδικότητες περισσότερο συνδεδεμένες με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας. Υπάρχει πλέον και Στρατηγικό Σχέδιο ΕΕΚ 2025-2027.

Η θεσμική αλλαγή έχει γίνει. Το δύσκολο στοίχημα παραμένει η αλλαγή της κοινωνικής εικόνας της επαγγελματικής εκπαίδευσης.

Μη κρατικά πανεπιστήμια

Η μεγαλύτερη θεσμική αλλαγή στην Ανώτατη Εκπαίδευση είναι ο ν. 5094/2024, με τον οποίο θεσπίστηκε η δυνατότητα εγκατάστασης παραρτημάτων ξένων πανεπιστημίων στην Ελλάδα ως Νομικών Προσώπων Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης.

Το 2025 κατατέθηκαν 12+1 αιτήσεις, ακολούθησαν αδειοδοτήσεις και μέχρι το καλοκαίρι του 2026 είχαν δοθεί οι πρώτες άδειες λειτουργίας. Τον Αύγουστο του 2026, ωστόσο, αποφάσεις του Γ' Τμήματος του Συμβουλίου της Επικρατείας ακύρωσαν συγκεκριμένες άδειες και πιστοποιήσεις προγραμμάτων λόγω πλημμελειών στη διοικητική διαδικασία.

Εδώ απαιτείται απόλυτη ακρίβεια. Το ΣτΕ δεν κατέρριψε συνολικά το θεσμικό πλαίσιο, ούτε έκρινε συνολικά αντισυνταγματικό τον νόμο. Εντόπισε προβλήματα στην εφαρμογή συγκεκριμένων φακέλων. Άρα: Το άνοιγμα στα μη κρατικά - μη κερδοσκοπικά πανεπιστήμια έγινε. Η εφαρμογή του νέου θεσμού βρίσκεται ακόμη σε διοικητική και θεσμική σταθεροποίηση.

Δημόσια πανεπιστήμια

Η μεταρρύθμιση της Ανώτατης Εκπαίδευσης δεν περιορίζεται στα ΝΠΠΕ. Στα δημόσια ΑΕΙ προχωρούν προγράμματα ανακαίνισης και ενεργειακής αναβάθμισης, νέος εξοπλισμός, ψηφιοποίηση, ξενόγλωσσα προγράμματα και συνεργασίες με πανεπιστήμια του εξωτερικού. Η διεθνής κινητικότητα και οι συνεργασίες των ελληνικών ιδρυμάτων εκτείνονται πλέον σε περισσότερες από 95 χώρες. Το επόμενο στοίχημα είναι η διεθνοποίηση να μετατραπεί σε μόνιμο χαρακτηριστικό των ελληνικών πανεπιστημίων.

Φοιτητική στέγη

Η φοιτητική στέγη δεν είναι μια συμπληρωματική κοινωνική πολιτική. Έχει εξελιχθεί σε ένα από τα μεγαλύτερα επενδυτικά προγράμματα της Ανώτατης Εκπαίδευσης. Ο σχεδιασμός αναπτύσσεται ταυτόχρονα σε τρεις άξονες: νέες εστίες, αναβάθμιση των υφιστάμενων και οικονομική στήριξη όσων αναγκάζονται να νοικιάζουν κατοικία.

Τα ενταγμένα έργα φοιτητικών εστιών της περιόδου 2021-2025 ξεπερνούν τα 857,7 εκατ. ευρώ, εκ των οποίων περίπου 737,8 εκατ. ευρώ αφορούν έργα μέσω ΣΔΙΤ. Με τα νέα χρηματοδοτικά εργαλεία και την αξιοποίηση πρόσθετων πόρων, ο συνολικός σχεδιασμός αναβάθμισης και δημιουργίας φοιτητικής στέγης εκτιμάται ότι μπορεί να πλησιάσει το 1,1 δισ. ευρώ. Ο στόχος είναι εξίσου συγκεκριμένος: από κάλυψη περίπου 7% των στεγαστικών αναγκών των φοιτητών σήμερα, στο 15% έως το 2030.

**8.609 νέες θέσεις μέσω
των μεγάλων ΣΔΙΤ**

Ο κύριος όγκος νέων θέσεων δημιουργείται μέσω Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα. Ο συνολικός σχεδιασμός των μεγάλων ΣΔΙΤ προβλέπει 8.609 νέες θέσεις φοιτητικής στέγας, με προϋπολογισμό περίπου 737,5 εκατ. ευρώ.

Συνέχεια στην επόμενη σελίδα

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

350 έργα αθλητικών εγκαταστάσεων

Η γεωγραφική κατανομή δείχνει το εύρος της παρέμβασής. Στο Πανεπιστήμιο Κρήτης προβλέπονται 2.710 θέσεις στο Ρέθυμνο και 2.136 στο Ηράκλειο. Δηλαδή 4.846 νέες κλίνες μόνο στην Κρήτη. Στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας προβλέπονται 640 νέες θέσεις στον Βόλο και 123 στη Λαμία. Στο Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης σχεδιάζονται 350 θέσεις στην Αλεξανδρούπολη και 350 στην Κομοτηνή. Στο Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας προβλέπονται 750 κλίνες: 350 στην Κοζάνη, 150 στη Φλώρινα, 150 στην Καστοριά και 100 στην Πτολεμαΐδα.

Στο Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής βρίσκεται σε διαγωνιστική διαδικασία έργο για 1.100 νέες κλίνες, μαζί με νέους πανεπιστημιακούς χώρους. Εδώ το μέγεθος του έργου αλλάζει εντελώς την εικόνα της φοιτητικής μέριμνας.

Εστίες εκεί όπου δεν υπήρχαν

Η πολιτική δεν περιορίζεται στα μεγάλα περιφερειακά πανεπιστήμια. Στο Πάντειο Πανεπιστήμιο έχει δρομολογηθεί η πρώτη δική του φοιτητική εστία, με στόχο λειτουργίας το 2027.

Παράλληλα, το 2026 ξεκίνησε οργανωμένο σχέδιο αξιοποίησης της ακίνητης περιουσίας των δημόσιων πανεπιστημίων, αρχής γενομένης από το Πολυτεχνείο Κρήτης, ώστε ανενεργά ή αναξιοποίητα ακίνητα να επιστρέψουν στην πανεπιστημιακή κοινότητα ως εστίες, καταλύματα και φοιτητικές υποδομές.

Ανακαινίζονται και οι υφιστάμενες εστίες

Ο δεύτερος πυλώνας είναι η αναβάθμιση του σημερινού αποθέματος.

Στο Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, η ανακαίνιση της φοιτητικής εστίας αφορά περίπου 450 φοιτητές, ενώ χρηματοδοτούνται παρεμβάσεις συντήρησης, εξοπλισμού, πυρασφάλειας και ενεργειακής αναβάθμισης σε εστίες σε ολόκληρη τη χώρα.

Μόνο στο τέλος του 2025 εγκρίθηκαν επιπλέον περίπου 4,15 εκατ. ευρώ για εξοπλισμό και παρεμβάσεις σε 12 φοιτητικές εστίες. Άρα το κράτος δεν περιμένει να παραδοθούν τα μεγάλα έργα ΣΔΙΤ. Παρεμβαίνει παράλληλα και στο σημερινό κτιριακό απόθεμα.

Από τα 1.000 στα 2.500 ευρώ το στεγαστικό επίδομα

Ο τρίτος πυλώνας αφορά τους φοιτητές που παραμένουν στην ιδιωτική αγορά κατοικίας. Το φοιτητικό στεγαστικό επίδομα, που το 2019 βρισκόταν στα 1.000 ευρώ, έχει αυξηθεί σημαντικά. Σήμερα φτάνει:

- στα 1.500 ευρώ στη βασική περίπτωση,
- στα 2.000 ευρώ σε περίπτωση συγκατοίκησης,
- στα 2.000 ευρώ για δικαιούχους που σπουδάζουν εκτός Αττικής και Θεσσαλονίκης,
- έως τα 2.500 ευρώ όταν συνδυάζονται σπουδές εκτός Αττικής και Θεσσαλονίκης με συγκατοίκηση.

Η επιλογή είναι σαφής: μεγαλύτερη ενίσχυση στις οικογένειες που στέλνουν το παιδί τους να σπουδάσει μακριά από τον τόπο κατοικίας τους. Η στεγαστική κρίση των φοιτητών δεν έχει λυθεί. Ακριβώς όμως για αυ-

τό έχει σημασία ότι απέναντι σε ένα σημερινό ποσοστό κάλυψης μόλις 7% βρίσκεται πλέον σε εξέλιξη πρόγραμμα έως 1,1 δισ. ευρώ, με 8.609 νέες θέσεις μόνο μέσω ΣΔΙΤ και στόχο διπλασιασμού σχεδόν της κάλυψης έως το 2030.

Ανώτατη διάρκεια φοίτησης

Το 2025-2026 άρχισε να εφαρμόζεται και το πλαίσιο για τους φοιτητές που έχουν υπερβεί την ανώτατη διάρκεια φοίτησης. Προβλέπονται δυνατότητες παράτασης για ενεργούς φοιτητές που έχουν ολοκληρώσει σημαντικό μέρος των σπουδών τους και παρουσιάζουν πρόσφατη ακαδημαϊκή δραστηριότητα, καθώς και ειδικές εξαιρέσεις για κοινωνικούς και υγειονομικούς λόγους. Η μεταρρύθμιση έχει πλέον περάσει από τη νομοθέτηση στην πράξη.

Νέο μάθημα Ηθικής και Θρησκευτικής ελευθερίας

Στο πεδίο των θρησκευμάτων, η περίοδος είναι περισσότερο θεσμική. Από το σχολικό έτος 2026-2027 θεσμοθετείται το μάθημα της Ηθικής για μαθητές που απαλλάσσονται από το μάθημα των Θρησκευτικών, ώστε να μην υπάρχει κενό εκπαιδευτικού χρόνου.

Παράλληλα συνεχίζεται η επίσημη καταγραφή περιστατικών εναντίον χώρων θρησκευτικής σημασίας και οι παρεμβάσεις στη μειονοτική εκπαίδευση στη Θράκη.

Αθλητισμός: Χρηματοδότηση για πάνω από 6.000 σωματεία

Η ΝΔ είχε δεσμευθεί το 2023 για μόνιμη ενίσχυση του ερασιτεχνικού αθλητισμού μέσω της φορολογίας των κερδών από το στοίχημα. Ο μηχανισμός πλέον λειτουργεί σε ετήσια βάση. Το 2024 διατέθηκαν περίπου 31,9 εκατ. ευρώ, με πάνω από 22 εκατ. να πηγαιίνουν απευθείας σε 6.533 ερασιτεχνικά σωματεία.

Το 2025 διατέθηκαν περίπου 31,7 εκατ. ευρώ, εκ των οποίων περίπου 21,6 εκατ. σε 6.374 σωματεία, ενώ τα υπόλοιπα κατευθύνθηκαν σε αθλητικές ομοσπονδίες και εθνικές ομάδες. Για το 2026 προβλέφθηκε νέα αύξηση της χρηματοδότησης.

Δέσμευση 2023: Σταθερή χρηματοδότηση. Κατάσταση: Λειτουργεί πλέον ως μόνιμος ετήσιος μηχανισμός.

Η πλατφόρμα e-Kouros

Η ψηφιακή μετάβαση στον αθλητισμό αποτυπώνεται στο e-Kouros. Η πλατφόρμα συγκεντρώνει δεδομένα για σωματεία, αθλητές, προπονητές, διοικήσεις και εγκαταστάσεις, δημιουργώντας για πρώτη φορά ενιαία ψηφιακή εικόνα του οργανωμένου αθλητισμού.

Το 2025 περισσότερα από 6.300 σωματεία είχαν υποβάλει εμπρόθεσμα αίτηση, ποσοστό σχεδόν 99% όσων ήταν ενταγμένα στο προηγούμενο μητρώο. Εδώ η προεκλογική υπόσχεση για μητρώα και ψηφιοποίηση μπορεί να σημειωθεί ως ουσιαστικά υλοποιημένη.

Αυστηρότερο πλαίσιο κατά της αθλητικής βίας

Μετά τα σοβαρά περιστατικά αθλητικής βίας θεσπίστηκε το 2024 αυστηρότερο πλαίσιο με ενισχυμένες αρμοδιότητες της ΔΕΑΒ και ισχυρότερες διοικητικές κυρώσεις. Η βία δεν εξαφανίστηκε. Άλλαξε όμως το σύστημα ελέγχου και επιβολής συνεπειών.

Παράλληλα, το υπουργείο Αθλητισμού καταγράφει περίπου 350 έργα αθλητικών εγκαταστάσεων σε όλη τη χώρα, από περιφερειακές και δημοτικές υποδομές έως μεγάλες παρεμβάσεις στο ΟΑΚΑ και στα Εθνικά Αθλητικά Κέντρα.

Ο λογαριασμός μέχρι σήμερα

Ο απολογισμός είναι από τους μεγαλύτερους της δεύτερης τετραετίας. 53.807 μόνιμοι διορισμοί από το 2020. 3.448 νέα Τμήματα Ένταξης. Πάνω από 36.000 διαδραστικοί πίνακες. 146.000 μαθητές στο Ψηφιακό Φροντιστήριο. 123 νέα Προγράμματα Σπουδών. 12 πρώτα Δημόσια Ωνάσεια Σχολεία σε λειτουργία. 431 σχολικές μονάδες ήδη ανακαινισμένες. Νέο θεσμικό πλαίσιο για την επαγγελματική εκπαίδευση. Μη κρατικά - μη κερδοσκοπικά πανεπιστήμια με θεσμικό πλαίσιο σε εφαρμογή. Έως 1,1 δισ. ευρώ για φοιτητική στέγη και 8.609 νέες θέσεις μόνο μέσω των μεγάλων ΣΔΙΤ. Μόνιμη χρηματοδότηση χιλιάδων αθλητικών σωματείων και πλήρης ψηφιοποίηση του οργανωμένου αθλητισμού μέσω του e-Kouros.

Υπάρχουν, όμως, και ανοιχτά στοιχεία. Η πλήρης εφαρμογή του πολλαπλού βιβλίου. Η επέκταση των ανακαινίσεων σε χιλιάδες σχολεία. Η πλήρης κάλυψη των αναγκών της Ειδικής Αγωγής. Η παράδοση των νέων φοιτητικών εστιών. Η σταθεροποίηση του πλαισίου των ΝΠΠΕ μετά τις αποφάσεις του ΣτΕ. Η κοινωνική αναβάθμιση της επαγγελματικής εκπαίδευσης. Η ολοκλήρωση των μεγάλων αθλητικών υποδομών.

Αυτό ακριβώς είναι και το πραγματικό νόημα ενός απολογισμού πριν από το τέλος της τετραετίας. Όχι να βαφτίζονται ολοκληρωμένα όσα ακόμη χτίζονται, αλλά να φαίνεται με αριθμούς η απόσταση που έχει ήδη διανυθεί. Και στην Παιδεία αυτή η απόσταση μετρείται πλέον σε δεκάδες χιλιάδες μόνιμους εκπαιδευτικούς, χιλιάδες νέες δομές Ειδικής Αγωγής, εκατοντάδες ανακαινισμένα σχολεία, δεκάδες χιλιάδες ψηφιακές αίθουσες, εκατοντάδες χιλιάδες μαθητές σε νέες υπηρεσίες και ένα επενδυτικό πρόγραμμα φοιτητικής στέγης που αλλάζει κλίμακα σε ολόκληρη τη χώρα.

Άδωνις Γεωργιάδης
Υπουργός Υγείας

Συνεχίζουμε ακάθεκτοι με σχέδιο και αμείωτη όρεξη για σκληρή δουλειά

Όταν ο πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης έθεσε την αναμόρφωση του ΕΣΥ ως απόλυτη προτεραιότητα της δεύτερης τετραετίας μας, απαντήσαμε από την πρώτη στιγμή με γιγαντιαίο, μετρήσιμο έργο. Δεν χάσαμε ούτε δευτερόλεπτο. Μειώσαμε κατά 98% τις λίστες αναμονής στα χειρουργεία. Πετύχαμε ιστορικό ρεκόρ απορρόφησης άνω του 1 δισ. ευρώ από το Ταμείο Ανάκαμψης, επενδύ-

οντας σε εξοπλισμό και στην αναβάθμιση 93 νοσοκομείων και 156 Κέντρων Υγείας σε όλη τη χώρα. Παράλληλα, προσλαμβάνουμε ιατρονοσηλευτικό προσωπικό και ενισχύουμε την πρόληψη με δωρεάν προγράμματα για εκατομμύρια συμπολίτες μας. Το ΕΣΥ αλλάζει θεαματικά στην πράξη. Το είπαμε, το κάναμε και συνεχίζουμε ακάθεκτοι με σχέδιο και αμείωτη όρεξη για σκληρή δουλειά.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ

93 νοσοκομεία υπό ανακαίνιση και εκατομμύρια δωρεάν εξετάσεις

Η Υγεία ήταν ένας από τους τομείς στους οποίους η ΝΔ πήγε στις εκλογές του 2023 με τις πιο συγκεκριμένες και μετρήσιμες δεσμεύσεις. Δεν αρκέστηκε σε γενικές αναφορές για «ενίσχυση του ΕΣΥ». Έθεσε αριθμούς: 10.000 επιπλέον εργαζόμενοι, ανακαίνιση 80 νοσοκομείων και 156 Κέντρων Υγείας, 315 μονάδες τηλεϊατρικής, 25 κέντρα αποκατάστασης, 311 νέες δομές ψυχικής υγείας, δωρεάν Προσωπικός Γιατρός, δωρεάν προληπτικές εξετάσεις, ολοκλήρωση του Ηλεκτρονικού Φακέλου Υγείας και δραστική μείωση των χρόνων αναμονής για χειρουργεία και επείγοντα.

Αυτό κάνει τον απολογισμό της περιόδου 2023-2026 ιδιαίτερα καθαρό: αρκετοί από αυτούς τους στόχους έχουν ήδη μετατραπεί σε από έργο, άλλοι εμφανίζουν μεγάλη πρόοδο και ορισμένοι παραμένουν ανοικτοί μέχρι το τέλος της τετραετίας. Την πρώτη φάση της δεύτερης τετραετίας ανέλαβε ο Μιχάλης Χρυσόχοϊδης. Από τον Ιανουάριο του 2024 υπουργός Υγείας είναι ο Άδωνις Γεωργιάδης, με σταθερή παρουσία της Ειρήνης Αγαπηδάκη και του Μάριου Θεμιστοκλέους στα μεγάλα επιμέρους χαρτοφυλάκια.

10.000 προσλήψεις

Η πρώτη μεγάλη δέσμευση αφορούσε το προσωπικό. Μόνο για το 2024 εγκρίθηκαν 6.233 προσλήψεις στην Υγεία και για το 2025 ακόμη περίπου 4.000, ενώ το 2026 συνεχίζεται η στελέχωση. Τον Μάιο εγκρίθηκε νέα προκήρυξη για 1.131 ειδικευμένους γιατρούς του ΕΣΥ. Η κυβέρνηση αναφέρει ότι, αν συνυπολογι-

στούν προσλήψεις και αποχωρήσεις, το καθαρό υγειονομικό προσωπικό έχει αυξηθεί περίπου κατά 10% σε σχέση με το 2019. Το στοιχείο είναι σημαντικό, αλλά χρειάζεται ακρίβεια. Η προεκλογική δέσμευση μιλούσε για 10.000 επιπλέον εργαζομένους, με έμφαση στο νοσηλευτικό προσωπικό. Δεν έχουμε ακόμη τεκμηριωμένη ολοκλήρωση αυτού του συγκεκριμένου καθαρού αριθμητικού στόχου. Άρα: ισχυρή πρόοδος, όχι ακόμη ολοκληρωμένο κουτάκι.

Κίνητρα για νησιά και άγονες περιοχές

Η δεύτερη πλευρά του προβλήματος ήταν ότι πολλές θέσεις γιατρών δεν καλύπτονταν, ιδιαίτερα σε νησιά και δυσπρόσιτες περιοχές.

Η κυβέρνηση αύξησε τα οικονομικά κίνητρα, ανέβασε κατά 20% τις αμοιβές των εφημεριών από το 2024 και θέσπισε ευνοϊκότερη φορολόγηση των σχετικών αποζημιώσεων.

Το αποτέλεσμα ήταν αισθητή βελτίωση σε αρκετές προκηρύξεις. Το υπουργείο Υγείας ανέφερε κάλυψη έως 82% σε πρόσκληση για άγονες περιοχές, ενώ σε συγκεκριμένα νησιά εμφανίστηκε μεγάλη βελτίωση στην παρουσία ειδικοτήτων που προηγουμένως έλειπαν. Η δυσκολία στελέχωσης της περιφέρειας δεν έχει εξαφανιστεί. Η εικόνα όμως είναι σαφώς διαφορετική από το 2023.

Από τα 80 στα 93 νοσοκομεία

Η μεγαλύτερη ίσως υποδομική παρέμβαση αφορά τις ανακαινίσεις του ΕΣΥ. Το πρόγραμμα της ΝΔ έλεγε 80

νοσοκομεία. Μέχρι τα μέσα του 2025 το υπουργείο Υγείας ανακοίνωνε ότι βρίσκονταν σε διαδικασία εκτεταμένης ανακαίνισης 93 από τα 127 νοσοκομεία του ΕΣΥ, με περισσότερα από 190 εργοτάξια να λειτουργούν ταυτόχρονα σε νοσοκομεία και Κέντρα Υγείας.

Ο επίσημος σχεδιασμός προβλέπει μέσα στο 2026 την ολοκλήρωση των κτιριακών παρεμβάσεων στα τουλάχιστον 80 νοσοκομεία που αποτελούσαν τον αρχικό στόχο.

Εδώ έχουμε μια ιδιαίτερα ισχυρή αντιστοίχιση: Δέσμευση 2023: 80 νοσοκομεία. Κατάσταση 2026: 93 νοσοκομεία έχουν ενταχθεί σε πρόγραμμα αναβάθμισης.

Τα 156 Κέντρα Υγείας

Ακριβώς το ίδιο ισχύει και στην Πρωτοβάθμια Φροντίδα. Η ΝΔ είχε δεσμευθεί για ανακαίνιση και ενεργειακή αναβάθμιση 156 Κέντρων Υγείας. Το πρόγραμμα βρίσκεται πλέον σε προχωρημένη φάση εκτέλεσης σε όλη τη χώρα, με κυβερνητικό στόχο την ολοκλήρωση και των 156 μονάδων μέσα στο 2026.

Πρόκειται για παρεμβάσεις που δεν αφορούν μόνο την εικόνα των κτιρίων, αλλά και εξοπλισμό, ενεργειακή λειτουργία και δυνατότητα καλύτερης παροχής υπηρεσιών.

58 Τμήματα Επειγόντων σε νέα μορφή

Στη γενικότερη ανακαίνιση του ΕΣΥ περιλαμβάνονται και 58 Τμήματα Επειγόντων Περιστατικών. Νέα ή πλήρως αναβαθμισμένα ΤΕΠ έχουν αρχίσει να παραδίδονται σε μεγάλα νοσοκομεία, μεταξύ άλλων στο ΚΑΤ,

Προσλήψεις, νέα ΤΕΠ, λιγότερη αναμονή για χειρουργεία, Προσωπικός Γιατρός, Ηλεκτρονικός Φάκελος, ΕΚΑΒ και ψυχιατρική μεταρρύθμιση: τι υποσχέθηκε η ΝΔ το 2023 και πού βρίσκεται το ΕΣΥ σήμερα

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ

Ηλεκτρονικό «βραχιολάκι» ασθενών

ενώ το πρόγραμμα συνεχίζεται και σε άλλες μονάδες. Εδώ βρίσκεται και η μία από τις μεγαλύτερες προκλήσεις της τετραετίας: η αναμονή στα επείγοντα. Από τις 8 με 9 ώρες στις 5 έως 5,5 ώρες. Το πρόγραμμα του 2023 έθετε πολύ φιλόδοξο στόχο: μείωση κατά 70% των χρόνων αναμονής στα ΤΕΠ έως το 2027.

Στα μεγάλα νοσοκομεία όπου υπάρχουν πλέον συγκρίσιμα στοιχεία, η πρόοδος είναι σημαντική, αλλά δεν έχει φτάσει ακόμη στον τελικό στόχο.

Στον Ευαγγελισμό, για παράδειγμα, ο μέσος χρόνος είχε φτάσει στις 8-9 ώρες. Με αλλαγές στο σύστημα εφημεριών, επιπλέον προσωπικό, τραυματιοφορείς και νέες διαδικασίες υποχώρησε περίπου στις 5-5,5 ώρες. Δηλαδή μείωση της τάξης του 35%-40%. Δεν είναι ακόμη το 70% που είχε υποσχεθεί η κυβέρνηση. Είναι όμως μετρήσιμη πρόοδος περίπου στη μέση της διαδρομής.

Ψηφιακή ιχνηλάτηση

Η ουσιαστική αλλαγή εδώ είναι ότι το κράτος άρχισε επιτέλους να μετρά πραγματικά τον χρόνο. Από τον Μάιο του 2025 ξεκίνησε στον Ευαγγελισμό η πιλοτική εφαρμογή του συστήματος ηλεκτρονικής ιχνηλάτησης των ασθενών στα ΤΕΠ, του γνωστού «βραχιολιού». Ο ασθενής καταγράφεται από τη στιγμή της εισόδου και το σύστημα παρακολουθεί κάθε στάδιο της πορείας του. Έτσι, το νοσοκομείο μπορεί πλέον να εντοπίζει πού ακριβώς δημιουργούνται καθυστερήσεις. Το μέτρο επεκτείνεται σταδιακά σε περισσότερα νοσοκομεία και συνδέεται με το MyHealth, ώστε να μπορεί να δημιουργηθεί πραγματική εικόνα των χρόνων αναμονής. Η σημασία του είναι μεγάλη, ακριβώς επειδή πριν από το 2025 δεν υπήρχε καν αξιόπιστη πανελλαδική μέτρηση.

Χειρουργεία: Ο στόχος του -50% έχει ξεπεραστεί

Η κυβέρνηση είχε δεσμευθεί για μείωση κατά 50% της αναμονής για χειρουργεία έως το 2027. Το 2024 ξεκίνησαν τα απογευματινά χειρουργεία και στη συνέχεια εντάχθηκε στο Ταμείο Ανάκαμψης πρόγραμμα δωρεάν απογευματινών χειρουργείων για ασθενείς που βρίσκονταν για μεγάλο διάστημα στη λίστα. Το πρόγραμμα είχε αρχικό στόχο έως 50.000 επεμβάσεις και χρηματοδότηση περίπου 41 εκατ. ευρώ.

Στις αρχές του 2026 το υπουργείο Υγείας ανακοίνωσε ότι η λίστα αναμονής είχε περιοριστεί αρχικά κατά 80% και μέχρι τον Φεβρουάριο κατά 86%.

Αν κρατήσουμε τα επίσημα στοιχεία, η σύγκριση είναι εντυπωσιακή: Δέσμευση 2023: -50%. Επίσημη αποτύπωση 2026: Έως -86%. Είναι από τις περιπτώσεις όπου ο προεκλογικός αριθμητικός στόχος εμφανίζεται ήδη υπερκαλυμμένος.

«Προλαμβάνω»: Εκατομμύρια εξετάσεις

Ίσως το πιο καθαρό «Το είπαμε, το κάναμε» στην Υγεία είναι η πρόληψη.

Το πρόγραμμα του 2023 υποσχόταν δωρεάν προληπτικές εξετάσεις. Σήμερα το «Προλαμβάνω» έχει με-

τατραπεί σε ένα από τα μεγαλύτερα οργανωμένα προγράμματα δημόσιας πρόληψης που έχουν εφαρμοστεί στη χώρα.

Μόνο μέσα στο 2025 πραγματοποιήθηκαν:

- 400.517 μαστογραφίες,
- 654.389 εξετάσεις για πρόληψη καρκίνου τραχήλου της μήτρας,
- 369.510 εξετάσεις για καρκίνο παχέος εντέρου,
- 2.566.929 εξετάσεις καρδιαγγειακού κινδύνου.

Το πρόγραμμα καρδιαγγειακής πρόληψης απευθύνεται συνολικά σε πάνω από 5,2 εκατομμύρια πολίτες ηλικίας 30-70 ετών. Ήδη από το φθινόπωρο του 2025 περισσότεροι από 1,8 εκατ. πολίτες είχαν ολοκληρώσει τις βασικές αιματολογικές εξετάσεις του συγκε-

του 2023, αλλά αποτελεί φυσική επέκταση της στρατηγικής πρόληψης.

Προσωπικός Γιατρός

Η δέσμευση ήταν για δωρεάν Προσωπικό Γιατρό για όλους. Στις αρχές του 2026 το σύστημα αριθμούσε περίπου:

- 4.631 Προσωπικούς Γιατρούς,
- 5.205.826 εγγεγραμμένους πολίτες,
- 5.534 σημεία παροχής υπηρεσιών.

Το 2024 το θεσμικό πλαίσιο τροποποιήθηκε για να αυξηθούν οι διαθέσιμοι γιατροί και να ενισχυθούν με κίνητρα οι ειδικότητες Γενικής/Οικογενειακής Ιατρικής και Παθολογίας. Ο αριθμός των 5,2 εκατ. είναι σημα-

κριμένου προγράμματος, με δεκάδες χιλιάδες να παραπέμπονται σε επόμενο στάδιο διερεύνησης. Και το σημαντικότερο: Το 2026 αποφασίστηκε ότι το «Προλαμβάνω» δεν θα σταματήσει με το Ταμείο Ανάκαμψης, αλλά θα συνεχιστεί ως μόνιμη εθνική πολιτική έως το 2030.

Δωρεάν θεραπεία για την παχυσαρκία

Η πολιτική πρόληψης επεκτάθηκε και σε νέα πεδία. Από τα τέλη του 2025 λειτουργεί πρόγραμμα για σοβαρή παχυσαρκία που περιλαμβάνει ιατρική παρακολούθηση, διατροφική καθοδήγηση και δωρεάν πρόσβαση σε σύγχρονη φαρμακευτική θεραπεία.

Τον Φεβρουάριο του 2026 είχαν ήδη ξεκινήσει θεραπεία περισσότεροι από 6.500 πολίτες, ενώ οι συνολικοί δικαιούχοι ξεπερνούν τις 36.000. Πρόκειται για πολιτική που δεν υπήρχε αυτούσια στο πρόγραμμα

ντικός, αλλά η υπόσχεση έλεγε «για όλους». Άρα: Μεγάλη κάλυψη, όχι ακόμη πλήρης καθολικότητα.

Εθνικός Ηλεκτρονικός Φάκελος Υγείας

Μια ακόμη ρητή προεκλογική δέσμευση έχει ήδη περάσει στην πράξη. Τον Μάρτιο του 2025 τέθηκε σε λειτουργία ο νέος Εθνικός Ηλεκτρονικός Φάκελος Υγείας, με πρόσβαση μέσω MyHealth σε διαγνώσεις, συνταγές, παραπεμπτικά, αποτελέσματα εξετάσεων και ιατρικό ιστορικό. Τον Μάιο του ίδιου έτους η πλατφόρμα πέρασε σε καθολική εφαρμογή.

Ο σχεδιασμός του 2026 προβλέπει διαλειτουργικότητα σε 112 νοσοκομεία, ώστε όλο και μεγαλύτερο μέρος της πληροφορίας να ακολουθεί τον ασθενή και όχι να παραμένει απομονωμένο σε ξεχωριστά συστήματα. Δέσμευση: Ηλεκτρονικός Φάκελος. Κατάσταση: Υλοποιήθηκε και επεκτείνεται.

Συνέχεια στην επόμενη σελίδα

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ

158 νέοι μόνιμοι διασώστες στο ΕΚΑΒ

Ενιαίο σύστημα ραντεβού
και αξιολόγηση από τον ασθενή

Από τον Οκτώβριο του 2025 όλα τα εξωτερικά ιατρεία των νοσοκομείων του ΕΣΥ εντάχθηκαν στο Ενοποιημένο Σύστημα Ηλεκτρονικών Ραντεβού. Παράλληλα, δημιουργήθηκε ηλεκτρονικό σύστημα αξιολόγησης της εμπειρίας των ασθενών μετά το εξιτήριο, το οποίο καλύπτει και τα 127 νοσοκομεία του ΕΣΥ και επιτρέπει ανάλυση ακόμη και ανά κλινική.

Στα πρώτα αποτελέσματα, η επάρκεια εξοπλισμού και ιατρικού προσωπικού αξιολογήθηκε θετικά από περίπου 92% των συμμετεχόντων. Η αλλαγή εδώ είναι κυρίως θεσμική: για πρώτη φορά η εμπειρία του ασθενούς μετατρέπεται σε συστηματικό και συγκρίσιμο δείκτη ποιότητας.

Ψυχική υγεία

Το πρόγραμμα του 2023 μιλούσε για 311 νέες δομές ψυχικής υγείας. Το 2024 ψηφίστηκε ο νόμος για την ολοκλήρωση της ψυχιατρικής μεταρρύθμισης, με ενιαία περιφερειακά δίκτυα υπηρεσιών ψυχικής υγείας και εξαρτήσεων και μεγαλύτερη στροφή προς την κοινοτική φροντίδα.

Η αλλαγή είναι μεγάλη σε θεσμικό επίπεδο. Ωστόσο, δεν έχουμε ακόμη επαρκή τεκμηρίωση ότι έχουν δημιουργηθεί και λειτουργούν και οι 311 δομές που αποτελούσαν την προεκλογική δέσμευση. Εδώ επομένως δεν βάζουμε «ολοκληρώθηκε». Γράφουμε: Η μεταρρύθμιση εφαρμόζεται, ο συγκεκριμένος αριθμητικός στόχος παραμένει ανοιχτός.

Τηλεϊατρική και
25 κέντρα αποκατάστασης

Ακριβώς το ίδιο ισχύει για τις 315 μονάδες τηλεϊατρικής και τα 25 σύγχρονα κέντρα αποκατάστασης που

προβλέπονταν στο πρόγραμμα του 2023. Η επέκταση του Εθνικού Δικτύου Τηλεϊατρικής παραμένει στον επίσημο σχεδιασμό του 2026.

Δεν έχουμε όμως ακόμη τεκμηριωμένη πλήρη επίτευξη των δύο αριθμητικών στόχων.

Άρα: Έργα σε εξέλιξη - όλοι ολοκληρωμένες δεσμεύσεις.

ΕΚΑΒ: Πολύ μικρότερη αναμονή

Το πρόγραμμα του 2023 έθετε στόχο απόκρισης 7-10 λεπτών στις αστικές και ημιαστικές περιοχές. Μέσα στο 2025 ορκίστηκαν 158 νέοι μόνιμοι διασώστες, ενώ υπηρετούσαν επιπλέον 426 επικουρικοί, εκ των οποίων 329 ως πληρώματα ασθενοφόρων.

Παράλληλα προχωρούν προμήθειες νέων οχημάτων. Στη Θεσσαλονίκη, σύμφωνα με το υπουργείο, ο μέσος χρόνος απόκρισης μειώθηκε από περίπου 50 λεπτά στα 12 λεπτά. Πρόκειται για εξαιρετικά μεγάλη βελτίωση, όχι όμως ακόμη για πανελλαδική επίτευξη του στόχου των 7-10 λεπτών.

Τα φάρμακα υψηλού κόστους
πληθαίνουν πλέον στον ασθενή

Μια από τις παρεμβάσεις που αλλάζουν άμεσα την καθημερινότητα των χρονίως πασχόντων είναι η κατ' οίκον διανομή φαρμάκων υψηλού κόστους. Μέχρι τον Φεβρουάριο του 2026 είχαν εγγραφεί περίπου 36.000 ασθενείς για παράδοση στο σπίτι, ενώ ενεργοποιήθηκε και η δυνατότητα διάθεσης μέσω ιδιωτικών φαρμακείων.

Ο στόχος είναι να εξυπηρετούνται περίπου 90.000 συνταγές κάθε μήνα εκτός των φαρμακείων του ΕΟΠΥΥ. Δεν ήταν προεκλογική δέσμευση του 2023. Είναι όμως χαρακτηριστικό παράδειγμα νέας υπηρεσίας που αφαιρεί πραγματική ταλαιπωρία από ασθενείς.

Μεταμοσχεύσεις: Ιστορικά υψηλά

Σημαντική πρόοδος καταγράφεται και στις μεταμοσχεύσεις.

Το 2024 μεταμοσχεύθηκαν 238 ασθενείς, ενώ μέχρι τον Οκτώβριο του 2025 είχαν ήδη καταγραφεί 111 δότες και 240 μεταμοσχευμένοι ασθενείς, νέο υψηλό πριν ακόμη ολοκληρωθεί το έτος. Η αύξηση της δωρεάς οργάνων και των μεταμοσχεύσεων είναι από τα πιο θετικά μετρήσιμα αποτελέσματα της περιόδου, παρότι δεν αποτέλεσε κεντρική προεκλογική εξαγγελία.

Υπό κατασκευή τρία
νέα νοσοκομεία

Το πρόγραμμα του 2023 περιλάμβανε και νέα νοσοκομεία. Τα νέα Γενικά Νοσοκομεία Κομοτηνής και Σπάρτης και το νέο Πανεπιστημιακό Παιδιατρικό Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης, που υλοποιούνται με δωρεά του Ιδρύματος Σταύρος Νιάρχος, βρίσκονται πλέον υπό κατασκευή.

Άρα η δέσμευση έχει ξεπεράσει τη φάση της μελέτης και έχει μπει στο πραγματικό εργοτάξιο, χωρίς όμως ακόμη να μπορεί να θεωρηθεί ολοκληρωμένη μέχρι την παράδοση.

Ο λογαριασμός μέχρι σήμερα

Στον φάκελο της Υγείας υπάρχουν ήδη αρκετές περιπτώσεις στις οποίες το «Το είπαμε, το κάναμε» μπορεί να γραφτεί με αριθμούς. 80 νοσοκομεία είχαν υποσχεθεί - 93 έχουν ενταχθεί σε εκτεταμένες ανακαινίσεις. 156 Κέντρα Υγείας είχαν εξαγγελθεί - το πρόγραμμα βρίσκεται σε τελική φάση εκτέλεσης. Η αναμονή στα χειρουργεία είχε στόχο να μειωθεί κατά 50% - το υπουργείο αναφέρει πλέον μείωση έως 86%. Οι δωρεάν προληπτικές εξετάσεις έγιναν εκατομμύρια πραγματικές εξετάσεις.

Ο Ηλεκτρονικός Φάκελος Υγείας λειτουργεί. Πάνω από 5,2 εκατ. πολίτες έχουν Προσωπικό Γενικό, Νέα ΤΕΠ, ηλεκτρονική παρακολούθηση, ενιαία ραντεβού, κατ' οίκον φάρμακα και νέα εργαλεία αξιολόγησης αλλάζουν σταδιακά την καθημερινή σχέση του πολίτη με το σύστημα.

Υπάρχουν όμως και δεσμεύσεις που παραμένουν ανοιχτές: Οι 10.000 επιπλέον εργαζόμενοι με την ακριβή έννοια της προεκλογικής υπόσχεσης, οι 315 μονάδες τηλεϊατρικής, τα 25 κέντρα αποκατάστασης, οι 311 δομές ψυχικής υγείας και ο τελικός στόχος μείωσης κατά 70% των αναμονών στα επείγοντα.

Αυτό είναι και το πραγματικό μέτρο του απολογισμού. Το ΕΣΥ του 2026 δεν έχει πάψει να έχει ελλείψεις, καθυστερήσεις και δύσκολες εφημερίες. Όμως βρίσκεται στη μέση της μεγαλύτερης ταυτόχρονης ανακαίνισης υποδομών, ψηφιοποίησης και επέκτασης προληπτικών υπηρεσιών των τελευταίων ετών.

Και για πρώτη φορά μεγάλο μέρος αυτής της αλλαγής μπορεί να μετρηθεί όχι μόνο σε δαπάνες, αλλά σε ανακαινισμένα νοσοκομεία, λιγότερους μήνες αναμονής, εκατομμύρια προληπτικές εξετάσεις, περισσότερους γιατρούς και νέες υπηρεσίες που φτάνουν απευθείας στον πολίτη.

Χρίστος Δήμας

Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών

Στόχος η ενίσχυση της αναπτυξιακής προοπτικής της χώρας

Η ολοκλήρωση εμβληματικών έργων υποδομής αποτελεί έμπρακτη αποτύπωση της συνεπούς και συστηματικής πολιτικής που υλοποιούμε ως υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών, στο πλαίσιο του κυβερνητικού μας σχεδιασμού, με στόχο τον εκσυγχρονισμό των υποδομών και την ενίσχυση της αναπτυξιακής προοπτικής της χώρας.

Κατά τη δεύτερη κυβερνητική μας θητεία παραδώσαμε σημαντικά έργα, όπως, μεταξύ άλλων, τον νέο αυτοκινητόδρομο Πατρών - Πύργου, το τελευταίο τμήμα του Ε65, την επέκταση του μετρό Θεσσαλονίκης προς την Καλαμαριά, καθώς και τα

πρώτα δέκα χιλιόμετρα του νέου ΒΟΑΚ, στο τμήμα Νεάπολη - Άγιος Νικόλαος. Παράλληλα, μέσω του προγράμματος «Μαριέτα Γιαννάκου», αναβαθμίστηκαν 431 σχολικές μονάδες, ενώ υλοποιείται η Β' φάση με επιπλέον 238 σχολικά κτίρια.

Όλα αυτά συμπληρώνονται από τη σημαντική ανανέωση του στόλου των αστικών λεωφορείων τόσο στην Αθήνα όσο και στη Θεσσαλονίκη και την αντικατάσταση με νέα, σύγχρονα, αντιρρυπαντικής τεχνολογίας οχήματα, πλήρως προσβάσιμα σε όλους.

Συνεχίζουμε με συνέπεια και αποφασιστικότητα, υλοποιώντας έργα που διαμορφώνουν τις υποδομές του μέλλοντος.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

Τα μεγάλα έργα που παραδόθηκαν και η εκκρεμότητα του σιδηροδρόμου

Στις Υποδομές και τις Μεταφορές το «Το είπαμε, το κάναμε» έχει δύο εντελώς διαφορετικές όψεις. Από τη μία βρίσκονται μεγάλα έργα που έπαψαν να είναι μακέτες και παραδόθηκαν στην κοινωνία: το Μετρό Θεσσαλονίκης, ο αυτοκινητόδρομος Πάτρα-Πύργος, νέα τμήματα του Ε65, εκατοντάδες νέα λεωφορεία. Από την άλλη βρίσκεται ο ελληνικός σιδηρόδρομος, ένα πεδίο στο οποίο η τραγωδία των Τεμπών της 28ης Φεβρουαρίου 2023 δεν επιτρέπει ούτε εύκολες διατυπώσεις ούτε επικοινωνιακές υπερβολές.

Η πολιτική ηγεσία του υπουργείου άλλαξε αρκετές φορές μέσα στη δεύτερη τετραετία. Το 2023 υπουργός ανέλαβε ο Χρήστος Σταϊκούρας. Από τον Μάρτιο του 2025 υπουργός είναι ο Χρίστος Δήμας, ενώ το χαρτοφυλάκιο των Μεταφορών πέρασε αρχικά στον Βασίλη Οικονόμου και στη συνέχεια στον Κωνσταντίνο Κυρανάκη. Τον Ιούνιο του 2026 ο Κ. Κυρανάκης αποχώρησε από την κυβέρνηση και λίγο αργότερα εξελέγη γραμματέας της Πολιτικής Επιτροπής της ΝΔ. Τη θέση του ως αναπληρωτής υπουργός αρμόδιος για τις Μεταφορές ανέλαβε στις 8 Ιουνίου 2026 ο Γιώργος Κώτσπρας, ενώ υφυπουργός παραμένει ο Νίκος Ταχιός. Το πρόγραμμα της κυβέρνησης έθετε ως βασικές προτεραιότητες την ολοκλήρωση των μεγάλων αυτοκινητοδρόμων, την ανάπτυξη των μέσων σταθερής τροχιάς, την ανανέωση των αστικών συγκοινωνιών και έναν πιο ασφαλή και σύγχρονο σιδηρόδρομο.

Μετρό Θεσσαλονίκης

Το πιο εμβληματικό έργο της περιόδου είναι αναμφίβολα το Μετρό Θεσσαλονίκης. Η βασική γραμμή παραδόθηκε στις 30 Νοεμβρίου 2024, κλείνοντας μια εκκρεμότητα δεκαετιών. Περιλαμβάνει 13 σταθμούς, 9,6 χιλιόμετρα γραμμής, 18 πλήρως αυτόματους συρμούς και δυνατότητα μεταφοράς έως 18.000 επιβατών ανά ώρα και κατεύθυνση. Το έργο, βεβαίως, δεν ξεκί-

νησε το 2023. Η δεύτερη τετραετία όμως είναι εκείνη στην οποία πέρασε από την κατασκευή στην πραγματική λειτουργία.

Ακολούθησε η επέκταση προς Καλαμαριά, με ακόμη πέντε σταθμούς. Στα τέλη Ιουνίου του 2026 η κυβέρνηση ανακοίνωσε ότι το έργο είχε φτάσει στο τελικό στάδιο και παραδιδόταν μέσα στον Ιούλιο. Εδώ το κουτάκι είναι καθαρό: Βασική γραμμή: ολοκληρώθηκε. Καλαμαριά: ολοκληρώνεται μέσα στο 2026.

Αυτοκινητόδρομος Πάτρα-Πύργος

Δεύτερο μεγάλο ορόσημο είναι ο νέος αυτοκινητόδρομος Πάτρα-Πύργος, συνολικού μήκους περίπου 74,8 χιλιομέτρων. Στις 31 Ιουλίου 2025 παραδόθηκαν στην κυκλοφορία τα πρώτα 65 χιλιόμετρα, από τον Πύργο έως τον Αλισσό, και τον Δεκέμβριο του ίδιου έτους παραδόθηκαν τα τελευταία δέκα χιλιόμετρα, ολοκληρώνοντας ολόκληρο τον άξονα. Το έργο έχει ιδιαίτερο βάρος επειδή αντικαθιστά έναν δρόμο που για χρόνια συνδέθηκε με μεγάλο αριθμό σοβαρών τροχαίων. Κατάσταση: ολοκληρώθηκε και λειτουργεί.

Ε65: Ο στόχος φτάνει στην Εγνατία

Ο Ε65 είναι ακόμη ένα έργο που ξεκίνησε πριν από τη δεύτερη τετραετία αλλά ολοκληρώνεται μέσα σε αυτή. Το νότιο τμήμα προς τη Λαμία παραδόθηκε νωρίτερα, ενώ στο βόρειο τμήμα, από Τρίκαλα έως Εγνατία Οδό, η κατασκευαστική πρόοδος ξεπέρασε το 95% τον Ιούνιο του 2026, με επίσημο στόχο παράδοσης τον Ιούλιο. Με την ολοκλήρωσή του δημιουργείται ένας πλήρης σύγχρονος κάθετος άξονας που συνδέει την Κεντρική Ελλάδα με την Εγνατία και τη Δυτική Μακεδονία. Κατάσταση: ουσιαστικά ολοκληρωμένο, με παράδοση το 2026.

Υλοποιείται ο ΒΟΑΚ

Ο Βόρειος Οδικός Άξονας Κρήτης παραμένει το μεγαλύτερο

ανοιχτό οδικό έργο. Η διαφορά σε σχέση με προηγούμενες δεκαετίες είναι ότι πλέον το έργο έχει χωριστεί σε συγκεκριμένα συμβατικά τμήματα και έχει περάσει σε πραγματική φάση υλοποίησης: το Νεάπολη-Άγιος Νικόλαος ως δημόσιο έργο, το Χερσόνησος-Νεάπολη μέσω ΣΔΙΤ και ο βασικός κορμός Χανιά-Ηράκλειο μέσω σύμβασης παραχώρησης.

Δεν πρόκειται για ολοκληρωμένο έργο και δεν πρέπει να παρουσιαστεί έτσι. Η ουσιαστική πρόοδος είναι ότι ο ΒΟΑΚ πέρασε από τη μόνιμη πολιτική εξαγγελία στη συμβασιοποίηση και στα εργοτάξια.

Προχωρά το Flyover

Στη Θεσσαλονίκη προχωρά παράλληλα το Flyover, έργο ΣΔΙΤ προϋπολογισμού περίπου 462,7 εκατ. ευρώ για την αναβάθμιση 12,5 χιλιομέτρων της Ανατολικής Εσωτερικής Περιφερειακής. Την άνοιξη του 2026 η φυσική πρόοδος είχε φτάσει περίπου στο 50%.

Ο επίσημος στόχος παραμένει η ολοκλήρωση τον Μάιο του 2027. Άρα: έργο σε πλήρη κατασκευή - παράδοση εντός της τετραετίας εφόσον τηρηθεί το χρονοδιάγραμμα.

Γραμμή 4 του Μετρό της Αθήνας

Η Γραμμή 4 του Μετρό της Αθήνας είναι ακόμη ένα μεγάλο έργο που προχωρά κατά τη δεύτερη τετραετία, χωρίς όμως να αποτελέσει νέα απόφαση της περιόδου 2023-2026.

Η σύμβαση είχε υπογραφεί ήδη από το 2021. Το πρώτο τμήμα, Άλσος Βεΐκου-Γουδή, περιλαμβάνει περίπου 12,8 χιλιόμετρα και 15 νέους σταθμούς.

Στη δεύτερη τετραετία βρίσκονται σε εξέλιξη η διάνοιξη σπράγγων και η κατασκευή των σταθμών. Άρα, εδώ το σωστό είναι: έργο που ξεκίνησε στην πρώτη τετραετία και εξελίσσεται κατασκευαστικά στη δεύτερη.

Ε65, ΒΟΑΚ, Γραμμή 4, Flyover, 1.076 νέα λεωφορεία και η νέα αρχιτεκτονική ασφάλειας μετά τα Τέμπη: τι παραδόθηκε, τι κατασκευάζεται και τι πρέπει ακόμη να ολοκληρωθεί έως το 2027

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

Έρχονται 23 νέα ηλεκτροκίνητα τρένα

1.076 νέα λεωφορεία

Στις αστικές συγκοινωνίες έχουμε μία από τις καθαρότερες αριθμητικές συγκρίσεις. Τον Σεπτέμβριο του 2023 η κυβέρνηση έθεσε σε εφαρμογή σχέδιο για 1.300 νέα λεωφορεία αντιρρυπαντικής τεχνολογίας σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη. Η πρώτη φάση περιλάμβανε 250 ηλεκτρικά λεωφορεία. Τα πρώτα 250 ηλεκτρικά λεωφορεία μπήκαν σε κυκλοφορία το 2024: 140 στην Αθήνα και 110 στη Θεσσαλονίκη.

Ο κυβερνητικός στόχος που τέθηκε για την Αθήνα ήταν να κυκλοφορούν τουλάχιστον 1.000 νέα λεωφορεία έως τα μέσα του 2026. Τον Μάιο του 2026 η κυβέρνηση ανακοίνωσε ότι στους δρόμους βρίσκονταν ήδη 1.076 νέα λεωφορεία, ξεπερνώντας τον αρχικό στόχο, και ανέβασε πλέον τον πήχη στα 1.700 οχήματα. Αυτό είναι ένα από τα πιο καθαρά «Το είπαμε, το κάναμε» του υπουργείου:

Στόχος: 1.000. Αποτέλεσμα Μαΐου 2026: 1.076. Νέος στόχος: 1.700.

Ο σιδηρόδρομος μετά την τραγωδία στα Τέμπη

Ο απολογισμός των Υποδομών δεν μπορεί να γραφτεί χωρίς τα Τέμπη. Το δυστύχημα της 28ης Φεβρουαρίου 2023 με 57 νεκρούς αποκάλυψε με τραγικό τρόπο χρόνιες και σωρευτικές αδυναμίες του ελληνικού σιδηροδρόμου: προβλήματα στελέχωσης και εκπαίδευσης, κατακερματισμένες αρμοδιότητες και μεγάλες καθυστερήσεις στην ολοκλήρωση σύγχρονων συστημάτων ασφαλείας. Και πρέπει να ειπωθεί κάτι ακόμη καθαρά: Η κυβέρνηση, που εξελέγη ξανά τον Ιούνιο του 2023, είχε ήδη κυβερνήσει σχεδόν τέσσερα χρόνια όταν συνέβη το δυστύχημα.

Άρα στον σιδηρόδρομο το «Το είπαμε, το κάναμε» δεν μπορεί ακόμη να χρησιμοποιηθεί ως τετελεσμένο αποτέλεσμα. Μπορούμε όμως να μετρήσουμε τι άλλαξε έκτοτε.

Εγκατάσταση ETCS

Η εγκατάσταση των συστημάτων σηματοδότησης, τηλεδιοίκησης και ETCS, του ευρωπαϊκού συστήματος ελέγχου που μπορεί να επέμβει αυτόματα σε περίπτωση επικίνδυνης κίνησης, αποτελεί το σημαντικότερο τεχνολογικό στοίχημα.

Το 2025 η κυβέρνηση ανέφερε ότι το παρατρόχιο ETCS είχε εγκατασταθεί στον άξονα Αθήνα-Θεσσαλονίκη, με εξαίρεση το τμήμα που είχε καταστραφεί από την κακοκαιρία «Daniel», ενώ προχωρούσε και η εγκατάσταση του εξοπλισμού στα τρένα.

Η ίδια η καταστροφή στη Θεσσαλία τον Σεπτέμβριο του 2023 δημιούργησε νέα μεγάλη καθυστέρηση, καθώς κατέστρεψε τμήματα της σιδηροδρομικής υποδομής που είχαν μόλις αποκατασταθεί ή βρίσκονταν κοντά στην ολοκλήρωση. Το σχέδιο που παρουσιάστηκε στα τέλη του 2025 προέβλεπε ότι ο άξονας Αθήνα-Θεσσαλονίκη θα αποκτούσε μέσα στο καλοκαίρι του 2026 100% σηματοδότηση, 100% τηλεδιοίκηση και πλήρη ETCS στη διπλή γραμμή.

Εδώ λοιπόν η διατύπωση πρέπει να είναι απολύτως ακριβής: η εγκατάσταση των συστημάτων έχει προχωρήσει αποφασιστικά - η πλήρης και αδιάλειπτη λειτουργία τους από άκρη σε άκρη είναι το πραγματικό ορόσημο που πρέπει να κριθεί στην πράξη.

Νέος ΟΣΕ

Μετά τα Τέμπη προχώρησε και η οργανωτική αναδιάρθρωση του σιδηροδρομικού τομέα. Ο νέος σχεδιασμός επιχειρεί να περιορίσει τον κατακερματισμό μεταξύ διαφορετικών φορέων, να δημιουργήσει ισχυρότερο ενιαίο διαχειριστή της υποδομής και να αλλάξει το πλαίσιο στελέχωσης, αξιολόγησης και εκπαίδευσης του προσωπικού.

Το 2025 ψηφίστηκε επίσης νέο πλαίσιο για την ασφάλεια των σιδηροδρόμων, με αυστηρότερες διαδικασίες για προσωπικό κρίσιμων καθηκόντων και ενίσχυση της εποπτείας. Το ζητούμενο όμως δεν είναι ο νόμος. Είναι αν το νέο μοντέλο θα λειτουργήσει καλύτερα από το προηγούμενο.

Νέοι συρμοί

Τον Δεκέμβριο του 2025 υπεγράφη η αναθεωρημένη συμφωνία με τη Hellenic Train και η παραγγελία 23 ολοκαίνουργιων ηλεκτροκίνητων τρένων. Η συνολική επένδυση φτάνει τα 420 εκατ. ευρώ:

- 308 εκατ. ευρώ για τα 23 νέα τρένα.
- 112 εκατ. ευρώ για αμαξοστάσια, αναβαθμίσεις, συντήρηση και ψηφιακά συστήματα.

Από τους νέους συρμούς, 12 προορίζονται για τη γραμμή

στόχο να συνδυαστεί η νέα υποδομή με σηματοδότηση, τηλεδιοίκηση και ETCS. Ο σχεδιασμός προβλέπει την ολοκλήρωση των βασικών παρεμβάσεων έως το 2027.

Και εδώ βρίσκεται η ουσία. Στον σιδηρόδρομο ο πραγματικός κυβερνητικός απολογισμός δεν θα κριθεί από το πόσα έργα δημοπρατήθηκαν. Θα κριθεί όταν ολόκληρος ο κεντρικός άξονας λειτουργεί με σύγχρονα συστήματα ασφαλείας ενεργά, όταν τα καινούργια τρένα έχουν μπει στις γραμμές και όταν η κοινωνία μπορεί ξανά να εμπιστευθεί το τρένο.

Ο λογαριασμός μέχρι σήμερα

Το υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών έχει σήμερα να δείξει ορισμένα από τα πιο απτά έργα της δεύτερης τετραετίας. Το Μετρό Θεσσαλονίκης λειτουργεί. Ο αυτοκινητόδρομος Πάτρα-Πύργος ολοκληρώθηκε. Ο Ε65 φτάνει στην Εγνατία. Ο ΒΟ-

Αθήνα-Θεσσαλονίκη και 11 για προαστιακές γραμμές Αττικής και Θεσσαλονίκης. Όλοι θα διαθέτουν ενσωματωμένο ETCS. Το σημαντικό είναι ότι η νέα σύμβαση περιλαμβάνει ρήτρα καταγγελίας εάν τα τρένα δεν έχουν έρθει στην Ελλάδα μέσα στο 2027, αυστηρότερες ποινές για καθυστερήσεις και ακινητοποιήσεις και υψηλότερες αποζημιώσεις για επιβάτες.

Εδώ ο λογαριασμός είναι ξεκάθαρος: Παραγγελία: ολοκληρώθηκε. Επένδυση: συμβασιοποιήθηκε. Νέα τρένα: αναμένονται έως το 2027.

Η μεγάλη ανακατασκευή του άξονα μετά τον «Daniel»

Η αποκατάσταση των ζημιών από τον Daniel αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του νέου σιδηροδρομικού σχεδίου. Τα έργα περιλαμβάνουν την κεντρική γραμμή Αθήνα-Θεσσαλονίκη, αλλά και τις γραμμές Λάρισα-Βόλος και Παλαιοφάρσαλος-Καλαμπάκα, με

ΑΚ κατασκευάζεται πλέον σε συγκεκριμένα συμβατικά τμήματα. Το Flyover έχει περάσει τη μέση της κατασκευής του. Η Γραμμή 4 προχωρά. Ο στόχος των 1.000 νέων λεωφορείων στην Αθήνα ξεπεράστηκε, με 1.076 να κυκλοφορούν ήδη και νέο στόχο τα 1.700.

Υπάρχει όμως μία μεγάλη εξαίρεση. Στον σιδηρόδρομο η δουλειά δεν έχει τελειώσει. Μετά τα Τέμπη θεσπίστηκε νέο οργανωτικό και ασφαλιστικό πλαίσιο, προχώρησαν τα συστήματα ETCS, ενεργοποιήθηκαν έργα αποκατάστασης, υπογράφηκε επένδυση 420 εκατ. ευρώ και παραγγέλθηκαν 23 νέα τρένα. Όμως μέχρι να λειτουργήσει πλήρως η νέα υποδομή, μέχρι να παραδοθούν τα νέα τρένα και μέχρι να αποκατασταθεί η εμπιστοσύνη των πολιτών, αυτό το κεφάλαιο πρέπει να παραμένει ανοιχτό. Και ίσως αυτή είναι η πιο έντιμη εκδοχή του «Το είπαμε, το κάναμε»: Να μπορείς να δείχνεις όσα παρέδωσες, χωρίς να προσποιείσαι ότι ολοκλήρωσες όσα ακόμη οφείλεις να τελειώσεις.

Σταύρος Παπασταύρου Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας Ενισχύουμε την ενεργειακή ασφάλεια και τη γεωστρατηγική θέση της πατρίδας μας

Στο υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας μετατρέπουμε τις δεσμεύσεις μας σε πράξεις και τις πράξεις σε μετρήσιμο έργο που δυναμώνει την Ελλάδα του αύριο.

Επιταχύνουμε την ανάπτυξη του τομέα των υδρογονανθράκων με σημαντικές ενεργειακές συμφωνίες με δύο από τις μεγαλύτερες εταιρείες του κόσμου, την ExxonMobil και τη Chevron, οι οποίες δραστηριοποιούνται πλέον στην Ελλάδα, δίνοντας ισχυρή ψήφο εμπιστοσύνης στη χώρα και τις προοπτικές της. Δρομολογήσαμε, παράλληλα, για τον Φεβρουάριο του 2027 την πρώτη ερευνητική γεώτρηση για υδρογονάνθρακες στο Ιόνιο ύστερα από σχεδόν μισό αιώνα.

Θέσαμε την πατρίδα μας στο επίκεντρο της νέας ενεργειακής αρχιτεκτονικής της Ευρώπης, με τον Κάθετο Δι-

άδρομο, που αναβαθμίζει την Ελλάδα σε βασική πύλη εισόδου και μεταφοράς ενέργειας προς την Κεντρική και την Ανατολική Ευρώπη. Αξιοποιώντας τις στρατηγικές μας υποδομές και τη γεωγραφική θέση της χώρας, ενισχύουμε την ενεργειακή ασφάλεια της ευρύτερης περιοχής και αναβαθμίζουμε έμπρακτα τον γεωστρατηγικό ρόλο της Ελλάδας.

Προχωρούμε δυναμικά τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και τις μεγάλες ηλεκτρικές διασυνδέσεις. Ολοκληρώσαμε την ηλεκτρική διασύνδεση της Κρήτης, προχωρήσαμε τη διασύνδεση των Κυκλάδων και δρομολογήσαμε τη σύνδεση των Δωδεκανήσων και των υπόλοιπων νησιών του Αιγαίου. Παράλληλα, δημιουργούμε τις προϋποθέσεις για την ανάπτυξη της αποθήκευσης ενέργειας και της αυτοκατανάλωσης, ενισχύοντας

την ενεργειακή αυτονομία της χώρας.

Η Ελλάδα απέκτησε για πρώτη φορά Θαλάσσιο Χωροταξικό Σχεδιασμό, ασκώντας στην πράξη τα κυριαρχικά της δικαιώματα, ενώ δρομολογήσαμε τη δημιουργία δύο νέων Εθνικών Θαλάσσιων Πάρκων. Προστατεύουμε έμπρακτα το φυσικό μας κεφάλαιο, με το πρόγραμμα Antinero για τα δάση μας, τα Απάτητα Βουνά και τις Απάτητες Παραλίες.

Με τα Ειδικά Χωροταξικά Πλαίσια για τον Τουρισμό, τις ΑΠΕ και τη Βιομηχανία διαμορφώνουμε ένα συνεκτικό και μακρόπνοο πλαίσιο για την ανάπτυξη της Ελλάδας τις επόμενες δεκαετίες. Σχεδιάσαμε και υλοποιούμε τη νέα εθνική πολιτική για το νερό, ενώ συγκεντρώσαμε και απλοποιήσαμε νομοθεσία ενός αιώνα στον Χωροταξικό και Πολεοδομικό Κώδικα «Νικόλαος Ταγαράς».

Με σχέδιο, συνέπεια και μετρήσιμο αποτέλεσμα, ενισχύουμε την ενεργειακή ασφάλεια και τη γεωστρατηγική θέση της πατρίδας μας, προστατεύουμε το περιβάλλον και τους φυσικούς μας πόρους και βελτιώνουμε στην πράξη την ποιότητα ζωής των πολιτών. Δυναμώνουμε την Ελλάδα του σήμερα και χτίζουμε την Ελλάδα του αύριο.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

ΑΠΕ, διασύνδεση Κρήτης και πρώτη υπεράκτια γεώτρηση

Στο υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας το «Το είπαμε, το κάναμε» δοκιμάζεται ταυτόχρονα σε δύο διαφορετικά πεδία. Από τη μία, στην πράσινη μετάβαση: περισσότερες Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας, ισχυρότερα δίκτυα, ενεργειακές αναβαθμίσεις, ηλεκτρικές διασυνδέσεις και λιγότερη εξάρτηση από τον λιγνίτη.

Από την άλλη, στην ενεργειακή ασφάλεια: φυσικό αέριο, LNG, διεθνείς διασυνδέσεις, έρευνες υδρογονανθράκων και η επιδίωξη να μετατραπεί η Ελλάδα από χώρα κατανάλωσης σε περιφερειακό ενεργειακό κόμβο. Το πρόγραμμα της ΝΔ το 2023 ήταν συγκεκριμένο. Έθετε στόχο 80% της ηλεκτροπαραγωγής από ΑΠΕ έως το 2027, ενεργειακή αναβάθμιση 600.000 κατοικιών, επέκταση των προγραμμάτων «Εξοικονομώ», 8.900 δημόσιους φορτιστές, περισσότερες ενεργειακές διασυνδέσεις και συνέχιση των ερευνών για φυσικό αέριο.

Την πρώτη φάση της δεύτερης τετραετίας ανέλα-

βε ο Θόδωρος Σκυλακάκης. Από τον Μάρτιο του 2025 υπουργός ανέλαβε ο Σταύρος Παπασταύρου, με τον Νίκο Ταγαρά στο περιβαλλοντικό και πολεοδομικό σκέλος και τον Νίκο Τσάφο στο ενεργειακό χαρτοφυλάκιο. Μετά τον θάνατο του Νίκου Ταγαρά, τον Μάιο του 2026, το χαρτοφυλάκιο του υφυπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας ανέλαβε η Μαριλένα Σούκουλη.

Περίπου 18 GW η ισχύς των ΑΠΕ

Το πιο καθαρό αριθμητικό αποτέλεσμα βρίσκεται στις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας. Όταν η ΝΔ παρουσίαζε το πρόγραμμά της το 2023, η εγκατεστημένη ισχύς των ΑΠΕ βρισκόταν περίπου στα 9,5 GW, έναντι περίπου 6,4 GW το 2019.

Μέχρι το τέλος του 2024 είχε ανέβει στα περίπου 15 GW, ενώ μέσα στο 2026 το ΥΠΕΝ έκανε πλέον λόγο για περίπου 18 GW εγκατεστημένης ισχύος. Δηλαδή, μέσα σε περίπου τρία χρόνια, η εγκατεστημένη ισχύς σχεδόν διπλασιάστηκε σε σχέση με το προεκλογικό

σημείο αφετηρίας. Η ίδια περίοδος συνοδεύθηκε και από ιστορική υποχώρηση του λιγνίτη.

Η λιγνιτική παραγωγή έχει μειωθεί κατά περίπου 91% σε σχέση με το 2005, χρονιά κορύφωσής της. Το σημαντικό όμως είναι να μην προτρέξουμε: Δέσμευση 2023: 80% της ηλεκτροπαραγωγής από ΑΠΕ έως το 2027. Κατάσταση 2026: εντυπωσιακή πρόοδος, αλλά ο τελικός στόχος δεν έχει ακόμη επιτευχθεί.

Για πρώτη φορά καθαρός εξαγωγέας ηλεκτρισμού

Το 2024 καταγράφηκε και μία ιστορική αλλαγή: Η Ελλάδα έγινε, για πρώτη φορά μετά το 2000, καθαρός εξαγωγέας ηλεκτρικής ενέργειας. Δεν είναι απλώς συμβολικό στοιχείο. Δείχνει ότι η αύξηση της παραγωγικής δυνατότητας του συστήματος μεταφράζεται πλέον και σε εξαγωγική ισχύ.

Για να γίνει όμως αυτό βιώσιμο, χρειάζονται δίκτυα. Και εδώ η διαφορά είναι μεγάλη:

Ενεργειακή μετάβαση, δίκτυα, υδρογονάνθρακες, εξοικονόμηση, πολεοδομία, θαλάσσια πάρκα, απορρίμματα και νερό

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Η Ελλάδα πύλη ενέργειας προς την ΕΕ

Οι επενδύσεις σε ηλεκτρικά δίκτυα αυξήθηκαν από περίπου 479 εκατ. ευρώ το 2019 σε 1,8 δισ. ευρώ το 2024, ενώ το ΥΠΕΝ υπολογίζει πλέον επενδύσεις της τάξης του 1,5 δισ. ευρώ ετησίως σε δίκτυα και διασυνδέσεις.

Άρα, η πράσινη μετάβαση δεν είναι μόνο περισσότερα φωτοβολταϊκά και ανεμογεννήτριες. Είναι ταυτόχρονα ΑΠΕ + δίκτυα + αποθήκευση + διασυνδέσεις.

Διασύνδεση Κρήτης - Αττικής

Ένα από τα μεγαλύτερα ολοκληρωμένα ενεργειακά έργα της περιόδου είναι η ηλεκτρική διασύνδεση Κρήτης - Αττικής. Το έργο ολοκληρώθηκε κατασκευαστικά στο τέλος του 2024 και μπήκε σε λειτουργία τον Μάιο του 2025.

Η σημασία του είναι διπλή. Πρώτον, καταργεί ουσιαστικά την ενεργειακή απομόνωση της Κρήτης και επιτρέπει την πολύ μεγαλύτερη διείσδυση ΑΠΕ. Δεύτερον, μειώνει δραστικά το κόστος των Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας. Το ΥΠΕΝ υπολογίζει ότι μόνο η μεγάλη διασύνδεση εξοικονομεί περίπου 300 εκατ. ευρώ τον χρόνο, ενώ μαζί με την Κρήτη - Πελοπόννησο το συνολικό όφελος φτάνει περίπου τα 550 εκατ. ευρώ ετησίως.

Παράλληλα περιορίζονται κατά περίπου 1,5 εκατ. τόνους ετησίως οι εκπομπές CO₂ από την αντικατάσταση τοπικών μονάδων ορυκτών καυσίμων. Κατάσταση: ολοκληρώθηκε.

Δωδεκάνησα και Βόρειο Αιγαίο: Η επόμενη φάση

Η Κρήτη δεν είναι το τέλος του σχεδίου. Τα επόμενα μεγάλα έργα αφορούν τα Δωδεκάνησα, το Βόρειο Αιγαίο και τα υπόλοιπα νησιωτικά συμπλέγματα, με στόχο μέχρι το τέλος της δεκαετίας να έχει περιοριστεί δραστικά η ενεργειακή απομόνωση των νησιών. Οι νέες ηλεκτρικές διασυνδέσεις περιλαμβάνονται και στα περισσότερα από 8 δισ. ευρώ νέων ευρωπαϊκών πόρων που έχει εξασφαλίσει η Ελλάδα για ενεργειακές και περιβαλλοντικές παρεμβάσεις έως το 2032. Εδώ λοιπόν: Κρήτη: ολοκληρώθηκε. Υπόλοιπες μεγάλες νησιωτικές διασυνδέσεις: βρίσκονται σε εξέλιξη.

«Εξοικονομώ»

Η ενεργειακή αναβάθμιση των κατοικιών αποτελεί μία από τις πιο συγκεκριμένες υποσχέσεις του 2023. Ο στόχος ήταν 600.000 κατοικίες. Μέχρι το καλοκαίρι του 2026 περισσότεροι από 100.000 δικαιούχοι είχαν ήδη ολοκληρώσει ενεργειακές αναβαθμίσεις κατοικιών μέσω των προγραμμάτων «Εξοικονομώ», ενώ πάνω από 93.000 νοικοκυριά ενισχύθηκαν μέσω του «Αλλάζω Σύστημα Θέρμανσης και Θερμοσίφωνα».

Οι πόροι μόνο αυτών των δράσεων ξεπερνούν το 1,4 δισ. ευρώ, ενώ το «Εξοικονομώ 2025» είχε προϋπολογισμό 434 εκατ. ευρώ.

Άρα, εδώ απαιτείται ακρίβεια: Στόχος 2023: 600.000 ενεργειακά αναβαθμισμένες κατοικίες. Κατάσταση 2026: πάνω από 100.000 ολοκληρωμένες μέσω «Εξοικονομώ» και πολύ μεγαλύτερη δεξαμενή δι-

καιούχων σε ενεργά προγράμματα. Ο τελικός στόχος δεν έχει κλείσει ακόμη.

Υδρογονάνθρακες

Η συνέχιση των ερευνών φυσικού αερίου ήταν ρητή προεκλογική δέσμευση. Μέχρι το 2026 η υπόθεση πέρασε από τη θεωρία σε πολύ συγκεκριμένο επίπεδο. Στις 15 Απριλίου 2026 υπεγράφη η σύμβαση γεώτρησης για το Block 2 στο Βορειοδυτικό Ιόνιο, μεταξύ ExxonMobil, Energean, HELLENiQ Energy και Stena Drilling. Η πρώτη υπεράκτια ερευνητική γεώτρηση έχει

Άρα η κατάσταση είναι: Έρευνες: προχωρούν. Διεθνές ενδιαφέρον: ενισχύθηκε. Παραγωγή: δεν υπάρχει ακόμη.

Από αγορά φυσικού αερίου σε ενεργειακό κόμβο

Η δεύτερη τετραετία ενίσχυσε παράλληλα τον περιφερειακό ρόλο της Ελλάδας. Το 2019 σχεδόν όλο το εισαγόμενο φυσικό αέριο προοριζόταν για εγχώρια κατανάλωση. Το 2024 το ΥΠΕΝ ανέφερε ότι μεγάλο μέρος του εισαγόμενου αερίου επανεξαγόταν προς

προγραμματιστεί για τα μέσα Φεβρουαρίου 2027 και, αν πραγματοποιηθεί σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα, θα είναι η πρώτη τέτοια γεώτρηση στην Ελλάδα μετά από σχεδόν 50 χρόνια.

Εδώ όμως υπάρχει μία θεμελιώδης διάκριση: Η δέσμευση ήταν να προχωρήσουν οι έρευνες - και αυτό έχει γίνει. Δεν γνωρίζουμε ακόμη αν υπάρχει εμπορικά αξιοποιήσιμο κοιτάσμα. Κανείς σοβαρός απολογισμός δεν πρέπει να μετατρέπει μία ερευνητική γεώτρηση σε «ανακάλυψη φυσικού αερίου».

47.000 τ.χλμ. νέων περιοχών ενδιαφέροντος

Το 2025 προστέθηκε ακόμη ένας μεγάλος διεθνής παίκτης. Η Chevron εκδήλωσε ενδιαφέρον για τις περιοχές Νότια Κρήτη I και II, ενώ μαζί με τις νέες περιοχές προς παραχώρηση η συνολική έκταση προσεγγίζει τα 47.000 τετραγωνικά χιλιόμετρα. Μέσα στο 2026 η διαδικασία προχώρησε ακόμη περισσότερο, με τη Chevron να αναλαμβάνει συμμετοχή 70% και ρόλο operator στο Block 10 στο Νότιο Ιόνιο, ενώ η HELLENiQ Energy διατηρεί το 30%. Στη συγκεκριμένη περιοχή έχουν ήδη πραγματοποιηθεί σεισμικές έρευνες 3D σε περίπου 2.416 τετραγωνικά χιλιόμετρα, καλύπτοντας μεγάλο μέρος του block.

γειτονικές αγορές, μέσω TAP, IGB και των βαλκανικών διασυνδέσεων.

Ο Κάθετος Διάδρομος προς τα Βαλκάνια και την Κεντρική Ευρώπη, οι υποδομές LNG και η ενεργειακή συνεργασία Ελλάδας-Κύπρου-Ισραήλ-ΗΠΑ εντάσσονται στην ίδια στρατηγική: Η Ελλάδα να λειτουργεί όχι μόνο ως καταναλωτής αλλά ως πύλη και διάδρομος ενέργειας προς την Ευρώπη.

«Κωνσταντίνος Δοξιάδης»

Ο φάκελος του ΥΠΕΝ δεν είναι μόνο ενέργεια. Μέσω του προγράμματος «Κωνσταντίνος Δοξιάδης» εκπονούνται Τοπικά και Ειδικά Πολεοδομικά Σχέδια σε πολύ μεγάλο μέρος της ελληνικής επικράτειας. Πρόκειται για μία από τις μεγαλύτερες προσπάθειες πολεοδομικού σχεδιασμού των τελευταίων δεκαετιών, με στόχο κάθε περιοχή να αποκτήσει σαφείς χρήσεις γης, όρους ανάπτυξης και οργανωμένο σχεδιασμό αντί της αποσπασματικής εκτός σχεδίου ανάπτυξης.

Μέσα στο 2025 και το 2026 βρίσκονται σε εξέλιξη δεκάδες δημόσιες διαβουλεύσεις και παρουσιάσεις μελετών. Εδώ όμως η σωστή ένδειξη είναι: τεράστια μελετητική πρόοδος - όχι ακόμη ολοκληρωμένη θεομοθέτηση για το σύνολο της επικράτειας.

Συνέχεια στην επόμενη σελίδα

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Σε εξέλιξη πάνω από 151 έργα ύδρευσης

Θαλάσσιος Χωροταξικός Σχεδιασμός και νέα Θαλάσσια Πάρκα

Τον Απρίλιο του 2025 η Ελλάδα απέκτησε για πρώτη φορά Θαλάσσιο Χωροταξικό Σχεδιασμό. Το μέτρο έχει ταυτόχρονα περιβαλλοντική, αναπτυξιακή και γεωπολιτική σημασία και αποτελεί μία από τις μεγαλύτερες χωροταξικές αλλαγές της περιόδου.

Παράλληλα, το 2025 τέθηκαν σε διαβούλευση δύο νέα Εθνικά Θαλάσσια Πάρκα, στο Ιόνιο και στις Νότιες Κυκλάδες, συνολικής έκτασης περίπου 27.500 τετραγωνικών χιλιομέτρων. Με την πλήρη θεσμοθέτησή τους, η προστατευόμενη θαλάσσια έκταση της χώρας εκτιμάται ότι θα ξεπεράσει το 35% των ελληνικών χωρικών υδάτων, υπερκαλύπτοντας τον ευρωπαϊκό στόχο του 30% πριν από το 2030.

Το 2026 υπογράφηκε ήδη το Προεδρικό Διάταγμα προστασίας της Γυάρου, ως ένα από τα πρώτα θεσμικά βήματα της νέας θαλάσσιας πολιτικής. Άρα: χωροθέτηση και πολιτική απόφαση: έχουν γίνει. Πλήρης θεσμοθέτηση όλων των νέων πάρκων: σε εξέλιξη.

Δάση: Εκατοντάδες εκατ. ευρώ μέσω AntiNero

Το πρόγραμμα AntiNero είχε ξεκινήσει πριν από το 2023, αλλά κλιμακώθηκε έντονα στη δεύτερη τετραετία. Μέχρι το τέλος του 2024 είχαν πραγματοποιηθεί ή δρομολογηθεί έργα και μελέτες περίπου 392 εκατ. ευρώ, ενώ το ΥΠΕΝ έχει ανακοινώσει συνολικές χρηματοδοτήσεις άνω των 750 εκατ. ευρώ για δασοπροστασία, καθαρισμούς, αντιπυρικές ζώνες, δασικούς δρόμους, ορεινή υδρονομία και διαχειριστικές μελέτες. Δεν είναι νέο πρόγραμμα της δεύτερης τετραετίας. Είναι όμως ένα πρόγραμμα που συνέχισε και μεγάλωσε σημαντικά.

Απορρίμματα: Από 3 σε 12 μονάδες

Στη διαχείριση αποβλήτων η υποδομική αλλαγή είναι μεγάλη. Το 2019 λειτουργούσαν μόλις τρεις Μονάδες Επεξεργασίας Αποβλήτων. Μέχρι τα μέσα του 2024 λειτουργούσαν 12, ενώ κατασκευάζονταν άλλες 19. Στις αρχές του 2025 το ΥΠΕΝ έκανε λόγο για 23 μονάδες υπό κατασκευή, ενώ μέχρι τον Σεπτέμβριο η Λάρισα έγινε η 26η μονάδα που περνούσε σε κατασκευαστική φάση.

Η εικόνα όμως δεν είναι μονοσήμαντη. Η χώρα εξακολουθεί να υστερεί σημαντικά στην πραγματική ανακύκλωση σε σχέση με τους ευρωπαϊκούς στόχους. Άρα: Υποδομές: μεγάλη πρόοδος. Ανακύκλωση: παραμένει ανοιχτή αδυναμία.

Νερό και λειψυδρία: Η νέα μεγάλη πρόκληση

Η λειψυδρία δεν είχε την ίδια θέση στην πολιτική ατζέντα το 2023 που έχει σήμερα. Μέσα στην τριετία όμως εξελίχθηκε σε στρατηγικό ζήτημα. Μέχρι τον Ιούλιο του 2026 είχαν υπογραφεί για 25 δήμους 33 έργα άνω των 40 εκατ. ευρώ για περιοχές αυξημένου κινδύνου. Παράλληλα βρίσκονται σε εξέλιξη περισσότερα από 151 έργα ύδρευσης και αποχέτευσης σε πάνω από 40

νησιά, συνολικού προϋπολογισμού άνω των 320 εκατ. ευρώ.

Το ίδιο το ΥΠΕΝ αναγνωρίζει ότι σε ορισμένα ελληνικά δίκτυα οι απώλειες μπορεί να φτάνουν ακόμη και το 50%, ενώ λειτουργούν περίπου 740 διαφορετικοί πάροχοι νερού, δημιουργώντας τεράστιο κατακερματισμό. Το πρόβλημα, συνεπώς, όχι μόνο δεν έχει λυθεί αλλά πιθανότατα θα αποτελέσει ένα από τα μεγαλύτερα περιβαλλοντικά στοιχήματα της επόμενης δεκαετίας.

Αν. Αττική: Πρόγραμμα αποχέτευσης 1 δισ. ευρώ

Ξεχωριστή θέση έχει το πρόγραμμα αποχέτευσης της Ανατολικής Αττικής.

Η ΕΥΔΑΠ παρουσίασε το 2026 συνολικό σχέδιο περίπου 1 δισ. ευρώ, που περιλαμβάνει περίπου 1.500 χιλιόμετρα δικτύων, τρία Κέντρα Επεξεργασίας Λυμάτων και υποδομές για περίπου 500.000 κατοίκους.

Περίπου 70 σημεία παρέμβασης βρίσκονται ήδη σε εξέλιξη, ενώ έχουν εγκριθεί εκατοντάδες εκατομμύρια ευρώ χρηματοδότησης. Πρόκειται για ένα από τα μεγαλύτερα περιβαλλοντικά έργα της Αττικής, με ιδιαίτερη σημασία και για την προστασία των παράκτιων περιοχών.

Ο λογαριασμός μέχρι σήμερα

Ο απολογισμός στο υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας είναι από τους πιο σύνθετους. Η εγκατεστημένη ισχύς ΑΠΕ ανέβηκε από περίπου 9,5 GW το 2023 στα περίπου 18 GW. Η Ελλάδα έγινε καθαρός εξαγωγέας ηλεκτρικής ενέργειας. Η διασύνδεση Κρήτης - Αττικής ολοκληρώθηκε και εξοικονομεί εκατοντάδες

εκατομμύρια ευρώ κάθε χρόνο. Πάνω από 100.000 κατοικίες έχουν ήδη αναβαθμιστεί ενεργειακά μέσω του «Εξοικονομώ». Η πρώτη υπεράκτια ερευνητική γεώτρηση μετά από σχεδόν μισό αιώνα έχει συμβασιοποιηθεί για το 2027. Chevron και ExxonMobil έχουν μπει ενεργά στον ελληνικό χάρτη ερευνών. Ο Θαλάσσιος Χωροταξικός Σχεδιασμός έγινε για πρώτη φορά πραγματικότητα. Δεκάδες νέες μονάδες αποβλήτων βρίσκονται σε λειτουργία ή κατασκευή και εκατοντάδες εκατομμύρια επενδύονται σε δασοπροστασία, νερό και αποχέτευση.

Υπάρχουν όμως και μεγάλα ανοιχτά κουτάκια. Το 80% ηλεκτροπαραγωγής από ΑΠΕ δεν έχει επιτευχθεί ακόμη. Οι 600.000 ενεργειακά αναβαθμισμένες κατοικίες παραμένουν μακριά από τον τελικό αριθμό. Οι νέες νησιωτικές διασυνδέσεις δεν έχουν ολοκληρωθεί. Η έρευνα για φυσικό αέριο δεν σημαίνει ότι έχει ανακαλυφθεί κοιτάσμα. Η ανακύκλωση παραμένει χαμηλή. Και η λειψυδρία εξελίσσεται σε ολοένα μεγαλύτερη πρόκληση.

Ακριβώς γι' αυτό ο απολογισμός έχει αξία. Στο ΥΠΕΝ το «Το είπαμε, το κάναμε» δεν σημαίνει ότι η πράσινη μετάβαση ολοκληρώθηκε. Σημαίνει ότι σε τρία χρόνια σχεδόν διπλασιάστηκε η εγκατεστημένη ισχύς των ΑΠΕ, μήκε σε λειτουργία μία από τις σημαντικότερες ηλεκτρικές διασυνδέσεις της χώρας, επανεκκίνησε έπειτα από δεκαετίες η πραγματική διαδικασία ερευνών υδρογονανθράκων και άρχισε να αλλάζει ο ίδιος ο ενεργειακός και χωροταξικός χάρτης της Ελλάδας.

Το τελικό αποτέλεσμα θα κριθεί το 2027 και, σε αρκετά από αυτά τα έργα, ακόμη αργότερα. Η διαδρομή όμως είναι ήδη μετρήσιμη.

Τάκης Θεοδωρικάκος
Υπουργός Ανάπτυξης

Υλοποιούνται 930 επενδυτικά σχέδια σε όλη τη χώρα, ύψους άνω των 3,1 δισ. ευρώ

Η πατρίδα μας τα τελευταία χρόνια έχει κάνει σημαντικά βήματα μπροστά: διαθέτει πολιτική σταθερότητα, δημοσιονομική αξιοπιστία, μια οικονομία σε σταθερή αναπτυξιακή πορεία και 600.000 νέες θέσεις εργασίας.

Η μεγάλη πρόκληση της επόμενης περιόδου είναι να μετατρέψουμε αυτή τη σταθερότητα σε παραγωγική δύναμη. Στο υπουργείο Ανάπτυξης υλοποιούμε με συνέπεια τον παραγωγικό μετασχηματισμό της οικονομίας, με βασικό εργαλείο τον νέο Αναπτυξιακό Νόμο και με

επίκεντρο τη βιομηχανία και τη μεταποίηση, την καινοτομία, την εξωστρέφεια και τις παραγωγικές επενδύσεις.

Αυτή τη στιγμή υλοποιούνται 930 επενδυτικά σχέδια σε ολόκληρη τη χώρα, ύψους άνω των 3,1 δισ. ευρώ, με δημόσια ενίσχυση που ξεπερνά το 1,5 δισ. ευρώ και τη δημιουργία τουλάχιστον 15.000 νέων θέσεων εργασίας. Δίνουμε προτεραιότητα στην περιφέρεια και στις παραμεθόριες περιοχές, ώστε η ανάπτυξη να είναι ισόρροπη και να δημιουργεί πραγματικές ευκαιρίες για όλους. Στό-

χος μας είναι περισσότερες και καλύτερα αμειβόμενες δουλειές, ενίσχυση του διαθέσιμου εισοδήματος της ελληνικής οικογένειας και μείωση των κοινωνικών και περιφερειακών ανισοτήτων.

Η Ελλάδα του 2030 θα είναι πιο παραγωγική, πιο ανταγωνιστική, πιο δίκαιη και πιο ασφαλής. Μια πατρίδα που προσφέρει πραγματικές ευκαιρίες στους νέους ανθρώπους, για να μείνουν και να χτίσουν τη ζωή τους στον τόπο τους, δίνοντας έτσι ουσιαστική απάντηση και στη μεγάλη δημογραφική πρόκληση.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Από τα 3,1 δισ. επενδυτικών σχεδίων στη νέα βιομηχανική πολιτική

Στο υπουργείο Ανάπτυξης το «Το είπαμε, το κάναμε» δεν μπορεί να μετρηθεί μόνο σε έναν αριθμό. Εδώ συνυπάρχουν δύο διαφορετικές πολιτικές αποστολές: Από τη μία η αλλαγή του παραγωγικού μοντέλου της χώρας, με περισσότερες επενδύσεις, βιομηχανία, μεταποίηση, καινοτομία και εξωστρέφεια· από την άλλη η καθημερινή μάχη για τη λειτουργία της αγοράς, τον ανταγωνισμό, τις τιμές και την προστασία του καταναλωτή.

Το πρόγραμμα της ΝΔ το 2023 ήταν συγκεκριμένο. Έχετε στόχο αύξησης των επενδύσεων κατά 70% έως το 2027, αύξησης των εξαγωγών στο 60% του ΑΕΠ, ενίσχυσης της μεταποίησης ώστε να φτάσει στο 15% του ΑΕΠ, νέα εργαλεία χρηματοδότησης στρατηγικής αυτονομίας και «έξυπνης μεταποίησης», καθώς και ισχυρότερη σύνδεση έρευνας, καινοτομίας και παραγωγής.

Η πολιτική ηγεσία άλλαξε μέσα στην τετραετία. Τον Ιούνιο του 2023 το υπουργείο ανέλαβε ο Κώστας Σκρέκας, με τη θητεία του να χαρακτηρίζεται κυρίως από τις παρεμβάσεις στην αγορά και την ακρίβεια. Από τον Ιούνιο του 2024 υπουργός είναι ο Τάκης Θεοδωρικάκος, με το βάρος να μεταφέρεται περισσότερο στον παραγωγικό μετασχηματισμό, στις επενδύσεις και στη βιομηχανική πολιτική, χωρίς να εγκαταλείπεται ο έλεγχος της αγοράς.

Νέος Αναπτυξιακός Νόμος

Η πιο καθαρή αλλαγή φιλοσοφίας αφορά τον Αναπτυξιακό Νόμο. Η κυβέρνηση αναγνώρισε ότι επί χρόνια το μεγαλύτερο μέρος των πόρων των αναπτυξιακών καθεστώτων κατευθυνόταν κυρίως στον τουρισμό. Το νέο πλαίσιο επιχειρεί να διορθώσει αυτή την ανισορροπία, δίνοντας μεγαλύτερο βάρος σε μεταποίηση, βιομηχανία, αγροδιατροφή, εφοδιαστική αλυσίδα, παραμεθόριες περιοχές, νέες τεχνολογίες και μεγάλες παραγωγικές επενδύσεις.

Το νέο σχέδιο προβλέπει κινητοποίηση περίπου 1 δισ. ευρώ δημόσιων πόρων σε ορίζοντα δύο ετών, με στόχο να ενεργοποιηθούν πολλαπλάσιες ιδιωτικές επενδύσεις. Η πρώτη φάση περιλάμβανε τρία μεγάλα καθεστώτα, από 150 εκατ. ευρώ το καθένα:

- Μεταποίηση και Εφοδιαστική Αλυσίδα.
- Μεγάλες Επενδύσεις.
- Ειδικές Περιοχές Ενίσχυσης.

Συνολικά δηλαδή 450 εκατ. ευρώ δημόσιας ενίσχυσης στην πρώτη φάση. Η ανταπόκριση της αγοράς ήταν μεγάλη. Μόνο στα δύο πρώτα καθεστώτα κατατέθηκαν 361 επενδυτικά σχέδια συνολικού ύψους περίπου 1,5 δισ. ευρώ. Μέχρι το 2026 το υπουργείο Ανάπτυξης έκανε λόγο για 928 εγκεκριμένα επενδυτικά σχέδια συνολικού προϋπολογισμού 3,1 δισ. ευρώ στους προηγούμενους 18 μήνες.

Η διαφορά εδώ είναι ουσιαστική. Ο Αναπτυξιακός Νόμος παύει να λειτουργεί απλώς ως γενική επιδότηση επενδύσεων και αποκτά πιο στοχευμένη κατεύθυνση προς κλάδους που μπορούν να αυξήσουν την παραγωγική βάση.

Νέο επενδυτικό μοντέλο σε αγροδιατροφή και άμυνα

Το 2026 ακολούθησε νέα επέκταση των καθεστώτων. Μόνο για την Αγροδιατροφή προκηρύχθηκε νέος κύκλος ύψους 150 εκατ. ευρώ, ενώ ειδικό καθεστώς αντίστοιχου ύψους ενεργοποιήθηκε και για επενδύσεις στην αμυντική βιομηχανία.

Η πολιτική κατεύθυνση είναι σαφής: Να συνδεθεί η ανάπτυξη με κλάδους στους οποίους η χώρα μπορεί να αποκτήσει μεγαλύτερη στρατηγική αυτονομία, εξαγωγική δυνατότητα και υψηλότερη εγχώρια προστιθέμενη αξία.

Εκκαθάριση παλιών επενδυτικών σχεδίων

Παράλληλα, το υπουργείο ξεκίνησε και μία λιγότερο εντυπωσιακή αλλά ουσιαστική διαδικασία: την εκκαθάριση επενδυτικών σχεδίων από τους Αναπτυξιακούς Νόμους του 2004 και του 2011 που είχαν πάρει κρατικές ενισχύσεις αλλά δεν υλοποιήθηκαν. Οι σχετικές ενισχύσεις αναζητούνται πλέον εντόκως και οι οφειλές διαβιβάζονται

Αναπτυξιακός Νόμος, στρατηγικές επενδύσεις, μεταποίηση, έλεγχοι αγοράς και προστασία καταναλωτή: Τι έχει ήδη γίνει και ποιοι μεγάλοι στόχοι μένουν ανοιχτοί έως το 2027

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

3,65 δισ. ευρώ για έρευνα και ανάπτυξη

στην ΑΑΔΕ. Ταυτόχρονα, για πραγματικά υλοποιημένα έργα παλαιότερων Αναπτυξιακών Νόμων καταβλήθηκαν μέσα στο 2024 περίπου 241,3 εκατ. ευρώ σε επιχορηγήσεις και φοροαπαλλαγές, ποσό που το υπουργείο χαρακτηρίζει το υψηλότερο της τελευταίας δεκαετίας.

Το μήνυμα που επιχειρεί να περάσει η νέα πολιτική είναι διπλό: στήριξη σε όσους επενδύουν πραγματικά, επιστροφή χρημάτων όπου οι δεσμεύσεις έμειναν στα χαρτιά.

Στρατηγικές επενδύσεις: 2,7 δισ. ευρώ σε έναν χρόνο

Ιδιαίτερα ισχυρή πρόοδος καταγράφεται και στις στρατηγικές επενδύσεις. Μέχρι τον Νοέμβριο του 2025 είχαν εγκριθεί 18 στρατηγικές επενδύσεις συνολικού ύψους 2,7 δισ. ευρώ. Η σύνθεσή τους είναι σημαντική: 9 στη βιομηχανία, 7 στον τουρισμό, 2 στην έρευνα, τεχνολογία και καινοτομία. Το στοιχείο δείχνει ότι η βιομηχανία έχει πλέον ισχυρότερη παρουσία σε σχέση με προηγούμενα χρόνια. Μέσα σε προηγούμενους κύκλους εγκρίθηκαν επίσης επενδύσεις:

- 1,22 δισ. ευρώ σε τρία μεγάλα τουριστικά έργα.
- 780 εκατ. ευρώ σε ενέργεια, δίκτυα, τεχνολογία και τουρισμό.
- 290 εκατ. ευρώ ακόμη σε βιομηχανικά και τουριστικά σχέδια.

Το ζητούμενο βέβαια είναι οι εγκρίσεις να μετατραπούν σε πραγματικά εργοστάσια, εγκαταστάσεις, θέσεις εργασίας και εξαγωγές. Άρα εδώ έχουμε ισχυρή επενδυτική κινητοποίηση, όχι ακόμη πλήρη τελικό απολογισμό.

Η μεταποίηση και ο στόχος του 15%

Το πρόγραμμα του 2023 έθετε πολύ φιλόδοξο στόχο: Η μεταποίηση να φτάσει στο 15% του ΑΕΠ. Ο στόχος αυτός δεν έχει ακόμη επιτευχθεί. Ωστόσο, η πολιτική στροφή είναι εμφανής. Το υπουργείο υπολογίζει ότι μέσα στην τελευταία εξαετία έχουν δημιουργηθεί περίπου 60.000 νέες θέσεις εργασίας στη βιομηχανία, με καλύτερες κατά μέσο όρο αμοιβές από άλλους κλάδους.

Παράλληλα βρίσκονται σε εξέλιξη επενδύσεις άνω των 100 εκατ. ευρώ για την αναβάθμιση βιομηχανικών περιοχών σε όλη τη χώρα. Στον χάρτη της νέας βιομηχανικής πολιτικής μπαίνουν κλάδοι όπως: φαρμακοβιομηχανία, αλουμίνιο, μέταλλα, ναυπηγεία, αμυντική βιομηχανία, αγροδιατροφή, κρίσιμες πρώτες ύλες και τεχνολογία.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η μεγάλη επένδυση της Metlen στον Βόλο για νέο αμυντικό παραγωγικό hub. Άρα, εδώ η αποτύπωση πρέπει να είναι καθαρή: Στόχος 15% του ΑΕΠ: δεν έχει ακόμη επιτευχθεί. Στροφή χρηματοδότησης προς τη μεταποίηση: έχει γίνει. Νέες βιομηχανικές επενδύσεις: βρίσκονται σε σαφή άνοδο.

Καινοτομία

Ένα από τα πιο δυνατά και συχνά υποτιμημένα κεφάλαια είναι η καινοτομία.

Οι συνολικές δαπάνες για έρευνα και ανάπτυξη αυξήθηκαν από περίπου 2,2 δισ. ευρώ το 2018 στα 3,65 δισ. ευρώ το 2024. Πρόκειται για αύξηση περίπου 68%, με τη συνολική δαπάνη να φτάνει στο 1,54% του ΑΕΠ.

Ακόμη πιο εντυπωσιακή είναι η εικόνα στον ιδιωτικό τομέα. Οι δαπάνες των ελληνικών επιχειρήσεων για έρευνα και ανάπτυξη έχουν αυξηθεί κατά σχεδόν 1 δισ. ευρώ από το 2019, δηλαδή περίπου 86%. Παράλληλα θεσπίστηκαν υπερεκπτώσεις φορολογικών δαπανών για έρευνα που μπορούν, υπό προϋποθέσεις, να φτάσουν έως και το 315%.

Η κυβέρνηση υπολογίζει ότι η ανάπτυξη του οικοσυστήματος έρευνας και τεχνολογίας συνέβαλε στη δημιουργία περίπου 20.000 νέων θέσεων εργασίας υψηλής εξειδίκευσης.

«Ερευνώ - Καινοτομώ»: 300 εκατ. ευρώ

Η δράση «Ερευνώ - Καινοτομώ» διαθέτει προϋπολογισμό 300 εκατ. ευρώ και επιχειρεί να συνδέσει επιχειρήσεις, πανεπιστήμια και ερευνητικά κέντρα.

των, τα Γραφεία Μεταφοράς Τεχνολογίας και η υποστήριξη spin-offs. Μέσα στο 2026 ανακοινώθηκε και επιπλέον χρηματοδότηση 286 εκατ. ευρώ για το ΕΛΙ-ΔΕΚ. Εδώ λοιπόν η γενική υπόσχεση «περισσότερη καινοτομία» μεταφράζεται σε πραγματικό χρηματοδοτικό οικοσύστημα.

Ακρίβεια: Παρέμβαση ναι, επίλυση όχι

Το πιο ευαίσθητο κομμάτι του απολογισμού είναι η αγορά. Η ακρίβεια παρέμεινε από το 2023 μέχρι σήμερα ένα από τα σημαντικότερα προβλήματα των νοικοκυριών. Για αυτό δεν μπορεί να παρουσιαστεί ως «λυμένο θέμα». Η περίοδος Κώστα Σκρέκα χαρακτηρίστηκε από σειρά παρεμβάσεων που στόχευαν κυρίως στις πρακτικές τιμολόγησης των μεγάλων προμηθευτών και αλυσίδων. Το 2024 εφαρμόστηκαν, μεταξύ άλλων:

- Περιορισμοί στις εκπτώσεις προμηθευτών προς τα σουπερμάρκετ ώστε να μειωθούν οι αρχικές τιμές.
- Κανόνες που περιόριζαν προσφορές μετά από ανατιμήσεις.

Η ζήτηση ξεπέρασε κατά πολύ τους διαθέσιμους πόρους. Μόνο στην παρέμβαση για συμπράξεις επιχειρήσεων με ερευνητικούς οργανισμούς υποβλήθηκαν 1.938 προτάσεις από 2.402 επιχειρήσεις, με συνολική αιτούμενη δημόσια δαπάνη περίπου 2,5 δισ. ευρώ. Σε ξεχωριστή παρέμβαση για έρευνα από επιχειρήσεις κατατέθηκαν 427 προτάσεις από 565 επιχειρήσεις.

Ταυτόχρονα επενδύονται πάνω από 370 εκατ. ευρώ σε ερευνητικές υποδομές, ενώ έχουν αναπτυχθεί εργαλεία όπως το Elevate Greece, τα Κέντρα Ικανοτή-

- Ειδική παρέμβαση στο βρεφικό γάλα.
- Ενίσχυση των ελέγχων και της διαφάνειας.

Μέχρι τον Μάρτιο του 2024 είχαν καταγραφεί 4.014 προϊόντα με μειωμένες αρχικές τιμές, με μεσοσταθμικές μειώσεις περίπου 15%-17% στις κατηγορίες όπου εφαρμόστηκε το μέτρο. Στο βρεφικό γάλα η μείωση που καταγράφηκε ήταν περίπου 15%. Παράλληλα αναβαθμίστηκε ο e-Καταναλωτής, δίνοντας δυνατότητα σύγκρισης τιμών ακόμη και ολόκληρων καλαθιών μεταξύ διαφορετικών αλυσίδων.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Εντατικοποίηση ελέγχων και πρόστιμα

Από τα έκτακτα πλαφόν
στους μόνιμους κανόνες

Το έκτακτο πλαφόν στο περιθώριο κέρδους παρέμεινε σε ισχύ μέχρι τις 30 Ιουνίου 2025. Στη συνέχεια η κυβερνητική πολιτική μετακινήθηκε από τα έκτακτα μέτρα σε μόνιμους κανόνες λειτουργίας της αγοράς. Τον Μάρτιο του 2025 τέθηκε σε εφαρμογή νέος Κώδικας Δεοντολογίας για προσφορές και εκπώσεις, με στόχο να περιοριστούν οι πλασματικές προσφορές και οι τεχνητά αυξημένες τιμές αναφοράς.

Το φθινόπωρο του 2025 ακολούθησε πρωτοβουλία στην οποία λιανεμπόριο και προμηθευτές ενέταξαν πάνω από 2.000 κωδικούς προϊόντων με μειωμένες τιμές.

Αυτό είναι πραγματική παρέμβαση, αλλά όχι λύση του συνολικού προβλήματος.

Η σωστή διατύπωση είναι: Η κυβέρνηση άλλαξε κανόνες, περιόρισε συγκεκριμένες πρακτικές και πέτυχε μειώσεις σε συγκεκριμένα προϊόντα· το συνολικό κόστος ζωής όμως παραμένει υψηλό και το μέτωπο της ακρίβειας ανοικτό.

Πρόστιμα εκατομμυρίων
και αυστηρότερη εποπτεία

Η πολιτική συνοδεύθηκε από εντατικοποίηση ελέγχων. Τον Δεκέμβριο του 2024 επιβλήθηκαν σε οκτώ πολυεθνικές επιχειρήσεις συνολικά 5,5 εκατ. ευρώ πρόστιμα. Από 443 κωδικούς που ελέγχθηκαν, παραβάσεις εντοπίστηκαν σε 191.

Τον Σεπτέμβριο του 2025 επιβλήθηκαν ακόμη 2,2 εκατ. ευρώ πρόστιμα σε μεγάλες αλυσίδες σουπερμάρκετ για παραβάσεις του πλαφόν και του Κώδικα Δεοντολογίας.

Στην αγορά καυσίμων πραγματοποιήθηκαν επίσης χιλιάδες έλεγχοι, με περισσότερους από 13.000 μόνο από τις αρχές του 2024. Εδώ η πολιτική επιλογή είναι ξεκάθαρη: περισσότεροι έλεγχοι και πραγματικές οικονομικές κυρώσεις αντί απλών συστάσεων.

Νέα Ανεξάρτητη Αρχή
για τον καταναλωτή

Στην ίδια κατεύθυνση βρίσκεται η δημιουργία της νέας Ανεξάρτητης Αρχής Προστασίας του Καταναλωτή και Εποπτείας της Αγοράς.

Ο σχεδιασμός προβλέπει περίπου 300 νέους ελεγκτές, ψηφιακά εργαλεία και συγκέντρωση περισσότερων αρμοδιοτήτων εποπτείας της αγοράς σε έναν θεσμικά ισχυρότερο μηχανισμό.

Το 2026 η μεταρρύθμιση βρίσκεται ακόμη σε φάση πλήρους επιχειρησιακής ανάπτυξης. Άρα εδώ το «κάνουμε» αφορά το νέο θεσμικό πλαίσιο. Η πραγματική αποτελεσματικότητα θα κριθεί από τους ελέγχους, τις παρεμβάσεις και την αποτρεπτική ισχύ της νέας Αρχής.

Ο λογαριασμός μέχρι σήμερα

Ο φάκελος του υπουργείου Ανάπτυξης αποτυπώνει ίσως καλύτερα από κάθε άλλο υπουργείο τη διαφορά ανάμεσα σε πολιτική εφαρμογή και τελικό οικονομικό

αποτέλεσμα. 928 επενδυτικά σχέδια ύψους 3,1 δισ. ευρώ έχουν εγκριθεί. 18 στρατηγικές επενδύσεις 2,7 δισ. ευρώ εγκρίθηκαν μέσα σε έναν μόνο χρόνο. Οι δαπάνες έρευνας και ανάπτυξης ανέβηκαν στα 3,65 δισ. ευρώ. Οι επιχειρηματικές δαπάνες R&D αυξήθηκαν περίπου 86% από το 2019.

Το «Ερευνώ - Καινοτομώ» διαθέτει 300 εκατ. ευρώ. Χιλιάδες προϊόντα μπήκαν σε προγράμματα μείωσης τιμών.

Επιβλήθηκαν πρόστιμα εκατομμυρίων και θεσπίζεται ισχυρότερη ανεξάρτητη εποπτεία της αγοράς.

Υπάρχουν όμως και οι μεγάλοι στόχοι που δεν έχουν ακόμη κλείσει. Η αύξηση των επενδύσεων κατά 70% έως το 2027, οι εξαγωγές στο 60% του ΑΕΠ και η μεταποίηση στο 15% του ΑΕΠ παραμένουν ζητούμενα. Και η ακρίβεια, παρά τις παρεμβάσεις, εξακολουθεί να πιέζει σημαντικό μέρος των νοικοκυριών. Ακριβώς γι' αυτό ο απολογισμός έχει νόημα.

Στο υπουργείο Ανάπτυξης το «Το είπαμε, το κάναμε» δεν σημαίνει ότι το παραγωγικό μοντέλο της Ελλάδας άλλαξε ήδη οριστικά. Σημαίνει ότι η κατεύθυνση που περιγράφηκε το 2023 έχει αποκτήσει νέο Αναπτυξιακό Νόμο, δισεκατομμύρια επενδυτικών σχεδίων, ισχυρότερη βιομηχανική πολιτική, πολύ περισσότερη χρηματοδότηση της έρευνας και νέους κανόνες εποπτείας της αγοράς.

Το αν όλα αυτά θα οδηγήσουν μέχρι το 2027 στους τελικούς στόχους για επενδύσεις, εξαγωγές και μεταποίηση είναι το μεγάλο ανοικτό στοίχημα.

Νίκη Κεραμέως

Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης

Διαμορφώνουμε μια αγορά εργασίας που θα λειτουργεί δίκαια και αποδοτικά για όλους

Τα τελευταία δύο χρόνια, στο υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης εστιάσαμε στη δι-
αμόρφωση μιας αγοράς εργασίας που θα λειτου-
ργεί δίκαια και αποδοτικά για όλους. Στην κατεύθυνση
αυτή επιτύχαμε μείωση της ανεργίας κατά 10 ποσο-
στιαίες μονάδες, φτάνοντας στα χαμηλότερα επίπε-
δα των τελευταίων 17 ετών. Επιπλέον, επιτύχαμε αύ-
ξηση του κατώτατου μισθού στα 920 ευρώ και του
μέσου μισθού πάνω από τα 1.500 ευρώ, ενισχύοντας
το διαθέσιμο εισόδημα των εργαζομένων. Παράλ-
ληλα, προχωρήσαμε σε μια σειρά μεταρρυθμίσεων
με αιχμή του δόρατος την ψηφιοποίηση. Ενδεικτι-
κά, επεκτείνουμε την Ψηφιακή Κάρτα Εργασίας σε 2,5
εκατομμύρια εργαζόμενους, διασφαλίζοντας διαφά-
νεια και προστασία των δικαιωμάτων τους. Επιπρο-
σθέτως, μειώσαμε τις ασφαλιστικές εισφορές κατά
5,5 ποσοστιαίες μονάδες, στηρίζοντας τις επιχειρή-
σεις και τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.

Υπογράψαμε την Εθνική Κοινωνική Συμφωνία

επαναφέροντας τις Συλλογικές Συμβάσεις Εργα-
σίας, ενδυναμώνοντας τον κοινωνικό διάλογο. Ενι-
σχύσαμε τα άτομα με αναπηρία μέσω της δημιουρ-
γίας νέων Κέντρων Πιστοποίησης Αναπηρίας και
προγραμμάτων κατάρτισης, ενώ προωθήσαμε πρω-
τοβουλίες εξωστρέφειας όπως το Rebrain Greece
για τη διασύνδεση εργαζομένων και επιχειρήσεων,
με στόχο τον επαναπατρισμό Ελλήνων του εξωτε-
ρικού.

Εσχάτως, προωθήσαμε τη διεύρυνση των επιλο-
γών συμπληρωματικής συνταξιοδοτικής αποταμί-
ευσης, δίνοντας στους πολίτες περισσότερα εργα-
λεία για το μέλλον τους. Επιταχύνουμε την απονομή
συντάξεων, μειώνοντας τους χρόνους αναμονής
και βελτιώνοντας την εξυπηρέτηση των συνταξιού-
χων. Αποκαταστήσαμε μια δεκαετή κοινωνική αδι-
κία καταργώντας τον νόμο Τσίπρα - Κατρούγκαλου,
επαναφέροντας στο 70% τις συντάξεις χρείας για
χιλιάδες δικαιούχους του δημόσιου τομέα. Ταυτό-

χρονα, βάλαμε ένα τέλος στην πολυετή αγωνία των
δεκάδων χιλιάδων συνταξιούχων του ιδιωτικού το-
μέα και διασφαλίσαμε ότι τα παιδιά που έχουν χάσει
και τους δύο γονείς θα μπορούν να λαμβάνουν δύο
εθνικές συντάξεις.

Τέλος, ενισχύσαμε το ασφαλιστικό σύστημα μέ-
σω της αύξησης της απασχόλησης και των δηλωθει-
σών υπερωριών, δημιουργώντας προοπτικές για κα-
λύτερα χρόνια στο μέλλον.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

Αύξηση μισθών, μείωση ανεργίας, μπλόκο στις αδήλωτες υπερωρίες

Στο υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλι-
σης το «Το είπαμε, το κάναμε» μπορεί να ελε-
γχεί ίσως πιο καθαρά από οποιονδήποτε άλλον
κυβερνητικό τομέα. Και αυτό γιατί η ΝΔ πήγε
στις εκλογές του 2023 με συγκεκριμένους αριθμούς:
κατώτατος μισθός τουλάχιστον 950 ευρώ, μέσος μι-
σθός 1.500 ευρώ, ανεργία κάτω από 8%, νέα μείωση
ασφαλιστικών εισφορών και επέκταση της Ψηφιακής
Κάρτας Εργασίας σε ολόκληρη την αγορά.

Τρία χρόνια αργότερα, αρκετοί από αυτούς τους
στόχους βρίσκονται ήδη πολύ κοντά στην ολοκλήρω-
ση και ένας από τους σημαντικότερους έχει ουσιαστικά
ξεπεραστεί. Την ίδια ώρα, η αγορά εργασίας αλλάζει
βαθύτερα μέσω του ΕΡΓΑΝΗ II, της Ψηφιακής Κάρτας,
της αναβίωσης των συλλογικών διαπραγματεύσεων,
των νέων πολιτικών της ΔΥΠΑ και μιας σειράς παρεμ-
βάσεων στο Ασφαλιστικό.

Το υπουργείο άλλαξε τρεις πολιτικές ηγεσίες μέ-

σα στην περίοδο. Μετά τις εκλογές του 2023 ανέλαβε
ο Άδωνις Γεωργιάδης. Τον Ιανουάριο του 2024 τον δι-
αδέχθηκε η Δόμνα Μιχαλίδου και από τον Ιούνιο του
2024 υπουργός είναι η Νίκη Κεραμέως.

Κατώτατος μισθός στα 920 ευρώ

Το 2023 ο κατώτατος μισθός βρισκόταν στα 780 ευ-
ρώ. Ακολούθησαν τρεις διαδοχικές αυξήσεις: 830 ευ-
ρώ το 2024, 880 ευρώ το 2025 και 920 ευρώ από την
1η Απριλίου 2026. Η αύξηση από την έναρξη της δεύ-
τερης τετραετίας μέχρι σήμερα είναι συνεπώς 140 ευ-
ρώ ή περίπου 18%.

Ο προεκλογικός στόχος της Νέας Δημοκρατίας εί-
ναι τα 950 ευρώ τον Απρίλιο του 2027. Απομένουν μό-
λις 30 ευρώ. Αν το δει κανείς αυστηρά αριθμητικά, ο
σημερινός κατώτατος έχει φτάσει περίπου στο 96,8%
του τελικού στόχου.

Το σημαντικό είναι ότι η κυβέρνηση δεν περιορί-

στηκε στις ετήσιες πολιτικές αποφάσεις. Έχει ήδη θε-
σπιστεί νέος μόνιμος μηχανισμός αναπροσαρμογής
από το 2028, ο οποίος θα συνδέει τον κατώτατο με
την πορεία του πληθωρισμού και της παραγωγικότη-
τας, χωρίς δυνατότητα ονομαστικής μείωσής του. Δέ-
σμευση 2023: 950 ευρώ. Κατάσταση 2026: 920 ευρώ
και τελικό βήμα μπροστά έως το 2027.

Μέσος μισθός: Ο στόχος των 1.500 ευρώ πέρασε νωρίτερα

Ακόμη πιο ενδιαφέρον είναι το δεύτερο μεγάλο
benchmark. Το πρόγραμμα του 2023 έθετε στόχο μέσο
μισθό 1.500 ευρώ έως το τέλος της τετραετίας. Σύμ-
φωνα με τα στοιχεία του ΕΡΓΑΝΗ για το 2025, ο μέσος
μισθός πλήρους απασχόλησης έφτασε στα 1.516 ευ-
ρώ, από 1.478 ευρώ το 2024 και 1.264 ευρώ το 2019.
Άρα, με τον συγκεκριμένο και επίσημο δείκτη, ο προε-
κλογικός στόχος έχει ήδη ξεπεραστεί.

Μισθοί, ανεργία, συλλογικές συμβάσεις, ΕΡΓΑΝΗ II, συντάξεις, εργαζόμενοι συνταξιούχοι, μητρότητα και ΔΥΠΑ: Πού βρίσκεται σήμερα η αγορά εργασίας

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

Μείωση των ασφαλιστικών εισφορών

Ταυτόχρονα, 78,5% των μισθωτών εργάζεται πλέον με καθεστώς πλήρους απασχόλησης, ενώ το ποσοστό όσων αμείβονται με πάνω από 1.000 ευρώ έχει αυξηθεί στο 63,5%, έναντι 36,3% το 2019.

Η σωστή διατύπωση όμως απαιτεί ακρίβεια: Τα 1.516 ευρώ αφορούν τον μέσο μισθό πλήρους απασχόλησης, όχι το μέσο εισόδημα κάθε εργαζομένου ανεξαρτήτως μορφής εργασίας. Παρ' όλα αυτά, η πολιτική σύγκριση είναι ευθεία. Δέσμευση: 1.500 ευρώ. Αποτέλεσμα: 1.516 ευρώ στον μέσο μισθό πλήρους απασχόλησης πριν από το 2027.

Ανεργία στο 8%

Η δεύτερη μεγάλη αριθμητική δέσμευση ήταν να πέσει η ανεργία κάτω από 8% έως το 2027. Τον Ιούνιο του 2023 βρισκόταν στο 11,7%. Τον Ιούνιο του 2026, σύμφωνα με την ΕΛΣΤΑΤ, είχε πέσει στο 8,0%. Η πτώση μέσα σε τρία χρόνια είναι 3,7 ποσοστιαίες μονάδες. Οι απασχολούμενοι ανέρχονται πλέον σε περίπου 4,39 εκατομμύρια, ενώ οι άνεργοι έχουν περιοριστεί σε περίπου 382.000.

Αξιοσημείωτη είναι και η αποκλιμάκωση σε ομάδες που παραδοσιακά αντιμετώπιζαν μεγαλύτερες δυσκολίες. Η ανεργία των γυναικών υποχώρησε από 15,1% σε 10,4%, ενώ στους νέους 15-24 ετών από 25,3% σε 19,5%. Το κουτάκι όμως δεν έχει κλείσει ακόμη. Ο στόχος έλεγε κάτω από 8% και σήμερα το πιο πρόσφατο επίσημο στοιχείο βρίσκεται ακριβώς στο 8%. Άρα: Δέσμευση 2023: κάτω από 8%. Κατάσταση 2026: στο 8% - ένα βήμα πριν από την πλήρη επίτευξη.

Ψηφιακή Κάρτα

Η Ψηφιακή Κάρτα είχε ξεκινήσει πριν από το 2023. Η νέα προεκλογική υπόσχεση όμως ήταν η καθολική επέκτασή της. Από τότε το σύστημα εξαπλώθηκε σε όλο και περισσότερους κλάδους. Μέχρι το 2025 κάλυπτε περίπου 1,5 εκατ. εργαζομένους. Με τις νέες επεκτάσεις ο αριθμός ανέβηκε προς το 1,85 εκατ., ενώ η νέα φάση εφαρμογής του 2026 οδηγεί σταδιακά σε προσασία περίπου 2,5 εκατ. εργαζομένων.

Το ουσιαστικότερο όμως είναι το αποτέλεσμα. Μέσα στο 2025 δηλώθηκαν περίπου 2,7 εκατ. περισσότερες υπερωρίες σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά. Σε ορισμένους κλάδους οι καταγεγραμμένες υπερωρίες αυξήθηκαν ακόμη και πάνω από 1.000%. Τον Ιούνιο του 2025 οι αποδοχές εργαζομένων από υπερωρίες και υπερεργασία ήταν 54% υψηλότερες σε ετήσια βάση, ενώ τα αντίστοιχα ασφαλιστικά έσοδα αυξήθηκαν κατά 39%.

Αυτό είναι ίσως το πιο ουσιαστικό αποτύπωμα της Κάρτας: ώρες εργασίας που προηγουμένως κινδύνευαν να μένουν αδήλωτες μετατρέπονται σε καταγεγραμμένες αποδοχές και ασφαλιστικές εισφορές. Η καθολική εφαρμογή σε όλες τις επιχειρήσεις δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί. Η διαδρομή όμως είναι πλέον πολύ προχωρημένη.

ΕΡΓΑΝΗ II

Από τις 16 Φεβρουαρίου 2026 το νέο ΕΡΓΑΝΗ II βρί-

σκεται σε πλήρη παραγωγική λειτουργία. Το παλιό σύστημα αντικαταστάθηκε από μία ενιαία ψηφιακή πλατφόρμα που παρακολουθεί περισσότερες μορφές απασχόλησης, απλοποιεί τις δηλωτικές υποχρεώσεις των επιχειρήσεων, καταργεί έντυπα και συνδέεται στενότερα με την Ψηφιακή Κάρτα. Εδώ δεν μιλάμε πλέον για έργο σε σχεδιασμό. Κατάσταση: ολοκληρώθηκε και λειτουργεί.

Μείωση ασφαλιστικών εισφορών

Η ΝΔ είχε δεσμευθεί και για περαιτέρω αποκλιμάκωση του μη μισθολογικού κόστους. Από το 2019 μέχρι σήμερα οι ασφαλιστικές εισφορές έχουν μειωθεί συνολικά περίπου κατά 5,4 ποσοστιαίες μονάδες, ενώ έχει ήδη προγραμματιστεί άλλη μείωση κατά 0,5 μονάδα το 2027. Η συνολική αποκλιμάκωση θα πλησιάσει έτσι τις έξι μονάδες.

Επιπλέον, μειώθηκαν ειδικά οι επιβαρύνσεις που

ταξύ άλλων, το απαιτούμενο ποσοστό κάλυψης ενός κλάδου για την επέκταση μιας συλλογικής σύμβασης μειώθηκε από 50% σε 40%, ενώ δημιουργήθηκαν επιπλέον δυνατότητες επέκτασης μέσω των κοινωνικών εταίρων. Το πολιτικό βάρος της αλλαγής είναι μεγάλο. Η κυβέρνηση επιχειρεί να περάσει από μία περίοδο όπου η αύξηση των αποδοχών στηριζόταν σε μεγάλο βαθμό στην κρατική αύξηση του κατώτατου μισθού σε ένα μοντέλο όπου περισσότεροι μισθοί θα καθορίζονται και μέσω κλαδικών συλλογικών διαπραγματεύσεων. Αυτό είναι κομβικό για την επόμενη φάση της μισθολογικής πολιτικής.

ΔΥΠΑ: 50.000 θέσεις σε ένα μόνο πρόγραμμα

Η υποχώρηση της ανεργίας συνοδεύεται και από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης. Στα τέλη του 2025 ενεργοποιήθηκε πρόγραμμα περίπου 50.000 θέσε-

σχετίζονται με υπερωρίες, υπερεργασία, νυχτερινή εργασία και αργίες. Η λογική είναι διπλή: χαμηλότερο κόστος για την επιχείρηση και μεγαλύτερο κίνητρο για δηλωμένη εργασία.

Συλλογικές Συμβάσεις

Μία από τις μεγαλύτερες θεσμικές αλλαγές της περιόδου ήρθε το 2025. Για πρώτη φορά υπογράφηκε Κοινωνική Συμφωνία μεταξύ κυβέρνησης και όλων των Εθνικών Κοινωνικών Εταίρων για την ενίσχυση των συλλογικών συμβάσεων εργασίας.

Το 2026 η συμφωνία πέρασε στη νομοθέτηση. Με-

ων εργασιακής εμπειρίας για άνεργους άνω των 30 ετών, συνολικού προϋπολογισμού 220 εκατ. ευρώ, με προτεραιότητα σε μακροχρόνια άνεργους, γυναίκες, ηλικίες 45-64 ετών και δικαιούχους του Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος. Παράλληλα, το 2026 ενεργοποιήθηκε ειδικό πρόγραμμα 10.000 θέσεων για άνεργες γυναίκες, με έμφαση στις μητέρες ανηλίκων. Το πρόγραμμα απασχόλησης 55+ επεκτάθηκε επίσης με 8.000 νέες θέσεις. Η φιλοσοφία είναι πλέον περισσότερο στοχευμένη: Όσο η συνολική ανεργία πέφτει, οι παρεμβάσεις μετακινούνται προς τις ομάδες που παραμένουν δυσκολότερο να επανενταχθούν.

Συνέχεια στην επόμενη σελίδα

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

Νέο πλαίσιο ίσης αμοιβής για ίση εργασία

Κατάρτιση: Προς τους 500.000 ωφελούμενους

Η ΔΥΠΑ υλοποιεί ταυτόχρονα ένα πολύ μεγάλο πρόγραμμα επανακατάρτισης σε ψηφιακές και πράσινες δεξιότητες. Μέχρι τα μέσα του 2025 είχαν ολοκληρωθεί κατάρτιση και πιστοποίηση πάνω από 350.000 πολίτες, με τελικό στόχο τους 500.000 ωφελούμενους.

Το πρόγραμμα «Πάω Μπροστά» μόνο του αφορά 150.000 εργαζομένους, με προϋπολογισμό περίπου 154,5 εκατ. ευρώ. Εδώ η πρόοδος είναι πολύ μεγάλη, αλλά ο τελικός στόχος των 500.000 πρέπει να μείνει ανοικτός μέχρι να επιβεβαιωθεί πλήρης ολοκλήρωση.

Επιτάχυνση στην απονομή συντάξεων

Η μεγάλη εκκαθάριση των εκκρεμών κύριων συντάξεων είχε ουσιαστικά προηγηθεί της δεύτερης τετραετίας. Άρα δεν πρέπει να τη χρεώσουμε εκ νέου στην περίοδο μετά το 2023. Αυτό που συνεχίστηκε είναι η δραστητική επιτάχυνση της νέας απονομής.

Το 2025 οι ληξιπρόθεσμες κύριες συντάξεις είχαν περιοριστεί περίπου στις 15.000, ενώ ο μέσος χρόνος έκδοσης είχε πέσει κάτω από 50 ημέρες, έναντι περίπου 500 ημερών το 2019. Η αλλαγή επομένως δεν είναι πλέον η «εκκαθάριση ενός βουνού», αλλά η διατήρηση ενός πολύ ταχύτερου μοντέλου απονομής.

Εργαζόμενοι συνταξιούχοι

Από την 1η Ιανουαρίου 2024 καταργήθηκε η περικοπή 30% της σύνταξης για όσους συνταξιούχους εργάζονται. Αντικαταστάθηκε από ειδικό πόρο επί του εισοδήματος από εργασία. Το αποτέλεσμα ήταν άμεσο. Από λίγο περισσότερους από 30.000 δηλωμένους εργαζόμενους συνταξιούχους το 2023, ο αριθμός ανέβηκε περίπου στους 230.000 μέχρι το καλοκαίρι του 2025.

Πρόκειται για μία από τις πιο καθαρές περιπτώσεις αλλαγής κινήτρων: Αντί ο συνταξιούχος να έχει ισχυρό λόγο να εργάζεται αδήλωτα, μπορεί να δηλώνει τη δουλειά του χωρίς να χάνει σχεδόν το ένα τρίτο της σύνταξης.

Συντάξεις

Οι κύριες συντάξεις συνέχισαν να αυξάνονται και το 2026 κατά 2,4%. Παράλληλα προχωρά και η σταδιακή εξάλειψη της προσωπικής διαφοράς: Η επίδρασή της περιορίζεται κατά 50% το 2026 και προβλέπεται πλήρης κατάργησή της το 2027. Μέσα στο 2026 έκλεισε και μία ακόμη ασφαλιστική εκκρεμότητα: Καταργήθηκε η περικοπή των συντάξεων χρείας μετά την τριετία, που μπορούσε να μειώσει το ποσοστό από 70% σε 35%. Περισσότεροι από 75.000 δικαιούχοι επηρεάζονται από τη συγκεκριμένη αλλαγή.

Μητρότητα: 9 μήνες και για μη μισθωτές

Σημαντική κοινωνική αλλαγή ήταν και η επέκταση της ειδικής παροχής προστασίας μητρότητας διάρκειας εννέα μηνών στις ελεύθερες επαγγελματίες, αυτοαπασχολούμενες και αγρότισσες. Η εφαρμογή ξεκίνησε

το 2024 και στη συνέχεια η προστασία επεκτάθηκε και σε άλλες κατηγορίες εργαζόμενων γυναικών που δεν καλύπτονταν από το προηγούμενο πλαίσιο.

Την ίδια ώρα, οι γυναίκες με μισθωτή σχέση εργασίας έχουν φτάσει περίπου το 1,186 εκατομμύριο, σχεδόν 260.000 περισσότερες από το 2019. Η απόσταση βέβαια από την πλήρη ισότητα παραμένει. Το ίδιο το υπουργείο καταγράφει ακόμη μισθολογική διαφορά περίπου 13,4% μεταξύ ανδρών και γυναικών, γι' αυτό και το 2026 προωθήθηκε νέο πλαίσιο μισθολογικής διαφάνειας και ίσης αμοιβής για εργασία ίσης αξίας.

Νέο επίδομα ανεργίας

Το νέο μοντέλο επιδόματος ανεργίας βρίσκεται σε πιλοτική εφαρμογή. Η βασική αλλαγή είναι ότι γίνεται περισσότερο ανταποδοτικό και εμπροσθοβαρές: υψηλότερη στήριξη στους πρώτους μήνες ανεργίας, σύνδεση με την ασφαλιστική ιστορία και τις προηγούμενες αποδοχές και ταυτόχρονα περισσότερα κίνητρα για ταχύτερη επιστροφή στην εργασία. Εδώ δεν έχουμε ακόμη καθολική εφαρμογή. Άρα: μεταρρύθμιση σε εξέλιξη και υπό αξιολόγηση.

Ο λογαριασμός μέχρι σήμερα

Στο υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης οι βασικές προεκλογικές δεσμεύσεις μπορούν πλέον να μουν σχεδόν σε έναν αριθμητικό πίνακα. Κατώτατος μισθός: από 780 στα 920 ευρώ, με στόχο 950 το 2027. Μέσος μισθός πλήρους απασχόλησης: 1.516 ευρώ,

πάνω από τον προεκλογικό στόχο των 1.500. Ανεργία: από 11,7% στο 8%. Ασφαλιστικές εισφορές: περίπου 5,4 μονάδες χαμηλότερα και νέα μείωση προγραμματισμένη για το 2027. Ψηφιακή Κάρτα: κάλυψη που οδεύει προς 2,5 εκατ. εργαζομένους και εκατομμύρια περισσότερες δηλωμένες υπερωρίες. ΕΡΓΑΝΗ II: πλήρως λειτουργικό. Συλλογικές Συμβάσεις: νέα Κοινωνική Συμφωνία. Εργαζόμενοι συνταξιούχοι: από περίπου 30.000 σε 230.000. Εννιάμηνη μητρότητα και για μη μισθωτές. Εκατοντάδες χιλιάδες πολίτες σε προγράμματα κατάρτισης.

Υπάρχουν όμως και ανοικτά ορόσημα. Ο κατώτατος μισθός πρέπει να φτάσει τα 950 ευρώ. Η ανεργία να πέσει σταθερά κάτω από 8%. Η Ψηφιακή Κάρτα να γίνει πραγματικά καθολική. Ο στόχος των 500.000 κατάρτισεων να ολοκληρωθεί. Το νέο επίδομα ανεργίας να περάσει από την πιλοτική στη μόνιμη εφαρμογή. Και οι συλλογικές συμβάσεις να αποδείξουν στην πράξη ότι μπορούν να οδηγήσουν σε ένα δεύτερο κύμα μισθολογικών αυξήσεων. Εδώ βρίσκεται και το πραγματικό νόημα του απολογισμού. Το 2023 η ΝΔ είπε ότι μέχρι το 2027 θέλει 950 ευρώ κατώτατο, 1.500 ευρώ μέσο μισθό και ανεργία κάτω από 8%. Το 2026 η εικόνα είναι 920 ευρώ, 1.516 ευρώ στον μέσο μισθό πλήρους απασχόλησης και ανεργία 8%. Σπάνια μία πολιτική περίοδος προσφέρεται τόσο καθαρά για σύγκριση εξαγγελίας και αποτελέσματος. Και αυτό ακριβώς κάνει το συγκεκριμένο κεφάλαιο ένα από τα πιο ισχυρά του «Το είπαμε, το κάναμε».

Μιχάλης Χρυσοχοΐδης
Υπουργός Προστασίας του Πολίτη

Ενισχύσαμε αποφασιστικά τη μάχη απέναντι στα μεγάλα εγκληματικά δίκτυα

Από το 2023 μέχρι σήμερα, η κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας προχωρά με συνέπεια σε μεταρρυθμίσεις που εκσυγχρονίζουν το κράτος και βελτιώνουν την καθημερινότητα των συμπολιτών μας. Στο υπουργείο Προστασίας του Πολίτη κάναμε σημαντικά βήματα για μια ασφαλή Ελλάδα. Με τη Διεύθυνση Αντιμετώπισης Οργανωμένου Εγκλήματος ενισχύσαμε αποφασιστικά τη μάχη απέναντι στα μεγάλα εγκληματικά δίκτυα. Προχωράμε διαρκώς στον εκσυγχρο-

σμό της Ελληνικής Αστυνομίας, με νέα τεχνολογικά μέσα και σύγχρονα επιχειρησιακά εργαλεία. Παράλληλα, θέσαμε την οδική ασφάλεια ψηλά στις προτεραιότητές μας, με περισσότερους ελέγχους και νέες πολιτικές πρόληψης, πετυχαίνοντας λιγότερες απώλειες στους δρόμους. Η συνέπεια στις μεταρρυθμίσεις, η αξιοπιστία στις δεσμεύσεις και το μετρησιμο αποτέλεσμα είναι ο δρόμος για ένα κράτος πιο ισχυρό, πιο αποτελεσματικό και πιο κοντά στον πολίτη.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

Από το «ελληνικό FBI» στα 65 Γραφεία Ενδοοικογενειακής Βίας

Στην ασφάλεια το «Το είπαμε, το κάναμε» δεν μπορεί να κριθεί μόνο από τον αριθμό των συλλήψεων. Η πραγματική μέτρηση είναι δυσκολότερη: Πόσο ασφαλής αισθάνεται ο πολίτης στη γειτονιά του, πόσο γρήγορα ανταποκρίνεται η Αστυνομία, αν το κράτος μπορεί να χτυπήσει οργανωμένα εγκληματικά δίκτυα και, κυρίως, αν προστατεύει αποτελεσματικά εκείνον που βρίσκεται στην πιο ευάλωτη στιγμή του.

Η Νέα Δημοκρατία πήγε στις εκλογές του 2023 με συγκεκριμένες δεσμεύσεις: περισσότερη στοχευμένη αστυνόμευση, αξιοποίηση δεδομένων και τεχνολογίας, περισσότερες περιπολίες, 5.000 αστυνομικούς από δευτερεύουσες υπηρεσίες γραφείου στην πρώτη γραμμή, κάμερες στους αστυνομικούς, εκσυγχρονισμό του σωφρονιστικού συστήματος και μετεγκατάσταση των φυλακών Κορυδαλλού.

Η δεύτερη τετραετία ξεκίνησε με έντονη αστάθεια στην πολιτική ηγεσία. Ο Νότης Μητράκης ανέλαβε τον Ιούνιο του 2023, παραιτήθηκε έναν μήνα αργότερα και τον διαδέχθηκε ο Γιάννης Οικονόμου. Από τον Ιανουάριο του 2024 το υπουργείο βρίσκεται ξανά στα χέρια του Μιχάλη Χρυσοχοΐδη, υπό τον οποίο ξεδιπλώθηκε ο κύριος όγκος των μεταρρυθμίσεων της περιόδου.

Το «ελληνικό FBI»

Η σημαντικότερη νέα οργανωτική παρέμβαση είναι η Διεύθυνση Αντιμετώπισης Οργανωμένου Εγκλήματος-ΔΑΟΕ, η οποία λειτουργεί από το φθινόπωρο του 2024. Η φιλοσοφία της διαφοροποιείται από την παραδοσιακή αστυνόμευση. Συγκεντρώνει εξειδικευμένες μονάδες για ναρκωτικά, οικο-

νομικά εγκλήματα, εγκλήματα κατά ζωής και περιουσίας και οργανωμένες εγκληματικές ομάδες, με περισσότερο βάρος στην πληροφορία, την ανάλυση και την πολυεπίπεδη έρευνα.

Μέσα στους πρώτους πέντε μήνες λειτουργίας της, η νέα υπηρεσία είχε εξιχνιάσει 272 σοβαρές υποθέσεις, είχε εξαρθρώσει 48 εγκληματικές οργανώσεις, είχε σχηματίσει κατηγορίες για 1.176 πρόσωπα και είχε εντοπίσει ζημία ή διαφυγόντα έσοδα για το Δημόσιο άνω των 11,5 εκατ. ευρώ. Εδώ λοιπόν η προεκλογική υπόσχεση για περισσότερο «έξυπνη» και στοχευμένη αστυνόμευση απέκτησε νέα θεσμική μορφή.

Ξανά στο μικροσκόπιο ο εμπρησμός της Marfin

Ανάμεσα στις μεγάλες υποθέσεις που πέρασαν από τη νέα υπηρεσία υπάρχει μία που ξεπερνά την αστυνομική της διάσταση. Η υπόθεση Marfin, του εμπρησμού της 5ης Μαΐου 2010 που κόστισε τη ζωή σε τρεις εργαζομένους, παρέμεινε για δεκαέξι χρόνια μία από τις πιο βαριές ανοιχτές πληγές της Μεταπολίτευσης.

Στις αρχές του 2025 η έρευνα ανατέθηκε στη ΔΑΟΕ και τον Ιούλιο του 2026 οι Αρχές προχώρησαν σε δύο συλλήψεις, ενώ εκδόθηκε διεθνές ένταλμα για τρίτο πρόσωπο. Ο Μιχάλης Χρυσοχοΐδης δήλωσε στη συνέχεια ότι η υπόθεση είναι πλέον «δεμένη», με το υλικό να βρίσκεται στη Δικαιοσύνη. Για τη ΝΔ η Marfin είχε διαχρονικά ιδιαίτερο πολιτικό και συμβολικό βάρος. Για αυτό και στον κυβερνητικό απολογισμό δεν χρειάζεται υπερβολή. Αρκεί η καταγραφή: Μία υπόθεση που η Πολιτεία όφειλε επί δεκαετίες να εξιχνιάσει μπηκέ, μέσω του «ελληνικού FBI», σε νέα δικαστική φάση.

Δίκτυο αντιμετώπισης της ενδοοικογενειακής βίας

Η ίσως βαθύτερη αλλαγή της περιόδου αφορά αυτό που το υπουργείο ονομάζει πλέον κοινωνική αστυνόμευση. Η Ελληνική Αστυνομία δημιούργησε πανελλαδικό δίκτυο ειδικών Γραφείων Αντιμετώπισης Ενδοοικογενειακής Βίας. Από 18 ειδικά γραφεία, το δίκτυο έφτασε αρχικά τα 63 και μέχρι το 2026 περίπου τα 65 σε όλη τη χώρα. Παράλληλα δημιουργήθηκαν Safe Houses, νέα πρωτόκολλα διαχείρισης περιστατικών και ειδικά εργαλεία αξιολόγησης κινδύνου. Το 2024, το «100» δέχθηκε περίπου 32.500 κλήσεις για περιστατικά ενδοοικογενειακής βίας και πραγματοποιήθηκαν περίπου 13.500 συλλήψεις, έναντι 6.453 το 2023.

Η αύξηση των καταγεγραμμένων περιστατικών δεν σημαίνει υποχρεωτικά ότι αυξήθηκε αντίστοιχα η πραγματική βία. Αντανακλά και το γεγονός ότι περισσότερα θύματα φτάνουν πλέον στην Αστυνομία και αξιοποιούν τις νέες δομές.

Panic Button

Η ίδια στρατηγική αποτυπώνεται στο Panic Button. Από τον Μάιο του 2024 επεκτάθηκε σε ολόκληρη τη χώρα και σε κάθε ενήλικο θύμα ενδοοικογενειακής βίας, ανεξαρτήτως φύλου. Μέσα στο 2024 χιλιάδες θύματα εγκατέστησαν την εφαρμογή, ενώ μέχρι τον Ιούνιο του 2026 είχαν διατεθεί περισσότερα από 25.000 Panic Buttons.

Είναι από τα χαρακτηριστικότερα παραδείγματα όπου η τεχνολογία δεν λειτουργεί απλώς ως διοικητικός εκσυγχρονισμός, αλλά ως εργαλείο άμεσης προστασίας της ανθρωπίνης ζωής.

Οργανωμένο έγκλημα, κοινωνική αστυνόμευση, Safe Youth, νέα ΕΛΑΣ, Τροχαία και σωφρονιστικό σύστημα: Τι άλλαξε μέχρι σήμερα και ποιες δεσμεύσεις παραμένουν ανοιχτές

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

Μεγάλη αναδιάρθρωση της ΕΛΑΣ

Ωστόσο, ο απολογισμός οφείλει να περιλαμβάνει και τη μεγάλη αποτυχία που οδήγησε στην επιτάχυνση αυτών των αλλαγών: τη δολοφονία της Κυριακής Γρίβα έξω από το Αστυνομικό Τμήμα Αγίων Αναργύρων τον Απρίλιο του 2024. Το περιστατικό αποκάλυψε σοβαρές αστοχίες στη διαχείριση θύματος που είχε ζητήσει βοήθεια και λειτούργησε ως καταλύτης για την αναμόρφωση των πρωτοκόλλων ανταπόκρισης. Έτσι πρέπει να παρουσιαστεί: όχι σαν να μην υπήρξε η αποτυχία, αλλά σαν αλλαγή του συστήματος επειδή ακριβώς η αποτυχία δεν μπορούσε να επαναληφθεί.

Safe Youth και 10201

Η ανήλικη παραβατικότητα αναδείχθηκε μετά το 2023 σε νέο μεγάλο κοινωνικό ζήτημα. Η απάντηση περιλαμβάνει την εφαρμογή SAFE.YOUth, την ειδική τηλεφωνική γραμμή 10201, δυνατότητα ανώνυμων ή επώνυμων αναφορών, σύνδεση με το «100» και ειδικό Emergency Button με γεωτοπισμό για ανήλικους χρήστες.

Παράλληλα, κάθε Αστυνομική Διεύθυνση απέκτησε υπεύθυνο αξιωματικό για ζητήματα βίας ανηλίκων και οργανώθηκαν περιπολίες ήπιας αστυνόμευσης σε σημεία συγκέντρωσης νέων.

Το μέτρο εντάχθηκε το 2025 σε ευρύτερη Εθνική Στρατηγική 2025-2030 για τη βία και παραβατικότητα των ανηλίκων, με συμμετοχή πολλών υπουργείων.

Και εδώ όμως δεν μιλάμε για «λυμένο πρόβλημα». Πρόκειται για κοινωνικό φαινόμενο που ξεπερνά κατά πολύ την Αστυνομία.

Νέα Ελληνική Αστυνομία

Τον Μάρτιο του 2025 ψηφίστηκε η μεγάλη αναδιάρθρωση της ΕΛΑΣ, με αλλαγές στο Αρχηγείο και στις ειδικές υπηρεσίες, νέα λογική εκπαίδευσης και μεγαλύτερη έμφαση στη διά βίου κατάρτιση.

Η επιχειρησιακή κατεύθυνση είναι σαφής: περισσότερη αστυνομία στη γειτονιά, ενίσχυση των ΔΙΑΣ, ΟΠΚΕ και Άμεσης Δράσης και μεγαλύτερη νυχτερινή παρουσία.

Το ίδιο το υπουργείο ανέφερε στις αρχές του 2025 ότι είχαν ενισχυθεί με δεκάδες ομάδες ΟΠΚΕ Αθήνα και Θεσσαλονίκη, ότι η Άμεση Δράση είχε στελεχωθεί ώστε το «100» να απαντά πλέον σε δευτερόλεπτα και ότι η Ομάδα ΔΙΑΣ είχε ενισχυθεί.

Εδώ όμως βρίσκεται και μία από τις βασικές εκκρεμότητες.

Η ΝΔ είχε υποσχεθεί το 2023 συγκεκριμένα 5.000 αστυνομικούς από γραφεία στις υπηρεσίες πρώτης γραμμής. Μέχρι σήμερα δεν υπάρχει επίσημος συγκεντρωτικός αριθμός που να τεκμηριώνει ότι μετακινήθηκαν και οι 5.000. Άρα το σωστό είναι: Κατεύθυνση υλοποιείται - αριθμητικός προεκλογικός στόχος δεν έχει ακόμη τεκμηριωθεί ως πλήρως ολοκληρωμένος.

Body cameras

Το ίδιο ισχύει για τις κάμερες στις στολές των αστυνομικών. Το υπουργείο έχει εντάξει τις φορητές κάμερες και τις κάμερες στα περιπολικά στο πρόγραμμα τεχνολογικής αναβάθμισης της ΕΛΑΣ με ορίζοντα το 2027.

Μάλιστα, ακόμη και τον Αύγουστο του 2026 βρίσκονται ενεργές διαδικασίες διαγωνισμού για την προμήθεια φορη-

τών καμερών. Άρα η υπόσχεση του 2023 προχωρά, αλλά δεν υπάρχει ακόμη καθολική εφαρμογή body cameras στους αστυνομικούς πρώτης γραμμής.

Ενίσχυση της Τροχαίας

Ιδιαίτερα ισχυρή είναι η ενίσχυση της Τροχαίας. Μόνο το 2024 οι καταγεγραμμένες παραβάσεις αυξήθηκαν από περίπου 1,13 εκατ. το 2023 σε 1,44 εκατ., αύξηση 27,8%, ως αποτέλεσμα μεγαλύτερης έντασης ελέγχων. Το 2026 οι επιχειρήσεις έχουν περάσει σε ακόμη μεγαλύτερη κλίμακα, με δεκάδες χιλιάδες αλκοτέστ κάθε Σαββατοκύριακο και χρήση ψηφιακών και φωτογραφικών μέσων.

Η ουσία δεν είναι να επιβάλλονται περισσότερες κλήσεις. Είναι να αλλάξει η συμπεριφορά. Και τα στοιχεία του υπουργείου δείχνουν σημαντική μείωση στο ποσοστό των οδηγών που εντοπίζονται πάνω από το νόμιμο όριο αλκοόλ. Η οδική ασφάλεια παραμένει βέβαια μεγάλο εθνικό πρόβλημα. Άρα ούτε εδώ χωρά πανηγυρισμός.

Νέες ταυτότητες

Τον Σεπτέμβριο του 2023 ξεκίνησε η έκδοση των νέων δελτίων ταυτότητας, τα οποία συμμορφώνονται με σύγχρονες ευρωπαϊκές προδιαγραφές ασφαλείας και αντικαθιστούν ένα από τα πλέον παρωχημένα δημόσια έγγραφα της χώρας.

Δεν ήταν νέο flagship του προγράμματος 2023, αλλά η μαζική εφαρμογή του έργου ανήκει πλήρως στη δεύτερη τετραετία.

Σωφρονιστικό σύστημα

Εδώ οι προεκλογικές υποσχέσεις παραμένουν σε σημαντικό βαθμό ανοιχτές. Η κυβέρνηση έχει εξασφαλίσει περίπου 250 εκατ. ευρώ για νέα σωφρονιστικά καταστήματα σε διάφορες περιοχές της χώρας και ενέκρινε περίπου 450 προσλήψεις προσωπικού μόνο για το 2026. Παράλληλα, προχωρούν το νέο κατάστημα «Κρήτη II» στη Νεάπολη και η καθολική εφαρμογή ηλεκτρονικής επιτήρησης με «βραχιολάκι».

Το μεγαλύτερο έργο όμως είναι η νέα φυλακή στον

Ασπρόπυργο, μέσω ΣΔΙΤ περίπου 700 εκατ. ευρώ, στην οποία σχεδιάζεται να μεταφερθεί ο Κορυδαλλός. Ο στόχος είναι να επιλεγεί ανάδοχος έως το τέλος του 2026. Άρα: Νέα σωφρονιστική υποδομή: προχωρά. Μετεγκατάσταση Κορυδαλλού: δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί.

Ο λογαριασμός μέχρι σήμερα

Στο υπουργείο Προστασίας του Πολίτη η δεύτερη τετραετία έχει δημιουργήσει μια διαφορετική αρχιτεκτονική ασφάλειας. Λειτουργεί πλέον το «Ελληνικό FBI». Η υπόθεση Marfin μίλησε μετά από 16 χρόνια σε νέα δικαστική φάση. Δημιουργήθηκε πανελλαδικό δίκτυο περίπου 65 Γραφείων Ενδοοικογενειακής Βίας. Περισσότερα από 25.000 Panic Buttons έχουν διατεθεί. SAFE.YOUth και 10201 δημιούργησαν νέα εργαλεία προστασίας ανηλίκων. Η Ελληνική Αστυνομία αναδιοργανώθηκε και η Τροχαία ενισχύθηκε επιχειρησιακά. Νέα σωφρονιστικά έργα έχουν χρηματοδοτηθεί και δρομολογηθεί.

Υπάρχουν όμως και καθαρές εκκρεμότητες. Οι 5.000 αστυνομικοί από τα γραφεία στον δρόμο δεν τεκμηριώνονται ακόμη ως πλήρως μετακινημένοι. Οι body cameras δεν έχουν γενικευθεί. Η νέα φυλακή του Ασπρόπυργου και η μεταφορά του Κορυδαλλού βρίσκονται ακόμη μπροστά. Και κανένα νέο οργανόγραμμα δεν μπορεί από μόνο του να εξαφανίσει το οργανωμένο έγκλημα, την ενδοοικογενειακή βία ή τη νεανική παραβατικότητα.

Αυτό είναι και το πραγματικό μέτρο της επιτυχίας. Στην ασφάλεια το «Το είπαμε, το κάναμε» δεν μπορεί να σημαίνει ότι το έγκλημα εξαφανίστηκε. Σημαίνει ότι απέναντι σε νέες μορφές εγκληματικότητας και κοινωνικής βίας το κράτος διαθέτει πλέον πιο εξειδικευμένες υπηρεσίες, περισσότερα τεχνολογικά εργαλεία, νέες δομές προστασίας και διαφορετικό τρόπο επιχειρησιακής αντίδρασης. Και ίσως το πιο ισχυρό σύμβολο αυτής της αλλαγής είναι ακριβώς η Marfin: Μία υπόθεση που για δεκαέξι χρόνια έμοιαζε καταδικασμένη να μείνει ανοιχτή, αλλά επέστρεψε τελικά στο κέντρο της έρευνας και της Δικαιοσύνης.

Γιώργος Φλωρίδης
Υπουργός Δικαιοσύνης

Πρώτα σχεδιάζουμε, μετά νομοθετούμε και τελικά κάνουμε τις αλλαγές πράξη

Η ΔΕΘ δεν είναι η ώρα των εύκολων υποσχέσεων. Είναι η ώρα του απολογισμού και της παρουσίασης όσων έρχονται. Στον χώρο της Δικαιοσύνης έχουμε επιλέξει έναν διαφορετικό δρόμο: πρώτα σχεδιάζουμε, μετά νομοθετούμε και τελικά κάνουμε τις αλλαγές πράξη. Από την αρχή είπαμε ότι η Δικαιοσύνη χρειάζεται ταχύτητα, αποτελεσματικότητα και σύγχρονες διαδικασίες. Και αυτό ακριβώς κάναμε. Προχωρήσαμε σε σημαντικές θεσμικές παρεμβάσεις, ενισχύσαμε την ψηφιοποίηση, αλλάξαμε τον τρόπο λειτουργίας των δικαστηρίων και βάλαμε στο επίκεντρο τον πολίτη, που δεν μπορεί να περιμένει χρόνια για να δικαιωθεί. Το σύνθημά μας είναι απλό: Το είπαμε, το

σχεδιάσαμε, το κάναμε. Όμως δεν μένουμε εκεί. Γιατί κάθε μεταρρύθμιση που ολοκληρώνεται δημιουργεί την υποχρέωση να πάμε ένα βήμα παρακάτω.

Στη ΔΕΘ θα παρουσιάσουμε τη συνέχεια αυτής της προσπάθειας: τις επόμενες αλλαγές που χρειάζεται η Δικαιοσύνη για να γίνει ακόμη πιο γρήγορη, πιο αποτελεσματική και πιο φιλική στον πολίτη. Δεν ζητάμε από τους πολίτες να κρίνουν την κυβέρνηση από τα λόγια της. Τους ζητάμε να την κρίνουν από αυτά που ήδη έγιναν και από αυτά που δεσμευόμαστε να κάνουμε πράξη. Γιατί τελικά αυτό είναι το πραγματικό στοίχημα: λιγότερα λόγια, περισσότερα αποτελέσματα.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Η μεγάλη μεταρρύθμιση που αλλάζει τον χρόνο απονομής της Δικαιοσύνης

Αν υπάρχει ένας τομέας στον οποίο η επιτυχία μιας μεταρρύθμισης μπορεί να μετρηθεί σχεδόν με χρονόμετρο, αυτός είναι η Δικαιοσύνη. Για δεκαετίες η Ελλάδα βρισκόταν στις τελευταίες θέσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ως προς την ταχύτητα απονομής της, με υποθέσεις να χρειάζονται χρόνια μέχρι να τελεσιδικήσουν και με τον χρόνο να λειτουργεί συχνά ως δεύτερη μορφή αδικίας για πολίτες και επιχειρήσεις.

Το πρόγραμμα της ΝΔ το 2023 έθεσε ακριβώς αυτό το πρόβλημα στον πυρήνα του: νέος Δικαστικός Χάρτης, ψηφιοποίηση, καλύτερη αξιοποίηση των δικαστών, αποφόρτιση των δικαστηρίων και σύγκλιση με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο, με τελικό στόχο ο συνολικός χρόνος μέχρι την τελεσίδικη κρίση να κινηθεί προς τις περίπου 650 ημέρες. Σε αντίθεση με πολλά άλλα υπουργεία, εδώ υπάρχει πλήρης συνέχεια πολιτικής ηγεσίας. Από τον Ιούνιο του 2023 υπουργός είναι ο Γιώργος Φλωρίδης και υφυπουργός ο Γιάννης Μπούγας. Όλη η μεταρρυθμιστική αλυσίδα της δεύτερης τετραετίας -Δικαστικός Χάρτης, Πολιτική Δικονομία, μεταφορά ύλης, ψηφιακή Δικαιοσύνη και ποινικές αλλαγές- φέρει συνεπώς ενιαίο σχεδιασμό.

Ο Δικαστικός Χάρτης

Η σημαντικότερη αλλαγή έγινε με τον ν. 5108/2024, που ενοποίησε τον πρώτο βαθμό πολιτικής και ποινικής Δικαιοσύνης. Τα Ειρηνοδικεία εντάχθηκαν πλέον στον ενιαίο πρώτο βαθμό και οι ειρηνοδικείς μεταφέρθηκαν στα Πρωτοδικεία, μετά από διαδικασίες επιμόρφωσης και αξιολόγησης. Η μεταρρύθμιση άρχισε να εφαρμόζεται τον Σεπτέμβριο του 2024.

Η πρακτική της συνέπεια ήταν πολύ μεγάλη: περίπου 1.000 επιπλέον δικαστές μπορούσαν πλέον να αξιοποιηθούν σε ευρύτερη δικαστηριακή ύλη. Για πρώτη φορά μετά από δεκαετίες, η δομή της πρωτοβάθμιας Δικαιοσύνης προσαρμόστηκε στις πραγματικές

ανάγκες του όγκου των υποθέσεων αντί να συνεχίζει να λειτουργεί πάνω σε ένα ιστορικό σχήμα διαφορετικών ταχυτήτων.

Από τις 705 ημέρες στις 316

Το σημαντικό είναι ότι ο νέος χάρτης δεν έμεινε μόνο στη θεσμική αλλαγή. Πριν από την εφαρμογή του, ο εκτιμώμενος χρόνος έκδοσης πρωτόδικης απόφασης στα Πρωτοδικεία της χώρας ήταν περίπου 705 ημέρες. Μετά τον πρώτο χρόνο εφαρμογής έπεσε περίπου στις 364 ημέρες. Και μέσα στο 2026, σύμφωνα με τα στοιχεία του συστήματος JustStat, ο αντίστοιχος χρόνος υποχώρησε περαιτέρω περίπου στις 316 ημέρες. Δηλαδή μέσα σε λιγότερο από δύο χρόνια η εκτιμώμενη διάρκεια του πρώτου βαθμού μειώθηκε κατά περισσότερο από το μισό. Αυτό είναι ίσως το πιο καθαρό μετρήσιμο αποτέλεσμα του υπουργείου.

Παράλληλα, ο δείκτης εκκαθάρισης υποθέσεων έφτασε περίπου στο 106,6%. Με απλά λόγια, τα δικαστήρια εκκαθαρίζουν πλέον περισσότερες υποθέσεις από όσες νέες εισέρχονται, γεγονός που επιτρέπει να μειώνεται σταδιακά και το παλιό απόθεμα εκκρεμοτήτων.

Αθήνα: Από 1.448 στις 535 ημέρες

Το πιο δύσκολο τεστ ήταν πάντοτε η Αθήνα. Το Πρωτοδικείο Αθηνών διαχειρίζεται τον μεγαλύτερο όγκο υποθέσεων της χώρας και αποτελούσε επί χρόνια το χαρακτηριστικότερο παράδειγμα καθυστέρησης.

Πριν από τη μεταρρύθμιση ο εκτιμώμενος χρόνος έκδοσης απόφασης έφτανε περίπου στις 1.448 ημέρες. Το 2026 είχε περιοριστεί περίπου στις 535 ημέρες. Δηλαδή μείωση κατά 913 ημέρες ή περίπου 63%. Ταυτόχρονα ο δείκτης εκκαθάρισης ανέβηκε από περίπου 86% σε 104%.

Στη Θεσσαλονίκη έχουν καταγραφεί χρόνοι περίπου 227 ημε-

ρών, ενώ στον Πειραιά περίπου 280 ημερών. Εδώ έχουμε πραγματικό «πριν και μετά».

Οι 650 ημέρες: Μεγάλη πρόοδος

Αυτό είναι το σημείο στο οποίο χρειάζεται ακρίβεια. Ο προεκλογικός στόχος αφορά περίπου 650 ημέρες μέχρι την τελεσίδικη απόφαση. Οι 316 ημέρες που καταγράφονται σήμερα αφορούν τον πρώτο βαθμό. Δεν είναι το ίδιο πράγμα.

Άρα δεν μπορούμε να γράψουμε ότι «η Δικαιοσύνη τελεσιδικεί πλέον σε 316 ημέρες». Μπορούμε όμως να γράψουμε κάτι εξίσου ισχυρό και απολύτως ακριβές: Ο στόχος για περίπου 350 ημέρες στον πρώτο βαθμό έχει ήδη επιτευχθεί και ξεπεραστεί πανελλαδικά· το μεγάλο επόμενο τεστ είναι ο συνολικός χρόνος πρώτου και δεύτερου βαθμού να συγκλίνει πράγματι προς τις 650 ημέρες.

Νέος Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας

Η αλλαγή του Δικαστικού Χάρτη αντιμετώπισε το πρόβλημα της κατανομής των δικαστών. Το επόμενο βήμα ήταν να αλλάξει η ίδια η διαδικασία. Από την 1η Ιανουαρίου 2026 εφαρμόζεται ο νέος Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας, με σαφώς αυστηρότερες και μικρότερες προθεσμίες. Προβλέπεται, μεταξύ άλλων, ταχύτερος προσδιορισμός δικασίμου, προκαταρκτικός έλεγχος του φακέλου, περιορισμός καθυστερήσεων και αναβολών και συγκεκριμένοι χρόνοι για την έκδοση αποφάσεων. Στην τακτική διαδικασία η απόφαση προβλέπεται να εκδίδεται εντός έξι μηνών από τη συζήτηση, στην εκουσία δικαιοδοσία εντός τεσσάρων μηνών και στα ασφαλιστικά μέτρα εντός ενός μήνα. Παράλληλα αλλάζουν οι προθεσμίες άσκησης ενδίκων μέσων και περιορίζονται οι δυνατότητες καθυστέρησης στον δεύτερο βαθμό. Ο στόχος είναι σαφής: η επιτάχυνση να μην εξαρτάται μόνο από το πόσο δικαστές υπάρχουν, αλλά και από το πώς κινείται η ίδια η υπόθεση μέσα στο σύστημα.

Νέος Δικαστικός Χάρτης, ενοποίηση πρώτου βαθμού, νέος ΚΠολΔ, ηλεκτρονικός φάκελος, μεταφορά ύλης σε δικηγόρους και συμβολαιογράφους, ποινική μεταρρύθμιση και νέα δικαστικά μέγαρα

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Ηλεκτρονικός Φάκελος και τηλεδίκες

Μεταφορά δικαστηριακής ύλης

Η τρίτη μεγάλη αλλαγή αφορά τη μεταφορά δικαστηριακής ύλης. Με τον ν. 5095/2024 διαδικασίες που δεν περιλαμβάνουν πραγματική αντιδίκη μεταφέρθηκαν από τους δικαστές σε δικηγόρους. Μεταξύ αυτών: προσημειώσεις και εξαλείψεις, κληρονομητήρια, διαδικασίες σωματείων, ένορκες βεβαιώσεις.

Μέσα στους πρώτους μήνες είχαν ήδη αφαιρεθεί περίπου 10.000 υποθέσεις από τα δικαστήρια και είχαν συνταχθεί περίπου 125.000 ένορκες βεβαιώσεις από δικηγόρους. Μετά τον πρώτο χρόνο εφαρμογής το υπουργείο υπολόγιζε ότι περίπου 65.000-70.000 διαδικασίες ετησίως είχαν μετακινηθεί εκτός δικαστηρίων, ενώ οι ένορκες βεβαιώσεις που είχαν περάσει στη δικηγορική ύλη είχαν φτάσει περίπου τις 250.000. Η λογική είναι απλή: Ο δικαστής πρέπει να δικάζει πραγματικές διαφορές και όχι να απασχολείται με τυπικές πράξεις στις οποίες ουδείς αντιδικεί.

Και οι διαθήκες φεύγουν από τα δικαστήρια

Η αποφόρτιση συνεχίζεται. Η δημοσίευση διαθηκών περνά πλέον στους συμβολαιογράφους. Μόνο αυτή η αλλαγή αφορά περίπου 60.000-70.000 υποθέσεις τον χρόνο. Αν προστεθούν στις πράξεις που ήδη έχουν μεταφερθεί στους δικηγόρους, μιλάμε για μία από τις μεγαλύτερες ανακατανομές δικαστηριακής ύλης που έχουν γίνει ποτέ στην Ελλάδα.

Η πολιτική σημασία είναι μεγάλη: αντί να προσλαμβάνεται συνεχώς νέο προσωπικό για να διαχειρίζεται διαδικασίες που δεν χρειάζονται δικαστική κρίση, αφαιρείται από το σύστημα η ίδια η περιττή ύλη.

Δικόγραφα

Η ψηφιοποίηση ήταν επίσης ρητή δέσμευση του 2023. Η κεντρική μεταρρύθμιση είναι ο Ηλεκτρονικός Φάκελος Υπόθεσης. Η εφαρμογή του ξεκίνησε το 2026 και επεκτείνεται σταδιακά από τις κτηματολογικές υποθέσεις στην τακτική διαδικασία και στη συνέχεια σε όλους τους κλάδους και τις βαθμίδες της Δικαιοσύνης.

Ο δικηγόρος καταθέτει ηλεκτρονικά δικόγραφα και αποδεικτικά στοιχεία και ο ίδιος φάκελος μπορεί να ακολουθεί την υπόθεση από τον πρώτο βαθμό μέχρι το Εφετείο και τον Άρειο Πάγο.

Αυτό σημαίνει τέλος στις χειροκίνητες μεταφορές φακέλων, λιγότερες επισκέψεις στις γραμματείες, μικρότερο διοικητικό κόστος και πολύ καλύτερη ικνολογία της πορείας κάθε υπόθεσης. Ο στόχος είναι μέχρι το τέλος του 2026 ο Ηλεκτρονικός Φάκελος να έχει επεκταθεί σε όλο το δικαστικό σύστημα.

300 εκατ. σελίδες μπαίνουν στην ψηφιακή εποχή

Ο Ηλεκτρονικός Φάκελος αποτελεί μόνο ένα τμήμα του συνολικού ψηφιακού μετασχηματισμού. Σε εξέλιξη βρίσκεται πρόγραμμα ψηφιοποίησης περίπου 300 εκατομμυρίων σελίδων δικαστικών αρχείων και αποφάσεων. Παράλληλα αναπτύσσονται: τηλεδίκες και τηλεδιασκέψεις, τηλεπινάκια, αναβαθμισμένα πληροφοριακά συστήματα, νέο Εθνικό Ποινικό Μητρώο, ψηφιακές υπηρεσίες του Ελεγκτικού Συνεδρίου, εργαλεία Τεχνητής Νοημοσύνης για ταξινόμηση υποθέσεων και αναζήτηση νομολογίας.

Εδώ το έργο είναι σε πολύ προχωρημένη φάση, χωρίς ακόμη να μπορεί να ειπωθεί ότι το χαρτί έχει εξαφανιστεί πλήρως από κάθε δικαστήριο.

Ποινική Δικαιοσύνη

Τον Φεβρουάριο του 2024 ψηφίστηκε ο ν. 5090/2024, με εκτεταμένες αλλαγές στον Ποινικό Κώδικα και τον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας. Η βασική κυβερνητική φιλοσοφία ήταν ότι πρέπει να αποκατασταθεί μεγαλύτερη αντιστοιχία ανάμεσα στην ποινή που επιβάλλει το δικαστήριο και στην ποινή που τελικά εκτίεται.

Περιορίστηκαν συνεπώς δυνατότητες πλήρους αναστολής ή μετατροπής ποινών σε συγκεκριμένες κατηγορίες, αυστηροποιήθηκε το πλαίσιο για σοβαρά εγκλήματα και επιχειρήθηκε να περιοριστούν καθυστερήσεις στην ποινική δίκη.

Παράλληλα έγιναν αλλαγές για λιγότερες αναβολές, ταχύτερη εκδίκαση και αυστηρότερη αντιμετώπιση ορισμένων εγκλημάτων υψηλής κοινωνικής απαξίας. Ο στόχος δεν είναι απλώς «βαρύτερες ποινές». Είναι ένα ποινικό σύστημα στο οποίο η απόφαση του δικαστηρίου έχει πραγματικό περιεχόμενο και εκτελείται σε εύλογο χρόνο.

Αντιμετώπιση ενδοοικογενειακής βίας

Η περίοδος 2024-2026 περιλαμβάνει και σημαντικές δικονομικές αλλαγές στην αντιμετώπιση της ενδοοικογενειακής βίας. Ενισχύθηκαν οι δυνατότητες άμεσης δικαστικής παρέμβασης, οι περιοριστικοί όροι και η προστασία θυμάτων, ενώ η Ελλάδα ενσωματώνει το νέο ευρωπαϊκό πλαίσιο για την αντιμετώπιση της βίας κατά των γυναικών.

Το συγκεκριμένο κεφάλαιο λειτουργεί συμπληρωματικά προς τις μεταρρυθμίσεις της ΕΛΑΣ: Το υπουργείο Προστασίας του Πολίτη επιχειρεί να βελτιώσει την άμεση προστασία, ενώ το υπουργείο Δικαιοσύνης το ποινικό και δικονομικό σκέλος που ακολουθεί.

Δικαστική Αστυνομία

Η Δικαστική Αστυνομία είχε θεσμοθετηθεί πριν από τη δεύτερη τετραετία, αλλά η πραγματική στελέχωσή της έγινε μετά το 2023. Η προκήρυξη αφορούσε 500 οργανικές θέσεις στον αστυνομικό τομέα, ενώ ακολούθησαν διορισμοί και εκπαίδευση προσωπικού.

Η υπηρεσία αναλαμβάνει φύλαξη δικαστηρίων, εκτέλεση δικαστικών διαδικασιών και άλλες αρμοδιότητες που μέχρι σήμερα επιβάρυναν την Ελληνική Αστυνομία. Άρα: Θεσμός: είχε νομοθετηθεί. Πραγματική λειτουργία: δεύτερη τετραετία.

Μισό δισ. για δικαστικά κτίρια

Η αλλαγή δεν περιορίζεται σε νόμους και ψηφιακές υπηρεσίες. Το συνολικό κτιριακό πρόγραμμα του υπουργείου Δικαιοσύνης προσεγγίζει τα 500 εκατ. ευρώ και περιλαμβάνει ανακαινίσεις, ενεργειακές αναβαθμίσεις και νέα δικαστικά μέγαρα. Χαρακτηριστικό

παράδειγμα είναι η ανακατασκευή του Δικαστικού Μεγάρου Θεσσαλονίκης, έργο περίπου 79 εκατ. ευρώ.

Η ΣΔΙΤ της Κεντρικής Μακεδονίας περιλαμβάνει επίσης νέα ή αναβαθμισμένα δικαστικά μέγαρα σε Έδεσσα, Σέρρες και Κιλκίς, με συνολικό προϋπολογισμό περίπου 120 εκατ. ευρώ. Εδώ πρόκειται σαφώς για μεγάλο πρόγραμμα σε εξέλιξη, όχι για ολοκληρωμένο έργο.

Ο λογαριασμός μέχρι σήμερα

Ο απολογισμός της Δικαιοσύνης μπορεί να συμπυκνωθεί σε έναν αριθμό: 705 ημέρες πριν από τον νέο Δικαστικό Χάρτη - περίπου 316 ημέρες σήμερα για πρωτόδικη απόφαση πανελλαδικά. Στην Αθήνα: 1.448 ημέρες → περίπου 535.

Παράλληλα: ο πρώτος βαθμός ενοποιήθηκε, περίπου 1.000 δικαστές αξιοποιούνται πλέον σε ευρύτερη ύλη, δεκάδες χιλιάδες υποθέσεις έχουν φύγει από τα δικαστήρια, εκατοντάδες χιλιάδες πράξεις εκτελούνται πλέον από δικηγόρους και συμβολαιογράφους, ο νέος ΚΠολΔ εφαρμόζεται, ο Ηλεκτρονικός Φάκελος αναπτύσσεται, 300 εκατ. σελίδες ψηφιοποιούνται, η Δικαστική Αστυνομία στελεχώθηκε και μισό δισ. ευρώ επενδύεται σε δικαστικές υποδομές.

Υπάρχουν όμως και δύο κρίσιμα ανοιχτά τεστ. Το πρώτο είναι το σημαντικότερο: Ο προεκλογικός στόχος των περίπου 650 ημερών αφορά τελεσίδικη και όχι πρωτόδικη απόφαση. Η επανάσταση στον πρώτο βαθμό είναι ήδη μετρήσιμη, αλλά το πραγματικό «Το είπαμε, το κάναμε» θα ολοκληρωθεί όταν η ίδια επιτάχυνση αποτυπωθεί και στον δεύτερο βαθμό.

Το δεύτερο αφορά την εφαρμογή. Ο νέος Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας λειτουργεί μόλις από το 2026 και ο Ηλεκτρονικός Φάκελος εξακολουθεί να επεκτείνεται.

Αυτό όμως δεν μειώνει το κεντρικό αποτέλεσμα.

Για πρώτη φορά μετά από πολλά χρόνια, το μεγάλο πρόβλημα της ελληνικής Δικαιοσύνης δεν περιγράφεται μόνο με σχέδια μεταρρύθμισης. Μετριέται ήδη σε εκατοντάδες λιγότερες ημέρες αναμονής. Και ίσως αυτό είναι το πιο ουσιαστικό «Το είπαμε, το κάναμε» του συγκεκριμένου υπουργείου: Η Δικαιοσύνη δεν έγινε ακόμη τόσο γρήγορη όσο πρέπει - αλλά για πρώτη φορά η απόσταση προς τον στόχο μειώνεται με τρόπο που φαίνεται πλέον στους ίδιους τους αριθμούς.

Θάνος Πλεύρης

Υπουργός Μετανάστευσης και Ασύλου

Όσα λέγαμε και η Ευρώπη δεν άκουγε
σήμερα γίνονται ευρωπαϊκό κεκτημένο

Η κυβέρνηση της ΝΔ του Κυριάκου Μητσοτάκη, από την πρώτη θητεία, έθεσε ως προτεραιότητα την αντιμετώπιση της μεταναστευτικής κρίσης και την προστασία των Ελλήνων πολιτών. Παρέλαβε από τον ΣΥΡΙΖΑ των ανοικτών συνόρων ροές εκατοντάδων χιλιάδων μεταναστών, υπερπλήρεις δομές, ανεξέλεγκτες αιτήσεις ασύλου και συνθήκες Μόριας.

Εξορθολογήσαμε τις ροές, επιταχύνουμε τις διαδικασίες ασύλου, δώσαμε επιτυχώς τη μάχη του Έβρου και συμβάλαμε στην αυστηροποίηση της ευρωπαϊκής μεταναστευτικής πολιτικής. Καταργήσαμε κάθε δυνατότητα νομιμοποίησης παράνομων μεταναστών, ποινικοποιήσαμε την παράνομη παραμονή και εφαρμόσαμε το δόγμα «φυλακή ή επιστροφή», διασφαλίζοντας παράλληλα διεθνή προστασία σε όσους τη δικαιούνται.

Τα αποτελέσματα είναι απτά: Οι αφίξεις μειώθηκαν από 61.112 σε 41.998, οι επιστροφές αυξήθηκαν κατά 20% και η χορήγηση ασύλου περιορίστηκε στο 37%, έναντι 72% στο παρελθόν. Αποσυμφορούμε τις δομές στο κέντρο της

Αθήνας, ενώ οι δομές στα νησιά βρίσκονται σε ιστορικά χαμηλά επίπεδα. Πλέον, το πρόβλημα εντοπίζεται στην Κρήτη λόγω των ροών από τη Λιβύη.

Εφαρμόζουμε το Σύμφωνο Μετανάστευσης και πρωταγωνιστούμε στη δημιουργία κέντρων επιστροφής στην Αφρική. Όσα λέγαμε και η Ευρώπη δεν άκουγε, σήμερα γίνονται ευρωπαϊκό κεκτημένο. Προστατεύουμε τα σύνορά μας και τους πολίτες μας, εφαρμόζοντας μια αυστηρή, σκληρή και δίκαιη μεταναστευτική πολιτική.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΣΥΛΟΥ

Από τη φύλαξη των συνόρων
στη νόμιμη μετανάστευση

Στο Μεταναστευτικό, το «Το είπαμε, το κάναμε» απαιτεί ίσως μεγαλύτερη ακρίβεια από οποιοδήποτε άλλο κυβερνητικό πεδίο. Οι μεταναστευτικές ροές δεν εξαρτώνται αποκλειστικά από την ελληνική πολιτική. Επηρεάζονται από πολέμους, πολιτική αστάθεια, τη στάση τρίτων χωρών, τα δίκτυα διακινητών και τις μεταβολές στις διαδρομές της Μεσογείου. Για αυτό και ένας σοβαρός απολογισμός δεν μπορεί να περιορίζεται στον αριθμό των αφίξεων μιας χρονιάς.

Το πρόγραμμα της ΝΔ το 2023 έθετε τέσσερις αρκετά συγκεκριμένους στόχους: ολοκλήρωση της επέκτασης του φράχτη στον Έβρο, αύξηση των επαναπαρισμών κατά 15% κάθε χρόνο σε σχέση με το 2022, ελεγχόμενη νόμιμη μετανάστευση για την κάλυψη πραγματικών αναγκών της οικονομίας και προγράμματα ένταξης για νέους που είχαν φτάσει στη χώρα ως ασυνόδευτοι ανήλικοι.

Τρία χρόνια αργότερα, η εικόνα είναι μεικτή αλλά σαφώς μετρήσιμη. Το θεσμικό πλαίσιο έχει αλλάξει σημαντικά, η ΕΕ απέκτησε νέο κοινό Σύμφωνο Μετανάστευσης και Ασύλου, οι νόμιμες οδοί εργασίας διευρύνονται και οι ροές εμφανίζουν σημαντική αποκλιμάκωση μέσα στο 2026.

Από την άλλη, ο συγκεκριμένος στόχος των επιστροφών δεν έχει ακόμη επιτευχθεί όπως είχε διατυ-

πωθεί και η διοικητική εκκρεμότητα στις άδειες διαμονής παραμένει πολύ μεγάλη.

Η πολιτική ηγεσία άλλαξε αρκετές φορές. Μετά τις εκλογές του 2023 υπουργός ανέλαβε ο Δημήτρης Κайρίδης. Τον Ιούνιο του 2024 τον διαδέχθηκε ο Νίκος Παναγιωτόπουλος, τον Μάρτιο του 2025 ανέλαβε ο Μάκης Βορίδης και από τον Ιούνιο του ίδιου έτους το υπουργείο βρίσκεται στα χέρια του Θάνου Πλεύρη, με υφυπουργό τη Σέβη Βολουδάκη.

Μείωση ροών

Η εξέλιξη των παράτυπων αφίξεων δείχνει γιατί στο Μεταναστευτικό οι απλοϊκές συγκρίσεις μπορεί να είναι παραπλανητικές. Το 2024 καταγράφηκαν 60.886 παράτυπες αφίξεις. Το 2025 οι συνολικές αφίξεις περιορίστηκαν στις 48.068, δηλαδή περίπου 13.000 λιγότερες.

Αυτό όμως δεν σήμαινε ότι η πίεση εξαφανίστηκε. Αντίθετα, δημιουργήθηκε μια νέα και ιδιαίτερα δύσκολη διαδρομή από τη Λιβύη προς τη νότια Κρήτη. Οι αφίξεις στην Κρήτη αυξήθηκαν μέσα σε έναν χρόνο από περίπου 5.000 σε περίπου 20.000, μεταφέροντας ένα σημαντικό μέρος του μεταναστευτικού βάρους από το ανατολικό Αιγαίο προς το νότιο μέτωπο.

Η απάντηση της κυβέρνησης ήταν η ενίσχυση της επιτήρησης, η συνεργασία με τις ευρωπαϊκές Αρχές, η δημιουργία υποδομών προσωρινής διαχείρισης στην

Κρήτη και, για ένα διάστημα, έκτακτα περιοριστικά μέτρα απέναντι στις αφίξεις από τη συγκεκριμένη διαδρομή.

Το 2026 η εικόνα είναι αισθητά βελτιωμένη. Στο πρώτο εξάμηνο το υπουργείο καταγράφει μείωση περίπου 30% στις θαλάσσιες ροές συνολικά και περίπου 65% στις αφίξεις από την Τουρκία προς τα νησιά του ανατολικού Αιγαίου. Άρα ο απολογισμός πρέπει να είναι ακριβής:

2024: Σημαντική άνοδος.

2025: Συνολική αποκλιμάκωση, αλλά νέα κρίση στην Κρήτη.

2026: Νέα και ισχυρότερη πτωτική τάση.

Έβρος: Κεντρική δέσμευση
αλλά με διυπουργική ευθύνη

Το πρόγραμμα του 2023 προέβλεπε ρητά την ολοκλήρωση της επέκτασης του φράχτη στον Έβρο μέχρι το τέλος του 2025. Η φύλαξη των χερσαίων συνόρων και το έργο του φράχτη αποτελούν βέβαια κυρίως επιχειρησιακή αρμοδιότητα της Ελληνικής Αστυνομίας και του υπουργείου Προστασίας του Πολίτη. Πολιτικά όμως είναι αναπόσπαστο τμήμα της μεταναστευτικής στρατηγικής. Η επέκταση έχει προχωρήσει σημαντικά και η κυβέρνηση έχει καταστήσει σαφές ότι το έργο συνεχίζεται ανεξαρτήτως ευρωπαϊκής χρηματοδότησης.

Μειωμένες ροές το 2026, νέο Ευρωπαϊκό Σύμφωνο, αυστηρότερο πλαίσιο επιστροφών και οργανωμένες οδοί εργασίας - Τι έχει γίνει και πού υπάρχουν ακόμη σαφείς εκκρεμότητες

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΣΥΛΟΥ

Χτύπημα στις παράνομες αφίξεις

Ωστόσο, στον απολογισμό του συγκεκριμένου υπουργείου δεν πρέπει να εμφανιστεί τεχνητά ως αυτοτελές έργο του Μετανάστευσης και Ασύλου. Η σωστή διατύπωση είναι ότι η ενίσχυση των εξωτερικών συνόρων αποτελεί κεντρική κυβερνητική πολιτική που βρίσκεται σε συνεχή ανάπτυξη και υλοποιείται διυπουργικά.

Επιστροφές

Εδώ βρίσκεται η πιο ξεκάθαρη προεκλογική εκκρεμότητα. Η ΝΔ δεσμευόταν το 2023 ότι ο αριθμός των επαναπατριζόμενων θα αυξάνεται κατά 15% κάθε χρόνο σε σχέση με το 2022, μέχρι το 2027. Το 2023 πραγματοποιήθηκαν περίπου 6.340 επιστροφές πολιτών τρίτων χωρών. Το 2024 ο αριθμός κινήθηκε περίπου στις 7.000, εφόσον συνυπολογιστούν αναγκαστικές και εθελούσιες επιστροφές.

Η βελτίωση είναι υπαρκτή, αλλά δεν αντιστοιχεί ακόμη στη συνεχή ετήσια αύξηση 15% που είχε τεθεί ως προεκλογικός στόχος. Αυτό πρέπει να ειπωθεί καθαρά: η δέσμευση δεν έχει μέχρι σήμερα ολοκληρωθεί.

Το θετικό στοιχείο είναι ότι μέσα στο 2026 η τάση αλλάζει πολύ πιο έντονα. Στο πρώτο εξάμηνο οι αναγκαστικές επιστροφές εμφανίζονται αυξημένες περίπου κατά 41% και οι συνολικές περίπου κατά 20% σε σχέση με το αντίστοιχο διάστημα του 2025. Άρα το 2026 μπορεί να αποτελέσει σημείο καμπής. Δεν μπορεί όμως ακόμη να διαγραφεί την απόσταση από τη διατύπωση του 2023.

Αυστηρότερο πλαίσιο

Η σημαντικότερη αλλαγή πολιτικής έγινε το 2025 με τη νέα νομοθεσία για τις επιστροφές και την παράνομη παραμονή. Το νέο πλαίσιο συνδέει πολύ στενότερα την τελεσίδικη απόρριψη του ασύλου με την υποχρέωση αποχώρησης από τη χώρα.

Μεταξύ άλλων, αυστηροποιούνται οι συνέπειες της παράνομης παραμονής, περιορίζονται δυνατότητες διαδοχικών αιτήσεων που μπορούν να λειτουργούν καταχρηστικά ως μηχανισμός καθυστέρησης της επιστροφής, καταργείται η δυνατότητα νομιμοποίησης αποκλειστικά μέσω πολυετούς παράνομης παραμονής και ενισχύεται το πλαίσιο διοικητικής κράτησης υπό δικαστικό έλεγχο.

Η πολιτική λογική είναι σαφής: η αίτηση ασύλου πρέπει να κρίνεται γρήγορα και δίκαια· όταν όμως υπάρχει τελεσίδικη απόρριψη, πρέπει να ακολουθεί πραγματική επιστροφή και όχι μια μόνιμη γκρίζα ζώνη παράνομης παραμονής.

Το νέο Ευρωπαϊκό Σύμφωνο

Το μεγαλύτερο θεσμικό γεγονός της περιόδου είναι ευρωπαϊκό. Για χρόνια η Ελλάδα, μαζί με άλλα κράτη πρώτης γραμμής, υποστήριζε ότι το Μεταναστευτικό δεν μπορεί να αντιμετωπίζεται ως εθνική υπόθεση των χωρών στα εξωτερικά σύνορα της ΕΕ.

Το νέο Ευρωπαϊκό Σύμφωνο Μετανάστευσης και Ασύλου πέρασε πλέον από τη διαπραγμάτευση στην εφαρμογή και από τον Ιούνιο του 2026 λειτουργεί το νέο κοινό ευρωπαϊκό πλαίσιο. Η Ελλάδα ενσωμάτωσε

τις σχετικές προβλέψεις στην εθνική νομοθεσία. Η νέα αρχιτεκτονική προβλέπει:

- ταχύτερες διαδικασίες στα εξωτερικά σύνορα,
- κοινότερους ευρωπαϊκούς κανόνες εξέτασης ασύλου,
- ισχυρότερη σύνδεση ασύλου και επιστροφών,
- μηχανισμό αλληλεγγύης προς χώρες που δέχονται δυσανάλογη πίεση,
- καλύτερη ταυτοποίηση και έλεγχο,
- νέο πλαίσιο για κρίσεις και μαζικές αφίξεις.

Για την Ελλάδα πρόκειται για πολιτική μετατόπιση ουσίας: η αρχή ότι η προστασία των ευρωπαϊκών εξωτερικών συνόρων είναι κοινή ευρωπαϊκή ευθύνη έχει πλέον περάσει από το επίπεδο της ελληνικής διεκδίκησης σε δεσμευτικό ευρωπαϊκό πλαίσιο.

Άσυλο: Σε νέα φάση

Η μεγάλη επιτάχυνση των διαδικασιών ασύλου είχε ξεκινήσει ήδη πριν από το 2023 και δεν πρέπει να παρουσιαστεί ως νέο έργο ολόκληρο της δεύτερης τετραε-

Η αποτελεσματικότητα αυτού του νέου ευρωπαϊκού και εθνικού μοντέλου θα κριθεί βέβαια τα επόμενα χρόνια.

Νόμιμη μετανάστευση

Ίσως η σημαντικότερη πλευρά του κυβερνητικού σχεδίου είναι ότι δεν εξαντλείται στην αποτροπή της παράνομης μετανάστευσης. Το πρόγραμμα του 2023 προέβλεπε ρητά ελεγχόμενη νόμιμη μετανάστευση για την κάλυψη ελλείψεων εργατικού δυναμικού. Και αυτό αποκτά ιδιαίτερη σημασία σε μια περίοδο κατά την οποία τουρισμός, πρωτογενής παραγωγή, κατασκευές και άλλοι κλάδοι αντιμετωπίζουν πραγματικές ελλείψεις προσωπικού. Από το 2024 εφαρμόζεται ο νέος Κώδικας Μετανάστευσης μαζί με ηλεκτρονικό σύστημα αιτήσεων. Το 2026 ακολούθησε νέα μεταρρύθμιση για τη νόμιμη μετανάστευση, με απλούστερες μετακλήσεις, ταχύτερες διαδικασίες για στρατηγικές επενδύσεις και μεγάλα δημόσια έργα, μεγαλύτερη ευελιξία αλλαγής εργοδότη και δυνατότητα οργανωμένης προσέλκυσης

τίας. Σήμερα, ανάλογα με τη διαδικασία, μια αίτηση μπορεί να ολοκληρώνεται από λίγες εβδομάδες έως μερικούς μήνες, πολύ μακριά από τους χρόνους που χαρακτήριζαν το σύστημα στην κορύφωση της μεταναστευτικής κρίσης.

Η νέα φάση αφορά περισσότερο τη συνοχή του μηχανισμού: ταχεία πρώτη απόφαση, αποτελεσματική προσφυγή και, εφόσον υπάρξει τελεσίδικη απόρριψη, πραγματική ενεργοποίηση της διαδικασίας επιστροφής.

προσωπικού μέσω συμφωνιών με τρίτες χώρες. Υπάρχουν ήδη συμφωνίες και μηχανισμοί συνεργασίας με χώρες όπως η Αίγυπτος και το Μπαγκλαντές, ενώ η συνεργασία με την Αίγυπτο επεκτείνεται πέρα από την αγροτική παραγωγή και σε άλλους κλάδους, όπως οι κατασκευές. Το κυβερνητικό μοντέλο μπορεί συνεπώς να συνοψιστεί ως εξής: κλείσιμο της παράνομης οδού και άνοιγμα οργανωμένων νόμιμων οδών εκεί όπου η ελληνική οικονομία χρειάζεται εργαζομένους.

Συνέχεια στην επόμενη σελίδα

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΣΥΛΟΥ

Αποσυμφόρηση των δομών

276.000 εκκρεμείς άδειες

Ακριβώς όμως εδώ βρίσκεται και μια από τις μεγαλύτερες αδυναμίες του συστήματος. Τον Απρίλιο του 2025 υπήρχαν περίπου 295.561 εκκρεμείς αιτήσεις αδειών διαμονής. Έναν χρόνο αργότερα είχαν περιοριστεί περίπου στις 276.196.

Η πρόοδος υπάρχει. Οι εκκρεμότητες μειώθηκαν κατά περίπου 19.000, ενώ μέσα στο ίδιο διάστημα η διοίκηση εξέδωσε πάνω από 212.000 αποφάσεις αδειών διαμονής.

Το μέγεθος όμως του υπολοίπου παραμένει τεράστιο. Ένα κράτος που θέλει οργανωμένη νόμιμη μετανάστευση δεν μπορεί ταυτόχρονα να κρατά εκατοντάδες χιλιάδες φακέλους σε διοικητική αναμονή. Άρα αυτό πρέπει να καταγραφεί ως σοβαρό ανοικτό μέτωπο μέχρι το 2027.

Σχεδόν 946.000 νόμιμοι διαμένοντες

Τα ίδια τα στοιχεία δείχνουν πόσο σημαντική είναι πλέον η νόμιμη μετανάστευση για τη χώρα. Τον Απρίλιο του 2026 οι βασικές κατηγορίες νόμιμα διαμενόντων στην Ελλάδα έφταναν συνολικά περίπου τις 946.000. Σε αυτές περιλαμβάνονται πολίτες της ΕΕ και ομογενείς, πολίτες τρίτων χωρών με άδεια διαμονής, πρόσφυγες με ενεργό καθεστώς και πρόσωπα υπό προσωρινή προστασία.

Το μέγεθος δείχνει και το πραγματικό ερώτημα της πολιτικής: όχι απλώς «μετανάστευση ναι ή όχι», αλλά παράνομη ή νόμιμη, ανεξέλεγκτη ή οργανωμένη, χωρίς κανόνες ή συνδεδεμένη με τις ανάγκες της κοινωνίας και της οικονομίας.

Μικρότερος αριθμός εγκαταστάσεων

Η μεγάλη αποσυμφόρηση των δομών είχε ξεκινήσει κυρίως στην πρώτη τετραετία και συνεπώς δεν πρέπει να χρεωθεί εξολοκλήρου στην περίοδο 2023-2026.

Το 2023 περίπου 11.500 άτομα διέμεναν στις δομές της χώρας, όταν στο αποκορύφωμα της προηγούμενης κρίσης ο αντίστοιχος πληθυσμός είχε φτάσει σε πολλαπλάσια επίπεδα και οι δομές ξεπερνούσαν τις εκατό. Το σημερινό μοντέλο έχει μικρότερο αριθμό οργανωμένων εγκαταστάσεων και κλειστές ελεγχόμενες δομές στα νησιά.

Η νέα διαδρομή της Κρήτης ανάγκασε βέβαια την κυβέρνηση να δημιουργήσει πρόσθετη δυνατότητα προσωρινής φιλοξενίας, υπενθυμίζοντας ότι οι μεταναστευτικές πιέσεις μπορούν να αλλάξουν γεωγραφία πολύ γρήγορα.

Ασυνόδετοι ανήλικοι

Το 2025 στη χώρα βρίσκονταν περίπου 2.600 ασυνόδετοι ανήλικοι, οι οποίοι καλύπτονταν από ειδικές δομές, διαμερίσματα ημιαυτόνομης διαβίωσης και μηχανισμούς επιτροπείας. Το μεγάλο πρόβλημα εμφανίζεται όταν οι νέοι αυτοί ενηλικιώνονται.

Το πρόγραμμα του 2023 προέβλεπε το Helios Junior, ώστε πρώην ασυνόδετοι ανήλικοι να μπορούν να περάσουν οργανωμένα στην εκπαίδευση, την εργασία και την ανεξάρτητη ζωή. Χωρίς επαρκή συγκεκριμένα στοι-

χεία για το τελικό εύρος εφαρμογής, όμως, η συγκεκριμένη δέσμευση δεν πρέπει ακόμη να χαρακτηριστεί πλήρως ολοκληρωμένη.

Ο λογαριασμός μέχρι σήμερα

Στο Μεταναστευτικό η δεύτερη τετραετία έχει ήδη αλλάξει αρκετά από τα βασικά εργαλεία του κράτους. Οι συνολικές αφίξεις μειώθηκαν από 60.886 το 2024 σε 48.068 το 2025 και υποχωρούν περαιτέρω μέσα στο 2026. Το νέο Ευρωπαϊκό Σύμφωνο έχει πλέον τεθεί σε εφαρμογή. Το πλαίσιο επιστροφών αυστηροποιήθηκε. Οι αναγκαστικές επιστροφές εμφανίζουν αύξηση περίπου 41% στο πρώτο εξάμηνο του 2026. Δημιουργήθηκε νέο πλαίσιο νόμιμης μετανάστευσης για τις ανάγκες της οικονομίας και οι διμερείς συμφωνίες για εργατικό δυναμικό επεκτείνονται. Υπάρχουν όμως σημαντικά ανοιχτά κουτάκια. Ο στόχος για αύξηση 15% των επαναπατρισμών κάθε χρόνο δεν έχει μέχρι σήμερα εκπληρωθεί όπως είχε εξαγγελθεί. Οι εκκρεμείς αιτήσεις αδειών δι-

αμονής εξακολουθούν να ξεπερνούν τις 276.000. Το νέο Σύμφωνο εφαρμόζεται μόλις από το 2026 και πρέπει να αποδείξει ότι η ευρωπαϊκή αλληλεγγύη θα λειτουργήσει στην πράξη. Και καμία χώρα πρώτης γραμμής δεν μπορεί να θεωρήσει τις μεταναστευτικές ροές ένα οριστικά λυμένο ζήτημα.

Αυτό ακριβώς είναι και το ισχυρότερο στοιχείο του απολογισμού. Η πολιτική που περιέγραφε η ΝΔ το 2023 δεν ήταν «κανείς δεν μπαίνει στην Ελλάδα». Ήταν έλεγχος της παράνομης εισόδου, ταχύτερο άσυλο, επιστροφή όσων δεν δικαιούνται προστασία και οργανωμένη νόμιμη είσοδος όσων χρειάζεται η ελληνική οικονομία.

Το 2026 αυτή η αρχιτεκτονική έχει πλέον, σε μεγάλο βαθμό, θεσμοθετηθεί. Η πλήρης επιτυχία της όμως θα κριθεί σε δύο πολύ συγκεκριμένα σημεία μέχρι το 2027: αν οι επιστροφές αυξηθούν πραγματικά στο επίπεδο που είχε υποσχεθεί η κυβέρνηση και αν η νόμιμη μετανάστευση πάψει να σκοντάφτει σε εκατοντάδες χιλιάδες διοικητικές εκκρεμότητες.

Έλενα Ράπη

Υφυπουργός Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας

Χτίζουμε μια κοινωνία συνοχής, ισότητας, ασφάλειας και σεβασμού για κάθε πολίτη

Στο υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας μετατρέπουμε την ισότητα και τα ανθρώπινα δικαιώματα σε πολιτικές με ουσιαστικό αποτύπωμα στην καθημερινότητα. Στηρίζουμε την οικογένεια με τις «Νταντάδες της Γειτονιάς», ενισχύοντας την εναρμόνιση επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής.

Πρωθούμε την ισότητα στην εργασία μέσα από το Σήμα Ισότητας και το Σήμα Διαφορετικότητας, καλλιερ-

γώντας ίσες ευκαιρίες, συμπερίληψη και ένα σύγχρονο εργασιακό περιβάλλον.

Παράλληλα, ενδυναμώνουμε το δίκτυο προστασίας των γυναικών θυμάτων έμφυλης και ενδοοικογενειακής βίας και δημιουργούμε νέα εργαλεία στήριξης απέναντι στον ρατσισμό και τις διακρίσεις. Χτίζουμε μια κοινωνία συνοχής, ισότητας, ασφάλειας και σεβασμού για κάθε πολίτη.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

Νέα στεγαστική και δημογραφική πολιτική

Υπάρχει μία ιδιαιτερότητα στον απολογισμό του υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας που δεν συναντάται στα περισσότερα κεφάλαια αυτού του αφιερώματος. Το 2023 η νέα κυβερνητική περίοδος δεν ξεκίνησε απλώς με την εφαρμογή ενός προγράμματος σε ένα ήδη οργανωμένο υπουργείο. Το ίδιο το υπουργείο έπρεπε πρώτα να δημιουργηθεί.

Να συγκεντρώσει αρμοδιότητες που μέχρι τότε βρίσκονταν διάσπαρτες σε διαφορετικούς φορείς, να αποκτήσει διοικητική δομή, υπηρεσίες, διαδικασίες και προϋπολογισμό και ταυτόχρονα να σχεδιάσει πολιτικές σε ορισμένα από τα δυσκολότερα κοινωνικά προβλήματα της χώρας: το Δημογραφικό, τη στέγη, την οικογένεια, την αναπηρία και την προστασία των πλέον ευάλωτων.

Την αποστολή αυτή ανέλαβε από τον Ιούνιο του 2023 η Σοφία Ζαχαράκη, ως πρώτη υπουργός του νέου χαρτοφυλακίου. Στη διάρκεια της πρώτης περιόδου μπήκε η διοικητική και πολιτική βάση πάνω στην οποία αναπτύχθηκαν τα νέα στεγαστικά εργαλεία, η εθνική στρατηγική για το Δημογραφικό, η διεύθυνση των πολιτικών οικογένειας και οι νέες δράσεις για την αναπηρία και την κοινωνική ένταξη. Από τον Μάρτιο του 2025 το υπουργείο ανέλαβε η Δόμνα Μιχαλίδου, με τη δεύτερη φάση να εστιάζει στην επέκταση, εφαρμογή και ωρίμανση αυτών των πολιτικών.

Η συνέχεια αυτή έχει σημασία. Γιατί εδώ ο κυβερνητικός απολογισμός δεν αφορά μόνο μεμονωμένα

επιδόματα, αλλά τη σταδιακή δημιουργία μιας νέας υποδομής κοινωνικής πολιτικής.

«Σπίτι μου»

Το μεγαλύτερο και περισσότερο αναγνωρίσιμο κομμάτι είναι η στέγη. Το πρώτο πρόγραμμα «Σπίτι μου» ξεκίνησε το 2023 με στόχο να βοηθήσει νέους και νέα ζευγάρια να αποκτήσουν πρώτη κατοικία με εξαιρετικά ευνοϊκή χρηματοδότηση.

Ακολούθησε το «Σπίτι μου II», με προϋπολογισμό περίπου 2 δισ. ευρώ, το οποίο διέυρνε σημαντικά τόσο τις ηλικίες όσο και τα εισοδηματικά όρια των δικαιούχων.

Το ηλικιακό όριο έφτασε έως τα 50 έτη, αυξήθηκαν τα όρια χρηματοδότησης και προβλέφθηκε πρόσθετη στήριξη για τρίτεκνες και πολύτεκνες οικογένειες.

Μέσω των δύο προγραμμάτων ο συνολικός κυβερνητικός σχεδιασμός αφορά περίπου 30.000 νοικοκυριά που αποκτούν ή έχουν ήδη δρομολογήσει την απόκτηση πρώτης κατοικίας.

Η ανταπόκριση στο δεύτερο πρόγραμμα ήταν ιδιαίτερα μεγάλη: μέσα στους πρώτους τρεις μήνες είχε ήδη δεσμευτεί περίπου το 40% του διαθέσιμου προϋπολογισμού.

Δεν λύνεται έτσι το συνολικό στεγαστικό πρόβλημα. Δημιουργείται όμως για πρώτη φορά ένα χρηματοδοτικό εργαλείο μεγάλης κλίμακας που μετατρέπει μέρος του κόστους ενοικίου σε δυνατότητα απόκτησης περιουσιακού στοιχείου για νέες οικογένειες.

Restart στο «Ανακαινίζω - Νοικιάζω»

Ο απολογισμός πρέπει να καταγράφει και όσα δεν λειτούργησαν όπως εξ αρχής είχαν σχεδιαστεί.

Η πρώτη εκδοχή του «Ανακαινίζω - Νοικιάζω», που επιδοτούσε ιδιοκτήτες κλειστών κατοικιών ώστε να τις ανακαινίσουν και να τις διαθέσουν σε μακροχρόνια μίσθωση, δεν είχε την αναμενόμενη ανταπόκριση. Αντί να επιμείνει στο αρχικό μοντέλο, η κυβέρνηση αύξησε τα κίνητρα και προχώρησε σε ανασχεδιασμό.

Η νέα μορφή του προγράμματος έχει πολύ μεγαλύτερη κλίμακα και στόχο να επαναφέρει στην αγορά περίπου 20.000 κλειστά ακίνητα. Εδώ λοιπόν δεν έχουμε ένα απλό «είπαμε - κάναμε». Έχουμε: σχεδιάσαμε - δοκιμάσαμε - εντοπίσαμε την αδυναμία - αλλάξαμε το εργαλείο. Και σε μία τόσο δύσκολη αγορά όσο η κατοικία, αυτή η δυνατότητα διορθωτικής πολιτικής έχει τη δική της αξία.

Κοινωνική Αντιπαροχή

Η στεγαστική πολιτική περνά πλέον και σε ένα πεδίο που για δεκαετίες παρέμενε σχεδόν ανύπαρκτο στην Ελλάδα: την κοινωνική κατοικία. Το 2025 θεσμοθετήθηκε η Κοινωνική Αντιπαροχή. Το μοντέλο προβλέπει την αξιοποίηση δημόσιων ακινήτων μέσω συνεργασίας με ιδιώτες. Ο ιδιώτης αναλαμβάνει την ανάπτυξη ή ανακατασκευή και τουλάχιστον 30% των κατοικιών που θα δημιουργούνται θα παραμένει διαθέσιμο ως κοινωνική κατοικία με χαμηλότερο μίσθωμα για δικαιούχους.

«Σπίτι μου», Κοινωνική Αντιπαροχή, Δημογραφικό, «Νταντάδες της Γειτονιάς», τριτεκνία, αναπηρία και κοινωνική προστασία: τι χτίστηκε από το 2023 και τι μένει να αποδώσει μέχρι το τέλος της τετραετίας

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

100 δράσεις για την υπογεννητικότητα

Η πρώτη φάση περιλαμβάνει 10 δημόσια ακίνητα. Η παρέμβαση είναι στρατηγικής σημασίας, επειδή για πρώτη φορά επιχειρεί να δημιουργηθεί με οργανωμένο τρόπο μόνιμο δημόσιο απόθεμα προσιτής κατοικίας.

Χρειάζεται όμως η ίδια ακρίβεια που κρατάμε σε όλο τον απολογισμό: το θεσμικό πλαίσιο υπάρχει και τα πρώτα ακίνητα έχουν εντοπιστεί· οι πρώτες κοινωνικές κατοικίες δεν έχουν ακόμη παραδοθεί.

Σχέδιο δεκαετίας

Το δεύτερο μεγάλο πεδίο είναι το Δημογραφικό. Για χρόνια η συζήτηση περιοριζόταν σχεδόν αποκλειστικά στο πόσα παιδιά γεννιούνται και τι επίδομα μπορεί να δοθεί σε μία οικογένεια. Η δεύτερη τετραετία επιχειρεί να αλλάξει αυτή τη λογική. Η χώρα απέκτησε Εθνικό Σχέδιο Δράσης για το Δημογραφικό 2025-2035, το οποίο περιλαμβάνει 5 βασικούς άξονες, 20 επιμέρους στόχους και περισσότερες από 100 δράσεις. Το συνολικό δημοσιονομικό αποτύπωμά του υπολογίζεται περίπου στα 20 δισ. ευρώ σε βάθος δεκαετίας.

Οι πέντε άξονες συνδέουν πλέον το Δημογραφικό με: την ενίσχυση της οικογένειας και των γεννήσεων, την εργασία, τη μακροζωία και την ενεργό γήρανση, την περιφερειακή ανάπτυξη, την έρευνα, ενημέρωση και παρακολούθηση του προβλήματος. Αυτή είναι ίσως η σημαντικότερη αλλαγή φιλοσοφίας. Το Δημογραφικό παύει να αντιμετωπίζεται μόνο ως «πολιτική επιδομάτων» και συνδέεται με στέγη, απασχόληση, φροντίδα παιδιών, καθημερινότητα και δυνατότητα ενός νέου ζευγαριού να σχεδιάσει τη ζωή του.

Φυσικά κανείς δεν μπορεί να κρίνει ένα δεκαετές δημογραφικό σχέδιο δύο χρόνια μετά την έναρξή του. Η επιτυχία θα φανεί σε βάθος χρόνου. Αυτό που έχει ήδη γίνει είναι ότι η χώρα απέκτησε για πρώτη φορά ενιαίο πλαίσιο, συγκεκριμένους άξονες και μετρήσιμες δράσεις.

Επίδομα γέννησης έως 3.500 ευρώ

Ένα από τα πρώτα άμεσα μέτρα ήταν η αύξηση του επιδόματος γέννησης. Από το ενιαίο ποσό των 2.000 ευρώ η ενίσχυση έγινε κλιμακωτή ανάλογα με τον αριθμό των παιδιών και φτάνει πλέον έως τα 3.500 ευρώ. Η αύξηση εφαρμόστηκε αναδρομικά από την 1η Ιανουαρίου 2023. Πρόκειται για καθαρή εφαρμοσμένη παρέμβαση, η οποία εντάσσεται στην ευρύτερη προσπάθεια να αναγνωρίζεται μεγαλύτερη οικονομική επιβάρυνση όσο μεγαλώνει η οικογένεια.

Κίνητρα για τρίτεκνους

Σημαντική θεσμική αλλαγή υπήρξε και για τις τρίτεκνες οικογένειες. Η τρίτεκνική ιδιότητα γίνεται ισόβια για τους γονείς, αντί να χάνεται όταν τα παιδιά περνούν συγκεκριμένα ηλικιακά όρια.

Ταυτόχρονα προχωρά σταδιακή σύγκλιση δικαιωμάτων τρίτεκνων και πολύτεκνων, ενώ σε προγράμματα όπως το «Σπίτι μου II» προβλέπονται αυξημένα κίνητρα. Η παρέμβαση δεν έχει μόνο οικονομική διάσταση. Δημιουργεί για πρώτη φορά μία σταθερή θεσμική σχέση του κράτους με τις τρίτεκνες οικογένειες.

«Νταντάδες της Γειτονιάς» σε ολόκληρη τη χώρα

Άλλο χαρακτηριστικό παράδειγμα πολιτικής που πέρασε από το πιλοτικό στο καθολικό είναι οι «Νταντάδες της Γειτονιάς».

Το πρόγραμμα ξεκίνησε σε 62 δήμους και στη συνέχεια ενισχύθηκε οικονομικά. Η επιδότηση μπορεί να φτάσει έως τα 500 ευρώ τον μήνα για γονείς πλήρους απασχόλησης ή αυτοαπασχολούμενους και έως τα 300 ευρώ για άλλες κατηγορίες. Από το 2026 το πρόγραμμα επεκτείνεται πανελλαδικά. Υπό προϋποθέσεις μπορούν μάλιστα να πιστοποιούνται ως φροντιστές ακόμη και συγγενικά πρόσωπα, όπως παππούδες και γιαγιάδες. Η παρέμβαση έχει προφανή σύνδεση με το Δημογραφικό αλλά και με την αγορά εργασίας: το

vouchers διευρύνθηκαν ώστε να καλύπτονται περίπου 6.000 επιπλέον οικογένειες, ενώ δρομολογήθηκε πρόγραμμα δημιουργίας περίπου 20.000 νέων θέσεων σε δημοτικούς και ιδιωτικούς βρεφονηπιακούς σταθμούς.

Εδώ έχουμε ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα όπου κοινωνική και δημογραφική πολιτική συναντούν την απασχόληση.

Δεν αρκεί να ενισχύεται οικονομικά μία γέννηση. Χρειάζεται να υπάρχει πραγματικό δίκτυο φροντίδας τα επόμενα χρόνια.

Πρώιμη Παιδική Παρέμβαση

Από τις νέες κοινωνικές πολιτικές που εύκολα χάνονται μέσα στα μεγαλύτερα προγράμματα είναι η Πρώιμη Παιδική Παρέμβαση.

ζητούμενο είναι η απόκτηση παιδιού να μην αναγκάζει έναν γονέα -και κατά κύριο λόγο τη μητέρα- να εγκαταλείπει ή να περιορίζει την επαγγελματική του δραστηριότητα.

20.000 νέες θέσεις σε βρεφονηπιακούς σταθμούς

Στην ίδια λογική εντάσσεται η πολιτική για τη φροντίδα των παιδιών. Τα εισοδηματικά κριτήρια για τα

Οικογένειες παιδιών με αναπηρία ή νευροαναπτυξιακές δυσκολίες μπορούν να λαμβάνουν υποστήριξη που φτάνει έως τα 800 ευρώ τον μήνα, ώστε η αναγκαία θεραπευτική και αναπτυξιακή παρέμβαση να αρχίζει όσο το δυνατόν νωρίτερα.

Πρόκειται για μία αλλαγή φιλοσοφίας: η Πολιτεία παρεμβαίνει πριν συσσωρευτούν οι δυσκολίες, αντί να περιμένει να αντιμετωπίσει τις συνέπειες χρόνια αργότερα.

Συνέχεια στην επόμενη σελίδα

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

Κίνητρα για να ξαναζωντανέψει η περιφέρεια

Αναπηρία: Από το επίδομα στην ανεξάρτητη διαβίωση

Το τρίτο μεγάλο κεφάλαιο αφορά τα άτομα με αναπηρία. Ο Προσωπικός Βοηθός συνεχίζει να επεκτείνεται, με εκατοντάδες νέους δικαιούχους να εντάσσονται στο πιλοτικό πρόγραμμα και τον σχεδιασμό να οδηγεί προς μόνιμο σύστημα.

Το κρίσιμο εδώ είναι η αλλαγή της ίδιας της αντίληψης: από μία πολιτική που περιοριζόταν σχεδόν αποκλειστικά σε οικονομικές παροχές προς μία πολιτική αυτονομίας και ανεξάρτητης διαβίωσης.

Στην ίδια κατεύθυνση κινείται το πρόγραμμα «Προσβασιμότητα κατ' οίκον», προϋπολογισμού σχεδόν 24 εκατ. ευρώ, που χρηματοδοτεί παρεμβάσεις σε σπίτια και επαγγελματικούς χώρους ανθρώπων με κινητική ή αισθητηριακή αναπηρία.

Οι αιτήσεις ξεπέρασαν τις 5.000 σε πολύ σύντομο διάστημα, δείχνοντας το μέγεθος της ανάγκης.

Ψηφιακή Κάρτα Αναπηρίας

Η Ψηφιακή Κάρτα Αναπηρίας απέκτησε πλέον και φυσική μορφή. Περίπου 400.000 πολίτες αποτελούν δυνητικούς δικαιούχους. Η κάρτα επιτρέπει σε έναν άνθρωπο με αναπηρία να πιστοποιεί την ιδιότητά του χωρίς να χρειάζεται να κουβαλά ιατρικές γνωματεύσεις, ενώ συνδέεται με δικαιώματα σε μετακινήσεις, μισθωσία, αρχαιολογικούς χώρους και υπηρεσίες.

Η αλλαγή μπορεί να φαίνεται μικρότερη από ένα μεγάλο επίδομα. Στην καθημερινότητα όμως σημαίνει κάτι πολύ ουσιαστικό: λιγότερη γραφειοκρατία και περισσότερη αξιοπρέπεια.

Σχολικά γεύματα και κοινωνικό δίκτυο

Η πολιτική κοινωνικής συνοχής διατηρεί και τον παραδοσιακό πυρήνα προστασίας. Ήδη από το 2024 το πρόγραμμα Σχολικών Γευμάτων κάλυπτε 1.658 δημοτικά σχολεία και περισσότερα από 217.000 γεύματα κάθε ημέρα.

Παράλληλα συνεχίζονται το Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα, το επίδομα παιδιού και το επίδομα στέγας, με προσπάθεια καλύτερης στόχευσης.

Από το 2025 θεσπίστηκε επίσης μόνιμη ετήσια ενίσχυση 250 ευρώ για συγκεκριμένες ευάλωτες κατηγορίες, μεταξύ αυτών περίπου 250.000 άτομα με αναπηρία και δεκάδες χιλιάδες ανασφάλιστους υπερήλικες.

Πρόγραμμα Μετεγκατάστασης

Το Δημογραφικό όμως δεν αφορά μόνο το πόσα παιδιά γεννιούνται. Αφορά και το πού εξακολουθούν να ζουν άνθρωποι. Για αυτό δημιουργήθηκε το Πρόγραμμα Μετεγκατάστασης, το οποίο ξεκίνησε από τον Έβρο και επεκτείνεται σε δημογραφικά ευάλωτες περιοχές όπως Δράμα, Φλώρινα, Κιλκίς, Σέρρες, Πέλλα και Κατοριά.

Το κράτος δίνει οικονομικά κίνητρα για μόνιμη εγκατάσταση σε περιοχές που χάνουν πληθυσμό, ενώ η στόχευση ανοίγει και σε Έλληνες του εξωτερικού, νέους πτυχιούχους και εργαζόμενους. Είναι η άλλη όψη του Δημογραφικού: όχι μόνο περισσότερες γεννήσεις,

αλλά και συγκράτηση και επιστροφή πληθυσμού στην ελληνική περιφέρεια.

Ο λογαριασμός μέχρι σήμερα

Ο απολογισμός του υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας έχει μία ιδιαιτερότητα: πριν μετρηθεί το έργο του, πρέπει να μετρηθεί και το γεγονός ότι το ίδιο το υπουργείο στήθηκε από μηδενική βάση μέσα στη δεύτερη τετραετία.

Και από αυτή τη νέα δομή προέκυψαν μέσα σε τρία χρόνια: Ένα στεγαστικό πρόγραμμα δισεκατομμυρίων με περίπου 30.000 νοικοκυριά στον σχεδιασμό απόκτησης κατοικίας, νέο εργαλείο για 20.000 κλειστά ακίνητα, το πρώτο θεσμικό μοντέλο Κοινωνικής Αντιπαροχής, Εθνικό Σχέδιο Δημογραφικού με πάνω από 100 δράσεις και ορίζοντα δεκαετίας, επίδομα γέννησης έως 3.500 ευρώ, ισόβια τριτεκνική ιδιότητα, πανελλαδικές «Νταντάδες της Γειτονιάς», νέες θέσεις παιδικής φροντίδας, Πρώιμη Παρέμβαση, Προσωπικός Βοηθός, νέα πολιτική προσβασιμότητας και Κάρτα Αναπηρίας.

Οι βασικές εκκρεμότητες είναι εξίσου καθαρές. Η

Κοινωνική Αντιπαροχή πρέπει να παράξει πραγματικές κατοικίες. Το ανασχεδιασμένο «Ανακαινίζω - Νοικιάζω» πρέπει να αποδείξει ότι μπορεί πράγματι να ανοίξει 20.000 κλειστά σπίτια. Ο Προσωπικός Βοηθός πρέπει να περάσει από την πιλοτική στην καθολική εφαρμογή. Και το Εθνικό Σχέδιο Δημογραφικού θα κριθεί όχι από τις ανακοινώσεις, αλλά από το αν σε βάθος χρόνου αλλάξει τις πραγματικές αποφάσεις των νέων ανθρώπων για εργασία, στέγη και οικογένεια.

Αυτό όμως δεν αλλάζει το βασικό γεγονός της περιόδου. Το 2023 δημιουργήθηκε ένας νέος κυβερνητικός θεσμός. Η πρώτη δουλειά ήταν αναγκαστικά να μουν οι διοικητικές βάσεις, οι αρμοδιότητες και η αρχιτεκτονική των νέων πολιτικών. Πάνω σε αυτές τις βάσεις η δεύτερη φάση της τετραετίας επεκτείνει σήμερα τα προγράμματα και περνά από τον σχεδιασμό στην εφαρμογή. Και αυτή ίσως είναι η πιο ουσιαστική αποτίμηση του συγκεκριμένου κεφαλαίου: σε τρία χρόνια η στέγη και το Δημογραφικό έπαψαν να αποτελούν διάσπαρτες κοινωνικές παρεμβάσεις και απέκτησαν για πρώτη φορά δικό τους υπουργείο, συγκεκριμένα εργαλεία και μακροχρόνιο κυβερνητικό σχέδιο.

Μαργαρίτης Σχοινάς

Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

**Προτεραιότητά μας μια αγροτική πολιτική που
θα δημιουργεί πραγματικές δυνατότητες ανάπτυξης**

Το νέο χρηματοδοτικό πλαίσιο της ΕΕ πρέπει να σηματοδοτήσει μια νέα σχέση εμπιστοσύνης ανάμεσα στην Πολιτεία, στον αγρότη και στην ελληνική περιφέρεια.

Προτεραιότητά μας είναι μια αγροτική πολιτική που δεν θα περιορίζεται στη διαχείριση ενισχύσεων, αλλά θα δημιουργεί πραγματικές δυνατότητες ανάπτυξης, ενίσχυσης εισοδήματος και προοπτικής μέσα από λιγότερη γραφειοκρατία και ένα νέο, αδιάβλητο και αξιόπιστο σύστημα πληρωμών.

Στο επίκεντρο βρίσκεται η νέα ΚΑΠ 2028-2034, για την οποία θέλουμε η Ελλά-

δα να προσέλθει με σαφείς εθνικές θέσεις και ισχυρή διαπραγματευτική παρουσία. Θέλουμε περισσότερους πόρους που θα μετατρέπονται σε επενδύσεις, παραγωγικότητα, τεχνολογία και ανταγωνιστικότητα, με ιδιαίτερη έμφαση στους νέους αγρότες και στην ανανέωση του παραγωγικού δυναμικού. Ταυτόχρονα, επενδύουμε:

- στην ενίσχυση με ουσιαστικά μέτρα στήριξης των νέων αγροτών,
- στη μείωση του κόστους παραγωγής,
- στην εξοικονόμηση και την ορθολογική διαχείριση των υδάτινων πόρων,

- στις σύγχρονες υποδομές,
- στην προστασία του ζωικού κεφαλαίου από επιζωοτίες και τη στήριξη των κτηνοτρόφων,
- στην αντιμετώπιση των συνεπειών της κλιματικής κρίσης,
- στην προστασία του περιβάλλοντος.

Θέλουμε αποδοτικότερο πρωτογενή τομέα, περισσότερη συνεργασία και καλύτερη θέση για τα ελληνικά προϊόντα στις διεθνείς αγορές. Η νέα περίοδος πρέπει να είναι περίοδος καλύτερης και ποιοτικότερης παραγωγής, εξωστρέφειας και αξιοπρέπειας για τον

Έλληνα αγρότη. Αυτός είναι ο στόχος μας και για αυτό εργαζόμαστε.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ**Από τα 11,2 δισ. εξαγωγών
στη μεγάλη τομή του ΟΠΕΚΕΠΕ**

Στον πρωτογενή τομέα, το «Το είπαμε, το κάναμε» δεν μπορεί να γραφτεί μόνο ως κατάλογος ενισχύσεων. Η περίοδος 2023-2026 ήταν από τις δυσκολότερες για την ελληνική αγροτική παραγωγή: η καταστροφή της Θεσσαλίας από τον «Daniel», η πανώλη και στη συνέχεια η ευλογία των αιγοπροβάτων, το αυξημένο κόστος παραγωγής και, πάνω από όλα, η κρίση του ΟΠΕΚΕΠΕ έθεσαν υπό πίεση έναν τομέα που ήδη κουβαλούσε χρόνιες διαρθρωτικές αδυναμίες.

Το πρόγραμμα της ΝΔ το 2023 είχε συγκεκριμένους στόχους: 60.000 περισσότερους κατ' επάγγελμα νέους αγρότες έως το 2027, επιστροφή του ΕΦΚ στο αγροτικό πετρέλαιο, οριστική κατάργηση του τέλους επιτηδεύματος, νέο και δικαιότερο πλαίσιο αποζημιώσεων του ΕΛΓΑ, αύξηση των βιολογικών καλλιεργειών στο 16,4%, ενίσχυση των συλλογικών σχημάτων και νέα αρδευτικά έργα για πάνω από 1,3 εκατ. στρέμματα και περισσότερους από 100.000 παραγωγούς.

Η ΚΑΠ 2023-2027, συνολικού ύψους περίπου 19,3 δισ. ευρώ για την Ελλάδα, είχε ήδη συμφωνηθεί πριν από τις εκλογές. Άρα ο απολογισμός της δεύτερης τετραετίας δεν είναι αν «εξασφαλίστηκε» η ΚΑΠ, αλλά αν τα χρήματα φτάνουν στους πραγματικούς παραγωγούς, αν αξιοποιούνται παραγωγικά και αν το σύστημα μπορεί να λειτουργήσει χωρίς τις στρεβλώσεις του παρελθόντος.

Η πολιτική ηγεσία άλλαξε τρεις φορές. Το 2023

υπουργός ανέλαβε ο Λευτέρης Αυγενάκης, το 2024 τον διαδέχθηκε ο Κώστας Τσιάρας και από τον Απρίλιο του 2026 το υπουργείο βρίσκεται στα χέρια του Μαργαρίτη Σχοινά.

**ΟΠΕΚΕΠΕ: Η αποτυχία που
οδήγησε στη μεταρρύθμιση**

Ο ΟΠΕΚΕΠΕ είναι το κεφάλαιο που δεν πρέπει να ωραιοποιηθεί. Οι δυσλειτουργίες του δεν γεννήθηκαν το 2023. Αποτελούν διαχρονική παθογένεια του ελληνικού κράτους, με προβλήματα ελέγχων, στρεβλά κίνητρα, αμφισβητούμενες δηλώσεις, παρεμβάσεις, αδυναμία διασταυρώσεων και έναν μηχανισμό πληρωμών που επί πολλά χρόνια δεχόταν κριτική τόσο από παραγωγούς όσο και από ευρωπαϊκούς θεσμούς. Αυτό όμως δεν απαλλάσσει καμία κυβέρνηση από την ευθύνη να διορθώσει το σύστημα όσο το διαχειρίζεται.

Το 2025 η κρίση κορυφώθηκε. Οι έρευνες της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας για οργανωμένες απάτες σε αγροτικές επιδοτήσεις και ενδεχόμενη εμπλοκή στελεχών του ΟΠΕΚΕΠΕ έφεραν στην επιφάνεια ένα πρόβλημα που δεν μπορούσε πλέον να αντιμετωπιστεί με μία ακόμη αλλαγή διοίκησης.

Η κυβέρνηση προχώρησε τελικά στη ριζικότερη δυνατή επιλογή: το παλιό μοντέλο του ΟΠΕΚΕΠΕ εγκαταλείφθηκε και από την 1η Ιανουαρίου 2026 οι λειτουργίες του οργανισμού πληρωμών μεταφέρθηκαν

στην ΑΑΔΕ, μαζί με προσωπικό, υποδομές και αρμοδιότητες.

Η σημασία της μεταρρύθμισης ξεπερνά το ίδιο το υπουργείο. Η μεταφορά των πληρωμών στην ΑΑΔΕ, δηλαδή σε έναν θεσμό με δυνατότητα μαζικών ηλεκτρονικών διασταυρώσεων, πρόσβαση σε φορολογικά δεδομένα και μακρά εμπειρία στην ψηφιοποίηση ελέγχων, φαίνεται ήδη ως μια από τις κορυφαίες θεσμικές παρεμβάσεις εξυγίανσης του ελληνικού κράτους των τελευταίων ετών.

Γιατί αλλάζει τη βασική λογική: από τον έλεγχο εκ των υστέρων περνά σε πολύ μεγαλύτερο βαθμό στη διασταύρωση πριν πληρωθεί το δημόσιο χρήμα. Δεν σημαίνει ότι το πρόβλημα λύθηκε μέσα σε λίγους μήνες. Σημαίνει όμως ότι αντί να διορθωθεί για μία ακόμη φορά η πρόσοψη, άλλαξε ο ίδιος ο μηχανισμός.

**Οι πρώτες πληρωμές
του νέου συστήματος**

Το πρώτο εξάμηνο του 2026 οι συνολικές αγροτικές πληρωμές ξεπέρασαν ήδη τον προγραμματισμένο στόχο του 1,06 δισ. ευρώ, ενώ μόνο στον Πυλώνα Ι για Μάιο και Ιούνιο καταβλήθηκαν περίπου 802 εκατ. ευρώ. Παράλληλα εφαρμόστηκε αύξηση έως 15% στη Βασική Εισοδηματική Στήριξη, ενώ αυξήθηκαν μοναδιαίες τιμές σε συνδεδεμένες ενισχύσεις και οικολογικά σχήματα.

ΚΑΠ, επιστροφή του ΕΦΚ στο αγροτικό ντίζελ, ειδικό τιμολόγιο ΓΑΙΑ, νέος κανονισμός ΕΛΓΑ, στήριξη για τις ζωνοδόσους, νέοι αγρότες, αρδευτικά και το νέο σύστημα πληρωμών μέσω ΑΑΔΕ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Ταχύτερες αποζημιώσεις από καταστροφές

Ταυτόχρονα όμως συνεχίζεται η εκκαθάριση του παρελθόντος. Χιλιάδες υποθέσεις ελέγχονται, δεκάδες εκατομμύρια ευρώ πιθανής ζημίας έχουν εντοπιστεί και έχουν σχηματιστεί υποθέσεις για οργανωμένα δίκτυα απάτης.

Ο τελικός λογαριασμός της μεταρρύθμισης θα κριθεί σε βάθος χρόνου: αν ο νόμιμος αγρότης πληρώνεται σωστά και στην ώρα του και αν ο μη δικαιούχος αποκλείεται πριν λάβει ούτε ένα ευρώ.

Αγροτικό πετρέλαιο

Η επιστροφή του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης στο αγροτικό ντίζελ ήταν ρητή δέσμευση του 2023. Στην πράξη η κυβέρνηση προχώρησε περισσότερο.

Από το 2025 εφαρμόζεται μόνιμο σύστημα επιστροφής με βάση την πραγματική κατανάλωση και τα τιμολόγια των παραγωγών, ενώ τα όρια ενισχύθηκαν μέχρι και στο 150% της προβλεπόμενης κατανάλωσης ανά καλλιέργεια.

Το επόμενο βήμα προγραμματίζεται για το 2026: η έκπτωση του ΕΦΚ να περνά απευθείας στην αντλία, ώστε ο παραγωγός να μη χρειάζεται πρώτα να χρηματοδοτεί το σύνολο του κόστους και να περιμένει στη συνέχεια την επιστροφή.

Εδώ έχουμε καθαρή περίπτωση: Δέσμευση 2023: Επιστροφή ΕΦΚ. Κατάσταση 2026: Μονιμοποίηση του μέτρου και μετάβαση προς άμεση έκπτωση στην αγορά καυσίμου.

ΓΑΙΑ: Χαμηλότερο αγροτικό ρεύμα

Δεύτερη μεγάλη παρέμβαση στο κόστος παραγωγής είναι το ειδικό τιμολόγιο ΓΑΙΑ. Το πρόγραμμα ενεργοποιήθηκε το 2024 με σταθερότερες και χαμηλότερες χρεώσεις για αγρότες και οργανισμούς εγγείων βελτιώσεων και δυνατότητα ρύθμισης παλιών οφειλών σε έως 120 άτοκες δόσεις.

Το 2026 η τιμή για συγκεκριμένους δικαιούχους μειώθηκε περαιτέρω στα 8,5 λεπτά ανά κιλοβατώρα, με την κυβέρνηση να επεκτείνει το χρονικό διάστημα προστασίας.

Στο ίδιο πακέτο εντάσσονται οι χαμηλότεροι συντελεστές ΦΠΑ για ζωοτροφές και λιπάσματα και η οριστική κατάργηση του τέλους επιτηδεύματος για τους επαγγελματίες αγρότες. Άρα, στο κόστος παραγωγής, αρκετές από τις δεσμεύσεις έχουν ήδη περάσει από την εξαγγελία σε μόνιμα εργαλεία.

Αποζημιώσεις για τον «Daniel»

Η Θεσσαλία άλλαξε βία τον προγραμματισμό της τετραετίας. Ο «Daniel» κατέστρεψε καλλιέργειες, ζωικό κεφάλαιο, γεωργικό εξοπλισμό, αρδευτικά δίκτυα και υποδομές. Μόνο οι αποζημιώσεις του ΕΛΓΑ για «Daniel» και «Elias» έφτασαν περίπου τα 260 εκατ. ευρώ, με το κράτος να χρειάζεται να καλύψει σημαντικό μέρος του κόστους πέραν των διαθέσιμων ασφαλιστικών πόρων.

Ακολούθησαν πρόσθετα προγράμματα για φυτικό και ζωικό κεφάλαιο, μελισσοκομία, γεωργικές εκμεταλλεύσεις και έργα σε ΤΟΕΒ και ΓΟΕΒ.

Εδώ όμως η σωστή αποτύπωση δεν είναι «οι αγρότες αποζημιώθηκαν και το θέμα έκλεισε». Η παραγωγική ανασυγκρότηση της Θεσσαλίας είναι ακόμη ένα ανοικτό, πολυετές έργο.

Η πραγματική επιτυχία θα κριθεί όταν αποκαταστούν οι υποδομές, επανέλθει η παραγωγή και η περιοχή αποκτήσει μεγαλύτερη ανθεκτικότητα απέναντι στα νέα κλιματικά δεδομένα.

ΕΛΓΑ: Προς αποζημίωση 100%

Το πρόγραμμα του 2023 δεσμευόταν για νέο Κανονισμό ΕΛΓΑ, με δικαιότερες και ταχύτερες αποζημιώσεις. Η μεταρρύθμιση κινείται προς τη δυνατότητα αποζημίωσης έως 100% της ασφαλιζόμενης αξίας, αντί του προηγούμενου ανώτατου ορίου του 80%, χωρίς αντίστοιχη αύξηση της βασικής ασφαλιστικής εισφοράς.

Παράλληλα σχεδιάζεται κάλυψη περισσότερων κινδύνων που συνδέονται με την κλιματική κρίση και περαιτέρω ψηφιοποίηση των εκτιμήσεων. Η κατεύ-

χαν θανατωθεί περισσότερα από 262.000 αιγοπρόβατα σε πάνω από 1.100 εκτροφές.

Η κρατική στήριξη περιέλαβε αποζημιώσεις έως 250 ευρώ ανά ζώο, χρηματοδότηση ζωοτροφών, ενισχύσεις για απώλεια εισοδήματος και μέτρα βιοασφάλειας. Μέχρι το 2026 η συνολική στήριξη προς την κτηνοτροφία λόγω των επιζωοτιών είχε ξεπεράσει τα 210 εκατ. ευρώ.

Το πρόβλημα όμως δεν έχει απλώς δημοσιονομική διάσταση. Η απώλεια εκατοντάδων χιλιάδων ζώων σημαίνει παραγωγικό πλήγμα που απαιτεί ανασύσταση κοπαδιών και χρόνο. Επομένως, και εδώ το κουτάκι παραμένει ανοικτό.

Νέοι αγρότες: Το μεγάλο αριθμητικό στοίχημα

Η πιο φιλόδοξη ίσως προεκλογική υπόσχεση ήταν οι 60.000 περισσότεροι κατ' επάγγελμα νέοι αγρότες έως το 2027. Η κυβέρνηση έχει ενεργοποιήσει νέο

θυσια είναι πολύ σημαντική, αλλά ο νέος κανονισμός δεν έχει ακόμη ολοκληρώσει ολόκληρο τον κύκλο εφαρμογής του. Άρα: Δέσμευση σε πολύ προχωρημένη υλοποίηση - όχι ακόμη πλήρως ολοκληρωμένη.

Αποζημιώσεις για πανώλη και ευλογία

Μετά τον «Daniel» ήρθε μια δεύτερη μεγάλη πίεση. Το 2024 εμφανίστηκε πανώλη των μικρών μηρυκαστικών και στη συνέχεια η πολύ πιο επίμονη ευλογία αιγοπροβάτων. Μέχρι το τέλος του καλοκαιριού του 2025 εί-

πρόγραμμα περίπου 410 εκατ. ευρώ, με ενισχύσεις έως 40.000 ευρώ ανά δικαιούχο και αρχικό στόχο τουλάχιστον 11.000 νέες εντάξεις.

Πρόκειται για μεγάλο εργαλείο ανανέωσης του γερασμένου αγροτικού πληθυσμού. Αλλά εδώ χρειάζεται απόλυτη ειλικρίνεια: δεν υπάρχει ακόμη επίσημη τεκμηρίωση ότι ο συνολικός στόχος των +60.000 νέων επαγγελματιών αγροτών έχει επιτευχθεί ή βρίσκεται πολύ κοντά στην επίτευξη.

Άρα πρόκειται για μια από τις μεγάλες δεσμεύσεις που θα κριθούν μέχρι το 2027.

Συνέχεια στην επόμενη σελίδα

50

POLITICAL
ΑΦΙΕΡΩΜΑ

ΣΑΒΒΑΤΟ 5 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2026

Π ΔΙΕΘΝΗΣ
ΕΚΘΕΣΗ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣΤΟ
ΕΙΠΑΜΕ
ΤΟ
ΚΑΝΑΜΕ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Σε εξέλιξη 98 αρδευτικά έργα

Νερό: Δισεκατομμύρια για υποδομές

Το νερό είναι ίσως η σημαντικότερη παραγωγική υποδομή της επόμενης ημέρας. Το 2025 εκδόθηκε νέα πρόσκληση περίπου 500 εκατ. ευρώ για αρδευτικά έργα, ενώ παράλληλα βρίσκονται σε εξέλιξη γύρω στα 98 έργα του ΠΑΑ συνολικού ύψους κοντά στο 1 δισ. ευρώ.

Προστίθενται πέντε μεγάλα αρδευτικά έργα ΣΔΙΤ συνολικού ύψους περίπου 500 εκατ. ευρώ, μεταξύ αυτών παρεμβάσεις στον Νέστο, στην Υπέρεια-Ορφανά, στον Ταυρωπό και στην Κρήτη.

Ο προεκλογικός στόχος μιλούσε για εξυπηρέτηση περισσότερων από 1,3 εκατ. στρεμμάτων και 100.000 αγροτών. Οι πόροι και τα έργα έχουν κινητοποιηθεί. Η πλήρης επίτευξη του αριθμητικού στόχου όμως θα κριθεί κατά την παράδοσή τους.

365 έργα αγροτικής οδοποιίας

Στις μικρότερες αλλά άμεσα χρήσιμες υποδομές, υλοποιείται πρόγραμμα περίπου 194 εκατ. ευρώ για 365 έργα αγροτικής οδοποιίας, σε 123 δήμους και στις 13 περιφέρειες. Η ζήτηση ήταν μάλιστα πολύ μεγαλύτερη από τον διαθέσιμο προϋπολογισμό, με περισσότερες από 1.000 προτάσεις συνολικής αξίας περίπου 575 εκατ. ευρώ.

Το έργο αυτό συνδέεται άμεσα με το κόστος παραγωγής: καλύτερη πρόσβαση στις καλλιέργειες, λιγότερες φθορές, ταχύτερη μεταφορά προϊόντων.

Θερμοκήπια, σχέδια βελτίωσης και βιολογικά

Στον επενδυτικό βραχίονα της ΚΑΠ ενεργοποιήθηκαν σημαντικά νέα εργαλεία.

Το πρόγραμμα θερμοκηπίων προβλέπει ενισχύσεις έως 70%, με τη ζήτηση να φτάνει περίπου στο 180% του αρχικού προϋπολογισμού. Τα νέα Σχέδια Βελτίωσης, περίπου 263 εκατ. ευρώ, χρηματοδοτούν μηχανήματα, τεχνολογία, εξοικονόμηση νερού και ενέργειας.

Για τη βιολογική γεωργία και κτηνοτροφία ενεργοποιήθηκε επιπλέον πρόγραμμα περίπου 288 εκατ. ευρώ. Ωστόσο ο προεκλογικός στόχος ήταν σαφής: οι εκτάσεις βιολογικής γεωργίας να αυξηθούν από 9,1% στο 16,4% έως το 2027. Δεν έχουμε ακόμη επαρκή επίσημη τεκμηρίωση ότι ο τελικός στόχος έχει κλείσει.

Από την επιδότηση στις εξαγωγές

Ίσως το σημαντικότερο στοιχείο για το παραγωγικό αποτύπωμα βρίσκεται στις εξαγωγές. Στις αρχές του 2026 οι εξαγωγές αγροδιατροφικών προϊόντων είχαν ξεπεράσει τα 11,2 δισ. ευρώ, αντιπροσωπεύοντας περίπου το ένα τέταρτο της συνολικής εξαγωγικής δραστηριότητας της Ελλάδας.

Παράλληλα, η χώρα καταγράφει θετικό αγροτικό εμπορικό ισοζύγιο για πρώτη φορά μετά το 1984. Αυτό είναι εξαιρετικά σημαντικό. Γιατί το πραγματικό ζητούμενο της αγροτικής πολιτικής δεν μπορεί να είναι μόνο πόσες επιδοτήσεις μοιράζονται. Είναι αν ο πρωτογενής τομέας παράγει περισσότερο, τυποποιεί πε-

ρισσότερο, μεταποιεί περισσότερο και πουλά περισσότερο στο εξωτερικό.

Ο λογαριασμός μέχρι σήμερα

Στο υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης ο απολογισμός της περιόδου 2023-2026 δεν είναι ευθύγραμμος. Η επιστροφή ΕΦΚ στο αγροτικό πετρέλαιο έγινε μόνιμη. Το αγροτικό ρεύμα απέκτησε ειδικό χαμηλότερο τιμολόγιο. Το τέλος επιτηδεύματος καταργήθηκε για τους επαγγελματίες αγρότες. Δισεκατομμύρια ευρώ κατευθύνονται σε αρδευτικά, αγροτικούς δρόμους, θερμοκήπια, βιολογικά και εκσυγχρονισμό εκμεταλλεύσεων. Οι αγροδιατροφικές εξαγωγές ξεπέρασαν τα 11,2 δισ. ευρώ και το αγροτικό εμπορικό ισοζύγιο επέστρεψε σε θετικό έδαφος.

Την ίδια ώρα, όμως, η χώρα πέρασε δύο τεράστιες παραγωγικές κρίσεις από τον «Daniel» και τις ζωονόσους.

Και πάνω από όλα αντιμετώπισε την κρίση του ΟΠΕΚΕΠΕ. Εδώ ίσως βρίσκεται και η σημαντικότερη θεσμική παρακαταθήκη της περιόδου. Ο ΟΠΕΚΕΠΕ δεν ήταν μια παθολογία που δημιουργήθηκε μέσα

σε μία τετραετία. Ήταν διαχρονική παθολογία δεκαετιών, την οποία όμως το κράτος επί χρόνια δεν κατάφερε να θεραπεύσει.

Το 2025 έγινε σαφές ότι το πρόβλημα δεν διορθωνόταν πλέον με επιμέρους παρεμβάσεις. Και αντί για μία ακόμη αλλαγή προσώπων, επιλέχθηκε η αλλαγή του ίδιου του συστήματος: οι πληρωμές πέρασαν στην ΑΑΔΕ.

Αν αυτή η μεταρρύθμιση αποδώσει όπως δείχνουν τα πρώτα στοιχεία, μπορεί να αποδειχθεί μια από τις σημαντικότερες μεταρρυθμίσεις εξυγίανσης της ελληνικής διοίκησης της περιόδου: γιατί δεν αφορά μόνο το πώς μοιράζονται οι αγροτικές ενισχύσεις, αλλά το αν το κράτος μπορεί επιτέλους να διασφαλίσει ότι κάθε ευρώ ευρωπαϊκού και εθνικού χρήματος φτάνει σε αυτόν που πραγματικά το δικαιούται.

Αυτό είναι και το πραγματικό «Το είπαμε, το κάναμε» του συγκεκριμένου κεφαλαίου: όχι ότι λύθηκαν όλα τα προβλήματα της ελληνικής γεωργίας, αλλά ότι δίπλα στη στήριξη του παραγωγού άρχισε να αλλάζει και ο ίδιος ο μηχανισμός που επί δεκαετίες τροφοδοτούσε τις στρεβλώσεις.

Βασίλης Κικίλιας

Υπουργός Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής

Ενισχύουμε την ασφάλεια στη θάλασσα και προστατεύουμε τα θαλάσσια σύνορά μας

Στο υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής προχωρήσαμε από τον σχεδιασμό στην πράξη. Υλοποιούμε ένα από τα μεγαλύτερα προγράμματα ενίσχυσης του Λιμενικού Σώματος, συνολικού ύψους άνω των 750 εκατ. ευρώ, με νέα πλωτά και εναέρια μέσα, σύγχρονα συστήματα επιτήρησης και επιχειρησιακές υποδομές.

Παράλληλα, στηρίζουμε έμπρακτα την ακτοπλοΐα και τα νησιά μας, προχωρούμε στον εκσυγχρονισμό των λι-

μενικών υποδομών και επενδύουμε στη ναυτική εκπαίδευση και στο ανθρώπινο δυναμικό της ναυτιλίας. Ενισχύουμε την ασφάλεια στη θάλασσα, προστατεύουμε τα θαλάσσια σύνορα και δημιουργούμε τις προϋποθέσεις για μια πιο σύγχρονη, ανταγωνιστική και βιώσιμη ελληνική ναυτιλία. Για εμάς, η θάλασσα δεν είναι απλώς συγκριτικό πλεονέκτημα. Είναι εθνική δύναμη και αναπτυξιακή προοπτική.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Στο επίκεντρο η νησιωτική Ελλάδα και η ανανέωση της ακτοπλοΐας

Η Ελλάδα είναι μία χώρα με περισσότερα από εκατό κατοικημένα νησιά και έναν από τους ισχυρότερους εμπορικούς στόλους του κόσμου. Αυτό δημιουργεί μία ιδιαίτερη διπλή αποστολή για το υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής: από τη μία να διατηρεί την ανταγωνιστικότητα της ελληνικής ναυτιλίας στο διεθνές περιβάλλον και από την άλλη να διασφαλίζει ότι η νησιωτικότητα δεν μετατρέπεται σε μόνιμο οικονομικό και κοινωνικό μειονέκτημα για τον πολίτη που ζει στην άκρη του Αιγαίου ή του Ιονίου.

Το πρόγραμμα της ΝΔ το 2023 έθετε στο επίκεντρο τη διατήρηση της διεθνούς ισχύος της ελληνικής ναυτιλίας, την πράσινη μετάβαση, τον εκσυγχρονισμό της ακτοπλοΐας, την αναβάθμιση των λιμανιών και της ναυτικής εκπαίδευσης και τη συνέχιση των πολιτικών αντιστάθμισης του κόστους της νησιωτικότητας.

Η δεύτερη τετραετία ξεκίνησε με τον Μιλτιάδη Βαρβιτσιώτη, τον οποίο διαδέχθηκε τον Σεπτέμβριο του 2023 ο Χρήστος Στυλιανίδης. Από τον Μάρτιο του 2025 το χαρτοφυλάκιο βρίσκει στα χέρια του Βασίλη Κικίλια.

Ο απολογισμός μέχρι σήμερα δείχνει ότι αρκετές από τις χρηματοδοτικές και θεσμικές βάσεις έχουν πλέον δημιουργηθεί. Το μεγάλο όμως κεφάλαιο της περιόδου -η ανανέωση του ακτοπλοϊκού στόλου- μόλις αρχίζει.

Η ακτοπλοΐα μπροστά σε μία ιστορική αλλαγή

Η ακτοπλοΐα αποτελεί για την Ελλάδα κάτι περισσότερο από ένα μεταφορικό μέσο. Για δεκάδες νησιά είναι ο βασικός σύνδεσμος με την ηπειρωτική χώρα, την υγεία, την παιδεία, το εμπόριο και τον τουρισμό. Το πρόβλημα είναι ότι σημαντικό τμήμα του ελληνικού επιβατηγού στόλου γερνά.

Ταυτόχρονα, οι νέοι ευρωπαϊκοί κανόνες για τις εκπομπές άνθρακα και τα καύσιμα αυξάνουν σταδιακά το λειτουργικό κό-

στος των παλαιότερων πλοίων. Η δεύτερη τετραετία έφερε για πρώτη φορά οργανωμένο Master Plan ανανέωσης και πράσινης μετάβασης του ακτοπλοϊκού στόλου, που επιχειρεί να απαντήσει όχι μόνο στο ποια πλοία πρέπει να αντικατασταθούν, αλλά και στο πώς μπορεί να χρηματοδοτηθεί η μετάβαση.

Οι ανάγκες είναι τεράστιες. Μόνο για τις άγονες γραμμές, το συνολικό χρηματοδοτικό κόστος σε βάθος 25ετίας έχει εκτιμηθεί περίπου στο 1,47 δισ. ευρώ, ενώ το πρόσθετο κόστος που προκαλεί ειδικά η πράσινη μετάβαση προσεγγίζει τα 300 εκατ. ευρώ.

Η δυνητική δημόσια στήριξη μπορεί να φτάσει περίπου τα 500 εκατ. ευρώ.

Πρόκειται συνεπώς για ένα έργο που δεν μπορεί να ολοκληρωθεί μέσα σε μία τετραετία. Η πρόοδος μέχρι σήμερα είναι ότι το πρόβλημα έχει πλέον κοστολογηθεί, υπάρχει συγκεκριμένο σχέδιο και δημιουργούνται τα χρηματοδοτικά εργαλεία για να ξεκινήσει η αντικατάσταση και μετασκευή πλοίων.

Τα πρώτα νέα πλοία μπαίνουν στον σχεδιασμό

Η ανανέωση δεν βρίσκεται μόνο σε επίπεδο κρατικής μελέτης. Μεγάλες ακτοπλοϊκές εταιρείες έχουν ήδη δρομολογήσει την ένταξη νέων πλοίων από το 2026 και το 2027, ενώ το κράτος επιχειρεί να δημιουργήσει αντίστοιχη δυνατότητα για μικρότερους παρόχους, τοπικές συνδέσεις και ferry boats.

Ο σχεδιασμός περιλαμβάνει: νέα πλοία χαμηλότερων εκπομπών, ενεργειακές μετασκευές υφιστάμενων πλοίων, ηλεκτρικά ferry boats στις μικρές πορθμειακές συνδέσεις και υποδομές στα λιμάνια που θα μπορούν να υποστηρίξουν τη νέα γενιά πλοίων.

Αυτό είναι σημαντικό να αποτυπωθεί σωστά. Η πράσινη ακτοπλοΐα δεν έχει ακόμη γίνει πραγματικότητα σε όλο τον στόλο. Η διαδικασία όμως έχει περάσει πλέον από τη γενική εξαγ-

γελία σε Master Plan, χρηματοδότηση και συγκεκριμένες επενδυτικές αποφάσεις.

Αλλαγή μοντέλου για τις άγονες γραμμές

Η πραγματική δοκιμασία της νησιωτικής πολιτικής δεν βρίσκεται στις εμπορικά ισχυρές γραμμές του καλοκαιριού. Βρίσκεται στις συνδέσεις εκείνων των νησιών που χωρίς κρατική παρέμβαση δεν θα μπορούσαν να έχουν τακτική και αξιόπιστη ακτοπλοϊκή πρόσβαση. Οι επιδοτήσεις των άγονων γραμμών συνεχίζουν να αυξάνονται. Μόνο στα Ιόνια Νησιά οι σχετικές χρηματοδοτήσεις έφτασαν περίπου τα 6,8 εκατ. ευρώ το 2025, με επόμενο σχεδιασμό περίπου 8,2 εκατ. ευρώ.

Το σημαντικότερο όμως είναι η αλλαγή του ίδιου του μοντέλου. Το υπουργείο εξετάζει πολυετείς συμβάσεις, ώστε οι εταιρείες που εξυπηρετούν τις άγονες γραμμές να έχουν επαρκή χρονικό ορίζοντα για να χρηματοδοτήσουν καινούργια πλοία.

Μία εταιρεία δύσκολα επενδύει δεκάδες εκατομμύρια σε νέο πλοίο, όταν δεν γνωρίζει αν θα εξυπηρετεί τη γραμμή την επόμενη χρονιά. Η πολυετής σύμβαση μπορεί να μετατρέψει τη δημόσια επιδότηση από απλό λειτουργικό βοήθημα σε εργαλείο ανανέωσης του στόλου.

Μεταφορικό Ισοδύναμο

Το Μεταφορικό Ισοδύναμο είχε θεσπιστεί πριν από τη δεύτερη τετραετία. Η πολιτική δέσμευση ήταν να διατηρηθεί και να ενισχυθεί. Ο πυρήνας του μέτρου είναι απλός: ο πολίτης ενός νησιού δεν θα πρέπει να πληρώνει πολλαπλάσιο κόστος μετακίνησης μόνο και μόνο επειδή δεν υπάρχει δρόμος που να τον συνδέει με την υπόλοιπη χώρα.

Μέσα στο 2025 και το 2026 συνεχίστηκαν μεγάλες εκκαθαρίσεις πληρωμών.

Λιμάνια, Μεταφορικό Ισοδύναμο, πράσινος στόλος, Ακαδημίες Εμπορικού Ναυτικού, νέο Λιμενικό και 17 λιμενικά έργα ύψους περίπου 110 εκατ. ευρώ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Θαλάσσια επιτήρηση με νέες τεχνολογίες

Τον Απρίλιο του 2026 καταβλήθηκαν περίπου 22,65 εκατ. ευρώ σε περισσότερους από 261.000 δικαιούχους, ενώ ακολούθησαν πρόσθετες πληρωμές που ανέβασαν τον συνολικό αριθμό ωφελουμένων σε πάνω από 281.000 νησιώτες. Παράλληλα συνεχίζεται και το Μεταφορικό Ισοδύναμο Καυσίμων, με πρόσθετες ενισχύσεις σε κατοίκους και επιχειρήσεις.

Υπάρχει όμως και μία αδυναμία που δεν πρέπει να κρυφτεί: αρκετές από τις πληρωμές αφορούν προηγούμενες περιόδους. Άρα: ο θεσμός λειτουργεί και φτάνει σε εκατοντάδες χιλιάδες νησιώτες, αλλά η ταχύτητα και η σταθερότητα των εκκαθαρίσεων παραμένουν ένα πεδίο που χρειάζεται βελτίωση.

839 εκατ. ευρώ για τη νησιωτική πολιτική

Μία από τις σημαντικότερες εξελίξεις της περιόδου είναι το νέο Τομεακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης 2026-2030 του υπουργείου. Ο συνολικός προϋπολογισμός φτάνει τα 839 εκατ. ευρώ. Είναι ίσως ο αριθμός που αποτυπώνει καλύτερα τη μετάβαση από διάσπαρτες παρεμβάσεις σε ένα πιο οργανωμένο πολυετές σχέδιο. Οι πόροι κατευθύνονται σε: λιμενικές υποδομές, νησιωτικές παρεμβάσεις, ναυτική εκπαίδευση, ασφάλεια και επιτήρηση στη θάλασσα, τεχνολογικό εκσυγχρονισμό, υποδομές του Λιμενικού, αναβάθμιση υπηρεσιών και εξοπλισμού.

Εδώ έχουμε ήδη θεσμοθετημένη και χρηματοδοτημένη πολιτική. Η υλοποίησή της, βέβαια, εκτείνεται και πέρα από το τέλος της σημερινής τετραετίας.

Λιμάνια: 17 στρατηγικά έργα

Η ανανέωση των πλοίων δεν έχει νόημα χωρίς αντίστοιχη αναβάθμιση των λιμανιών. Το 2024 εντάχθηκαν 17 λιμενικά έργα συνολικού ύψους περίπου 110 εκατ. ευρώ στο Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας. Οι παρεμβάσεις αφορούν ασφάλεια, προβλήτες, λειτουργικότητα, προσβασιμότητα και δυνατότητα υποδοχής νέων πλοίων.

Παράλληλα προχώρησαν πρόσθετα έργα σε συγκεκριμένα λιμάνια. Στη Σούδα και τη Στυλίδα συμβασιοποιήθηκαν έργα και μελέτες άνω των 24 εκατ. ευρώ, ενώ αργότερα εντάχθηκαν νέες παρεμβάσεις περίπου 26 εκατ. ευρώ στη Σούδα και τη Λευκάδα και περίπου 3,8 εκατ. ευρώ σε Σπέτσες και Ζάκυνθο. Το συνολικό έργο βρίσκεται σε διαφορετικά στάδια ανά περιοχή. Άρα, χρηματοδότηση και συμβασιοποίηση: σημαντική πρόοδος. Πλήρης παράδοση του συνόλου των έργων: όχι ακόμη.

Ναυτική εκπαίδευση

Μία παγκόσμια ναυτιλιακή δύναμη χρειάζεται και ανθρώπους που μπορούν να στελεχώσουν τα πλοία της. Ακριβώς εδώ βρίσκεται μία από τις μεγαλύτερες μακροχρόνιες προκλήσεις του κλάδου: να παραμείνει το ναυτικό επάγγελμα ελκυστικό για τις νέες γενιές και να συνεχίσει η Ελλάδα να διαθέτει ισχυρό πυρήνα Ελλήνων αξιωματικών.

Το 2026 ανακοινώθηκε αύξηση κατά 25% της χρηματοδότησης της ναυτικής εκπαίδευσης για την επόμενη επταετία, που αντιστοιχεί σε 90 εκατ. ευρώ επιπλέον πόρους. Οι επενδύσεις αφορούν: Ακαδημίες Εμπορικού Ναυτικού, εργαστήρια, προσομοιωτές, ψηφιακό εξοπλισμό, εκπαιδευτικές υποδομές, αναβάθμιση προγραμμάτων σπουδών.

Ο στόχος δεν είναι απλώς καλύτερα κτίρια. Είναι να διατηρηθεί η ελληνική ναυτοσύνη ως πραγματικό ανθρώπινο κεφάλαιο πίσω από την παγκόσμια δύναμη του ελληνικού στόλου.

420 νέα στελέχη στο Λιμενικό

Παράλληλα με τη ναυτιλία και τη νησιωτικότητα βρίσκεται το τρίτο μεγάλο σκέλος του υπουργείου: το Λιμενικό Σώμα - Ελληνική Ακτοφυλακή. Μέσα στο 2026 ανακοινώθηκε η πρόσληψη 420 νέων στελεχών.

Η ενίσχυση προσωπικού συνοδεύεται από ένα μεγάλο πρόγραμμα τεχνολογικού και επιχειρησιακού εκσυγχρονισμού. Ο σχεδιασμός περιλαμβάνει: νέα πλοία ανοικτής θαλάσσης, ταχύπλοα καταδιωκτικά, drones, μη επανδρωμένα σκάφη επιφανείας, υποβρύχια συστήματα, θερμικές κάμερες και νέο Κέντρο Επιχειρήσεων. Η επένδυση αφορά πολλαπλές αποστολές: έρευνα και διάσωση, επιτήρηση θαλάσσιων συνόρων, αντιμετώπιση οργανωμένου εγκλήματος και λαθρεμπορίου, περιβαλλοντική προστασία, ασφάλεια της ναυσιπλοΐας.

Η κατεύθυνση είναι σαφής: το Λιμενικό περνά από το παραδοσιακό μοντέλο περιπολίας σε δικτυωμένη θαλάσσια επιτήρηση με σύγχρονη τεχνολογία.

Πράσινα λιμάνια και ηλεκτροδότηση πλοίων

Η πράσινη μετάβαση δεν σταματά στα ίδια τα πλοία. Οι ευρωπαϊκοί κανόνες απαιτούν σταδιακά τα μεγάλα λιμάνια να διαθέτουν υποδομές cold ironing, ώστε τα πλοία να μπορούν να κλείνουν τις μηχανές τους κατά τον ελλιμενισμό και να τροφοδοτούνται με ηλεκτρικό ρεύμα από την ξηρά.

• υποδομές και υπηρεσίες που διατηρούν τον Πειραιά ως διεθνές ναυτιλιακό κέντρο,

• ρεαλιστική μετάβαση στη νέα εποχή της απανθρακοποίησης.

Ακριβώς σε αυτό το σημείο πρέπει να κριθεί το κυβερνητικό έργο.

Ο λογαριασμός μέχρι σήμερα

Στο υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής το «Το είπαμε, το κάναμε» δεν αφορά ένα εμβληματικό έργο που παραδόθηκε και τελείωσε. Αφορά την οικοδόμηση της νέας θαλάσσιας υποδομής της χώρας.

839 εκατ. ευρώ έχουν εξασφαλιστεί για το Τομεακό Πρόγραμμα 2026-2030. Δεκαεπτά στρατηγικά λιμενικά έργα, συνολικού ύψους 110 εκατ. ευρώ, έχουν ενταχθεί σε χρηματοδότηση. Η ναυτική εκπαίδευση ενισχύεται κατά 25%, με 90 εκατ. επιπλέον πόρους. Εκατοντάδες χιλιάδες νησιώτες συνεχίζουν να καλύπτονται από το Μεταφορικό Ισοδύναμο.

Ανακοινώθηκαν 420 νέα στελέχη του Λιμενικού και δρομολογείται μία ευρεία τεχνολογική αναβάθμιση των μέσων θαλάσσιας επιτήρησης.

Αυτό σημαίνει λιγότερες εκπομπές, χαμηλότερο θόρυβο και καλύτερη ποιότητα αέρα στις πόλεις γύρω από τα λιμάνια. Οι σχετικές υποδομές εντάσσονται στα νέα ευρωπαϊκά και εθνικά χρηματοδοτικά εργαλεία και αποτελούν ουσιαστικό μέρος της ίδιας μετάβασης με την ανανέωση του στόλου.

Ελληνική ναυτιλία

Στο σημείο αυτό χρειάζεται μία σαφής διάκριση. Η ελληνόκτητη ναυτιλία βρίσκεται διαχρονικά στην κορυφή της παγκόσμιας ναυτιλιακής βιομηχανίας. Αυτό δεν αποτελεί επίτευγμα της κυβέρνησης 2023-2027.

Είναι αποτέλεσμα δεκαετιών ιδιωτικής επιχειρηματικότητας, ναυτικής παράδοσης, διεθνούς δικτύωσης και επενδύσεων του ελληνικού εφοπλισμού. Η κυβερνητική ευθύνη είναι διαφορετική. Να εξασφαλίζει:

- σταθερό και ανταγωνιστικό θεσμικό περιβάλλον,
- ισχυρή ελληνική παρουσία στον IMO και στην Ευρωπαϊκή Ένωση,
- σύγχρονη ναυτική εκπαίδευση,
- ανταγωνιστικότητα της ελληνικής σημαίας,

Υπάρχει όμως ένα μεγάλο έργο που παραμένει ανοιχτό: η ακτοπλοΐα της επόμενης γενιάς. Ο ελληνικός επιβατηγός στόλος πρέπει να γίνει νεότερος, καθαρότερος και οικονομικά βιώσιμος χωρίς να μεταφερθεί ολόκληρο το τεράστιο κόστος της πράσινης μετάβασης στο εισιτήριο του νησιώτη. Το Master Plan υπάρχει.

Οι χρηματοδοτικές ανάγκες έχουν χαρτογραφηθεί. Ευρωπαϊκοί και εθνικοί πόροι αρχίζουν να συγκεντρώνονται. Οι πρώτες ιδιωτικές παραγγελίες νέων πλοίων έχουν ξεκινήσει.

Το πραγματικό αποτέλεσμα, όμως, θα φανεί όταν τα νέα πλοία μπουν μαζικά στο Αιγαίο, οι άγονες γραμμές αποκτήσουν σταθερότερες και ποιοτικότερες συνδέσεις και τα λιμάνια της χώρας μπορέσουν να υποστηρίξουν πλήρως τη νέα εποχή της ναυτιλίας.

Και αυτό είναι ίσως το πιο ακριβές συμπέρασμα για το συγκεκριμένο υπουργείο: η δεύτερη τετραετία δεν ολοκλήρωσε τη μετάβαση της θαλάσσιας Ελλάδας. Έβαλε όμως για πρώτη φορά σε ένα ενιαίο σχέδιο το πλοίο, το λιμάνι, τον ναυτικό, τον νησιώτη και το Λιμενικό -και εξασφάλισε τους πρώτους μεγάλους πόρους για να αρχίσει η αλλαγή.

Λίνα Μενδώνη
Υπουργός Πολιτισμού

Περισσότερα από 900 έργα και δράσεις, προϋπολογισμού περίπου 1,560 δισ. ευρώ

Ο Πολιτισμός -και οι επιμέρους δημιουργίες πολιτικές που τον υπηρετούν- αποτελεί ουσιώδες εργαλείο κοινωνικής συνοχής, συλλογικής προκοπής και ανάπτυξης, αυτογνωσίας, πνευματικής απόλαυσης και αναγέννησης. Τα έργα και οι δράσεις στο υπουργείο Πολιτισμού κατατείνουν σε έναν εξωστρεφή Πολιτισμό, που αναπτύσσεται και ανθεί σε κάθε γωνιά της Ελλάδας, αγκαλιάζοντας όλους τους πολίτες. Υπηρετούμε τον Πολιτισμό ως πολύτιμο μοχλό ανάπτυξης και μήτρα απασχόλησης, με υψηλή συμβολή στη μεγέθυνση και την ακριβοδίκαιη κατανομή του εθνικού πλούτου, την άμβλυνση των εισοδηματικών και κοινωνικών ανισοτήτων.

Το υπουργείο Πολιτισμού από το 2019 μέχρι σήμερα υλοποιεί το μεγαλύτερο πρόγραμμα έργων και υποδομών -περισσότερα από 900 έργα και δράσεις, προϋπολογισμού περίπου 1,560 δισ. ευρώ- καλύπτοντας κάθε πτυχή του

Πολιτισμού: την πολιτιστική κληρονομιά όλων των μορφών και περιόδων, τη σύγχρονη δημιουργία, τον ψηφιακό μετασχηματισμό των πολιτιστικών δομών και φορέων. Ενδεικτικά αναφέρω ότι στα έργα που το υπουργείο εκτελεί απασχολήθηκαν και απασχολούνται περισσότεροι από 4.500 εργαζόμενοι, όλων των ειδικοτήτων. Έχουν παραδοθεί 34 νεόδμητα ή πλήρως ανακαινισμένα μουσεία, στα οποία προστίθενται διαρκώς νέα. Έχουν αποδοθεί στους πολίτες δεκάδες αποκατεστημένα μνημεία και αναδεδειγμένοι αρχαιολογικοί χώροι, ενώ σημαντικά έργα πολιτιστικών υποδομών έχουν ολοκληρωθεί ή βρίσκονται σε εξέλιξη, σε κάθε γωνιά της χώρας. Ποτέ άλλοτε ο Πολιτισμός δεν είχε τόσους πόρους στη διάθεσή του. Ποτέ άλλοτε δεν τους αξιοποίησε τόσο συστηματικά και αποτελεσματικά, ακολουθώντας ένα στρατηγικό σχέδιο, συνεκτικό, κοστολογημένο, με σαφή χρο-

νοδιαγράμματα. Οι ίδιες αρχές διέπουν και το μεταρρυθμιστικό portfolio του υπουργείου Πολιτισμού. Και τον όγδοο χρόνο της διακυβέρνησης του Κυριάκου Μητσοτάκη, συνεχίζουμε το μεταρρυθμιστικό μας πρόγραμμα, που ξεκίνησε το 2020 με τον μετασχηματισμό του τ. Ταμείου Αρχαιολογικών Πόρων στον Οργανισμό Ανάπτυξης και Διαχείρισης Πολιτιστικών Πόρων για να ολοκληρωθεί με την πρόσφατη ίδρυση της Ανώτατης Εταιρείας του Ελληνικού Δημοσίου Hellenic Heritage, τη δημιουργία εκπαιδευτικών δομών ενταγμένων στο εθνικό σύστημα εκπαίδευσης για παραδοσιακά επαγγέλματα -πετράδες, ξυλοναυπηγούς, εκμαγείς, μαρμαροτέχνες- και για υποστηρικτικά της σύγχρονης δημιουργίας, όπως των τεχνικών κινηματογράφου, την ίδρυση του ενιαίου φορέα για τον οπτικοακουστικό τομέα, του ΕΚΚΟΜΕΔ, την επανίδρυση φορέα για την πολιτική του βιβλίου, τη μετα-

τροπή των πέντε μεγάλων αρχαιολογικών μουσείων σε ανεξάρτητους μουσειακούς οργανισμούς.

Με τις δημόσιες πολιτικές μας, ο Πολιτισμός δεν αποτελεί πλέον αποδέκτη πιστώσεων. Συνεισφέρει ουσιαστικά στην ανάπτυξη, στην ευημερία, στη βιωσιμότητα. Διαπερνά και επηρεάζει όλες τις πτυχές της κοινωνικής ζωής, αποτελώντας εξέχον κοινωνικό αγαθό, αλλά και αναπτυξιακό πόρο.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Από τα Μινωικά Ανάκτορα της UNESCO στην πολιτιστική αποκέντρωση

Στο υπουργείο Πολιτισμού το «Το είπαμε, το κάναμε» έχει μία ιδιαιτερότητα: η πραγματική επιτυχία δεν κρίνεται από το πόσα έργα ανακοινώθηκαν, αλλά από το πόσα μνημεία, μουσεία και πολιτιστικές υποδομές πέρασαν από τις μελέτες και τα εργοτάξια στην πραγματική χρήση από το κοινό.

Η δεύτερη τετραετία διαθέτει επίσης ένα στοιχείο πολιτικής συνέχειας που δεν συναντάται σε όλα τα υπουργεία.

Η Λίνα Μενδώνη παραμένει υπουργός Πολιτισμού σε ολόκληρη την περίοδο, με αποτέλεσμα έργα που σχεδιάστηκαν και ωρίμασαν στην πρώτη κυβερνητική θητεία να μπορούν να παρακολουθηθούν μέχρι τη φάση της ολοκλήρωσης και της παράδοσης.

Το πρόγραμμα της ΝΔ το 2023 έθετε ως βασικές προτεραιότητες την ολοκλήρωση εκατοντάδων έργων πολιτιστικής κληρονομιάς, την αναβάθμιση μουσείων και αρχαιολογικών χώρων, την καθολικότερη πρόσβαση στον πολιτισμό, την ενίσχυση της πολιτιστικής αποκέντρωσης και της σύγχρονης δημιουργίας και τη θεσμική αναβάθμιση της καλλιτεχνικής εκπαίδευσης.

Στην αρχή της περιόδου το υπουργείο διαχειριζόταν ήδη περίπου 814 έργα συνολικού προϋπολογισμού άνω του 1 δισ. ευρώ.

Η δεύτερη τετραετία είναι, συνεπώς, σε μεγάλο βαθμό η περίοδος στην οποία αυτό το τεράστιο χαρτοφυλάκιο περνά σταδιακά από τη χρηματοδότηση και την κατασκευή στην παράδοση.

Ανάκτορο του Φιλίππου Β' στις Αιγές

Στις 5 Ιανουαρίου 2024 αποδόθηκε στο κοινό το αναστηλωμένο Ανάκτορο του Φιλίππου Β' στις Αιγές. Το έργο είχε ξεκινήσει πολύ πριν από το 2023 και δεν μπορεί να παρουσιαστεί ως δημιούργημα της δεύτερης τετραετίας. Η ολοκλήρωσή του όμως ανήκει σε αυτήν. Η σημασία του είναι πολύ μεγαλύτερη από μία ακόμη αναστήλωση. Πρόκειται για ένα από τα σημαντικότερα κτίσματα της αρχαίας Μακεδονίας, στενά συνδεδεμένο με τον Φίλιππο Β' και τον Αλέξανδρο, το οποίο επιστρέφει πλέον ολοκληρωμένο στον αρχαιολογικό χάρτη της χώρας. Εδώ το σωστό κουτάκι είναι: έργο μακράς διάρκειας, ολοκληρώθηκε και παραδόθηκε στη δεύτερη τετραετία.

Περισσότερα από 1 δισ. ευρώ σε έργα πολιτισμού, νέα μουσεία, προσβασιμότητα, καλλιτεχνική εκπαίδευση και δημιουργική οικονομία: τι παραδόθηκε και τι βρίσκεται ακόμη στην τελική ευθεία

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Ψηφιοποίηση της πολιτιστικής κληρονομιάς

Μουσεία στην περιφέρεια

Ένα από τα πιο ουσιαστικά χαρακτηριστικά του έργου του ΥΠΠΟ είναι ότι δεν περιορίζεται στην Αθήνα. Μέχρι τον Ιούνιο του 2026 ο συνολικός αριθμός μουσείων που είχαν αποδοθεί ανακαινισμένα στο κοινό από το 2019 είχε φτάσει τα 32. Μέσα στη δεύτερη τετραετία παραδόθηκαν ή αναβαθμίστηκαν νέες υποδομές σε διαφορετικές περιοχές της χώρας, μεταξύ αυτών το Αρχαιολογικό Μουσείο Λήμνου και το Αρχαιολογικό Μουσείο Άργους.

Ο συνολικός αριθμός των 32 δεν αφορά αποκλειστικά την περίοδο μετά το 2023 και γι' αυτό δεν πρέπει να χρησιμοποιηθεί παραπλανητικά. Αποτυπώνει όμως μία συνεχή πολιτική: το μουσείο της περιφέρειας δεν αντιμετωπίζεται πλέον ως αποθήκη ευρημάτων, αλλά ως σύγχρονος πολιτιστικός και τουριστικός πόλος.

Τατόι: Το πιο σύνθετο έργο

Το πρώην βασιλικό κτήμα Τατοΐου αποτελεί ίσως το πιο σύνθετο έργο του υπουργείου. Δεν πρόκειται για αποκατάσταση ενός μόνο κτιρίου. Το σχέδιο περιλαμβάνει το Ανάκτορο, ιστορικά βοηθητικά κτίρια, κήπους, εκθεσιακούς χώρους, δίκτυα υποδομών και τη συντήρηση ενός τεράστιου αριθμού αντικειμένων της ιστορικής συλλογής. Στόχος είναι το κτήμα να μετατραπεί σε ενιαίο χώρο ιστορίας, πολιτισμού, φυσικού περιβάλλοντος και αναψυχής.

Η πρώτη μεγάλη φάση του έργου έχει ορίζοντα ολοκλήρωσης το 2026, με χρηματοδότηση από Ταμείο Ανάκαμψης, ΕΣΠΑ, εθνικούς πόρους και δωρεές. Η πολιτική ηγεσία είχε θέσει στόχο να αποδοθούν μέσα στο 2026 οι πρώτες σημαντικές μουσειακές υποδομές.

Ακριβώς επειδή βρισκόμαστε ακόμη στον Αύγουστο του 2026, το έργο πρέπει να αποτυπωθεί με ακρίβεια: το Τατόι έχει περάσει από την εγκατάλειψη σε εκτεταμένη αποκατάσταση και βρίσκεται στην τελική ευθεία της πρώτης μεγάλης φάσης -το συνολικό σχέδιο όμως δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί.

Εθνικό Μουσείο Εναλίων Αρχαιοτήτων

Από τα πιο εμβληματικά έργα της δεύτερης τετραετίας είναι η δημιουργία του Εθνικού Μουσείου Εναλίων Αρχαιοτήτων στο παλιό SILO του Πειραιά.

Η χώρα αποκτά για πρώτη φορά ενιαίο εθνικό χώρο αφιερωμένο στην αρχαιολογία των ελληνικών θαλασσών.

Η μόνιμη έκθεση σχεδιάζεται να περιλαμβάνει περισσότερα από 2.500 εκθέματα, μαζί με εργαστήρια συντήρησης, αποθήκες, ψηφιακές εφαρμογές και σύγχρονη μουσειογραφία. Η θέση του δίπλα στο λιμάνι του Πειραιά έχει επίσης ισχυρό συμβολισμό: ο ελληνικός θαλάσσιος πολιτισμός παρουσιάζεται στο μεγαλύτερο λιμάνι της χώρας.

Η παράδοση είχε προγραμματιστεί για το 2026. Μέσα στον Αύγουστο βρίσκονται ακόμη σε εξέλιξη διαδικασίες μεταφοράς εκθεμάτων και εγκατάστασης της μόνιμης έκθεσης. Άρα: έργο στην τελική φάση -όχι ακόμη πλήρως ολοκληρωμένο κατά την ημερομηνία

νία του απολογισμού. Όταν λειτουργήσει, πάντως, θα αποτελεί μία από τις σημαντικότερες νέες πολιτιστικές υποδομές που δημιουργήθηκαν στην Ελλάδα τις τελευταίες δεκαετίες.

Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο

Στον αντίποδα βρίσκεται το Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο. Η μεγάλη επέκταση και αναβάθμισή του είχε δρομολογηθεί ήδη πριν από τις εκλογές του 2023, με την επιλογή της αρχιτεκτονικής πρότασης Chipperfield-Toμπάζη.

Η δεύτερη τετραετία όμως προχώρησε σημαντικά την ωρίμανση. Το 2025 εγκρίθηκε η οριστική μουσειολογική μελέτη και το 2026 ακολούθησε η μουσειογραφική προμελέτη.

Το έργο δεν αφορά μόνο το ίδιο το μουσείο. Μπορεί

πάνω στον Ιερό Βράχο παύει να αποτελεί κλειστή υποδομή και επιστρέφει στο πολιτιστικό κύκλωμα.

Στον παγκόσμιο χάρτη τα 6 Μινωικά Ανακτορικά Κέντρα

Στις 12 Ιουλίου 2025 καταγράφηκε μία από τις μεγαλύτερες διεθνείς πολιτιστικές επιτυχίες της περιόδου. Τα έξι Μινωικά Ανακτορικά Κέντρα -Κνωσός, Φαιστός, Μάλια, Ζάκρος, Ζώμινθος και Κυδωνία- εντάχθηκαν στον Κατάλογο Παγκόσμιας Κληρονομιάς της UNESCO.

Η διαδικασία είχε ξεκινήσει πριν από το 2023, αλλά ολοκληρώθηκε επιτυχώς στη δεύτερη τετραετία. Η ένταξη δεν είναι απλώς τίτλος κύρους. Δημιουργεί ισχυρότερο διεθνές πλαίσιο προστασίας, μεγαλύτερη αναγνωρισιμότητα και νέα δυνατότητα πολιτιστικής

να αλλάξει συνολικά την περιοχή γύρω από την Πατησίων και να δημιουργήσει νέο πολιτιστικό πυρήνα στο κέντρο της Αθήνας. Εδώ όμως δεν υπάρχει λόγος για πρόωρα «κάναμε». Η προετοιμασία έχει προχωρήσει αποφασιστικά. Η κατασκευή και η πλήρης ολοκλήρωση βρίσκονται μπροστά.

Παλιό Μουσείο Ακρόπολης

Το Παλιό Μουσείο της Ακρόπολης παρέμενε κλειστό από το 2007. Το υπουργείο Πολιτισμού το επαναφέρει με νέα λειτουργία, η οποία θα συνδυάζει περιοδικές αρχαιολογικές εκθέσεις, σύγχρονη τέχνη και ψηφιακές εφαρμογές.

Και εδώ ο χρονικός στόχος είναι το 2026, με τις απαραίτητες συμβάσεις και τον εξοπλισμό να έχουν δρομολογηθεί.

Η σημασία είναι και συμβολική: ένα ιστορικό κτίριο

και τουριστικής ανάπτυξης για την Κρήτη. Κατάσταση: ολοκληρώθηκε.

Προσβασιμότητα για όλους

Ένας λιγότερο εντυπωσιακός οπτικά, αλλά ουσιαστικός άξονας είναι η καθολική προσβασιμότητα. Η πολιτική που ξεκίνησε με παρεμβάσεις σε σημαντικούς αρχαιολογικούς χώρους επεκτείνεται πλέον σε ολόκληρη τη χώρα. Νέες προσβάσιμες διαδρομές έχουν δημιουργηθεί ή κατασκευάζονται στην Αρχαία Αγορά, τον Κεραμεικό, τη Νικόπολη, την Αμφίπολη και σε σειρά μουσείων και μνημείων. Οι παρεμβάσεις δεν αφορούν μόνο κινητικές δυσκολίες. Περιλαμβάνουν και εργαλεία για ανθρώπους με προβλήματα όρασης ή άλλες ανάγκες. Η φιλοσοφία είναι απλή αλλά σημαντική: η προστασία ενός μνημείου δεν ολοκληρώνεται αν ο πολίτης δεν μπορεί να το προσεγγίσει και να το γνωρίσει.

Συνέχεια στην επόμενη σελίδα

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Επαναπατρισμός εκατοντάδων αρχαιοτήτων

Το ψηφιακό Εθνικό Αρχείο Μνημείων

Τον Ιούνιο του 2026 παρουσιάστηκε το ολοκληρωμένο ψηφιακό οικοσύστημα του Εθνικού Αρχείου Μνημείων. Το έργο δημιουργεί ενιαία τεχνολογική υποδομή για τη διαχείριση και τεκμηρίωση της πολιτιστικής κληρονομιάς. Σημαίνει καλύτερη καταγραφή μνημείων και αρχαιολογικών δεδομένων, ασφαλέστερη διαχείριση πληροφοριών, ευκολότερη έρευνα και μεγαλύτερη δυνατότητα διασύνδεσης των υπηρεσιών του υπουργείου.

Δεν είναι ένα έργο που θα προσελκύσει εκατομμύρια επισκέπτες, όπως ένα νέο μουσείο. Είναι όμως ακριβώς το είδος υποδομής που μπορεί να αλλάξει τον τρόπο λειτουργίας ολόκληρης της διοίκησης του Πολιτισμού.

Ανώτατη Σχολή Παραστατικών Τεχνών

Το πρόγραμμα της ΝΔ το 2023 προέβλεπε ρητά τη δημιουργία Ανώτατης Σχολής Παραστατικών Τεχνών. Η εξαγγελία είχε ιδιαίτερη σημασία μετά από χρόνια εκκρεμότητας γύρω από το επίπεδο σπουδών και τα επαγγελματικά δικαιώματα στον χώρο του θεάτρου, του χορού και των παραστατικών τεχνών.

Το αρχικό χρονοδιάγραμμα δεν τηρήθηκε. Η σχολή δεν λειτούργησε το 2025, όπως είχε αρχικά σχεδιαστεί. Τον Μάρτιο του 2026, όμως, ψηφίστηκε ο νόμος που την ιδρύει ως ίδρυμα ανώτατης εκπαίδευσης, με δυνατότητα σπουδών πρώτου, δεύτερου και τρίτου κύκλου.

Εδώ έχουμε χαρακτηριστικό παράδειγμα όπου η αξιολόγηση πρέπει να είναι διπλή: ο αρχικός χρόνος χάθηκε -η βασική θεσμική δέσμευση όμως υλοποιήθηκε. Η πραγματική επιτυχία θα κριθεί τώρα από την οργάνωση, τη στελέχωση και την ακαδημαϊκή λειτουργία της νέας σχολής.

Κινηματογράφος και δημιουργική οικονομία

Ο Πολιτισμός δεν είναι μόνο αρχαιολογία. Το 2026 εγκρίθηκε πενταετές σχέδιο δράσης περίπου 750 εκατ. ευρώ για την περίοδο 2026-2030, που αφορά τον κινηματογράφο, την τηλεόραση, το animation, το gaming και ευρύτερα τις δημιουργικές και οπτικοακουστικές βιομηχανίες.

Η φιλοσοφία είναι να αξιοποιηθεί ο πολιτισμός και ως παραγωγικός κλάδος. Η Ελλάδα επιδιώκει να προσελκύσει περισσότερες διεθνείς παραγωγές, να στηρίξει εγχώριους δημιουργούς, να αναπτύξει τεχνικά επαγγέλματα και να ενισχύσει νέα πεδία υψηλής προστιθέμενης αξίας.

Παράλληλα συνεχίζεται το «Όλη η Ελλάδα ένας Πολιτισμός», που μεταφέρει παραστάσεις και σύγχρονη καλλιτεχνική δημιουργία σε αρχαιολογικούς χώρους και μνημεία όλης της χώρας. Έτσι η πολιτιστική αποκέντρωση δεν περιορίζεται στα μουσεία. Επεκτείνεται και στη σύγχρονη παραγωγή.

Επιστροφή αρχαιοτήτων

Σημαντική πρόοδος καταγράφεται και στις επιστρο-

φές ελληνικών αρχαιοτήτων. Το 2025 επαναπατρίστηκαν 86 αρχαιότητες από ιδιωτική συλλογή, ενώ συνεχίστηκαν οι επιστροφές αντικειμένων από μεγάλες υποθέσεις παράνομης διακίνησης, όπως εκείνη του Robin Symes. Ο συνολικός αριθμός αντικειμένων που έχουν επιστρέψει τα τελευταία χρόνια ανέρχεται πλέον σε εκατοντάδες.

Εδώ η πολιτική δεν περιορίζεται σε διπλωματικές εκκλήσεις. Στηρίζεται σε επιστημονική τεκμηρίωση, νομικές διεκδικήσεις, συνεργασία με ξένες Αρχές και συμφωνίες με μουσεία και συλλέκτες.

Γλυπτά του Παρθενώνα

Υπάρχει, βέβαια, μία υπόθεση που παραμένει πάνω από όλες τις άλλες. Η Ελλάδα συνεχίζει τη διεκδίκηση για την οριστική επανένωση των Γλυπτών του Παρθενώνα στην Αθήνα. Η υπόθεση έχει αποκτήσει σαφώς μεγαλύτερη διεθνή δυναμική τα τελευταία χρόνια και βρίσκεται πλέον στο υψηλότερο πολιτικό επίπεδο των ελληνοβρετανικών σχέσεων.

Η ελληνική θέση παραμένει ότι δεν αναγνωρίζεται κυριότητα του Βρετανικού Μουσείου. Αλλά το αποτέλεσμα είναι ακόμη ανοιχτό. Τα Γλυπτά δεν έχουν επιστρέψει. Άρα εδώ δεν υπάρχει κανένα «Το είπαμε, το κάναμε». Υπάρχει μία εθνική διεκδίκηση που βρίσκεται σε πιο ώριμο διεθνές επίπεδο, αλλά δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί.

Ο λογαριασμός μέχρι σήμερα

Το έργο του υπουργείου Πολιτισμού έχει τρεις διαφορετικές ταχύτητες. Στα ολοκληρωμένα βρίσκονται το Ανάκτορο των Αιγών, η ένταξη των Μινωικών Ανακτορικών Κέντρων στην UNESCO, δεκάδες μουσεία-

κές αναβαθμίσεις, το νέο Εθνικό Αρχείο Μνημείων και η θεσμική ίδρυση της Ανώτατης Σχολής Παραστατικών Τεχνών.

Στην τελική ευθεία βρίσκονται το Εθνικό Μουσείο Εναλίων Αρχαιοτήτων, η πρώτη μεγάλη φάση του Τατόιου και η επαναλειτουργία του Παλαιού Μουσείου Ακρόπολης.

Στη μεγάλη επόμενη φάση βρίσκονται η επέκταση του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου, η πλήρης καθολική προσβασιμότητα, η λειτουργία της νέας Ανώτατης Σχολής και η αξιοποίηση του σχεδίου των 750 εκατ. ευρώ για τη δημιουργική οικονομία. Και υπάρχει, φυσικά, η μία μεγάλη ανοιχτή εθνική διεκδίκηση: τα Γλυπτά του Παρθενώνα. Ο συνολικός απολογισμός όμως είναι ήδη σαφής.

Το 2023 η κυβέρνηση υποσχόταν περισσότερα ολοκληρωμένα έργα, προσβάσιμο πολιτισμό, ισχυρότερη περιφέρεια, αναβαθμισμένη καλλιτεχνική εκπαίδευση και σύγχρονη πολιτιστική παραγωγή. Τρία χρόνια αργότερα, έργα άνω του 1 δισ. ευρώ έχουν μετατραπεί σε έναν χάρτη παραδόσεων και εργοταξίων σε ολόκληρη τη χώρα, ένα νέο εθνικό μουσείο βρίσκεται στην τελική ευθεία, το Τατόι ξαναγεννιέται, τα Μινωικά Ανάκτορα έχουν ενταχθεί στην UNESCO και η Ανώτατη Σχολή Παραστατικών Τεχνών έχει επιτέλους θεσμοθετηθεί.

Το σημαντικότερο ίσως είναι ότι η πολιτιστική πολιτική δεν αντιμετωπίζει πλέον την κληρονομιά αποκλειστικά ως κάτι που πρέπει να συντηρηθεί. Τη μετατρέπει σταδιακά σε σύγχρονη δημόσια υποδομή: προσβάσιμη, ψηφιακή, εκπαιδευτική, διεθνή και αναπτυξιακή. Και εκεί βρίσκεται το πραγματικό «Το είπαμε, το κάναμε» του συγκεκριμένου υπουργείου.

Άννα Καραμανλή
Υφυπουργός Τουρισμού

Με επίκεντρο τη Θεσσαλονίκη και τη φετινή ΔΕΘ, ο τουρισμός αλλάζει σε ολόκληρη τη Βόρεια Ελλάδα

Για την Ελλάδα, ο τουρισμός αποτελεί πυλώνα ανάπτυξης, εξωστρέφειας και προόδου. Στο υπουργείο Τουρισμού υλοποιούμε ένα νέο μοντέλο πιο ποιοτικό, ανθεκτικό και βιώσιμο, με σεβασμό στο περιβάλλον, στον πολιτισμό και στις τοπικές κοινωνίες.

Με νομοθετικές παρεμβάσεις και σημαντικά έργα υποδομής κάνουμε πραγματικότητα έναν τουρισμό που αγκαλιάζει περισσότερες περιοχές της χώρας καθ' όλη τη διάρκεια του έτους και επιστρέφει δίκαια τα οφέλη του στις τοπικές κοινωνίες.

Παράλληλα, ενισχύσαμε ουσιαστικά την τουριστική εκπαίδευση με νέα προγράμματα σπουδών, την

πρόσληψη μόνιμου εκπαιδευτικού προσωπικού για πρώτη φορά έπειτα από πολλά χρόνια και την πρόσφατη μετατροπή όλων των ΣΑΕΚ Τουρισμού σε Πειραματικές. Γιατί ο τουρισμός είναι, πάνω απ' όλα, οι άνθρωποί του.

Ιδιαίτερη έμφαση δίνουμε στη Βόρεια Ελλάδα, από τη Δυτική Μακεδονία έως την ακριτική Θράκη, με σημαντικά έργα που αναδεικνύουν την ταυτότητα κάθε τόπου. Με επίκεντρο τη Θεσσαλονίκη και τη φετινή ΔΕΘ, ο τουρισμός αλλάζει σε ολόκληρη τη Βόρεια Ελλάδα και μαζί του αλλάζουν οι δυνατότητες ανάπτυξης και ευημερίας για τις τοπικές κοινωνίες.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Από το ρεκόρ αφίξεων στη μεγαλύτερη αξία από κάθε ταξίδι

Στον τουρισμό το «Το είπαμε, το κάναμε» δεν πρέπει να μετρηθεί μόνο με τον αριθμό των αφίξεων. Η Ελλάδα ήταν ήδη μια από τις ισχυρότερες τουριστικές χώρες της Μεσογείου πριν από το 2023 και η αύξηση των επισκεπτών δεν αποτελεί αυτομάτως κυβερνητικό έργο. Προκύπτει από τη δύναμη του ελληνικού brand, τις επενδύσεις των επιχειρήσεων, την ποιότητα των υπηρεσιών, τη γεωπολιτική συγκυρία, τις αεροπορικές συνδέσεις και τη διεθνή ζήτηση.

Η πραγματική κυβερνητική ευθύνη βρίσκεται αλλού: αν η χώρα κερδίζει περισσότερα από κάθε επισκέπτη, αν η τουριστική δραστηριότητα απλώνεται σε περισσότερους μήνες, αν νέες περιοχές μπαίνουν στον τουριστικό χάρτη και αν δημιουργούνται υποδομές που κάνουν το ελληνικό προϊόν πιο ποιοτικό, πιο βιώσιμο και λιγότερο εξαρτημένο από το δίμηνο Ιουλίου-Αυγούστου.

Αυτός ήταν και ο πυρήνας του προγράμματος της ΝΔ το 2023: ποιοτική αναβάθμιση, επιμήκυνση της περιόδου, νέες μορφές τουρισμού, καλύτερες υποδομές, κατάρτιση του ανθρώπινου δυναμικού και συνέχιση του «Τουρισμός για Όλους».

Από τον Ιούνιο του 2023 μέχρι σήμερα υπουργός Τουρισμού παραμένει η Όλγα Κεφαλογιάννη, γεγονός που δίνει στον απολογισμό μια σαφή πολιτική συνέχεια.

Από τα 20,6 στα 23,6 δισ. ευρώ

Το 2023 οι ταξιδιωτικές εισπράξεις διαμορφώθηκαν περίπου στα 20,6 δισ. ευρώ, με περίπου 36,1 εκατ. εισερχόμενους ταξιδιώτες.

Το 2024 οι αφίξεις ξεπέρασαν τα 40,6 εκατομμύρια, ενώ το 2025 καταγράφηκε νέο ιστορικό υψηλό: 23,63 δισ. ευρώ ταξιδιωτικές εισπράξεις και 43,31 εκατ. εισερχόμενοι ταξιδιώτες. Η αύξηση των εσόδων το 2025 ήταν περίπου 9,4%, ενώ η αύξηση των αφίξεων περίπου 6,4%.

Αυτή η διαφορά είναι ίσως πιο σημαντική από το ίδιο το ρεκόρ.

Σημαίνει ότι τα τουριστικά έσοδα αυξάνονται ταχύτερα από τον αριθμό των επισκεπτών. Η μέση δαπάνη ανά διανυκτέρευση ανέβηκε από περίπου 89,7 ευρώ το 2024 στα 96,6 ευρώ το 2025, ενώ η μέση δαπάνη ανά ταξίδι κινήθηκε περίπου στα 545,5 ευρώ.

Ακριβώς εδώ βρίσκεται η ουσία της στρατηγικής.

Η Ελλάδα δεν μπορεί να κυνηγά επ' άπειρον περισσότερα «κεφάλια».

Οι υποδομές των νησιών, οι δρόμοι, το νερό, τα απορρίμματα, τα αεροδρόμια και οι τοπικές κοινωνίες έχουν πραγματικά όρια.

Το επόμενο επίπεδο ανάπτυξης είναι περισσότερη αξία από κάθε ταξίδι και καλύτερη κατανομή της τουριστικής κίνησης.

2026: Δυναμική και εκτός κορύφωσης

Το πρώτο τετράμηνο του 2026 ενίσχυσε ακόμη περισσότερο αυτή την εικόνα. Οι αφίξεις μη κατοίκων αυξήθηκαν περίπου κατά 27% και οι ταξιδιωτικές εισπράξεις κατά περίπου 37% έναντι της αντίστοιχης περιόδου του 2025. Δεν μπορεί φυσικά ένα τετράμηνο να προεξοφλήσει ολόκληρη τη χρονιά.

Έχει όμως πολιτική σημασία επειδή αφορά σε μεγάλο βαθμό μήνες εκτός του παραδοσιακού θερινού peak. Και αυτή είναι η πραγματική ένδειξη ότι η περίφημη επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου αρχίζει να αποκτά μετρήσιμο περιεχόμενο. Η Ελλάδα δεν είναι ακόμη πλήρως δωδεκάμηνος προορισμός. Όμως τα έσοδα και η κίνηση αυξάνονται πλέον όχι μόνο τον Ιούλιο και τον Αύγουστο, αλλά και σε μήνες που παλαιότερα βρίσκονταν πολύ χαμηλότερα.

387 εκατ. ευρώ για να αλλάξει το τουριστικό προϊόν

Η μεγαλύτερη κυβερνητική παρέμβαση της περιόδου βρίσκεται στο Ταμείο Ανάκαμψης. Το υπουργείο Τουρισμού υλοποιεί πρόγραμμα περίπου 387 εκατ. ευρώ, το οποίο δεν χρηματοδοτεί απλώς γενική διαφήμιση της χώρας. Κατευθύνεται ακριβώς στα τμήματα του τουριστικού προϊόντος που μπορούν να αλλάξουν τη δομή του:

Επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου, αύξηση ταξιδιωτικών εισπράξεων, 387 εκατ. ευρώ από το Ταμείο Ανάκαμψης, μαρίνες, καταδύσεις, προσβάσιμες παραλίες και νέο VisitGreece - Τι έχει ήδη αλλάξει

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Στόχος για 12μηνο ορεινό τουρισμό

- ορεινός και χειμερινός τουρισμός,
- τουριστικοί λιμένες,
- ιαματικός τουρισμός και ευεξία,
- καταδυτικός τουρισμός,
- αγροτουρισμός και γαστρονομία,
- προσβάσιμες παραλίες,
- διαχείριση προορισμών,
- ψηφιακές υπηρεσίες,
- κατάρτιση εργαζομένων.

Είναι ίσως η πιο καθαρή απάντηση στο ερώτημα «τι έκανε το κράτος πέρα από το να μετρά αφίξεις».

Δράσεις 67,6 εκατ. για το... βουνό

Ο ορεινός τουρισμός αποτελεί χαρακτηριστικό παράδειγμα. Η σχετική δράση διαθέτει δημόσια χρηματοδότηση περίπου 67,6 εκατ. ευρώ. Στην πρώτη μεγάλη φάση είχαν υποβληθεί 16 επενδυτικά σχέδια χιονοδρομικών κέντρων συνολικής αξίας περίπου 149 εκατ. ευρώ.

Το σημαντικότερο όμως είναι ότι άλλαξε και το θεσμικό πλαίσιο. Από το 2025 τα χιονοδρομικά κέντρα έχουν δυνατότητα δωδεκάμηνης λειτουργίας, ώστε να μην περιορίζονται στο χιόνι αλλά να φιλοξενούν πεζοπορία, ποδηλασία βουνού, δραστηριότητες φύσης και άλλες εμπειρίες όλο τον χρόνο.

Το 2026 ξεκίνησε και η ειδική καμπάνια «Ορεινή Ελλάδα. Σε πάει ψηλά. Όλο τον χρόνο». Άρα εδώ υπάρχει ολοκληρωμένη στρατηγική: χρηματοδότηση υποδομών + αλλαγή κανονιστικού πλαισίου + στοχευμένη προβολή.

Μαρίνες: Περισσότερο yachting

Ο θαλάσσιος τουρισμός είναι ένα από τα πεδία όπου η Ελλάδα διαθέτει φυσικό συγκριτικό πλεονέκτημα, αλλά για χρόνια υστερούσε σε οργανωμένες υποδομές.

Στο πρόγραμμα αναβάθμισης τουριστικών λιμένων είχαν υποβληθεί 41 επενδυτικά σχέδια συνολικού ύψους περίπου 182 εκατ. ευρώ.

Η στρατηγική συνδέεται άμεσα με το yachting και τους επισκέπτες υψηλότερης δαπάνης. Μια οργανωμένη μαρίνα δεν φέρνει μόνο σκάφη. Δημιουργεί κατανάλωση σε εστίαση, τεχνικές υπηρεσίες, εμπορικά καταστήματα, επισκευές και τοπικές υπηρεσίες. Χρειάζεται όμως και εδώ ακρίβεια: δεν έχουν ολοκληρωθεί 41 μαρίνες. Υπάρχουν 41 επενδυτικά σχέδια που εντάσσονται σταδιακά και υλοποιούνται.

Καταδυτικός τουρισμός

Το πρόγραμμα καταδυτικού και υποβρύχιου τουρισμού διαθέτει περίπου 22 εκατ. ευρώ. Το σημαντικό είναι ότι το 2026 δεν μιλάμε πλέον μόνο για γενικό σχεδιασμό. Έχουν αρχίσει να εντάσσονται συγκεκριμένα επενδυτικά σχέδια για καταδυτικά κέντρα και πάρκα, μεταξύ άλλων σε νησιωτικές περιοχές όπως η Σκόπελος και οι Φούρνοι.

Η Ελλάδα διαθέτει τεράστιο μήκος ακτογραμμής, ναυάγια, ενάλια αρχαιολογία και θαλάσσιο πλούτο. Η μετατροπή αυτών των πλεονεκτημάτων σε οργανωμέ-

νο τουριστικό προϊόν μπορεί να φέρει επισκέπτες διαφορετικού προφίλ, υψηλής εξειδίκευσης και εκτός της κλασικής θερινής αιχμής.

Ιαματικός τουρισμός

Αντίστοιχη λογική ακολουθεί ο ιαματικός τουρισμός. Δεκάδες εκατομμύρια ευρώ κατευθύνονται στην αναβάθμιση ή δημιουργία σύγχρονων εγκαταστάσεων ιαματικού τουρισμού και ευεξίας. Το παλιό ελληνικό μοντέλο των λουτροπόλεων είχε σε πολλές περιπτώσεις παραμείνει πίσω σε υποδομές και υπηρεσίες.

Η νέα λογική επιχειρεί να το συνδέσει με τη διε-

Προσβάσιμες παραλίες: 160 επενδυτικά σχέδια

Η τουριστική ανάπτυξη έχει αξία μόνο αν είναι πραγματικά προσβάσιμη. Στη δράση για τις παραλίες κατατέθηκαν 160 επενδυτικά σχέδια συνολικού ύψους περίπου 31 εκατ. ευρώ για παρεμβάσεις που επιτρέπουν σε άτομα με κινητικές δυσκολίες να απολαμβάνουν το θαλάσσιο προϊόν.

Δεν σημαίνει ότι 160 έργα έχουν ήδη ολοκληρωθεί. Σημαίνει όμως ότι η προσβασιμότητα εντάσσεται πλέον ως οργανικό τμήμα της τουριστικής επένδυσης και όχι ως μεταγενέστερη προσθήκη.

θνώς αναπτυσσόμενη αγορά του wellness tourism, που δεν εξαρτάται από θάλασσα ή υψηλές θερμοκρασίες και μπορεί να λειτουργεί όλο τον χρόνο. Αυτό είναι ακριβώς το είδος προϊόντος που χρειάζεται μια χώρα που θέλει δωδεκάμηνο τουρισμό.

Αγροτουρισμός και γαστρονομία

Το 2026 ολοκληρώθηκε η νέα μελέτη και το σχέδιο δράσης για τον αγροτουρισμό και τη γαστρονομία. Στόχος είναι η δημιουργία πιο συνεκτικού εθνικού brand που θα συνδέει τον επισκέπτη με το ελληνικό κρασί, το ελαιόλαδο, τα τυριά, τις τοπικές συνταγές, τις αγροτικές εμπειρίες, την ίδια την παραγωγή.

Αυτό έχει διπλό αποτέλεσμα. Αφενός δημιουργεί λόγους ταξιδιού εκτός καλοκαιριού. Αφετέρου μεταφέρει μεγαλύτερο μέρος του τουριστικού χρήματος από το ξενοδοχείο προς την τοπική παραγωγή και την περιφέρεια.

DMMOs

Για δεκαετίες η τουριστική πολιτική στην Ελλάδα ταυτιζόταν σε μεγάλο βαθμό με το marketing. Η νέα λογική των Destination Management and Marketing Organizations (DMMOs) επιχειρεί να αλλάξει αυτό το μοντέλο.

Ένας προορισμός δεν αρκεί να διαφημίζεται. Πρέπει να διαχειρίζεται τη φέρουσα ικανότητα, την επισκεψιμότητα, τις υποδομές, τα απορρίμματα, το περιβάλλον, την ποιότητα των υπηρεσιών και τη σχέση του τουρισμού με την τοπική κοινωνία.

Το Ταμείο Ανάκαμψης προβλέπει στήριξη για 10 οργανισμούς διαχείρισης προορισμών και αντίστοιχα Παρατηρητήρια Βιώσιμης Τουριστικής Ανάπτυξης. Αυτό αποτελεί μια από τις σημαντικότερες απαντήσεις στο πρόβλημα του overtourism. Γιατί η επιτυχία ενός προορισμού δεν μπορεί να μετριέται μόνο με το πόσοι άνθρωποι χωρούν σε αυτόν.

Συνέχεια στην επόμενη σελίδα

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Ψηφιακός μετασχηματισμός του ΕΟΤ

**Βραχυχρόνιες μισθώσεις:
Για πρώτη φορά κανόνες**

Η έκρηξη των βραχυχρόνιων μισθώσεων δημιουργήσε μια εντελώς νέα αγορά. Μέχρι πρόσφατα η βασική κρατική αντιμετώπιση ήταν κυρίως φορολογική. Από την 1η Οκτωβρίου 2025 εφαρμόζεται νέο πλαίσιο με πραγματικές ελάχιστες προδιαγραφές για τα καταλύματα βραχυχρόνιας μίσθωσης. Προβλέπονται, μεταξύ άλλων:

- απαιτήσεις φυσικού φωτισμού και αερισμού,
- κανόνες ασφάλειας,
- ασφάλιση αστικής ευθύνης,
- δυνατότητα ελέγχων από το υπουργείο Τουρισμού σε συνεργασία με την ΑΑΔΕ.

Είναι μια καθαρή θεσμική αλλαγή: Η βραχυχρόνια μίσθωση παύει να θεωρείται μόνο φορολογικό αντικείμενο και αντιμετωπίζεται πλέον και ως τουριστική δραστηριότητα με υποχρεώσεις ποιότητας και ασφάλειας.

Νέο VisitGreece

Από τον Ιούλιο του 2026 λειτουργεί το πλήρως ανασχεδιασμένο VisitGreece.gr. Το έργο εντάσσεται στον ψηφιακό μετασχηματισμό του ΕΟΤ και επιχειρεί να παρουσιάσει ένα διαφορετικό τουριστικό αφήγημα. Όχι μόνο Ακρόπολη - Μύκονος - Σαντορίνη - παραλία. Αλλά και ορεινή Ελλάδα, γαστρονομία, φύση, πολιτισμός, wellness, ειδικές εμπειρίες και ταξίδια εκτός υψηλής περιόδου.

Παράλληλα αναπτύσσονται περισσότερα ψηφιακά εργαλεία για επισκέπτες και επιχειρήσεις. Νέο VisitGreece: ολοκληρωμένο και σε λειτουργία.

«Τουρισμός για όλους»

Το πρόγραμμα «Τουρισμός για όλους» συνεχίστηκε και διευρύνθηκε. Το 2024 είχε περισσότερους από 107.000 δικαιούχους. Το 2025 εντάχθηκαν αρχικά περίπου 65.000, ενώ αργότερα προστέθηκαν σχεδόν 14.000 επιπλέον δικαιούχοι, αξιοποιώντας αδιάθετους πόρους. Τα ποσά φτάνουν έως και τα 600 ευρώ για συγκεκριμένες ευάλωτες κατηγορίες.

Η πραγματική αλλαγή όμως βρίσκεται στον κύκλο 2026-2027. Περίπου 70% των διαθέσιμων πόρων κατευθύνεται πλέον στην περίοδο Οκτωβρίου-Απριλίου.

Άρα το μέτρο αποκτά διπλή λειτουργία: κοινωνική ενίσχυση του πολίτη και ταυτόχρονα δημιουργία ζήτησης για ξενοδοχεία και επιχειρήσεις όταν η παραδοσιακή τουριστική σεζόν έχει τελειώσει. Αυτό είναι ίσως ένα από τα καλύτερα παραδείγματα έξυπνης σύνδεσης κοινωνικής και αναπτυξιακής πολιτικής.

Ο στόχος για 180.000 εργαζόμενους

Η ΝΔ είχε δεσμευθεί το 2023 για προγράμματα κατάρτισης τουλάχιστον 180.000 εργαζομένων στον τουρισμό. Μέσω του Ταμείου Ανάκαμψης έχουν κινητοποιηθεί δεκάδες εκατομμύρια ευρώ για reskilling και upskilling. Παράλληλα αναβαθμίζονται οι ΣΑΕΚ Τουρισμού, ταχύρρυθμα προγράμματα ξεναγών και άλλες δομές εκπαίδευσης.

Ωστόσο μέχρι σήμερα δεν υπάρχει επαρκές συγκριτικό επίσημο στοιχείο που να αποδεικνύει ότι οι 180.000 έχουν ήδη ολοκληρώσει την κατάρτιση. Άρα: δέσμευση σε εξέλιξη - ο τελικός αριθμητικός στόχος δεν έχει ακόμη κλείσει.

Νέες αγορές

Οι παραδοσιακά ισχυρές αγορές συνεχίζουν να αυξάνουν την αξία τους. Το 2025 οι ταξιδιωτικές εισπράξεις από τις ΗΠΑ έφτασαν περίπου το 1,74 δισ. ευρώ, ενώ από το Ηνωμένο Βασίλειο περίπου τα 3,74 δισ. ευρώ. Ιδιαίτερα η αγορά των ΗΠΑ είναι σημαντική λόγω της υψηλότερης κατά μέσο όρο δαπάνης.

Το 2026 υπογράφηκε και το πρώτο επίσημο πενταετές Μνημόνιο Συνεργασίας Ελλάδας - Ηνωμένου Βασιλείου στον τουρισμό, σε πεδία όπως επενδύσεις, βιωσιμότητα, ψηφιοποίηση, εκπαίδευση και ειδικές μορφές τουρισμού. Ο τουρισμός λειτουργεί πλέον και ως πεδίο οικονομικής διπλωματίας.

Ο λογαριασμός μέχρι σήμερα

Ο απολογισμός του υπουργείου Τουρισμού δεν πρέπει να είναι «43 εκατομμύρια τουρίστες, άρα επιτυχία». Η ουσιαστικότερη εικόνα είναι διαφορετική. Οι ταξιδιωτικές εισπράξεις αυξήθηκαν από 20,6 δισ. ευρώ το 2023 σε 23,63 δισ. το 2025. Τα έσοδα αυξήθηκαν ταχύτερα από τις αφίξεις. Η μέση δαπάνη ανά διανυκτέρευση ανέβηκε. Οι πρώτοι μήνες του 2026 δείχνουν ισχυρή ανάπτυξη και εκτός θερινής αιχμής. Περίπου 387 εκατ. ευρώ κατευθύνονται σε νέα τουριστικά προ-

ϊόντα, με 67 εκατ. στον ορεινό τουρισμό, 182 εκατ. επενδυτικών σχεδίων στους τουριστικούς λιμένες, 22 εκατ. στον καταδυτικό τουρισμό, δεκάδες εκατομμύρια στα ιαματικά, 160 σχέδια προσβάσιμων παραλιών και νέο πλαίσιο διαχείρισης προορισμών.

Παράλληλα, το VisitGreece έχει ανασχεδιαστεί, οι βραχυχρόνιες μισθώσεις απέκτησαν για πρώτη φορά κανόνες τουριστικής ποιότητας και το «Τουρισμός για Όλους» χρησιμοποιείται πλέον στοχευμένα για να γεμίσει τη χαμηλή περίοδο.

Υπάρχουν όμως και σαφείς εκκρεμότητες.

Η Ελλάδα δεν έχει γίνει ακόμη πραγματικά δωδεκάμηνος προορισμός σε όλη την επικράτεια. Πολλά έργα του Ταμείου Ανάκαμψης βρίσκονται ακόμη σε υλοποίηση. Ο στόχος των 180.000 κατάρτισμένων εργαζομένων δεν έχει τεκμηριωθεί ως ολοκληρωμένος. Και η υπερφόρτωση δημοφιλών προορισμών παραμένει πραγματικό πρόβλημα για τις υποδομές και τις τοπικές κοινωνίες. Ακριβώς εκεί βρίσκεται και το πραγματικό στοίχημα της επόμενης ημέρας. Η Ελλάδα του 2027 δεν χρειάζεται απλώς περισσότερους τουρίστες από την Ελλάδα του 2023. Χρειάζεται περισσότερο τουριστικό εισόδημα, περισσότερους μήνες εργασίας, περισσότερους προορισμούς, καλύτερες υποδομές και μεγαλύτερο κομμάτι της τουριστικής αξίας να μένει στην ελληνική οικονομία και στην περιφέρεια. Και η σημαντικότερη ένδειξη ότι η κατεύθυνση αυτή έχει αρχίσει να αλλάζει είναι απλή: τα έσοδα αυξάνονται πλέον γρηγορότερα από τις αφίξεις. Αυτό είναι πολύ πιο ουσιαστικό από ένα ακόμη ρεκόρ επισκεπτών.

Δημήτρης Παπαστεργίου
Υπουργός Ψηφιακής Διακυβέρνησης

Οι υποδομές ΤΝ δημιουργούν τις προϋποθέσεις για το ψηφιακό κράτος της επόμενης ημέρας

«Η Ελλάδα του gov.gr - Η Ελλάδα του σήμερα» είναι το σύνθημα της φετινής μας συμμετοχής στην 90ή ΔΕΘ και σηματοδοτεί το επόμενο βήμα στον ψηφιακό μετασχηματισμό του κράτους.

Από την ψηφιοποίηση των υπηρεσιών, περνάμε σε ένα Δημόσιο που αξιοποιεί δεδομένα, ενοποιεί μητρώα και ενισχύει τις διαλειτουργικότητες για να εξυπηρετεί τον πολίτη πιο απλά, πιο γρήγορα και πιο προσωποποιημένα.

Από το gov.gr και το CRM, η πολυκαναλική εξυπηρέτηση αλλάζει σταδιακά τον τρόπο με τον οποίο ο πολίτης συναλλάσσεται με το κράτος, ενώ οι υποδομές τεχνητής νοημοσύνης δημιουργούν τις προϋποθέσεις για το ψηφιακό κράτος της επόμενης ημέρας. Συνεχίζουμε με σχέδιο και συνέπεια, ώστε η τεχνολογία να αναβαθμίζει τη ζωή πολιτών και επιχειρήσεων. Αυτή άλλωστε είναι η μεταρρυθμιστική κατεύθυνση της κυβέρνησης του Κυριάκου Μητσοτάκη.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Από το gov.gr στο αόρατο Δημόσιο και στα μάτια από το Διάστημα

Στο υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης, το σύνθημα «Το είπαμε, το κάναμε» έχει ίσως την πιο καθαρή συνέχεια ανάμεσα στις δύο κυβερνητικές τετραετίες. Η πρώτη περίοδος 2019-2023 είχε ως μεγάλο σύμβολο το gov.gr: το κράτος άρχισε να μεταφέρει μαζικά τις υπηρεσίες του από το γκισέ στην οθόνη. Η δεύτερη τετραετία επιχειρεί κάτι βαθύτερο: να περάσει από το ψηφιακό Δημόσιο στο διαλειτουργικό και, σταδιακά, αόρατο Δημόσιο, όπου ο πολίτης δεν χρειάζεται να αποδεικνύει ξανά και ξανά στο κράτος όσα το κράτος ήδη γνωρίζει.

Από τον Ιούνιο του 2023 υπουργός είναι ο Δημήτρης Παπαστεργίου. Στην πρώτη φάση της τετραετίας υφυπουργός, με βασικό χαρτοφυλάκιο το Κτηματολόγιο, ήταν ο Κωνσταντίνος Κυρανάκης, ενώ μετά τη μετακίνησή του ανέλαβε ο Χρήστος Δερμεντζόπουλος.

Η περίοδος 2023-2026 χαρακτηρίζεται από τρεις μεγάλες μετατοπίσεις: ενοποίηση των βασικών μητρώων του κράτους, ολοκλήρωση εκκρεμοτήτων δεκαετιών όπως το Κτηματολόγιο και μετάβαση από την απλή ψηφιοποίηση στην τεχνητή νοημοσύνη και στις νέες υπολογιστικές υποδομές.

Το gov.gr περνά στη δεύτερη γενιά

Το gov.gr δεν είναι έργο της δεύτερης τετραετίας και δεν πρέπει να παρουσιαστεί ως τέτοιο. Η μεγάλη πλατφόρμα δημιουργήθηκε και αναπτύχθηκε στην πρώτη

κυβερνητική περίοδο. Αυτό που αλλάζει από το 2023 και μετά είναι η κλίμακα και, κυρίως, η ποιότητα της ψηφιακής λειτουργίας του Δημοσίου.

Μέσα σε έναν μόνο χρόνο προστέθηκαν περίπου 300 νέες ψηφιακές υπηρεσίες, ενώ οι συνολικές ψηφιακές συναλλαγές έχουν φτάσει σε εντυπωσιακά μεγέθη. Το 2018 πραγματοποιούνταν μόλις 8,8 εκατ. ψηφιακές συναλλαγές με το Δημόσιο. Το 2025 ξεπέρασαν τα 2,7 δισεκατομμύρια.

Ο αριθμός δεν σημαίνει φυσικά 2,7 δισ. ξεχωριστές αιτήσεις πολιτών. Περιλαμβάνει και τις αυτοματοποιημένες ανταλλαγές δεδομένων μεταξύ πληροφοριακών συστημάτων. Και ακριβώς εκεί βρίσκεται το πραγματικό ποιοτικό άλμα. Το κράτος δεν περιορίζεται πλέον στο να εκδίδει ηλεκτρονικά ένα πιστοποιητικό. Αρχίζει να αναζητά μόνο του από τα δικά του μητρώα την πληροφορία που χρειάζεται, χωρίς ο πολίτης να λειτουργεί ως ταχυδρόμος μεταξύ δύο δημόσιων υπηρεσιών.

Προσωπικός Αριθμός

Από τις 3 Ιουνίου 2025 λειτουργεί ο Προσωπικός Αριθμός. Μέχρι το τέλος του ίδιου έτους είχαν ήδη εκδοθεί περισσότεροι από 9,3 εκατομμύρια Προσωπικοί Αριθμοί. Η ουσία της μεταρρύθμισης όμως δεν είναι ακόμη ένας αριθμός στο κινητό. Κατά τη διαδικασία ενοποίησης των μητρώων μέσω του myInfo εντοπίστηκαν πε-

ρίπου 963.000 αποκλίσεις στα στοιχεία πολιτών μεταξύ διαφορετικών βάσεων δεδομένων του Δημοσίου.

Ένας πολίτης μπορούσε να εμφανίζεται διαφορετικά στο δημοτολόγιο, διαφορετικά στο μητρώο ταυτοτήτων και διαφορετικά σε άλλο πληροφοριακό σύστημα. Αυτό δημιουργούσε χρόνια προβλήματα σε μεταβιβάσεις, φορολογικές πράξεις, συντάξεις, επιδόματα και δεκάδες άλλες διαδικασίες.

Ο Προσωπικός Αριθμός επιχειρεί να δημιουργήσει μία ενιαία ταυτότητα του πολίτη απέναντι στο Δημόσιο. ΑΦΜ και ΑΜΚΑ δεν εξαφανίζονται ως τεχνικοί αριθμοί των πληροφοριακών συστημάτων. Σταδιακά όμως παύει να είναι υποχρέωση του πολίτη να θυμάται, να δηλώνει και να αποδεικνύει διαφορετικά αναγνωριστικά ανά υπηρεσία. Είναι χαρακτηριστικό παράδειγμα μεταρρύθμισης που δεν εγκαινιάζεται με κορδέλα, αλλά μπορεί να αλλάξει χιλιάδες μικρές συναλλαγές της καθημερινότητας.

Κτηματολόγιο: Από το 39% στο 99%

Αν υπάρχει ένα έργο που μπορεί να συμπυκνώσει ολόκληρη τη δεύτερη τετραετία του υπουργείου, είναι το Ελληνικό Κτηματολόγιο. Πρόκειται για μια εκκρεμότητα άνω των τριών δεκαετιών. Το 2023 η ολοκληρωμένη κτηματογράφηση βρισκόταν περίπου στο 39% της επικράτειας. Το καλοκαίρι του 2026 είχε φτάσει στο 99%. Η διαφορά είναι τεράστια.

Δισεκατομμύρια ηλεκτρονικές συναλλαγές, 1,2 δισ. σελίδες που εγκαταλείπουν το χαρτί, οπτικές ίνες, κυβερνοασφάλεια, υπερυπολογιστές και ελληνικοί μικροδορυφόροι

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Ισχυρές υπολογιστικές υποδομές

Μέσα σε τρία χρόνια, μια από τις πλέον χαρακτηριστικές διοικητικές αποτυχίες της Μεταπολίτευσης πέρασε από λιγότερο από τη μισή χώρα σχεδόν στην πλήρη κτηματογράφηση.

Παράλληλα έκλεισε το παλιό κατακερματισμένο μοντέλο των Υποθηκοφυλακείων και δημιουργείται ενιαίος, ψηφιακός μηχανισμός Κτηματολογίου. Πάνω από 90% των συναλλαγών έχει πλέον περάσει σε ψηφιακή μορφή.

Η μεγάλη καινοτομία ήταν και η χρήση τεχνητής νοημοσύνης στον νομικό έλεγχο συμβολαίων. Η παραγωγικότητα αυξήθηκε θεαματικά: από περίπου 5.500 νομικούς ελέγχους την εβδομάδα σε πάνω από 13.500, ενώ ο χρόνος επεξεργασίας μειώθηκε σε ορισμένες διαδικασίες έως και κατά 90%. Τον Νοέμβριο του 2025 ολοκληρώθηκαν περισσότερες από 70.000 ψηφιακές υποθέσεις μέσα σε έναν μήνα. Η σωστή διατύπωση όμως απαιτεί ακρίβεια.

99% κτηματογράφηση δεν σημαίνει ότι εξαφανίστηκε κάθε ένσταση, νομική διαφορά ή διοικητική εκκρεμότητα. Σημαίνει όμως ότι η χώρα βρίσκεται πλέον ουσιαστικά στο τέλος μιας διαδρομής που ξεκίνησε στις αρχές της δεκαετίας του 1990. Από όλους τους αριθμούς του συγκεκριμένου υπουργείου, το 39% → 99% είναι ίσως ο ισχυρότερος.

1,2 δισ. σελίδες εγκαταλείπουν το χαρτί

Η δεύτερη μεγάλη υποδομή είναι λιγότερο ορατή αλλά εξίσου σημαντική. Με χρηματοδότηση περίπου 590 εκατ. ευρώ από το Ταμείο Ανάκαμψης βρίσκεται σε εξέλιξη η ψηφιοποίηση περίπου 1,2 δισ. σελίδων αρχείων του Δημοσίου.

Δεν πρόκειται απλώς για σκανάρισμα. Ο στόχος είναι τα έγγραφα να μετατραπούν σε πραγματικά αξιοποιήσιμα δεδομένα και να ενσωματωθούν στα πληροφοριακά συστήματα των υπηρεσιών. Αυτό αφορά αρχεία σε διαφορετικούς τομείς του κράτους και αποτελεί αναγκαία υποδομή για το επόμενο βήμα. Γιατί χωρίς ψηφιοποιημένα, δομημένα και διαλειτουργικά δεδομένα δεν υπάρχει πραγματικά έξυπνο Δημόσιο, ούτε ουσιαστική εφαρμογή τεχνητής νοημοσύνης.

mAlgov

Τον Δεκέμβριο του 2023 τέθηκε σε λειτουργία το mAlgov, μία από τις πρώτες μεγάλης κλίμακας εφαρμογές παραγωγικής τεχνητής νοημοσύνης σε δημόσια διοίκηση στην Ευρώπη.

Ο πολίτης μπορεί να θέσει μια ερώτηση με φυσική γλώσσα και το σύστημα να τον κατευθύνει μέσα στις χιλιάδες υπηρεσίες του gov.gr. Μέχρι το τέλος του 2024 είχε ήδη απαντήσει σε περισσότερα από 1,6 εκατομμύριο ερωτήματα.

Η σημασία του δεν βρίσκεται μόνο στην ίδια την εφαρμογή. Ήταν το πρώτο βήμα μιας ευρύτερης στρατηγικής: η τεχνητή νοημοσύνη να μην αντιμετωπίζεται ως εφαρμογή επίδειξης, αλλά ως εργαλείο πραγματικής διοικητικής παραγωγικότητας. Αυτό φαίνεται ήδη στο Κτηματολόγιο.

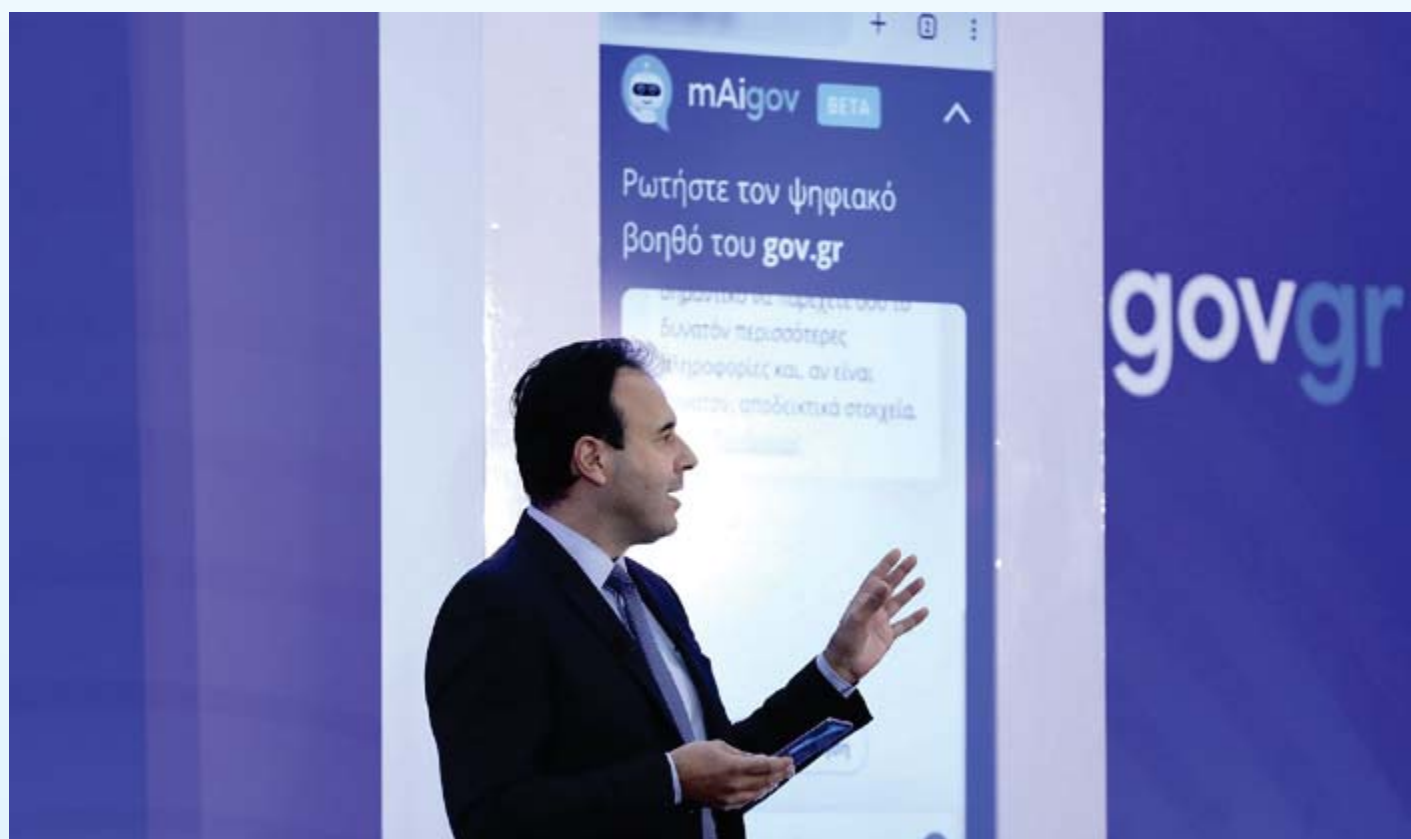
«Δαίδαλος» και «Φάρος»

Η επόμενη φάση είναι πολύ πιο φιλόδοξη. Στο Λαύριο κατασκευάζεται ο νέος εθνικός υπερυπολογιστής «Δαίδαλος», ο οποίος θα τοποθετήσει την Ελλάδα στον ευρωπαϊκό χάρτη των ισχυρών υπολογιστικών υποδομών.

Πάνω σε αυτή τη βάση αναπτύσσεται το ελληνικό AI Factory «Pharos», μία από τις πρώτες επτά σχετικές υποδομές που επέλεξε η Ευρωπαϊκή Ένωση. Ο «Φάρος» θα διαθέτει υπολογιστική ισχύ σε επιχειρήσεις, startups, πανεπιστήμια, ερευνητικά κέντρα, δημόσιους φορείς.

ράσει το 50% των νοικοκυριών. Η δεύτερη τετραετία αξιοποιεί τρία βασικά εργαλεία. Το Gigabit Voucher, περίπου 80 εκατ. ευρώ, επιδοτεί συνδέσεις υπερυψηλών ταχυτήτων. Το Smart Readiness, προϋπολογισμού περίπου 110 εκατ. ευρώ, χρηματοδοτεί την αναγκαία εσωτερική υποδομή στα κτίρια, ώστε η οπτική ίνα να μπορεί να φτάσει πραγματικά στο διαμέρισμα. Και το μεγάλο έργο Ultra-Fast Broadband οδηγεί δίκτυα εκεί όπου η ιδιωτική αγορά δεν έχει αρκετό εμπορικό κίνητρο.

Από το 2026 ξεκίνησε πλέον και η εμπορική διάθεση συνδέσεων FTTH μέσω UFBB σε αγροτικές και

Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί σε εφαρμογές για Υγεία, περιβάλλον, βιωσιμότητα και ελληνική γλώσσα. Η διαφορά είναι στρατηγική. Η Ελλάδα επιχειρεί να περάσει από τον ρόλο μιας χώρας που απλώς αγοράζει εφαρμογές τεχνητής νοημοσύνης σε χώρα που διαθέτει δική της εθνική υπολογιστική υποδομή για να αναπτύσσονται πάνω της ελληνικά προϊόντα και μοντέλα.

Εδώ όμως δεν έχουμε ακόμη ολοκληρωμένο έργο. «Δαίδαλος» και «Φάρος»: χρηματοδοτημένα και σε ανάπτυξη - η πλήρης παραγωγική λειτουργία αποτελεί επόμενο ορόσημο.

Οπτικές ίνες

Η ψηφιακή διοίκηση δεν μπορεί να αναπτυχθεί χωρίς ψηφιακές υποδομές. Η Ελλάδα ξεκίνησε με σημαντική υστέρηση στις συνδέσεις Fiber to the Home. Το 2019 η πραγματική κάλυψη οπτικής ίνας μέχρι το σπίτι ήταν σχεδόν μηδενική. Στις αρχές του 2025 είχε ήδη ξεπε-

ρμαστικές περιοχές, με ταχύτητες έως 1 Gbps. Άρα το έργο περνά σταδιακά από τις εκσκαφές και την εγκατάσταση καλωδίων σε πραγματικές ενεργές συνδέσεις. Υπάρχει όμως ακόμη απόσταση: η χρήση FTTH από τους πολίτες παραμένει χαμηλότερη από τη διαθέσιμη κάλυψη.

Κυβερνοασφάλεια

Η μεγάλη ψηφιακή μετάβαση δημιουργεί και μια νέα ευθύνη. Όσο περισσότερα δεδομένα, συναλλαγές και κρίσιμες λειτουργίες περνούν στο διαδίκτυο, τόσο μεγαλύτερη είναι η επίθεση που μπορεί να δεχθεί το κράτος. Το 2024 δημιουργήθηκε με νόμο η νέα Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας ως αυτοτελής θεσμός. Η νέα δομή συγκεντρώνει εθνική στρατηγική, εποπτεία κρίσιμων φορέων, αντιμετώπιση περιστατικών, ελέγχους, πιστοποιήσεις, λειτουργίες ασφάλειας και συστημικού.

Συνέχεια στην επόμενη σελίδα

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Εθνικό Πρόγραμμα Μικροδορυφόρων

Παράλληλα η ενσωμάτωση της ευρωπαϊκής Οδηγίας NIS2 αυξάνει δραστικά τον αριθμό δημόσιων και ιδιωτικών οργανισμών που υπόκεινται σε υποχρεώσεις κυβερνοασφάλειας. Εδώ η θεσμική μεταρρύθμιση έχει ολοκληρωθεί.

Η επιχειρησιακή της αποτελεσματικότητα όμως θα δοκιμάζεται συνεχώς, ακριβώς επειδή οι κυβερνοαπειλές εξελίσσονται ταχύτερα από οποιοδήποτε στατικό κανονιστικό πλαίσιο.

Hyperion GR-1

Ένα από τα λιγότερο γνωστά αλλά πιο εντυπωσιακά έργα είναι το Εθνικό Πρόγραμμα Μικροδορυφόρων, συνολικού ύψους περίπου 200 εκατ. ευρώ. Και εδώ πλέον έχουμε φυσικό αποτέλεσμα. Τον Μάιο του 2026 εκτοξεύθηκαν έξι ελληνικοί θερμικοί μικροδορυφόροι και τον Ιούλιο ακολούθησε ο Hyperion GR-1, ο πρώτος ελληνικός οπτικός μικροδορυφόρος της νέας συστοιχίας. Τα δεδομένα τους μπορούν να αξιοποιηθούν σε πυρκαγιές και Πολιτική Προστασία, γεωργία, περιβάλλον, πολεοδομία, χαρτογράφηση, θαλάσσια επιτήρηση, ασφάλεια.

Η σημασία είναι μεγαλύτερη από την ίδια την εκτόξευση. Γύρω από το πρόγραμμα έχει δημιουργηθεί οικοσύστημα πάνω από 90 ελληνικών επιχειρήσεων στον διαστημικό τομέα, άρα η δημόσια επένδυση δημιουργεί και νέα βιομηχανική δραστηριότητα.

Gov.gr Wallet

Το Gov.gr Wallet είχε ξεκινήσει πριν από το 2023, αλλά στη δεύτερη τετραετία αποκτά μεγαλύτερο ρόλο. Προστίθενται νέα έγγραφα, Θυρίδα Πολίτη, ο Προσωπικός Αριθμός και κυρίως δυνατότητες ψηφιακής συναίνεσης. Αντί ο πολίτης να συλλέγει δικαιολογητικά, μπορεί να επιτρέπει ψηφιακά σε έναν φορέα να αντλήσει απευθείας τα απολύτως αναγκαία στοιχεία.

Η συγκεκριμένη φιλοσοφία αποτυπώνει καλύτερα από οτιδήποτε άλλο τον στόχο της δεύτερης τετραετίας: λιγότερα πιστοποιητικά, περισσότερη ασφαλής ανταλλαγή δεδομένων.

Το Wallet χρησιμοποιήθηκε επίσης στην ταυτοποίηση εισιτηρίων στα γήπεδα, συνδέοντας για πρώτη φορά το ψηφιακό εισιτήριο με ταυτοποιημένο φυσικό πρόσωπο.

«Τρέχει» ο ψηφιακός μετασχηματισμός

Το οικονομικό μέγεθος του χαρτοφυλακίου είναι πολύ μεγαλύτερο από μερικές εφαρμογές. Μέσω του «Ελλάδα 2.0» χρηματοδοτούνται εκατοντάδες ψηφιακές δράσεις συνολικού ύψους περίπου 3,33 δισ. ευρώ. Μέσω του ΕΣΠΑ 2021-2027 υπάρχουν επιπλέον έργα περίπου 932 εκατ. ευρώ.

Συνολικά, δηλαδή, το χαρτοφυλάκιο ψηφιακού μετασχηματισμού ξεπερνά τα 4 δισ. ευρώ. Δεν σημαίνει ότι το σύνολο αυτών των χρημάτων έχει ήδη δαπανηθεί. Πρόκειται για έργα σε διαφορετικά στάδια σχεδιασμού, ανάθεσης, κατασκευής και λειτουργίας. Αποτυπώνει όμως την κλίμακα της ψηφιακής μετάβασης που βρίσκεται σε εξέλιξη.

Ο λογαριασμός μέχρι σήμερα

Στο υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης η δεύτερη τετραετία δεν έχει ένα μόνο flagship. Έχει μια σειρά μεταρρυθμίσεων που συνδέονται μεταξύ τους. Το Κτηματολόγιο ανέβηκε από 39% το 2023 στο 99% το 2026. Περισσότεροι από 9,3 εκατ. πολίτες έχουν αποκτήσει Προσωπικό Αριθμό. Περίπου 963.000 ασυμφωνίες μεταξύ κρατικών μπτρώων εντοπίστηκαν και μπορούν πλέον να διορθωθούν. Οι ψηφιακές συναλλαγές με το κράτος ξεπέρασαν τα 2,7 δισ. τον χρόνο. Το mAlgon έβαλε την παραγωγική ΤΝ στην καθημερινή δημόσια διοίκηση. Περίπου 1,2 δισ. σελίδες δημόσιων αρχείων ψηφιοποιούνται. Η κάλυψη FTTH έχει περάσει το 50%. Δημιουργήθηκε Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας. Ελληνικοί μικροδορυφόροι βρίσκονται ήδη σε τροχιά. Και πάνω από 4 δισ. ευρώ κινητοποιούνται για τον συνολικό ψηφιακό μετασχηματισμό.

Ταυτόχρονα υπάρχουν μεγάλα ανοιχτά στοιχεία. Το Κτηματολόγιο πρέπει να περάσει από το 99% στο πραγματικό 100% και να σταθεροποιήσει το νέο ψηφιακό μοντέλο λειτουργίας του. Ο «Δαίδαλος» και ο

«Φάρος» πρέπει να τεθούν σε πλήρη παραγωγική λειτουργία. Η ψηφιοποίηση του 1,2 δισ. σελίδων πρέπει να ολοκληρωθεί και κυρίως τα δεδομένα να χρησιμοποιούνται πραγματικά. Η χρήση οπτικών ινών πρέπει να ακολουθήσει την κάλυψη. Και η κυβερνοασφάλεια πρέπει συνεχώς να προηγείται της απειλής.

Υπάρχει όμως ένα ακόμα μεγαλύτερο στοίχημα. Η Ελλάδα πέρασε την πρώτη φάση της ψηφιοποίησης όταν ο πολίτης αντί να στηθεί στην ουρά μπορούσε να κατεβάσει το πιστοποιητικό στο κινητό του. Η δεύτερη φάση πρέπει να καταργήσει την ανάγκη του ίδιου του πιστοποιητικού.

Αν δύο δημόσιες υπηρεσίες γνωρίζουν ήδη την ίδια πληροφορία, δεν υπάρχει λόγος να ζητούν από τον πολίτη να τη μεταφέρει από τη μία στην άλλη. Και εκεί βρίσκεται ίσως το πιο φιλόδοξο «Το είπαμε, το κάναμε» του υπουργείου. Όχι ένα κράτος με περισσότερα ηλεκτρονικά χαρτιά. Αλλά ένα κράτος που σταδιακά χρειάζεται λιγότερα χαρτιά, λιγότερες αιτήσεις και λιγότερη παρέμβαση του πολίτη για να λειτουργήσει. Από το gov.gr στο αόρατο Δημόσιο. Αυτό είναι το πραγματικό επόμενο βήμα της ψηφιακής Ελλάδας.

Κώστας Κατσαφάδος

Υφυπουργός Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας

Η Ελλάδα χρειάζεται σοβαρότητα, ορθολογισμό, σχέδιο, συνέπεια και υπευθυνότητα

Η Ελλάδα έχει πληρώσει ακριβά, στο παρελθόν, τις πολιτικές των εύκολων υποσχέσεων. Το κράτος, όμως, κρίνεται στις δύσκολες στιγμές. Αυτό το γνωρίζουμε καλά στο υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας. Όταν ένας άνθρωπος βλέπει το σπίτι του να καταστρέφεται από πυρκαγιά, πλημμύρα ή σεισμό, δεν ενδιαφέρεται για επικοινωνιακές δηλώσεις. Θέλει να ξέρει αν το κράτος θα είναι εκεί.

Αυτό είναι το πραγματικό στοίχημα της Κρατικής Αρωγής: μια Πολιτική Προστασία που δεν αφήνει τον πολίτη μόνο μετά την καταστροφή. Μια Κρατική Αρωγή οργανωμένη καλύτερα, με ψηφιοποιημένες διαδικασίες, λι-

γότερη γραφειοκρατία και ταχύτερη αποκατάσταση. Ένα κράτος που αντιμετωπίζει την αρωγή όχι ως έκτακτη φιλανθρωπία, αλλά ως θεσμική υποχρέωση απέναντι στον πολίτη. Αυτή η προσπάθεια ενισχύθηκε με το νομοσχέδιο που ψηφίστηκε στη Βουλή, με στόχο ένα σύγχρονο, αποτελεσματικό και γρήγορο πλαίσιο.

Μπαίνουμε σε μια περίοδο κατά την οποία θα ακουστούν πολλά. Θα υπάρξουν υποσχέσεις, εξαγγελίες και εύκολες λύσεις για δύσκολα προβλήματα. Η Ελλάδα δεν χρειάζεται άλλη αναθέρμανση του παραλογισμού. Χρειάζεται σοβαρότητα. Χρειάζεται ορθολογισμό. Χρειάζεται σχέδιο, συνέπεια και υπευθυνότητα.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ**Από την καταστολή στην πρόληψη και το νέο επιχειρησιακό δόγμα**

Στην Πολιτική Προστασία το «Το είπαμε, το κάναμε» δεν μπορεί να σημαίνει ότι δεν θα υπάρξουν ξανά πυρκαγιές, πλημμύρες ή ακραία καιρικά φαινόμενα. Σε μία εποχή κατά την οποία η κλιματική κρίση πολλαπλασιάζει τη συχνότητα και την ένταση των καταστροφών, μια τέτοια υπόσχεση θα ήταν όχι απλώς υπερβολική αλλά και λάθος.

Το πραγματικό κριτήριο είναι διαφορετικό: Αν το κράτος εντοπίζει γρηγορότερα τον κίνδυνο, αν διαθέτει περισσότερες και καλύτερες εκπαιδευμένες δυνάμεις, αν προλαμβάνει περισσότερο, αν μπορεί να κινητοποιήσει σύγχρονα μέσα, αν προστατεύει εγκαίρως τους πολίτες και αν αποκαθιστά ταχύτερα όσα χάνονται όταν η καταστροφή τελικά συμβεί.

Αυτό ήταν και το μεγάλο στοίχημα που έθεσε η ΝΔ το 2023. Η πρώτη τετραετία είχε ήδη δημιουργήσει το αυτοτελές υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, είχε θέσει σε πλήρη λειτουργία το 112 και είχε συγκροτήσει τις πρώτες Ειδικές Μονάδες Δασικών Επιχειρήσεων. Η δεύτερη περίοδος έπρεπε να περάσει στο επόμενο επίπεδο: πλήρη ενεργοποίηση του προγράμματος ΑΙΓΙΣ, περισσότερη πρόληψη, περισσότερη τεχνολογία και ολοκληρωμένη επιχειρησιακή αναβάθμιση.

Η πραγματικότητα δοκίμασε αυτόν τον σχεδιασμό από την πρώτη στιγμή. Το καλοκαίρι του 2023 η πυρκαγιά στον Έβρο εξελίχθηκε στη μεγαλύτερη μεμονω-

μένη πυρκαγιά που είχε καταγραφεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση από τότε που υπάρχουν σύγχρονες ευρωπαϊκές καταγραφές.

Λίγες εβδομάδες αργότερα ο «Daniel» βύθισε μεγάλα τμήματα της Θεσσαλίας στο νερό. Το 2023, με άλλα λόγια, δεν ήταν η χρονιά που απέδειξε ότι το σύστημα είχε ολοκληρωθεί. Ήταν η χρονιά που απέδειξε πόσο γρήγορα η κλιματική πραγματικότητα είχε ξεπεράσει τις παλιές δυνατότητες του κράτους.

Τρεις φάσεις πολιτικής ηγεσίας

Μετά τις εκλογές του 2023 υπουργός ανέλαβε ο Βασίλης Κικίλιας, ο οποίος έμεινε μέχρι τον Μάρτιο του 2025. Στη δική του περίοδο επιταχύνθηκαν οι διαγωνισμοί του ΑΙΓΙΣ, ενισχύθηκε το νέο μοντέλο πρόληψης και μπήκε σε εφαρμογή το σύστημα καθαρισμού οικοπέδων.

Τον Μάρτιο του 2025 τον διαδέχθηκε ο Γιάννης Κεφαλογιάννης, με υφυπουργούς τον Κώστα Κατσαφάδο και τον Ευάγγελο Τουρνά. Από τον Απρίλιο του 2026 το υπουργείο ανέλαβε ο Ευάγγελος Τουρνάς, με βασική αποστολή να περάσει το σύστημα από τη μεγάλη φάση προμηθειών στην πλήρη επιχειρησιακή αξιοποίηση των νέων μέσων. Η κοινή γραμμή είναι μία: λιγότερη εξάρτηση από την καταστολή αφού ξεσπάσει η κρίση και περισσότερη επένδυση στην πρόληψη και στην ταχεία πρώτη προσβολή.

ΑΙΓΙΣ

Στον πυρήνα της μεταρρύθμισης βρίσκεται το ΑΙΓΙΣ, συνολικού προϋπολογισμού περίπου 2,1 δισ. ευρώ. Δεν πρόκειται για μία αγορά μεμονωμένων πυροσβεστικών οχημάτων. Είναι ένα συνολικό πρόγραμμα ανανέωσης σχεδόν ολόκληρης της επιχειρησιακής υποδομής της Πολιτικής Προστασίας.

Περιλαμβάνει: επτά νέα Canadair DHC-515, αναβάθμιση υφιστάμενων CL-415, νέα ελικόπτερα πυρόσβεσης και πολλαπλών αποστολών, περισσότερα από 1.100 νέα πυροσβεστικά οχήματα, τρία αεροσκάφη επιτήρησης, πάνω από 100 ιδιόκτητα drones, νέα συστήματα πυρανίχνευσης, ραντάρ, μετεωρολογικούς σταθμούς, κινητά κέντρα επιχειρήσεων, τεχνητή νοημοσύνη για το επιχειρησιακό κέντρο και νέο ατομικό εξοπλισμό για πυροσβέστες και εθελοντές.

Το πρόγραμμα είχε σχεδιαστεί πριν από τις εκλογές του 2023. Η δεύτερη τετραετία όμως είναι η περίοδος κατά την οποία το ΑΙΓΙΣ πέρασε πραγματικά από το σχέδιο στις συμβάσεις και από τις συμβάσεις στις παραδόσεις.

Το 2024 έργα περίπου 1,7 δισ. ευρώ είχαν ήδη περάσει σε διαγωνιστικές διαδικασίες, ενώ περίπου 400 εκατ. ευρώ είχαν συμβασιοποιηθεί. Μέσα στο 2025 συμβασιοποιήθηκαν έργα περίπου 652 εκατ. ευρώ και παραδόθηκαν προμήθειες και υπηρεσίες ύψους 139 εκατ. ευρώ.

Περισσότεροι πυροσβέστες, 1.600 δασοκομάντος, drones, νέα αεροσκάφη επιτήρησης, εκατοντάδες νέα οχήματα και το πρόγραμμα ΑΙΓΙΣ - Τι άλλαξε μετά τις πυρκαγιές στον Έβρο και τον «Daniel» και ποια μεγάλα έργα βρίσκονται ακόμη μπροστά

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Από 13.300 σε σχεδόν 19.000 πυροσβέστες

Για το 2026 είχαν προγραμματιστεί νέες παραδόσεις περίπου 427,5 εκατ. ευρώ.

Εδώ βρίσκεται μία πολύ σημαντική διάκριση: Το ΑΙΓΙΣ δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί. Έχει όμως φύγει οριστικά από τη φάση της εξαγγελίας και βρίσκεται πλέον στη μαζική φάση φυσικού εξοπλισμού του μηχανισμού.

Τα νέα Canadair

Τα επτά νέα Canadair DHC-515 είναι ίσως το πιο αναγνωρίσιμο κομμάτι του προγράμματος. Η απόκτησή τους αποτελεί ιστορική ανανέωση του εναέριου στόλου, ο οποίος βασίζεται σε αεροσκάφη μεγάλης ηλικίας. Οι συμβάσεις έχουν προχωρήσει, αλλά η φυσική παράδοση των νέων Canadair δεν έχει γίνει ακόμη.

Οι πρώτες παραλαβές τοποθετούνται μετά το τέλος της σημερινής τετραετίας, με νεότερο σχεδιασμό να οδηγεί στις αρχές του 2028. Άρα εδώ το scoreboard είναι απολύτως καθαρό: Απόφαση και χρηματοδότηση: ολοκληρώθηκαν. Συμβασιοποίηση: προχώρησε. Νέα αεροσκάφη στο ελληνικό επιχειρησιακό πεδίο: όχι ακόμη. Και αυτή η διάκριση είναι απαραίτητη για έναν σοβαρό απολογισμό.

Drones

Η τεχνολογία που έχει ήδη αλλάξει σημαντικά την καθημερινή επιχειρησιακή λειτουργία είναι τα drones. Το 2024 υπήρχαν περίπου 45 σημεία εναέριας επιτήρησης. Το 2025 ο αριθμός αυξήθηκε σε περισσότερα από 80. Το 2026 το δίκτυο έχει φτάσει περίπου στα 110 σημεία, σε συνδυασμό με κινητά κέντρα και φορητά μέσα επιτήρησης.

Η σημασία είναι μεγάλη. Ένα drone μπορεί να εντοπίσει καπνό ή θερμικό ίχνος μέσα στα πρώτα λεπτά, πριν μία μικρή φωτιά εξελιχθεί σε μέτωπο εκατοντάδων στρεμμάτων. Και στην πυρόσβεση, τα πρώτα λεπτά είναι συχνά η διαφορά ανάμεσα σε ένα συμβάν και σε μία καταστροφή.

Το ΑΙΓΙΣ προβλέπει παράλληλα 101 ιδιόκτητα drones, ώστε το κράτος να αποκτήσει μόνιμη δική του δυνατότητα επιτήρησης αντί να εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από μισθωμένες λύσεις. Αυτή είναι ίσως η καθάρτερη εφαρμογή της νέας φιλοσοφίας: Να εντοπίζουμε τη φωτιά πριν χρειαστεί να τη δούμε από τον δρόμο.

Τρία νέα αεροσκάφη επιτήρησης

Πριν ακόμη φτάσουν τα Canadair, το ΑΙΓΙΣ έχει ήδη αρχίσει να αλλάζει τον εναέριο στόλο. Στα τέλη του 2025 παραλήφθηκαν τρία Diamond DA62 MPP, εξοπλισμένα για επιτήρηση, θερμική απεικόνιση και μετάδοση εικόνας σε πραγματικό χρόνο.

Τα αεροσκάφη μπορούν να πετούν για πολλές ώρες, να παρακολουθούν μεγάλες περιοχές και να μεταφέρουν στο Κέντρο Επιχειρήσεων ακριβή εικόνα της εξέλιξης ενός συμβάντος.

Η Πολιτική Προστασία αρχίζει έτσι να αποκτά όχι μόνο περισσότερα μέσα καταστολής, αλλά και περισσότερα «μάτια» για να γνωρίζει ακριβώς τι συμβαίνει στο πεδίο.

Πυροσβεστικό Σώμα

Καμία τεχνολογία όμως δεν υποκαθιστά τον άνθρωπο. Το 2025 το Πυροσβεστικό Σώμα μπήκε στην αντιπυρική περίοδο με περίπου 18.000 άνδρες και γυναίκες, από τους οποίους περίπου 2.500 ήταν εποχικοί. Για το 2026 είχαν εγκριθεί περίπου 1.070 νέες προσλήψεις, με τη συνολική δύναμη να κινείται προς τις 19.000.

Για να υπάρχει μέτρο σύγκρισης, το 2019 υπηρέτουσαν περίπου 13.300 πυροσβέστες.

Η αύξηση δεν αφορά αποκλειστικά την περίοδο μετά το 2023. Όμως η δεύτερη τετραετία συνέχισε και επιτάχυνε σημαντικά την ενίσχυση. Ταυτόχρονα, οι συμβάσεις των εποχικών πυροσβεστών επεκτάθηκαν από έξι σε οκτώ μήνες. Η αλλαγή αντανακλά μία νέα

περίπου στους 1.600 δασοκομάντος. Οι μονάδες αυτές είναι σχεδιασμένες ακριβώς για το δύσκολο περιβάλλον της δασικής πυρκαγιάς: Επιχειρούν μέσα στο δάσος, προσεγγίζουν δύσβατες περιοχές και μπορούν να μεταφερθούν αεροπορικά σε σημεία όπου τα συμβατικά οχήματα δεν φτάνουν. Η Ελλάδα απέκτησε έτσι ένα μόνιμο και εξειδικευμένο σώμα δασικών επιχειρήσεων μεγάλης κλίμακας.

Καθαρισμοί οικοπέδων

Ίσως η σημαντικότερη αλλαγή της περιόδου να μη βρίσκεται ούτε στα αεροπλάνα ούτε στα πυροσβεστικά. Το 2024 εφαρμόστηκε για πρώτη φορά το ψηφιακό σύστημα υποχρεωτικών καθαρισμών οικοπέδων.

πραγματικότητα: Η κλιματική κρίση έχει διευρύνει τόσο πολύ την περίοδο υψηλού κινδύνου, ώστε η παραδοσιακή αντίληψη μιας σύντομης θερινής αντιπυρικής περιόδου δεν ανταποκρίνεται πλέον στις πραγματικές ανάγκες.

1.600 δασοκομάντος

Ιδιαίτερη θέση στην αναδιοργάνωση έχουν οι Ειδικές Μονάδες Δασικών Επιχειρήσεων - ΕΜΟΔΕ. Η δημιουργία τους είχε αρχίσει στην πρώτη τετραετία.

Μετά το 2023 όμως το δίκτυο διευρύνθηκε σημαντικά. Το 2024 υπήρχαν 16 μονάδες. Το 2025 δημιουργήθηκαν πέντε ακόμη και η συνολική δύναμη έφτασε

Περίπου 830.000 καθαρισμοί δηλώθηκαν την πρώτη χρονιά. Το 2025 οι δηλώσεις κινήθηκαν περίπου στις 730.000.

Η λογική είναι απλή: Ένα ακαθάριστο οικόπεδο μέσα ή δίπλα σε οικισμό μπορεί να λειτουργήσει ως καύσιμο που μεταφέρει τη φωτιά από το δάσος στα σπίτια. Άρα το κράτος επιχειρεί πλέον να παρέμβει πριν φτάσει το μέτωπο.

Το σύστημα δεν είναι τέλει. Δεν υπάρχει καθολική συμμόρφωση και μεγάλο μέρος της επιτυχίας εξαρτάται από το κατά πόσο οι δήμοι ελέγχουν πραγματικά τις δηλώσεις. Όμως η πρόληψη έγινε πλέον για πρώτη φορά μετρήσιμη διοικητική υποχρέωση.

Συνέχεια στην επόμενη σελίδα

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Νέο δόγμα στη δασοπυρόσβεση

AntiNero: Πάνω από 600 εκατ. ευρώ στα δάση

Στην ίδια φιλοσοφία εντάσσεται το μεγάλο πρόγραμμα AntiNero, το οποίο υλοποιείται κυρίως από το υπουργείο Περιβάλλοντος αλλά αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της αντιπυρικής πολιτικής. Πάνω από 600 εκατ. ευρώ έχουν κινητοποιηθεί για καθαρισμούς, αντιπυρικές ζώνες και διαχείριση καύσιμης ύλης. Μόνο το 2025 προκηρύχθηκαν παρεμβάσεις περίπου 210 εκατ. ευρώ σε 240.000 στρέμματα.

Αυτό δείχνει και την αλλαγή ισορροπίας. Για δεκαετίες το πολιτικό ενδιαφέρον εμφανιζόταν κυρίως όταν ξεσπούσε η φωτιά. Η νέα λογική επιχειρεί να μεταφέρει μεγαλύτερο μέρος των πόρων στους μήνες πριν από τη φωτιά.

«Ενεργή Μάχη»

Το 2025-2026 θεσμοθετήθηκε και το νέο πλαίσιο «Ενεργή Μάχη». Η λογική του είναι να πάψει η δασοπυρόσβεση να αντιμετωπίζεται μόνο ως αντίδραση σε ένα συμβάν.

Προβλέπει μεγαλύτερο προσχεδιασμό, συγκεκριμένα πρωτόκολλα επέμβασης, καλύτερη συνεργασία Πυροσβεστικής, Δασικής Υπηρεσίας, Ενόπλων Δυνάμεων και Αυτοδιοίκησης και σαφέστερη διοίκηση στο πεδίο. Εδώ όμως απαιτείται υπομονή. Το νέο δόγμα έχει θεσμοθετηθεί. Η πραγματική αξία του θα αποδειχθεί στις επόμενες μεγάλες κρίσεις.

112: Από καινοτομία σε βασικό εργαλείο

Το 112 δεν δημιουργήθηκε μετά το 2023. Αποτελεί έργο της πρώτης κυβερνητικής περιόδου. Στη δεύτερη τετραετία όμως έχει γίνει οργανικό κομμάτι κάθε σχεδίου διαχείρισης κρίσης. Πυρκαγιές, πλημμύρες, ακραίες καιροί, σεισμική δραστηριότητα: Η προληπτική ενημέρωση και, όπου απαιτείται, η εκκένωση του πληθυσμού αποτελεί πλέον πάγιο επιχειρησιακό εργαλείο.

Το ΑΙΓΙΣ προβλέπει επιπλέον τεχνολογική αναβάθμισή του. Χρειάζεται όμως και εδώ μία βασική παρατήρηση: Το 112 μπορεί να σώσει ζωές. Δεν μπορεί να υποκαταστήσει τα αντιπλημμυρικά έργα, τους καθαρισμούς, την ορθή χωροταξία ή την πυρόσβεση.

Σημείο καμψής οι φωτιές στον Έβρο και ο «Daniel»

Κανένας σοβαρός απολογισμός της Πολιτικής Προστασίας 2023-2027 δεν μπορεί να παρακάμψει το καλοκαίρι του 2023. Η πυρκαγιά του Έβρου έκαψε περισσότερα από 94.000 εκτάρια. Λίγες εβδομάδες αργότερα, η κακοκαιρία «Daniel» προκάλεσε τεράστιες πλημμύρες στη Θεσσαλία, ανθρώπινες απώλειες και καταστροφή κατοικιών, επιχειρήσεων, αγροτικής παραγωγής και υποδομών.

Οι δύο κρίσεις έδειξαν ότι η χώρα δεν αντιμετωπίζει πια «σπάνια ακραία γεγονότα». Αντιμετωπίζει γεγονότα που μπορούν να ξεπεράσουν τα ιστορικά δεδομένα πάνω στα οποία είχαν σχεδιαστεί πολλές από

τις υποδομές της. Αυτό ακριβώς είναι και το σημείο καμψής της δεύτερης τετραετίας: Το ζητούμενο δεν είναι απλώς περισσότερα μέσα για τα ίδια φαινόμενα· είναι ένα σύστημα σχεδιασμένο για μία δυσκολότερη κλιματική πραγματικότητα.

Κρατική αρωγή

Η Πολιτική Προστασία δεν τελειώνει όταν σβήσει η φωτιά ή υποχωρήσει το νερό. Το 2026 θεσμοθετήθηκε νέο ενιαίο πλαίσιο στεγαστικής αρωγής, που συνδέει την πρώτη αρωγή, τη στεγαστική συνδρομή, την προσωρινή στέγαση, τις ενισχύσεις οικοσκευής και άλλες παροχές.

Παράλληλα δημιουργήθηκε το Ειδικό Πρόγραμμα Αντιμετώπισης και Αποκατάστασης Φυσικών Καταστροφών 2026-2030. Ο στόχος είναι να υπάρχει μόνιμη διαδικασία αντί κάθε μεγάλη καταστροφή να δημιουργεί εξ αρχής ένα νέο διοικητικό σύστημα αποζημιώσεων. Και αυτή είναι μία λιγότερο ορατή αλλά σημαντική θεσμική αλλαγή: Η αποκατάσταση γίνεται μέρος της ίδιας αρχιτεκτονικής Πολιτικής Προστασίας.

4.900 εθελοντές πυροσβέστες

Σημαντικά ενισχυμένος είναι και ο εθελοντισμός. Οι εθελοντές πυροσβέστες είχαν ξεπεράσει το 2025 τους 4.900, έναντι περίπου 2.100 λίγα χρόνια νωρίτερα. Παράλληλα λειτουργούν οργανώσεις Πολιτικής Προστασίας σε ολόκληρη τη χώρα.

Το ΑΙΓΙΣ προβλέπει εξοπλισμό και μέσα ατομικής προστασίας και για τους εθελοντές, ώστε η εθελοντική δύναμη να λειτουργεί ως πραγματικό επιχειρησιακό συμπλήρωμα και όχι ως άτυπη βοήθεια.

Ο λογαριασμός μέχρι σήμερα

Ο απολογισμός της δεύτερης τετραετίας στην Πολιτική Προστασία είναι ταυτόχρονα ισχυρός και αναγκαστικά ανοιχτός.

Το ΑΙΓΙΣ των 2,1 δισ. ευρώ βρίσκεται σε μαζική υλοποίηση. Το Πυροσβεστικό Σώμα κινείται προς δύναμη

περίπου 19.000 στελεχών. Οι ΕΜΟΔΕ έφτασαν περίπου τους 1.600 δασοκομάντος. Το δίκτυο επιτήρησης με drones αυξήθηκε από 45 σε περίπου 110 σημεία. Τρία νέα αεροσκάφη επιτήρησης έχουν ήδη παραληφθεί. Εκατοντάδες νέα οχήματα μπαίνουν σταδιακά στον στόλο.

Οι καθαρισμοί οικοπέδων έγιναν ψηφιακή και μετρήσιμη υποχρέωση. Πάνω από 600 εκατ. ευρώ έχουν κινητοποιηθεί μέσω AntiNero για δασική πρόληψη. Και το κράτος αποκτά μόνιμο πλαίσιο αρωγής και αποκατάστασης μετά τις καταστροφές.

Παραμένουν όμως μεγάλα έργα μπροστά: Τα επτά νέα Canadair, τα νέα ελικόπτερα, η πλήρης ανάπτυξη του ιδιόκτητου στόλου drones, τα νέα ραντάρ και μετεωρολογικά συστήματα, η ολοκλήρωση των περιφερειακών επιχειρησιακών υποδομών και η πλήρης επιχειρησιακή ωρίμανση του ΑΙΓΙΣ.

Και υπάρχει μία θεμελιώδης αλήθεια που δεν πρέπει να χαθεί μέσα στους αριθμούς. Το κράτος δεν μπορεί να ελέγξει τον άνεμο, τη θερμοκρασία ή την ποσότητα βροχής που θα πέσει μέσα σε λίγες ώρες. Μπορεί όμως να ελέγξει πόσο προετοιμασμένο θα είναι όταν αυτά συμβούν. Το 2023 ο Έβρος και ο «Daniel» απέδειξαν με τον σκληρότερο τρόπο ότι η κλιματική κρίση είχε ήδη ξεπεράσει πολλές από τις παλιές δυνατότητες της χώρας.

Η απάντηση της δεύτερης τετραετίας είναι ένα νέο μοντέλο: περισσότερη πρόληψη, περισσότερη επιτήρηση, περισσότερες εξειδικευμένες δυνάμεις, περισσότερη τεχνολογία και πολύ μεγαλύτερη μόνιμη επένδυση πριν από την καταστροφή και όχι μόνο μετά από αυτήν.

Δεν σημαίνει ότι η Ελλάδα έγινε άτρωτη. Σημαίνει όμως ότι το 2026 διαθέτει έναν μηχανισμό Πολιτικής Προστασίας αντικειμενικά ισχυρότερο, μεγαλύτερο και περισσότερο τεχνολογικό από εκείνον του 2023. Και αυτό ακριβώς είναι το μέτρο με το οποίο πρέπει να κριθεί το τελευταίο κεφάλαιο του «Το είπαμε, το κάναμε».

Παύλος Μαρινάκης

Υφυπουργός παρά τω πρωθυπουργώ, κυβερνητικός εκπρόσωπος

Προχωρήσαμε σε σημαντικές μεταρρυθμίσεις για τη διαφάνεια και την πολυφωνία

Τρία χρόνια στην ευθύνη για τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης είναι τρία χρόνια θεσμικής δουλειάς με συγκεκριμένο αποτύπωμα. Προχωρήσαμε σε σημαντικές μεταρρυθμίσεις για τη διαφάνεια και την πολυφωνία, ενισχύσαμε τα Μητρώα Έντυπου και Ηλεκτρονικού Τύπου, αναβαθμίσαμε το πλαίσιο λειτουργίας της ΕΡΤ και του ΑΠΕ-ΜΠΕ, ενισχύσαμε την προστασία των δημοσιογράφων και καταργήσαμε το αδίκημα της απλής δυσφήμισης. Παράλληλα, θεσπίσαμε ένα νέο, πιο διαφανές πλαίσιο κρατικής διαφήμισης, με ουσιαστική στήριξη των περιφερειακών Μέσων.

Και, κυρίως, βάλαμε τάξη σε ένα τοπίο που παρέμενε αρρυθμικό για δεκαετίες. Νομοθετήσαμε και δώσαμε οριστι-

κή λύση σε μια χρόνια εκκρεμότητα, που αποτελούσε αίτημα δεκαετιών: την οριστική αδειοδότηση των περιφερειακών τηλεοπτικών σταθμών. Και συνεχίζουμε, με επόμενο βήμα την αδειοδότηση των ραδιοφωνικών σταθμών, ώστε να ολοκληρωθεί η θεσμική τακτοποίηση ενός πεδίου που για χρόνια λειτουργούσε χωρίς ένα σύγχρονο και σαφές πλαίσιο.

Κορυφαία στιγμή αποτελεί η ενσωμάτωση του European Media Freedom Act, με την Ελλάδα να συγκαταλέγεται στις πρώτες χώρες που το υιοθέτησαν πλήρως. Η αναγνώριση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή των μεταρρυθμίσεων που έχουμε προωθήσει αποτελεί έμπρακτη επιβεβαίωση ότι οι πράξεις μας έχουν ουσιαστικό αποτύπωμα.

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ & ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

Η νέα αρχιτεκτονική για Τύπο, ΕΡΤ και περιφερειακή τηλεόραση

Στο χαρτοφυλάκιο της Επικοινωνίας και Ενημέρωσης, το «Το είπαμε, το κάναμε» δεν μετριέται σε δρόμους, σχολεία ή νοσοκομεία. Μετριέται σε κάτι λιγότερο ορατό αλλά θεσμικά κρίσιμο: κανόνες λειτουργίας των Μέσων, διαφάνεια, δημόσια ραδιοτηλεόραση, προστασία της δημοσιογραφίας και ένα πιο καθαρό πλαίσιο για το πού κατευθύνεται το δημόσιο χρήμα.

Η ιδιαιτερότητα είναι ότι το αντικείμενο δεν ασκείται από αυτοτελές υπουργείο. Από τον Ιανουάριο του 2024 ο Παύλος Μαρινάκης, παράλληλα με τον ρόλο του κυβερνητικού εκπροσώπου, είναι υφυπουργός παρά τω πρωθυπουργώ αρμόδιος για θέματα Επικοινωνίας και Ενημέρωσης. Στην αρμοδιότητά του βρίσκεται η Γενική Γραμματεία Επικοινωνίας και Ενημέρωσης, ενώ στο πολιτικό του χαρτοφυλάκιο εντάσσονται η ΕΡΤ, το ΑΠΕ-ΜΠΕ και η νομοθετική πολιτική για τα Μέσα.

Ο απολογισμός πρέπει συνεπώς να αφήσει στην άκρη την καθημερινή κυβερνητική επικοινωνία και να εξετάσει το πραγματικό υπουργικό αντικείμενο: τι άλλαξε στο θεσμικό τοπίο των ΜΜΕ από το 2023 και μετά.

Μητρώα Τύπου

Τα Μητρώα Έντυπου και Ηλεκτρονικού Τύπου είχαν θεσμοθετηθεί πριν από τη δεύτερη τετραετία και άρχισαν να λειτουργούν το 2023. Δεν αποτελούν, συνεπώς, εξολοκλήρου νέα δημιουργία της περιόδου. Από το 2024

και μετά όμως μετατρέπονται σταδιακά από απλό μηχανισμό καταγραφής σε πραγματικό εργαλείο πιστοποίησης.

Μέχρι το φθινόπωρο του 2025 είχαν πιστοποιηθεί περίπου 390 έντυπα και 588 ιστοσελίδες ηλεκτρονικού Τύπου. Η βασική αρχή είναι σημαντική: η πρόσβαση σε δημόσιες ενισχύσεις, κρατική διαφήμιση και άλλα χρηματοδοτικά εργαλεία συνδέεται πλέον με την εγγραφή και πιστοποίηση στα Μητρώα. Με τον ν. 5212/2025 το πλαίσιο αυστηροποιήθηκε περαιτέρω. Προβλέφθηκαν:

- μεγαλύτερη διαφάνεια ως προς το ιδιοκτησιακό καθεστώς,
- ενισχυμένες υποχρεώσεις πραγματικής δημοσιογραφικής λειτουργίας,
- περισσότεροι έλεγχοι,
- τυχαίος δειγματοληπτικός έλεγχος περίπου στο 15% των εγγεγραμμένων Μέσων,
- απλούστευση ορισμένων διοικητικών διαδικασιών χωρίς κατάργηση των βασικών κριτηρίων.

Αυτό αλλάζει την ίδια τη φιλοσοφία της κρατικής στήριξης. Το ερώτημα παύει να είναι μόνο «είσαι Μέσο;». Γίνεται «ποιος είναι ο ιδιοκτήτης, λειτουργείς πραγματικά, απασχολείς δημοσιογράφους, πληροίς τις θεσμικές προϋποθέσεις και μπορείς να ελεγχθείς;». Δεν εξαφανίζονται έτσι όλες οι στρεβλώσεις της αγοράς των ΜΜΕ. Δημιουργείται όμως σαφέστερο θεσμικό φίλτρο πριν από την πρόσβαση στο δημόσιο χρήμα.

Μεγαλύτερη διαφάνεια στην κρατική διαφήμιση

Η κρατική διαφήμιση αποτελεί διαχρονικά ένα από τα πιο ευαίσθητα ζητήματα στη σχέση πολιτικής εξουσίας και Μέσων. Η μεταρρύθμιση του 2025 εισήγαγε μια σημαντική αλλαγή: οι δημόσιοι φορείς υποχρεώνονται να δημοσιοποιούν τις σχετικές διαφημιστικές δαπάνες τόσο πριν από την πραγματοποίησή τους όσο και μετά.

Η διαφορά είναι ουσιαστική. Μέχρι σήμερα η δημόσια λογοδοσία μπορούσε να περιορίζεται στην εκ των υστέρων γνώση του πού είχαν καταλήξει τα χρήματα.

Με τη νέα λογική δημιουργείται δυνατότητα ελέγχου και του προγραμματισμού. Δεν σημαίνει ότι η πολιτική συζήτηση για την κατανομή της κρατικής διαφήμισης θα σταματήσει. Σημαίνει όμως ότι το ίχνος γίνεται πιο ορατό και επομένως πιο ελέγξιμο. Και σε ένα πεδίο όπου το ίδιο το δημόσιο χρήμα μπορεί να επηρεάσει την οικονομική βιωσιμότητα Μέσων, αυτή είναι ουσιαστική θεσμική αλλαγή.

ΕΡΤ: Η μεγαλύτερη μεταρρύθμιση εδώ και χρόνια

Το 2025 ψηφίστηκε η μεγαλύτερη συνολική παρέμβαση στο θεσμικό πλαίσιο της ΕΡΤ εδώ και περίπου δώδεκα χρόνια. Η λογική δεν ήταν η αλλαγή του μοντέλου χρηματοδότησης της δημόσιας ραδιοτηλεόρασης. Το ανταποδοτικό τέλος παραμένει στα 3 ευρώ τον

Οριστικές άδειες μετά από 28 χρόνια, μητρώα με πραγματικούς ελέγχους, διαφανέστερη κρατική διαφήμιση, νέα ΕΡΤ, στήριξη του περιφερειακού Τύπου και 84 δράσεις για την ασφάλεια των δημοσιογράφων

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ & ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

Θεσμικά φίλτρα στη δημόσια τηλεόραση

μήνα ανά νοικοκυριό. Η αλλαγή αφορά κυρίως τη διακυβέρνηση, τη λογοδοσία, την επιλογή στελεχών και τα κίνητρα απόδοσης.

Το Διοικητικό Συμβούλιο διευρύνεται από επτά σε εννέα μέλη, με μεγαλύτερη συμμετοχή προσώπων με εξειδικευμένη γνώση στα Μέσα και την οικονομία.

Ακόμη σημαντικότερο είναι ότι η επιλογή προέδρου και διευθύνοντος συμβούλου πέρασε σε διαδικασία μέσω ΑΣΕΠ, ενώ δημόσιες προσκλήσεις προβλέπονται και για υψηλόβαθμα διοικητικά στελέχη.

Η πολιτική επιδίωξη είναι προφανής: να περιοριστεί η εικόνα μιας δημόσιας ραδιοτηλεόρασης στην οποία η διοίκηση αλλάζει απλώς με κυβερνητική απόφαση και να δημιουργηθεί περισσότερο αντικειμενικοποιημένη διαδικασία επιλογής.

Αυτό δεν σημαίνει ότι η συζήτηση περί πολιτικής ανεξαρτησίας της ΕΡΤ κλείνει. Σημαίνει όμως ότι δημιουργείται θεσμικό φίλτρο που δεν υπήρχε στο ίδιο επίπεδο προηγούμενων.

Έως 6,5 εκατ. ευρώ μπόνους με όρους

Η νέα ΕΡΤ εισάγει και έναν ασυνήθιστο για δημόσιο φορέα μηχανισμό. Προβλέπεται δυνατότητα πρόσθετης αμοιβής προς τους εργαζομένους συνολικού ύψους έως 6,5 εκατ. ευρώ ετησίως, υπό δύο βασικές προϋποθέσεις: η εταιρεία να παραμένει οικονομικά πλεονασματική και να επιτυγχάνει τους ετήσιους επιχειρησιακούς της στόχους.

Η φιλοσοφία είναι ότι μέρος της καλύτερης οικονομικής απόδοσης μπορεί να επιστρέφει στους ανθρώπους της εταιρείας χωρίς να αυξάνεται το τέλος που πληρώνει ο πολίτης. Παράλληλα δημιουργείται ειδικό Innovation Hub, με στόχο νέες ψηφιακές εφαρμογές, προϊόντα και τεχνολογικές λύσεις για τη δημόσια ραδιοτηλεόραση. Αυτό έχει ιδιαίτερη σημασία σε μια εποχή όπου η πραγματική ανταγωνιστική πίεση για τη δημόσια τηλεόραση δεν έρχεται πια μόνο από τα ιδιωτικά κανάλια, αλλά από streaming πλατφόρμες, social media και on-demand περιεχόμενο.

ΕΡΤ: Οικονομική βιωσιμότητα

Η οικονομική εικόνα της ΕΡΤ αποτελεί επίσης μέρος της αξιολόγησης. Η εταιρεία έχει διατηρήσει πλεονασματική λειτουργία και δεν υπήρξε αύξηση του ανταποδοτικού τέλους. Για το 2024 είχαν παρουσιαστεί στοιχεία που εμφάνιζαν προϋπολογισμό περίπου 248 εκατ. ευρώ και ισχυρή θετική οικονομική επίδοση.

Εδώ όμως χρειάζεται η ίδια προσοχή που ακολουθούμε σε όλο το αφιέρωμα: μια δημόσια ραδιοτηλεόραση δεν αξιολογείται ως εμπορική εταιρεία με μοναδικό κριτήριο το κέρδος. Πρέπει να πετυχαίνει ταυτόχρονα οικονομική βιωσιμότητα, αξιοπιστία, ενημέρωση, πολιτιστική αποστολή, καθολική πρόσβαση και απήχηση. Άρα η κερδοφορία αποτελεί θετικό δείκτη αποτελεσματικότητας, όχι αυτοτελή απόδειξη επιτυχίας.

Περιφερειακή τηλεόραση

Αν υπάρχει ένα πραγματικά εμβληματικό θεσμικό έργο σε αυτό το χαρτοφυλάκιο, είναι η αδειοδότηση των πε-

ριφερειακών τηλεοπτικών σταθμών. Για σχεδόν 28 χρόνια η Ελλάδα λειτουργούσε με ένα καθεστώς παράδοξο: δεκάδες περιφερειακά κανάλια εξέπεμπαν νόμιμα, αλλά χωρίς οριστικές άδειες.

Το 2026 λειτουργούσαν περίπου 81 περιφερειακοί τηλεοπτικοί σταθμοί σε αυτό το μεταβατικό πλαίσιο. Τον Ιούνιο του 2026 ψηφίστηκε ο νόμος που ανοίγει τον δρόμο για την οριστική αδειοδότησή τους από το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης. Η διαδικασία θα πραγματοποιηθεί ανά περιφερειακή ζώνη και θα στηρίζεται σε σαφείς όρους για πραγματική λειτουργία, τεχνική επάρκεια, οικονομική κατάσταση, πρόγραμμα, τήρηση των κανόνων, διαφάνεια.

Η μεταρρύθμιση επιχειρεί επίσης να αποκλείσει φαινόμενα σταθμών-φαντασμάτων που διατηρούν απλώς μια τυπική παρουσία για να κατοχυρώνουν δικαιώματα. Για να μπορέσει το ΕΣΡ να διαχειριστεί αυτό το έργο, προβλέφθηκε αύξηση του προσωπικού του κατά περίπου 62%.

Εδώ έχουμε χαρακτηριστικό «Το είπαμε, το κάναμε» σε επίπεδο θεσμικού πλαισίου: μια εκκρεμότητα σχεδόν τριών δεκαετιών απέκτησε επιτέλους νόμο και σαφή διαδικασία οριστικής επίλυσης. Υπάρχει όμως μια κρίσιμη εκκρεμότητα. Οι ίδιες οι άδειες δεν έχουν ακόμη εκδοθεί στο σύνολό τους. Άρα: Θεσμική λύση: ολοκληρώθηκε. Οριστική αδειοδότηση στην πράξη: βρίσκεται μπροστά.

Τρία χρόνια χωρίς κόστος μετάδοσης

Η κυβέρνηση συνδύασε την αυστηρότερη ρύθμιση με

μια μεταβατική οικονομική παρέμβαση. Για τα έτη 2026, 2027 και 2028 το Δημόσιο αναλαμβάνει την επιδότηση του κόστους μετάδοσης των περιφερειακών καναλιών μέσω της Digea.

Η λογική έχει συνοχή. Από τη μια τίθενται πιο αυστηροί όροι, απαιτούνται επενδύσεις και προσαρμογή σε νέο αδειοδοτικό καθεστώς. Από την άλλη μειώνεται προσωρινά ένα από τα μεγαλύτερα σταθερά λειτουργικά κόστη των τοπικών τηλεοπτικών επιχειρήσεων. Είναι μια μορφή ρυθμιζόμενης μετάβασης και όχι απλώς οικονομικής ενίσχυσης.

Περιφερειακός και τοπικός Τύπος

Η δεύτερη τετραετία διατήρησε και προγράμματα άμεσης ενίσχυσης Μέσων. Μόνο το 2024-2026 ενεργοποιήθηκαν διαφορετικά εργαλεία για πανελλαδικές εφημερίδες, περιφερειακό και τοπικό Τύπο, ηλεκτρονικά Μέσα, ραδιόφωνα, περιφερειακές τηλεοράσεις, πρακτορεία διανομής.

Ενδεικτικά, πρόγραμμα που πληρώθηκε στις αρχές του 2025 έφτασε περίπου το 1,64 εκατ. ευρώ, ενώ άλλο πρόγραμμα του 2025 διέθεσε περίπου 855.000 ευρώ σε εφημερίδες. Πάνω από 1 εκατ. ευρώ διατέθηκε επίσης σε 29 πρακτορεία διανομής εφημερίδων και περιοδικών.

Το πολιτικά ουσιώδες όμως δεν βρίσκεται στο ύψος κάθε μικρής επιδότησης. Βρίσκεται στο γεγονός ότι η χρηματοδότηση συνδέεται πλέον με την πιστοποίηση στα μητρώα. Άρα η ενίσχυση του Τύπου επιχειρεί να πάψει να λειτουργεί ανεξάρτητα από τον θεσμικό έλεγχο.

Συνέχεια στην επόμενη σελίδα

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ & ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

Εθνική Στρατηγική για την Παιδεία στα Μέσα

Δημόσιες δημοσιεύσεις μόνο σε πιστοποιημένα έντυπα

Στην ίδια κατεύθυνση κινείται και το πλαίσιο των υποχρεωτικών δημοσιεύσεων του Δημοσίου. Οι σχετικές καταχωρίσεις κατευθύνονται σε εφημερίδες που έχουν ενταχθεί στο ειδικό Υπομνητρώο Περιφερειακού και Τοπικού Τύπου. Έτσι συνδέονται δύο διαφορετικοί στόχοι: βιωσιμότητα της τοπικής δημοσιογραφίας και συμμόρφωση με συγκεκριμένους κανόνες λειτουργίας.

Αυτό είναι σημαντικό σε μια αγορά όπου η διαφημιστική πίτα μεταφέρεται όλο και περισσότερο προς τις παγκόσμιες ψηφιακές πλατφόρμες και τα μικρότερα τοπικά Μέσα δυσκολεύονται να χρηματοδοτήσουν πρωτογενή δημοσιογραφική εργασία.

Συλλογική σύμβαση για δημοσιογράφους του Δημοσίου

Τον Μάιο του 2024 υπογράφηκε νέα Συλλογική Σύμβαση Εργασίας για τους δημοσιογράφους που απασχολούνται στο Δημόσιο, στα ΝΠΔΔ, στους ΟΤΑ, στη Γενική Γραμματεία Επικοινωνίας και Ενημέρωσης, στην ΕΡΤ και στο ΑΠΕ-ΜΠΕ.

Η παρέμβαση έχει τη δική της σημασία, επειδή αφορά απευθείας τις εργασιακές σχέσεις ενός σημαντικού τμήματος του δημοσιογραφικού επαγγέλματος.

Δεν λύνει φυσικά τις συνολικές εργασιακές πιέσεις της ιδιωτικής αγοράς των ΜΜΕ. Αποτελεί όμως συγκεκριμένη θεσμική παρέμβαση στο κομμάτι όπου το ίδιο το Δημόσιο είναι εργοδότης.

Θεσμική στήριξη κατά των SLAPPs

Οι καταχρηστικές αγωγές κατά δημοσιογράφων -οι γνωστές SLAPPs- έχουν αναδειχθεί τα τελευταία χρόνια σε ευρωπαϊκό ζήτημα ελευθερίας του Τύπου. Η ελληνική Πολιτεία προχώρησε στη θεσμική και οικονομική στήριξη του ειδικού Παρατηρητηρίου που λειτουργεί υπό την ΠΟΕΣΥ.

Η σημασία δεν πρέπει να υπερτιμηθεί. Δεν σημαίνει ότι οι SLAPPs εξαφανίστηκαν ούτε ότι κάθε δημοσιογράφος διαθέτει πλήρη προστασία απέναντι σε οικονομικά εξαντλητικές δικαστικές κινήσεις. Σημαίνει όμως ότι το κράτος αναγνωρίζει επίσημα το πρόβλημα και στηρίζει μόνιμο μηχανισμό καταγραφής, υποστήριξης και τεκμηρίωσης.

84 δράσεις για την ασφάλεια των δημοσιογράφων

Το 2026 παρουσιάστηκε το νέο Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Ασφάλεια των Δημοσιογράφων. Περιλαμβάνει 84 δράσεις σε οκτώ άξονες. Το εύρος του καλύπτει πρόληψη, εκπαίδευση, προστασία, αντιμετώπιση απειλών, θεσμικό συντονισμό και καλύτερη συλλογή δεδομένων. Μάλιστα, δημιουργήθηκε και νέα θεματική ενότητα στην Αστυνομική Ακαδημία γύρω από την ελευθερία της έκφρασης και την ασφάλεια των δημοσιογράφων.

Εδώ όμως η διάκριση είναι απαραίτητη: το σχέδιο έχει παρουσιαστεί και βρίσκεται σε

εφαρμογή και διαβούλευση. Οι 84 δράσεις δεν έχουν όλες ολοκληρωθεί. Άρα δεν αποτελεί τελειωμένο έργο, αλλά νέα θεσμική αρχιτεκτονική που θα κριθεί από την πραγματική εφαρμογή της.

Media literacy

Η ανάπτυξη της generative AI αλλάζει ριζικά και το πρόβλημα της παραπληροφόρησης. Δεν μιλάμε πλέον μόνο για ψευδές κείμενο ή παραποιημένη φωτογραφία. Μιλάμε για ρεαλιστικό βίντεο, κλωνοποιημένη φωνή, deepfakes και μαζικά παραγόμενο περιεχόμενο που είναι εξαιρετικά δύσκολο να διακριθεί από το αυθεντικό. Το 2025 θεσμοθετήθηκε Εθνική Στρατηγική για την Παιδεία στα Μέσα, ενώ το 2026 συγκροτήθηκε και η σχετική γνωμοδοτική δομή.

Η πολιτική συνδέεται με το υπουργείο Παιδείας, ερευνητικά ιδρύματα και φορείς της ενημέρωσης, με στόχο ιδιαίτερα τους νέους. Η φιλοσοφία είναι σημαντική. Η απάντηση στην παραπληροφόρηση δεν μπορεί να είναι μόνο η αφαίρεση περιεχομένου. Πρέπει να είναι και ο πολίτης που ξέρει να ελέγχει την πηγή, να αναγνωρίζει τη χειραγώγηση και να αντιλαμβάνεται πότε ένα οπτικοακουστικό προϊόν μπορεί να έχει δημιουργηθεί τεχνητά.

European Media Freedom Act

Μέρος των παρεμβάσεων συνδέεται με το νέο European Media Freedom Act. Το γεγονός πρέπει να αποδοθεί σωστά. Δεν πρόκειται για ελληνική εφεύρεση, αλλά για αξιοποίηση και εφαρμογή ενός νέου ευρωπαϊκού πλαισίου για την ανεξαρτησία των Μέσων, τη διαφάνεια ιδιοκτησίας, την κρατική διαφήμιση, την προστασία των δημοσιογράφων, τη λειτουργία της δημόσιας ραδιοτηλεόρασης.

Το ενδιαφέρον βρίσκεται στο ότι η εφαρμογή του ευρωπαϊκού πλαισίου συνδυάστηκε στην Ελλάδα με παλιότερες εθνικές εκκρεμότητες -όπως τα Μητρώα και η περιφερειακή τηλεόραση- δημιουργώντας ένα ευρύτερο ρυθμιστικό πακέτο.

ΑΠΕ-ΜΠΕ: Συνέχεια χωρίς υπερβολές

Το Αθηναϊκό-Μακεδονικό Πρακτορείο Ειδήσεων παραμένει επίσης στον χώρο εποπτείας του χαρτοφυλακίου. Την περίοδο 2023-2026 συνεχίστηκαν οι διεθνείς συ-

νεργασίες και η διοικητική του αναδιοργάνωση, ενώ το 2026 πέρασε σε νέα διοικητική φάση.

Εδώ όμως δεν υπάρχουν αντίστοιχα ισχυρά μετρήσιμα benchmarks όπως στην ΕΡΤ ή στην περιφερειακή τηλεόραση. Άρα δεν χρειάζεται να δημιουργηθεί τεχνητά «μεγάλο έργο» εκεί όπου το διαθέσιμο αποτέλεσμα είναι περισσότερο διοικητική συνέχεια.

Ο λογαριασμός μέχρι σήμερα

Το χαρτοφυλάκιο Επικοινωνίας και Ενημέρωσης δεν έχει ένα ενιαίο εμβληματικό έργο. Έχει όμως ένα κοινό νήμα: την προσπάθεια να μετατραπεί ένα μιντιακό τοπίο με πολλές ιστορικές προσωρινότητες σε ένα περισσότερο ρυθμισμένο και ελέγξιμο σύστημα.

Μέχρι σήμερα: 390 έντυπα και 588 ηλεκτρονικά Μέσα έχουν πιστοποιηθεί, το 15% των εγγεγραμμένων Μέσων μπορεί να περνά ετησίως από δειγματοληπτικό έλεγχο, η κρατική διαφήμιση αποκτά μεγαλύτερη προληπτική διαφάνεια, η ΕΡΤ απέκτησε νέο πλαίσιο διοίκησης και επιλογής στελεχών, η περιφερειακή τηλεόραση απέκτησε για πρώτη φορά μετά από 28 χρόνια οριστικό νομοθετικό δρόμο προς τις άδειες και το ΕΣΡ ενισχύεται κατά 62% για να μπορέσει να τον εφαρμόσει.

Παράλληλα, η περιφερειακή τηλεόραση αποκτά τριετή κάλυψη του κόστους μετάδοσης, οι ενισχύσεις του Τύπου συνδέονται με τα μητρώα, υπογράφηκε νέα Συλλογική Σύμβαση για δημοσιογράφους του Δημοσίου, στηρίζεται θεσμικά το Παρατηρητήριο SLAPPs και παρουσιάστηκε Εθνικό Σχέδιο με 84 δράσεις για την ασφάλεια των δημοσιογράφων.

Υπάρχουν όμως και ανοιχτά μέτωπα. Οι περιφερειακές άδειες πρέπει πράγματι να εκδοθούν. Το Εθνικό Σχέδιο Ασφάλειας Δημοσιογράφων πρέπει να περάσει από τη διαβούλευση στην πλήρη εφαρμογή. Η media literacy πρέπει να φύγει από τις στρατηγικές και να φτάσει πραγματικά στην εκπαίδευση και στον πολίτη. Και καμία κυβέρνηση δεν μπορεί να θεωρήσει ότι με έναν νόμο έκλεισε η συζήτηση για την ελευθερία, την πολυφωνία και την οικονομική ανεξαρτησία του Τύπου.

Αυτό όμως δεν αναιρεί το κεντρικό αποτέλεσμα της περιόδου. Για πολλά χρόνια, το ελληνικό μιντιακό τοπίο είχε περιοχές που λειτουργούσαν με προσωρινές άδειες, ασαφείς προϋποθέσεις, ελλιπή ιδιοκτησιακή διαφάνεια και δημόσιες ενισχύσεις χωρίς ενιαίο μηχανισμό πιστοποίησης.

Η κατεύθυνση της περιόδου 2024-2026 είναι διαφορετική: κανόνες πριν από το χρήμα, έλεγχος πριν από την επιδότηση, διαφάνεια πριν και μετά την κρατική διαφήμιση, θεσμική διαδικασία πριν από την τηλεοπτική άδεια και μεγαλύτερες εγγυήσεις γύρω από την άσκηση της δημοσιογραφίας.

Δεν είναι το τέλος όλων των προβλημάτων των ελληνικών ΜΜΕ. Είναι όμως μια σαφής προσπάθεια μετάβασης από την προσωρινότητα στους κανόνες. Και σε ένα πεδίο τόσο ευαίσθητο για τη λειτουργία της δημοκρατίας, αυτό είναι από μόνο του ένα σημαντικό κεφάλαιο του «Το είπαμε, το κάναμε».

Γιώργος Γεωργαντάς
Αντιπρόεδρος της Βουλής

Η Ελλάδα χρειάζεται σταθερότητα και πολιτικές που παράγουν μετρήσιμο αποτέλεσμα

Η φετινή Διεθνής Έκθεση Θεσσαλονίκης θα σηματοδοτήσει την έναρξη μιας νέας πολιτικής περιόδου, με καθαρές προτεραιότητες και συγκεκριμένες δεσμεύσεις απέναντι στους πολίτες.

Ο πρωθυπουργός θα παρουσιάσει το σχέδιο της κυβέρνησης για την ενίσχυση των εισοδημάτων, τη στήριξη της μεσαίας τάξης και των οικογενειών, την

ανάπτυξη και τη συνέχιση των μεταρρυθμίσεων που χρειάζεται η χώρα. Σε ένα διεθνές περιβάλλον αβεβαιότητας, η Ελλάδα χρειάζεται σταθερότητα, σοβαρότητα και πολιτικές που παράγουν μετρήσιμο αποτέλεσμα στην καθημερινότητα. Η ΔΕΘ είναι το βήμα από το οποίο ξεδιπλώνεται αυτό το σχέδιο. Και για τη Μακεδονία έχει πάντοτε ξεχωριστή σημασία.

Νότης Μπταράκης
Κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος

Με συγκεκριμένες πολιτικές στηρίζουμε εργαζόμενους, συνταξιούχους και νοικοκυριά

Από το 2019 έως σήμερα, η Ελλάδα έχει πετύχει σημαντική πρόοδο στην εργασία και την κοινωνική ασφάλιση. Η ανεργία μειώθηκε δραστικά, με περισσότερους από 500.000 συμπολίτες μας να επιστρέφουν στην αγορά εργασίας, ενώ οι επενδύσεις και οι θέσεις εργασίας αυξήθηκαν, δημιουργώντας θετική δυναμική και στους μισθούς.

Παράλληλα, μειώσαμε φόρους και ασφαλιστικές εισφορές και προχωρήσαμε σε ουσιαστικές μεταρρυθμίσεις για ένα πιο δίκαιο και βιώσιμο ασφαλιστικό σύστημα. Ενισχύσαμε τα ποσοστά αναπλήρωσης, μειώσαμε τις εισφορές των ελεύθερων επαγγελματιών και αποκαταστήσαμε αδικίες στις συντάξεις χρειάς. Με συγκεκριμένες πολιτικές στηρίζουμε εργαζόμενους, συνταξιούχους και νοικοκυριά και συνεχίζουμε με στόχο περισσότερες ευκαιρίες.

Δημήτρης Καιρίδης
Κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος

Στις εκλογές του 2027 ο ελληνικός λαός θα ψηφίσει υπέρ της εθνικής συσπείρωσης

Η Ελλάδα, μετά το 2019, προοδεύει: Οι επενδύσεις έχουν διπλασιαστεί, η ανεργία έχει μειωθεί στο μισό, το δημόσιο χρέος αποκλιμακώνεται με τον πιο γρήγορο ρυθμό παγκοσμίως, οι εξαγωγές αυξάνονται και το παραγωγικό μοντέλο γίνεται πιο εξωστρεφές και ανθεκτικό. Σήμερα το ΑΕΠ μας είναι 50% μεγαλύτερο από τότε, προς όφελος όλων των Ελλήνων και, ιδίως, των πιο ευάλωτων. Όμως δεν υπάρχει περιθώριο εφη-

συχασμού και ακόμα περισσότερο διακινδύνευσης αυτών των κατακτήσεων, μέσα σε έναν κόσμο που γίνεται ολοένα και πιο επικίνδυνος.

Στις εκλογές του 2027 ο ελληνικός λαός θα διαφυλάξει τα κεκτημένα και θα ψηφίσει υπέρ της εθνικής συσπείρωσης και εγρήγορσης. Και για αυτό θα δώσει μια τρίτη αυτοδυναμία στη ΝΔ του Κυριάκου Μητσοτάκη.

Στράτος Σιμόπουλος
Κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος

Βελτιώνουμε την καθημερινότητα των πολιτών και ενισχύουμε την οικονομία

Σε μια εποχή που η χώρα καλείται να αντιμετωπίσει σύνθετες προκλήσεις, η διαφορά ανάμεσα σε υπεύθυνη διακυβέρνηση και άκρατο λαϊκισμό γίνεται όλο και πιο εμφανής. Η κυβέρνηση, με συγκεκριμένο σχέδιο, προχωρά σε δράσεις που βελτιώνουν την καθημερινότητα των πολιτών, ενισχύουν την οικονομία και θωρακίζουν το κράτος πρόνοιας. Η πρόσφατη παράδοση της επέκτασης του μετρώ Θεσσαλονίκης προς την Καλαμαριά είναι από παράδειγμα έργου που ολοκληρώνεται και παραδίδεται στους πολίτες. Απέναντι σε όλες τις κυβερνητικές δράσεις, η αντιπολίτευση επιλέγει τον εύκολο δρόμο των υποσχέσεων χωρίς αντίκρισμα, των καταγγελιών χωρίς εναλλακτική πρόταση και των παροχών χωρίς κοστολόγηση. Η πολιτική, όμως, δεν κρίνεται από όσα λέγονται, αλλά από όσα υλοποιούνται στην πράξη. Στο πεδίο αυτό η κυβέρνηση έχει κερδίσει το στοίχημα.

Κωνσταντίνος Κυρανάκης Γραμματέας Πολιτικής Επιτροπής της ΝΔ **Έχουμε ξεκάθαρο σχέδιο για την Ελλάδα του 2030**

Στην πολιτική, οι υποσχέσεις έχουν αξία μόνο όταν γίνονται πράξεις. Και οι κυβερνήσεις κρίνονται από δύο πράγματα: από το αν μπορούν να δείξουν έναν δρόμο για το αύριο και από το αν έχουν τη δύναμη να τον ακολουθήσουν μέχρι τέλους. Αυτή είναι η διαφορά της Νέας Δημοκρατίας και του Κυριάκου Μη-

τσοτάκη. Είπαμε ότι θα μειώσουμε φόρους, θα δημιουργήσουμε δουλειές, θα αυξήσουμε τα εισοδήματα. Και το κάναμε.

Από το 2019, η Ελλάδα προχωρά σταθερά μπροστά. Έχουμε ξεκάθαρο σχέδιο για την Ελλάδα του 2030 και ξέρουμε τον τρόπο να το πετύχουμε.

Γιάννης Σμυρλής Γενικός διευθυντής ΝΔ

Κάθε μέρα προσπαθούμε με τις πολιτικές μας να στηρίζουμε την κοινωνία

Η κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας από το 2019 μέχρι σήμερα, παρά τις σύνθετες εξωγενείς κρίσεις που διαχειρίζεται με αποτελεσματικότητα, πετυχαίνει με σκληρή δουλειά και κάνει πράξη το κυβερνητικό της πρόγραμμα, για το οποίο οι Ελληνίδες και οι Έλληνες την εμπιστεύτηκαν. Κάθε μέρα προσπαθούμε με τις πολιτικές μας να στηρίζουμε την κοινωνία, να νοιαζόμαστε και να υπηρετούμε όλους ανεξαιρέτως τους πολίτες. Στην 90ή ΔΕΘ, ο πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης πρόκειται να παρουσιάσει τους άξονες της οικονομικής πολιτικής για την επόμενη χρονιά και να ξεδιπλώσει τον σχεδιασμό της κυβέρνησής μας και το όραμά του για την Ελλάδα του 2030. Γιατί εμείς μπορούμε να συνεχίσουμε, με το βλέμμα στραμμένο στο μέλλον, να δημιουργούμε μια ακόμη πιο ισχυρή, πιο παραγωγική και πιο δίκαιη χώρα, μια ισχυρή πατρίδα που θα συνεχίζει να στέκεται με περηφάνια στο διεθνές περιβάλλον αντιμετωπίζοντας τις προκλήσεις μιας ταραγμένης εποχής που απαιτεί σταθερότητα, σοβαρότητα και εμπειρία.

Αλεξάνδρα Σδούκου Εκπρόσωπος Τύπου ΝΔ

Οι αλλαγές του σήμερα χτίζουν την Ελλάδα του 2030

Ένας χρόνος από τη ΔΕΘ του 2025. Ένας χρόνος δουλειάς, αλλαγών και αποτελεσμάτων που φαίνονται στην καθημερινότητα. Κάποιες παρεμβάσεις αλλάζουν συνολικά τη χώρα. Άλλες μπορεί να μοιάζουν μικρότερες, αλλά κάνουν μεγάλη διαφορά στη ζωή ενός ανθρώπου, μιας οικογένειας, μιας ολόκληρης περιοχής.

Η αύξηση του κατώτατου μισθού σημαίνει περισσότερο διαθέσιμο εισόδημα. Οι ανακαινίσεις νοσοκομείων και Κέντρων Υγείας σημαίνουν καλύτερη δημόσια υγεία. Η επέκταση του μετρό Θεσσαλονίκης σημαίνει μια πόλη που κινείται διαφορετικά.

Η επιστροφή δύο ενοικίων σε γιατρούς, νοσηλευτές και εκπαιδευτικούς της περιφέρειας δίνει ένα ουσι-

αστικό κίνητρο στους ανθρώπους που κρατούν όρθιες τις τοπικές κοινωνίες. Και το «Ανακαινίζω-Νοικιάζω» βάζει ξανά κλειστά σπίτια στην αγορά, όπου σήμερα υπάρχει πραγματική ανάγκη. Αυτή είναι η πολιτική που πιστεύουμε: όχι υποσχέσεις για το αύριο, αλλά αλλαγές σήμερα που χτίζουν το αύριο. Τα προηγούμενα χρόνια βάλαμε γερά θεμέλια. Ο Κυριάκος Μητσοτάκης κράτησε σταθερά το τιμόνι της χώρας μέσα σε αλλεπάλληλες κρίσεις και η Ελλάδα απέδειξε ότι μπορεί να αντέχει, να προχωρά και να διεκδικεί περισσότερα.

Τώρα ο πήχης ανεβαίνει. Δεν μας αρκεί η Ελλάδα να έχει αφήσει πίσω της τις δυσκολίες του χθες. Θέλουμε μια Ελλάδα που θα συγκλίνει σταθερά με τις καλύτερες χώρες της Ευρώπης: στους μισθούς, στην

υγεία, στις υποδομές, στις υπηρεσίες του κράτους, στις ευκαιρίες για τα παιδιά μας. Αυτό είναι το επόμενο μεγάλο βήμα. Μια Ελλάδα πιο δυνατή, πιο σύγχρονη, με καλύτερη ζωή για όλους. Η Ελλάδα του 2030.

Νίκος Ρωμανός Διευθυντής Ψηφιακής Επικοινωνίας του πρωθυπουργού **Η Ελλάδα που θέλουμε το 2030, χτίζεται με τις επιλογές που κάνουμε σήμερα**

Η μεγαλύτερη αλλαγή είναι αυτή που κάποια στιγμή σταματάς να παρατηρείς. Ένα κράτος πιο ψηφιακό, περισσότερες δουλειές, καλύτερη Υγεία και Παιδεία, επενδύσεις και έργα που προχωρούν. Πράγματα που κάποτε έμοιαζαν δύσκολα, σήμερα τα θεωρούμε αυτονόητα. Αυτό που κατάφερε ο Κυριάκος Μητσοτάκης είναι να ανεβάσει τον πήχη του «κανονικού». Και τώρα κοιτάμε πιο μακριά. Τα μέτρα της φετινής ΔΕΘ θα απαντούν στις σημερινές ανάγκες με έμφαση στο εισόδημα και την καθημερινότητα, αλλά ταυτόχρονα θα ανοίξουν τη συζήτηση για την επόμενη μέρα. Γιατί το 2030 δεν είναι μακριά. Και η Ελλάδα που θέλουμε τότε, χτίζεται με τις επιλογές που κάνουμε σήμερα.

Ένας θετικός απολογισμός δεν σημαίνει ότι η δουλειά τελείωσε

Το «Το είπαμε, το κάναμε» δεν γράφτηκε για να υποστηρίξει ότι όλα έγιναν σωστά. Ούτε ότι κάθε εξαγγελία της Νέας Δημοκρατίας το 2023 έχει ήδη υλοποιηθεί, ούτε ότι δεν υπήρξαν καθυστερήσεις, αστοχίες, κρίσεις ή πολιτικές που χρειάστηκε να επανασχεδιαστούν. Αν αυτός ήταν ο στόχος, δεν θα είχαμε καταγράψει ως ανοιχτές δεσμεύσεις τους στόχους που δεν έχουν ακόμη επιτευχθεί, ούτε θα είχαμε σταθεί στα Τέμπη, στον ΟΠΕΚΕΠΕ, στον «Daniel», στις δυσλειτουργίες προγραμμάτων ή σε μεταρρυθμίσεις το αποτέλεσμα των οποίων μένει ακόμη να αποδειχθεί.

Το ερώτημα αυτού του αφιερώματος ήταν διαφορετικό και πολύ πιο συγκεκριμένο: Αν πάρουμε το πρόγραμμα με το οποίο η κυβέρνηση ζήτησε την ψήφο των πολιτών το 2023 και το αντιπαράβουμε, τρία χρόνια αργότερα, με όσα έχουν πραγματικά νομοθετηθεί, ολοκληρωθεί ή βρίσκονται σε μετρήσιμη εξέλιξη, ποια εικόνα προκύπτει;

Η απάντηση μετά την εξέταση του κυβερνητικού έργου υπουργείο προς υπουργείο είναι ότι ο συνολικός απολογισμός είναι θετικός. Όχι απεγιάδιαστος. Όχι ολοκληρωμένος. Και ασφαλώς όχι τελικός, αφού η κυβερνητική περίοδος 2023-2027 δεν έχει ακόμη τελειώσει. Θετικός όμως σε εύρος, σε όγκο παρεμβάσεων και -σε αρκετές περιπτώσεις- σε αποτελέσματα που μπορούν πλέον να μετρηθούν.

Αυτό έχει σημασία γιατί η πραγματική πολιτική λογιστική δεν είναι ούτε η εξαγγελία ούτε η αντιπαράθεση. Είναι η απόσταση ανάμεσα στην υπόσχεση και την πράξη.

Στις προηγούμενες σελίδες επιχειρήσαμε ακριβώς αυτήν τη σύγκριση. Και δεν εξαντλήσαμε το κυβερνητικό

έργο. Θα ήταν πρακτικά αδύνατο να χωρέσει ολόκληρη η δραστηριότητα μιας τετραετίας, όλων των υπουργείων και των εποπτευόμενων φορέων σε ένα ένθετο.

Υπάρχουν πολιτικές που έμειναν έξω ακόμη και αν έχουν σημαντικό κοινωνικό αποτύπωμα. Ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι η νέα κατεύθυνση στην Παιδεία ώστε το δημόσιο σχολείο να μην παρέχει μόνο γνώσεις αλλά και δωρεάν κρατική πιστοποίησή τους. Από το σχολικό έτος 2026-2027 οι μαθητές της Γ' Γυμνασίου αποκτούν για πρώτη φορά δυνατότητα δωρεάν συμμετοχής σε ηλεκτρονικές εξετάσεις για το Κρατικό Πιστοποιητικό Γλωσσομάθειας σε Αγγλικά, Γαλλικά, Γερμανικά ή Ιταλικά με επένδυση 20,8 εκατ. ευρώ. Η πιλοτική εφαρμογή αρχίζει στα τέλη του 2026 και ο σχεδιασμός προβλέπει σταδιακή επέκταση, μαζί με την κατεύθυνση για κρατική πιστοποίηση ψηφιακών δεξιοτήτων.

Αντίστοιχα, δεν αναλύσαμε ξεχωριστά μια νέα πολιτική προστασίας των ανηλίκων στον ψηφιακό κόσμο. Το Kids Wallet έχει ήδη εισαγάγει γονικό έλεγχο και ψηφιακή επαλήθευση ηλικίας, ενώ η Ελλάδα αναπτύσσει τεχνικό μηχανισμό ώστε η ηλικία ενός χρήστη να μπορεί να πιστοποιείται χωρίς να αποκαλύπτονται περισσότερα προσωπικά δεδομένα απ' όσα είναι απολύτως αναγκαία. Είναι ένα νέο πεδίο δημόσιας πολιτικής που πριν από λίγα χρόνια ουσιαστικά δεν υπήρχε.

Ούτε χωρούσε να αναλυθεί εξαντλητικά κάθε επέκταση του «ΠΡΟΛΑΜΒΑΝΩ». Μέχρι τις αρχές του 2026 περισσότεροι από 5,2 εκατομμύρια πολίτες είχαν συμμετάσχει στα δωρεάν προγράμματα προληπτικών εξετάσεων, ενώ το πρόγραμμα επεκτάθηκε από τον καρκίνο του μα-

στού και του τραχήλου της μήτρας στον καρκίνο του παχέος εντέρου, στα καρδιαγγειακά νοσήματα και σε νέες δράσεις για παχυσαρκία και νεφρική δυσλειτουργία. Και ήδη έχει αποφασιστεί η συνέχισή του από τον Σεπτέμβριο του 2026 έως το 2030.

Αυτά είναι μόνο τρία παραδείγματα. Όχι για να προστεθούν εκ των υστέρων ακόμη τρία «κουτάκια επιτυχίας», αλλά για να δείξουν το όριο οποιασδήποτε απογραφής τέτοιου μεγέθους.

Το βασικό συμπέρασμα αυτού του ενθέτου δεν είναι ότι η κυβέρνηση Μητσοτάκη τα έκανε όλα. Είναι ότι όταν το πρόγραμμα του 2023 τοποθετείται δίπλα στο έργο που έχει παραχθεί έως σήμερα, ένα μεγάλο μέρος των δεσμεύσεων έχει μετατραπεί σε νόμους, υποδομές, υπηρεσίες, εισοδήματα, προσλήψεις, ψηφιακά εργαλεία και μεταρρυθμίσεις, ενώ ένα δεύτερο μεγάλο μέρος βρίσκεται ήδη σε συγκεκριμένο δρόμο υλοποίησης.

Υπάρχουν δεσμεύσεις που παραμένουν ανοιχτές. Υπάρχουν έργα που θα κριθούν μόνο όταν ολοκληρωθούν. Υπάρχουν προβλήματα που δεν λύθηκαν και λάθη που δεν διαγράφονται από κανέναν θετικό δείκτη. Αλλά ο απολογισμός μιας κυβέρνησης δεν κρίνεται από το αν υπήρξε αλάνθαστη. Κρίνεται από το αν στο τέλος της διαδρομής η χώρα θα έχει περισσότερα λυμένα προβλήματα, περισσότερες λειτουργικές υποδομές και περισσότερες μεταρρυθμίσεις από όσες είχε στην αρχή της.

Με βάση όσα καταγράψαμε, η απάντηση μέχρι σήμερα είναι θετική. Και για αυτό, χωρίς να σημαίνει ότι η δουλειά τελείωσε, η κυβέρνηση έχει πράγματι επιχειρήματα για να πει «Το είπαμε, το κάναμε».

POLITICAL ΑΦΙΕΡΩΜΑ

Η Καινοτομία και η Εξωστρέφεια
της Ελληνικής Επιχειρηματικότητας

Η οικονομία μπροστά σε νέες προκλήσεις

Η μακροοικονομική ισορροπία, η δημοσιονομική πειθαρχία και η πρόκληση των μεγάλων επενδυτικών κλάδων θα βρεθούν σε πρώτο πλάνο στη φετινή 90ή Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης. Η περίοδος της εύκολης ανάκαμψης μετά την πανδημία έχει παρέλθει και η χώρα καλείται πλέον να εδραιώσει ένα νέο, εξωστρεφές παραγωγικό μοντέλο μέσα σε ένα έντονα μεταβαλλόμενο διεθνές περιβάλλον. Το παρόν ειδικό αφιέρωμα χαρτογραφεί τις μακροοικονομικές σταθερές, τις δημοσιονομικές προκλήσεις και τους κλάδους-κλειδιά που θα καθορίσουν την αναπτυξιακή πορεία της χώρας τα επόμενα έτη.

Στο μακροοικονομικό πεδίο, η Ελλάδα συνεχίζει να καταγράφει ρυθμούς ανάπτυξης ανώτερους από τον μέσο όρο της Ευρωζώνης, στηριζόμενη στην ισχυρή επενδυτική δραστηριότητα και την ιδιωτική κατανάλωση. Η δημοσιονομική εικόνα παραμένει θωρακισμένη, με την παραγωγή σταθερών πρωτογενών πλεονασμάτων να λειτουργεί ως εγγύηση απέναντι στις διεθνείς αγορές και τους οίκους αξιολόγησης. Ωστόσο, η επιστροφή των αυστηρών ευρωπαϊκών κανόνων και η επιβολή πλαφόν στις καθαρές πρωτογενείς δαπάνες στενεύουν τα περιθώρια.

Η μεγάλη πρόκληση για το οικονομικό επιτελείο είναι η διατήρηση αυτής της αυστηρής δημοσιονομικής πειθαρχίας, χωρίς παράλληλα να ανακόπτονται η αναπτυξιακή δυναμική και η χρηματοδότηση των δημόσιων υποδομών. Από την άλλη πλευρά, η φετινή ΔΕΘ αναμένεται να αναδείξει το νέο συνεκτικό πλαίσιο μιας οικονομίας που προσπαθεί να κεφαλαιοποιήσει τη σταθερότητα της, μετατρέποντας τις προκλήσεις της πράσινης και ψηφιακής μετάβασης σε μόνιμα αναπτυξιακά πλεονεκτήματα.

Το στοίχημα της Ενέργειας

Οι άμεσες ξένες επενδύσεις αποτελούν τον κεντρικό πυλώνα για τη διατήρηση της ισχυρής αναπτυξιακής δυναμικής της οικονομίας.

Με την αρωγή των κονδυλίων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, η Ελλάδα μετατρέπεται σε ένα απέραντο εργοτάξιο. Στο επίκεντρο βρίσκεται ο κλάδος της Ενέργειας, καθώς η χώρα μετεξελίσσεται γρήγορα σε περιφερειακό ενεργειακό κόμβο (hub) για τη Νοτιοανατολική Ευρώπη. Οι πράσινες επενδύσεις σε Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ), οι υποδομές αποθήκευσης, τα δίκτυα ηλεκτρικής διασύνδεσης και η σταδιακή ανάπτυξη του πράσινου υδρογόνου επανακαθορίζουν τον χάρτη. Η πρόκληση εδώ είναι διπλή και σχετίζεται με την ταχεία απανθρακοποίηση της πα-

ραγωγής και τη διασφάλιση ανταγωνιστικού ενεργειακού κόστους για την εγχώρια βιομηχανία.

Στο επίκεντρο τέσσερις κλάδοι

Σε απόλυτη συνάρτηση με την Ενέργεια βρίσκεται ο τομέας των Μεταφορών και των Logistics.

Η γεωπολιτική θέση της Ελλάδας αναβαθμίζεται μέσω των μεγάλων έργων στα λιμάνια της χώρας, της αναβάθμισης του σιδηροδρομικού δικτύου και της δημιουργίας σύγχρονων εμπορευματικών κέντρων. Η διασυνδεσιμότητα αυτή αποτελεί «κλειδί» για την ενίσχυση των εξαγωγών, ώστε να αυξηθεί το μερίδιό τους στο Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν της χώρας. Παρά τις διεθνείς αναταράξεις στο παγκόσμιο εμπόριο, τα ελληνικά προϊόντα υψηλής προστιθέμενης αξίας κερδίζουν έδαφος, αν και απαιτείται περαιτέρω ενδυνάμωση της ανταγωνιστικότητάς τους.

Εκτός από τις Μεταφορές, τα Logistics και τις Εξα-

γωγές, κρίσιμο μέγεθος για τους μακροοικονομικούς και δημοσιονομικούς στόχους αποτελεί ο Τουρισμός, ο οποίος καταγράφει νέα ιστορικά ρεκόρ σε αφίξεις και έσοδα.

Ωστόσο, η συζήτηση στη φετινή ΔΕΘ μετατοπίζεται από τους καθαρούς αριθμούς στην ποιότητα και τη βιωσιμότητα. Η αντιμετώπιση του υπερτουρισμού, η επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου, η διαφοροποίηση του προϊόντος και οι επενδύσεις σε πράσινες υποδομές φιλοξενίας αποτελούν τις νέες προτεραιότητες για τη θωράκιση του κλάδου μακροπρόθεσμα.

Προς την κατεύθυνση της ενίσχυσης του εγχώριου τουριστικού προϊόντος βοηθούν και οι γεωπολιτικές εξελίξεις στην ευρύτερη περιοχή της Νοτιοανατολικής Μεσογείου και της Μέσης Ανατολής, καθώς ολόένα και περισσότεροι επενδυτές θα στρέφονται προς τη χώρα μας, «αγοράζοντας» ασφάλεια για τις τοποθετήσεις τους.

Δημοσιονομική σταθερότητα, θωράκιση της κοινωνίας και... φουλ επενδύσεις το μήνυμα της φετινής ΔΕΘ

ΔΥΝΑΜΗ ΧΩΡΙΣ ΣΥΝΟΡΑ

Στην ΑΚΤΟΡ διαμορφώνουμε,
νέες δυνατότητες, νέα δυναμική.

Σε έναν κόσμο που αλλάζει,
δύναμη είναι να διαμορφώνεις
εσύ το τοπίο. Με όραμα,
τεχνογνωσία και ένα ισχυρό
επενδυτικό πλάνο, η ΑΚΤΟΡ
επεκτείνει το αποτύπωμά της
πέρα από τα σύνορα της
Ελλάδας. Σε νέες σημαντικές
αγορές. Σε τομείς στρατηγικής
σημασίας για το αύριο των
υποδομών και της ενέργειας:
LNG, Ανανεώσιμες Πηγές
Ενέργειας και Παραχωρήσεις.

Ενεργοποιούμε.
Επιταχύνουμε.
Διαμορφώνουμε.
Την ανάπτυξη του αύριο.

www.aktor.gr

AKTOR
ΟΜΙΛΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

ΔΕΘ: Πίσω από τα περίπτερα, το κράτος και οι θεσμοί

Ένα πυκνό δίκτυο επίσημων φορέων -από την κυβέρνηση και τα επιμελητήρια έως τις πρεσβείες- μετατρέπει την Έκθεση σε κάτι πολύ περισσότερο από εμπορικό γεγονός

Τη φετινή 90ή Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης (5-13 Σεπτεμβρίου) τη διοργανώνει η ΔΕΘ-Helexpo, μία δημόσια ανώνυμη εταιρεία η οποία βρίσκεται, φυσικά, υπό την εποπτεία του κράτους. Πίσω, όμως, από τα 1.000+ περίπτερα και τους 200.000 αναμενόμενους επισκέπτες, στη ΔΕΘ λειτουργεί ένα πολυεπίπεδο δίκτυο θεσμών που κάνει την Έκθεση κάτι περισσότερο από εμπορική συνάντηση. Τη μετατρέπει σε μία πολιτική σκηνή, σε δίκτυο επιχειρήσεων και σε διπλωματικό παρασκήνιο κι όλα αυτά ταυτόχρονα. Η εικόνα αυτή της Έκθεσης δεν είναι νέα. Είναι, ουσιαστικά, ο λόγος ύπαρξης του θεσμού από την ίδρυσή του το 1926, όταν η Έκθεση σχεδιάστηκε εξ αρχής ως εργαλείο εθνικής οικονομικής προβολής και όχι απλώς ως αγορά για συναλλαγές, δίνοντας στους δημόσιους οργανισμούς έναν πρωταγωνιστικό ρόλο.

Το βήμα της κυβερνητικής πολιτικής

Το πιο γνωστό και προβεβλημένο γεγονός της ΔΕΘ είναι η ομιλία του πρωθυπουργού κατά τη διάρκεια των εγκαινίων, μια παράδοση δεκαετιών που έχει μετατραπεί σε σταθερό σημείο αναφοράς του πολιτικού ημερολογίου. Κάθε Σεπτέμβριο το βήμα της Θεσσαλονίκης χρησιμοποιείται για την παρουσίαση των βασικών αξόνων οικονομικής πολιτικής της επόμενης χρονιάς και τα κρατικά περίπτερα των διαφόρων υπουργείων και των εποπτευόμενων φορέων τους γίνονται η βασική βιτρίνα προβολής των νέων πολιτικών, αλλά και εκείνων που αποφασίστηκαν τα προηγούμενα χρόνια.

Φέτος, ο πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης αναμένεται να παρουσιάσει «στρατηγικό σχέδιο με στόχους έως το 2030», με πακέτο μέτρων που θα εστιάζει σε φορολογικές ελαφρύνσεις για τη μεσαία τάξη και τις οικογένειες, ασφαλιστικές παρεμβάσεις, στήριξη συνταξιούχων και μικρομεσαίων επιχειρήσεων, καθώς και στεγαστικά μέτρα. Η πρακτική αυτή δεν είναι διακοσμητική. Κατά το παρελθόν πάρα πολλά μετρήσιμα μέτρα πολιτικής εκκίνησαν ακριβώς από αυτό το βήμα, γεγονός που εξηγεί γιατί κάθε ΔΕΘ παρακολουθείται στενά όχι μόνο από επιχειρηματίες αλλά και από αγορές και θεσμούς εκτός Ελλάδας.

Τα επιμελητήρια και το δίκτυο των μικρομεσαίων

Πίσω όμως από την επίσημη σκηνή, το πραγματικό «σώμα» της Έκθεσης χτίζεται από τα κατά τόπους επιμελητήρια. Δεκάδες επιμελητήρια σε όλη τη χώρα-από την Κοζάνη και το Ρέθυμνο έως τη Θεσπρωτία, την Ήλιδα και τον

Έβρο- απευθύνουν κάθε καλοκαίρι προσκλήσεις εκδήλωσης ενδιαφέροντος στις τοπικές επιχειρήσεις τους, οργανώνοντας συλλογικά περίπτερα που δίνουν σε μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις πρόσβαση σε μια αγορά που διαφορετικά θα ήταν απρόσιτη λόγω κόστους. Παράλληλα, φορείς όπως ο ΕΦΕΠΑΕ (Ενδιάμεσος Φορέας Διαχείρισης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων), αρμόδιος για τη διαχείριση προγραμμάτων ΕΣΠΑ, χρησιμοποιούν τη ΔΕΘ για να ενημερώσουν επιχειρηματίες για χρηματοδοτικά εργαλεία και επιδοτήσεις. Το αποτέλεσμα είναι ένα δίκτυο θεσμικής στήριξης που λειτουργεί παράλληλα με τη «βιτρίνα» της Έκθεσης, δίνοντας ουσιαστικό περιεχόμενο στον χαρακτηρισμό της ΔΕΘ ως τράπεζας δικτύωσης της ελληνικής μικρομεσαίας επιχειρηματικότητας. Στο ίδιο πλαίσιο, κεντρικοί φορείς όπως το Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Θεσσαλονίκης και η Κεντρική Ένωση Επιμελητηρίων Ελλάδος οργανώνουν παράλληλα συνέδρια, ημερίδες και επιχειρηματικές συναντήσεις, μετατρέποντας τις εννέα ημέρες σε πυκνό πρόγραμμα θεματικών εκδηλώσεων για κλάδους όπως η μεταποίηση, η εφοδιαστική αλυσίδα και οι εξαγωγές.

Κράτος, διπλωματία και ξένες αντιπροσωπείες

Ένα τρίτο επίπεδο αφορά την επίσημη κρατική και διπλωματική παρουσία. Υπουργεία και δημόσιοι οργανισμοί διατηρούν παραδοσιακά δικά τους περίπτερα, ενώ η Τοπική Αυτοδιοίκηση -Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, Δήμος Θεσσαλονίκης- αξιοποιεί την Έκθεση για να προβάλει επενδυτικές ευκαιρίες της περιοχής. Η ΔΕΘ προβλέπει επίσης ειδική, δωρεάν πρόσβαση για εκπροσώπους του διπλωματικού σώματος -πρέσβεις, προξένους, ακολούθους-, μια πρακτική που αντανακλά τον ρόλο της Έκθεσης ως σημείου διεθνούς προβολής της χώρας. Φέτος, αυτή η διάσταση αποκτά ιδιαίτερο βάρος λόγω της συμμετοχής της Ιαπωνίας ως τιμώμενης χώρας: πέρα από τις ιαπωνικές επιχειρήσεις, αναμένεται και επίσημη κρατική εκπροσώπηση από το Τόκιο, στο πλαίσιο μιας διοργάνωσης που λειτουργεί ταυτόχρονα ως διμερής διπλωματική χειρονομία.

Συνολικά, η εικόνα που προκύπτει είναι μιας ΔΕΘ πολυεπίπεδης: εμπορικής έκθεσης στην επιφάνεια, με τους επίσημους φορείς που τη στηρίζουν να μην είναι ένα διακοσμητικό στοιχείο, αλλά το πλέγμα που εξηγεί γιατί η Θεσσαλονίκη για εννέα ημέρες κάθε Σεπτέμβριο γίνεται κάτι σαν άτυπη πρωτεύουσα της ελληνικής οικονομικής και πολιτικής ζωής.

Allwyn Care

Bloode

Νέα εποχή με περισσότερο φως και ελπίδα. Η εποχή της Allwyn.

Μια απλή πράξη μπορεί να δώσει ζωή. Με το πρόγραμμα **Allwyn Care**, δημιουργούμε μια νέα κουλτούρα αιμοδοσίας που ενώνει τους ανθρώπους σε όλη την Ελλάδα. Μέσα από στοχευμένες δράσεις, κινητοποιούμε τη νέα γενιά εθελοντών αιμοδοτών, μετατρέποντας τη συμμετοχή του καθενός σε ελπίδα για όλους.

- Υλοποιούμε δράσεις αιμοδοσίας σε συνεργασία με τον οργανισμό «Bloode».
- Κάνουμε τη διαδικασία απλή, προσφέροντας σε κάθε εθελοντή τη χαρά της ουσιαστικής συμμετοχής για το κοινό καλό.

Εταιρική Υπευθυνότητα

18+ ΕΠΙΓΕΙΟ
21+ ΨΗΦΙΑΚΟ

ΑΡΜΟΔΙΟΣ ΡΥΘΜΙΣΤΗΣ ΕΕΕΠ | ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΕΘΙΣΜΟΥ & ΑΠΩΛΕΙΑΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ |
ΕΟΠΑΕ – ΓΡΑΜΜΗ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ: 1114 | ΠΑΙΞΕ ΥΠΕΥΘΥΝΑ

ΔΕΘ: Εκεί που κλείνονται τα deals

Κάθε Σεπτέμβριο η ΔΕΘ μαζεύει στον ίδιο χώρο, την ίδια εβδομάδα, κυβέρνηση, επιμελητήρια, πανεπιστήμια, ξένες αντιπροσωπείες και χιλιάδες επιχειρηματίες. Εκατοντάδες χιλιάδες επαγγελματικές κάρτες αλλάζουν χέρια. Αριθμοί τηλεφώνου και διευθύνσεις e-mail μεταφέρονται καθώς οι συναντήσεις διαδέχονται η μία την άλλη. Κάποιες έχουν προγραμματιστεί και ολοκληρώνονται μέσα από συγκεκριμένα ραντεβού, κάποιες άλλες γίνονται τυχαία. Σε ένα περίπτερο ή σε έναν διάδρομο, ακόμη και σε ένα εστιατόριο της πόλης.

Η Έκθεση είναι ένας χώρος όπου ο επιχειρηματικός σχεδιασμός, οι μελλοντικές κινήσεις, οι νομοθετικές βελτιώσεις περνούν από την έμπνευση στον σχεδιασμό και τελικά στην υλοποίηση. Αυτό δεν είναι κάτι που γίνεται απαραίτητα μέσα από μεγάλες εκδηλώσεις με χειραψίες μπροστά σε φωτογραφικούς φακούς. Η πραγματικότητα της ΔΕΘ είναι πιο διακριτική, αλλά παραμένει απόλυτα σημαντική για την ελληνική οικονομία, καθώς η Έκθεση λειτουργεί ως ένα σημείο επαφών που μπορούν να μετατραπούν στο σημείο μηδέν για την ανακοίνωση μεγάλων συμφωνιών. Το ίδιο ισχύει, εξάλλου, και για τις περισσότερες μεγάλες εκθέσεις διεθνώς: Η αξία τους δεν μετριέται τόσο από τις υπογραφές που «πέφτουν» επί σκηνής, όσο από τις επαφές που δημιουργούνται στο περιθώριο και ωριμάζουν σε βάθος χρόνου.

Μια σκηνή για διάλογο

Η πιο σταθερή θεσμική λειτουργία της ΔΕΘ παραμένει η ομιλία του πρωθυπουργού για το ετήσιο πακέτο οικονομικής πολιτικής. Οι αναφορές σε πολυεθνικές, όπως η Microsoft, η Cisco ή η Pfizer, που έχουν κατά καιρούς ακουστεί από το βήμα της Θεσσαλονίκης, έχουν γίνει επενδυτικές πράξεις που έχουν αναβαθμίσει το επενδυτικό αποτύπωμα της Ελλάδας και τη δυνατότητά της να προσελκύει μεγάλους ομίλους. Έτσι, η ΔΕΘ γίνεται το προσκήνιο που θέτει τα θέματα στη δημόσια συζήτηση, χωρίς να είναι το συμβολαιογραφείο όπου αυτά «κλειδώνουν». Ακόμη και όταν οι εξαγγελίες αφορούν συγκεκριμένα κονδύλια ή αναπτυξιακά εργαλεία, η υλοποίησή τους περνάει στη συνέχεια από υπουργικές αποφάσεις, διαγωνισμούς και συμβάσεις που ολοκληρώνονται σε τελείως διαφορετικό χρόνο και τόπο από την ίδια την έκθεση.

Το N-ΔΕΘ Forum και η γέφυρα με την Ιαπωνία

Η πιο συγκεκριμένη απόδειξη αυτής της λογικής είναι το φετινό N-ΔΕΘ Forum, που διοργανώνεται από τη ΔΕΘ-Helexpo παράλληλα με την Έκθεση. Ανάμεσα στους άξονές του περιλαμβάνεται μία ειδική συζήτηση για την ελληνο-ιαπωνική συνεργασία σε τεχνολογία και καινοτομία, με προαναγγεληθείσα συμμετοχή του Ιάπωνα πρέσβη, υπουργών της κυβέρνησης, εκπροσώπων της Κομισιόν και στελεχών μεγάλων ομίλων. Πρόκειται για ένα βήμα όπου τίθενται δημόσια

οι προτεραιότητες μιας διμερούς σχέσης, που αναμένεται να ωριμάσουν σε σημαντικές συμφωνίες σε επόμενες επισκέψεις, διαπραγματεύσεις ή επενδυτικές αποφάσεις που δεν θα φέρουν πια την ταμπέλα της ΔΕΘ, αλλά θα έχουν ίσως ξεκινήσει από μια συζήτηση σε αυτήν.

Η δικτύωση των μικρομεσαίων

Στην πράξη, ο μεγαλύτερος όγκος συναντήσεων όπου μπορεί να γίνουν συνεργασίες δεν αφορά πολυεθνικούς κολοσσούς αλλά μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Η φετινή ΔΕΘ προγραμματίζει πάνω από 400 διμερείς επιχειρηματικές συναντήσεις, οργανωμένες συνήθως μέσω επιμελητηρίων και δικτύων όπως το Enterprise Europe Network - ραντεβού που δεν κάνουν πρωτοσέλιδο, αλλά μπορούν να καταλήξουν σε προμήθειες, αντιπροσωπείες ή εξαγωγικές συμφωνίες μήνες αργότερα. Είναι, ουσιαστικά, η αθόρυβη πλειοψηφία των «deals» που γεννιούνται από τη ΔΕΘ. Σε αυτές τις συναντήσεις αποτυπώνονται οι

προθέσεις των δύο πλευρών που γνωρίστηκαν σε ένα περίπτερο. Πρόκειται για μια λογική που ταιριάζει περισσότερο στον πραγματικό ιστό της ελληνικής οικονομίας, όπου η μικρομεσαία επιχείρηση παραμένει ο κανόνας και όχι η εξαίρεση, όπου μια νέα αντιπροσωπεία ή ένας νέος πελάτης σε ξένη αγορά έχει συχνά μεγαλύτερο πρακτικό αντίκτυπο από μια επενδυτική εξαγγελία πολλών εκατομμυρίων.

Το ίδιο ισχύει, με τον δικό της τρόπο, και για την ίδια τη ΔΕΘ ως θεσμό και αυτό διότι η μεγαλύτερη επενδυτική κίνηση γύρω από την Έκθεση αυτήν τη στιγμή δεν είναι μια συμφωνία που κλείστηκε κατά τη διάρκειά της, αλλά μια συμφωνία που αφορά την ίδια.

Ο λόγος για τη σύμβαση παραχώρησης για την ανάπλαση της ΔΕΘ, που ήδη βρίσκεται σε φάση προετοιμασίας και ωριμάζει στο πλαίσιο του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης 2026-2030. Το έργο έχει ως κεντρικό στοιχείο τη δημιουργία ενός Μητροπολιτικού Πάρκου με έκταση περίπου 120 στρεμμάτων, με συνολικό προϋπολογισμό 204,6 εκατ. ευρώ.

Η Διεθνής Έκθεση Θεσσαλονίκης είναι ένας χώρος όπου πολυεθνικοί όμιλοι συναντιούνται με σκοπό την αναζήτηση της επόμενης μεγάλης συμφωνίας, ενώ εκατοντάδες μικρομεσαίοι βάζουν τις βάσεις για σημαντικές συνεργασίες

Διεθνές Ογκολογικό Κέντρο Νέα εποχή στην Ογκολογία

Στο νέο **Διεθνές Ογκολογικό Κέντρο** του Ιατρικού Διαβαλκανικού Θεσσαλονίκης, παρέχεται διεπιστημονική και **ολιστική φροντίδα σε κάθε ασθενή**, από την έγκαιρη διάγνωση, ως την εξατομικευμένη θεραπεία και τη συνεχή παρακολούθηση, σε υπερσύγχρονους, ειδικά σχεδιασμένους χώρους, υψηλής ασφάλειας αλλά και αισθητικής.

**ΙΑΤΡΙΚΟ
ΔΙΑΒΑΛΚΑΝΙΚΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ**

Organization
Accredited by
Joint Commission
International

**International
Oncology Center**
science meets technology

www.interonco.gr | www.iatriko.gr

Imperial College Healthcare
INTERNATIONAL AFFILIATE

Ιαπωνία: Το θαύμα που δοκιμάζεται από τον χρόνο

Η Χώρα του Ανατέλλοντος Ηλίου είναι φέτος η τιμώμενη χώρα στην 90ή Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης, που θα διεξαχθεί από τις 5 έως τις 13 Σεπτεμβρίου, με περισσότερους από 1.000 εκθέτες και προσδοκία άνω των 200.000 επισκεπτών σε εννέα ημέρες. Το ιαπωνικό περίπτερο, στο κτίριο 13, έχει ως άξονα «τη σύνδεση της παράδοσης με την καινοτομία» - μια φράση που συνοψίζει, αθέλητα, και το ίδιο το αφήγημα της σύγχρονης Ιαπωνίας: μιας χώρας που έχτισε ένα από τα εντυπωσιακότερα οικονομικά θαύματα του 20ού αιώνα και τώρα καλείται να το κρατήσει όρθιο απέναντι σε ένα τεράστιο χρέος και ένα δημογραφικό ρολόι που μετράει αντίστροφα.

Χαμένες δεκαετίες

Από τα ερείπια του 1945, η Ιαπωνία ανασυγκροτήθηκε γύρω από τη βιομηχανική πολιτική του υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας (MITI), τους μεγάλους βιομηχανικούς ομίλους (keiretsu) που συνέδεαν τράπεζες, βιομηχανία και εμπορική δραστηριότητα, καθώς και μια εξαγωγική στρατηγική σε χάλυβα, ναυπηγική, ηλεκτρονικά και αυτοκίνητα. Έως το 1968 είχε γίνει η δεύτερη μεγαλύτερη οικονομία του κόσμου, με ρυθμούς ανάπτυξης άνω του 10% για δύο δεκαετίες. Το «σύστημα Τογιάτα» και η φιλοσοφία του kaizen έγιναν συνώνυμο της βιομηχανικής ποιότητας παγκοσμίως. Η ιστορία, όμως, δεν είχε ευθεία πορεία: Η κερδοσκοπική «φούσκα» ακινήτων και μετοχών του τέλους της δεκαετίας του 1980 έσκασε το 1991, ανοίγοντας τις λεγόμενες «χαμένες δεκαετίες» αποπληθωρισμού και στασιμότητας που κράτησαν έως και τη δεκαετία του 2010.

Η οικονομία της σήμερα

Η εικόνα αλλάζει τα τελευταία χρόνια. Ο αποπληθωρισμός φαίνεται να έχει τελειώσει, οι μισθοί αυξήθηκαν το 2024-2025 με τους υψηλότερους ρυθμούς δεκαετιών, το ασθενές γεν τροφοδότησε ρεκόρ τουριστικών αφίξεων και εξαγωγών, ενώ ο δείκτης Nikkei κατέγραψε επανειλημμένα ιστορικά υψηλά, σε μια αγορά που αντιμετωπίζεται ξανά ως ελκυστικός προορισμός για ξένα κεφάλαια. Η Τράπεζα της Ιαπωνίας εγκατέλειψε τα αρνητικά επιτόκια το 2024 και, τον Ιούλιο του 2026, διατήρησε το βασικό επιτόκιο στο 1%, προειδοποιώντας ότι ο πυρήνας του πληθωρισμού ενδέχεται να ξεπεράσει τον στόχο του 2%. Ο κρατικός προϋπολογισμός του οικονομικού έτους 2026 έφτασε ρεκόρ 122,3 τρισ. γεν (+6,2%), με τις αμυντικές δαπάνες να αγγίζουν το 2% του ΑΕΠ δύο χρόνια νωρίτερα από τον αρχικό στόχο. Η πρωθυπουργός Σανάε Τακαϊτσι, πρώτη γυναίκα στη θέση, έχει χαρακτηρίσει τη δημογραφική πορεία της χώρας «το μεγαλύτερο πρόβλημά της» - μια παραδοχή που δείχνει πόσο στενά συνδέονται πλέον ανάπτυξη, δημοσιονομικά και πληθυσμός.

Το χρέος και το δημογραφικό ρολόι

Το δημόσιο χρέος της Ιαπωνίας παραμένει το υψηλότερο ανάμεσα στις ανεπτυγμένες οικονομίες, γύρω στο 260% του ΑΕΠ. Η χώρα το διαχειρίζεται επειδή το μεγαλύτερο μέρος του κατέχεται εγχώρια - από την ίδια την κεντρική τράπεζα, συνταξιοδοτικά ταμεία και Ιάπωνες αποταμιευτές-, γεγονός που την προστατεύει από πιέσεις των διεθνών αγορών. Ωστόσο, καθώς η Ττλ κανονικοποιεί τα επιτόκια, το κόστος εξυπηρέτη-

σης του χρέους εκτινάχθηκε κατά 10,8% στα 31,3 τρισ. γεν, ξεπερνώντας για πρώτη φορά τα 30 τρισ., με το ανεξόφλητο χρέος να προβλέπεται να αγγίξει το 1,15 τετράκις εκατομμύριο γεν. Παράλληλα, οι κοινωνικές δαπάνες απορροφούν πλέον το ένα τρίτο του προϋπολογισμού, λόγω της γήρανσης του πληθυσμού.

Το Δημογραφικό είναι, ίσως, η πιο δραματική πλευρά της ιστορίας: Το 2025 καταγράφηκαν μόλις 705.809 γεννήσεις, δέκατη συνεχόμενη ετήσια μείωση και το χαμηλότερο νούμερο από το 1899, ενώ σχεδόν το 30% του πληθυσμού είναι πλέον άνω των 65 ετών. Η κυβέρνηση απαντά με νέο φορέα συντονισμού για το Δημογραφικό, ενίσχυση εισοδημάτων νέων οικογενειών και στήριξη ζευγαριών με διπλό εισόδημα, ενώ παράλληλα διευρύνει την είσοδο ξένου εργατικού δυναμικού, επενδύει μαζικά σε ρομποτική και αυτοματισμούς για να αντισταθμίσει την έλλειψη εργατικών χεριών και ενθαρρύνει τη γυναικεία συμμετοχή στην αγορά εργασίας. Μια πρώτη ενθαρρυντική ένδειξη: Οι γάμοι αυξήθηκαν για δεύτερη συνεχή χρονιά, κάτι που στην Ιαπωνία συνδέεται στατιστικά με μελλοντικές γεννήσεις.

Για την Ελλάδα, η φετινή τιμητική θέση της Ιαπωνίας στη ΔΕΘ δεν είναι μόνο συμβολική. Οι δύο χώρες έχουν ιστορικό δεσμό μέσω της ναυτιλίας -ιαπωνικά ναυπηγεία έχτισαν μεγάλο μέρος του ελληνόκτητου στόλου-, ενώ τα τελευταία χρόνια καταγράφεται αυξημένο ενδιαφέρον ιαπωνικών επενδυτικών κεφαλαίων για την ελληνική αγορά. Η Θεσσαλονίκη για εννέα ημέρες γίνεται το σημείο όπου το ιαπωνικό μοντέλο -θαύμα, κόπωση, προσαρμογή- έρχεται πιο κοντά στο ελληνικό κοινό, με κοινά μαθήματα προς άντληση γύρω από το χρέος και τη δημογραφία.

Πώς ένα οικονομικό θαύμα μετατρέπεται σε δοκιμασία αντοχής, ανάμεσα σε ρεκόρ ανάκαμψης, το βαρύτερο χρέος του ανεπτυγμένου κόσμου και μια δημογραφική κρίση που απειλεί το ίδιο της το μέλλον

Η ΔΕΗ στην 90^η ΔΕΘ

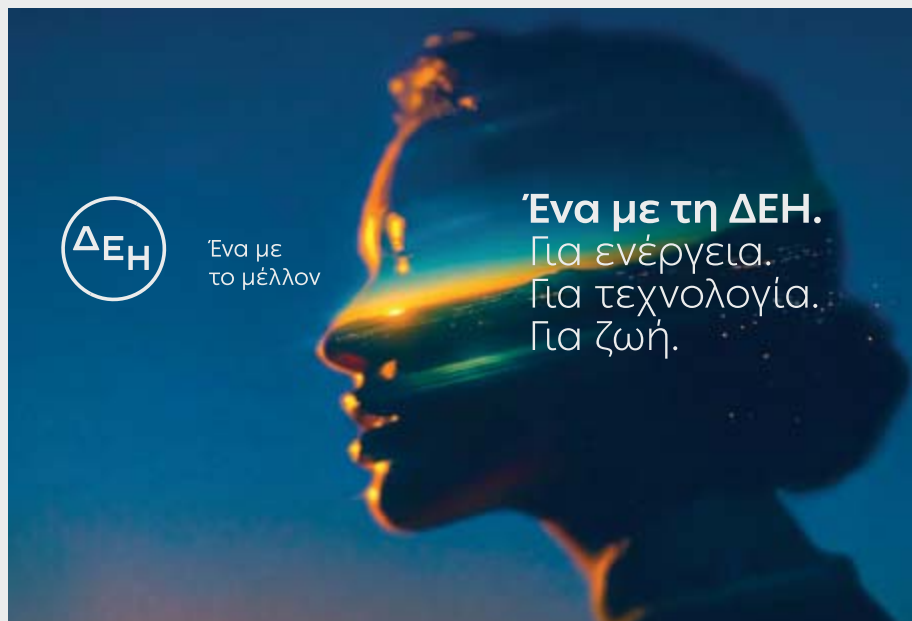
Ολοκληρωμένες λύσεις ενέργειας, τεχνολογίας και συνδεσιμότητας

- Ενέργεια, τεχνολογία και συνδεσιμότητα σε μία ενιαία εμπειρία για τους επισκέπτες της ΔΕΘ
- Καθημερινές αποκλειστικές προσφορές για τους επισκέπτες του περιπτέρου

Η ΔΕΗ συμμετέχει και φέτος στην 90^η Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης, παρουσιάζοντας το ολοκληρωμένο οικοσύστημα λύσεων και υπηρεσιών της για το σπίτι και την επιχείρηση. Στο περίπτερό της, οι επισκέπτες θα έχουν την ευκαιρία να γνωρίσουν από κοντά τις ολοκληρωμένες προτάσεις της ΔΕΗ για την ενέργεια, την τεχνολογία και τη συνδεσιμότητα, να ενημερωθούν από εξειδικευμένους συμβούλους και να επωφεληθούν από αποκλειστικές καθημερινές προσφορές, διαθέσιμες μόνο στη ΔΕΘ.

Το περίπτερο της ΔΕΗ έχει σχεδιαστεί ώστε να προσφέρει μία ολοκληρωμένη εμπειρία ενημέρωσης, αναδεικνύοντας το σύνολο των λύσεων, προϊόντων και υπηρεσιών της εταιρείας. Στο πλαίσιο αυτό, οι επισκέπτες θα μπορούν να γνωρίσουν από κοντά τη ΔΕΗ TechLiving Zone, όπου παρουσιάζεται η διευρυμένη γκάμα προϊόντων και υπηρεσιών ενέργειας και τεχνολογίας της ΔΕΗ, οργανωμένη σε έξι θεματικές κατηγορίες: Ενεργειακές Λύσεις, Connectivity, Smart Living, iExperience, Laptops & Περιφερειακά και Entertainment. Παράλληλα, θα έχουν τη δυνατότητα να ανακαλύψουν το ευρύτερο οικοσύστημα λύσεων της ΔΕΗ για το σπίτι και την επιχείρηση. Για επιλεγμένα προϊόντα θα υπάρχει δυνατότητα άμεσης αγοράς, με επιλογή παραλαβής από το περίπτερο ή αποστολής στο σπίτι, ενώ εξειδικευμένοι σύμβουλοι θα προτείνουν λύσεις προσαρμοσμένες στις ανάγκες κάθε επισκέπτη.

Ξεχωριστή θέση στο περίπτερο έχει το ΔΕΗ Fiber, όπου οι επισκέπτες θα μπορούν να γνωρίσουν τις υπηρεσίες internet υπερυψηλών ταχυτήτων μέσω δικτύου FTTH. Το ΔΕΗ Fiber είναι ήδη διαθέσιμο σε περιοχές της Θεσσαλονίκης, όπως ο Εύοσμος, το Ελευθέριο-Κορδελιό, τα Πεύκα, ο Άγιος Παύλος, η Ευκαρπία, η Σταυρούπολη και το Ωραιόκαστρο, ενώ το δίκτυο επεκτείνεται σταδιακά σε ακόμη περισσότερες περιοχές. Στον εξωτερικό χώρο του περιπτέρου θα παρουσιάζονται οι λύσεις ηλεκτροκίνησης ΔΕΗ blue, δίνοντας στους επισκέπτες την ευκαιρία να γνωρίσουν το μεγαλύτερο δημόσιο δίκτυο φόρτισης στην Ελλάδα και το ολοκληρωμένο οικοσύστημα υπηρεσιών ηλεκτροκίνησης της ΔΕΗ.

Παράλληλα, το περίπτερο θα φιλοξενεί Quiet Corner, έναν ειδικά διαμορφωμένο χώρο ηρεμίας, μέσα από τον οποίο η ΔΕΗ αναδεικνύει τη δέσμευσή της στην προσβασιμότητα και τη συμπερίληψη. Οι επισκέπτες θα έχουν την ευκαιρία να γνωρίσουν από κοντά τη φιλοσοφία και τη λειτουργία του χώρου, ο οποίος έχει σχεδιαστεί για να προσφέρει ένα ήρεμο περιβάλλον σε άτομα που ενδέχεται να βιώσουν υπερδιέγερση ή άγχος.

Η ΔΕΗ εξελίσσει διαρκώς την πρόταση αξίας προς τον πελάτη, διευρύνοντας το χαρτοφυλάκιο προϊόντων, υπηρεσιών και ψηφιακών λύσεων. Η στρατηγική αυτή ενοποιεί όλα τα σημεία επαφής με τον πελάτη σε ένα ενιαίο μοντέλο εξυπηρέτησης, όπου η φυσική παρουσία, τα ψηφιακά κανάλια και η τεχνολογία λειτουργούν συμπληρωματικά, προσφέροντας μία συνεπή, σύγχρονη και ολοκληρωμένη εμπειρία για ιδιώτες και επιχειρήσεις.

Η παρουσία της ΔΕΗ στην 90^η ΔΕΘ αποτυπώνει στην πράξη τη στρατηγική εξέλιξή της ως κορυφαίου Powertech Ομίλου, μέσα από ένα σύγχρονο, ενιαίο εμπορικό μοντέλο που συνδυάζει ενέργεια, τεχνολογία, προϊόντα και υπηρεσίες, προσφέροντας ολοκληρωμένες λύσεις και μία συνεπή εμπειρία εξυπηρέτησης σε κάθε σημείο επαφής με τον πελάτη.

dei.gr

Η πράσινη επανάσταση στο... σαλόνι της 90ής ΔΕΘ

Η 90ή Διεθνής Έκθεση Θεσσαλονίκης ανοίγει τις πύλες της σε μια χρονιά-ορόσημο, καθώς συμπληρώνονται ακριβώς 100 χρόνια από την πρώτη διοργάνωση του 1926.

Στο επίκεντρο της φετινής επετειακής Έκθεσης, η οποία υποδέχεται την Ιαπωνία ως τιμώμενη χώρα, βρίσκεται ο ριζικός μετασχηματισμός του παραγωγικού μοντέλου της χώρας. Η καινοτομία, η εξωστρέφεια και πάνω από όλα, η στροφή προς την ενέργεια και την κυκλική οικονομία αποτελούν τους κεντρικούς πυλώνες των εκθεμάτων και των συζητήσεων, αναδεικνύοντας τις πράσινες επενδύσεις ως τον απόλυτο μονόδρομο για τη βιώσιμη ανάπτυξη.

Για τις ελληνικές επιχειρήσεις, η ενσωμάτωση περιβαλλοντικών λύσεων δεν αποτελεί πλέον μια επιφανειακή επιλογή εταιρικής κοινωνικής ευθύνης, αλλά θεμελιώδη στρατηγική επιβίωσης και ανταγωνιστικότητας στη διεθνή σκηνή, αν λάβουμε υπ' όψιν το εξαιρετικά εχθρικό περιβάλλον που έχει διαμορφωθεί στην παγκόσμια οικονομία, λόγω των γεωπολιτικών εντάσεων στη Μέση Ανατολή και τον Περσικό Κόλπο. Οι επιχειρήσεις που δίνουν το «παρών» στη φετινή ΔΕΘ αποδεικνύουν στην πράξη πως οι επενδύσεις σε Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας, η ενεργειακή αναβάθμιση υποδομών και η μείωση του ανθρακικού αποτυπώματος θωρακίζουν την αγορά απέναντι στις διεθνείς ενεργειακές κρίσεις.

Νέο μοντέλο

Η μετάβαση στην κυκλική οικονομία επαναπροσδιορίζει τον τρόπο με τον οποίο παράγουμε και καταναλώνουμε.

Από τη βιομηχανία και το λιανεμπόριο μέχρι την αγροδιατροφή και τον τουρισμό, το παραδοσιακό μοντέλο της παραγωγής, της κατανάλωσης και του... σκουπιδιού αντικαθίσταται ραγδαία από μια νέα πραγματικότητα που έχει

τα χαρακτηριστικά μιας επανάστασης! Οι σύγχρονες επιχειρήσεις σχεδιάζουν προϊόντα με γνώμονα την επαναχρησιμοποίηση των πρώτων υλών, τη zero waste διαχείριση αποβλήτων και την πλήρη ανακύκλωση.

Η καινοτομία συναντά την οικολογία, δημιουργώντας νέες γραμμές παραγωγής που μειώνουν το κόστος και ελκύουν διεθνή επενδυτικά κεφάλαια. Τα τελευταία χρόνια έχουν γίνει τεράστια βήματα προς την κατεύθυνση της έρευνας και της καινοτομίας, ώστε να ενισχυθεί η προοπτική της καθαρής οικονομίας, ενώ τεράστια αναμένεται να είναι η συμβολή της τεχνητής νοημοσύνης, η οποία υπόσχεται θεαματικές λύσεις, αλλάζοντας την καθημερινότητα του επιχειρείν αλλά και των ανθρώπων.

Ιαπωνικό χρώμα

Η παρουσία της Ιαπωνίας ως τιμώμενης χώρας στην 90ή ΔΕΘ λειτουργεί ως καταλύτης. Η ασιατική οικονομική υπερδύναμη αποτελεί παγκόσμιο σημείο αναφοράς για την τεχνολογική της αρτιότητα και τη φιλοσοφία της βιώσιμης ανάπτυξης, φέρνοντας στη Θεσσαλονίκη κορυφαίες πρακτικές. Η δικτύωση των ελληνικών επιχειρήσεων με ιαπωνικούς κολοσσούς ανοίγει νέους δρόμους εξωστρέφειας, διευκολύνοντας τη μεταφορά τεχνογνωσίας σε κρίσιμους τομείς όπως η έξυπνη διαχείριση ενέργειας, η αποθήκευση ηλεκτρικού ρεύματος και οι πράσινες μεταφορές.

Οι συνέργειες που μπορούν να δημιουργηθούν γύρω από την κυκλική οικονομία αναμένεται να ενισχύσουν θεαματικά το προφίλ των ελληνικών εξαγωγικών εταιρειών, οι οποίες καλούνται να ανταποκριθούν στα αυστηρά ευρωπαϊκά και διεθνή περιβαλλοντικά πρότυπα. Η ικανότητα μιας ελληνικής επιχείρησης να αποδείξει ότι λειτουργεί με όρους κυκλικής οικονομίας αποτελεί πλέον το «διαβατήριό» της για τις ξένες αγορές, ενισχύοντας το brand name των ελληνικών προϊόντων στο εξωτερικό.

Η 90ή Διεθνής Έκθεση Θεσσαλονίκης ανοίγει τις πύλες της σε μια χρονιά-ορόσημο, καθώς συμπληρώνονται ακριβώς 100 χρόνια από την πρώτη διοργάνωση του 1926.

Κερδοφορία και οικολογική υπευθυνότητα

Το μήνυμα της φετινής Έκθεσης είναι σαφές και συνοψίζεται στο μύθο ότι η οικολογική υπευθυνότητα και η κερδοφορία μπορούν και πρέπει να συμβαδίζουν. Οι σύγχρονες λύσεις για το περιβάλλον δεν αποτελούν βαρίδι για τον προϋπολογισμό των εταιρειών, αλλά μια μοναδική επενδυτική ευκαιρία που γεννά νέες θέσεις εργασίας, μειώνει τα λειτουργικά κόστη μακροπρόθεσμα και αναβαθμίζει την ποιότητα ζωής. Η ΔΕΘ-HELEXPO, υιοθετώντας και η ίδια στην πράξη τη φιλοσοφία του zero waste και της βιώσιμης διαχείρισης των εκδηλώσεών της, μετατρέπεται στο ιδανικό σκηνικό για να παρουσιαστεί η Ελλάδα του αύριο.

Η μετάβαση της ελληνικής οικονομίας στο νέο μοντέλο της κυκλικής οικονομίας σηματοδοτεί μια τεράστια τομή, η οποία θα έχει αντίκτυπο στις επόμενες γενιές. Η δημοσιονομική σταθερότητα και η ισχυρή γεωπολιτική θέση της Ελλάδας αποτελούν ουσιαστικές προϋποθέσεις, προκειμένου να κινητοποιήσουν τεράστια κεφάλαια από το εξωτερικό και το εσωτερικό, τα οποία είναι σίγουρο ότι θα επιτύχουν υψηλές αποδόσεις σε μια οικονομία χαμηλών ρύπων, ψηφιακά προηγμένη και ανοικτή στον υπόλοιπο κόσμο.

Καινοτομία και κυκλική οικονομία διαμορφώνουν το μέλλον της εγχώριας επιχειρηματικότητας

**E N G I N E E R I N G
F U T U R E
A C C O M P L I S H M E N T S**

avax.gr

Οι ΜμΕ επιθυμούν από τη ΔΕΘ το σωστό αποτέλεσμα της πολιτικής και οικονομικής εξίσωσης

του Βασίλη Κορκίδη
Πρόεδρος ΕΒΕΠ

Η φετινή 90ή Διεθνής Έκθεση Θεσσαλονίκης, από τις 5 έως τις 13 Σεπτεμβρίου, δεν θα είναι μία ακόμη ΔΕΘ οικονομικών εξαγγελιών από τους πολιτικούς αρχηγούς. Θα είναι ουσιαστικά η αφετηρία μιας μακράς προεκλογικής περιόδου, καθώς η κυβέρνηση έχει τοποθετήσει τις εθνικές εκλογές την άνοιξη του 2027. Επομένως, η κυβέρνηση καλείται φέτος να λύσει μια δύσκολη πολιτική και οικονομική εξίσωση με άγνωστες μεταβλητές και βασικές παραμέτρους, όπως τη δημοσιονομική σταθερότητα, το πραγματικό διαθέσιμο εισόδημα, τη στήριξη της μικρομεσαίας επιχειρηματικότητας και την κοινωνική ανταπόδοση στη μεσαία τάξη, ώστε να δώσει το επιθυμητό αποτέλεσμα της πειστικής οικονομικής πρότασης για την επόμενη ημέρα.

Η πρώτη μεταβλητή της εξίσωσης είναι ο δημοσιονομικός χώρος. Η ελληνική οικονομία έχει πλέον διαφορετικά χαρακτηριστικά από εκείνα της προηγούμενης δεκαετίας, αλλά εξακολουθεί να λειτουργεί μέσα σε συγκεκριμένους ευρωπαϊκούς δημοσιονομικούς κανόνες και σε ένα ιδιαίτερα αβέβαιο διεθνές περιβάλλον. Η κυβέρνηση συνδέει το περιθώριο των παρεμβάσεων με την ανάπτυξη, τα πρόσθετα έσοδα από την αντιμετώπιση της φοροδιαφυγής και τη διατήρηση των πρωτογενών πλεονασμάτων. Άρα, η ΔΕΘ δεν μπορεί να εξελιχθεί σε διαγωνισμό παροχών. Το ζητούμενο είναι οι παρεμβάσεις να είναι μόνιμες, κοστολογημένες και παραγωγικές.

Η δεύτερη μεταβλητή είναι η μεσαία τάξη και οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Εδώ βρίσκεται ίσως το δυσκολότερο κομμάτι της εξίσωσης. Η βελτίωση των μακροοικονομικών μεγεθών δεν μεταφέρεται πάντοτε με την ίδια ένταση στο ταμείο μιας μικρής επιχείρησης ή στο διαθέσιμο εισόδημα ενός νοικοκυριού. Η ακρίβεια, το ενεργειακό κόστος, η περιορισμένη πρόσβαση πολλών ΜμΕ σε τραπεζική χρηματοδότηση, οι φορολογικές και ασφαλιστικές υποχρεώσεις και το αυξημένο λειτουργικό κόστος εξακολουθούν να πιέζουν την αγορά.

Για αυτό και το πακέτο της ΔΕΘ αναμένεται να δώσει έμφαση σε φορολογικές και ασφαλιστικές ελαφρύνσεις στη μεσαία τάξη, στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, στους συνταξιούχους και στα ευάλωτα νοικοκυριά. Για την επιχειρηματικότητα, όμως, το ζητούμενο δεν είναι μόνο πόσα χρήματα θα διατεθούν, αλλά πού θα κατευθυνθούν και τι αποτέλεσμα θα παράξουν.

Η τρίτη μεταβλητή είναι ο χρόνος εφαρμογής. Σε μια προεκλογική ΔΕΘ δεν αρκεί να εξαγγελθούν μέτρα. Πρέπει οι πολίτες και οι επιχειρήσεις να προλάβουν να δουν το αποτέλεσμα πριν φτάσουν στις κάλπες. Αυτό μετατρέπει τους μήνες από τον Σεπτέμβριο

του 2026 έως την άνοιξη του 2027 σε κρίσιμη περίοδο εφαρμογής. Οι φορολογικές μειώσεις πρέπει να φανούν στο διαθέσιμο εισόδημα, οι ρυθμίσεις χρεών να λειτουργήσουν στην πράξη, η χρηματοδότηση να φτάσει στις μικρότερες επιχειρήσεις και η αποκλιμάκωση των επιβαρύνσεων να αποτυπωθεί στην πραγματική οικονομία.

Η τέταρτη μεταβλητή είναι η αξιοπιστία. Οι πολίτες έχουν πλέον μεγαλύτερη εμπειρία στην αξιολόγηση οικονομικών υποσχέσεων. Δεν αρκεί ένας μεγάλος αριθμός εξαγγελιών. Απαιτείται καθαρή απάντηση σε τέσσερα ερωτήματα: πόσο κοστίζει κάθε μέτρο, ποιος το δικαιούται, πότε εφαρμόζεται και ποιο είναι το πραγματικό όφελος. Ο ίδιος ο πρωθυπουργός έχει επισημάνει ότι οι πολίτες είναι ρεαλιστές και ότι οι υποσχέσεις πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τις δημοσιονομικές συνέπειες. Για την αγορά, η εξίσωση της ΔΕΘ πρέπει επομένως να έχει και μια πέμπτη μεταβλητή, το «μέρισμα» από την ανάπτυξη. Οι ελαφρύνσεις δεν πρέπει να αντιμετωπίζονται αποκλειστικά ως κοινωνικό μέρισμα, αλλά και ως επενδυτικό κεφάλαιο για την οικονομία. Μείωση του μη μισθολογικού κόστους σημαίνει περισσότερη δυνατότητα για προσλήψεις. Μικρότερη φορολογική επιβάρυνση σημαίνει μεγαλύτερη δυνατότητα επανεπένδυσης. Καλύτερη πρόσβαση στη χρηματοδότηση σημαίνει ψηφιακό και πράσινο μετασχηματισμό. Φθινότερη ενέργεια σημαίνει ανταγωνιστικότερη παραγωγή. Και περισσότερη ρευστότητα στην αγορά σημαίνει μεγαλύτερη κατανάλωση, τζίρο και

τελικά περισσότερα δημόσια έσοδα.

Η φετινή ΔΕΘ έχει, συνεπώς, διπλό χαρακτήρα. Είναι ο τελευταίος μεγάλος οικονομικός σταθμός πριν από τις εθνικές εκλογές, αλλά ταυτόχρονα παρουσιάζεται και ως αφετηρία ενός ευρύτερου σχεδιασμού με ορίζοντα το 2030. Παράλληλα, κυβερνητικές τοποθετήσεις έχουν ήδη συνδέσει τη ΔΕΘ με τις πρώτες δεσμεύσεις του προγράμματος της επόμενης τετραετίας. Αυτό ανεβάζει τον πήχη: οι εξαγγελίες πρέπει να απαντούν τόσο στις άμεσες πιέσεις όσο και στις μεσοπρόθεσμες ανάγκες της οικονομίας.

Για τις επιχειρήσεις, και ιδιαίτερα για τις ΜμΕ, το μήνυμα πρέπει να είναι σαφές. Η αγορά δεν ζητά ανεξέλεγκτες παροχές. Ζητά μόνιμες μειώσεις βαρών, περισσότερη ρευστότητα, πρόσβαση στη χρηματοδότηση, ανταγωνιστικό ενεργειακό κόστος, σταθερό φορολογικό περιβάλλον και λιγότερη γραφειοκρατία. Ζητά ένα οικονομικό συμβόλαιο βιωσιμότητας που θα επιτρέπει στις επιχειρήσεις να επενδύουν, να προσλαμβάνουν και να αναπτύσσονται.

Η πραγματική εξίσωση της προεκλογικής ΔΕΘ, λοιπόν, δεν είναι πόσα θα δοθούν, αλλά πόσα μπορούν να επιστρέψουν στην οικονομία και πόσο μπορούν να βελτιώσουν την καθημερινότητα νοικοκυριών και επιχειρήσεων, χωρίς να διακινδυνεύουν όσα έχουν κατακτηθεί. Η επιτυχία της ΔΕΘ δεν θα κριθεί από το ύψος του πακέτου το βράδυ των εξαγγελιών, αλλά από το αποτύπωμα στην τσέπη του πολίτη, στο ταμείο της επιχείρησης και στην πραγματική οικονομία μέχρι την ώρα της κάλπης.

ΣΤΗΝ ΚΑΡΔΙΑ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Η ενέργεια είναι στην καρδιά των πάντων, γι' αυτό και η ΔΕΠΑ είναι σήμερα παντού. Από το Φυσικό Αέριο μέχρι όλη την αλυσίδα της ενέργειας και από τα μεγάλα έργα και τις στρατηγικές υποδομές, μέχρι την επιχείρηση και το σπίτι. Με εξωστρέφεια και διεθνείς συνεργασίες, εγγυάται την ενεργειακή ασφάλεια της χώρας. Συμμετέχοντας σε νέες, σύγχρονες μονάδες παραγωγής ενέργειας, διασφαλίζει τη σταθερότητα του συστήματος και ενισχύει τον ανταγωνισμό. Με επενδύσεις στην καθαρή ενέργεια, τα ανανεώσιμα καύσιμα και τις νέες τεχνολογίες, δημιουργεί ένα βιώσιμο μέλλον για όλους. Και επειδή στην καρδιά της βιώσιμης στρατηγικής είναι ο άνθρωπος, η ΔΕΠΑ είναι πάντα δίπλα στον καταναλωτή, στους εργαζόμενούς της και στις τοπικές κοινωνίες.

choose

ΣΤΗΝ ΚΑΡΔΙΑ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Τι περιμένει η αγορά από τη ΔΕΘ: Τα αιτήματα του εμπορίου προς την κυβέρνηση

του Σταύρου Καφούνη
Πρόεδρος της Ελληνικής Συνομοσπονδίας
Εμπορίου & Επιχειρηματικότητας (ΕΣΕΕ)

Με φόντο την 90ή Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης, όπου παραδοσιακά ανακοινώνονται οι κατευθύνσεις της κυβερνητικής οικονομικής πολιτικής, η αγορά έχει ήδη καταθέσει τις δικές της προσδοκίες.

Η Ελληνική Συνομοσπονδία Εμπορίου και Επιχειρηματικότητας (ΕΣΕΕ) μέσω του υπομνήματος θέσεών της έθεσε ένα συγκεκριμένο πλαίσιο αιτημάτων που λειτουργεί, ουσιαστικά, ως ένα ευρύτερο πλαίσιο παρεμβάσεων για το τι χρειάζεται ο κλάδος στην επόμενη ημέρα της ελληνικής οικονομίας.

Το μήνυμα που στέλνει η Συνομοσπονδία είναι διττό. Αφενός αναγνωρίζει τη βελτίωση του μακροοικονομικού κλίματος -ρυθμούς ανάπτυξης υψηλότερους του μέσου όρου της Ευρωζώνης, αποκλιμάκωση ανεργίας, ενισχυμένη διεθνή αξιοπιστία-, αφετέρου διαμνύει ότι η βελτίωση αυτή δεν έχει ακόμη «κατέβει» στο επίπεδο της καθημερινής λειτουργίας των 226.000 εμπορικών επιχειρήσεων της χώρας.

Το εμπόριο, που παράγει το 10,9% του ΑΕΠ και απασχολεί 759.900 εργαζομένους, θέτει την πολιτική ηγεσία προ των ευθυνών της: η αφήγηση της σταθεροποίησης πρέπει να συνοδευτεί από απτά μέτρα μείωσης λειτουργικού κόστους και άσκοπης γραφειοκρατίας. Στο επίκεντρο των προσδοκιών του εμπορίου βρίσκονται οι φορολογικές παρεμβάσεις.

Η αγορά αναμένει σαφή απάντηση σε τρία αιτήματα που θεωρούνται προαπαιτούμενα για ισότιμη μεταχείριση: την εξαίρεση του λιανικού εμπορίου από το τεκμαρτό σύστημα φορολόγησης εισοδήματος, την κατάργηση του τέλους επιτηδεύματος και για τα νομικά πρόσωπα και την εξομάλωση της προκαταβολής φόρου εισοδήματος μεταξύ νομικών και φυσικών προσώπων. Πρόκειται για αιτήματα με συγκεκριμένο δημοσιονομικό κόστος, που η ΕΣΕΕ έχει η ίδια κοστολογήσει, προσφέροντας στην κυβέρνηση έτοιμο υλικό διαπραγμάτευσης. Ανάλογη αναμονή υπάρχει και για περαιτέρω μείωση των εργοδοτικών εισφορών, με στόχο η χώρα να αποδεσμευτεί από τη θέση της ανάμεσα στις χώρες του ΟΟΣΑ με το υψηλότερο μη μισθολογικό κόστος.

Δεύτερος πυλώνας προσδοκιών είναι η ρευστότητα. Η αγορά περιμένει κυβερνητική δέσμευση για μια πιο ρεαλιστική ρύθμιση οφειλών προς το Δημόσιο, με έως 120 δόσεις, καθώς και την αναβάθμιση της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας σε ουσιαστικό χρηματοδότη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων μέσω διοχέτευσης αδιάθετων πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης. Η ΕΣΕΕ επιμένει ότι πρόκειται για παρεμβάσεις μηδενικού κόστους για το Δημόσιο, τις οποίες παρουσιάζει μάλιστα ως ευκαιρία αύξησης

εσόδων μέσω επανένταξης οφειλετών και επανεργοποίησης αδρανών επιχειρήσεων.

Ο τρίτος άξονας των προσδοκιών αφορά στο ψηφιακό κράτος. Η αγορά θέλει να δει έμπρακτη εφαρμογή της αρχής «Once Only», δημιουργία ενιαίας ψηφιακής πύλης επιχειρήσεων και θεσμοθέτηση πλαισίου προστασίας από πρόστιμα όταν οι δυσλειτουργίες οφείλονται σε τεχνικά προβλήματα των κρατικών συστημάτων και όχι σε δική της υπαιτιότητα. Πρόκειται για αιτήματα που δεν απαιτούν πρόσθετη δαπάνη, αλλά πολιτική βούληση για απλοποίηση διαδικασιών, γεγονός που τα καθιστά ευκολότερο πεδίο για κυβερνητικές εξαγγελίες υψηλής συμβολικής αξίας και χαμηλού πολιτικού κόστους.

Δεν λείπουν όμως και οι τοπικές προσδοκίες, που παραδοσιακά αποκτούν ιδιαίτερο βάρος στο πλαίσιο της ΔΕΘ. Οι επιχειρήσεις των νησιών του Αιγαίου περιμένουν πλήρη επαναφορά των μειωμένων συντελεστών ΦΠΑ, χωρίς τον πληθυσμιακό περιορισμό που σήμερα αποκλείει μεγάλο μέρος τους. Η Θράκη αναμένει επαναφορά της απαλλαγής διόδων, η Δυτική Μακεδονία σαφείς δεσμεύσεις χρηματοδότησης για τη μετάβαση μετά τον λιγνίτη, ενώ

η Καστοριά ζητά στοχευμένη στήριξη για τον δοκιμαζόμενο κλάδο της γούνας.

Πέρα από τα επιμέρους αιτήματα, αυτό που φαίνεται να περιμένει η αγορά περισσότερο από όλα είναι μια αλλαγή στη λογική της σχέσης κράτους-επιχειρήσεων. Η ΕΣΕΕ επιχειρηματολογεί συστηματικά υπέρ ενός μοντέλου «επιβράβευσης της συνέπειας».

Το πιο χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι η πρόταση για έκπτωση 10% στον φόρο εισοδήματος νομικών προσώπων για όσους πληρώνουν εφάπαξ και εγκαίρως, αντί της καθιερωμένης λογικής ελέγχου και κύρωσης. Το αίτημα αυτό, αν και λιγότερο «εντυπωσιακό» σε σχέση με τις φοροελαφρύνσεις, θεωρείται από πολλούς αναλυτές της αγοράς ενδεικτικό της ουσιαστικότερης πολιτικής αλλαγής που θα ήθελε να δει ο κλάδος: μια σχέση εμπιστοσύνης και όχι καχυποψίας.

Το ερώτημα που μένει ανοικτό είναι κατά πόσο η κυβέρνηση θα ανταποκριθεί σε αυτή τη λίστα με συγκεκριμένες δεσμεύσεις ή θα περιοριστεί σε γενικές διαβεβαιώσεις για την αναγκαία συνέχιση της αναπτυξιακής πορείας. Η ΕΣΕΕ, πάντως, έχει ήδη προλάβει να θέσει τον πήχη και το χρονοδιάγραμμα.

ΕΥΔΑΠ: 30 χρόνια εκπαίδευσης για το νερό, μια νέα «Μεγάλη Μπλε Αποστολή»

Με τη νέα κοινή πρωτοβουλία των Υπουργείων Παιδείας και Περιβάλλοντος σε συνεργασία με την ΕΥΔΑΠ, η βιώσιμη διαχείριση του νερού μπαίνει στο επίκεντρο της σχολικής ζωής, με στόχο την εκπαίδευση και την ευαισθητοποίηση της νέας γενιάς.

Μπορεί μια σχολική τάξη να συμβάλει στην προστασία του νερού; Μπορούν τα παιδιά να εντοπίσουν πού υπάρχει σπατάλη στο σχολείο τους; Μπορεί μία ομάδα μικρών ερευνητών να αναζητήσει λύσεις και να κινητοποιήσει όχι μόνο τους συμμαθητές τους, αλλά και τις οικογένειες και την τοπική κοινότητα; Αυτό είναι το στοίχημα της «**Μεγάλης Μπλε Αποστολής: Τα παιδιά σώζουν το νερό**», του μεγάλου σχολικού διαγωνισμού για τη βιώσιμη διαχείριση του νερού, που θα πραγματοποιηθεί το σχολικό έτος 2026-2027 και απευθύνεται σε μαθητές Δ', Ε' και ΣΤ' Δημοτικού.

Πρόκειται για **κοινή πρωτοβουλία του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και της ΕΥΔΑΠ**, στο πλαίσιο δράσεων για την περιβαλλοντική εκπαίδευση και την ενίσχυση της περιβαλλοντικής συνείδησης των νέων. Στον διαγωνισμό μπορούν να συμμετέχουν σχολεία από όλη την Ελλάδα, κάνοντας το μήνυμα εξοικονόμησης νερού πιο πηχρό.

Οι μαθητές καλούνται να γίνουν οι ίδιοι ερευνητές: να χαρ-

**Η ΜΕΓΑΛΗ ΜΠΛΕ
ΑΠΟΣΤΟΛΗ**

τογραφίσουν τη χρήση του νερού στο σχολείο, να καταγράψουν δεδομένα, να πραγματοποιήσουν έναν απλό «υδρο-έλεγχο», να εντοπίσουν πιθανά σημεία σπατάλης και να σχεδιάσουν ένα πλάνο εξοικονόμησης. Στη συνέχεια, μοιράζονται τα αποτελέσματα με τη σχολική κοινότητα και δημιουργούν ομαδικά έργα με τις δικές τους προτάσεις. Έτσι, η γνώση μετατρέπεται σε δράση και το μήνυμα περνά από το σχολείο στην οικογένεια και την κοινωνία.

Η «**Μεγάλη Μπλε Αποστολή**» αποτελεί τη νεότερη σελίδα μιας εκπαιδευτικής διαδρομής της ΕΥΔΑΠ που ξεκίνησε πριν από περισσότερες από τρεις δεκαετίες. Η περιβαλλοντική εκπαίδευση αποτελεί διαχρονικά σημαντικό μέρος της κοινωνικής παρουσίας της Εταιρείας, με στόχο τα παιδιά να γνωρίσουν την αξία του νερού και να κατανοήσουν τη σημασία της υπεύθυνης διαχείρισής του.

Σε αυτή τη φιλοσοφία εντάσσεται το εκπαιδευτικό πρόγραμμα το «**Ταξίδι του Σταγονούλη**», μέσα από το οποίο τα παιδιά γνωρίζουν τον κύκλο και τη διαχείριση του νερού και εξοικειώνονται με βασικές περιβαλλοντικές αξίες. Αντίστοιχα, το εκπαιδευτικό πρόγραμμα «**Σπάμε το Φράγμα της Μπ-**

χανικής» συνδέει το νερό με την ιστορία και την τεχνολογία, με επίκεντρο το Φράγμα του Μαραθώνα και υλικό από το Ιστορικό Αρχείο της ΕΥΔΑΠ. Κοινός στόχος όλων αυτών των δράσεων είναι το νερό να πάψει να θεωρείται αυτονόητο.

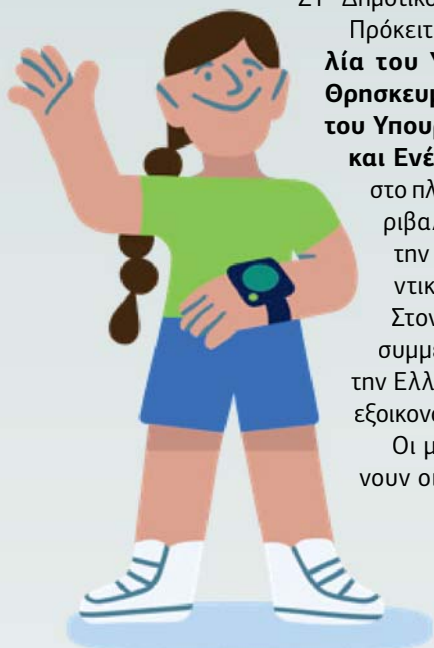
Με τη «**Μεγάλη Μπλε Αποστολή**», η μακρόχρονη εκπαιδευτική εμπειρία της ΕΥΔΑΠ αποκτά πλέον πανελλαδική διάσταση, καλώντας τα ίδια τα παιδιά να συμμετέχουν ενεργά και να γίνουν μέρος της προσπάθειας για την προστασία του πολυτιμότερου φυσικού μας πόρου.

Από την περιβαλλοντική ενημέρωση και τη γνωριμία με τον κύκλο του νερού και τις υποδομές που τον υποστηρίζουν, έως την αναζήτηση ιδεών και λύσεων από τους ίδιους τους μαθητές, ο άξονας παραμένει σταθερός: **η επένδυση στη γνώση και στη νέα γενιά.**

Γιατί η βιώσιμη διαχείριση του νερού δεν εξαρτάται μόνο από σύγχρονες υποδομές και νέες τεχνολογίες. Προϋποθέτει γνώση, υπεύθυνες καθημερινές επιλογές και μια νέα κουλτούρα απέναντι στη χρήση και την αξία του νερού.

Μέσα από τη «**Μεγάλη Μπλε Αποστολή**», το μήνυμα αυτό ξεπερνά τα όρια της σχολικής αίθουσας, περνά στην οικογένεια και μπορεί να φτάσει ακόμη πιο μακριά, στην ίδια την κοινωνία.

Γιατί το μέλλον του νερού δεν αφορά μόνο τις επόμενες γενιές. **Χτίζεται μαζί τους, από σήμερα.**

Τι ζητά η αγορά από την κυβέρνηση

του Γεώργιου Καββαθά
Πρόεδρος της Γενικής
Συνομοσπονδίας
Επαγγελματιών Βιοτεχνών
Εμπόρων Ελλάδος (ΓΣΕΒΕΕ)

Η συζήτηση για την πορεία της ελληνικής οικονομίας δεν μπορεί να γίνεται χωρίς την πραγματική εικόνα των μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων. Επιχειρήσεων που αποτελούν τη συντριπτική πλειονότητα της ελληνικής επιχειρηματικότητας, στηρίζουν την απασχόληση και αποτελούν βασικό πυλώνα της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής.

Τα στοιχεία της νέας εξαμηνιαίας έρευνας οικονομικού κλίματος του ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ για το πρώτο εξάμηνο του 2026 είναι αποκαλυπτικά. Ο Δείκτης Οικονομικού Κλίματος υποχώρησε στις 56,5 μονάδες, από 59,2 το προηγούμενο εξάμηνο. Πίσω όμως από τον Γενικό Δείκτη βρίσκονται προβλήματα που επηρεάζουν άμεσα τη βιωσιμότητα χιλιάδων επιχειρήσεων.

Η ρευστότητα παραμένει ίσως το μεγαλύτερο από αυτά. Το 21,8% των επιχειρήσεων δηλώνει ότι δεν διαθέτει καθόλου ταμειακά διαθέσιμα, ενώ ένα επιπλέον 22,9% διαθέτει ρευστότητα που επαρκεί το πολύ για έναν μήνα. Παράλληλα, το 48% των επιχειρήσεων είδε τη ρευστότητά του να μειώνεται και περισσότερες από τρεις στις δέκα έχουν τουλάχιστον μία ληξιπρόθεσμη υποχρέωση.

Την ίδια στιγμή, το λειτουργικό κόστος παραμένει εξαιρετικά υψηλό. Σε σχέση με το 2025, το 73,3% των επιχειρήσεων πληρώνει ακριβότερα

την ηλεκτρική ενέργεια, το 73,2% τα καύσιμα και το 77,5% τις πρώτες ύλες και τις προμήθειες. Οι μεσοσταθμικές αυξήσεις κινούνται περίπου στο 25%, δημιουργώντας πιέσεις που καμία μικρή επιχείρηση δεν μπορεί να απορροφά επ' αόριστον.

Το αποτέλεσμα αποτυπώνεται και στις τιμές. Το 40,3% των επιχειρήσεων προχώρησε σε ανατιμήσεις το πρώτο εξάμηνο, ενώ περισσότερες από μία στις τέσσερις προβλέπουν νέες αυξήσεις κατά το

δεύτερο εξάμηνο. Δεν προκαλεί, επομένως, έκπληξη ότι το 81,1% των επιχειρήσεων θεωρεί ανεπαρκή ή μάλλον ανεπαρκή τα μέτρα για την αντιμετώπιση της ακρίβειας.

Μέσα σε αυτό το περιβάλλον, η αγορά χρειάζεται από την κυβέρνηση ένα συνεκτικό σχέδιο και όχι αποσπασματικές παρεμβάσεις. Χρειάζεται ουσιαστική μείωση των φορολογικών επιβαρύνσεων, αντιμετώπιση του ενεργειακού κόστους και ένα αποτελεσματικό πλαίσιο ρύθμισης των οφειλών που θα επιτρέπει στις επιχειρήσεις να συνεχίσουν να λειτουργούν.

Χρειάζεται επίσης πραγματική πρόσβαση στη χρηματοδότηση. Το γεγονός ότι μόλις το 6% των μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων έχει λάβει επενδυτικό δάνειο από το Ταμείο Ανάκαμψης δείχνει ότι τα διαθέσιμα χρηματοδοτικά εργαλεία δεν φτάνουν σε εκείνους που τα έχουν περισσότερο ανάγκη.

Υπάρχει, ωστόσο, ένα στοιχείο που πρέπει να αναδειχθεί. Το γεγονός ότι, παρά τις πιέσεις, οι μικρές επιχειρήσεις εξακολουθούν να στηρίζουν την απασχόληση. Το 81,1% διατήρησε σταθερό το προσωπικό του, ενώ περισσότερες επιχειρήσεις αύξησαν παρά μείωσαν τις θέσεις εργασίας τους. Αυτό ακριβώς πρέπει να αποτελέσει τη βάση της επόμενης ημέρας. Η μικρή επιχειρηματικότητα δεν ζητά προνομιακή μεταχείριση. Ζητά ένα σταθερό, δίκαιο και λειτουργικό περιβάλλον που θα της επιτρέπει να παραμένει βιώσιμη, να επενδύσει και να δημιουργεί θέσεις εργασίας. Η στήριξη των μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων αποτελεί προϋπόθεση για μια οικονομία με μεγαλύτερη ανθεκτικότητα και πραγματικές προοπτικές ανάπτυξης.

Τέσσερις προτεραιότητες για τη ΔΕΘ

του Κωνσταντίνου Κόλλια
Επίκουρος καθηγητής
Χρηματοοικονομικής Ανάλυσης
του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών
του ΔΠΘ και πρόεδρος του Οικονομικού
Επιμελητηρίου Ελλάδος

Το Οικονομικό Επιμελητήριο θέτει τέσσερις βασικές προτεραιότητες για τη Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης.

Πρώτον, τα τεκμήρια των ελευθέρων επαγγελματιών. Το ΟΕΕ έχει επισημάνει εξ αρχής ότι ένα σύστημα, που τεκμαίρει εισόδημα ανεξάρτητα από την πραγματική δραστηριότητα, δεν είναι ούτε δίκαιο ούτε αποτελεσματικό. Η προσαρμογή του, με ουσιαστικά κριτήρια, που λαμβάνουν υπόψη μεταξύ άλλων τη συνέπεια του φορολογούμενου, και πάντα με βάση την πορεία των εσόδων, είναι ζήτημα φορολογικής δικαιοσύνης.

Δεύτερον, η προκαταβολή φόρου. Η υποχρέωση προπληρωμής φόρου για εισόδημα, που δεν έχει ακόμη παραχθεί, στερεί ρευστό-

τητα από επιχειρήσεις, που την έχουν απόλυτη ανάγκη. Η νέα μείωσή της είναι το πιο άμεσο μέτρο ενίσχυσης της πραγματικής οικονομίας, χωρίς δημοσιονομικό κόστος μακροπρόθεσμα.

Τρίτον, στην ίδια κατεύθυνση, η κατάργηση του τέλους επιτηδεύματος, που αποτελεί έναν άδικο φόρο, δεδομένου ότι οι επιχειρήσεις φορολογούνται μόνο και μόνο επειδή είναι σε λειτουργία!

Τέταρτον, η χρηματοδότηση. Οι τράπεζες, με ισολογισμούς εξυγιασμένους και κερδοφορία ιστορικά υψηλή, οφείλουν να επιστρέψουν στον βασικό τους ρόλο: Τη χρηματοδότηση της μικρομεσαίας επιχειρηματικότητας. Η Πολιτεία έχει τα εργαλεία για να ασκήσει την αναγκαία πίεση, από τα εγγυοδοτικά προγράμματα έως τη διαφάνεια στην τιμολόγηση των δανείων.

Η ανάπτυξη που καταγράφουν οι δείκτες πρέπει να φτάσει σε εκείνους που την παράγουν. Αυτό είναι το μήνυμα που περιμένουμε να ακούσουμε από το βήμα της Θεσσαλονίκης.

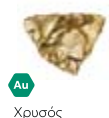

ΜΕΤΑΛΛΕΙΟ ΣΚΟΥΡΙΩΝ

ΤΟ ΕΡΓΟ ΜΑΣ, ΜΠΡΟΣΤΑ.

ΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΜΕΤΑΛΛΕΥΤΙΚΟ ΕΡΓΟ ΣΤΙΣ ΣΚΟΥΡΙΕΣ,
ΜΟΛΙΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΘΗΚΕ. ΤΟ ΕΡΓΟ ΠΟΥ ΠΡΟΣΦΕΡΕΙ,
ΜΟΛΙΣ ΞΕΚΙΝΗΣΕ.

Το νέο μεταλλείο χαλκού και χρυσού στις Σκουριές είναι ένα έργο εθνικής και ευρωπαϊκής σημασίας, που λειτουργεί ως μοχλός ανάπτυξης για τη χώρα και τις τοπικές κοινωνίες. Εξασφαλίζει χιλιάδες θέσεις εργασίας, στηρίζει έμπρακτα την οικονομία της περιοχής και ενισχύει τα δημόσια έσοδα και τις εξαγωγές μας. Ταυτόχρονα, καθιστά την Ελλάδα κρίσιμο κρίκο στην ευρωπαϊκή αλυσίδα αξίας και την αυτονομία της σε στρατηγικές πρώτες ύλες, όπως ο χαλκός. Με σύγχρονες τεχνολογίες και υψηλά πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης, θέτει τις βάσεις για μια υπεύθυνη και μακροπρόθεσμη μεταλλευτική δραστηριότητα, που αναπτύσσεται και δημιουργεί αξία στον τόπο μας.

www.hellas-gold.com

 hellas gold
A MEMBER OF ELDORADO GOLD

Λουκία Σαράντη, πρόεδρος ΣΒΕ

Σταθερό και βιώσιμο σχέδιο για τη βιομηχανία

Η Ελλάδα χρειάζεται ένα σταθερό και βιώσιμο σχέδιο για τη βιομηχανία, για την επόμενη δεκαετία. Ο Σύνδεσμος Βιομηχανιών Ελλάδος (ΣΒΕ) έχει προτείνει τη διαμόρφωση ενός Εθνικού Συμφώνου για τη Βιομηχανία που να οδηγεί σε μια συνεκτική βιομηχανική στρατηγική με συγκεκριμένους στόχους και μετρήσιμα αποτελέσματα, που θα ενισχύει την ανταγωνιστικότητα, τις επενδύσεις και την εξωστρέφεια, τοποθετώντας την περιφερειακή ανάπτυξη στο επίκεντρο. Προτεραιότητες πρέπει να αποτελέσουν η αντιμετώπιση του ενεργειακού κόστους, η ενίσχυση των υποδομών, η ανάπτυξη του ανθρωπίνου δυναμικού και η δημιουργία ενός σταθερού και φιλικού επιχειρηματικού περιβάλλοντος. Η βιομηχανία χρειάζεται κανόνες που να επιτρέπουν στις επιχειρήσεις να σχεδιάζουν με άξονα την καινοτομία, να επενδύουν, να γίνονται ολοένα και πιο εξωστρεφείς ώστε να συνεχίσει να αποτελεί πυλώνα οικονομικής ανάπτυξης και κοινωνικής συνοχής για τη χώρα.

Θέμης Σαρασίδης, πρόεδρος ΣΕΒΕ

Εξωστρέφεια με ισχυρότερο παραγωγικό μοντέλο

Η ενίσχυση της εξωστρέφειας αποτελεί κρίσιμη προϋπόθεση για ένα ισχυρότερο, ανταγωνιστικότερο και ανθεκτικότερο παραγωγικό μοντέλο. Στον ΣΕΒΕ πιστεύουμε ότι η χώρα χρειάζεται έναν συνεκτικό εθνικό σχεδιασμό δεκαετίας, με στόχο οι εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών να ξεπεράσουν το 50% του ΑΕΠ. Προτεραιότητες τις οποίες θέτουμε ως ΣΕΒΕ στην κυβέρνηση αποτελούν η αναβάθμιση των υποδομών και των συνδυασμένων μεταφορών, η μείωση του ενεργειακού κόστους, η ταχύτερη χρηματοδότηση παραγωγικών επενδύσεων και η αξιοποίηση της τεχνολογίας και της καινοτομίας. Παράλληλα, χρειαζόμαστε εξειδικευμένο ανθρώπινο δυναμικό, φορολογικά κίνητρα και ουσιαστική στήριξη για την είσοδο των επιχειρήσεων σε νέες αγορές. Η εξωστρέφεια πρέπει να αποτελέσει σταθερή εθνική αναπτυξιακή επιλογή.

Κωνσταντίνος Μωραϊτίδης, πρόεδρος ΣΕΒΙΠΕΘ

Βελτίωση προσβασιμότητας στη ΒΙΠΕΘ

Για εμάς, μείζονος σημασίας είναι η βελτίωση της προσβασιμότητας στη ΒΙΠΕΘ για ανθρώπους και οχήματα, μέσω της ολοκλήρωσης της Ενωτικής Οδού και της σύνδεσης του ΟΛΘ με την ΠΑΘΕ και την κατασκευή κυκλικού κόμβου στη βόρεια είσοδο. Επίσης, είναι αναγκαία η επανεκπαίδευση των ανέργων για ένταξη σε παραγωγικές δραστηριότητες, η αναθεώρηση του ν. 4892/2022, με συμμετοχή του ΕΒΕΘ, του ΒΕΘ και του ΣΕΒΙΠΕΘ στη νομοπαρασκευαστική επιτροπή, καθώς και η δημιουργία Διευθυντηρίου Βιομηχανικών Περιοχών.

Κυριάκος Μερελής, πρόεδρος ΕΕΘ

Ανάσα επιβίωσης στις ΜμΕ

Η μικρομεσαία επιχειρηματικότητα βρίσκεται πλέον σε απολύτως οριακό σημείο. Η θηλιά του υπέρογκου λειτουργικού κόστους και των άδικων φορολογικών βαρών έχει σφίξει επικίνδυνα και το μήνυμα της αγοράς είναι ένα και ξεκάθαρο, πως η κατάσταση απλά δεν πάει άλλο. Η υιοθέτηση από την κυβέρνηση των λύσεων που προτείνουμε θα λειτουργήσει ξεκάθαρα προς όφελος της μικρομεσαίας επιχειρηματικότητας, δίνοντας την απαραίτητη ανάσα επιβίωσης για την επόμενη μέρα.

Οι οδικές συγκοινωνίες στη νέα εποχή

Η καθημερινή μετακίνηση αποτελεί έναν από τους καθοριστικούς παράγοντες για την ποιότητα ζωής των κατοίκων και των επισκεπτών του Λεκανοπεδίου, καθώς επηρεάζει άμεσα τον τρόπο με τον οποίο λειτουργεί μια σύγχρονη μητρόπολη. Μέσα σε αυτό το πλαίσιο, η Ο.ΣΥ. Μ.Α.Ε. έχει προχωρήσει τα τελευταία χρόνια σε έναν ευρύ μετασχηματισμό, ο οποίος την καθιστά έναν από τους πιο σύγχρονους φορείς δημόσιων οδικών συγκοινωνιών στην Ευρώπη, στο πλαίσιο της βιώσιμης και πράσινης αστικής κινητικότητας.

Το πιο ορατό κομμάτι αυτής της προσπάθειας είναι η ανανέωση του στόλου, η οποία υλοποιείται με την καθοδήγηση του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών. 1.076 νέα οχήματα, ηλεκτρικά, φυσικού αερίου και σύγχρονης τεχνολογίας Euro VI, κυκλοφορούν πλέον καθημερινά στους δρόμους της Αττικής, εξυπηρετώντας το επιβατικό κοινό με χαμηλότερο περιβαλλοντικό αποτύπωμα. Πρόκειται για το μεγαλύτερο πρόγραμμα ανανέωσης στόλου των τελευταίων δεκαετιών, το οποίο βρίσκεται σε πλήρη εξέλιξη και προβλέπεται να ολοκληρωθεί έως το 2030.

Πίσω από κάθε νέο όχημα κρύβεται ένα ολόκληρο σύστημα υποδομών που το στηρίζει. Τα αμαξοστάσια της Εταιρίας έχουν αναβαθμιστεί ώστε να υποστηρίζουν την ηλεκτροκίνηση, με 366 θέσεις φόρτισης να επιτρέπουν στα οχήματα να ολοκληρώνουν με επάρκεια τις προγραμματισμένες διαδρομές τους. Παράλληλα, σχεδιάζεται η επέκταση της τεχνολογικής μετάβασης και στο δίκτυο των τρόλεϊ, μέσω οχημάτων που θα μπορούν φορτίζονται εν κινήσει μέσω του εναέριου δικτύου και να συνεχίζουν αυτόνομα τη διαδρομή τους εκτός αυτού.

Η αύξηση των διαθέσιμων οχημάτων έχει ήδη βελτιώσει την αξιοπιστία του συγκοινωνιακού έργου, καθώς επιτρέπει την πύκνωση των δρομολογίων. Ο μέσος χρόνος αναμονής έχει μειωθεί από τα 20 λεπτά στα 12, με στόχο την περαιτέρω αποκλιμάκωση στα 8 λεπτά. Τα στοιχεία του πρώτου τετραμήνου του 2026 επιβεβαιώνουν αυτή την πορεία, καθώς τα εκτελεσμένα δρομολόγια αυξήθηκαν κατά 5% σε σχέση με το αντίστοιχο διάστημα του 2025, ενώ τα οχηματοχιλιόμετρα ενισχύθηκαν κατά περίπου 3.54%.

Η προσβασιμότητα παραμένει θεμελιώδης πυλώνας του μετασχηματισμού.

Τα χαμηλοδάπεδα οχήματα, οι ειδικές μπάρες και τα συστήματα υποβοήθησης διευκολύνουν καθημερινά ηλικιωμένους, γονείς με παιδικά καρότσια και άτομα με κινητικές δυσκολίες, ενώ η δωρεάν Υπηρεσία Μετακίνησης Ατόμων με Αναπηρία ενισχύθηκε πρόσφατα με 7 νέα ειδικά διαμορφωμένα οχήματα.

Καμία τεχνολογική πρόοδος δεν θα

είχε νόημα χωρίς επένδυση στο ανθρώπινο δυναμικό. Η Σχολή Οδηγών της Ο.ΣΥ. προσφέρει δωρεάν οργανωμένη εκπαίδευση και έκδοση επαγγελματικού διπλώματος, δημιουργώντας νέους κατάρτισμένους επαγγελματίες και απαντώντας παράλληλα σε πραγματικές ανάγκες στελέχωσης του κλάδου.

Πρωτοπόρος στην τεχνολογική και-

νοτομία, η Εταιρία, μετά την εισαγωγή της ηλεκτροκίνησης στη χώρα, προχωρά τώρα στη δοκιμή της υδρογονοκίνησης. Μέσω του ευρωπαϊκού προγράμματος TRIERES, 3 λεωφορεία υδρογόνου αναμένεται να ενταχθούν πιλοτικά στο καθημερινό συγκοινωνιακό έργο, ενώ σχεδιάζεται η δημιουργία Κοιλάδας Υδρογόνου στις εγκαταστάσεις της Ο.ΣΥ. στο Θριάσιο, ενισχύοντας τον πρωταγωνιστικό ρόλο της Εταιρίας στην πράσινη μετάβαση των μεταφορών.

Όπως επισημαίνει ο Διευθύνων Σύμβουλος της Ο.ΣΥ., Στέφανος Αγιάσογλου: «Ο μετασχηματισμός των οδικών συγκοινωνιών δεν σταματά στην ανανέωση του στόλου. Αφορά τον τρόπο με τον οποίο σχεδιάζουμε ολόκληρο το συγκοινωνιακό έργο, από τις υποδομές μέχρι την καθημερινή εξυπηρέτηση του επιβάτη. Επενδύουμε συστηματικά σε καθαρές τεχνολογίες, σε σύγχρονα αμαξοστάσια και κυρίως στους ανθρώπους της Εταιρίας, με στόχο μια δημόσια συγκοινωνία αξιόπιστη, προσβάσιμη και έτοιμη για τις ανάγκες του αύριο.»

Η νέα εποχή στις οδικές συγκοινωνίες είναι πλέον γεγονός. Με σύγχρονο στόλο, καθαρότερες τεχνολογίες, πυκνότερα δρομολόγια, επένδυση στους ανθρώπους και ουσιαστική μέριμνα για την προσβασιμότητα, η Ο.ΣΥ. δεν παρακολουθεί απλώς τις εξελίξεις, αλλά συμβάλλει ενεργά στη διαμόρφωσή τους, κινώντας την πόλη ένα βήμα μπροστά.

Όμιλος Aktor: Επενδυτικό πρόγραμμα- μαμούθ 3 δισ. έως το 2031

Με έναν ολιστικό επανασχεδιασμό του επιχειρηματικού του μοντέλου, ο Όμιλος Aktor εισέρχεται σε μια νέα εποχή, δρομολογώντας ένα φιλόδοξο επενδυτικό πρόγραμμα ύψους 3 δισ. ευρώ με ορίζοντα το 2031. Η στρατηγική του ομίλου εστιάζει πλέον στη διαφοροποίηση των εσόδων, μετατρέποντας μια παραδοσιακή κατασκευαστική δύναμη σε έναν πολυσχιδή παίκτη στους τομείς των υποδομών, της ενέργειας και των παραχωρήσεων.

Η διοίκηση του ομίλου θέτει ως προτεραιότητα τη δημιουργία ενός χαρτοφυλακίου που θα εξασφαλίζει σταθερές και προβλέψιμες ταμειακές ροές σε βάθος δεκαετιών. Στο επίκεντρο αυτού του μετασχηματισμού βρίσκονται οι παραχωρήσεις, οι Συμπράξεις Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ), οι Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ) και το υδροποιημένο φυσικό αέριο (LNG), ενώ η κατασκευή παραμένει ο κεντρικός πυλώνας που τροφοδοτεί και υποστηρίζει το σύνολο των δραστηριοτήτων.

Παραχωρήσεις και ΣΔΙΤ

Για τον τομέα των παραχωρήσεων και των ΣΔΙΤ, ο Όμιλος Aktor προγραμματίζει επενδύσεις ύψους 900 εκατ. ευρώ. Στόχος είναι η οικοδόμηση ενός στιβαρού χαρτοφυλακίου με ορίζοντα 20 έως 30 ετών, το οποίο αναμένεται να συνεισφέρει μακροπρόθεσμα EBITDA μεταξύ 100 και 150 εκατ. ευρώ.

Ήδη εμβληματικά έργα όπως οι φοιτητικές εστίες στην Κρήτη, η Πυλία Οδός, ο Βόρειος Οδικός Άξονας Κρήτης (BOAK) και το αρδευτικό έργο του Ταυρωπού βρίσκονται σε τροχιά υλοποίησης, με εκτιμώμενο χρόνο λειτουργίας την περίοδο 2028-2029.

Η στρατηγική, ωστόσο, δεν περιορίζεται εντός συνόρων. Ο όμιλος στρέφει το βλέμμα του στη Ρουμανία, μια αγορά με τεράστιες ανάγκες σε συγκοινωνιακές υποδομές. Η διοίκηση εκτιμά ότι η γειτονική χώρα θα στραφεί αναγκαστικά στα έργα παραχώρησης, καθώς η κοινοτική χρηματοδότηση δεν επαρκεί για το σύνολο των αναγκών της. Σε αυτό το πλαίσιο, ο Aktor εξετάζει τη συμμετοχή του στον κάθετο διάδρομο Κωσταντζας - Αλεξανδρούπολης και στην παραχώρηση του λιμένα της Κωσταντζας. Στην Ελλάδα το ενδιαφέρον εστιάζεται πλέον και στις Πρότυπες Προτάσεις για έργα ανακύκλωσης, διαχείρισης υδάτων και καταπολέμησης της λειψυδρίας.

LNG

Ο τομέας του υδροποιημένου φυσικού αερίου (LNG) αποτελεί ίσως το πιο δυναμικό κομμάτι της νέας στρατηγικής. Με επενδύσεις 200 εκατ. ευρώ, ο Aktor φι-

λοδοξεί να καταστεί κυρίαρχος παίκτης στη Νοτιοανατολική Ευρώπη. Οι αριθμοί είναι εντυπωσιακοί: οι εμπορικές συμφωνίες που επιδιώκει ο όμιλος (με στόχο τα 5 bcm) εκτιμάται ότι μπορούν να δημιουργήσουν κύκλο εργασιών ύψους 9 δισ. ευρώ για την περίοδο 2030-2050. Το σχέδιο περιλαμβάνει την ανάπτυξη μονάδας ηλεκτροπαραγωγής στην Αλβανία και ενός FSRU στην Ελλάδα, με στόχο EBITDA 75-125 εκατ. ευρώ. Η θυγατρική Aktor LNG αναμένεται να παίξει καθοριστικό ρόλο, αφήνοντας ανοιχτό το ενδεχόμενο εισόδου και στην εγχώρια προμήθεια LNG, εφόσον οι συνθήκες της αγοράς το επιτρέψουν.

Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας

Με κεφάλαια ύψους 1,1 δισ. ευρώ, ο Όμιλος Aktor κλιμακώνει την παρουσία του στις ΑΠΕ, στοχεύοντας σε εγκατεστημένη ισχύ 1,1-1,2 GW έως το 2031. Η αρχή γίνεται με έργα 515 MW που θα λειτουργούν έως το τέλος του 2026, το 97% των οποίων διαθέτει ήδη εξασφαλισμένα έσοδα μέσω ταριφών.

Η καινοτομία εδώ έγκειται στην υιοθέτηση ενός πλήρως καθετοποιημένου μοντέλου που καλύπτει την παραγωγή, την αποθήκευση, τη διανομή και την προ-

μήθεια ενέργειας. Το πλάνο επεκτείνεται και στη Βουλγαρία με έμφαση στα συστήματα αποθήκευσης, με την προσδοκώμενη συνεισφορά στα EBITDA να αγγίζει τα 175 εκατ. ευρώ.

Κατασκευή

Παρά τη στροφή προς την ενέργεια και τις παραχωρήσεις, η κατασκευή παραμένει το «DNA» του ομίλου. Με ανεκτέλεστο υπόλοιπο 4,7 δισ. ευρώ, ο τομέας εξασφαλίζει υψηλή ορατότητα εσόδων. Οι προγραμματισμένες επενδύσεις 300 εκατ. ευρώ θα κατευθυνθούν σε τεχνολογικό εκσυγχρονισμό και στρατηγικές εξαγορές, στοχεύοντας στη βελτιστοποίηση του κόστους και της κερδοφορίας μέσω ψηφιακών εργαλείων διαχείρισης.

Από τα παραπάνω καθίσταται σαφές πως ο Όμιλος Aktor επαναπροσδιορίζεται όχι απλώς ως μια κατασκευαστική εταιρεία, αλλά ως ένας ισχυρός επενδυτικός οργανισμός με γεωπολιτικό αποτύπωμα. Το πλάνο των 3 δισ. ευρώ αποτελεί μια σαφή δήλωση εμπιστοσύνης στις προοπτικές της ελληνικής και περιφερειακής οικονομίας, δημιουργώντας τις προϋποθέσεις για μια βιώσιμη και κερδοφόρα ανάπτυξη στην επόμενη δεκαετία.

Η στρατηγική του ομίλου εστιάζει πλέον στη διαφοροποίηση των εσόδων, μετατρέποντας μια παραδοσιακή κατασκευαστική δύναμη σε έναν πολυσχιδή παίκτη στους τομείς των υποδομών, της ενέργειας και των παραχωρήσεων

Όλες οι αλήθειες για τα πολυκέντρα ανακύκλωσης

Τα 10 επόμενα αποκαλυπτικά ερωτήματα

- 01** ΙΣΧΥΕΙ ΟΤΙ Ο ΠΡΟΣΦΑΤΟΣ ΚΥΚΛΟΣ ΨΕΥΔΩΝ ΚΑΙ ΣΥΚΟΦΑΝΤΙΚΩΝ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΠΟΛΥΚΕΝΤΡΑ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ ΞΕΚΙΝΗΣΕ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΝΑΚΗΡΥΞΗ (ΣΤΙΣ 3.7.2026) ΤΟΥ ΑΝΑΔΟΧΟΥ ΣΕ ΔΥΟ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥΣ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ ΠΟΥ ΔΙΕΝΕΡΓΗΣΕ Η DRS HELLAS ΚΑΙ ΠΡΙΝ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΤΗΣ DRS HELLAS;
- 02** ΠΟΙΟΣ ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΠΡΟΣΠΑΘΗΣΕ ΜΕΧΡΙ ΤΗΝ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΣΤΙΓΜΗ, ΕΚΤΟΣ ΤΩΝ ΚΑΘΗΚΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΩΝ ΤΟΥ, ΝΑ ΜΗΝ ΥΠΟΒΛΗΘΕΙ ΤΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΤΗΣ DRS HELLAS ΣΤΟΝ ΑΡΜΟΔΙΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ, ΩΣΤΕ ΝΑ ΔΟΘΕΙ Η ΕΓΚΡΙΣΗ ΤΗΣ ΩΣ ΣΥΛΛΟΓΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ;
- 03** ΓΙΑ ΠΟΙΟ ΛΟΓΟ ΔΗΘΕΝ ΑΓΝΟΕΙΤΑΙ Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΠΟΥ ΚΑΤΕΘΕΣΕ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΣΤΟ ΔΙΕΘΝΗ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟ ΤΟΥ ΦΟΔΣΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ, Η ΟΠΟΙΑ ΑΝΕΡΧΕΤΑΙ ΣΕ 332.072€ (267.800€ ΠΛΕΟΝ ΦΠΑ) ΑΝΑ ΠΟΛΥΚΕΝΤΡΟ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ;
- 04** ΓΙΑ ΠΟΙΟ ΛΟΓΟ ΔΕΝ ΑΝΟΙΓΟΥΝ ΟΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΠΟΥ ΚΑΤΕΘΕΣΕ ΤΟΣΟ ΣΤΟ ΔΙΕΘΝΗ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟ ΤΟΥ ΕΣΔΑ ΚΡΗΤΗΣ ΜΕ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΕΣΠΑ, ΟΣΟ ΚΑΙ ΣΤΟΥΣ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥΣ ΤΩΝ ΔΗΜΩΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ, ΠΑΛΑΙΟΥ ΦΑΛΗΡΟΥ, ΧΑΛΚΙΔΕΩΝ ΚΑΙ ΓΑΛΑΤΣΙΟΥ ΜΕ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΑΠΟ ΤΟ ΔΑΝΤΩΝΗΣ ΤΡΙΤΣΗΣ, ΓΙΑ ΝΑ ΑΠΟΔΕΙΧΘΕΙ ΟΤΙ ΣΕ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥΣ Η ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΡΟΣΕΦΕΡΕ ΤΙΜΗ 332.072€ ΚΑΙ ΟΧΙ 66.000€;
- 05** ΙΣΧΥΕΙ ΟΤΙ Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΠΟΥ ΚΑΤΕΘΕΣΕ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΣΤΟ ΔΙΕΘΝΗ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟ ΤΗΣ DRS HELLAS (ΤΜΗΜΑ 3 ΤΟΥ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ 04 ΤΟΥ 2026) ΗΤΑΝ ΤΕΛΙΚΑ ΣΕ ΔΙΠΛΑΣΙΑ ΤΙΜΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΠΟΥ ΕΙΧΕ ΣΤΕΙΛΕΙ ΝΩΡΙΤΕΡΑ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΡΕΥΝΑΣ ΑΓΟΡΑΣ ΑΠΟ ΤΗΝ DRS HELLAS;
- 06** ΓΙΑ ΠΟΙΟ ΛΟΓΟ ΔΙΠΛΑΣΙΑΣΤΗΚΕ Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΗΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΛΙΓΟΥΣ ΜΗΝΕΣ; ΠΟΙΕΣ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΟΥ ΠΡΟΕΚΥΨΑΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΛΗΦΘΗΚΑΝ ΣΤΟ ΚΟΣΤΟΣ ΤΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ;
- 07** ΙΣΧΥΕΙ ΟΤΙ Ο ΔΙΠΛΑΣΙΑΣΜΟΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΤΗΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΟΔΗΓΕΙ ΣΕ ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΕΣΟΔΑ ΔΕΚΑΔΩΝ ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΩΝ ΕΥΡΩ;
- 08** ΙΣΧΥΕΙ ΟΤΙ Η ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΡΟΣΠΑΘΗΣΕ ΝΑ ΜΕΤΑΦΕΡΕΙ ΔΕΙΓΜΑΤΑ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΕΘΝΗ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟ ΤΗΣ DRS HELLAS ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΒΑΣΗ ΤΟΥ ΙΣΧΥΟΝΤΟΣ ΘΕΣΜΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ, ΧΩΡΙΣ ΤΗΝ ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΗ ΑΔΕΙΑ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΚΑΙ ΧΩΡΙΣ ΤΗΝ ΑΝΑΓΚΑΙΑ ΣΥΝΟΔΕΙΑ ΚΑΤΑΛΛΗΛΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ;
- 09** ΙΣΧΥΕΙ ΟΤΙ Η ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΥΠΕΒΑΛΛΕ ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΣΤΟΥΣ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥΣ ΤΗΣ DRS HELLAS ΧΩΡΙΣ ΚΑΜΙΑ ΕΠΙΦΥΛΑΞΗ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΧΘΗΚΕ ΟΡΙΣΤΙΚΟΣ ΑΝΑΔΟΧΟΣ ΓΙΑ ΚΑΠΟΙΑ ΤΜΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΩΝ, ΕΝΩ ΣΥΜΦΩΝΗΣΕ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΟΡΙΣΤΙΚΩΝ ΑΝΑΔΟΧΩΝ ΚΑΙ ΔΕΝ ΥΠΕΒΑΛΛΕ ΚΑΜΙΑ ΕΝΣΤΑΣΗ, ΟΠΩΣ ΕΙΧΕ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΑΠΟ ΤΙΣ ΔΙΑΚΗΡΥΞΕΙΣ ΤΩΝ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΩΝ;
- 10** ΙΣΧΥΕΙ ΟΤΙ Η ΠΡΕΣΒΕΙΡΑ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΕΚΑΝΕ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΜΕ ΣΤΕΛΕΧΟΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ (ΣΤΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΟΥ) ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΩΝ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ ΤΩΝ ΑΝΟΙΚΤΩΝ ΔΙΕΘΝΩΝ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΩΝ ΤΗΣ DRS HELLAS ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΛΟΓΗ ΤΩΝ ΑΝΑΔΟΧΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ, ΜΕ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗΣ ΑΥΤΟΥΣ ΤΟΥΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥΣ;

Σύντομα ακολουθεί νέα δεκάδα αποκαλυπτικών ερωτημάτων
και όλες οι αλήθειες θα αποκαλυφθούν ΑΜΕΣΑ!

ΔΕΗ: Από την ηλεκτρική ενέργεια στον περιφερειακό όμιλο ενέργειας και τεχνολογίας

Η φετινή ΔΕΘ βρίσκει τη ΔΕΗ σε μια φάση που δύσκολα θυμίζει την επιχείρηση μιας προηγούμενης εποχής. Ο μετασχηματισμός της από έναν κατεχοχόν ελληνικό παραγωγό και προμηθευτή ηλεκτρικής ενέργειας σε έναν περιφερειακό όμιλο ενέργειας, δικτύων, τηλεπικοινωνιών και ηλεκτροκίνησης επιταχύνεται, ενώ τα τελευταία οικονομικά στοιχεία δείχνουν ότι η επενδυτική στροφή συνοδεύεται από ισχυρή κερδοφορία.

Στο α' εξάμηνο του 2026, το προσαρμοσμένο EBITDA ανήλθε σε 1,2 δισ. ευρώ, από 1 δισ. έναν χρόνο νωρίτερα, ενώ τα προσαρμοσμένα καθαρά κέρδη μετά τα δικαιώματα μειοψηφίας έφθασαν τα 400 εκατ. ευρώ. Οι επενδύσεις διαμορφώθηκαν σε 1,4 δισ. ευρώ, με το 86% να κατευθύνεται σε ΑΠΕ, ευέλικτη παραγωγή και δίκτυα. Για ολόκληρο το 2026 ο όμιλος διατηρεί τον στόχο για προσαρμοσμένο EBITDA 2,4 δισ. ευρώ. Η κεφαλαιακή βάση ενισχύθηκε και από την αύξηση μετοχικού κεφαλαίου του Μαΐου. Η συνδυασμένη προσφορά νέων μετοχών διαμορφώθηκε στα 4,25 δισ. ευρώ, δημιουργώντας χρηματοδοτικό χώρο για το νέο επενδυτικό πρόγραμμα, ενώ στα τέλη Ιουνίου ο δείκτης Καθαρού Χρέους προς EBITDA είχε υποχωρήσει στο 1,2x.

Η πράσινη ισχύς αλλάζει κλίμακα

Η πιο καθαρή εικόνα της αλλαγής βρίσκεται στο ενεργειακό χαρτοφυλάκιο. Στο τέλος Ιουνίου, η εγκατεστη-

μένη ισχύς από ΑΠΕ είχε φθάσει τα 7,3 GW, αυξημένη κατά 1 GW σε έναν χρόνο, ενώ τον Αύγουστο, σε pro forma βάση και συνυπολογίζοντας τις πρόσφατες συμφωνίες φθάνει τα 7,8 GW. Παράλληλα, ακόμη 7,4 GW έργων βρίσκονται υπό κατασκευή, έτοιμα προς κατασκευή ή σε διαγωνιστική διαδικασία.

Ιδιαίτερο βάρος για τη Βόρεια Ελλάδα έχει η ολοκλήρωση της κατασκευής φωτοβολταϊκών έργων συνολικής ισχύος 2,13 GW σε πρώην λιγνιτικές εκτάσεις της Δυτικής Μακεδονίας. Σύμφωνα με τη ΔΕΗ, πρόκειται για το μεγαλύτερο σύμπλεγμα φωτοβολταϊκών έργων στην Ευρώπη, με αναμενόμενη ετήσια παραγωγή 3.150 GWh, ικανή να καλύψει σχεδόν το 6% της ετήσιας ζήτησης του ελληνικού διασυνδεδεμένου συστήματος και τις ανάγκες περίπου 750.000 νοικοκυριών.

Από τα Βαλκάνια στην Κεντρική Ευρώπη

Το δεύτερο μεγάλο κεφάλαιο του 2026 είναι η γεωγραφική επέκταση. Μετά τη Ρουμανία, ο όμιλος έκανε μέσα στο καλοκαίρι συγκεκριμένα βήματα σε Ουγγαρία και Πολωνία. Στις 31 Ιουλίου ανακοίνωσε είσοδο στην πολωνική αγορά με χαρτοφυλάκιο ΑΠΕ 277,3 MW, ενώ στις 7 Αυγούστου υπέγραψε νέα συμφωνία για τις δραστηριότητες της ABO Energy σε Πολωνία και Ουγγαρία, μαζί με χαρτοφυλάκιο έργων άνω των 2 GW.

Οι κινήσεις εντάσσονται στο στρατηγικό σχέδιο

2026-2030, που προβλέπει επενδύσεις 24,2 δισ. ευρώ, σχεδόν διπλασιασμό της συνολικής εγκατεστημένης ισχύος στα 24,3 GW και στόχο το 45% της ισχύος να βρίσκεται εκτός Ελλάδας έως το 2030.

Ενέργεια, Fiber και ηλεκτροκίνηση

Η νέα ΔΕΗ δεν επενδύει μόνο στην παραγωγή. Το δίκτυο της PPC FiberGrid είχε τον Ιούλιο φθάσει τα 2,05 εκατ. homes passed, με περισσότερα από 1,3 εκατ. νοικοκυριά έτοιμα για σύνδεση. Την ίδια ώρα, η ΔΕΗ blue διαθέτει πλέον περισσότερα από 4.700 δημόσια σημεία φόρτισης σε Ελλάδα και Ρουμανία.

Ακόμη και το φυσικό δίκτυο αλλάζει μορφή. Στις 25 Αυγούστου, μία ημέρα πριν από την επικαιροποίηση αυτού του αφιερώματος, η εταιρεία ανακοίνωσε ότι ξεπέρασε τα 100 καταστήματα νέας γενιάς, επιχειρώντας να τα μετατρέψει σε σημεία για ενέργεια, τεχνολογία και συνδεσιμότητα.

Η πρόκληση πλέον είναι ανάλογη του μεγέθους του σχεδίου: να εκτελεστεί ένα πρωτοφανές επενδυτικό πρόγραμμα, να ενσωματωθούν νέες αγορές και τεχνολογίες και ταυτόχρονα να διατηρηθούν η οικονομική πειθαρχία και η ανταγωνιστικότητα για τον πελάτη.

Η φετινή ΔΕΘ βρίσκει, λοιπόν, τη ΔΕΗ όχι απλώς σε ενεργειακή μετάβαση. Τη βρίσκει να επιχειρεί αλλαγή ταυτότητας: από την ιστορική ελληνική επιχείρηση ηλεκτρισμού σε έναν ευρωπαϊκό όμιλο ενέργειας και τεχνολογίας.

EBITDA 1,2 δισ.
στο α' εξάμηνο,
επενδύσεις 1,4 δισ.,
7,8 GW ΑΠΕ και
επιτάχυνση
σε Πολωνία και
Ουγγαρία -
Η επιχείρηση
φτάνει
στη Διεθνή Έκθεση
Θεσσαλονίκης
του 2026
με το βλέμμα
στραμμένο
στο 2030

ANAKEM: Από τα μπάζα στις πρώτες ύλες

Για δεκαετίες τα μπάζα ήταν ίσως το λιγότερο ορατό κομμάτι της συζήτησης για την ανακύκλωση. Έφευγαν από μια οικοδομή, μια κατεδάφιση ή μια ανακαίνιση και πολύ συχνά το ερώτημα πού κατέληγαν σταματούσε μαζί με το φορτηγό που τα απομάκρυνε. Σήμερα, όμως, τα Απόβλητα Εκσκαφών, Κατασκευών και Κατεδαφίσεων -τα γνωστά ΑΕΚΚ- βρίσκονται στον πυρήνα της κυκλικής οικονομίας. Και η ANAKEM έχει εξελιχθεί σε έναν από τους βασικούς φορείς αυτής της μετάβασης στην Ελλάδα.

Η φετινή ΔΕΘ βρίσκει το Συλλογικό Σύστημα Εναλλακτικής Διαχείρισης με δραστηριότητα και στις 13 περιφέρειες της χώρας, κάλυψη 70 περιφερειακών ενότητων και δίκτυο περισσότερων από 250 συνεργαζόμενων μονάδων. Σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα στοιχεία που δημοσιοποίησε η ίδια η ANAKEM τον Αύγουστο, έχει διαχειριστεί συνολικά περισσότερους από 26 εκατομμύρια τόνους ΑΕΚΚ.

Η εξέλιξη των αριθμών δείχνει και την ταχύτητα με την οποία διευρύνεται το δίκτυο. Στην περσινή ΔΕΘ η ANAKEM έκανε λόγο για 66 περιφερειακές ενότητες, περισσότερες από 230 μονάδες και περίπου 20 εκατ. τόνους ΑΕΚΚ που είχαν διαχειριστεί την περίοδο 2013-2024. Έναν χρόνο αργότερα, οι δείκτες έχουν μετακινηθεί σε 70 περιφερειακές ενότητες, πάνω από 250 μονάδες και περισσότερους από 26 εκατ. τόνους συνολικά. Δεν είναι απλώς μεγαλύτερο γεωγραφικό αποτύπωμα· είναι μια υποδομή που αποκτά σταδιακά πανελλαδική κλίμακα.

Όταν το απόβλητο γίνεται υλικό

Το ενδιαφέρον δεν βρίσκεται μόνο στον όγκο. Βρίσκεται κυρίως στο τι συμβαίνει μετά την παραλαβή. Η ANAKEM αναφέρει ότι μέσα από τις συνεργαζόμενες μονάδες μπορεί να ανακυκλώνεται έως και το 95% των αποβλήτων, με τα υλικά που ανακτώνται να επιστρέφουν στην παραγωγική αλυσίδα ως δευτερογενείς πρώτες ύλες.

Το μοντέλο αυτό έχει ιδιαίτερη σημασία σε μια περίοδο κατά την οποία οι κατασκευές καλούνται να μειώσουν το περιβαλλοντικό τους αποτύπωμα. Τα απόβλητα κατασκευών και κατεδαφίσεων αποτελούν περισσότερο από το ένα τρίτο του συνόλου των αποβλήτων που παράγονται στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ενώ η ευρωπαϊκή νομοθεσία έχει θέσει ως σημείο αναφοράς την ανάκτηση τουλάχιστον του 70% των μη επικίνδυνων ΑΕΚΚ.

Για την ANAKEM, επομένως, η πρόκληση δεν είναι απλώς να απομακρύνονται τα μπάζα από ένα εργοτάξιο, αλλά να δημιουργείται μια ολοκληρωμένη αλυσίδα: συλλογή, μεταφορά, επεξεργασία, ανακύκλωση και τελικά επαναχρησιμοποίηση.

Από τον «Daniel» μέχρι την Κάλυμνο

Το 2026 έδωσε και χειροπιαστά παραδείγματα αυτής της δραστηριότητας. Τον Ιούνιο, σε συνεργασία με τους Δήμους Λαρισαίων και Κιλελέρ, οργανώθηκαν δράσεις απομάκρυνσης εκατοντάδων τόνων ΑΕΚΚ που είχαν συσσωρευθεί, μεταξύ άλλων, μετά τις κα-

ταstroφές της κακοκαιρίας «Daniel». Μόνο στη Λάρισα ο στόχος ήταν η απομάκρυνση περίπου 300 τόνων.

Νωρίτερα, τον Φεβρουάριο, η ANAKEM διοργάνωσε στην Κάλυμνο εσπερίδα για την έναρξη της εναλλακτικής διαχείρισης ΑΕΚΚ σε ιδιωτικά και δημόσια έργα, ενώ τον Ιούλιο συνδιοργάνωσε στο Ηράκλειο ημερίδα για την κυκλική οικονομία και τη διαχείριση αποβλήτων στην Κρήτη.

«Τα μπάζα στη θέση τους»

Μία ακόμη νέα κίνηση ήρθε στις αρχές Αυγούστου, όταν η ANAKEM παρουσίασε την πρώτη τηλεοπτική καμπάνια της με μήνυμα «Βάζουμε τα μπάζα στη θέση τους». Η καμπάνια συνέδεσε την ανεξέλεγκτη απόρριψη αποβλήτων με την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και ειδικά μέσα στην αντιπυρική περίοδο με την ανάγκη να παραμένουν δάση, ρέματα και δρόμοι ελεύθεροι από παράνομες αποθέσεις που μπορούν να δυσχεράνουν ακόμη και την πρόσβαση των δυνάμεων πυρόσβεσης. Η ουσία, ωστόσο, ξεπερνά μια καμπάνια ενημέρωσης. Η μεγάλη αλλαγή είναι ότι ένα υλικό που μέχρι χθες αντιμετωπιζόταν σχεδόν αποκλειστικά ως σκουπίδι αποκτά πλέον οικονομική αξία.

Η κυκλική οικονομία παύει να είναι ένας γενικός περιβαλλοντικός όρος και γίνεται μετρήσιμη παραγωγική διαδικασία. Από το εργοτάξιο στη μονάδα ανακύκλωσης και από εκεί ξανά στο έργο, το στοίχημα είναι πλέον σαφές: τα μπάζα να μη βρίσκουν απλώς τη θέση τους, αλλά μια δεύτερη ζωή.

Περισσότεροι
από 26 εκατ. τόνοι
αποβλήτων, πάνω
από 250 μονάδες
και παρουσία
σε 70
περιφερειακές
ενότητες -
Η κυκλική
οικονομία
των κατασκευών
αποκτά πλέον
πανελλαδική
κλίμακα

Εναον: Με επενδύσεις €1 δισ. αλλάζει το ενεργειακό τοπίο στην Ελλάδα

Η Εναον, Εταιρεία Βιώσιμων Δικτύων, βρίσκεται στην καρδιά της ενεργειακής μετάβασης της Ελλάδας, αναπτύσσοντας σύγχρονες υποδομές διανομής φυσικού αερίου σε όλη τη χώρα που υποστηρίζουν τις ενεργειακές ανάγκες χιλιάδων νοικοκυριών και επιχειρήσεων. Αξιοποιώντας την τεχνογνωσία του μητρικού Ομίλου Italgas, η εταιρεία υλοποιεί μια στρατηγική με σαφή προσανατολισμό: θωρακίζει την Ελλάδα με ψηφιακά και ευέλικτα δίκτυα διανομής, έτοιμα για την ενσωμάτωση ανανεώσιμων αερίων, όπως το βιομεθάνιο.

Αυτή η στρατηγική ενισχύεται αποφασιστικά μέσα από το νέο Στρατηγικό Σχέδιο 2026-2032 του Ομίλου Italgas που προβλέπει επενδύσεις ύψους €1 δισ. στην Ελλάδα, σηματοδοτώντας μια από τις σημαντικότερες επενδυτικές πρωτοβουλίες για την περαιτέρω ανάπτυξη και τον ψηφιακό μετασχηματισμό των δικτύων διανομής αερίου στη χώρα. Στο επίκεντρο του επενδυτικού σχεδιασμού βρίσκεται η επέκταση του δικτύου, με περισσότερα από €640 εκατ. να κατευθύνονται στη δημιουργία νέων υποδομών, παρέχοντας στους κατοίκους ακόμα και απομακρυσμένων περιοχών τη δυνατότητα πρόσβασης σε μια πιο αποδοτική και πιο καθαρή μορφή ενέργειας. Σήμερα, η Εναον μέσω της θυγατρικής της Εναον EDA διαχειρίζεται στην Ελλάδα δίκτυο διανομής φυσικού αερίου περισσότερα από 9.300 χλμ, εξυπηρετώντας περίπου 660.000 καταναλωτές σε 117 δήμους, διανέμοντας ενέργεια σε νοικοκυριά, επιχειρήσεις, βιομηχανίες και δημόσια κτίρια, όπως σχολεία και νοσοκομεία.

Έως το 2032, η Εναον σχεδιάζει τη σημαντική επέκταση του δικτύου διανομής της, αυξάνοντας το συνολικό μήκος των υποδομών της σε περισσότερα από 11.400 χιλιόμετρα. Το Σχέδιο περιλαμβάνει, επίσης, 19 νέους σταθμούς LNG, οι οποίοι θα εξυπηρετήσουν νέες απομακρυσμένες περιοχές ή θα αντικαταστήσουν λιγότερο αποδοτικές εγκαταστάσεις CNG. Η διεύρυνση της γεωγραφικής κάλυψης αναμένεται να αυξήσει τον αριθμό των καταναλωτών που μπορούν να εξυπηρετηθούν σε πάνω από 1 εκατομμύριο έως το 2032. Με τα έργα αυτά, νοικοκυριά, επιχειρήσεις και κρίσιμες υποδομές των τοπικών κοινωνιών, όπως σχολεία και νοσοκομεία, αποκτούν πρόσβαση σε μια σύγχρονη, ασφαλή, αξιόπιστη και οικονομικά αποδοτική ενεργειακή λύση, ενώ παράλληλα δημιουργούνται οι προϋποθέσεις για την ενίσχυση της επιχειρηματικής δραστηριότητας και των τοπικών οικονομιών.

Η επένδυση δεν αφορά μόνο την ανάπτυξη νέων υποδομών, αλλά και τον ριζικό ψηφιακό μετασχηματισμό του δικτύου. Περίπου €100 εκατ. από το Σχέδιο προορίζονται για την ψηφιοποίηση των υποδομών και τον επανασχεδιασμό των λειτουργικών διαδικασιών. Η Εναον έχει ήδη προχωρήσει στην ψηφιοποίηση του υφιστάμενου δικτύου και έως το τέλος του 2026 το 100% του δικτύου θα παρακολουθείται και θα λειτουργεί εξ αποστάσεως μέσω της πλατφόρμας DANA, η οποία επιτρέπει την εποπτεία του δικτύου σε πραγματικό χρόνο με ενισχυμένη κυβερνοασφάλεια. Παράλληλα, τεχνολογίες τεχνητής νοημοσύνης που εφαρμόζει ο Όμιλος Italgas στην Ιταλία θα αξιοποιηθούν και στην Ελλάδα, ενισχύοντας περαιτέρω την αποδοτικότητα και την επιχειρησιακή ετοιμότητα.

Κομβικό ρόλο στον ψηφιακό μετασχηματισμό των δικτύων έχουν οι έξυπνοι μετρητές.

Περίπου €80 εκατ. προβλέπονται για την εγκατάστασή τους, με στόχο την πλήρη αντικατάσταση των συμβατικών μετρητών έως το 2030 και την υιοθέτηση έξυπνων μετρητών σε όλες τις νέες συνδέσεις έως το 2032. Ο Nimbus, σχεδιασμένος εσωτερικά από τον Όμιλο, παρέχει μεγαλύτερη ακρίβεια και αξιοπιστία στην καταμέτρηση του φυσικού αερίου, ενώ είναι ήδη έτοιμος να υποστηρίξει και τα ανανεώσιμα αέρια. Ο μετρητής μπορεί να διαχειρίζεται μίγματα φυσικού αερίου και υδρογόνου με περιεκτικότητα υδρογόνου έως και 23%. Μέχρι σήμερα έχουν εγκατασταθεί περίπου 5.000 μετρητές Nimbus.

Η βιωσιμότητα αποτελεί εξίσου βασικό πυλώνα της στρατηγικής. Η Εναον προβλέπει τη σύνδεση έως και 59

μονάδων παραγωγής βιομεθανίου στο δίκτυό της έως το 2032, ενισχύοντας την αξιοποίηση εγχώριων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και δημιουργώντας τις προϋποθέσεις για τη σταδιακή ενσωμάτωση ανανεώσιμων αερίων στο ενεργειακό σύστημα της χώρας. Το βιομεθάνιο αποτελεί μια ώριμη και άμεσα αξιοποιήσιμη λύση, πλήρως συμβατή με τις υφιστάμενες υποδομές διανομής φυσικού αερίου που διαχειρίζεται η εταιρεία στην Ελλάδα.

Η Εναον επενδύει στην επόμενη ημέρα των ενεργειακών υποδομών της χώρας με επίκεντρο την καινοτομία, την ψηφιοποίηση και τη βιωσιμότητα, διαμορφώνοντας ένα δίκτυο πιο έξυπνο και πιο ανθεκτικό, έτοιμο να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις της ενεργειακής μετάβασης και να δημιουργήσει μακροπρόθεσμη αξία για την ελληνική οικονομία και κοινωνία.

Διαμορφώνουμε το μέλλον των ενεργειακών δικτύων.

Η Εναον αναπτύσσει και λειτουργεί δίκτυα
διανομής φυσικού αερίου, επεκτείνοντας την
πρόσβαση σε σύγχρονες ενεργειακές υποδομές
σε όλη την Ελλάδα.

ΣΗΜΕΡΑ

9.300 km Δικτύου
660.000 Καταναλωτές

2032

11.400 km Δικτύου
1.000.000 Καταναλωτές

 Τηλέφωνο
Άμεσης
Επέμβασης
800 11 87 87 8

Για να
Συνδεθείτε
καλέστε

 11150

www.ena-on.com

ΔΕΠΑ Εμπορίας

Νέα ισχύς, νέες αγορές, νέος ρόλος

Η φετινή ΔΕΘ βρίσκει τη ΔΕΠΑ Εμπορίας σε μια περίοδο κατά την οποία το όνομά της συνδέεται ολοένα λιγότερο αποκλειστικά με την εγχώρια αγορά φυσικού αερίου και ολοένα περισσότερο με έναν ευρύτερο ενεργειακό σχεδιασμό: LNG, ηλεκτροπαραγωγή, Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και διεθνείς εμπορικές ροές.

Η πιο πρόσφατη απόδειξη ήρθε στις αρχές Αυγούστου. Στις 3 Αυγούστου 2026 η ΔΕΠΑ Εμπορίας ολοκλήρωσε την προμήθεια 500 GWh LNG προς τη βουλγαρική Bulgartransgaz, μέσω του FSRU Αλεξανδρούπολης. Είχε προηγηθεί η επικράτησή της στον διεθνή διαγωνισμό της Bulgartransgaz τον Απρίλιο. Η συναλλαγή είχε και συμβολικό βάρος: ήταν η πρώτη φορά που ο βουλγαρικός διαχειριστής χρησιμοποίησε LNG για τις λειτουργικές ανάγκες του συστήματος μεταφοράς φυσικού αερίου.

Το μεγάλο στοίχημα του αμερικανικού LNG

Ακόμη μεγαλύτερη είναι η κλίμακα του σχεδιασμού μέσω της ATLANTIC SEE LNG TRADE, της κοινής εταιρείας στην οποία η ΔΕΠΑ Εμπορίας συμμετέχει με 40% και ο Όμιλος AKTOR με 60%.

Τον Ιούνιο του 2026 επεκτάθηκε η μακροχρόνια συμφωνία με την αμερικανική Venture Global, διπλασιάζοντας τις δεσμευμένες ποσότητες σε 1 εκατ. τό-

νους LNG ετησίως από το 2030, για χρονικό ορίζοντα 20 ετών. Ο στόχος δεν είναι απλώς η τροφοδοσία της ελληνικής αγοράς. Είναι οι ποσότητες αυτές να διχετεύονται μέσω Ελλάδας προς τη Νοτιοανατολική και Κεντρική Ευρώπη, αξιοποιώντας τον Κάθετο Διάδρομο.

Η ATLANTIC SEE βρίσκεται παράλληλα σε επαφές με χώρες της περιοχής, μεταξύ αυτών Ουκρανία, Ρουμανία και Βουλγαρία, με στόχο υφιστάμενες συμφωνίες και μνημόνια συνεργασίας να μετατραπούν σε εμπορικές συμβάσεις.

Το διακύβευμα είναι σαφές: καθώς η Ευρώπη μειώνει την εξάρτησή της από το ρωσικό αέριο, η Ελλάδα επιχειρεί να μετατραπεί από τελικό καταναλωτή σε πύλη εισόδου και διακίνησης LNG.

Νέα μονάδα 794 MW στη Λάρισα

Το δεύτερο μεγάλο μέτωπο είναι η ηλεκτροπαραγωγή. Στις 5 Αυγούστου η Λάρισα Θερμοηλεκτρική ανέθεσε στην AVAX την κατασκευή της νέας μονάδας συνδυασμένου κύκλου και του υποσταθμού στη ΒΙΠΕ Λάρισας.

Η νέα μονάδα θα διαθέτει καθαρή ισχύ 794 MW, με επένδυση που υπολογίζεται περίπου στα 600 εκατ. ευρώ. Η ΔΕΠΑ Εμπορίας συμμετέχει με 35%, ενώ η τελική επενδυτική απόφαση προβλέπεται πριν από το

τέλος του 2026. Η μονάδα θα είναι η πρώτη στην Ευρώπη με τεχνολογία M701JAC της Mitsubishi Power και θα έχει δυνατότητα μελλοντικής χρήσης μειγμάτων φυσικού αερίου και υδρογόνου. Η κατασκευή υπολογίζεται σε 38 μήνες από τη λήψη του FID.

Αλεξανδρούπολη, ΑΠΕ και η επόμενη ημέρα

Στην Αλεξανδρούπολη βρίσκεται, παράλληλα, στο τελικό στάδιο η νέα μονάδα συνδυασμένου κύκλου ισχύος 840 MW, επένδυση περίπου 400 εκατ. ευρώ, στην οποία συμμετέχουν η ΔΕΗ με 71% και η ΔΕΠΑ Εμπορίας με 29%.

Και ο μετασχηματισμός δεν σταματά στο φυσικό αέριο. Μέσω των NORTH SOLAR και NORTH SOLAR 1, η ΔΕΠΑ αναπτύσσει φωτοβολταϊκά έργα συνολικής ισχύος τουλάχιστον 595 MW σε Δυτική Μακεδονία και Θεσσαλία, ενώ συμμετέχει σε προγράμματα για βιομεθάνιο και νέες μορφές καθαρής ενέργειας.

Η ΔΕΠΑ φτάνει έτσι στη ΔΕΘ του 2026 με ένα διαφορετικό αφήγημα από εκείνο του παρελθόντος. Το φυσικό αέριο παραμένει στον πυρήνα της δραστηριότητάς της, αλλά γύρω του χτίζεται πλέον ένα πολύ ευρύτερο ενεργειακό οικοσύστημα.

Το στοίχημα δεν είναι πια μόνο να φέρνει ενέργεια στην Ελλάδα, αλλά είναι η Ελλάδα μέσω της ΔΕΠΑ να αρχίσει να στέλνει ενέργεια προς την Ευρώπη.

LNG από τις ΗΠΑ, Κάθετος Διάδρομος, νέα μονάδα 794 MW στη Λάρισα και επενδύσεις σε ΑΠΕ
- Η εταιρεία διευρύνει το αποτύπωμά της στην Ελλάδα και τη Νοτιοανατολική Ευρώπη

ANAKEM

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ ΑΕΚΚ

METAGENESIS

Βάζουμε τα μπάζα στη θέση τους.

Τα παράνομα μπάζα σαμποτάρουν τη ζωή.

Οι παράνομες εναποθέσεις μπάζων κλείνουν δρόμους, δημιουργούν ανεξέλεγκτες χωματερές, φράζουν ρέματα, υπονομεύουν την υγεία,μπούκοτάρουν τον τουρισμό και τη γεωργία.

Μάθε πού καταλήγουν τα μπάζα σου, μην τα πετάς όπου να 'ναι.

Η ANAKEM προσφέρει το μεγαλύτερο δίκτυο ανακύκλωσης μπάζων στην Ελλάδα με περισσότερες από 250 μονάδες επεξεργασίας στερεών αποβλήτων σε 70 περιφερειακές ενότητες και 13 περιφέρειες. Γιατί τα απόβλητα από οικοδομικές εργασίες - κατεδαφίσεις, κατασκευές, ανακαινίσεις και εκσκαφές - ανακυκλώνονται έως 95%. Έτσι, εξοικονομούμε πόρους και συμβάλλουμε στην κυκλική οικονομία.

Πες «ναι» στην ανακύκλωση μπάζων.

Είσαι εργολάβος, μηχανικός, μεταφορέας μπάζων; Ανακαινίζεις, γκρεμίζεις, χτίζεις, δουλεύεις χωματουργικά; Για κάθε εργασία η ANAKEM εκδίδει βεβαίωση παραλαβής στερεών αποβλήτων. Έλα να συνεργαστούμε! Μπες σήμερα, στο www.anakem.gr και βρες όλες τις πληροφορίες και μια μονάδα ανακύκλωσης δίπλα σου!

anakem.gr

in f @ v

Ελληνικός Χρυσός

Από την επένδυση στην παραγωγή

Για χρόνια, όταν η συζήτηση έφθανε στις Σκουριές, το κυρίαρχο ρήμα ήταν «κατασκευάζεται». Το καλοκαίρι του 2026, όμως, η εικόνα αλλάζει. Το έργο περνά πλέον από τη φάση της μεγάλης επένδυσης στη φάση της λειτουργίας και της παραγωγής, σηματοδοτώντας μια νέα περίοδο για την Ελληνικός Χρυσός, τα Μεταλλεία Κασσάνδρας και συνολικά τη μεταλλευτική δραστηριότητα στη Βόρεια Ελλάδα.

Η φετινή ΔΕΘ βρίσκει, έτσι, την εταιρεία σε ένα κρίσιμο μεταίχμιο. Στο τέλος Ιουνίου η συνολική πρόοδος του έργου των Σκουριών είχε φθάσει στο 97%, ενώ μέσα στον Ιούλιο πέρασε και το πρώτο μετάλλευμα από τον σπαστήρα. Πρόκειται για ένα ουσιαστικό ορόσημο, καθώς η εγκατάσταση περνά πλέον στη διαδικασία των τελικών δοκιμών και της σταδιακής ενεργοποίησης του παραγωγικού της εξοπλισμού.

Ο στόχος παραμένει η παραγωγή του πρώτου συμπυκνώματος χαλκού και χρυσού μέσα στο τρίτο τρίμηνο του 2026 και η μετάβαση σε εμπορική παραγωγή κατά το τελευταίο τρίμηνο του έτους.

Στο επίκεντρο ο χαλκός

Αν υπάρχει μία λέξη που αποτυπώνει τη στρατηγική διάσταση της επένδυσης, αυτή δεν είναι πλέον μόνο «χρυσός». Είναι κυρίως «χαλκός».

Η ενεργειακή μετάβαση, η ηλεκτροκίνηση, τα δίκτυα ηλεκτρικής ενέργειας, οι ανανεώσιμες πηγές, τα data centers και οι νέες ψηφιακές υποδομές αυξάνουν διεθνώς τη ζήτηση για χαλκό. Μέσα σε αυτό το περιβάλλον, οι Σκουριές αποκτούν σημασία που υπερβαίνει τα όρια μιας μεγάλης μεταλλευτικής επένδυσης στη Χαλκιδική.

Η προβλεπόμενη μέση ετήσια παραγωγή του έργου υπολογίζεται σε περίπου 140.000 ουγγιές χρυσού και 67 εκατομμύρια λίβρες χαλκού, με ορίζοντα λειτουργίας περίπου δύο δεκαετιών.

Παράλληλα, πριν ακόμη από την πλήρη έναρξη της παραγωγής, είχε δημιουργηθεί απόθεμα περίπου 3,9 εκατομμυρίων τόνων μεταλλεύματος, ώστε να εξασφαλιστεί ομαλή τροφοδοσία κατά την εκκίνηση της μονάδας.

Η Ολυμπιάδα και η επόμενη ημέρα

Οι Σκουριές, ωστόσο, αποτελούν μόνο ένα μέρος της συνολικής δραστηριότητας της Ελληνικός Χρυσός στη Βορειοανατολική Χαλκιδική.

Στην Ολυμπιάδα βρίσκεται σε εξέλιξη η επέκταση του εργοστασίου επεξεργασίας, με στόχο η ετήσια δυ-

ναμικότητα να φθάσει περίπου στους 650.000 τόνους. Σύμφωνα με τον τελευταίο προγραμματισμό, η ολοκλήρωση της επέκτασης τοποθετείται προς το τέλος του 2026, με τη σταδιακή ανάπτυξη της νέας παραγωγικής δυναμικότητας στις αρχές του 2027.

Την ίδια ώρα, η εταιρεία επιχειρεί να ενσωματώσει νέες τεχνολογίες στη λειτουργία της. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η ένταξη δύο πλήρως ηλεκτρικών βαρέων φορτηγών στη μεταφορά μεταλλεύματος μεταξύ Ολυμπιάδας και Στρατωνίου, σε μια προσπάθεια περιορισμού των εκπομπών από τις μεταφορές.

Επένδυση με ισχυρό τοπικό αποτύπωμα

Η συνολική επένδυση της Eldorado Gold μέσω της Ελληνικός Χρυσός στα Μεταλλεία Κασσάνδρας έχει πλέον ξεπεράσει, σύμφωνα με τα στοιχεία της εταιρείας, τα 3 δισ. δολάρια.

Ταυτόχρονα, η δραστηριότητα έχει σημαντική επί-

δραση στην απασχόληση. Η Ελληνικός Χρυσός αναφέρει περισσότερους από 5.200 εργαζομένους και συνεργάτες, ενώ μόνο στο εργοτάξιο των Σκουριών στα τέλη Ιουνίου απασχολούνταν σχεδόν 3.000 άνθρωποι.

Στο πεδίο των κοινωνικών επενδύσεων, έχει αναληφθεί δέσμευση ύψους 80 εκατ. δολαρίων σε βάθος 20ετίας, με έργα και παρεμβάσεις που αφορούν τις τοπικές κοινωνίες του Δήμου Αριστοτέλη.

Η μεγάλη πρόκληση, πλέον, είναι διαφορετική από εκείνη των προηγούμενων ετών. Δεν αφορά μόνο την ολοκλήρωση μιας επένδυσης, αλλά το κατά πόσο αυτή θα μετατραπεί σε σταθερή παραγωγική αξία, θέσεις εργασίας και διατηρήσιμο οικονομικό αποτέλεσμα.

Και ίσως αυτή να είναι η σημαντικότερη διαφορά της φετινής ΔΕΘ: η Ελληνικός Χρυσός δεν καλείται πλέον να παρουσιάσει μόνο τι σχεδιάζει να κατασκευάσει, αλλά καλείται να δείξει πλέον τι αρχίζει να παράγει.

Στο 97% η πρόοδος των Σκουριών, το πρώτο μετάλλευμα πέρασε ήδη από τον σπαστήρα - Η νέα φάση για τα Μεταλλεία Κασσάνδρας, ο χαλκός, οι επενδύσεις και το αποτύπωμα στη Βόρεια Ελλάδα

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΩΣΗ ΔΗΜΩΝ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Οι **38 Δήμοι** της Κεντρικής Μακεδονίας
Ενωμένοι, αγωνιζόμαστε, διεκδικούμε

www.pedkm.gr
E: ped_km@otenet.gr

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΔΗΜΩΝ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Η φετινή ΔΕΘ βρίσκει την Παπαστράτος σε μια ιδιαίτερη καμπή. Η εταιρεία συμπληρώνει 95 χρόνια συνεχούς παρουσίας στην Ελλάδα, όμως το ενδιαφέρον δεν βρίσκεται μόνο στην επέτειο. Βρίσκεται κυρίως στη νέα βιομηχανική πραγματικότητα που έχει διαμορφώσει στον Ασπρόπυργο και στα οικονομικά στοιχεία για τη χρήση του 2025, τα οποία δημοσιοποιήθηκαν μόλις στα τέλη Αυγούστου.

Ο καθαρός κύκλος εργασιών της Παπαστράτος έφθασε τα 1,02 δισ. ευρώ, αυξημένος κατά 12% σε σχέση με το 2024, ενώ ο μεικτός κύκλος εργασιών -μαζί με φόρους και τέλη που αποδίδονται στο Δημόσιο- ανήλθε στα 2,09 δισ. ευρώ. Τα μεικτά κέρδη ενισχύθηκαν κατά 18%, στα 434 εκατ. ευρώ, και τα EBITDA διαμορφώθηκαν στα 391 εκατ. ευρώ. Τα καθαρά κέρδη υποχώρησαν στα 290 εκατ. ευρώ, εξέλιξη που συνδέεται κυρίως με μικρότερα έσοδα από συμμετοχές και όχι με κάμψη της κύριας παραγωγικής δραστηριότητας.

Ο Ασπρόπυργος στον διεθνή χάρτη

Πίσω από τα οικονομικά μεγέθη βρίσκεται ο μετασχηματισμός του εργοστασίου του Ασπρόπυργου. Από το 2017 η μονάδα έχει στραφεί στην παραγωγή θερμαινόμενων ράβδων καπνού και σήμερα αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους παραγωγικούς κόμβους της Philip Morris International στην Ευρώπη.

Η εξωστρέφεια είναι ίσως το πιο χαρακτηριστικό στοιχείο αυτής της αλλαγής. Περίπου το 90% του συνολικού όγκου παραγωγής κατευθύνεται στο εξωτερικό, με την Ιαπωνία να αποτελεί τη μεγαλύτερη εξαγωγική αγορά και ευρωπαϊκές χώρες όπως η Πολωνία, η Ουγγαρία και η Βουλγαρία να ακολουθούν. Οι πωλήσεις προς το εξωτερικό έφθασαν το 2025 περίπου τα 482 εκατ. ευρώ.

Η παραγωγική βάση συνεχίζει, παράλληλα, να μεγαλώνει. Στο υφιστάμενο δυναμικό προστίθενται τέσσερις νέες γραμμές παραγωγής θερμαινόμενων ράβδων καπνού, μία γραμμή επεξεργασίας καπνού και μία γραμμή παραγωγής φίλτρων. Μόνο το 2025 πραγματοποιήθηκαν νέες επενδύσεις περίπου 25 εκατ. ευρώ, ενώ οι συνολικές επενδύσεις της Παπαστράτος από το 2003 έχουν ξεπεράσει τα 700 εκατ. ευρώ.

Η πράσινη πλευρά της επένδυσης

Το επόμενο κεφάλαιο στον Ασπρόπυργο δεν αφορά μόνο περισσότερη παραγωγή. Βρίσκεται σε εξέλιξη επένδυση περίπου 10 εκατ. δολαρίων για την ενεργειακή αναβάθμιση των εγκαταστάσεων. Έχουν ήδη εγκατασταθεί φωτοβολταϊκά συνολικής ισχύος 2,4 MW σε επιφάνεια 10.600 τετραγωνικών μέτρων, ενώ το πρόγραμμα περιλαμβάνει προηγμένες αντλίες θερμότητας και ηλεκτρικούς λέβητες.

Σύμφωνα με τον σχεδιασμό της PMI, ο συνδυασμός αυτών των τεχνολογιών εκτιμάται ότι μπορεί να μειώσει τις ετήσιες εκπομπές του εργοστασίου κατά περίπου 20-25% σε σύγκριση με τη βάση του 2023. Η επένδυση δείχνει πώς η παραγωγική επέκταση επιχειρεί να συνδεθεί με ενεργειακή αποδοτικότητα και χαμηλότερο περιβαλλοντικό αποτύπωμα.

Παπαστράτος: 95 χρόνια και ένα νέο βιομηχανικό κεφάλαιο

Πιο καλός... εργοδότης

Η επέτειος των 95 χρόνων συνοδεύεται και από μια στροφή προς τη νέα γενιά. Με το FutuReady Greece, πενταετούς ορίζοντα, η Παπαστράτος έχει ανακοινώσει 50 υποτροφίες για φοιτητές από την περιφέρεια, προγράμματα ανάπτυξης δεξιοτήτων για 1.000 νέους και αμειβόμενη πρακτική άσκηση για 100 νέους. Παράλληλα, μέσα στο 2026 προχώρησε σε νέο κύκλο 35 προσλήψεων Process Technicians για το εργοστάσιο του Ασπρόπυργου και εγκαινίασε το FutuReady Internship Program.

Στο ίδιο πεδίο, η εταιρεία αναδείχθηκε για έκτη συνεχή χρονιά «Πιο Ελκυστικός Εργοδότης στην Ελλάδα» στην έρευνα Employer Brand της Randstad, ενώ τον Ιούλιο τιμήθηκε ως «Επιχείρηση της Χρονιάς» στους «Πρωταγωνιστές της Ελληνικής Οικονομίας 2026».

Η επόμενη ημέρα, πάντως, δεν είναι χωρίς προκλήσεις. Σε ευρωπαϊκό επίπεδο βρίσκεται σε εξέλιξη

η συζήτηση για την αναθεώρηση του πλαισίου ειδικής φορολογίας των καπνικών και νεότερων προϊόντων νικοτίνης.

Για μια μονάδα με τόσο υψηλή εξαγωγική έκθεση, οι αποφάσεις στις Βρυξέλλες μπορούν να επηρεάσουν όχι μόνο την αγορά, αλλά και την ανταγωνιστικότητα, την παραγωγή και τον σχεδιασμό των επόμενων επενδύσεων.

Σχεδόν έναν αιώνα μετά την ίδρυσή της, η Παπαστράτος φτάνει στη φετινή ΔΕΘ με ένα αφήγημα διαφορετικό από μια απλή ιστορική αναδρομή. Το πραγματικό της στοίχημα είναι αν ο Ασπρόπυργος θα συνεχίσει να κερδίζει παραγωγή, επενδύσεις και εξαγωγές σε ένα ευρωπαϊκό περιβάλλον υψηλού κόστους και αυστηρότερης ρύθμισης.

Και ίσως εκεί βρίσκεται η ουσία των 95 χρόνων: όχι μόνο στο πόσο μακριά έφθασε μια ελληνική βιομηχανία, αλλά στο πόσο σημαντική μπορεί να παραμείνει στα επόμενα πέντε.

Από τον Πειραιά του 1931 στον Ασπρόπυργο του 2026 - Τζίρος πάνω από 1 δισ. ευρώ, εξαγωγές, νέες γραμμές παραγωγής, πράσινες επενδύσεις και το στοίχημα της επόμενης γενιάς

Αθανάσιος Κοτταράς, Διευθύνων Σύμβουλος ΣΤΑ.ΣΥ

«Επενδύουμε στο σήμερα, σχεδιάζουμε το αύριο στα Μέσα Σταθερής Τροχιάς της Αττικής»

Σε μια συνέντευξη-ποταμό, ο Αθανάσιος Κοτταράς, διευθύνων σύμβουλος της ΣΤΑ.ΣΥ, μιλάει για τη νέα εποχή στις συγκοινωνίες της Αθήνας. Μάλιστα, αποκαλύπτει ότι απαρέγκλιτος στόχος για τις Σταθερές Συγκοινωνίες είναι να γίνει η καθημερινή μετακίνηση των επιβατών με το μετρό και το τραμ καλύτερη. Για αυτό πραγματοποιούνται επενδύσεις στους συρμούς και στις υποδομές, στην τεχνολογία και στην πράσινη μετάβαση, στο δυναμικό προσωπικό, στην ασφάλεια, αλλά και στις ίδιες τις υπηρεσίες που προσφέρονται.

■ Η ΣΤΑ.ΣΥ τα τελευταία χρόνια αλλάζει, διευρύνοντας τον ρόλο της από συγκοινωνιακό φορέα σε φορέα υλοποίησης μεγάλων έργων. Πώς διαμορφώνεται σήμερα η εταιρεία και ποια είναι η στρατηγική της;
Η ΣΤΑ.ΣΥ έχει μπει πλέον σε μια νέα εποχή. Δεν είμαστε απλώς ένας οργανισμός που λειτουργεί και συντηρεί το μετρό και το τραμ της Αθήνας. Κοιτάμε μπροστά, σχεδιάζουμε, υλοποιούμε και αλλάζουμε τις συγκοινωνίες της πόλης.

Σήμερα έχουμε ένα χαρτοφυλάκιο έργων που ξεπερνά τα 700 εκατ. ευρώ. Είναι μια πολύ μεγάλη αλλαγή και κυρίως, μια μεγάλη ευκαιρία να δώσουμε στους επιβάτες καλύτερες συγκοινωνίες. Γιατί στο τέλος της ημέρας όλα αυτά έχουν έναν σκοπό: να επενδύσουμε στον επιβάτη και στην καθημερινότητά του. Επενδύουμε στους συρμούς και στις υποδομές, στην τεχνολογία και στην πράσινη μετάβαση, στους ανθρώπους μας, στην ασφάλεια, αλλά και στις ίδιες τις υπηρεσίες που προσφέρουμε.

■ Ένα μεγάλο μέρος των επενδύσεων αφορά τον στόλο. Τι θα αλλάξει για τον επιβάτη τα επόμενα χρόνια;
Ότι κάνουμε και κάθε επένδυση που προχωράμε έχει έναν βασικό στόχο: να γίνει η καθημερινή μετακίνηση των επιβατών καλύτερη. Αυτό σημαίνει πιο συχνά και πιο αξιόπιστα δρομολόγια, καλύτερα τρένα και καλύτερες υπηρεσίες.

Μια από τις σημαντικότερες αλλαγές είναι η αναβάθμιση των συρμών. Ανακαινίζουμε τα τρένα του μετρό, βάζουμε κλιματισμό σε όσα δεν έχουν και προχωράμε στην αγορά καινούργιων συρμών. Μέσα στο 2026 θα αρχίσουν να μπαίνουν σταδιακά σε κυκλοφορία στον ΗΣΑΠ 14 πλήρως ανακατασκευασμένοι συρμοί και ξεκινούν η αναβάθμιση και η εγκατάσταση κλιματισμού σε 12 συρμούς των γραμμών 2 και 3. Το 2027 προχωράμε ακόμη περισσότερο, με την αγορά 12 νέων συρμών και την ανακατασκευή 10 ακόμη συρμών. Στόχος μας είναι ο επιβάτης να περιμένει λιγότερο, να μετακινείται πιο άνετα και να μπορεί να βασίζεται περισσότερο στα μέσα σταθερής τροχιάς.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι το τραμ. Από την ερχόμενη Δευτέρα 7 Σεπτεμβρίου, τα δρομολόγια γίνονται πιο συχνά και η αναμονή μειώνεται. Με περισσότερους συρμούς σε κυκλοφορία και 28 επιπλέον δρομολόγια κάθε μέρα, ενισχύουμε σημαντικά την εξυπηρέτηση των επιβατών.

■ Οι επενδύσεις αφορούν όμως και τις υποδομές και την πράσινη μετάβαση. Ποιο είναι το σχέδιό σας;
Δεν επενδύουμε μόνο σε πράγματα που βλέπει ο επιβάτης. Επενδύουμε και σε υποδομές που μπορεί να μη φαίνονται, αλλά είναι απολύτως απαραίτητες για την ασφάλεια και την αξιοπιστία του δικτύου.

Αυτήν την περίοδο ολοκληρώνεται η αντικατάσταση 30 χιλιομέτρων σιδηροτροχιών στις γραμμές 2 και 3 του μετρό, ξεκινούν η συντήρηση της γραμμής του ηλεκτρικού και η αναβάθμιση της σιδηροδρομικής γέφυρας Πουλόπουλου. Ταυτόχρονα, περνάμε σε πιο σύγχρονα και αξιόπιστα συστήματα σηματοδότησης και σε παρεμβάσεις σε όλους τους σταθμούς του ΗΣΑΠ, με έμφαση στην καλύτερη πρόσβαση για όλους τους επιβάτες.

Οι αλλαγές δεν σταματούν εκεί. Επεκτείνουμε το 5G και το WiFi στους σταθμούς, ώστε οι επιβάτες να έχουν καλύτερη συνδεσιμότητα κατά τη μετακίνησή τους. Ήδη το 5G είναι διαθέσιμο στη γραμμή 2, στο τμήμα από Ελληνικό έως Συγγρού-Φιξ. Το WiFi λειτουργεί στους σταθμούς Σύνταγμα και Ακρόπολη, ολοκληρώνονται οι εργασίες σε Ομόνοια και Μοναστηράκι και προχωρά ο σχεδιασμός για ακόμη επτά σταθμούς.

Και φυσικά, η πράσινη μετάβαση είναι βασικό κομμάτι του σχεδιασμού μας. Στη γραμμή 1 εφαρμόζουμε ένα σύστημα που ξαναχρησιμοποιεί την ενέργεια που παράγεται όταν φρενάρουν οι συρμοί. Υπολογίζεται ότι έτσι μπορούμε να ανακτούμε ενέργεια που αντιστοιχεί περίπου στο 12,5% της συνολικής ετήσιας κατανάλωσης. Η τεχνολογία αυτή θα επεκταθεί και στις γραμμές 2 και 3. Με λίγα λόγια,

φτιάχνουμε και εκσυγχρονίζουμε όχι μόνο αυτά που βλέπει ο επιβάτης, αλλά και όλα όσα βρίσκονται πίσω από τη λειτουργία του δικτύου.

■ Τελικά, τι σημαίνει όλη αυτή η προσπάθεια για τον επιβάτη;

Στην πράξη, σημαίνει καλύτερη μετακίνηση για τον κάθε επιβάτη. Γιατί κάθε επένδυση που κάνουμε έχει έναν τελικό στόχο: να κάνει την καθημερινότητα των ανθρώπων που χρησιμοποιούν το μετρό και το τραμ πιο εύκολη, πιο ασφαλή και πιο αξιόπιστη.

Για παράδειγμα, η 24ωρη λειτουργία του μετρό και του τραμ το Σάββατο είναι μια υπηρεσία που δίνει περισσότερες επιλογές, με αποτέλεσμα 50.000 νέοι κυρίως άνθρωποι να επιλέγουν για τις μετακινήσεις τους τα μέσα μας τα σαββατόβραδα, αφήνοντας το αυτοκίνητο στο σπίτι.

Θέλουμε όμως και ο επιβάτης που πληρώνει το εισιτήριό του να αισθάνεται ότι τηρούνται οι ίδιοι κανόνες για όλους. Για αυτό, εντείνουμε τους ελέγχους για την εισιτηριοδιαφυγή. Οι έλεγχοι στο δίκτυο ξεπερνούν πλέον τις 600.000 τον μήνα και τα αποτελέσματα είναι ήδη ορατά: το πρώτο οκτάμηνο του 2026, οι εισπράξεις από τις πωλήσεις κομίστρου αυξήθηκαν κατά 6,9% και οι επικυρώσεις κομίστρου κατά 6,3%.

Για εμάς οι αριθμοί έχουν αξία μόνο όταν μεταφράζονται σε καλύτερη εμπειρία για τον επιβάτη. Αυτός είναι ο στόχος μας: μια ΣΤΑ.ΣΥ πιο σύγχρονη, πιο αξιόπιστη και πιο προσβάσιμη, που ανταποκρίνεται στις ανάγκες της Αθήνας και των ανθρώπων της.

Αθανάσιος
Κοτταράς,
Διευθύνων
Σύμβουλος ΣΤΑ.ΣΥ

Εργασίες
αντικατάστασης
σιδηροτροχιών
στο Μετρό

«Ότι κάνουμε και κάθε επένδυση που προχωράμε έχουν έναν βασικό στόχο: να γίνει η καθημερινή μετακίνηση των επιβατών καλύτερη»

Ένας αιώνας ιστορίας, ανάπτυξης και αναμνήσεων

Την Κυριακή 3 Οκτωβρίου 1926 η Θεσσαλονίκη έγραφε μια καινούργια σελίδα στην ιστορία της. Στο Πεδίον του Άρεως, στη σημερινή περιοχή της Πλατείας Βέμπο, άνοιγε για πρώτη φορά τις πύλες της η Διεθνής Έκθεση Θεσσαλονίκης. Ένας θεσμός που ξεκίνησε δειλά, με 600 εκθέτες και περισσότερους από 150.000 επισκέπτες, έμελλε να εξελιχθεί σε ένα από τα πιο αναγνωρίσιμα γεγονότα της χώρας. Ανάμεσα στους εκθέτες, 310 προέρχονταν από το εξωτερικό, ενώ συμμετείχαν επίσημα η Σοβιετική Ένωση και η Ουγγαρία. Πίσω από την ιδέα βρισκόταν ο Νικόλαος Γερμανός, ο άνθρωπος που οραματίστηκε μια μεγάλη διεθνή εμπορική διοργάνωση στη Θεσσαλονίκη, σε μια εποχή κατά την οποία η πόλη προσπαθούσε να ξαναβρεί τον βηματισμό της μετά τις μεγάλες ανατροπές των προηγούμενων ετών. Η ΔΕΘ δεν θα γινόταν όμως απλώς μια εμπορική έκθεση. Πολύ γρήγορα θα μετατρέποταν σε καθρέφτη της Ελλάδας.

Το πρώτο βήμα του 1926

Η πρώτη διοργάνωση καταλάμβανε μόλις 7.000 τετραγωνικά μέτρα. Το μέγεθος μπορεί σήμερα να μοιάζει μικρό, όμως για την εποχή ήταν ένα φιλόδοξο εγχείρημα. Η παρουσία ξένων εκθετών έδινε από την πρώτη στιγμή στη διοργάνωση διεθνή χαρακτήρα και επιβεβαίωνε τον ρόλο που επιδίωκε να αποκτήσει η Θεσσαλονίκη ως εμπορικό κέντρο των Βαλκανίων.

Στα πρώτα χρόνια, η Έκθεση έγινε χώρος όπου ο επισκέπτης μπορούσε να δει από κοντά προϊόντα, τεχνολογίες και εφευρέσεις που δεν υπήρχαν ακόμη στην καθημερινότητα των περισσότερων Ελλήνων. Αυτοκίνητα, μηχανήματα, νέες συσκευές και κάθε είδους τεχνολογικά επιτεύγματα δημιουργούσαν μια εικόνα ενός κόσμου που άλλαζε.

Η ΔΕΘ άρχισε παράλληλα να γίνεται λαϊκό γεγονός. Δεν ήταν πλέον μόνο υπόθεση εμπόρων και επιχειρηματιών. Ήταν βόλτα, ψυχαγωγία, περιέργεια και προσμονή για χιλιάδες οικογένειες.

Από το Πεδίον του Άρεως στις εγκαταστάσεις της Εγνατίας

Η επιτυχία ήταν τέτοια ώστε οι αρχικές εγκαταστάσεις σύντομα αποδείχθηκαν ανεπαρκείς. Πριν ακόμη ξεσπάσει ο Β' Παγκόσμιος Πόλεμος είχε αποφασιστεί η μεταφορά της ΔΕΘ στον χώρο όπου βρίσκεται μέχρι σήμερα, ανάμεσα στην Εγνατία, την Γ' Σεπτεμβρίου, τη Λεωφόρο Στρατού και την Αγγελάκη.

Η νέα θέση θα συνέδεε για πάντα την Έκθεση με τον αστικό ιστό της Θεσσαλονίκης. Η ΔΕΘ δεν θα ήταν ένας απομονωμένος εκθεσιακός χώρος στην άκρη της πόλης. Θα γινόταν κομμάτι της καρδιάς της.

Μέχρι το 1940, ο θεσμός είχε ήδη αποκτήσει ισχυ-

ρή διεθνή παρουσία. Η πορεία της όμως ανακόπηκε βίαια από τον πόλεμο. Οι εγκαταστάσεις υπέστησαν σοβαρές καταστροφές και η Έκθεση σταμάτησε τη λειτουργία της.

Ο πόλεμος, η σιωπή και η μεγάλη επιστροφή

Ο Β' Παγκόσμιος Πόλεμος και η Κατοχή άφησαν βαθιά σημάδια στη Θεσσαλονίκη και φυσικά στη ΔΕΘ. Η Έκθεση, που μέχρι τότε συμβόλιζε την οικονομική ανάπτυξη και την τεχνολογική πρόοδο, έμεινε σιωπηλή.

Το 1949 με την εφαρμογή του Σχεδίου Μάρσαλ άρχισαν οι προσπάθειες για την επαναλειτουργία της. Η μεγάλη επιστροφή ήρθε το 1951. Από εκεί και έπειτα ξεκινά μία από τις σημαντικότερες περιόδους στην ιστορία της ΔΕΘ. Η Ελλάδα προσπαθούσε να σταθεί ξανά στα πόδια της. Η οικονομία ανασυγκροτούνταν και η ΔΕΘ έγινε το μεγάλο παράθυρο προς τον καινούργιο κόσμο.

Η χρυσή εποχή

Από τη δεκαετία του 1950 έως και τη δεκαετία του 1970 η Έκθεση γνώρισε μια περίοδο εκρηκτικής ανάπτυξης και ξεχωριστής αίγλης. Η ίδια η ΔΕΘ χαρακτηρίζει τα χρόνια 1951-1974 ως την πρώτη μεγάλη περίοδο ακμής της. Οι επισκέπτες συνέρρεαν από ολόκληρη την Ελλάδα. Τα περίπτερα των ξένων χωρών αποτελούσαν πραγματικό αξιοθέατο. Για μια κοινωνία που έβγαινε από τη φτώχεια και τον πόλεμο η εικόνα των νέων τεχνολογιών έμοιαζε πολλές φορές με ταξίδι στο μέλλον. Η ΔΕΘ έγινε το σημείο όπου η Ελλάδα συναντούσε τον υπόλοιπο κόσμο.

Παράλληλα όμως εξελισσόταν και σε μεγάλο πολιτιστικό θεσμό. Από τους κόλπους της συνδέθηκαν με την πόλη σημαντικές διοργανώσεις, όπως το Φεστιβάλ Ελληνικού Τραγουδιού και το Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης, ενώ από τη σκηνή της πέρασαν κορυφαία ονόματα της ελληνικής καλλιτεχνικής ζωής.

Συνέχεια στην επόμενη σελίδα

Από τον Νικόλαο Γερμανό και τα πρώτα περίπτερα του 1926 μέχρι την Ιαπωνία του 2026
- Ένας αιώνας ΔΕΘ είναι ένας αιώνας Θεσσαλονίκης και Ελλάδας

Για πολλές γενιές Θεσσαλονικέων η ΔΕΘ υπήρξε το μέρος όπου έβλεπαν για πρώτη φορά πράγματα που μέχρι τότε γνώριζαν μόνο από φωτογραφίες ή ταινίες. Αυτοκίνητα, ηλεκτρικές συσκευές, πρωτοποριακές μηχανές και νέες μορφές επικοινωνίας έκαναν την εμφάνισή τους στα περίπτερα. Η Έκθεση αποτέλεσε πολλές φορές χώρο παρουσίασης καινοτομιών που έμοιαζαν σχεδόν εξωπραγματικές για την εποχή.

Ακόμη και το Διάστημα πέρασε από τη Θεσσαλονίκη. Στη μακρά ιστορία της ΔΕΘ καταγράφεται η παρουσίαση σεληνιακών πετρωμάτων από την αποστολή Apollo 11, αλλά και η έλευση κοσμοναυτών από τις Ηνωμένες Πολιτείες και τη Ρωσία, σε μια εποχή που ο Ψυχρός Πόλεμος είχε μεταφερθεί και στο πεδίο της διπλωματικής εξερεύνησης.

Η Διεθνής Έκθεση Θεσσαλονίκης στη Μεταπολίτευση

Μετά το 1974 η Ελλάδα περνά σε μια νέα εποχή. Η Μεταπολίτευση αλλάζει την πολιτική και κοινωνική ζωή της χώρας και η ΔΕΘ εξακολουθεί να αποτελεί σημαντικό σημείο αναφοράς.

Οι πολιτικές παρουσίες αποκτούν μεγαλύτερη βαρύτητα και η Έκθεση μετατρέπεται σταδιακά σε έναν χώρο όπου η οικονομία, η πολιτική και η κοινωνία συναντώνται μπροστά στα μάτια ολόκληρης της χώρας. Για τους Θεσσαλονικείς όμως παραμένει κάτι πολύ περισσότερο: η ετήσια γιορτή της πόλης.

Οι οικογένειες, τα παιδιά, οι παρέες, οι επισκέπτες από την υπόλοιπη Ελλάδα και οι επαγγελματίες εξακολουθούν να συναντώνται στους ίδιους χώρους. Η ΔΕΘ αποκτά μια ξεχωριστή θέση στη συλλογική μνήμη.

Οι δεκαετίες που ακολούθησαν έφεραν νέες προκλήσεις. Η παγκοσμιοποίηση, η αλλαγή των εμπορικών δεδομένων και η είσοδος της Ελλάδας σε μια νέα ευρωπαϊκή και οικονομική πραγματικότητα επέβαλαν στη ΔΕΘ να αλλάξει.

Το 1999 αποτέλεσε σημαντικό θεσμικό σταθμό, καθώς δημιουργήθηκαν χωριστές εταιρικές δομές για τη ΔΕΘ και τη HELEXPO. Το 2013 όμως οι δύο εταιρείες επανενώθηκαν σε έναν ενιαίο εθνικό εκθεσιακό φορέα, τη ΔΕΘ-HELEXPO ΑΕ.

Η νέα περίοδος συνοδεύτηκε από προσπάθεια εξυγίανσης, αλλαγή του τρόπου λειτουργίας και μεγαλύτερη έμφαση στην επιχειρηματικότητα, την καινοτομία και τη διεθνή εξωστρέφεια.

Μέσα στην κρίση

Η οικονομική κρίση δοκίμασε και τον εκθεσιακό θεσμό. Η ΔΕΘ όμως δεν σταμάτησε να αποτελεί σημείο αναφοράς. Η επανεκκίνηση του 2013 αποτέλεσε ορόσημο. Σύμφωνα με τη ΔΕΘ-HELEXPO, η ενοποίηση των δύο εταιρειών δημιούργησε έναν ενιαίο φορέα, ο οποίος πέτυχε σημαντική εξυγίανση και λειτουργική κερδοφορία σε λιγότερο από δύο χρόνια. Παράλληλα δημιουργήθηκαν νέες εκθέσεις σε δυναμικούς κλάδους, όπως η τεχνολογία, η πράσινη ανάπτυξη και η ενέργεια, σηματοδοτώντας την προσπάθεια να ανταποκριθεί η ΔΕΘ στις ανάγκες της σύγχρονης οικονομίας.

Το μεγάλο ερώτημα πλέον δεν ήταν αν η ΔΕΘ θα συνέχιζε να υπάρχει, αλλά πώς θα μπορούσε να μεταμορφωθεί. Η συζήτηση για την ανάπλαση του εκθεσιακού κέντρου και την παραμονή της ΔΕΘ στο κέντρο της Θεσσαλονίκης απέκτησε ιδιαίτερη σημασία. Μελέτη του 2012-2013 υποστήριξε με τεχνικοοικονομικά κριτήρια την παραμονή της Έκθεσης στον υφιστά-

μενο χώρο και την ανάπλασή του. Παράλληλα, έρευνα του 2013 κατέγραψε υψηλή υποστήριξη των πολιτών της Θεσσαλονίκης στην παραμονή της ΔΕΘ στο κέντρο της πόλης.

Έτσι, η ΔΕΘ βρέθηκε μπροστά σε ένα νέο μεγάλο στοίχημα: να παραμείνει ζωντανό κομμάτι της πόλης, αλλά ταυτόχρονα να αποκτήσει τις υποδομές που απαιτεί ο 21ος αιώνας.

Φέτος κλείνει ένας αιώνας

Και φτάνουμε στο σήμερα. Το 2026 δεν είναι μία ακόμη χρονιά για τη Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης. Είναι η χρονιά της εκατονταετηρίδας. Από την πρώτη διοργάνωση του 1926 έχουν περάσει 100 χρόνια. Η 90ή ΔΕΘ, που πραγματοποιείται από τις 5 έως τις 13 Σεπτεμβρίου 2026, έχει έντονο επετειακό χαρακτήρα, καθώς συμπίπτει με έναν αιώνα από τη γέννηση του θεσμού.

Τιμώντας χώρα είναι η Ιαπωνία, μία από τις μεγαλύτερες οικονομικές και τεχνολογικές δυνάμεις του πλανήτη. Η επιλογή της δεν είναι τυχαία: σηματοδοτεί

τον προσανατολισμό της σύγχρονης ΔΕΘ προς την τεχνολογία, την καινοτομία και τις διεθνείς επιχειρηματικές συνεργασίες.

Έναν αιώνα μετά η ΔΕΘ εξακολουθεί να είναι πολλά πράγματα ταυτόχρονα. Είναι εμπορική διοργάνωση, οικονομικός θεσμός, χώρος πολιτικών μηνυμάτων, σημείο συνάντησης επιχειρήσεων, τεχνολογική βιτρίνα, πολιτιστικό σταυροδρόμι και -πάνω απ' όλα- κομμάτι της συλλογικής μνήμης.

Από τα 7.000 τετραγωνικά μέτρα του 1926 μέχρι τη σύγχρονη εκθεσιακή πραγματικότητα, από τον Νικόλαο Γερμανό μέχρι την Ιαπωνία του 2026, η ΔΕΘ έζησε πολέμους, κρίσεις, πολιτικές αλλαγές, οικονομικές ανατροπές και τεχνολογικές επαναστάσεις. Και κάθε Σεπτέμβριο επιστρέφει.

Τελικά, η ιστορία της ΔΕΘ δεν είναι μόνο η ιστορία μιας Έκθεσης. Είναι η ιστορία μιας πόλης που άλλαξε, μιας χώρας που μεταμορφώθηκε και γενεών Ελλήνων που πέρασαν τις πύλες της για να δουν το αύριο να εμφανίζεται μπροστά τους.

Η ιστορία της ΔΕΘ δεν είναι μόνο η ιστορία μιας Έκθεσης. Είναι η ιστορία μιας πόλης που άλλαξε, μιας χώρας που μεταμορφώθηκε

Πολιτική των 3 δευτερολέπτων

Γράφει η
Μαρία Δεδούση
dedoussimaria@hotmail.com

Ένας φίλος διαμαρτυρόταν προχθές, διότι ο 19χρονος γιος του τού έστειλε ένα βίντεο 3 δευτερολέπτων από το TikTok. Στο βίντεο ήταν ο Αλέξης Τσίπρας που έλεγε ότι θα πάει τον βασικό μισθό στα 1.000 ευρώ. Ο γιος του, που εργάζεται με τον βασικό, ενθουσιάστηκε. Το πρόβλημα του πατέρα του δεν ήταν αν θα ψηφίσει τον Τσίπρα ή οτιδήποτε άλλο. Ούτε καν το κριτήριο του παιδιού. Το πρόβλημά του ήταν ότι το παιδί του πιθανώς θα επιλέξει κόμμα με βάση όσα έχει δει σε 3 δευτερόλεπτα.

Τον προέτρεψε να κάτσει να δει όλο το βίντεο της παρουσίασης του οικονομικού προγράμματος της ΕΛΑΣ. «Ας ψηφίσει ό,τι θέλει», μου είπε, «αλλά τουλάχιστον να ξέρει γιατί».

Η απάντηση του νεαρού ήταν αναμενόμενη για όλους εμάς που έχουμε παιδιά σε αυτές τις ηλικίες: «Σιγά μην κάτσω να δω δύο ώρες βίντεο». Σιγά μην κάτσω να διαβάσω κατεβατό, σιγά μην το ένα, σιγά μην το άλλο. Τα έχετε ακούσει πολλές φορές, είναι βέβαιο.

Δεν είναι ακριβώς απαξίωση προς την πολιτική αυτό. Ούτε βαρεμάρα. Είναι κάτι πολύ πιο επικίνδυνο: Η πεποίθηση ότι όλα πρέπει να εξαντλούνται μέσα σε λίγα δευτερόλεπτα. Η ανάλυση, η εξήγηση, η τεκμηρίωση, όλα αυτά πάνε περίπατο. Λίγα δευτερόλεπτα με την «είδηση» (αληθινή ή ψεύτικη) και αμέσως πάμε παρακάτω.

Ναι, προφανώς το έχουν κάνει σε τεράστιο βαθμό τα σόσιαλ μίντια αυτό. Έχουν εκπαιδεύσει τον κόσμο, και ειδικότερα τους νέους, σε μια επίκτητη διάσπαση προσοχής. Τους έχουν κάνει να ζουν σε έναν κόσμο γεμάτο λεζάντες και τίτλους χωρίς κανένα περιεχόμενο.

Πώς θα πείσεις αυτόν τον άνθρωπο, που βαριέται τα πάντα σε χρόνο dt, να κάτσει να σε ακούσει; Ή να διαβάσει όσα έχεις να του πεις; Πώς θα τον πείσεις ότι για να ψηφίσει, ας πούμε, δεν αρκεί ένα ξερό σύνθημα;

Πάρα πολύ δύσκολο. Και έχει συνέπειες που πάνε πολύ πιο πέρα από τον τρόπο που οι νέοι συννηθίζουν στην επικοινωνία. Αν ο πολιτικός πρέπει πλέον να χωρέσει το μήνυμά του σε τρία δευτερόλεπτα για να τον

ακούσουν, τι γίνεται με την ίδια την πολιτική; Ποιος θα κερδίσει; Αυτός που έχει το καλύτερο πρόγραμμα ή αυτός που έχει το χάρισμα, την ικανότητα ή το σωστό επιτελείο για να δημιουργήσει το καλύτερο απόσπασμα;

Όταν η πολιτική μετατρέπεται σε σοσιαλμιντιακό περιεχόμενο, το κενό που ανοίγει είναι πολύ μεγάλο. Τόσο που απειλεί να καταπιεί την ίδια την ουσία της δημοκρατίας: τον διάλογο, τις ιδέες, τις απόψεις.

Δεν φταίνε, φυσικά, τα παιδιά για όλα αυτά. Ούτε καν τα Μέσα της εποχής. Αυτά κάνουν τη δουλειά τους. Το θέμα είναι ότι κι εμείς πρέπει να κάνουμε τη δική μας. Να στρέψουμε και πάλι το ενδιαφέρον στην ουσία και στο περιεχόμενο των πραγμάτων και να καταφέρουμε να κινήσουμε το ενδιαφέρον των νέων.

Αυτό είναι και το μεγάλο στοίχημα. Όχι ποιος θα βγάλει το καλύτερο σποτάκι για να τον ψηφίσει ο 19χρονος, αλλά ποιος θα καταφέρει να τον κάνει να τον ακούσει.

Κι ας μην τον ψηφίσει.

ΣΑΒΒΑΤΟ 5 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2026

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

105

POLITICAL

Σε πλήρη επιχειρησιακή ετοιμότητα η ΕΛΑΣ με περισσότερους από 3.500 αστυνομικούς επί ποδός, δρακόντεια μέτρα και drones στα εγκαίνια της 90ής ΔΕΘ

«Φρούριο» η Θεσσαλονίκη

Γράφει η
**Ιωάννα
Ντάνη**

Η συμπρωτεύουσα θα βρεθεί σήμερα, Σάββατο 5 Σεπτεμβρίου, στο επίκεντρο των εκδηλώσεων για τα εγκαίνια της 90ής Διεθνούς Έκθεσης Θεσσαλονίκης, με την ΕΛΑΣ να έχει θέσει σε πλήρη ανάπτυξη ένα ιδιαίτερα αυξημένο σχέδιο ασφαλείας. Περισσότεροι από 3.500 αστυνομικοί, περίπου 60 διμοιρίες, drones και προληπτικοί έλεγχοι θα συνθέσουν το σκηνικό ασφαλείας, την ώρα που οι διαδηλώσεις αναμένεται να προκαλέσουν σημαντικές αλλαγές στην κυκλοφορία και στη λειτουργία του μετρό.

Μέτρα πρόληψης και αποτροπής επεισοδίων

Ο σχεδιασμός της ΕΛΑΣ θα δώσει έμφαση στην πρόληψη και την αποτροπή επεισοδίων, αλλά και στην ασφαλή μετακίνηση κατοίκων και επισκεπτών. Στο επιχειρησιακό σχέδιο θα συμμετέχουν περισσότερα από 3.500 στελέχη της Αστυνομίας, ενώ περίπου 60 διμοιρίες της ΥΑΤ και άλλων αντίστοιχων υπηρεσιών θα αναπτυχθούν σε κομβικά σημεία.

Σημαντική θα είναι και η ενίσχυση από αστυνομικές υπηρεσίες όμορων νομών. Παράλληλα, η Κρατική Ασφάλεια και άλλες ειδικές υπηρεσίες θα έχουν διακριτούς ρόλους, ανάλογα με τον τομέα ευθύνης τους.

Drones της ΕΛΑΣ θα μεταδίδουν ζωντανή εικόνα στο Κέντρο Επιχειρήσεων, το οποίο θα λειτουργεί στο Αστυνομικό Μέγαρο Θεσσαλονίκης, επιτρέποντας τη συνεχή παρακολούθηση της εξέλιξης των συγκεντρώσεων και των πορειών. Προβλέπονται επίσης προληπτικοί αστυνομικοί έλεγχοι πριν από την έναρξη των κινητοποιήσεων.

Ισχυρές αστυνομικές δυνάμεις θα αναπτυχθούν στους κεντρικούς δρόμους στους οποίους θα κινηθούν οι διαδηλωτές, ενώ ιδιαίτερα αυξημένα θα είναι τα μέτρα γύρω από το συνεδριακό κέντρο «Ι. Βελλίδης». Στην περιοχή θα τοποθετηθούν αστυνομικές κλούβες και κιγκλιδώματα, με στόχο να αποτραπεί η προσέγγιση διαδηλωτών προς το Διεθνές Εκθεσι-

ακό Κέντρο. Σε ετοιμότητα θα βρίσκεται, εφόσον απαιτηθεί, και το υδροφόρο όχημα της ΕΛΑΣ. Την εφαρμογή των μέτρων θα παρακολουθούν δύο εισαγγελικοί λειτουργοί, ένας στο κέντρο της Θεσσαλονίκης και ένας στο Κέντρο Επιχειρήσεων της Αστυνομίας.

Οι συγκεντρώσεις του Σαββάτου

Το κύριο μέρος των κινητοποιήσεων θα πραγματοποιηθεί σήμερα. Στις 11.30, στο υπουργείο Μακεδονίας-Θράκης, θα συγκεντρωθούν οι ομοσπονδίες μηχανικών δημόσιων υπαλλήλων. Στις 17.00, στον Λευκό Πύργο, θα πραγματοποιηθεί η συγκέντρωση της Πανελλαδικής Επιτροπής των Μπλόκων.

Μισή ώρα αργότερα, στις 17.30, στην πλατεία ΧΑΝΘ, θα συγκεντρωθεί το ΠΑΜΕ, ενώ στον ίδιο χώρο θα βρεθούν ο Σύλλογος Συγγενών Θυμάτων Τεμπών και συνταξιοδικές οργανώσεις. Στις 18.00, στο Άγαλμα Βενιζέλου, έχουν προγραμματίσει συγκέντρωση η ΓΣΕΕ, το Εργατικό Κέντρο Θεσσαλονίκης και η ΑΔΕΔΥ. Την ίδια ώρα, στην Καμάρα, θα πραγματοποιηθεί συγκέντρωση οργανώσεων της εξωκοινοβουλευτικής Αριστεράς και συλλογικοτήτων του αντιεξουσιαστικού χώρου. Οι συγκεντρώσεις αναμένεται να εξελιχθούν σε πορείες στους κεντρικούς δρόμους της πόλης.

Από τις 15.00 κλείνουν σταδιακά οι δρόμοι

Οι σημαντικότερες κυκλοφοριακές αλλαγές θα αρχίσουν από τις 15.00 και θα εφαρμοστούν σταδιακά, ανάλογα με την εξέλιξη των συγκεντρώσεων και των πορειών.

Μεταξύ των βασικών οδικών αξόνων στους οποίους θα περιοριστεί ή θα διακοπεί η κυκλοφορία περιλαμβάνονται οι λεωφόροι Στρατού και Νίκης, καθώς και οι οδοί 3ης Σεπτεμβρίου, Βασιλίσσης Όλγας, Βασιλέως Γεωργίου, Κουντουριώτη, Κωνσταντίνου Καραμανλή, Εγνατία, Εθνικής Αμύνης, Τιμισοκή, Αγίου Δημητρίου, Αγίας Σοφίας, Παύλου Μελά, Ελευθερίου Βενιζέλου και Μανόλη Ανδρόνικου. Η κυκλοφορία θα διοχετεύεται σταδιακά μέσω εναλλακτικών αξόνων.

- Από τα ανατολικά προς τα δυτικά, οι οδηγοί θα μπορούν να κινηθούν μέσω Κατσιμίδα, Περιφερειακής Οδού, Αγίου Δημητρίου, όπου οι συνθήκες το επιτρέπουν, και Ολυμπιάδος.
- Από τα δυτικά προς τα ανατολικά, θα χρησιμοποιούνται οι άξονες 26ης Οκτωβρίου, Λαγκαδά και Περιφερειακής Οδού, καθώς και η Αγίου Δημητρίου, όπου αυτό είναι εφικτό.

Η Τροχαία θα διαθέσει το σύνολο της δύναμής της στους δρόμους, ενώ τροχονόμοι θα βρίσκονται σε κομβικές διασταυρώσεις.

Σημαντικές θα είναι οι αλλαγές και στο μετρό Θεσσαλονίκης. Από τις 15.00 θα ανασταλεί προσωρινά η λειτουργία οκτώ σταθμών, λόγω των κινητοποιήσεων. Πρόκειται για τους σταθμούς Νέος Σιδηροδρομικός Σταθμός, Δημοκρατίας, Βενιζέλου, Αγίας Σοφίας, Σιντριβάνι, Πανεπιστήμιο, Παπάφη και Ευκλείδης. Οι υπόλοιποι σταθμοί θα λειτουργούν σύμφωνα με τις οδηγίες του φορέα λειτουργίας, ενώ η επαναλειτουργία των οκτώ σταθμών θα εξαρτηθεί από την εξέλιξη των κινητοποιήσεων και

την κατάσταση που θα επικρατεί στο κέντρο.

Παράλληλα, οι απαγορεύσεις στάσης και στάθμευσης που έχουν τεθεί σε ισχύ σε κεντρικούς δρόμους θα συνεχίσουν να εφαρμόζονται, ενώ συνολικά η ΕΛΑΣ και η Τροχαία θα βρίσκονται σε διαρκή επιχειρησιακή ετοιμότητα μέχρι την ολοκλήρωση των εκδηλώσεων.

TP Think Politics
ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ
we make leaders

Οι πιο «δροσεροί» οδηγοί Πολιτικής Επικοινωνίας είναι εδώ!

**Και οι 3 οδηγοί Πολιτικής Επικοινωνίας
μόνο με 29€ (συν έξοδα αποστολής)**

Λ. Συγγρού 206, Καλλιθέα 176 72
Τηλ. 210 9246 770 | Email: thanasis.paramichail@yahoo.gr
f: Think Politics

Εξομοιωτές, Virtual Reality, drones, ρομποτικά συστήματα και εφαρμογές θα δώσουν από τις 5 έως τις 13 Σεπτεμβρίου στο κοινό μια εικόνα του πώς εκπαιδεύεται, επιχειρεί και αλλάζει ο σύγχρονος ελληνικός στρατός

ΟΙ ΕΝΟΠΛΕΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ ΤΟΥ ΑΥΡΙΟ «ΠΑΡΕΛΑΥΝΟΥΝ» ΣΤΗ ΔΕΘ

Drones, Rafale, F-35, Belh@rra και νέες αμυντικές τεχνολογίες

Γράφει ο
Βασίλης Σκουλαράκος

στόχο οι ιδέες να γίνουν προϊόντα, τα πρωτότυπα να δοκιμαστούν στο πεδίο και όσα αποδειχθούν επιχειρησιακά χρήσιμα να βρουν τον δρόμο προς την παραγωγή και τελικά προς τις ίδιες τις Ένοπλες Δυνάμεις.

Apache, UAV's και άρματα από τον Στρατό Ξηράς

Ιδιαίτερο βάρος δίνει ο Στρατός Ξηράς στις τεχνολογίες που έχουν αλλάξει δραστικά το σύγχρονο πεδίο επιχειρήσεων. Drones και FPV συστήματα θα βρίσκονται σε πρώτο πλάνο, μαζί με ρομποτικά μέσα και άλλες τεχνολογικές εφαρμογές. Οι επισκέπτες θα μπορούν παράλληλα να δοκιμάσουν εξομοιωτές αρμάτων, αποκτώντας μια εικόνα των απαιτήσεων που αντιμετωπίζει ένα πλήρωμα τεθωρακισμένου.

Από τα σημεία που αναμένεται να τραβήξουν ιδιαίτερα το κοινό είναι η εφαρμογή εικονικής πραγματικότητας για το Apache. Μέσω VR ο επισκέπτης θα μεταφέρεται στο cockpit του ισχυρότερου επιθετικού ελικοπτήρου της Αεροπορίας Στρατού.

Η FDI και η νέα εποχή του Πολεμικού Ναυτικού

Το Πολεμικό Ναυτικό φέρνει στη Θεσσαλονίκη την εικόνα του Στόλου της νέας γενιάς. Κεντρική θέση θα έχει η νέα φρεγάτα FDI HN, η κλάση πλοίων που σηματοδοτεί τη με-

τάβαση του Πολεμικού Ναυτικού σε μια νέα τεχνολογική και επιχειρησιακή εποχή.

Δίπλα στην FDI θα παρουσιαστούν μη επανδρωμένα συστήματα, ενώ το κοινό θα έχει τη δυνατότητα να δοκιμάσει εξομοιωτές ναυτιλίας και πολεμικού παιγνίου και να πάρει μια πρώτη γεύση από το περιβάλλον μέσα στο οποίο εκπαιδεύονται και επιχειρούν τα πληρώματα του Στόλου.

«Πετώντας» με μαχητικά αεροσκάφη

Για τους φίλους της Πολεμικής Αεροπορίας, το Περίπτερο 6 αναμένεται να αποτελέσει έναν από τους βασικούς πόλους έλξης της ΔΕΘ. Μέσω εφαρμογών Virtual Reality οι επισκέπτες θα μπορούν να γνωρίσουν Rafale, F-16, Mirage 2000-5 αλλά και τα F-4E Phantom, τα αεροσκάφη που επί δεκαετίες αποτέλεσαν ένα από τα πλέον αναγνωρίσιμα σύμβολα της ελληνικής αεροπορικής ισχύος.

Το ενδιαφέρον, ωστόσο, αναμένεται να στραφεί και στο μέλλον. Στο περίπτερο θα υπάρχουν εξομοιωτές F-16 και F-35, του μαχητικού 5ης γενιάς που πρόκειται να αποτελέσει τα επόμενα χρόνια το νέο τεχνολογικό άλμα της Πολεμικής Αεροπορίας.

Εικονικοί μαχητές

Ελεύθερη πτώση και ταχεία καταρρίχηση από ελικόπτερο άμεσης επέμβασης θα βιώσουν μέσω εικονικής πραγματικότητας οι επισκέπτες της ΔΕΘ, ενώ οι νεότεροι θα μπορούν να ενημερωθούν για τη στρατιωτική εκπαίδευση και τις προοπτικές σταδιοδρομίας στις Ένοπλες Δυνάμεις.

Εντελώς διαφορετική εμπειρία ετοιμάζει η Διοίκηση Ειδικού Πολέμου, καθώς θα παρουσιάσει εξοπλισμό και σύγχρονες τεχνολογίες των Ειδικών Επιχειρήσεων, όμως το στοιχείο που αναμένεται να κερδίσει τις εντυπώσεις είναι και εδώ η εικονική πραγματικότητα. Οι επισκέπτες θα έχουν τη δυνατότητα μέσω VR να βιώσουν διαδικασίες ελεύθερης πτώσης, αλλά και Fast Rope, της ταχείας καταρρίχησης προσωπικού από ελικόπτερο που χρησιμοποιείται σε επιχειρήσεις άμεσης επέμβασης.

Να βρεθείς στο cockpit ενός F-35, να «πετάξεις» με Apache, Rafale και F-16, να μπεις στον κόσμο της νέας φρεγάτας FDI, να δεις από κοντά FPV drones και συστήματα anti-drone και για λίγα λεπτά να ζήσεις ακόμη και την εμπειρία μιας ελεύθερης πτώσης ή μιας καταρρίχησης Fast Rope μαζί με τις Ειδικές Δυνάμεις. Η φετινή παρουσία των Ενόπλων Δυνάμεων στη ΔΕΘ έχει σχεδιαστεί για να βάλει τον επισκέπτη μέσα στη δράση.

Στο Περίπτερο 6 της 90ής Διεθνούς Έκθεσης Θεσσαλονίκης, από τις 5 έως τις 13 Σεπτεμβρίου, ο Στρατός Ξηράς, το Πολεμικό Ναυτικό και η Πολεμική Αεροπορία συγκεντρώνονται σε ένα Ενιαίο Διακλαδικό Περίπτερο, μαζί με τη Διοίκηση Ειδικού Πολέμου, τη ΔΙΚΑΦΚΑ, τις Στρατιωτικές Σχολές και άλλους σχηματισμούς των Ενόπλων Δυνάμεων.

«Έλα να μας γνωρίσεις»

Φέτος το ζητούμενο δεν είναι να παταχθούν απλώς οπλικά συστήματα πίσω από προστατευτικά σχοινιά. Με κεντρικό μήνυμα «Έλα να μας γνωρίσεις», το ΓΕΕΘΑ ποντάρει στη διάδραση: εξομοιωτές, Virtual Reality, drones, ρομποτικά συστήματα και εφαρμογές νέων τεχνολογιών επιχειρούν να δώσουν στο κοινό μια εικόνα του πώς εκπαιδεύεται, επιχειρεί και αλλάζει ο σύγχρονος ελληνικός στρατός.

Πίσω όμως από τα εντυπωσιακά εκθέματα εξελίσσεται μια ακόμη σημαντικότερη μάχη, αυτή για την επόμενη γενιά ελληνικών αμυντικών τεχνολογιών. Ελληνικές defense tech startups, επενδυτικά κεφάλαια και μεγάλοι όμιλοι της αμυντικής βιομηχανίας συναντώνται στη Θεσσαλονίκη, με

Το ΕΛΚΑΚ μετατρέπει τη φετινή Διεθνή Έκθεση σε σημείο συνάντησης ανάμεσα στις ελληνικές startups, τους μεγάλους ομίλους της αμυντικής βιομηχανίας και τα επενδυτικά κεφάλαια

ΟΙ ΕΝΟΠΛΕΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ ΤΟΥ ΑΥΡΙΟ «ΠΑΡΕΛΑΥΝΟΥΝ» ΣΤΗ ΔΕΘ

Νέα συστήματα ηλεκτρονικού πολέμου

Ιδιαίτερο βάρος στη φετινή ΔΕΘ αποκτά η παρουσία της ελληνικής αμυντικής βιομηχανίας και της καινοτομίας, με την ΕΑΒ να παρουσιάζει συστήματα που καλύπτουν από την αντιμετώπιση drones και τον ηλεκτρονικό πόλεμο έως τα ελληνικά UAV και το Διαστημικό.

Κεντρική θέση έχει ο «Κένταυρος», το ελληνικό σύστημα εντοπισμού, αναγνώρισης και αντιμετώπισης μη επανδρωμένων αεροσκαφών, το οποίο έχει ήδη αποκτήσει επιχειρησιακή εμπειρία. Το σύστημα μπορεί να εντοπίζει εναέριες απειλές σε αποστάσεις άνω των 150 χιλιομέτρων, διαθέτει δυνατότητες ESM, ELINT και SIGINT και μπορεί να προχωρά σε ηλεκτρονικά αντίμετρα και παρεμβολές. Έχει ήδη χρησιμοποιηθεί επιχειρησιακά σε φρεγάτες του Πολεμικού Ναυτικού στην επιχείρηση «Ασπίδες» και στην Ανατολική Μεσόγειο.

Δίπλα του θα βρίσκεται ο «Αρχύτας», το ελληνικό μη επανδρωμένο αεροσκάφος Class II σταθερής πτέρυγας με δυνατότητα κάθετης απογείωσης και προσγείωσης. Έχει σχεδιαστεί αρχικά για αποστολές επιτήρησης, παρατήρησης και αναγνώρισης και μπορεί να μεταφέρει διαφορετικά ωφέλιμα φορτία έως 30 κιλά.

Η ΕΑΒ θα παρουσιάσει ακόμη τον «Υπερίωνα», σύστημα ηλεκτρονικού πολέμου σχεδιασμένο για την αντιμετώπιση UAV ακόμη και σε σχηματισμούς σμήνους, καθώς και τον «Τηλέμαχο», ραντάρ μικρής εμβέλειας που μπορεί να λειτουργεί και ως «ηλεκτρονικός φράκτης». Στη ΔΕΘ θα βρίσκεται επίσης η ΗΑΙΤΕ, η νέα ελληνική υποδομή συναρμολόγησης, ενσωμάτωσης και δοκιμών διαστημικών συστημάτων, μικροδορυφόρων και ωφέλιμων φορτίων.

Ο «Δευκαλίων» και οι XAVI και XAVIER

Η Διοίκηση Κατασκευών και Αντιμετώπισης Φυσικών Καταστροφών παρουσιάζει το Κινητό Επιχειρησιακό Κέντρο «Δευκαλίων» και τις δυνατότητες που διαθέτει για την αντιμετώπιση φυσικών και τεχνολογικών καταστροφών.

Τη δική τους παράσταση αναμένεται να κλέψουν οι XAVI και XAVIER. Τα δύο μαλινούα είναι οι πρώτοι στρατιωτικοί σκύλοι που έχουν εκπαιδευτεί από την ΕΜΑΚ για αποστολές Έρευνας και Διάσωσης τόσο σε αστικό όσο και σε ορεινό περιβάλλον.

Παράλληλα, η Διακλαδική Διοίκηση Ακαδημαϊκής Εκπαίδευσης και οι Στρατιωτικές Σχολές θα δώσουν τη δυνατότητα κυρίως στους νεότερους επισκέπτες να ενημερωθούν για τη φοίτηση, τη στρατιωτική και ακαδημαϊκή εκπαίδευση και τις προοπτικές σταδιοδρομίας στις Ένοπλες Δυνάμεις.

Οι ελληνικές defense tech startups

Πίσω από το θέαμα όμως, η φετινή ΔΕΘ κρύβει και ένα πολύ σοβαρό τεχνολογικό και επιχειρηματικό στοιχείο. Το Ελληνικό Κέντρο Αμυντικής Καινοτομίας (ΕΛΚΑΚ) επιχειρεί να αξιοποιήσει τη μεγάλη διοργάνωση για να φέρει ελληνικές νεοφυείς επιχειρήσεις πιο κοντά στις μεγάλες αμυντικές βιομηχανίες και στα επενδυτικά κεφάλαια. Περισσότερες από 20 στοχευμένες B2B συναντήσεις ελληνικών startups έχουν προγραμματιστεί με εταιρείες της ελληνικής και διεθνούς αμυντικής βιομηχανίας, μεταξύ των οποίων και επιχειρήσεις από τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα.

Στο επενδυτικό «μικροσκόπιο» μπαίνουν κυρίως UAV, αισθητήρες, λογισμικό και τεχνολογίες διττής χρήσης. Αυτό που αναζητείται πλέον δεν είναι μόνο μια έξυπνη ιδέα, αλλά ένα προϊόν που μπορεί να δοκιμαστεί σε πραγματικές συνθήκες, να περάσει στην παραγωγή και να αποκτήσει εξαγωγική προοπτική.

Η σύνδεση με το επιχειρησιακό πεδίο έχει ήδη αρχίσει. Ελληνικές εταιρείες έχουν διακριθεί μέσω του NATO DIANA, ενώ προηγούμενες fast-track διαδικασίες του ΕΛΚΑΚ έχουν οδηγήσει ήδη σε συμβάσεις για ανάπτυξη UCAV και προγραμματίζονται νέες δοκιμές τεχνολογιών σε στρατιωτικές ασκήσεις.

Επόμενο βήμα η χρηματοδότηση

Το επόμενο βήμα είναι αυτές οι τεχνολογίες να αποκτήσουν χρηματοδότηση, βιομηχανικούς εταίρους και πρόσβαση σε μεγαλύτερα προγράμματα. Και ακριβώς εκεί επιχειρεί να παρέμβει το ΕΛΚΑΚ, μετατρέποντας τη φετινή ΔΕΘ σε σημείο συνάντησης ανάμεσα στις ελληνικές startups, τους μεγάλους ομίλους της αμυντικής βιομηχανίας και τα επενδυτικά κεφάλαια.

Όπως επισημαίνουν στελέχη του ΕΛΚΑΚ, στόχος δεν είναι μόνο οι startups να παρουσιάζουν τις ιδέες τους προσπαθώντας να πείσουν τους επενδυτές, αλλά οι ίδιοι οι επενδυτές να εξηγήσουν τι αναζητούν, ποια χαρακτηριστικά αξιολογούν και τι χρειάζεται μια αμυντική startup για να θεωρηθεί πραγματικά επενδύσιμη.

Η φετινή ΔΕΘ αποτυπώνει έτσι δύο διαφορετικές εικόνες της ίδιας πραγματικότητας, με τις Ένοπλες Δυνάμεις του σήμερα και την τεχνολογία που φιλοδοξεί να διαμορφώσει εκείνες του αύριο. Από τα Rafale, τα Apache και τις νέες FDI μέχρι τα drones, τα anti-drone συστήματα, τη ρομποτική και τις ελληνικές startups, το Περίπτερο 6 γίνεται ένα παράθυρο στη μεγάλη τεχνολογική μετάβαση που βρίσκεται ήδη σε εξέλιξη.

Από την Πλατεία Ελευθερίας στη μάχη της κάλπης - Ως ένα πρώτο θετικό μήνυμα «διαβάζει» η Χαριλάου Τρικούπη τη μεγάλη συγκέντρωση του κόμματος στο Ηράκλειο της Κρήτης

«Το πράσινο μίλι» του ΠΑΣΟΚ

Γράφει ο
**Αντώνης Ι.
Αντωνόπουλος**

Ικανοποίηση επικρατεί στο ΠΑΣΟΚ από τη μεγάλη συγκέντρωση στο Ηράκλειο της Κρήτης, με την εικόνα της Πλατείας Ελευθερίας να αποτελεί για τη Χαριλάου Τρικούπη ένα πρώτο, θετικό μήνυμα για την πολιτική δυναμική που επιχειρεί να οικοδομήσει το κόμμα ενόψει της επόμενης εκλογικής αναμέτρησης.

Η παρουσία κόσμου στην εκδήλωση για τα 52 χρόνια από την ίδρυση του ΠΑΣΟΚ αλλά κυρίως η προσπάθεια να συνδεθεί η ιστορική διαδρομή του κόμματος με ένα νέο πολιτικό αφήγημα δημιουργούν χαμόγελα στην ηγεσία. Ο Νίκος Ανδρουλάκης επιχείρησε από την Κρήτη να στείλει το μήνυμα ότι το ΠΑΣΟΚ δεν θέλει απλώς να καταγράψει μια καλύτερη εκλογική επίδοση, αλλά να διεκδικήσει πρωταγωνιστικό ρόλο στις πολιτικές εξελίξεις.

Στη Χαριλάου Τρικούπη «διαβάζουν» τη συγκέντρωση ως ένδειξη ότι το κόμμα μπορεί να μετατρέψει την οργανωτική του κινητοποίηση σε κοινωνική συσπείρωση. Και αυτό, σε μια περίοδο κατά την οποία οι δημοσκοπικές ισορροπίες παραμένουν ρευστές, θεωρείται κρίσιμο.

Ξεκαθαρίζει το πολιτικό του στίγμα απέναντι σε ΝΔ και ΕΛΑΣ

Την ίδια ώρα, το ΠΑΣΟΚ επιχειρεί να ξεκαθαρίσει και το πολιτικό του στίγμα απέναντι τόσο στη Νέα Δημοκρατία όσο και στα νέα κόμματα που εμφανίζονται στον χώρο της αντιπολίτευσης και ειδικά στην ΕΛΑΣ του Αλέξη Τσίπρα.

Χαρακτηριστική ήταν η τοποθέτηση του εκπροσώπου Τύπου του κόμματος Κώστα Τσουκαλά, όπου σε ραδιοφωνική του συνέντευξη υποστήριξε ότι ο αγώνας του ΠΑΣΟΚ είναι «μονομέτωπος» απέναντι στη Νέα Δημοκρατία, αλλά ταυτόχρονα το κόμμα θα συγκρούεται με κάθε πολιτική που θεωρεί αναξιόπιστη ή δεν υπηρετεί τις κοινωνικές ανάγκες.

Με τον τρόπο αυτό η Χαριλάου Τρικούπη επιχειρεί να απαντήσει και στη συζήτηση περί «διμέτωπου» και να αμβλύνει τις όποιες εντυπώσεις. Η στρατηγική που περιγράφεται είναι ότι ο βασικός πολιτικός αντίπαλος παραμένει η Νέα Δημοκρατία, όμως το ΠΑΣΟΚ δεν πρόκειται να αφήσει αναπάντητες τις θέσεις άλλων κομμάτων της αντιπολίτευσης, ιδιαίτερα όταν διαπιστώνει, όπως υποστηρίζει, συγκλίσεις με την κυβερνητική πολιτική.

Στο στόχαστρο βρίσκεται πλέον με μεγαλύτερη ένταση και το κόμμα του Αλέξη Τσίπρα. Το ΠΑΣΟΚ και η ηγεσία του υποστηρίζουν ότι η ΕΛΑΣ υιοθετεί τμήματα προτάσεων που το ΠΑΣΟΚ έχει καταθέσει εδώ και καιρό, χωρίς όμως, όπως υποστηρίζει, να υιοθετεί τις θέσεις του στα ζητήματα των κόκκινων δανείων, των funds, της προστασίας της πρώτης κατοικίας, της στήριξης των χαμηλοσυνταξιούχων και των εργασιακών δικαιωμάτων.

Το επιχείρημα που θέλει να αναδείξει η ηγεσία του ΠΑΣΟΚ είναι ότι η αντιπολιτευτική διαφοροποίηση δεν μπορεί να περιορίζεται σε επιμέρους εξαγγελίες. Χρειάζεται, όπως λένε, ένα συνολικό και συνεκτικό πρόγραμμα που να απαντά στο ερώτημα πώς θα παραχθεί νέος πλούτος και πώς αυτός θα διανεμηθεί στην κοινωνία.

Σε αυτό το πλαίσιο εντάσσεται και η χθεσινή αναφορά του Νίκου Ανδρουλάκη στην τεχνολογική αλλαγή, την τεχνητή νοημοσύνη και το μέλλον της εργασίας. Στο ΠΑΣΟΚ θέλουν να εμφανίσουν τη δική τους πρόταση ως ένα διαφορετικό μοντέλο ανάπτυξης, που δεν θα περιορίζεται στη λογική των δημοσιονομικών πλεονασμάτων, αλλά θα συνδέει την παραγωγικότητα με τους μισθούς, τον ελεύθερο χρόνο και την ποιότητα ζωής των εργαζομένων.

Παράλληλα, η Χαριλάου Τρικούπη επιχειρεί να αξιοποιήσει και το ζήτημα της φορολογίας. Η κριτική Τσουκαλά στην πρόταση της ΕΛΑΣ για φορολόγηση κινητής περιουσίας κινείται στη γραμμή ότι η μεσαία τάξη δεν μπορεί να αποτελεί διαρκώς τον εύκολο φορολογικό στόχο. Το ΠΑΣΟΚ αντιπαραβάλλει τη δική του πρόταση για φορολόγηση των υπερκερδών τραπεζών και funds. Και όλα αυτά ενώ στο πα-

ρασκήνιο βρίσκεται το μεγάλο στοίχημα των δημοσκοπήσεων.

Στο ΠΑΣΟΚ εκτιμούν ότι μέσα στους επόμενους δύο με τρεις μήνες το τοπίο θα έχει ξεκαθαρίσει και υποστηρίζουν ότι τα νεοπαγή κόμματα που εμφανίστηκαν με υψηλές προσδοκίες τους προηγούμενους μήνες παρουσιάζουν ήδη σημάδια υποχώρησης. Αντίθετα, θεωρούν ότι το ΠΑΣΟΚ έχει περιθώρια περαιτέρω ανόδου, ενώ η Νέα Δημοκρατία εμφανίζει στασιμότητα. Μάλιστα υποστηρίζουν ότι η εμφάνιση νέων πολιτικών σχηματισμών έδωσε προσωρινά «φιλί της ζωής» στη Νέα Δημοκρατία, καθώς κατακερμάτισε τον αντιπολιτευτικό χώρο και καθυστέρησε τη διαμόρφωση ενός καθαρού πολιτικού διπόλου. Αυτό ακριβώς είναι πλέον το κεντρικό στοίχημα του ΠΑΣΟΚ: Να πείσει ότι η πολιτική αντιπαράθεση δεν θα κριθεί από τις δημοσκοπικές φωτογραφίες της στιγμής, αλλά από το ποιος μπορεί να εμφανιστεί ως αξιόπιστη εναλλακτική κυβερνητική πρόταση.

Τεστ κοινωνικής παρουσίας

Η εικόνα από το Ηράκλειο δίνει στην ηγεσία του κόμματος έναν πρώτο λόγο ικανοποίησης. Δεν αποτελεί, βεβαίως, εκλογική μέτρηση. Στη Χαριλάου Τρικούπη, όμως, βλέπουν στη μεγάλη συγκέντρωση κάτι περισσότερο από μια επιτυχημένη κομματική εκδήλωση: ένα τεστ κοινωνικής παρουσίας και μια ένδειξη ότι το ΠΑΣΟΚ μπορεί να ξαναβρεί τον δρόμο προς ένα ευρύτερο ακροατήριο.

Το αν αυτή η εικόνα θα μεταφραστεί σε πολιτική και δημοσκοπική άνοδο είναι το επόμενο μεγάλο στοίχημα. Και αυτό, πλέον, δεν θα κριθεί στην Πλατεία Ελευθερίας, αλλά στην καθημερινότητα των πολιτών.

Πόσο μειώθηκαν οι φόροι σε εισόδημα-περιουσία από το 2019

Γράφει ο
Λουκάς Γεωργιάδης

Σημαντική έως και θεαματική είναι η μείωση των φορολογικών επιβαρύνσεων για φυσικά πρόσωπα, επιχειρήσεις και ιδιοκτήτες ακινήτων κατά την τελευταία επταετία.

Η μείωση των φόρων συνοδεύτηκε από τη σταδιακή αποκλιμάκωση των ασφαλιστικών εισφορών κατά περισσότερες από πέντε ποσοστιαίες μονάδες συνολικά, περιορίζοντας το μη μισθολογικό κόστος για τις επιχειρήσεις και αυξάνοντας τις καθαρές αποδοχές των εργαζομένων. Στο πεδίο της φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων, η σημαντικότερη μεταρρύθμιση υπήρξε η αναδιάρθρωση της φορολογικής κλίμακας. Ειδικότερα, ο φορολογικός χάρτης της χώρας έχει διαμορφωθεί ως εξής:

1. Ο εισαγωγικός συντελεστής για εισοδήματα έως 10.000 ευρώ μειώθηκε δραστικά από το 22% στο 9%, προσφέροντας άμεση ανακούφιση σε μισθωτούς, συνταξιούχους και μικρομεσαίους ελεύθερους επαγγελματίες. Παράλληλα, το αφορολόγητο όριο αυξήθηκε σταδιακά, με ειδική μέριμνα για τις οικογένειες με παιδιά, όπου το όριο προσαυξήθηκε περαιτέρω ενισχύοντας το διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών. Η σταδιακή κατάργηση της εισφοράς

αλληλεγγύης, αρχικά για τον ιδιωτικό τομέα και στη συνέχεια για τον δημόσιο τομέα και τους συνταξιούχους, αφαίρεσε ένα σημαντικό βάρος από τα μεσαία και υψηλά εισοδήματα, αποκαθιστώντας τη δίκαιη φορολόγηση της εργασίας.

Για παράδειγμα, ένας μισθωτός του ιδιωτικού τομέα με ετήσιο εισόδημα 16.000 ευρώ και ένα παιδί πλήρωνε προ επταετίας φόρο εισοδήματος και εισφορά αλληλεγγύης που άγγιζαν συνολικά τα 1.450 ευρώ. Σήμερα, με τη νέα κλίμακα, την κατάργηση της εισφοράς αλληλεγγύης και το αυξημένο αφορολόγητο, η συνολική του επιβάρυνση έχει υποχωρήσει στα 810 ευρώ, εξασφαλίζοντας ετήσιο όφελος 640 ευρώ.

Η μείωση των φόρων συνοδεύτηκε από τη σταδιακή αποκλιμάκωση των ασφαλιστικών εισφορών κατά περισσότερες από πέντε ποσοστιαίες μονάδες συνολικά, περιορίζοντας το μη μισθολογικό κόστος για τις επιχειρήσεις και αυξάνοντας τις καθαρές αποδοχές των εργαζομένων.

2. Επιχειρήσεις - Ελεύθεροι επαγγελματίες. Ο εταιρικός φορολογικός συντελεστής για τα νομικά πρόσωπα μειώθηκε από το 28% στο 22%, ευθυγραμμίζοντας την Ελλάδα με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο. Επιπλέον, ο φόρος στα μερίσματα περιορίστηκε από το 10% στο 5%, γεγονός που ευνόησε την επανεπένδυση των κερδών στην εγχώρια αγορά. Μία από τις πιο εμβληματικές παρεμβάσεις της επταετίας ολοκληρώνεται με την πλήρη κατάργηση του τέλους επιτηδεύματος για τους ελεύθερους επαγγελματίες και τις ατομικές επιχειρήσεις, εξαλείφοντας έναν οριζόντιο και άδικο φόρο που επιβάρυνε την επιχειρηματικότητα ανεξαρτήτως αποτελέσματος.

Για παράδειγμα, μια μικρή ανώνυμη εταιρεία με καθαρά φορολογητέα κέρδη 50.000 ευρώ, προ επταετίας θα πλήρωνε εταιρικό φόρο 28%,

δηλαδή 14.000 ευρώ. Με τον τρέχοντα συντελεστή στο 22%, ο φόρος μειώνεται στα 11.000 ευρώ, αφήνοντας στην επιχείρηση επιπλέον 3.000 ευρώ για ρευστότητα ή επενδύσεις. Αντίστοιχα, ένας ελεύθερος επαγγελματίας γλιτώνει οριστικά τα 650 ευρώ του τέλους επιτηδεύματος.

3. Ακίνητα. Γενναίες ήταν οι ελαφρύνσεις στην ακίνητη περιουσία κατά τα τελευταία 7 χρόνια, με τον Ενιαίο Φόρο Ιδιοκτησίας Ακινήτων να μειώνεται μεσοσταθμικά κατά 35%. Η μείωση αυτή ανακούφισε εκατομμύρια μικροϊδιοκτήτες, ενώ για τις στρατηγικές επενδύσεις και τη μεσαία τάξη θεσπίστηκε έκπτωση 10% στον ΕΝΦΙΑ για ασφαλισμένα ακίνητα από φυσικές καταστροφές. Παράλληλα, το αποτύπωμα της φορολογίας στις μεταβιβάσεις περιορίστηκε δραστικά με την αναστολή του ΦΠΑ 24% στις νέες οικοδομές, ένα μέτρο που έδωσε ισχυρή ώθηση στην κατασκευαστική δραστηριότητα και την κτηματαγορά.

Σημαντική ελάφρυνση σημειώθηκε και στις γονικές παροχές και δωρεές. Το αφορολόγητο όριο αυξήθηκε κατακόρυφα στις 800.000 ευρώ για συγγενείς πρώτου βαθμού, διευκολύνοντας την ομαλή μεταβίβαση της περιουσίας και των κεφαλαίων μεταξύ των γενεών, χωρίς την εξοντωτική επιβάρυνση του παρελθόντος.

Για παράδειγμα, ένας ιδιοκτήτης με ένα τυπικό διαμέρισμα στην Αθήνα, ο οποίος πλήρωνε ετήσιο ΕΝΦΙΑ ύψους 450 ευρώ, πλέον βλέπει το εκκαθαριστικό του μειωμένο στα 290 ευρώ. Επίσης, ένας γονέας που ήθελε να μεταβιβάσει στο παιδί του ένα ακίνητο αξίας 300.000 ευρώ, παλαιότερα θα καλούταν να πληρώσει φόρο γονικής παροχής που ξεπερνούσε τα 1.500 ευρώ (λόγω χαμηλού αφορολόγητου). Σήμερα η μεταβίβαση αυτή είναι εντελώς δωρεάν.

Αναλυτικά παραδείγματα με το όφελος για μισθωτούς, ελεύθερους επαγγελματίες, ιδιοκτήτες ακινήτων

ΔΕΥΤΕΡΗ ΣΥΝΤΑΞΗ ΜΕΣΩ ΤΡΑΠΕΖΩΝ

Πώς χτίζεται ο νέος «κουμπαράς»
για 800.000 εργαζομένουςΓράφει
ο Κώστας
Παπαγρηγόρης

Εναν δεύτερο συνταξιοδοτικό «κουμπαρά», στον οποίο μπορούν να βάζουν χρήματα τόσο ο εργαζόμενος όσο και ο εργοδότης και ο οποίος στο τέλος του εργασιακού βίου μπορεί να προσφέρει ένα σημαντικό πρόσθετο εισόδημα, φιλοδοξεί να δημιουργήσει για εκατοντάδες χιλιάδες εργαζομένους η ανάπτυξη των Ταμείων Επαγγελματικής Ασφάλισης.

Οι τέσσερις μεγάλες τράπεζες έχουν ήδη μπει στην αγορά, δημιουργώντας επαγγελματικά Ταμεία για το προσωπικό τους. Πειραιώς, Eurobank, Alpha Bank και Εθνική έχουν αποκτήσει εμπειρία σε έναν χώρο που αναμένεται να αναπτυχθεί σημαντικά τα επόμενα χρόνια, καθώς η επαγγελματική ασφάλιση ανοίγει πλέον σε πολύ μεγαλύτερο αριθμό επιχειρήσεων και εργαζομένων.

Το μεγάλο στοίχημα

Το μεγάλο στοίχημα αφορά κυρίως τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Δηλαδή τους εργοδότες που μέχρι σήμερα δεν είχαν εύκολη πρόσβαση σε οργανωμένα επαγγελματικά συνταξιοδοτικά σχήματα και πλέον μπορούν να χρησιμοποιήσουν τον δεύτερο πυλώνα ως πρόσθετη παροχή προς το προσωπικό τους.

Οι εκτιμήσεις της αγοράς είναι ενδεικτικές των προσδοκιών. Στο τέλος του 2025 τα 29 προαιρετικά Ταμεία Επαγγελματικής Ασφάλισης διέθεταν ενεργητικό 620,4 εκατ. ευρώ και αριθμούσαν 215.735 ασφαλισμένους, δηλαδή περίπου το 5% του εργατικού δυναμικού. Μέσα στην επόμενη πενταετία το ενεργητικό τους εκτιμάται ότι μπορεί να προσεγγίσει ακόμη και τα 3 δισ. ευρώ, ενώ η συμμετοχή στον δεύτερο πυλώνα μπορεί να φτάσει στο 15%-20% του εργατικού δυναμικού. Αυτό σημαίνει ότι ο αριθμός των ασφαλισμένων θα μπορούσε να κινηθεί προς την περιοχή των 800.000 εργαζομένων.

Πώς λειτουργεί

Σε αντίθεση με την κύρια σύνταξη, οι εισφορές που καταβάλλονται σε ένα επαγγελματικό Ταμείο δεν χρησιμοποιούνται για να πληρωθούν οι σημερινοί συνταξιούχοι. Τα χρήματα συγκεντρώνονται σε ατομική μερίδα του ασφαλισμένου, επενδύονται και συσσωρεύονται σε βάθος χρόνου. Ανάλογα με το πρόγραμμα, εισφορές μπορεί να καταβάλλει ο εργαζόμενος, ο εργοδότης ή και οι δύο.

Έτσι, κάποιος που ξεκινά να αποταμιεύει από σχετικά μικρή ηλικία έχει τη δυνατότητα να δημιουργήσει σταδιακά ένα πρό-

σθετο κεφάλαιο, το οποίο θα συμπληρώσει το εισόδημά του όταν αποχωρήσει από την εργασία.

Το τελικό ποσό εξαρτάται από το ύψος και τη διάρκεια των εισφορών, τις αποδόσεις των επενδύσεων και τους όρους του κάθε Ταμείου. Πρόκειται επομένως για μακροχρόνια αποταμίευση και όχι για μια απλή κατάθεση.

Το φορολογικό κίνητρο

Ένας από τους βασικούς λόγους για τους οποίους αναμένεται να αυξηθεί το ενδιαφέρον είναι τα φορολογικά κίνητρα. Οι εισφορές στα συγκεκριμένα συνταξιοδοτικά προγράμματα εκπίπτουν κατά 100%, ενώ τα ανώτατα όρια έχουν αυξηθεί στις 35.000 ευρώ τον χρόνο για τους ελεύθερους επαγγελματίες και έως το 35% του ετήσιου εισοδήματος για τους μισθωτούς.

Το νέο πλαίσιο έχει ιδιαίτερη σημασία και για τους εργοδότες. Μια επιχείρηση μπορεί, αντί να περιορίζεται αποκλειστικά σε άμεσες χρηματικές παροχές προς έναν εργαζόμενο, να κατευθύνει μέρος των πρόσθετων παροχών στη δημιουργία του μελλοντικού συνταξιοδοτικού του κεφαλαίου, αξιοποιώντας τα φορολογικά κίνητρα που προβλέπονται. Για τον εργαζόμενο το όφελος είναι ότι δημιουργεί μια πρόσθετη αποταμίευση. Για την επιχείρηση το TEA μπορεί να αποτελέσει ένα ακόμη «όπλο» για να προσελκύσει ή να κρατήσει έμπειρο προσωπικό.

Τι βλέπουν οι τράπεζες

Πίσω από τον δεύτερο συνταξιοδοτικό «κουμπαρά» αναπτύσσεται όμως και μια νέα αγορά για τις τράπεζες. Εάν τα κεφάλαια των προαιρετικών TEA αυξηθούν από τα 620,4 εκατ. ευρώ προς τα 3 δισ. ευρώ, θα υπάρχει ένας πολύ μεγαλύτερος όγκος χρημάτων που θα πρέπει να επενδύεται και να διαχειρίζεται για πολλά χρόνια. Αυτό δημιουργεί δουλειές στη διαχείριση επενδύσεων,

στη θεματοφυλακή και σε άλλες χρηματοοικονομικές υπηρεσίες, με δυνατότητα δημιουργίας νέων προμηθειών και επαναλαμβανόμενων εσόδων.

Ταυτόχρονα οι τράπεζες μπορούν να εντάξουν την επαγγελματική ασφάλιση στην ευρύτερη σχέση τους με τις επιχειρήσεις. Δίπλα στον επαγγελματικό λογαριασμό, τη μισθοδοσία, τα δάνεια και τις πληρωμές δημιουργείται σταδιακά ακόμη μία αγορά: αυτή της μακροχρόνιας αποταμίευσης των εργαζομένων.

Τι κάνουν οι τέσσερις συστημικές

Πειραιώς: Ήταν η πρώτη τράπεζα που δημιούργησε TEA, το οποίο άρχισε να λειτουργεί τον Δεκέμβριο του 2020. Στον αρχικό σχεδιασμό η τράπεζα κατέβαλε εισφορά 2% επί του μεικτού μισθού του εργαζομένου για 14 καταβολές τον χρόνο, ακόμη και εάν ο ίδιος επέλεγε να μην καταβάλει εισφορά.

Eurobank: Ακολούθησε το 2022, δημιουργώντας επαγγελματικό Ταμείο προαιρετικής συμμετοχής. Οι εργαζόμενοι αποκτούν ατομική επενδυτική μερίδα, την οποία μπορούν να παρακολουθούν ηλεκτρονικά, ενώ προβλέπεται εργοδοτική συμμετοχή ακόμη και χωρίς εθελοντική εισφορά από τον ασφαλισμένο.

Alpha Bank: Το δικό της TEA ξεκίνησε το 2023. Βασικό στοιχείο του αρχικού μοντέλου ήταν η εργοδοτική εισφορά 2% ακόμη και με μηδενική συμμετοχή του εργαζομένου, ενώ προβλέφθηκαν και κλιμακωτά σχήματα εισφορών.

Εθνική Τράπεζα: Είναι η τελευταία προσθήκη στον χάρτη. Από τις 27 Ιουλίου 2026 οι ασφαλισμένοι στο TEA-ETE έχουν ηλεκτρονική πρόσβαση στην ατομική τους μερίδα και μπορούν να παρακολουθούν το κεφάλαιο που έχει συγκεντρωθεί. Παράλληλα έχουν δυνατότητα να μεταβάλλουν δύο φορές τον χρόνο την εισφορά τους, η οποία μπορεί να κυμαίνεται από 0% έως 18%, αλλά και τις επενδυτικές επιλογές τους.

Έως τα 3 δισ. μπορεί να φτάσουν τα κεφάλαια των επαγγελματικών Ταμείων - Τι κερδίζουν εργαζόμενοι και επιχειρήσεις, ποια είναι τα φορολογικά κίνητρα και τι προσφέρουν Πειραιώς, Eurobank, Alpha Bank και Εθνική

ΣΑΒΒΑΤΟ 5 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2026

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ & ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ

111
POLITICAL

Η Aktor θα επενδύσει €1,2 δισ. σε έργα αντλησιοταμίευσης

Γράφει ο
Γιώργος Κατικός

Λίγες εβδομάδες μετά την ολοκλήρωση της αύξησης κεφαλαίου των 650 εκατ. ευρώ και του εταιρικού ομολόγου των 300 εκατ. ευρώ, η Aktor έχει αρχίσει να ξεδιπλώνει το επιχειρηματικό της πλάνο και να ανακοινώνει σημαντικές επιχειρηματικές συμφωνίες. Μέσω της θυγατρικής της Aktor Ανανεώσιμες υπέγραψε σύμβαση για την απόκτηση του 100% των εταιρικών μεριδίων των εταιρειών ΑΛΙΑΚΜΟΝΑΣ 1 ΙΚΕ και ΑΛΙΑΚΜΟΝΑΣ 2 ΙΚΕ. Καθεμία από τις εταιρείες αυτές είναι φορέας ενός έργου αντλησιοταμίευσης στη Δυτική Μακεδονία.

Ειδικότερα, η ΑΛΙΑΚΜΟΝΑΣ 1 ΙΚΕ είναι φορέας του έργου «Φλάμπουρο», για το οποίο έχει χορηγηθεί άδεια αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας μέγιστης ισχύος έγχυσης 450 MW και μέγιστης ισχύος απορρόφησης 450 MW, ενώ η ΑΛΙΑΚΜΟΝΑΣ 2 ΙΚΕ είναι φορέας του έργου «Τρανή Ράχη», για το οποίο έχει χορηγηθεί άδεια αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας μέγιστης ισχύος έγχυσης 594 MW και μέγιστης ισχύος απορρόφησης 600 MW.

Έργα με ισχύ 1.044 MW

Συνεπώς, τα έργα διαθέτουν συνολική αδειοδοτημένη μέγιστη ισχύ έγχυσης 1.044 MW και μέγιστη ισχύ απορρόφησης 1.050 MW. Για τα έργα έχει εκδοθεί απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων. Με την ολοκλήρωση των αδειοδοτικών διαδικασιών, την πλήρη ωρίμανση των έργων και την πλήρη ανάπτυξη και κατασκευή τους, το συνολικό ύψος της επένδυσης εκτιμάται σε 1,2 δισ. ευρώ, το οποίο προβλέπεται να καλυφθεί από συνδυασμό ιδίων κεφαλαίων και χρηματοδότησης. Ο χρόνος υλοποίησης της επένδυσης εκτιμάται περί τα έξι έτη.

Όπως αναφέρει η εταιρεία, η συμφωνία εντάσσεται στο πλαίσιο του αναπτυξιακού σχεδιασμού της Aktor στους τομείς ενέργειας και κατασκευής καθώς και των συνεργειών αυτών.

Θα επενδύσει 3 δισ. ευρώ

Το επενδυτικό πλάνο της εταιρείας προβλέπει επενδύσεις 3 δισ. ευρώ με επίκεντρο παραχωρήσεις και έργα ΣΔΙΤ, ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, υποδομές LNG,

Έχοντας αντλήσει
€950 εκατ. πρόσφατα,
έχει ήδη προχωρήσει
σε σημαντικές
επιχειρηματικές
συμφωνίες

ενώ εστιάζει και σε έργα κοινωνικών υποδομών και διαχείρισης υδάτων.

Ο όμιλος χωρίς τις τελευταίες συμφωνίες έχει ανεκτέλεστο 5 δισ. ευρώ και στοχεύει να αυξήσει τα EBITDA από 207 εκατ. ευρώ σήμερα στα 600-700 εκατ. ευρώ. Επιπλέον έχει ολοκληρώσει μια σημαντική επιχειρηματική συμφωνία με τη Motor Oil, η οποία προβλέπει την εξαγορά του 75% των εταιρειών Ηλέκτωρ και Thalys έναντι 225 εκατ. ευρώ που δραστηριοποιούνται στον κλάδο διαχείρισης αποβλήτων. Παράλληλα έχει συμφωνήσει με τον όμιλο να προχωρήσουν μαζί στην κατασκευή του πλωτού σταθμού υδρογονοποιημένου φυσικού αερίου που αναπτύσσει η Motor Oil στη θαλάσσια περιοχή των Αγίων Θεοδώρων. Η συμφωνία περιλαμβάνει την εξαγορά του 50% της Dioriga Gas, φορέα του έργου, από την Aktor. Σημειώνεται επίσης πως από την Ευρώπη Συμμετοχών αγόρασε κτίρια αξίας 45 εκατ. ευρώ.

Ο πρόεδρος και διευθύνων σύμβουλος της Aktor Αλέξανδρος Εξάρχου, μιλώντας στο The Sixth Thessaloniki Metropolitan Summit - Leading up to 2030: Connectivity and Growth for South-East Europe,

είπε ότι «πρέπει κάποιος να επενδύει σε υγιείς βάσεις και πως εφόσον συνεχιστούν τα πράγματα με μια λογική σταθερότητας όπως αυτή που ζούμε τώρα και δεν μπορούμε σε περιπέτειες πολιτικής αστάθειας ή σε σοβαρές δυσάρεστες ευρωπαϊκές εξελίξεις, έχουμε ένα συγκεκριμένο πλάνο, ώστε να διατηρούμε διαρκώς μια υγιή οικονομική βάση σε σχέση με τον δανεισμό μας αλλά και να επενδύουμε σε διάφορους τομείς».

Η πορεία της μετοχής

Μετά την ανακοίνωση της αύξησης κεφαλαίου, η μετοχή πήγε στα 15 ευρώ, αλλά όταν ολοκληρώθηκε πίστηκε αισθητά και υποχώρησε ακόμα και κάτω από τα 10 ευρώ. Χρηματιστηριακά στελέχη αναφέρουν πως το τελευταίο διάστημα υπάρχουν σημαντικοί αγοραστές, οι οποίοι μαζεύουν την προσφορά λίγο πάνω από τα 10 ευρώ, καθώς βλέπουν πως η διοίκηση του Αλέξανδρου Εξάρχου φέρνει αποτελέσματα και εκτιμούν πως μακροπρόθεσμα οι στόχοι θα επιτευχθούν. Επομένως εκτιμούν πως τα τρέχοντα επίπεδα αποτελούν ένα καλό σημείο εισόδου για μακροπρόθεσμους επενδυτές.

ΟΛΠ: Ανοίγει νέους δρόμους ανάπτυξης - Η επόμενη μέρα για το λιμάνι του Πειραιά

Γράφει ο
Γιώργος Σ. Σκορδίλης

Νέους δρόμους ανάπτυξης ανοίγει ο ΟΛΠ, αποκτώντας τη δυνατότητα να επεκτείνει το επιχειρηματικό και επενδυτικό του αποτύπωμα πέρα από τα παραδοσιακά όρια του λιμανιού του Πειραιά, σε μια περίοδο κατά την οποία η παγκόσμια αγορά εμπορευματοκιβωτίων συνεχίζει να μεγαλώνει και οι ισορροπίες μεταξύ των μεγαλύτερων container hubs αλλάζουν.

Η πρόσφατη διεύρυνση του εταιρικού σκοπού δημιουργεί ουσιαστικά το θεσμικό και εταιρικό πλαίσιο ώστε ο ΟΛΠ να μπορεί να κινηθεί σε ένα πολύ μεγαλύτερο φάσμα δραστηριοτήτων, από logistics και λιμενικές υποδομές μέχρι επενδύσεις, συμμετοχές σε επιχειρήσεις και διαχείριση άλλων λιμένων στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό.

Τα εμπορευματοκιβώτια

Η κίνηση αποκτά ιδιαίτερη σημασία αν συνδεθεί με τις εξελίξεις στη μεγαλύτερη λιμενική δραστηριότητα του Πειραιά, τα εμπορευματοκιβώτια. Σύμφωνα με την ετήσια κατάταξη «One Hundred Ports» της Lloyd's List, τα 100 μεγαλύτερα container ports του κόσμου διακίνησαν το 2025 συνολικά 792,2 εκατ. TEU, αυξημένα κατά 6,3%. Ο Πειραιάς κινήθηκε αντίθετα, με τη διακίνηση να υποχωρεί κατά 3,1%, στα 4,641 εκατ. TEU, και το λιμάνι να πέφτει από την 43η στην 47η θέση της παγκόσμιας κατάταξης.

Η σύγκριση με το 2019 είναι ακόμη πιο χαρακτηριστική. Τότε ο Πειραιάς είχε διακινήσει 5,648 εκατ. TEU, είχε φθάσει στην 26η θέση παγκοσμίως και είχε αναδειχθεί στο μεγαλύτερο λιμάνι εμπορευματοκιβωτίων της Μεσογείου. Έξι χρόνια αργότερα έχει χάσει περισσότερα από 1 εκατ. TEU ετήσιας διακίνησης και 21 θέσεις στην παγκόσμια κατάταξη.

Στην εξέλιξη αυτή συνέβαλαν η πανδημία, οι ανατροπές στις εφοδιαστικές αλυσίδες και κυρίως η κρίση στην Ερυθρά Θάλασσα. Οι εκτροπές των containerships γύρω από το Ακρωτήριο της Καλής Ελπίδας περιόρισαν ένα βασικό πλεονέκτημα του Πειραιά ως ενός από τα πρώτα μεγάλα ευρωπαϊκά hubs μετά το Σουέζ. Ταυτόχρονα, οι αναδιατάξεις των δικτύων των μεγάλων liner operators μετακίνησαν φορτία μεταξύ ανταγωνιστικών λιμανιών της Μεσογείου.

Νέες επενδυτικές δυνατότητες πέρα από τα όρια του λιμανιού, την ώρα που ο Πειραιάς καλείται να ανακτήσει το χαμένο έδαφος στα containers - Άλλοι λιμένες, logistics, συμμετοχές και νέες δραστηριότητες στο «ραντάρ»

Προετοιμασία για την επόμενη φάση ανάπτυξης

Μέσα σε αυτό το περιβάλλον, η διεύρυνση των δυνατοτήτων του ΟΛΠ μπορεί να διαβαστεί ως προετοιμασία για την επόμενη φάση ανάπτυξης. Με το νέο καταστατικό η εταιρεία μπορεί να αναπτύσσει, να εκμεταλλεύεται και να διαχειρίζεται λιμενικές υποδομές εκτός Πειραιά, να αναλαμβάνει τη διαχείριση άλλων λιμένων εντός και εκτός Ελλάδας και να παρέχει υπηρεσίες εφοδιαστικής αλυσίδας. Παράλληλα, αποκτά τη δυνατότητα επένδυσης κεφαλαίων, συμμετοχής στο κεφάλαιο άλλων επιχειρήσεων, ίδρυσης θυγατρικών και απόκτησης ή εκποίησης εταιρικών συμμετοχών.

Το εύρος αυτών των προβλέψεων είναι σημαντικό, καθώς δεν περιορίζει τη νέα στρατηγική στα logistics. Δημιουργεί τις προϋποθέσεις ώστε ο ΟΛΠ να εξετάσει επενδύσεις σε ένα ευρύτερο φάσμα δραστηριοτήτων που συνδέονται με το λιμενικό, μεταφορικό και ναυτιλιακό οικοσύστημα, ακόμη και μέσω συμμετοχών σε άλλες επιχειρήσεις. Ήδη ένα από τα πρώτα πεδία που εξετάζονται αφορά τη δημιουργία εταιρικού σχήμα-

τος logistics για την αξιοποίηση έκτασης περίπου 80 στρεμμάτων στην περιοχή του πρώην ΟΔΔΥ.

Το διπλό στοίχημα

Η νέα κατεύθυνση δεν σημαίνει υποχώρηση από τα containers. Αντίθετα, ο Πειραιάς έχει κάθε λόγο να επιδιώξει την ανάκτηση των φορτίων μεταφόρτωσης που έχασε, ιδιαίτερα εφόσον σταθεροποιηθεί η ναυσιπλοΐα μέσω Ερυθράς Θάλασσας και Σουέζ. Το νέο στοιχείο είναι ότι ο ΟΛΠ αποκτά πλέον περισσότερες επιλογές ανάπτυξης και δεν χρειάζεται να στηρίζει την επόμενη ημέρα του αποκλειστικά στην πορεία ενός terminal.

Το στοίχημα γίνεται έτσι διπλό. Επιστροφή του Πειραιά σε υψηλότερες επιδόσεις στα containers και ταυτόχρονα αξιοποίηση των νέων καταστατικών δυνατοτήτων για τη δημιουργία πρόσθετων πηγών εσόδων και επενδυτικής ανάπτυξης. Ο ΟΛΠ διαθέτει πλέον τα εταιρικά εργαλεία για να διευρύνει τον ρόλο του. Το επόμενο βήμα θα είναι να φανεί πού, πότε και με ποιες επενδύσεις θα επιλέξει να τα χρησιμοποιήσει.

Ο ειδικός επί... κεφαλής!

• **Μεταμόσχευση Μαλλιών**

• **Θεραπείες Τριχόπτωσης**

• **P.R.P. (Αυτόλογη Θεραπεία Τριχόπτωσης)**

• **Θεραπείες Soft Laser**

• **Προϊόντα Περιποίησης Μαλλιών**

ΧΑΛΑΝΔΡΙ

ΝΕΑ ΣΜΥΡΝΗ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

ΠΑΤΡΑ

ΛΑΡΙΣΑ

ΗΡΑΚΛΕΙΟ

ΧΑΛΑΝΔΡΙ

Λεωφ. Κηφισίας 348 (Εναντι Νοσοκ. "ΥΓΕΙΑ"),
152 33 Χαλάνδρι,
Τ.: 210 68 28 888

ΝΕΑ ΣΜΥΡΝΗ

Λεωφ. Συγγρού 203, 171 21 Ν. Σμύρνη,
Τ.: 210 93 11 111

kord.gr

ΚΕΔΕ

Τι διεκδικούν οι δήμαρχοι από τις εξαγγελίες στη ΔΕΘ

Δυναμικό «παρών» στη Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης αναμένεται να δώσει και φέτος η Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδας (ΚΕΔΕ), αναδεικνύοντας τον κρίσιμο και αναντικατάστατο ρόλο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στον αναπτυξιακό σχεδιασμό και στη διαμόρφωση των δημόσιων πολιτικών της χώρας. Όπως κάνει ξεκάθαρο στην ανακοίνωσή της η διοίκηση της Ένωσης: «Η φετινή παρουσία της ΚΕΔΕ στη ΔΕΘ δεν αποτελεί απλώς μια θεσμική συμμετοχή. Αποτελεί μια πολιτική και αυτοδιοικητική παρέμβαση με σαφές μήνυμα: οι δήμοι πρέπει να έχουν λόγο, αρμοδιότητες και τους αναγκαίους πόρους για να ανταποκριθούν στις ανάγκες των πολιτών και να πρωταγωνιστήσουν στην ανάπτυξη των τοπικών κοινωνιών. Η Αυτοδιοίκηση δεν μπορεί να παραμένει ο τελευταίος κρίκος της διοικητικής αλυσίδας. Είναι ο θεσμός που βρίσκεται καθημερινά δίπλα στον πολίτη, γνωρίζει τις πραγματικές ανάγκες κάθε περιοχής και καλείται να δώσει λύσεις στα μεγάλα προβλήματα της καθημερινότητας, της ανάπτυξης, της κοινωνικής συνοχής και της πολιτικής προστασίας».

Η ΚΕΔΕ εκτιμά πως μετά την ψήφιση του νέου Κώδικα Τοπικής Αυτοδιοίκησης, την ολοκλήρωση της μελέτης για το πραγματικό κόστος λειτουργίας των δήμων και ενόψει της συζήτησης για τη Συνταγματική Αναθεώρηση, ανοίγει ένας νέος κύκλος θεσμικών αλλαγών.

Για την ΚΕΔΕ η επόμενη ημέρα πρέπει να στηρίζεται σε τέσσερις βασικές αρχές:

- Καθαρές και ξεκάθαρες αρμοδιότητες, χωρίς αλληλοεπικαλύψεις και σύγχυση ευθυνών.
- Επαρκείς και σταθερούς πόρους, που να ανταποκρίνονται στις πραγματικές ανάγκες και στο πραγματικό κόστος των δημοτικών υπηρεσιών.
- Ουσιαστική διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια των δήμων.
- Πραγματική αποκέντρωση με μεταφορά αρμοδιοτήτων, πόρων και ευθύνης πιο κοντά στον πολίτη.

Δίνοντας το στίγμα των αναγκών που έχουν δημιουργηθεί για τους δήμους, ο πρόεδρος της ΚΕΔΕ Λάζαρος Κυρίζογλου τονίζει πως: «Η παρουσία της ΚΕΔΕ στη ΔΕΘ είναι μια ακόμη ευκαιρία να στείλουμε ένα ξεκάθαρο μήνυμα: η Ελλάδα δεν μπορεί να προχωρήσει με ισχυρό κεντρικό κράτος και αδύναμη Αυτοδιοίκηση. Οι δήμοι είναι στην πρώτη γραμμή. Εκεί αντιμετωπίζονται καθημερινά τα προβλήματα των πολιτών, εκεί κρίνονται στην πράξη οι πολιτικές για την κοινωνική συνοχή, την ανάπτυξη, την πολιτική προστασία, το περιβάλλον και την ποιότητα ζωής. Γι' αυτό και διεκδικούμε μια νέα σχέση κράτους και Αυτοδιοίκησης. Με καθαρές αρμοδιότητες, επαρκείς πόρους, οικονομική αυτοτέλεια και πραγματική αποκέντρωση. Δεν ζητού-

με προνόμια. Ζητούμε τις προϋποθέσεις για να μπορούμε να κάνουμε σωστά τη δουλειά μας και να υπηρετούμε αποτελεσματικά τους πολίτες».

Όπως γίνεται σαφές, για την ΚΕΔΕ η μελέτη για το πραγματικό κόστος λειτουργίας των δήμων που παρουσίασε πρόσφατα αποτελεί ένα σημαντικό τεκμήριο για τις διεκδικήσεις των δημάρχων μας. Όπως επισημαίνεται, «ο νέος Κώδικας Τοπικής Αυτοδιοίκησης είναι ένα σημαντικό βήμα, αλλά η εφαρμογή του πρέπει να συνοδευτεί από τις αναγκαίες προϋποθέσεις. Και η Συνταγματική Αναθεώρηση αποτελεί μια ιστορική ευκαιρία να κατοχυρωθεί θεσμικά μια πραγματικά ισχυρή και σύγχρονη Αυτοδιοίκηση».

Ούτε ολοκληρώθηκε... ούτε ξεκίνησε!

Να καθυστερεί η παράδοση ενός έργου σε έναν δήμο είναι μια πολύ συνηθισμένη είδηση και δεν χωρά πολύ μεγάλη ανάλυση. Τι συμβαίνει όμως όταν αρκετούς μήνες από τότε που έπρεπε να έχει παραδοθεί το έργο σε ένα μεγάλο κομμάτι του δεν έχουν ξεκινήσει ακόμη οι εργασίες; Αυτό το ερώτημα καλείται να απαντήσει ο δήμαρχος Αγίας Βαρβάρας Λάμπρος Μίχος για το έργο της ανάπλασης στις οδούς Παπαφλέσσα, Στ. Σαράφη και

Δόξης. Σύμφωνα με δημοσιεύματα του τοπικού Τύπου, το συγκεκριμένο έργο έχει ξεκινήσει πριν από 29 μήνες και θα έπρεπε να έχει παραδοθεί από τον περασμένο Μάρτιο, ωστόσο μέχρι σήμερα στο ένα τρίτο περίπου του έργου δεν έχει γίνει το παραμικρό. Το θέμα είχε τεθεί προς απάντηση από την αντιπολίτευση και στο Δημοτικό Συμβούλιο πριν από μερικούς μήνες, αλλά δεν δόθηκαν σαφείς απαντήσεις. Τώρα λοιπόν που ακούγεται

στην πόλη ότι το έργο ολοκληρώνεται, πολλοί ανέτρεξαν στις αρχικές μελέτες και τις ανακοινώσεις του δημάρχου και διαπίστωσαν πως σε αυτές περιλαμβανόταν και η ανάπλαση μέρους της οδού Δόξης, όπου δεν έχει γίνει τίποτα έως τώρα... Το σίγουρο είναι πως ο δήμαρχος θα κληθεί και πάλι να απαντήσει αν έχει αλλάξει κάτι στη μελέτη ή τον προϋπολογισμό του έργου κι αν έχει δοθεί κάποια παράταση, οπότε ίσως ξεκαθαριστεί το θέμα.

Δικαστική δικαίωση για τον Δήμο Κηφισιάς

Απόλυτα ικανοποιημένος μπορεί να αισθάνεται πλέον ο δήμαρχος Κηφισιάς Βασίλης Ξυπολύτας για την πλήρη δικαστική δικαίωση που πέτυχε ο δήμος σε μία υπόθεση που τον Σεπτέμβριο του 2025 προκάλεσε σοβαρές δυσλειτουργίες στην οικονομική και καθημερινή λειτουργία του. Κι αυτό γιατί είχε επιβληθεί μια αιφνιδιαστική επιβολή κατασχέσεων άνω των 200.000 ευρώ σε τραπεζικούς του λογαριασμούς εξαιτίας των απαιτήσεων περισσότερων από 300 εργαζομένων για τόκους επί μισθολογικών οφειλών των ετών 2017 και 2018, τα κεφάλαια των οποίων είχαν ήδη εξοφληθεί. Η δημοτική αρχή αντέδρασε άμεσα ασκώντας όλα τα προβλεπόμενα ένδικα μέσα, με στόχο να προστατευθούν τα χρήματα των δημοτών. Το αποτέλεσμα ήταν να βγουν τέσσερις δικαστικές αποφάσεις υπέρ του Δήμου Κηφισιάς. Οι δύο πρώτες ακύρωσαν την κατάσχεση για νομικούς λόγους, ενώ οι δύο επόμενες προχώρησαν ακόμη περισσότερο, εξετάζοντας την ουσία της υπόθεσης και απορρίπτοντας τις σχετικές αξιώσεις. Στην ανακοίνωσή του πάντως ο κ. Ξυπολύτας ξεκαθαρίζει πως ο δήμος δεν στρέφεται εναντίον των εργαζομένων του. Αντιθέτως, η εξέλιξη της υπόθεσης καθιστά ακόμη πιο αναγκαίο να αποσαφηνιστεί εάν και σε ποιον βαθμό όλοι οι εργαζόμενοι γνώριζαν, ενέκριναν και είχαν εξουσιοδοτήσει τις συγκεκριμένες κινήσεις.

QUIZ!

Σε ποιον δήμο της Αττικής, προς τα βόρεια της Αθήνας, κυκλοφορεί πολύ έντονα τις τελευταίες μέρες ότι έχουν ξεκινήσει προσπάθειες από στελέχη της δημοτικής αρχής να ρίξουν «γέφυρες επικοινωνίας» με σημαντικό

στέλεχος που έχει ανεξαρτητοποιηθεί από την παράταξη εδώ και καιρό; Οι πρώτες προσπάθειες δεν φαίνεται να αποδίδουν σημαντικά αποτελέσματα, αφενός γιατί δεν έχουν εκλείψει οι λόγοι που ο «ανεξαρτητοποιημένος» αποφάσισε να τραβήξει τον δικό του δρόμο και αφετέρου γιατί υπάρχουν και πολλά στελέχη της Διοίκησης που δεν συμφωνούν καθόλου με το ενδεχόμενο μια τέτοιας επαναφοράς... Απ' ό,τι φαίνεται θα μετρήσουν οι δύο πλευρές τα υπέρ και τα κατά και αναλόγως θα πράξουν.

Επίδομα σε εκπαιδευτικούς και στο Αγκίστρι

Την τακτική που ακολουθούν τα απομακρυσμένα νησιά και οι παραμεθόριες περιοχές αποφάσισε να ακολουθήσει και η δημοτική αρχή του Δημήτρη Αναστασίου προκειμένου να «δελεάσει» εκπαιδευτικούς να πάνε στα σχολεία του Αγκιστρίου. Έτσι, με απόφαση που ελήφθη ομόφωνα από το Δημοτικό Συμβούλιο ορίζεται ότι οι αναπληρωτές εκπαιδευτικοί στο νησί του Αγκιστρίου μπορούν να λαμβάνουν από 250 έως 300 ευρώ τον μήνα. Συγκεκριμένα, προβλέπεται επίδομα 250 ευρώ μηνιαίως για τους νεοδιόριστους εκπαιδευτικούς και επίδομα 300 ευρώ μηνιαίως για τους αναπληρωτές εκπαιδευτικούς Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης. Όπως τονίζει ο κ. Αναστασίου: «Η συγκεκριμένη απόφαση αποτελεί ένα ιδιαίτερα σημαντικό κίνητρο για την προσέλκυση και παραμονή εκπαιδευτικών στο νησί και συμβάλλει ουσιαστικά στην έγκαιρη και πληρέστερη στελέχωση των δομών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης».

Δεν ιδρώνει το αυτί του «ισόβιου» Παχατουρίδη

Σειρά ζητημάτων που αφορούν την καθημερινότητα και την ασφάλεια των κατοίκων έφερε προς συζήτηση στο Δημοτικό Συμβούλιο Περιστερίου η Λαϊκή Συσπείρωση επιζητώντας για μία ακόμα φορά να δοθούν κάποιες λύσεις από τη δημοτική αρχή. Η δημοτική παράταξη του ΚΚΕ, που αποτελεί την αξιωματική αντιπολίτευση, έθεσε ερωτήματα προς τον δήμαρχο Ανδρέα Παχατουρίδη για την κατάσταση των σχολικών κτιρίων και τον αντισημικό τους έλεγχο, την έντονη δόμηση σε περιοχές με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά στο υπέδαφος, τα προβλήματα δυσσομίας και λιμναζόντων υδάτων και την ανάγκη λήψης μέτρων οδικής ασφάλειας μετά από θανατηφόρο τροχαίο. Παράλληλα, μετέφερε στο Σώμα μία σειρά από σοβαρές καταγγελίες και ανησυχίες κατοίκων της πόλης, χωρίς εντούτοις να «ιδρώσει το αυτί» της ισόβιας Διοίκησης του Δήμου Περιστερίου, όπως καταγγέλλεται, για να δώσει κάποιες ουσιαστικές απαντήσεις...

Εργοτάξιο ο Δήμος Μαραθώνα

Στο τελικό τους στάδιο μπαίνουν δύο πολύ σημαντικά έργα για τη δημοτική αρχή του Στέργιου Τσίρκα στον Δήμο Μαραθώνα. Ο λόγος για την κατασκευή του δικτύου αποχέτευσης στον Μαραθώνα και για τη Βιοκλιματική Ανάπλαση στη Νέα Μάκρη. Με ανακοίνωση που εκδόθηκε, συστήνεται στους κατοίκους και τους διερχόμενους οδηγούς να είναι ιδιαίτερα προσεκτικοί και να συμμορφώνονται με τις σημάνσεις που έχει τοποθετήσει η ανάδοχος εταιρεία και οι οποίες προειδοποιούν για τα έργα, καθώς και για τις εναλλακτικές διαδρομές που μπορούν να ακολουθούν για να παρακάμψουν τη Λεωφόρο Μαραθώνος. Ταυτόχρονα, στη Νέα Μάκρη επανεκκίνησαν οι εργασίες επί της οδού Σιτέ, που είχαν διακοπεί λόγω αυτοψιών της Αρχαιολογικής Υπηρεσίας. Παράλληλα, την ερ-

χόμενη Δευτέρα 7 Σεπτεμβρίου ξεκινούν και πάλι τα έργα επί της Αγίου Κωνσταντίνου, από τη συμβολή με την Ποσειδώνος, με κατεύθυνση προς τη Μωσαίου. Επίσης εργασίες θα ξεκινήσουν από την ερχόμενη Τετάρτη 9 Σεπτεμβρίου επί της οδού Καλαφάτη -θα υπάρξει νεότερη ενημέρωση για την ακριβή ημερομηνία. Ενημέρωση θα υπάρξει επίσης και για την ημερομηνία έναρξης των εργασιών στην Πλατεία της Νέας Μάκρης, καθώς και στο παραλιακό μέτωπο.

Προς ολοκλήρωση η αντιπλημμυρική θωράκιση της Σπάρτης

Στη φάση της ολοκλήρωσης έχουν εισέλθει τα έργα συλλογής και διάθεσης ομβρίων υδάτων που υλοποιεί η Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης και Αποχέτευσης Σπάρτης (ΔΕΥ-ΑΣ) και τα οποία επιλύουν χρόνια προβλήματα που αντιμετώπιζε η πόλη, βελτιώνοντας τις υποδομές και συμβάλλοντας στη θωράκιση των πολιτών από πλημμυρικά φαινόμενα. Με την εκτέλεση του έργου για τη συλλογή και διάθεση ομβρίων υδάτων, προϋπολογισμού 2,2 εκατ. ευρώ, να έχει ολοκληρωθεί κατά 90%, ο δήμαρχος Σπάρτης Μιχάλης Βακαλόπουλος και ο πρόεδρος της ΔΕΥΑΣ Δημήτρης Αρβανίτης επισκέφτηκαν σημεία όπου έχουν γίνει οι σημαντικές παρεμβάσεις. Σημειώνεται ότι το έργο της συλλογής και διάθεσης ομβρίων υδάτων υλοποιείται εντός του κηρυγμένου αρχαιολογικού χώρου της Σπάρτης, οπότε ήταν αναμενόμενη η εύρεση αρχαιοτήτων που δημιούργησαν μια σειρά από δυσκολίες. Για τον λόγο αυτόν προβλέφθηκε στη σύμβαση σχετικό κονδύλιο για τις ανασκαφές, ενώ έτσι δικαιολογείται και η μεγάλη χρονική διάρκεια για την υλοποίησή των έργων.

Θρίλερ με το πτώμα 90χρονης θαμμένης σε σπίτι στον Μαραθώνα - Η καταγγελία της εγγονής της ξετύλιξε το κουβάρι του δεκαετούς μυστηρίου της εξαφάνισής της - Συνελήφθησαν η 68χρονη κόρη της και ο εγγονός της

Έψαχναν τη σορό στην αυλή, τη βρήκαν στο υπόγειο τυλιγμένη σε νάιλον...

Γράφει η
Ιωάννα Ντάνη

Νέα δραματική τροπή παίρνει η υπόθεση της 90χρονης από τον Μαραθώνα, καθώς τα οστά της εντοπίστηκαν τελικά στο υπόγειο της οικογενειακής κατοικίας, τυλιγμένα σε νάιλον και σεντόνια και κρυμμένα πίσω από οικοδομικά υλικά. Η εξέλιξη ήρθε μετά τις άκαρπες έρευνες στην αυλή του σπιτιού, όπου σύμφωνα με αρχικό ισχυρισμό της 68χρονης κόρης της είχε ταφεί η ηλικιωμένη πριν από περίπου δέκα χρόνια.

Μετά τον εντοπισμό των ευρημάτων, η Αστυνομία προχώρησε στη σύλληψη της 68χρονης και του γιου της. Το κουβάρι άρχισε να ξετυλίγεται περίπου πριν από δύο εβδομάδες, όταν η εγγονή της ηλικιωμένης, η οποία ζει στο εξωτερικό, απευθύνθηκε στις Αρχές, καθώς είχε χάσει εδώ και χρόνια τα ίχνη της γιαγιάς της.

Οι αστυνομικοί αναζήτησαν τα στοιχεία της 90χρονης στη βάση δεδομένων του ΕΦΚΑ και διαπίστωσαν ότι ο θάνατός της δεν είχε δηλωθεί. Παρά το γεγονός ότι η γυναίκα είχε εξαφανιστεί από την οικογενειακή και κοινωνική ζωή για περίπου μία δεκαετία, η σύνταξή της εξακολουθούσε να καταβάλλεται.

Ακολούθησε έρευνα στην κατοικία στον Μαραθώνα και η 68χρονη φέρεται αρχικά να υποστήριξε ότι η μητέρα της είχε πεθάνει από παθολογικά αίτια και ότι την είχε θάψει στην αυλή, προκειμένου να συνεχίσει να λαμβάνει τη σύνταξή της.

Το μακάβριο εύρημα κρυμμένο πίσω από οικοδομικά υλικά

Την Πέμπτη (3/9) συνεργεία με ειδικά μηχανήματα έφτασαν στο σπίτι και ξεκίνησαν εκτεταμένες έρευνες στην αυλή. Πα-

ρά το γεγονός ότι εξετάστηκε μεγάλο μέρος του χώρου, δεν εντοπίστηκαν ανθρώπινα λείψανα.

Οι έρευνες επεκτάθηκαν έτσι και στο εσωτερικό της κατοικίας. Το πρωί της Παρασκευής οι αστυνομικοί εντόπισαν στον υπόγειο αποθηκευτικό χώρο οστά, τα οποία ήταν τυλιγμένα με νάιλον και σεντόνια και βρίσκονταν επιμελώς κρυμμένα πίσω από οικοδομικά υλικά.

Οι Αρχές εξετάζουν, μεταξύ άλλων, το ενδεχόμενο η ηλικιωμένη να είχε ταφεί αρχικά σε διαφορετικό σημείο και στη συνέχεια να έγινε εκταφή και μεταφορά των οστών στο υπόγειο.

Τι είπαν οι δύο κατηγορούμενοι

Πριν από τον εντοπισμό των οστών, η 68χρονη είχε δηλώσει ότι η μητέρα της πέθανε από φυσικά αίτια. «Ήταν μεγάλη σε ηλικία η μάνα μου. Πέθανε από βιολογικά αίτια. Δεν ξέρω πού είναι η μητέρα μου, δεν της έκανα κηδεία», φέρεται να ανέφερε. Όταν ρωτήθηκε γιατί δεν έγινε κηδεία, απάντησε: «Είναι προσωπικά θέματα αυτά».

Ο γιος της από την πλευρά του υποστήριξε ότι δεν γνώριζε τι είχε συμβεί στη γιαγιά του. Όπως ανέφερε, όταν ρωτούσε τη μητέρα του για την ηλικιωμένη, εκείνη του απαντούσε πως «έχω τακτοποιήσει το θέμα, μην ασχολείσαι».

Στο σημείο βρέθηκαν εισαγγελικός λειτουργός, ιατροδικαστής και δικαστικός ανθρωπολόγος. Τα οστά και τα υπόλοιπα ευρήματα μεταφέρθηκαν για εργαστηριακή εξέταση, προκειμένου να επιβεβαιωθεί επίσημα η ταυτότητα της ηλικιωμένης και να αναζητηθούν στοιχεία για τον χρόνο και τις συνθήκες του θανάτου της.

Ο Μ. Χρυσοχοΐδης εγκαινίασε το ΑΤ, το Τμήμα Δίωξης και Εξιχνίασης Εγκλημάτων και το Τμήμα Συνοριακής Φύλαξης στο Διδυμότειχο

Στα εγκαίνια των νέων κτιριακών εγκαταστάσεων του Αστυνομικού Τμήματος Διδυμοτείου, του Τμήματος Δίωξης και Εξιχνίασης Εγκλημάτων Διδυμοτείου και εν συνεχεία του Τμήματος Συνοριακής Φύλαξης Διδυμοτείου, στο Ισαάκιο του Έβρου, παραβρέθηκε χθες ο υπουργός Προστασίας του Πολίτη. «Δέσμευσή μας είναι ότι θα είμαστε διαρκώς αρωγοί, συμπαραστάτες και συμμετοχοί στον καθημερινό αγώνα για την ασφάλεια της Ελλάδας», τόνισε ο Μιχάλης Χρυσοχοΐδης και υπογράμμισε πως όλοι πρέπει να γνωρίζουν ότι η Ελλάδα είναι μια χώρα η οποία είναι απρόσβλητη, σταθερή και ασφαλής. Ο υπουργός αναφέρθηκε και στη σημασία του φράχτη του Έβρου τονίζοντας: «Τα σύνορά μας εί-

ναι ασφαλή, οι ροές είναι σχεδόν μηδενικές, οι σχέσεις μας με τους γείτονες θέλουμε πάντα να είναι σχέσεις ειρήνης, φιλίας και ανταλλαγής απόψεων πάνω στο θέμα της ασφάλειας. Ταυτόχρονα, όμως, είμαστε εδώ για να διακηρύξουμε με κάθε

τρόπο ότι όλη η στάση μας σε ό,τι αφορά το θέμα της ασφάλειάς μας και των συνόρων μας είναι απαραβίαστη. Συνεχίζουμε την κατασκευή του φράχτη. Αυτή τη στιγμή κατασκευάζονται και άλλα χιλιόμετρα και βεβαίως στο άμεσο μέλλον είμαι σίγουρος ότι η κυβέρνησή μας, όπως έκανε μέχρι σήμερα κατασκευάζοντας περίπου 80 χιλιόμετρα, θα συνεχίσει ούτως ώστε να καλύψουμε και άλλα σημαντικά σημεία, τα οποία ενδεχομένως να αποτελούν "κίνδυνο" κυρίως για τη ροή παράνομων μεταναστών στη χώρα». Τα εγκαίνια στις νέες κτιριακές υποδομές των αστυνομικών υπηρεσιών τέλεσε ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Διδυμοτείου, Ορεστιάδας και Σουφλίου κ.κ. Δαμασκηνός.

Εισβολή 31χρονου με μαχαίρι στο Αστυνομικό Τμήμα Μάνδρας και τραυματισμός αστυνομικού

Συναγερμός σήμανε το μεσημέρι της Παρασκευής στο Αστυνομικό Τμήμα Μάνδρας, όταν 31χρονος άνδρας εισέβαλε στο κτίριο κρατώντας μαχαίρι και τραυμάτισε τον αστυνομικό που εκτελούσε χρέη φρουρού. Στη συνέχεια άρχισε να κινείται απειλητικά και να καταδιώκει αστυνομικούς, ενώ έσπασε τζαμαρία, από τα γυαλιά της οποίας τραυματίστηκε ελαφρά ακόμη ένας αστυνομικός.

Παρά τις συνεχείς εντολές να αφήσει το μαχαίρι, ο άνδρας δεν συμμορφώθηκε. Αστυνομικός έκανε χρήση του υπηρεσιακού του όπλου και τον πυροβόλησε μία φορά στην κοιλιά, ακινητοποιώντας τον.

Ο 31χρονος μεταφέρθηκε με ασθενοφόρο του ΕΚΑΒ στο Θριάσιο Νοσοκομείο, όπου νοσηλεύεται σε σοβαρή κατάσταση. Σύμφωνα με πληροφορίες, αντιμετωπίζει ψυχολογικά προβλήματα. Για το περιστατικό διενεργείται προανάκριση.

Απορριπτική είναι η πρόταση της εισαγγελέως στην προσφυγή της 46χρονης κατηγορούμενης για την υπόθεση της Μαρφίν κατά του εντάλματος προσωρινής κράτησής της. Η τελική απόφαση αναμένεται να ληφθεί από το Συμβούλιο Πλημμελειοδικών Αθηνών τις επόμενες εβδομάδες.

Υπόθεση Μαρφίν: «Όχι» στην άρση της προσωρινής κράτησης της 46χρονης

Την εξέλιξη γνωστοποίησε ο δικηγόρος της Κώστας Παπαδάκης, ο οποίος υποστηρίζει ότι η εντολέας του προφυλακίστηκε χωρίς να ληφθούν υπόψη το απαλλακτικό δεδικασμένο του 2022 και η έλλειψη ταυτοποίησής της με το πρόσωπο που εμφανίζεται στις επίμαχες φωτογραφίες.

Σύμφωνα με τον ίδιο, η νέα έκθεση της ΔΕΕ δεν καταλήγει σε ταυτοποίηση, αλλά κάνει λόγο για «περιορισμένη στήριξη ομοιότητας».

Η 46χρονη, που διαμένει στη Βρετανία και συγκατατέθηκε στην έκδοσή της στην Ελλάδα, κρατείται στις φυλακές Κορυδαλλού. Η υπεράσπιση αναμένεται να εξαντλήσει κάθε νόμιμο μέσο, ενώ πλέον το ενδιαφέρον στρέφεται στην κρίση του δικαστικού συμβουλίου.

ΚΥΨΕΛΗ: ΞΑΝΑ ΓΙΑ ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΘΑ ΚΛΗΘΟΥΝ Η 15ΧΡΟΝΗ ΚΑΙ ΤΑ ΔΥΟ ΑΓΟΡΑΚΙΑ

Ψάχνουν την αλήθεια για τον θάνατο του βρέφους στις μαρτυρίες των παιδιών

Γράφει η
Ιωάννα Ντάνη

**DNA,
αντιφατικές εκδοχές
των δύο γονέων
και νέα στοιχεία
συνθέτουν το παζλ
της υπόθεσης**

Η έρευνα για την υπόθεση της Κυψέλης συνεχίζεται, με τις καταθέσεις των τριών ανήλικων παιδιών της οικογένειας να βρίσκονται στο επίκεντρο. Τα δύο αγόρια, 9 και 12 ετών, και η 15χρονη εξετάστηκαν παρουσία παιδοψυχολόγων σε ειδικά διαμορφωμένο χώρο, ενώ αναμένεται να κληθούν εκ νέου, καθώς οι μέχρι τώρα μαρτυρίες δεν έχουν δώσει απαντήσεις σε όλα τα κρίσιμα ερωτήματα.

Σύμφωνα με πληροφορίες, οι ανήλικοι φέρονται να γνώριζαν ότι το μωρό είχε πεθάνει και ότι το σώμα του είχε τοποθετηθεί στην κατάψυξη. Δεν φαίνεται, ωστόσο, να γνώριζαν ότι ο θάνατός του αποδίδεται σε εγκληματική ενέργεια. Οι Αρχές εξετάζουν πλέον με ιδιαίτερη προσοχή πού βρισκόταν κάθε παιδί όταν σημειώθηκε ο θάνατος.

Παράλληλα, ερευνώνται οι συνθήκες διαβίωσης των ανηλίκων, ενώ οι εξετάσεις έχουν δείξει την παρουσία σεξουαλικώς μεταδιδόμενου νοσήματος. Μέχρι στιγμής, πάντως, δεν έχουν εντοπιστεί κακώσεις που να αποδεικνύουν σεξουαλική κακοποίηση.

Καθοριστικό ρόλο στην έρευνα έχουν τα αποτελέσματα των εξετάσεων DNA. Το νεκρό βρέφος, όπως και η 15χρονη

και ο 12χρονος, είναι βιολογικά παιδιά του 43χρονου και της 38χρονης Γερμανίδας. Αντίθετα, ο 9χρονος είναι παιδί της 38χρονης, αλλά όχι του 43χρονου, γεγονός που ανατρέπει προηγούμενους ισχυρισμούς για την οικογενειακή σύνθεση.

Στον ανακριτή την Τρίτη οι τρεις κατηγορούμενοι

Την ίδια ώρα, οι δύο γονείς δίνουν διαφορετικές εκδοχές για τις συνθήκες θανάτου του παιδιού. Αμφότεροι επιμένουν ότι το βρέφος πέθανε από παθολογικά αίτια και ότι τα τραύματα από μαχαίρι προκλήθηκαν μετά τον θάνατό του, κατά την προσπάθεια απομάκρυνσης του πάγου από τη σορό.

Η εκδοχή αυτή, ωστόσο, βρίσκεται σε αντίθεση με τα μέχρι τώρα ιατροδικαστικά ευρήματα, σύμφωνα με τα οποία τα τραύματα φέρεται να προκλήθηκαν ενώ το παιδί ήταν εν ζωή.

Ο 43χρονος, η 38χρονη και ο 26χρονος αναμένεται να απολογηθούν για τις νέες βαριές κατηγορίες που συνδέονται με την υπόθεση την ερχόμενη Τρίτη 8 Σεπτεμβρίου. Η 38χρονη φέρεται πλέον να αποδίδει μεγαλύτερο μέρος της ευθύνης στον σύντροφό της, ενώ οι Αρχές συνεχίζουν να αναζητούν απαντήσεις για το πώς και γιατί το βρέφος παρέμεινε επί χρόνια στην κατάψυξη. Παράλληλα, διερευνάται ξεχωριστά η υπόθεση της 15χρονης, καθώς ο 26χρονος αντιμετωπίζει κατηγορίες για γενετήσιες πράξεις με ανήλικο.

Οι ΗΠΑ, ο ματωμένος γάμος στο νότιο Ιράν και οι ευθύνες

Γράφει η
**Αλεξία
Τασούλη**

Τέσσερις άνθρωποι σκοτώθηκαν και τουλάχιστον 68 τραυματίστηκαν από την έκρηξη που διέλυσε γαμήλια γιορτή στο νότιο Ιράν. Ανάλυση ειδικών σε οπλικά συστήματα, οι οποίοι εξέτασαν επαληθευμένα από το Reuters βίντεο και φωτογραφίες, εκτίμησαν ότι το πλήγμα πιθανότατα προήλθε από απευθείας χτύπημα αμερικανικού πυρομαχικού και όχι από θραύσματα ή εξοστρακισμό άλλου στόχου. Η φονική έκρηξη στη γαμήλια γιορτή στην πόλη Κουχεστάκ, στο νότιο Ιράν, έχει αναζωπυρώσει τις ανησυχίες για το κόστος σε ανθρώπινες ζωές από τον πόλεμο μεταξύ ΗΠΑ και Ιράν και αποτελεί το πιο σοβαρό περιστατικό με θύματα αμάχους μετά το πλήγμα σε δημοτικό σχολείο του Ιράν τον Φεβρουάριο, όπου σκοτώθηκαν δεκάδες παιδιά και εκπαιδευτικοί. Ο αντιπρόεδρος των ΗΠΑ Τζέι Ντι Βανς δήλωσε ότι η Ουάσιγκτον διερευνά το περιστατικό. «Το διερευνούμε γιατί προφανώς μας ενδιαφέρει. Θέλουμε να μάθουμε», είπε.

Στριμωγμένη η Τεχεράνη από τον οικονομικό στραγγαλισμό

Σε άλλη ανάλυσή του το διεθνές πρακτορείο μετέδωσε ότι το αμερικανικό σχέδιο για στραγγαλισμό της ιρανικής οικονομίας, μέσω του αποκλεισμού των εξαγωγών πετρελαίου και του μπλόκου στην παράκαμψη των κυρώσεων, γίνεται ολοένα και δυσκολότερο να αντιμετωπιστεί από την Τεχεράνη.

Οι τελευταίες κινήσεις των ΗΠΑ έχουν φέρει το θεοκρατικό καθεστώς σε πολύ πιο ευάλωτη θέση, καθώς απομένουν πλέον ελάχιστοι δίαυλοι για την εξασφάλιση ξένου συναλλάγματος ή την αγορά αγαθών, ανέφεραν οι πηγές.

Ειδικότερα, η προσπάθεια να αποκλειστεί η πρόσβαση του Ιράν σε διεθνή χρηματοπιστωτικά δίκτυα άλλων χωρών, τα

Τέσσερις νεκροί και 68 τραυματίες από το μακελειό σε γαμήλια τελετή - Ειδικοί σε οπλικά συστήματα εκτιμούν ότι υπήρξε χτύπημα από αμερικανικά πυρομαχικά, ενώ η Ουάσιγκτον μέσω του Τζέι Ντι Βανς υποστηρίζει πως διερευνά το περιστατικό

οποία χρησιμοποιεί εδώ και χρόνια για να διατηρεί την οικονομία του σε λειτουργία, αποτελεί πραγματική και άμεση απειλή.

Παρότι όλο και μεγαλύτερες ποσότητες ενέργειας διοχετεύονται πλέον στις διεθνείς αγορές μέσω των Στενών του Ορμούζ και παρά τις προσπάθειες του Ιράν να συνεχίσει να παρεμποδίζει τη ναυσιπλοΐα, ο αμερικανικός αποκλεισμός των ιρανικών εξαγωγών πετρελαίου έχει αποκόψει πλήρως την κύρια πηγή εσόδων της Τεχεράνης.

Τα προβλήματα του Ιράν επιτείνονται από το γεγονός ότι η οικονομία του βρισκόταν ήδη σε βαθιά κρίση πριν από τη σύγκρουση, με το νόμισμα να καταρρέει και τον πληθωρισμό να εκτοξεύεται. Παράλληλα, οι πολύμηνοι βομβαρδισμοί έχουν δημιουργήσει ένα τεράστιο κόστος για την αποκατάσταση των κατεστραμμένων βιομηχανικών εγκαταστάσεων και υποδομών.

«Είμαστε έτοιμοι για κάθε είδους σύγκρουση»

Ο διοικητής της κοινής αεράμυνας του Ιράν, Ταξίαρχος Αλιρεζά Ελχάμι, δήλωσε ότι το Ιράν είναι «έτοιμο για κάθε είδους σύγκρουση» σήμερα και στο μέλλον, επει-

δή «η απειλή δεν έχει τελειώσει», ανέφερε το πρακτορείο ειδήσεων Fars.

Ακόμη, είπε ότι η αεράμυνα του Ιράν έχει «επιτύχει πλήρη αυτάρκεια» και ότι η χώρα έχει παρουσιάσει στον κόσμο «έναν νέο ορισμό της εθνικής ισχύος». Ο υπουργός Εμπορίου των ΗΠΑ Χάουαρντ Λούτνικ ζήτησε συγγνώμη επειδή δήλωσε ότι δεν υπήρξαν απώλειες Αμερικανών στον πόλεμο με το Ιράν, αναγνωρίζοντας ότι 18 στρατιωτικοί έχασαν τη ζωή τους και ότι το μυαλό του βρισκόταν στη Βενεζουέλα όταν πρόεβη στη λανθασμένη αυτή δήλωση. «Έκανα λάθος στη διατύπωση. Δεκαοκτώ μέλη των ενόπλων δυνάμεών μας έχουν χάσει τη ζωή τους η καρδιά μου ραγίζει για τις οικογένειές τους και λυπάμαι βαθύτατα για την απώλειά τους. Είχα κατά νου τη στρατιωτική επιχείρηση στη Βενεζουέλα, κατά την οποία δεν υπήρξαν απώλειες στρατιωτικών», ανέφερε ο Λάτνικ σε ανάρτησή του.

«Δεν υπήρξαν απώλειες Αμερικανών. Πρόκειται ουσιαστικά για έναν οικονομικό στραγγαλισμό, τον οποίο η κυβέρνηση εφαρμόζει πλέον σε ευρύτερη κλίμακα και πιστεύω ότι θα είναι πολύ αποτελεσματικός», κατέληξε.

Τα κινέζικα αυτοκίνητα απειλούν 100.000 θέσεις εργασίας στη Volkswagen

Κινεζικός δάκτυλος απειλεί τη Volkswagen, η οποία μπαίνει στη μεγαλύτερη αναδιάρθρωση της σύγχρονης ιστορίας της, με περίπου 50.000 επιπλέον θέσεις εργασίας να βρίσκονται πλέον στο τραπέζι των περικοπών,έραν των περίπου 50.000 που είχαν ήδη συμφωνηθεί στη Γερμανία. Τα κινεζικά ηλεκτρικά και υβριδικά μοντέλα διεκδικούν όλο και μεγαλύτερο μερίδιο και στην ευρωπαϊκή αγορά, αναγκάζοντας τις παραδοσιακές γερμανικές εταιρείες να επανεξετάσουν το σύνολο της παραγωγικής τους δομής. Ο γερμανικός κολοσσός θα έχει προχωρήσει συνολικά σε μείωση που αγγίζει τις 100.000 θέσεις. Για δεκαετίες η κινεζική αγορά ήταν μία από τις βασικές πηγές ανάπτυξης για τη Volkswagen. Σήμερα όμως οι κινεζικές εταιρείες έχουν περάσει από τον ρόλο του αγοραστή σε εκείνον του άμεσου ανταγωνιστή. Η Volkswagen σχεδιάζει να περιορίσει δραστικά την γκάμα της και να προσαρμοστεί σε έναν κόσμο στον οποίο δεν χρειάζεται πλέον να παράγει 12 εκατομμύρια αυτοκίνητα τον χρόνο, αλλά περίπου 9 εκατομμύρια. Παράλληλα, τέσσερις γερμανικές μονάδες βρίσκονται στον σχεδιασμό για σταδιακό τερματισμό της παραγωγής αυτοκινήτων την επόμενη δεκαετία. Η Volkswagen αποτελεί έναν από τους βασικούς πυλώνες του μεταπολεμικού γερμανικού οικονομικού μοντέλου, το οποίο στηρίχθηκε σε φθηνή ενέργεια, ισχυρή βιομηχανική παραγωγή και τεράστιες εξαγωγές. Η Κίνα δεν είναι πλέον μόνο αγορά, αλλά βιομηχανικός ανταγωνιστής. Και η ίδια η Volkswagen αναγκάζεται πλέον να παραδεχθεί ότι έχει περισσότερα εργοστάσια, περισσότερα μοντέλα και μεγαλύτερο κόστος από όσα μπορεί να αντέξει η νέα πραγματικότητα.

Δοκιμασίες για τους πρωτοπόρους, ντέρμπι στο ΟΑΚΑ

Σε τρεις δόσεις αναμένεται να διεξαχθεί η 3η αγωνιστική της Super League, αμέσως μετά τις υποχρεώσεις των ομάδων για το Κύπελλο Ελλάδας. Σημαντικά παιχνίδια έχουν προγραμματιστεί και για απόψε, Σάββατο, με τον Ολυμπιακό να δοκιμάζεται στις 19:00 στο «Πανθεσσαλικό Στάδιο» από τον Βόλο. Οι «ερυθρόλευκοι» έχουν το απόλυτο έως τώρα στο πρωτάθλημα και θέλουν να συνεχίσουν σε αυτούς τους ρυθμούς, με τον Μεντιλίμπαρ να έχει και νέες προσθήκες στο ρόστερ μετά την ολοκλήρωση των μεταγραφών.

Η πρωταθλήτρια ΑΕΚ, μία εβδομάδα μετά τη «γκέλα» απέναντι στην Κηφισιά, υποδέχεται στην «Allwyrn Arena» τον Άρη και θέλει πάση θυσία τη νίκη για να μη χάσει από νωρίς έδαφος στη μάχη της κορυφής. Από την πλευρά τους οι Θεσσαλονικείς έχουν ξεκινήσει με δύο στα δύο στο πρωτάθλημα και θα δώσουν τα πάντα για ένα καλό αποτέλεσμα μακριά από το «Κλεάνθης Βικελίδης».

Στο αυριανό πρόγραμμα, το μεγάλο ματς της ημέρας είναι αυτό που θα γίνει στο Ολυμπιακό Στάδιο στις 21:30, εκεί όπου ο Παναθηναϊκός υποδέχεται τον ΠΑΟΚ. Οι «πράσινοι» μετά τη νίκη στη Λιβαδειά θέλουν νίκη και απέναντι στον «δικέφαλο του Βορρά» για να έχουν το απόλυτο στα μέχρι τώρα παιχνίδια τους στη

Γράφει ο
**Χρήστος
Γιαννούλης**

δειά ο Λεβαδειακός με τον Παναιτωλικό. Το πρόγραμμα της αγωνιστικής κλείνει τη Δευτέρα στις 18:00 στην Τρίπολη με τον αγώνα Asteras Aktor - Ηρακλής.

Super League, ενώ το ίδιο επιζητά και η ομάδα της Θεσσαλονίκης, που κατεβαίνει στην Αθήνα χωρίς τον Τέιλορ αλλά με πίστη για το θετικό αποτέλεσμα.

Στα άλλα ματς της αγωνιστικής, αύριο στις 19:00 στο Περιστερίο ο Ατρόμπος υποδέχεται την Καλαμάτα, ενώ στις 19:00 ο ΟΦΗ θα υποδεχθεί την Κηφισιά. Στις 20:00 αναμετρώνται στη Λιβα-

Η βαθμολογία της Super League				
Θ.	ΟΜΑΔΑ	ΑΓ.	ΤΕΡ.	ΒΑΘ.
1.	ΠΑΟΚ	2	6-1	6
2.	Παναιτωλικός	2	5-1	6
3.	Άρης	2	5-3	6
4.	Ολυμπιακός	2	2-0	6
5.	ΑΕΚ	2	5-1	4
6.	Παναθηναϊκός	1	2-0	3
7.	ΟΦΗ	2	3-2	3
8.	Βόλος	2	1-3	1
9.	Ηρακλής	2	1-5	1
10.	Κηφισιά	1	1-1	1
11.	Ατρόμπος	2	1-3	0
12.	Καλαμάτα	2	2-5	0
13.	Asteras Aktor	2	1-4	0
14.	Λεβαδειακός	2	0-6	0

Στα χαρακώματα FIFA και UEFA

Νέα αντιπαράθεση μεταξύ FIFA και UEFA βρίσκεται σε εξέλιξη, με αφορμή το σχέδιο της παγκόσμιας ποδοσφαιρικής ομοσπονδίας για την προσέλκυση ιδιωτικών επενδύσεων, το οποίο τελικά εγκαταλείφθηκε μετά τις έντονες αντιδράσεις που προκάλεσε.

Η FIFA κατηγορεί την UEFA ότι διεξάγει «εκστρατεία δυσφήμισης» σε βάρος της ίδιας και της διοίκησής της, αντιδρώντας στις προσπάθειες της ευρωπαϊκής ομοσπονδίας να εξασφαλίσει, μέσω αμερικανικών δικαστηρίων, έγγραφα που σχετίζονται με το συγκεκριμένο σχέδιο.

Η UEFA προσέφυγε την περασμένη εβδομάδα σε δικαστήρια τριών αμερικανικών Πολιτειών, ζητώντας πρόσβαση σε έγγραφα που αφορούν το σχέδιο και τους πιθανούς συνεργάτες, μεταξύ των οποίων η Thrive Capital, εταιρεία του Αμερικανού επενδυτή Τζόσουα Κούσνερ, ο οποίος φέρεται να είχε κομβικό ρόλο στο εγχείρημα.

Η ευρωπαϊκή ομοσπονδία έχει δηλώσει ότι σκοπεύει να αξιοποιήσει τα έγγραφα αυτά προκειμένου να καταθέσει προσφυγή βάσει του ελβετικού δικαίου, υποστηρίζοντας ότι η υπόθεση πληροί τις προϋποθέσεις για να εξεταστεί από τα ελβετικά δικαστήρια.

Από την πλευρά της, η FIFA ζητά από τα αμερικανικά δικαστήρια να απορρίψουν τα αιτήματα της UEFA, υποστηρίζοντας ότι η ευρωπαϊκή ομοσπονδία δεν δικαιούται να απαιτεί εσωτερικά έγγραφα χωρίς να έχει προηγηθεί ποινική διαδικασία. Παράλληλα, υποστηρίζει ότι ακόμη και σε μια τέτοια περίπτωση η UEFA δεν θα είχε έννομο συμφέρον, καθώς δεν έχει υποστεί οικονομική ζημία.

Η FIFA κατηγορεί επίσης την UEFA ότι παρακάμπτει παράνομα τα ελβετικά δικαστήρια προσφεύγοντας απευθείας στις αμερικανικές δικαστικές αρχές.

Στα «μαλακά» ο Κύργιος

Ο -ελληνικής καταγωγής- Αυστραλός τενίστας Νικ Κύργιος αποδέχθηκε και εξέτισε μειωμένη ποινή αποκλεισμού ενός μηνός, βάσει των κανόνων κατά του ντόπινγκ, αφού βρέθηκε θετικός σε χρήση κοκαΐνης στο τουρνουά που διεξήχθη στη Μαγιόρκα της Ισπανίας τον Ιούνιο, όπως ανακοίνωσε η Διεθνής Υπηρεσία Ακεραιότητας του Τένις (ITIA).

Ο Κύργιος, ο οποίος είχε προσωρινά αποκλειστεί από τις 4 Αυγούστου, είχε εισέλθει σε πρόγραμμα θεραπείας εγκεκριμένο από την ITIA για τη μείωση του τμήνου αποκλεισμού, βάσει των κανόνων της WADA, ανέφερε η ITIA σε ανακοίνωσή της.

Κατά τη διάρκεια συζήτησης με τους ερευνητές της ITIA, ο 31χρονος τενίστας εξήγησε ότι η χρήση κοκαΐνης είχε «συμβεί κοινωνικά» κατά τη διάρκεια μιας βραδινής εξόδου πριν από την προγραμματισμένη του εμφάνιση στη Μαγιόρκα

Δοκιμάζουμε το Leapmotor C10 REEV με 215 ίππους

Ξεχάστε το άγχος της αυτονομίας!

Γράφει ο
Γιώργος Ανδρής

Το Leapmotor C10 REEV (Range Extender EV) είναι ένα αυτοκίνητο που διαθέτει βενζινοκινητήρα και ηλεκτροκινητήρα. Ο πρώτος δεν κινεί το όχημα, αλλά παράγει ρεύμα.

Με αυτό τον τρόπο ο κάτοχος του Leapmotor C10-REEV έχει μια γεννήτρια ρεύματος που καταναλώνει βενζίνη η οποία φορτίζει την μπαταρία ή δίνει απευθείας ρεύμα στον ηλεκτροκινητήρα, με αποτέλεσμα να μη χρειάζεται ο οδηγός να αναζητά κάποιο σταθμό φόρτισης!

Παρά το γεγονός ότι το C10 αποτελεί τη ναυαρχίδα της Leapmotor, είναι και value for money με τιμή εκκίνησης τις 34.090 ευρώ και εργοστασιακή εγγύηση 5 έτη (ή 100.000 χλμ.) για τα μηχανικά μέρη και 8 έτη (ή 160.000 χλμ.) για την μπαταρία υψηλής τάσης.

Επιβλητική σχεδίαση

Το Leapmotor C10 REEV ανήκει στην κατηγορία των D SUV, με τις διαστάσεις του να είναι πληθωρικές, ενώ το παρουσιαστικό του είναι ιδιαίτερα επιβλητικό. Την ίδια στιγμή η σχεδίασή του αποπνέει και μια σύγχρονη κομψότητα. Οι καθαρές γραμμές και οι προσεγμένες λεπτομέρειες συνθέτουν μια εικόνα που αποπνέει δυναμισμό χωρίς υπερβολές.

Τα λεπτά full LED φωτιστικά σώματα, οι κρυφές χειρολαβές στις πόρτες και η φωτιζόμενη γραμμή στο πίσω τμήμα πλέον αποτελούν βασικά χαρακτηριστικά στο κορυφαίο μοντέλο της Leapmotor.

Μινιμαλιστική καμπίνα επιβατών

Το εσωτερικό του Leapmotor C10 REEV ξεχωρίζει για το μινιμαλιστικό σχεδιαστικό μοτίβο και τα κορυφαία ποιότητας πλαστικά που έχουν αντίστοιχου επιπέδου συναρμογή.

Επίσης ιδιαίτερα πλούσιος είναι και ο ψηφιακός κόσμος του νέου C10 REEV, με τον οδηγό να έχει μπροστά του έναν ευκρινή ψηφιακό πίνακα οργάνων με LCD οθόνη 10,25 ιντσών. Στο κέντρο του ταμπλό δεσπόζει μια οθόνη υψηλής ανάλυσης 2K με διαγώνιο 14,6 ιντσών, εξαιρετικά γρήγορο επεξεργαστή και εύκολα κατανοητό λογισμικό. Οι χώροι που προσφέρει θα βολέψουν με άνεση πέντε ενήλικους επιβάτες, ενώ

ο χώρος αποσκευών των 400 λίτρων θα χωρέσει εύκολα τις αποσκευές τους.

215 ίπποι!

Το C10 REEV διαθέτει ένα μοναδικό σύστημα κίνησης που αποτελείται από έναν ηλεκτροκινητήρα απόδοσης 215 ίππων και 320 Nm στους πίσω τροχούς, μια μπαταρία ωφέλιμης χωρητικότητας 28,4 kWh, μια γεννήτρια ισχύος 50 kW και ένα θερμικό μοτέρ βενζίνης 1,5 λίτρων.

Η κίνηση του C10 REEV γίνεται πάντα από τον ηλεκτρικό κινητήρα, με το θερμικό μοτέρ να λειτουργεί αποκλειστικά σαν γεννήτρια ηλεκτρικού ρεύματος για τη φόρτιση της μπαταρίας.

Ο οδηγός του νέου C10 REEV μπορεί να επιλέξει μεταξύ τεσσάρων προγραμμάτων διαχείρισης της

ενέργειας (EV+, EV, Fuel και Power+) και τριών οδήγησης (Comfort, Sport και Custom).

Ωστόσο τα πλέον εντυπωσιακά νέα αφορούν στην κατανάλωση ενέργειας. Τα πρώτα 145 χλμ. θα πραγματοποιηθούν άνετα με αποκλειστική χρήση ηλεκτρικής ενέργειας, πράγμα που σημαίνει ότι η κατανάλωση καυσίμου για τα πρώτα 100 χλμ. είναι σχεδόν μηδενική (0,4 λτ/100 χλμ). Από εκεί και έπειτα, με την αρωγή της γεννήτριας, η δυναμική του C10 REEV θα ξεπεράσει τα 970 χλμ. χωρίς ανεφοδιασμό (μπαταρία 28,4 kWh και 50 λίτρα βενζίνης).

Ευχάριστο, άνετο και οικονομικό

Στον δρόμο το Leapmotor C10 REEV είναι ευχάριστο, άνετο και οικονομικό αυτοκίνητο το οποίο αποδείχθηκε ότι μπορεί να ανταποκριθεί σε όλες τις επιθυμίες του οδηγού.

Ο ηλεκτροκινητήρας που συνδέεται με τους πίσω τροχούς χαρίζει ένα πιο ενδιαφέρον και «παιχνιδιάρικο» οδηγικό προφίλ, προσφέροντας καλύτερο έλεγχο αλλά και περισσότερο δυναμική αίσθηση. Αν ο οδηγός επιλέξει και το «Sport» πρόγραμμα οδήγησης, τότε βαραίνει το ελαφρύ τιμόνι, ενώ οι 215 ίπποι θα κινήσουν σβέλτα και ευχάριστα το αμάξωμα του Leapmotor C10 REEV.

Μέσα στην πόλη η ποιότητα κύλισης και η πολύ καλή -έως εξαιρετική- απόσβεση της ανάρτησης διατηρούν την απόλυτη ησυχία στην καμπύνα επιβατών.

Στο επαρχιακό οδικό δίκτυο με συνεχείς στροφές και ανηφορικές διαδρομές η ενεργοποίηση του βενζινοκινητήρα ως γεννήτρια γίνεται με διακριτό τρόπο χωρίς τις συνήθεις αυξομειώσεις στροφών.

**Μέσα στην πόλη
η ποιότητα κύλισης
και η πολύ καλή
-έως εξαιρετική- απόσβεση
της ανάρτησης διατηρούν
την απόλυτη ησυχία
στην καμπύνα επιβατών**

MG: Δύναμη, τεχνολογία και κορυφαία υποστήριξη στην Ελλάδα

Η πρόσφατη συζήτηση που αναπτύχθηκε στην Ευρώπη γύρω από την υποστήριξη, την επισκευή και τη διαθεσιμότητα ανταλλακτικών για νεότερες αυτοκινητιστικές μάρκες αναδεικνύει μια θεμελιώδη αρχή για τη MG. Η εμπειρία του πελάτη δεν ολοκληρώνεται με την παράδοση του αυτοκινήτου, αλλά συνεχίζεται καθημερινά μέσα από ένα ολοκληρωμένο οικοσύστημα εξυπηρέτησης και τεχνικής υποστήριξης. Η MG έχει επενδύσει συστηματικά στη δημιουργία ισχυρής ευρωπαϊκής υποδομής, εξασφαλίζοντας την άμεση διαθεσιμότητα ανταλλακτικών, την τεχνική εκπαίδευση των συνεργατών της και τη λειτουργία εξουσιοδοτημένων σημείων εξυπηρέτησης που ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις των σύγχρονων οχημάτων, συμπεριλαμβανομένων των ηλεκτρικών μοντέλων.

Στην Ελλάδα η MG αναπτύσσεται υπό την ομπρέλα του Ομίλου Συγγελίδη, μέσα από ένα οργανωμένο Δίκτυο Συνεργατών και Υπηρεσιών After Sales με περισσότερα από 30 σημεία σε ολόκληρη τη χώρα, καλύπτοντας το 96% της γεωγραφικής της έκτασης. Με αυτόν τον τρόπο η μάρκα δίνει προτεραιότητα στην άμεση εξυπηρέτηση, στην τεχνική αρτιότητα και στη μακροχρόνια υποστήριξη των οχημάτων της.

Η επάρκεια και η διαθεσιμότητα ανταλλακτικών αποτελούν βασικό μέρος αυτής της υποδομής. Η κεντρική αποθήκη ανταλλακτικών στη Μαγούλα υποστηρίζει την άμεση παράδοση και την αποτελεσματική εξυπηρέτηση του δικτύου, συμβάλλοντας στη μείωση των χρόνων αναμονής και στη γρήγορη αποκατάσταση των οχημάτων όπου απαιτείται.

Παράλληλα, η MG επενδύει συστηματικά στη συνεχή τεχνική εκπαίδευση των συνεργατών της, ώστε το δίκτυο να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις της σύγχρονης τεχνολογίας και να προσφέρει υψηλού επιπέδου τεχνική υποστήριξη και After Sales εμπειρία.

Γράφει ο Γιώργος Σκρομπόλας

Ο Θοδωρής Βγενής είναι ο νέος συνεργάτης της Ναταλίας Γερμανού

Με πολυετή εμπειρία στο πολιτικό και οικονομικό ρεπορτάζ και παρουσία στην τηλεόραση, το ραδιόφωνο και τον Τύπο, ο Θοδωρής Βγενής είναι το νέο πρόσωπο στην εκπομπή της Ναταλίας Γερμανού και θα προσθέσει τη δική του ματιά στη θεματολογία της εκπομπής, παρακολουθώντας πρόσωπα, γεγονότα και θέματα της επικαιρότητας. Ο Θοδωρής Βγενής στη δημοσιογραφική του πορεία έχει εργαστεί για πολλά χρόνια στον έντυπο Τύπο, έχει συμμετάσχει σε ενημερωτικές τηλεοπτικές εκπομπές πολιτικού και οικονομικού περιεχομένου, ενώ έχει παρουσία και στο ραδιόφωνο, με ενημερωτικές εκπομπές και σχολιασμό της επικαιρότητας. Τη νέα σεζόν θα είναι το μέλος του «Καλύτερα δε γίνεται!», το οποίο θα διαχειρίζεται όλα όσα συμβαίνουν στην επικαιρότητα.

Οι 18 νχηρές μεταγραφές του φετινού καλοκαιριού

Δημοσιογράφοι και παρουσιαστές που για χρόνια είχαν ταυτιστεί με συγκεκριμένους τηλεοπτικούς σταθμούς το φετινό καλοκαίρι άλλαξαν στέγη, νέα δίδυμα δημιουργήθηκαν και ιστορικές συνεργασίες ολοκληρώθηκαν. Μία από τις πλέον νχηρές μεταγραφές ήταν αυτή της Σίας Κοσιώνη η οποία, μετά από 20 χρόνια στον ΣΚΑΪ, πέρασε στον ΑΝΤ1. Στην ίδια διαδρομή κινήθηκαν και ο Άκης Παυλόπουλος με τον Βασίλη Χιώτη, για να παρουσιάσουν το «Καλημέρα Ελλάδα». Η Φαίη Σκορδά ολοκλήρωσε τη συνεργασία της με το Mega και επέστρεψε στον ΑΝΤ1, όπως και ο Δημήτρης Ουγγαρέζος. Ο Χρήστος Φερεντίνος άφησε τον ΣΚΑΪ και μαζί με την Κατερίνα Καραβάτου, η οποία αποχώρησε από τον ΑΝΤ1, αναλαμβάνουν το «Στούντιο 4». Η Νάνσυ Ζαμπέτογλου και ο Θανάσης Αναγνωστόπουλος από την ΕΡΤ μετακόμισαν στον ΣΚΑΪ. Στο Ραδιομέγαρο κατευθύνθηκαν ο Παναγιώτης Στάθης από τον ΑΝΤ1, η Έλλη Κασόλη από τον ΣΚΑΪ και η Βελίκα Καραβάτσιου από το Mega. Ο Σταύρος Θεοδωράκης μετακινήθηκε από τον Αlpha στον ΣΚΑΪ, όπως και ο Άκης Πετρετζίκης, ενώ στον σταθμό εντάχθηκε και η Μίνα Καραμήτρου από το Open. Από την ΕΡΤ στον ΣΚΑΪ επέστρεψε ο Απόστολος Μαγγηριάδης, όπου βρίσκεται πλέον και ο Σάκης Τανιμανίδης. Τέλος, ο Παύλος Τσίμας άφησε τον ΣΚΑΪ και εντάχθηκε στο Mega.

ΜΙΚΡΑ...ΜΙΚΡΑ

● ΤΟ ΚΟΥΤΙ ΑΝΟΙΓΕΙ ΞΑΝΑ και ο Γιώργος Θαναπλάκης είναι έτοιμος για το μεγαλύτερο «Deal» στον Αlpha, καθώς οι 70.000 ευρώ μπήκαν πάλι στο παιχνίδι και σφραγίστηκαν. Το πιο δημοφιλές τηλεπαιχνίδι επιστρέφει στην απογευματινή ζώνη, με νέους παίκτες να πηγαίνουν κόντρα στον «δαιμόνιο» τραπεζίτη. Με σταθερή δυναμική και υψηλές επιδόσεις, το «Deal» ολοκλήρωσε τη περσινή του πορεία στον Αlpha, κατακτώντας

την πρώτη θέση στην προτίμηση των τηλεθεατών. Με την αμεσότητα, το χιούμορ και τη θετική του ενέργεια, ο Γιώργος Θαναπλάκης έδωσε τον δικό του ξεχωριστό τόνο στο παιχνίδι, συμβάλλοντας καθοριστικά στην επιτυχία του και στη διαμόρφωση μιας αγαπημένης τηλεοπτικής συνήθειας. Έτσι και φέτος, οι προσφορές θα «τρέχουν» και οι τηλεθεατές θα δώσουν ραντεβού στη συχνότητα του Αlpha, κάθε απόγευμα στις 17.50.

Συνέχεια στην επόμενη σελίδα

Πρεμιέρα για Χατζηνικολάου και Κοσιώνη στο κεντρικό δελτίο του ANT1

Και επισήμως ο Νίκος Χατζηνικολάου υποδέχεται στο κεντρικό δελτίο ειδήσεων του ANT1 τη Σία Κοσιώνη, η οποία θα παρεμβαίνει με το δικό της σχόλιο. Οι δύο δημοσιογράφοι θα συναντηθούν στον τηλεοπτικό αέρα τη Δευτέρα 7 Σεπτεμβρίου, στις 18.45. Στην επίσημη ανακοίνωση του σταθμού για την πρεμιέρα, Χατζηνικολάου και Κοσιώνη ποζάρουν μαζί στον φακό, ενώ στο δελτίο Τύπου αναφέρεται χαρακτηριστικά πως «ο Νίκος Χατζηνικολάου θα δίνει, με το κύρος και την εγκυρότητά του, την πιο αξιόπιστη χαρτογράφηση της ειδησεογραφίας», ενώ «θα παρεμβαίνει με το σχόλιό της η Σία Κοσιώνη, συμβάλλοντας στην πληρέστερη κατανόηση όλων όσων διαμορφώνουν την επικαιρότητα». Σε βίντεο από τη φωτογράφιση του σταθμού, η Σία Κοσιώνη δεν έκρυψε τον ενθουσιασμό της για το νέο της επαγγελματικό βήμα. «Δεν ξέρετε πόσο ανυπομονώ να ξαναβρεθούμε. 7 Σεπτεμβρίου. Ραντεβού στο κεντρικό δελτίο ειδήσεων του ANT1. Μεγάλη ανυπομονησία, μεγάλος ενθουσιασμός», είπε.

Αλλάζει ώρα το μεσημεριανό δελτίο του Star

Με μία λιτή ανακοίνωση το Star έκανε γνωστό πως από τη Δευτέρα 7 Σεπτεμβρίου το μεσημβρινό δελτίο ειδήσεων του σταθμού, μετά από αρκετά χρόνια, αλλάζει ώρα προβολής. Σύμφωνα με τον νέο προγραμματισμό, ο Γιώργος Ευγενίδης θα καλησπερίζει τους τηλεθεατές στις 13.00 αντί στις 14.45, όπως ήταν μέχρι σήμερα. «Το μεσημεριανό δελτίο ειδήσεων του Star θα δίνει καθημερινά τον παλμό της επικαιρότητας, με ζωντανή ενημέρωση, έγκυρο ρεπορτάζ και συνεχή εικόνα από την Ελλάδα και τον κόσμο», επισημαίνεται στο δελτίο Τύπου που έστειλε το κανάλι. Αιτία γι' αυτό είναι βέβαια η μεγάλη αλλαγή που έγινε στην πρωινή

ζώνη, μετά το τέλος του «Breakfast@Star» και τη μετακίνηση της Ζήνας Κουτσελίνη στη ζώνη 10.00-13.00.

● **ΣΤΗ ΜΙΚΡΗ ΜΑΣ ΟΘΟΝΗ** και στην καθημερινή πρωινή ζώνη έρχεται πλέον η Έφη Αλεβίζου, αυτήν τη φορά μέσα από τη συχνότητα της EPT3. Η γνωστή δημοσιογράφος και παρουσιάστρια αναλαμβάνει τα νήια της παρουσίας στην πρωινή εκπομπή «Μέρα με χρώμα», που την περασμένη σεζόν παρουσίαζαν η Έλσα Ποιμενίδου και η Χριστίνα Τοπούζη. Η Έφη Αλεβίζου επιστρέφει και πάλι στην τηλεόραση, σε μια φρέσκια δίωρη εκπομπή που συνδυάζει ενημέρωση, χρηστική θεματολογία, πολιτισμό, κοινωνία, νέες τάσεις, πρόσωπα και ιστορίες. Έχοντας διαγράψει μια τηλεοπτική πορεία ετών στον Alpha, η ίδια τα τελευταία χρόνια ζει και δραστηριοποιείται επαγγελματικά στη Θεσσαλονίκη. Αυτή η επιστροφή της είναι ένα νέο ξεκίνημα και για τα πρωινά της EPT3.

123 POLITICAL

Με διευρυμένο ρόλο ο Παύλος Τσίμας στην Alter Ego Media

Ο Παύλος Τσίμας αποκτά πλέον διευρυμένο ρόλο στην Alter Ego Media, καθώς εντάσσεται και στο δυναμικό του Mega. Ο έμπειρος δημοσιογράφος αναλαμβάνει καθήκοντα σχολιαστή στο κεντρικό δελτίο ειδήσεων «Mega Γεγονότα». Παράλληλα, συνεχίζει την παρουσία του στην εφημερίδα «Τα Νέα», ενώ καθημερινά βρίσκεται στο Mega News 104,6 με τη ραδιοφωνική εκπομπή «Ημερολόγιο», από τις 10.00 έως τις 11.00. Με την πολυετή εμπειρία του στο ρεπορτάζ, αλλά και τη χαρακτηριστική ψυχραιμία με την οποία προσεγγίζει τα θέματα, ο Παύλος Τσίμας είναι σημαντική προσθήκη για τον σταθμό και αναμένεται να συμβάλει με τον δικό του τρόπο στην αποτίμηση των γεγονότων που βρίσκονται στην κορυφή της επικαιρότητας, αλλά και στην ανάδειξη εκείνων που προδιαγράφουν τις εξελίξεις της επόμενης ημέρας.

● **Η ΑΔΑΜΑΝΤΙΑ ΛΙΟΛΙΟΥ** και η Βελίκα Καραβάτσιου ενώνουν τις δυνάμεις τους και τα λένε... «Χωρίς Φίλτρο». Οι δύο παρουσιάστριες είναι το νέο τηλεοπτικό δίδυμο της EPTnews και υπόσχονται να μεταδίδουν «γεγονότα χωρίς ωραιοποιήσεις, ερωτήσεις χωρίς περιστροφές και απαντήσεις χωρίς υπεκφυγές». Η εκπομπή εντάσσεται στο καθημερινό πρόγραμμα της δημόσιας τηλεόρασης, στις 16.00. Η Αδμαντία Λιόλιου και η Βελίκα Καραβάτσιου, με μακρά εμπειρία στην πρώτη γραμμή της ενημέρωσης, έχοντας καλύψει σημαντικά γεγονότα και μεγάλες ειδησεογραφικές αποστολές στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, αναμένεται να αφήσουν το δικό τους στίγμα σε αυτό το νέο τηλεοπτικό εγχείρημα, ενώ θα δώσουν έμφαση στα πρόσωπα της επικαιρότητας και στις αθέατες πλευρές των εξελίξεων.

Μιχάλης Βλασταράκης (Group Chief Marketing Officer Eurobank), Παναγιώτης Μάντης, Παύλος Καγιαλής, Γεώργιος Ερτζάν (Head of Group Private Banking Eurobank)

Θεοφάνης Μυλωνάς (Head of Wealth Management CEO Eurobank Private Bank Luxembourg), Άγγελος Συρίγος, Φαίδων Θεόδωρος Ταμβακάκης (Πρόεδρος Ναυτικού Ομίλου Άνδρου)

ΔΙΕΘΝΗΣ ΙΣΤΙΟΠΛΟΪΚΟΣ ΑΓΩΝΑΣ ΑΝΔΡΟΥ

Η 59η διοργάνωση ανέδειξε τη νέα γενιά

ΚΕΙΜΕΝΟ: ΑΝΘΗ ΙΩΑΝΝΙΔΟΥ
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ: ΡΑΠΑΔΑΚΙΣPRESS / ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΠΕΛΕΚΗΣ

Με τη συμμετοχή ιστιοπλόων, διοργανωτών, χορηγών και φίλων της ιστιοπλοΐας ολοκληρώθηκε η 59η διοργάνωση του Eurobank Διεθνούς Ιστιοπλοϊκού Αγώνα Άνδρου «Ι.Β. Γουλανδρής», και το ενδιαφέρον στρέφεται ήδη στην επετειακή 60ή διοργάνωση. Ο αγώνας θεσπίστηκε το 1967 με πρωτοβουλία του Ιωάννη Β. Γουλανδρή και τη συνεργασία του Ναυτικού Ομίλου Ελλάδος και του Ναυτικού Ομίλου Άνδρου. «Ένας από τους ιστορικότερους αγώνες της Ευρώπης φτιάχτηκε από έναν Ανδριώτη και αγκαλιάστηκε από έναν Όμιλο της Αθήνας. Του χρόνου η επέτειος πρέπει να γιορταστεί όπως αρμόζει στην ιστορία του θεσμού», τόνισε ο Στρατής Ανδρεάδης. Ξεχωριστή ήταν η παρουσία της νέας γενιάς, καθώς περισσότεροι από δέκα ιστιοπλόοι κάτω των 25 ετών συμμετεί-

χαν για πρώτη φορά, ενώ στους νέους αθλητές δόθηκε οικονομική χορηγία στη μνήμη του Χριστόφορου Στράτου. «Αυτή είναι η μαγεία της διοργάνωσης. Εφέτος μας χαροποίησε η ανταπόκριση που είδαμε από τη νέα γενιά», δήλωσε ο πρόεδρος του ΝΟΑ Φαίδων Ταμβακάκης.

Ο Γιάννης Απειρανθήτης χαρακτήρισε τον αγώνα «πολύ καλό», επισημαίνοντας την ποιότητα των πληρωμάτων και την παρουσία νέων αθλητών.

Η Eurobank, ως Naming Partner, και το Group Private Banking, ως Χρυσός Χορηγός για ένατη χρονιά, στηρίζουν διαχρονικά τον θεσμό, που συνδέει τη ναυτική παράδοση της Άνδρου με τη σύγχρονη ελληνική ιστιοπλοΐα.

Βάνια Παπακωσταντίνου (Head of Wealth Management Marketing Eurobank SA)
Σπυριδούλα Ίριδα Σπανέα

Το πλήρωμα του "VELOS"

ΣΑΒΒΑΤΟ 5 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2026

ΚΟΣΜΙΚΑ

125
POLITICAL

ΑΘΗΝΑ ΚΑΡΟΥΖΟΥ

Γιόρτασε τα γενέθλιά της με φόντο το αθηναϊκό ηλιοβασίλεμα

ΚΕΙΜΕΝΟ: ΕΡΙΕΤΤΑ ΠΑΠΑΔΑΚΗ
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ: ΡΑΠΑΔΑΚΙΣPRESS / ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΠΕΛΕΚΗΣ

Στο Taverna 37 του Four Seasons Athens, η Αθηνά Καρούζου επέλεξε φέτος να γιορτάσει τα γενέθλιά της σε πιο στενό κύκλο, με φόντο τη θάλασσα και το αθηναϊκό ηλιοβασίλεμα.

Περίπου 35 εκλεκτοί καλεσμένοι συγκεντρώθηκαν για ένα elegant summer dinner, σε μια βραδιά που συνδύασε την ανεπιτήδευτη πολυτέλεια με τον έντονο μεσογειακό χαρακτήρα. Η γιορτή ξεκίνησε νωρίς, δίνοντας στους καλεσμένους την ευκαιρία να απολαύσουν όλοι μαζί τη μαγευτική θέα και το ηλιοβασίλεμα, πριν ακολουθήσει το δείπνο. Το concept και το event planning ανέλαβε η A Bespoke Events, η εταιρεία που έχει ιδρύσει μαζί με την Αθανασία Γαρμπή. Κεντρικό στοιχείο της αισθητικής αποτέλεσαν τα grapefruits, που πρωταγωνίστησαν στη διακόσμηση. Φρέσκα φρούτα, λουλούδια και εντυπωσιακές ανθοσυνθέσεις δημιούργησαν ένα σκηνικό γεμάτο φρεσκάδα και καλοκαιρινή διάθεση. Η χρωματική παλέτα κινήθηκε ανάμεσα σε soft pink, coral και vibrant orange, προσδίδοντας στον χώρο έναν παιχνιδιάρικο αλλά ταυτόχρονα σοφιστικέ χαρακτήρα. Οι ιδιαίτερες λεπτομέρειες ολοκλήρωσαν μια γιορτή που αποτύπωσε ιδανικά το προσωπικό στιλ της Αθηνάς Καρούζου: ζωηρό, σύγχρονο και ανεπιτήδευτα κομψό.

Αθανασία Γαρμπή Κολοβού, Αθηνά Καρούζου

Γλυκερία Σιανή, Μάγδα Πιλέσσα, Λαμπρινή Χριστοφορίδη

Μαργαρίτα Γαλανού, Μάνος Καρτσωνάκης

Σοφία Μιχαϊλάκη, Λίλα Μπουτάρη

ΟΙ «ΠΕΡΣΕΣ» ΜΑΓΕΨΑΝ ΤΟΝ ΛΥΚΑΒΗΤΤΟ

Μια συγκλονιστική θεατρική βραδιά

ΚΕΙΜΕΝΟ: ΑΝΘΗ ΙΩΑΝΝΙΔΟΥ
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ: ΡΑΡΑΔΑΚΙΣPRESS / ΝΙΚΟΣ ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ

Δυναμικό «παρών» έδωσε το αθηναϊκό κοινό στο Δημοτικό Θέατρο Λυκαβηττού, όπου παρουσιάστηκαν οι «Πέρσες» του Αισχύλου, σε σκηνοθεσία Χρήστου Θεοδωρίδη. Η προσέλευση ήταν ιδιαίτερα μεγάλη, με θεατές κάθε ηλικίας να κατακλύζουν τον χώρο, δημιουργώντας μια ξεχωριστή ατμόσφαιρα από τα πρώτα κιόλας λεπτά της βραδιάς.

Η καλοκαιρινή περιοδεία της παράστασης ξεκίνησε τον Ιούλιο του 2026, μετά την πρεμιέρα στο Αρχαίο Θέατρο Επιδαύρου, και συνεχίζεται με μεγάλη ανταπόκριση από τους θεατές. Στον Λυκαβηττό, η παράσταση επιβεβαίωσε τη δυναμική της, καθλώνοντας τους παρευρισκόμενους με την ένταση και τη βαθιά συγκινησιακή φόρτιση.

Η Μαρία Ναυπλιώτου, ο Δημήτρης Καταλειφός, ο Αναστάσης Ροϊλός και ο Σταύρος Σβήγκος, πλαισιωμένοι από έναν δυναμικό 18μελή Χορό, μετέφεραν στη σκηνή τον πόνο των ηττημένων και το συλλογικό τραύμα μιας κοινωνίας που βρίσκεται αντιμέτωπη με την απόλυτη απώλεια. Ο Χρήστος Θεοδωρίδης προσεγγίζει τους «Πέρσες» ως μια διαχρονική αντιπολεμική κραυγή. Ο θρήνος, η απουσία και η καταστροφή αποκτούν σύγχρονη διάσταση, υπενθυμίζοντας πως πίσω από κάθε πόλεμο υπάρχουν άνθρωποι, οικογένειες και ζωές που χάνονται. Μετά το τέλος της παράστασης, το κοινό ξέσπασε σε παρατεταμένο και θερμό χειροκρότημα, επιβραβεύοντας τους ηθοποιούς και όλους τους συντελεστές. Ήταν μια βραδιά που απέδειξε πως, αιώνες μετά, ο λόγος του Αισχύλου εξακολουθεί να συγκινεί, να προβληματίζει και να καθλώνει.

Αναστάσης Ροϊλός, Μαρία Ναυπλιώτου

Γιώργος Βογιατζής, Φιλαρέτη Κομνηνού

Ηρώ Μαρκοπούλου, Λένα Ψαθά

Αναστάσης Ροϊλός, Γιώργος Μιχαλάκης

ΣΑΒΒΑΤΟ 5 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2026

ΚΟΣΜΙΚΑ

127
POLITICAL

ΦΑΡΟΣ ΙΚΑΡΙΑΣ

Όταν η ποίηση συναντά το φως του Αιγαίου

ΚΕΙΜΕΝΟ: ΑΝΘΗ ΙΩΑΝΝΙΔΟΥ

Σε μια ατμοσφαιρική βραδιά αφιερωμένη στην ποίηση, τη δημιουργία και την ανθρώπινη σύνδεση, ο Φάρος Ικαρίας μετατράπηκε σε ένα ξεχωριστό σημείο πολιτισμού. Στη φιλόξενη αυλή του ιατρού Χριστόδουλου Ξενάκη, με φόντο το Αιγαίο και το φως του φεγγαριού, το κοινό βρέθηκε κοντά στον λόγο και στις ιστορίες που κρύβονται πίσω από κάθε ποίημα. Στο επίκεντρο βρέθηκε η νέα ποιητική συλλογή της Μαρίας Μουλά «Άλμα εις Βάθος», από τις εκδόσεις ΤΡΙ.ΕΝΑ Πολιτισμού. Την παρουσίαση έκανε η Λεώνα Λάιος, ιδρύτρια του The House of Gratitude, συγγραφέας και σύμβουλος αυτογνωσίας. Μέσα από μια ζωντανή συζήτηση, οι δύο δημιουργοί μίλησαν για την πορεία της συλλογής, η οποία μέσα από τέσσερις ενότητες ακολουθεί μια εσωτερική διαδρομή από το σκοτάδι και το τραύμα προς την αφύπνιση και το φως. Ξεχωριστή θέση στη βραδιά είχαν οι απαγγελίες του Χριστόδουλου Ξενάκη, με έργα του Ομήρου και του Καβάφη, καθώς και των Φρόσως Χωριάτη, Στέλιου Βλάχου, Γιάννη Πούλου, Αργυρώς Τσαρνά και Μαρίας Μουλά. Η πρωτοβουλία του The House of Gratitude φιλοδοξεί να καθιερώσει την ποιητική βραδιά ως έναν ζωντανό πολιτιστικό θεσμό, δίνοντας χώρο σε κάθε Ικαριώτη και Ικαριώτισσα που επιθυμεί να μοιραστεί τη δική του ποιητική φωνή. Παράλληλα, το The House of Gratitude σχεδιάζει και άλλες δράσεις στην Ικαρία. Κάτω από τον καλοκαιρινό ουρανό, στον ιδιαίτερο χώρο του Φάρου, η λογοτεχνία απέδειξε για ακόμη μία φορά πως μπορεί να ξεπεράσει τις σελίδες ενός βιβλίου και να γίνει ζωντανή εμπειρία, που ενώνει, εμπνέει και αφήνει χώρο για νέες φωνές, νέες ιστορίες και, κυρίως, νέες συναντήσεις.

Χριστίνα Κυριαζίδη

«ΡΩΓΜΕΣ»

Η γυναικεία εμπειρία μέσα από το σώμα και τη μνήμη

Στο Φουαγιέ του Δημοτικού Θεάτρου Πειραιά παρουσιάστηκε η σόλο παράσταση «Ρωγμές» της Χριστίνας Κυριαζίδη. Μέσα από το σώμα, τον λόγο, την ποίηση και τον ήχο, η παράσταση ανέδειξε τη γυναικεία εμπειρία, την αντίσταση και τις εσωτερικές συγκρούσεις. Φαίδρα, Αντιγόνη και Μήδεια συναντήθηκαν με το σήμερα, σε ένα έργο γεμάτο ένταση και συμβολισμούς.

Χριστόδουλος Ξενάκης, Λεώνα Λάιος

Μαρία Μουλά, Λεώνα Λάιος

Όμορφες βόλτες και ζεστές συζητήσεις

Γράφει
η Αλεξάνδρα Καρτά
www.facebook.com/
alexandra.karta.astro.
karta19@gmail.com
- Τηλ.: 697 3232 775

Ένα σχετικά χαλαρό και ξεκούραστο διήμερο απλώνεται μπροστά μας. Η Σελήνη μετακινείται στο ζώδιο του Καρκίνου, στρέφοντας την προσοχή μας στην ανάγκη για συναισθηματική ασφάλεια, θαλπωρή και στιγμές με τους δικούς μας ανθρώπους. Η μοναδική αξιόσημειωτη συνάντηση του διημέρου είναι η σύνοδος της Σελήνης με τον Άρη. Αυτή η όψη φέρνει μια πρόσκαιρη, μικρής διάρκειας έξαρση, μια στιγμιαία δυναμικότητα ή συναισθηματική φόρτιση, η οποία όμως ξεπερνιέται γρήγορα. Το Σαββατοκύριακο προσφέρεται για να γεμίσουμε τις μπαταρίες μας μέσα σε ένα ήρεμο και προστατευμένο περιβάλλον.

Κριός (21/3-20/4)

Το Σαββατοκύριακο σας καλεί να χαμηλώσετε τους ρυθμούς σας και να αφιερώσετε ποιοτικό χρόνο στον χώρο του σπιτιού και στην οικογένειά σας. Η σύντομη συνάντηση της Σελήνης με τον Άρη μπορεί να φέρει μια στιγμιαία βιασύνη ή μια μικρή ένταση με κάποιο οικείο πρόσωπο, όμως η διάθεση αυτή θα περάσει πολύ γρήγορα. Εκμεταλλευτείτε το διήμερο για να ξεκουραστείτε, να φροντίσετε τις προσωπικές σας ανάγκες και να ανανεώσετε τον ιδιωτικό σας χώρο, δημιουργώντας μια πολύ όμορφη ατμόσφαιρα γαλήνης.

Ταύρος (21/4-20/5)

Οι ημέρες αυτές είναι εξαιρετικά ευχάριστες για εσάς, καθώς η Σελήνη από τον Καρκίνο ευνοεί τις κοντινές μετακινήσεις, τις όμορφες βόλτες και τις ζεστές συζητήσεις με αδέρφια ή στενούς συγγενείς. Η σύντομη έξαρση με τον Άρη θα εκδηλωθεί ως μια ξαφνική επιθυμία να πάρετε μια πρωτοβουλία ή να κάνετε μια αυθόρμητη εξόρμηση. Το μυαλό σας λειτουργεί με πολύ θετικό τρόπο και το διήμερο κυλά με όμορφες ανταλλαγές ιδεών, προσφέροντάς σας την πνευματική αναζωογόνηση που είχατε ανάγκη.

Δίδυμοι (21/5-21/6)

Η προσοχή σας μετατοπίζεται τώρα σε πιο πρακτικά ζητήματα, στις οικονομικές σας εκκρεμότητες αλλά και στην ανάγκη σας για σταθερότητα. Η σύντομη συνάντηση της Σελήνης με τον Άρη ενδέχεται να φέρει ένα στιγμιαίο έξοδο ή μια βιαστική αγορά, γι' αυτό καλό είναι να αποφύγετε τον παρορμητισμό εκείνης της στιγμής. Κατά τα άλλα, το Σαββατοκύριακο κυλά με πολύ ήρεμο τρόπο, επιτρέποντάς σας να νιώσετε σιγουριά, να απολαύσετε τις μικρές χαρές της καθημερινότητας και να εκτιμήσετε όσα ήδη έχετε καταφέρει.

Καρκίνος (22/6-22/7)

Η Σελήνη περνά στο δικό σας ζώδιο και γίνεστε οι απόλυτοι πρωταγωνιστές του Σαββατοκύριακου, με τα συναισθήματα και τις ανάγκες σας να έρχονται σε πρώτο πλάνο. Η σύνοδος της Σελήνης με τον Άρη θα φέρει μια πολύ σύντομη χρονικά έξαρση, η οποία θα εκδηλωθεί ως έντονο πάθος, δυναμισμός ή μια παροδική κυκλοθυμία που θα εκτονωθεί αμέσως. Είναι ένα υπέροχο διήμερο για να φροντίσετε τον εαυτό σας, να κάνετε πράγματα που σας ευχαριστούν και να μαγνητίσετε τους γύρω σας με την παρουσία σας.

Λέων (23/7-22/8)

Αυτό το Σαββατοκύριακο λειτουργεί πολύ βοηθητικά για να αποσυρθείτε για λίγο από την έντονη κοινωνική ζωή και να γεμίσετε τις συναισθηματικές σας μπαταρίες. Η σύντομη συνάντηση της Σελήνης με τον Άρη μπορεί να φέρει μια στιγμιαία ανησυχία. Αφήστε στην άκρη τις επαγγελματικές έγνοιες, προστατεύστε την ιδιωτικότητά σας και χαρίστε στον εαυτό σας την ηρεμία και την αποφόρτιση που τόσο πολύ χρειάζεστε.

Παρθένος (23/8-22/9)

Η κοινωνική σας ζωή και οι επαφές με αγαπημένους φίλους θα σας προσφέρουν μεγάλη ικανοποίηση κατά τη διάρκεια αυτού του διημέρου. Η παροδική έξαρση που φέρνει ο Άρης μπορεί να εκδηλωθεί ως μια έντονη συζήτηση μέσα σε μια παρέα ή μια ξαφνική ανάγκη να οργανώσετε μια ομαδική δραστηριότητα. Το κλίμα παραμένει πολύ ζεστό και υποστηρικτικό, επιτρέποντάς σας να μοιραστείτε τα μελλοντικά σας σχέδια με ανθρώπους που σας καταλαβαίνουν και να νιώσετε μέλος μιας όμορφης, δεμένης ομάδας.

Ζυγός (23/9-23/10)

Το ενδιαφέρον σας στρέφεται σε θέματα που αφορούν το μέλλον σας, την κοινωνική εικόνα και τις ευθύνες που έχετε αναλάβει. Η σύντομη σύνοδος της Σελήνης με τον Άρη μπορεί να φέρει μια στιγμιαία κινητοποίηση ή ένα ξαφνικό τρέξιμο για μια οικογενειακή ή επαγγελματική υποχρέωση, η οποία όμως θα διευθετηθεί πολύ γρήγορα. Το διήμερο σας βοηθά να δείτε ξεκάθαρα τους στόχους σας με ωριμότητα, διατηρώντας παράλληλα τις απαραίτητες ισορροπίες με τους ανθρώπους που βρίσκονται γύρω σας.

Σκορπίος (24/10-21/11)

Μια πολύ όμορφη και ανοιχτόκαρδη διάθεση σας συνοδεύει αυτό το Σαββατοκύριακο, καθώς η Σελήνη από τον Καρκίνο σας ταιριάζει απόλυτα και διευρύνει τους ορίζοντές σας. Η σύντομη επαφή με τον Άρη θα λειτουργήσει ως μια ξαφνική σπίθα έμπνευσης, μια έντονη επιθυμία για γνώση ή για τον προγραμματισμό ενός μελλοντικού ταξιδιού. Αφήνετε πίσω σας κάθε εσωτερική ένταση και απολαμβάνετε τις ημέρες αυτές με φιλοσοφική διάθεση, αισιοδοξία και μια πολύ γλυκιά αίσθηση ελευθερίας.

Τοξότης (22/11-21/12)

Το Σαββατοκύριακο αυτό σας καλεί να κάνετε μια βαθύτερη εσωτερική βουτιά και να ασχοληθείτε με τις πιο ουσιαστικές συναισθηματικές ή οικονομικές σας ανάγκες. Η μικρής διάρκειας συνάντηση της Σελήνης με τον Άρη ίσως φέρει στην επιφάνεια μια στιγμιαία ζήλια, ένα έντονο συναίσθημα ή μια παροδική ανησυχία, η οποία όμως θα εκτονωθεί πολύ γρήγορα. Με την ηρεμία που σας χαρακτηρίζει θα καταφέρετε να ξεπεράσετε κάθε μικρό εμπόδιο και θα νιώσετε εσωτερική ισορροπία.

Αιγόκερως (22/12-19/1)

Οι σχέσεις σας, ο γάμος και οι σημαντικές συνεργασίες έρχονται στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος καθ' όλη τη διάρκεια του διημέρου. Η σύντομη συνάντηση της Σελήνης με τον Άρη απέναντί σας μπορεί να προκαλέσει μια στιγμιαία αντιπαράθεση ή μια μικρή βιασύνη στην επικοινωνία με τον σύντροφο, όμως η αρμονία θα αποκατασταθεί αμέσως. Είναι η κατάλληλη ευκαιρία για να ακούσετε με προσοχή την άλλη πλευρά, να δείξετε τη φροντίδα σας και να ενδυναμώσετε τους δεσμούς σας μέσα σε ένα κλίμα τρυφερότητας.

Υδροχόος (20/1-18/2)

Η καθημερινότητά σας, η φροντίδα της φυσικής σας κατάστασης και οι μικρές εκκρεμότητες του σπιτιού ζητούν την προσοχή σας αυτές τις ημέρες. Η σύντομη επιρροή του Άρη μπορεί να φέρει μια στιγμιαία βιασύνη να τελειώσετε πολλές δουλειές μαζί, γι' αυτό προσέξτε να μην κουράσετε απότομα τον οργανισμό σας. Αν οργανώσετε τον χρόνο σας με ηρεμία, το Σαββατοκύριακο θα κυλήσει πολύ παραγωγικά, επιτρέποντάς σας να βάλετε σε τάξη τον χώρο σας και να νιώσετε ικανοποίηση.

Ιχθύες (19/2-20/3)

Αυτό το Σαββατοκύριακο είναι ένα από τα πιο όμορφα και ανανεωτικά του μήνα για εσάς, καθώς είναι γεμάτο δημιουργικότητα, έρωτα και χαρά. Η σύντομη συνάντηση της Σελήνης με τον Άρη θα λειτουργήσει ως ευχάριστη ένεση πάθους, αυξάνοντας τη διάθεσή σας για φλερτ, διασκέδαση ή για ένα δημιουργικό χόμπι. Εκφράζεστε με απόλυτη ελευθερία, απολαμβάνετε τις στιγμές με τα παιδιά ή τον σύντροφό σας και αφήνετε τη θετική ενέργεια των ημερών να σας γεμίσει με όμορφα χαμόγελα.